

Lombo: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 Thessalonians, 2 Timothy, Acts, Colossians, Esther, Galatians, Habakkuk, Hebrews, Joel, John, Jonah, Luke, Mark, Matthew, Nehemiah, Obadiah, Philippians, Revelation, Ruth, Song of Solomon, Zephaniah

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

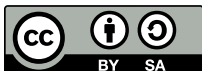
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Ruth

Chapter 1

¹Ta mbile ee basambisi, imbaka la semba ta boki. Botolome amoi a boki bo Yuda akaaka, ye la boali inde la bana binde batolome baele loka lo'ongala ta boki bo Mowaba. ²Lina li botolome amo mbo Elimeleke, lina liya boali inde Naomi, la bana binde baele batolome batomoko mbo Mahelone la Kiliyona; bo bambaka Baefelata ofowa ta Beteleme ee Yuda. Bakakoma ta boki bo Mowaba, la bakangala elo. ³Elimeleke, bolome aya Naomi, akangba, akatikala kola bana binde baele batolome. ⁴Bakasonga bataali ba Mowaba, ndjo amoi atomoko mbo Olepa, la ono moi lina linde Luta, bangalaka elo tina la miaka liou. ⁵Mahelone la Kiliyona bakangba aleko bo abaele, la Naomi akatikala ndoena bana batolome binde baele la ndoena bolome. ⁶Akaemala, ye la baali ba bana binde, loka lo'obinowa ta boki bo Mowaba, loka akafooka mbo Mungu aokendela baito binde la aosila ofa bo bieka biola. ⁷Kola ongoma akatomowa ta eseke lombaka ye, la baali ba bana binde, bakaka ta ndole oebinowa ta boki bo Yuda. ⁸Naomi akabeka la baali ba bana binde baele ani: Kaakai, binowakai buto la buto ta mbele eya inango inde! Tikakai mbo Mungu akele'nu boolo ani ekeleke'nu ambe bangbei la aleko lange! ⁹Mungu asungeke'nu loka oshei lipemi buto la buto ta mbele eya bolome inde! La mbisa akaloma bo ta bakeka. Bakaila limiki la bakalela likama; ¹⁰bakabeka linde mbo: Tinga ongoma, totoka lao ta baito bao. ¹¹Naomi, akabeka ani: Binowakai, bana bange! Loka loingi olangii oka lange? Bana botolome bakombe ale ta solo ange loka bambe balome bino? ¹²Binowakai, bana bange! Kaakai, loka loomba botoolo loka losongolomo lisiya, loiyengani ale omba la batolome eseke lomo. Yomba mbo lombe ko la lilendelu; imbe ende mbo lokaomba la bolome le lotiyo la ei kobota bana batolome baele, ¹³otoumbakelai kembo bakonde, ofekai losongolomo? Tinga alo, bana bange! Lombe la ngandi likama loka lino loka mbo boo boya Mungu bofoemaelei bobe. ¹⁴La bakaila limiki, la bakalela lisiya. Olepe akaloma boilana inde likeka, ndjo Luta akaundamana linde. ¹⁵Naomi akabeka la Luta ani: Tene ngoto ao aobinowa ta baito binde la bamungu binde; binowaka kee ngoto ao. ¹⁶Luta akabinoisa mbo: Oibekelekei mbo lotiko'we, lokambo loitotikowe! Elo etokowe, ei aleko lotoka, eseke otongala, ei aleko lotongala; baito bao batomba baito bange, la Mungu ao atomba Mungu ange; ¹⁷eseke otongba, ei aleko lotongba onga la lotoseliomo aleko onga. Mungu akelekei ongoma, la yeimbaka la leka losiya lotoseanisei lao sakolo ko lingba. ¹⁸Ekaenaka ye mbo aota betema loka looka linde, aikabekana ale linde. ¹⁹Bo abaele bakaaka kani ekomaka bo ta Beteleme. La ekakoma bo ta Beteleme, boki bototina bakaokela bo ngandi, la bataali bakabeka mbo: Naomi amboko ono? ²⁰Akabeka libo mbo: Oitekeni mbo Naomi; tekeni ndjo Mala, loka mbo ono ambe la bofoka bototina aokelekei mbeko ii likase. ²¹Lokaaka lokende ani lombe la ibule, ndjo Mungu aobinoisei la bao bule. Loka loingi ototeni Naomi, ani Mungu akaokelei bobe la ono ambe la bofoka aofei bomusi? ²²Kola ongoma Naomi akalila, ofowa ta boki bo Mowaba, Naomi boilana inde, la Luta buto a Mowaba. Bakakoma ta Beteleme ta liako li eula liotena bofonga.

Chapter 2

¹Naomi ambaka la booto boya bolome inde. Ambaka buto a lifoka, ta bofindi boya Elimeleke, lina linde Boaja.

²Luta buto a Mowaba akabeka la Naomi ani: Tikaka mbo loke ta elanga loka lobine tuma mbisa iya ono lotoosha ngbengele. Akabinoisela ye mbo: Kaaka, wana ange.³Akaaka, la akabina tuma ta elanga mbisa ii bateni; la lobeko lokatomowa ani mbo akamba la botuku ta elanga loya Boasa, ta bofindi boya Elimeleke.⁴Tene, Boasa akakoma ofowa ta Beteleme, la akabeka la bateni mbo: Mungu ambe lino! La bakabinoisela ye mbo: Mungu aotcheloko'we!⁵Kola ongoma Boasa akabeka la kapita ee bateni mbo: Ono wana botaali ambe aya ndai? ⁶Kapita ee bateni akabinoisela ye ani: Imbe wana botaali bo Mowaba, ono akaya la Naomi ta boki bo Mowaba. ⁷Akabeka mbo: Lo'olengila lao mbo lobine la lotene eseke lomoi la bateni ta tchwambo mbisa ii beke batotena. Kola ongoma akakoma la akakela koakola la nongo tee kota kani likolase likaya, ndoena kotchwa liena ta mbele.⁸Boasa akabeka la Luta mbo: Okaaka, wana ange, ndoka okabina ta elanga lo buto asiya; oifoaka eke, la tikalaka tinatina la baseka bange. ⁹Baiso bao bambe ta elanga le batobuna, la kaaka mbisa ibo. Lo'osila obeka la liemba liange litolome mbo bai-undokowe. Okaomba la lema lo baye, kaaka ta ebengu, la mwaka beke baye batolome bakatoka. ¹⁰Kola ongoma Luta akakusama ta bombo winde la akasuluwa'se ta nyele, akabeka ani: Loiyengani anga felo ii baiso bao loka oenyelisei, eke embei boenda? ¹¹Boasa akabinoiselaye mbo: Baosila obeisei itotina ye okawa ambe boilana ao koakola kota lingba liya bolome inde, la ani ekatiko'we ise ao la inango ao la boki wao bo libotomu, loka looka ta baito be oika luwaka anga bo felo. ¹²Tikaka mbo Mungu abinoiselowe ta ye okakela, la lilipomu lioa limbe litotina ambe Mungu, Mungu a Isalaele, ta sekala ii bapapu beke okaya oyaisama. ¹³La akabeka linde ani: Ô! Tikaka mbo looshe ngbengele ta baiso bao, ngene ange! Loka o'ofei bofoka, la o'obeka ta botema boya bokowa wao botaali. La ani ei, loiti anga, kee amoi ta bekowa biao bataali. ¹⁴Ta mbile ee bieka, Boasa akabeka la Luta ani: Yooko tina lange, lakaa boila, la kusaka ekende lomoi ta..... Akangalase tina la babuni. Bakafa ye.....akala la akakuma solo, la akaisa iniyo yeke itikalaka. ¹⁵Akaemala loka lobuna. Boasa akaesa ishoshia ta bekowa batolome binde mbo: Abuneke aleko ta tchwambo, ndokelai ye itoo, ¹⁶la otofayai loka linde tchwambo to bakoke, yeke ombotikakai ye abune, la tinga obekela ye. ¹⁷Akabuna ta elanga tii ko likolase, la akakutcha yeke abunaka. La imbaka lamba efaemai ee bofonga. ¹⁸Akatola yo, la akabinowa ta boki, la boilana inde akaena ani embaka ye atobuna. Akatomoisa aleko iniyoinde ii bieka, la akafa linde. ¹⁹Boilana inde akabeka linde ani: Ekabunowe la boni endei? La okele endei? Autchelomoko ono akaomala lao! La Luta akabeisa boilana inde akele likuwa liamo ambe ndai: Botolome ono lokawaka likuwa la boni, ambe ye lina linde mbo Boasa. ²⁰Naomi akabeka la boilana indemo: Autchelomo la Mungu, ono atookela ngandi loka lo baito ba liwawi kee ani ekelaka ye ta beke bakangba! Botolome oko ambe amoi ta bofindi wiso, amoi ta banduku biso. ²¹Luta buto a Mowaba akataliya ani: Abeke lange aleko mbo: Tikalaka eseke lomoi la bekowa biange batolome, tii kota ani embosilisaka bo lobuno lototina. ²²La Naomi akabeka la Luta, boali a wana inde ani: Imbe bolo, wana age, loka otomowe la baseka binde, la mbo baiyoshokowe ta elanga losiya. ²³Akatikala la baseka baya Boasa, loka lo'obuna, tii kota tunga ee lobuno mbeku ii bofonga la lobunolo.....La akangala la boilana inde.

Chapter 3

¹Naomi boilana inde, akabeke linde ani: Wana ange, lolangi lofe'owe liheumi, loka kembo ombe bolo. ²La kanikani Boasa, la baseka beke ombaka libo, yeiti ye ambe ise iso? Tene, atofefia le lotiyo befonga bieye bimbe ta etwangelo. ³Kpelaka ikuli la uwaka baina, la kikolaka tulu yao, la suluwaka ta etwangelo lo bofonga. Oitokela kembo aluwe'owe, tii kani embosilisaka ye ola la omwa. ⁴La ta mbile etoka ye okalala'se, moilaka eseke leke lotokpa ye ilo. La mbisa kaaka, tina la bakolo binde, kpaka ilo onga. Ye angene atobeisa lao eni kanda otokela. ⁵Akabinoisela ye mbo: Lombokelaka itotina ye okabeka lange. ⁶Akasuluwa ta etwangelo, la akawa itotina yeke boilana inde abekelaka ye. ⁷Boasa akalaa la akamwa, botema winde bokaomala. Akaaka oka kpa ilo tinatina la tchwambo. Luta akaaka iniyo-iniyo, akaena bakolo binde, la akakpa ilo. ⁸Katikati ee lotiyo, bototlome amo akaoka bofiyo; akainyama, la tene, botaali amoi ambaka atolalase ta bakolo binde. Akabeka mbo: Ombe ndai? akainoisela ye mbo: Lombe Luta, bokowa wao; lalisaka tulu ao ambe bokowa wao, loka ombe nduku. ¹⁰La akabeka ani: Utchelomoko la Mungu, wana ange! Losamo lao lo liko lofoeta le lofelo, eke oikeli mbisa ii liemba litolome, lamba bee balifoka, lamba be ba tobube. ¹¹Kani-kani, wana ange, oibangaka; lotokela loka lao itotina ye ombobekaka; loka baito bange batotina baluwi mbo ombe botaali bolo. ¹²Imbe wewe mbo lombe nduku, ndjo nduku asiya ambe felo. ¹³Tikalaka koni le lotiyo. La elengo, yomba mbo atokela loka lao lobeko lo nduku, imbe bolo akele ongoma, yomba aleko mbo alangi okelelowe lobeko lo nduku, ndjo ani embe yo ambe Mungu, lotokelowe lobeko lo nduku. Lolaka eke tii kota nongo. ¹⁴Kola ongoma ye akalala ta bakolo binde tii kola nongo, la akaemala ani buto aitaka luwa olembela buto. Boasa akabeka mbo: Tikaka mbo yeiluwamanaka mbo botaali akome ta etchwangelo. ¹⁵La akabeka alekombo: Esaka tulu ene ombe lamo, la ilaka amo likolo. La ye akaunda yo la Boasa akatoka kopa liambe ii bofonga akatolisa ye yo. Kola ongoma Luta akaota ta boki. ¹⁶Luta akakoma ambe boilanainde, la Naomi akabeka mbo: Yomba ase isani wana ange? La Luta akabeisa ye itotina yeke buto amo akakelelaka ye. ¹⁷Akabeka mbo: Afei kopo liambe ii bofonga, la akabeka ani mbo, yeiyengani mbo okee elo embe boilana ao baoo bule. ¹⁸La Naomi akabinoisela ye mbo: Moilelaka koni, wana ange, tii kani etoluwo'we tunga ee le lobeko, loka buto amo aitofeuma, kani etosilisa ye lobeko lamo laboni.

Chapter 4

¹Boasa akalila ta boinda la akangala se onga, tene, nduku ono Boasa akabeka akaeta. Boasa akabeka linde ani: Owe fulani, yo'oko, oyangalase, la akaya, akangala se. ²Boasa akaosa batolome liou ta batoolo ba boki, la akabeka mbo: Ngalakai'se eke, la bakangala'se. ³Akabeka la ono ambaka la lobeko lo nduku mbo: Naomi ono akafowa ta boki bo Mowaba, alangi ounge ekende lo nyele leke lombaka loa nduku iso Elimeleke. ⁴Kola ongoma, lokaenyela mbo lotobeisa lao lobeko le, obeka mbo: Sombaka lo felo ii baito bangalise eke la felo ii batoolo bange; yomba mbo olangi osangola, sangolaka, yomba mbo oilangi osangola, beisekei loka lo luwe, loka buto asiya aosangola yo aiti, ko'owe ango, la lotomba mbisa yao. Akabeka mbo: Lotosangola. ⁵Boasa akabeka mbo: Ta lisiyo litosombo'we nyele yamo ta baoo baya Naomi, itoengana aleko mbo osombe yo ta baoo baya Luta buto a Mowaba, boali a bongbei, loka lobinoisa lina liya bongbei ta bondanda winde. ⁶Ndjo ono ambaka la lobeko lo nduku akabinoisa mbo: Loiyengani osangola yo loka lange imbu loka loiseisaka bondanda wange; osaka loka lao bokota wange, loka ei loiyengani osangola yo. ⁷Kowala ta Isalaele, bomuna bombaka ani ta litina liosangola lamba loetekaniso mbo, loka loofa liimeli bofoka, buto amoi ekofoya lipapa linde ekofa la buto asiya: Yamo imbaka lbekelomu ta Isalaele. ⁸Ono ambaka la lobeko li nduku akabeka la Boasa mbo: Sombaka yo loka lao! La akafowa lipapa linde. ⁹Boasa akabekala batoolo la baito batotina mbo: Enu ombei babekeli laboni mbo ei lofoosha ta baoo baya Naomi itotina ye imbaka la Elimeleke la yamo itotina yeke imbaka la Kiliyona la Mayelona, ¹⁰lofosa aleko Luta buto a Mowaba, boali aya Mayelona kee boali ange loka lo'obinoisa lina liya bongbei ta bondanda winde, loka kembo lina liya bongbei liefoyomoko ta banduku bindela ta bootelo bo boki winde, ombei baeni laboni! ¹¹Baito batotina beke bambaka ta boinda la batoolo bakabeka mbo: Eesu tombe babekeli! Mungu asele botaali ono akaota ta mbele ao kee Laele la Leya, beke baele bashwaka mbele ee Isalaele! Mbakala ngelo ilo ta Efelata la mbe la lokuku ta Beteleme! ¹²Tikaka mbo bofindi we bototomowa ta ndole ee ono botaali bombe kanda emoi la mbele eya Pelese, ono Tamala abotelaka Yuda! ¹³Boasa akaosa Luta, la akamba boali inde, akaota elo embe ye, la Mungu akatika mbo Luta ambe la lieme, la ye akabota wa botolome. ¹⁴Bataali bakabeka la Naomi mbo: Mungu asimolomoko, ono aikatikowe oeno nduku laboni. Tikaka lina linde lioshe lokuku ta Isalaele! ¹⁵Wana oko atomba atofowe bofoka ta bolimo wao la bokuku bo botoolo wao, loka mbo boali a wana ao alangi owe, ono afoeta ango bana batolome bosambale la boolo loka lao, ono akabota ye. ¹⁶Naomi akaosa wana akalalisa ye ta bokuku winde, la akamba bokuki winde. ¹⁷Kendisani linde bataali bakafa ye lina obeka mbo: Wana botolome ao botomo la Naomi. Bakata ye lina mbo Obede ye ambaka ise a Yisai, ise a Dawidi. ¹⁸Tene befindi beya Pelese: ¹⁹Pelese akabota Heselone; Heselone akabota Lama; Lama akabota Aminadaba; ²⁰Aminadaba akabota Naesona; la Naesona akabota Salemona; ²¹Salemona akabota Boasa; Boasa akabota Obede; ²²Obede akabota Yisai, la Yisai akabota Dawidi.

Nehemiah

Chapter 1

¹Baoi baya Nehemia, wana a Hakalia. Ta tengai e Kiselewe, ta mwaka bo tukuyele, oko embekei ta Susana, boki bofi, ²Hanami, amoi ta banduku bange, la bakaya bo la Banduku basiya ofowa ta Yuda. lokaiyola bo loka lo Bayuda beke bakaka mangu, beke batikalaka mbisa ii likandomu, loka lo Yisalaele. ³Bakabinoiselei mbo: Beke bakatikala ta wenda wamo, mbisa ii likandomu bambaka la bomusi likama la soni; likala li Yelusaleme liukowaka se la beinda binde befiaka la imbé. ⁴Eokekei baoi bamo, lokangalasé, lokalelela, la lokamba la ngandi ta basiyo likama. Lokakila bieka la lokasombola felo iya Mungu a lobola, ⁵Lokabekaka mbo: E Mungu a lobola, Mungu bofi la bowa, owe ono otokuka liokani liao la limeli ambe be batolangwe la be batolitisa toshosha tchwao! ⁶Tikaka mbo litoi liao lilikolomo la baiso bas balikolomo: Loka soké lisomboli liya bokowa wao lieke lotosembola felo yao ta saa ene, lotiyo la lowa, loka lo bana ba Yisalaele, bekowa biao, oko etobtkai bobé bo bana ba Yisalaele, yeke ikabekesu felo yao, Ee, ei la mbele eya isé ange, tokela bobé. ⁷Toolimbaka la lilimbi, felo yao la toikakuka toshosha, lamba bikela bieke bibekiowe la bokowa, wao Mose. ⁸Enyelaka kani-kani lizi lieke liekisokowe bokowa wao, Mose, yomba mbo okaowai bobé, lotomeanise'nu ta befindi; ⁹ndjo okaobinowai ambei la enu kokukai toshosha tchuange la enu kokelai bio, imbe ende mbo omeyanai tii kota lobola, lotosondjenu ta eseke leke lototchakolei loka losele lina liange onga. ¹⁰Bambe bekowa biao la baito bas, beke okaosila oendola bo ta bofoka wao bofi la ta bas wao bo bofoka. ¹¹E, Ngene, lolengila lao, tikaka mbo litoi liao lilikolomo ta lisomboli liange bokowa wao, la ta basomboli ba bekowa biao beke batolanga olitisa lina liao! Lolengila lao mbo olongisé bokowa wao ta lisi lie la okelele ye ngbengbele ta baiso ba buto ono. Ei lombaka botoli bo kopo eya bokota.

Chapter 2

¹Ta tengai ε Nisana, mwaka bo tukuyele la libwa ii bokota Aletahesasete, oko embaka vnyo felo inde, lokaosa vinyo la lokafa bokota. Loikamba la ngandi felo inde. ²Bokota akabeka lange mbo: Loka loingi bombo wao bombe la ngandi? Oiti aleko la wale, lobeko lamo lombe loka lobomusi ta botema. Lokamba la bowa likama, ³loka binoisela bokota mbo: Tikaka mbo bokota okolo laya-laya! Loka loingi bombo wange botoeno ngandi, ani boki la mbila ii baise bange yoseisama la beinda binde biofia la imbé? ⁴Bokota akabeka lange mbo: Otolengila ase ingi? Lokasembola aleko ambe Mungu a lobola, ⁵lokabeka la bokota ani mbo: ikafomalisowe bokota, la yomba mbo bokowa wao akafosha ngbengbele ta baiso bao, tikaka mbo tomekei ta Yuda, ta boki we bombe la mbila ii baise bange, loka loshwe yo lisiya. ⁶Bokota akabeka lange ani mbo, ani boali inde angalise fangi inde, lokendo lao lotomba la basiyo banga, la otobinowa eni mbile? Ikaomalisa bokota akatomei la lokafa ye mbile lotokela elo. ⁷Lokabeka la bokota mbo: Yomba mbo itoomalisa bokota, tikaka mbo kasa ifomoko lange loka lo bokota bo mbale ε libande, loka afei ndole loete kota Yuda, ⁸lokasa lomo loka loya Asafa, bokuki bo lokonda loya bokota, loka afe lange toсанду loka lookela mbao loka lo beinda be eseke loofoka lo mbele la likula li boki la loka lo mbele oko etotei. Bokota akafei kasa otutana la boo boolo boya Mungu likolo liange. ⁹Kola ongoma lokakoma ambe bekota be mbale e libande, la lokafa bo kasa iya bokota, eko etomaka ye lange la bekota be basilikani la baito ba mbalata. ¹⁰Oko eokaka Sanebalata, Boholoni la Tobiya, buto a Amona lobeko lamo, bakasoma likama mbo buto aoya oyalinga boolo bo bana ba Yisalaele. ¹¹Loka koma ta Yelusaleme, la lokawa onga basiyo basaso. ¹²Lokaemala katikati ii lotiyo, ei la baito bange, loikabeisa aleko buto ango aoi yeke Mungu akata ta botema wange lowe loka lo Yelusaleme. Nama yeikambaka aleko eseke lomo, sakolo ko nama ene lombaka lotokenda likolo linde. ¹³Lokatomowa lotiyo ta ndole εε boinda bo likemba li fongo yele, tina tina la eliya lo Dalagona, tii kota boinda bo Tobi la lokamoila bitutu bi Yelusaleme bikaosila oumana la nyele la beinda binde bikaosila ofya la imbe. ¹⁴Lokaeta tina la boinda bo eliya la boinda bo eliya lo Bokota, yeikamba ango ale la eseke looeta nama ange. ¹⁵Loka lila lotiyo tina la isololo, la lokamoila likula. Loka binowa ta boinda bo likemba li fongo yele, kola ongoma lokabinowa. ¹⁶Bekota baikalembela ango eseke lokaaka la leka le lokakelaka. Loika beisaka aleko ango la Bayuda, lamba ambe bakanga, lamba baito ba lokuku, lamba batoolo, lamba beke bambaka batowa likuwa. ¹⁷Lokabeka la baito mbo: Ofoenai ndjo bobe boene kanda tombe, ani Yelusaleme ekaoseisama, la beinda binde biosila ofia la imbe. Yokoi, toshwei likula li Yelusaleme loka tofowe ta soni. ¹⁸Loka beisa aleko libo loka lo ani embaka bo baya Mungu likolo liange, la baai beke abekaka lange. Nakabeka aleko mbo: Toemalekei, la toshwekei! La baka'angemisa bao bibo loka lokela likuwa la weli. ¹⁹Sanebalata, Boholoni la Tobiya bokowa, bo Bamona, la Geseme, Moalaba, ekaoka bo le lobeko, bakasekesu, la bakaseolesu, bo mbo loni lobeko otokelai? Otosomelai ndjo bokota? ²⁰Kola ongoma loka binoisela bo bonoko lokabeka mbo: Mungu a lobola atolongisesu. Esu, la bekowa binde totoemala la totohwaw; ndjo enu, oitii ango la bondanda lamba lokuku lamba enyeliselo kati kati ii Yelusaleme.

Chapter 3

¹Kanga efi, Eliasibi, akaemala la banduku binde, la bakanga, la bakashwa boinda bo bekoko. Bakabulisa bio la bakaemaela belio biamo; bakabulisa bio, kota mbele eε Hamea, tii kota mbele esa eε Hananele. ²Fangi Eliasibi baito ba Yeliko bakashwa; fangi ibo Jakulu, wana a Imili akashwa. ³Bana baya Hasena bakashwa boinda bo Suwe. Bakata mbao la bakaemalisa beliyo la bakoko la biundelo. ⁴Fangi ibo Melomoto, wana a Uliya, wana a Hakoso; bakaamba. Mbale inde Mesulama, wana a Belakia, wana a Mesejabele; bakamba. La fangi ibo, Sadoko, wana a Bana, akaamba. ⁵Pembeni ibo, Batekoa, bakaamba, ndjo batoolo bibo baikata ngingo ibo ta likuwa liya ngene ibo. ⁶La Yoyada, wana a Pasea, la Mesulama, wana a Besodia, bakaamba boinda bo kwala. Bakata mbao, bakaemalisa beliyo la bakoko la biundelo biamo. ⁷Pembeni ibo, Melotia, buto a Gibona, la Yadone, Bomelone, la batolome ba Gibona bakaamba, la Misipa beke bambaka sekala ii bokota bo fangi ee libande; ⁸pembeni inde, Ujiele, wana a Halaya, akaamba bo bakeli ba mbela. Pembeni inde, Hanania, akashwa, ye angene la bakeli ba baningo, bakaangemisa Yelusaleme kota likula lifi. ⁹Fangi ibo, Lefaya, wana a Hulu, akashwa, ye ambaka ngene a boki bo Yelusaleme. ¹⁰Fangi ibo, Yedaya, wana a Halumafa, akaamba omoilana la mbele inde, fangi inde, Hatusu, wana a Halimi la Hasubu, wana a Hasabenia, akaamba. ¹¹Malekiya, wana a Halimi la Hasuku, wana Pahata-moaba bakaamba botuku bosieala mbele esa eε Matubu. ¹²Pembeni inde, Salumu, wana a Halohese, akaamba, ye ambaka ngene a botuku bo boki bo Yelusaleme, ye la bana binde bataali. ¹³Hanunu la bangali ba Yonoa bakaamba aleko boinda bo likemba li fongo yele. Bakashwa la bakaemalisa beliyo bibo la bakoko la bikandelo la bikende elefu i likula kota boinda bo Tobi. ¹⁴Malekiya, wana a Lekaba, akaamba bootolo bo tobi, ye ngene a boki bo Beteyakeleme; akashwa, la akaemalisa beliyo la bakoko la biundelo biamo. ¹⁵Salumu, wana a Kolo-hoje, akaamba boinda bo Eliya, ye ngene a boki bo Misipa, akashwa amo la akaufa la akaemalisa beliyo biamo la bakoko la biundelo, la likula li Eliya lo Shela, fangi ee elanga loya bokota kooka kota ndole ene etosuluwa kota boki boya Dawidi. ¹⁶Mbisa inde, Nehemia, wana a Ajebuku, ye ngene a botuku bo wenda bo Bete-sulu, akaamba kota eseke lokamoilana ta mbila iya Dawidi kota le eliya lokakelomoko kota mbele ee baito ba nbgulu. ¹⁷Mbisa inde, Baleui, bakakomanya, Lehumu, wana a Bani, la fangi inde, Hasabia, ye ngene a botuku bo wenda bo Keila, akaamba loka lo wenda winde. ¹⁸Mbisa inde, banduku bibo bakaamba, Bawai, wana a Henadada, ye ngene a botuku bo wenda bo Keila; ¹⁹pembeni inde, ejela, wana a Yesua, ye ngene a Misipa akaamba ekende losiya lowe bomoilani ta elilelo kota eiselo lo bingo ta booshanelo bo likula. ²⁰Mbisa inde, Baluku, wana a Jabai, akaamba ta bofilili ekende losiya ta boshaneelo bo pango kota boinda bo mbele eya eliasibi, kanga efi. ²¹Mbisa inde Melemoto wana a Uliya, wana a Hakoso, akaamba ekende losiya ko'akola ta boinda boya Eliasibi kota liko li mbele eya Eliasibi. ²²Mbisa inde, Bakanga bakaamba, bo baito ba wenda bo sekala. ²³Mbisa ibo, Benyamina la Hasubu bakaamba ta bomoilano bo mbele ibo. Mbisa ibo Ajalia, wana a Masea, wana a Anamia, akaamba tina tina la mbele inde. ²⁴Mbisa inde, Binui, wana a Henadada, akaamba ekende losiya koakola ta mbele eya Ajalia kota bootelo bo mbele koota kota boshanelo. ²⁵Palala, wana a Ujai, akaamba omoilana la einyelo. La mbele esa ene ekatomowa ta mbele ee likolo eya bokota, ene tina ee balasani ee bamoili. Mbisa inde, Pedaya, wana a Paloso. ²⁶Bakuwi ba Tepelo bakamba batongala ta Ofele, bakaamba ta eseke leke lokamoilana laboinda bo Baye, ta botomoelo bo mbile la ta mbele esa ene ekambaka etotomowa. ²⁷Mbisa inde, Batekoa bakaamba ekende losiya, bokamoilana la mbele efi ene ekatomowa lousa tii kota likula li Ofele. ²⁸Likolo li boinda bo Bambalata, bakanga bakaamba, buto la buto omoilana la mbele inde angene. ²⁹La mbisa ibo, Sadoko wana a Imele, akaamba ta bomoilano bo mbele inde. Mbisa inde, Semeya, wana a Sekania akaamba, ye ambaka bokuki bo boinda bo botomoelo bo mbilé. ³⁰Mbisa ibo, Hanania, wana a Selemia la Hanunu, wana a liambe aya Salafa, bakaamba ekende losiya. Mbisa inde, Mesulama, wana a Bekelia, akaamba omoilana ta ekende lo mbele inde. ³¹Mbisa inde, Malekiya, amoi ta bakeli ba mbela, akashwa kota mbele ebe batokuwa ta Tepelo la baungisi, omoilana la boinda bo Hamifikada, tii kota ekende lo likolo ta booshanelo bo lopango. ³²Bakeli ba mbela la baungisi bakashwa ta ekende lo likolo la Boinda bo Bekoko.

Chapter 4

¹Ekaokaka Sanebaleta mbo totošhwa likula, akasoma likama la akamba la lisomi lifi la akaseola Bayuda. ²Akabeka felo ii banduku binde la felo ii linginda lifi la Samalia, ye mbo: Bayuda be baito la bofoka batokela ingi? Balangi ende omba la bofoka? Bato'wana ende baana. Batosilisa ende kola lisio limoi? ³Tobiya Bo-Amona ambaka tina linde, la akabeka mbo: Imbe ende ani etoshwa bo, yomba ango mbo bindu akaolila ango onga, atomba likala libo li batale!⁴E Mungu iso, ookaka loka toseolomo, lilisaka sooni ibo ta botchwe wibo angene la anaka bo loka baseisomo ta wenda elo etokandomo bo. ⁵Ndoufa bobbe wibo, tikaka mbo bobbe wibo boifoyomoko felo yao; loka baosila oesa lisomi lia; ta be batoshwa. ⁶Kola ongoma tokashwa likula; ka likula litotina likasila kota bosa winde; loka baito bakataka botema ta likuwa. ⁷Ekaokaka Sanabalata, la Tobiya, la Baalaba, la Baamona la Basedodo mbo likuwa liyokomanya likula li Yelusaleme litoka la felo, la aleko mbo bafola bakafoakola olikama, bakaoka itchome fafo. ⁸Bakatoamana la baenyeli babe mbo banane ;a Yelusaleme la bate liembu kati-kati ibo. ⁹Ndjo tokasombola ambe Mungu iso, la bakaemalisa bakuki felo ibo lotiyo ke lowa.¹⁰Yuda akabeka ani: Bofoka bo batooli ba bolito losila la bouta bombe likama, toitoengana okela likuwa li likula. ¹¹La baiyani biso bakabeka mbo: Baitoluwa la baitoena, tii kani totokoma katikati ibo la totoita bo lambisa totošilisa li; likula!¹²Ekayaka Bayuda elo embesu, beke bekangalaka pembeni ibo, bakabeka liso mala liou mbo: Batoyelesu kofowa elo etongala bo. ¹³Kola ongoma ta biseke bisekala, mbisa ii likula, la ta biseke bie; bimbe fololo, lokata baito otutana la befindi bibo la bepanga bibo la oko ibo. ¹⁴Lokamoila, la lokaemala, la lokabeka la baito ba lokuku la batoolo la beke batikalaka mbo: Ndo bangai bo! Enyelakai Ngene ono ambe bofi la bowa, ono ananelaka banduku bino, bana bino batolome la bataali, baali bino la mbele ino.¹⁵Mbile ekaokaka baiyani biso mbo tooluwa lobeko lamo, lamba Mungu aosila osilisa baenyeli bibo babe, esu atotina tokabinowa ta likula, buto la buto la likuwa linde. ¹⁶Koakola kota mbile amo, iniyo ii bekuwi biange bekaunda likuwa, la bamoi bibo bakaunda bakonga la nguwa la koko la tulu ii bofoka; batoolo bakalingila mbele etotina e; Yuda. ¹⁷Beke bambaka batoshwa likula la beke bailaka belito ta bo; bomoi, bo; we bosiya likonga. ¹⁸Buto la buto ta bashwei ambaka la ambote ashoshi amo ta loteta linde oko embaka ye atoshwa. Buto ono ambaka atouma ifonge akaemala tina lange. ¹⁹Lokabeka la baito ba lokuku la batoolo la beke batikala mbo: Likuwa limbe lifi la bosa, la tokameana likolo li likula buto la buto esika la buto linde. ²⁰Ta loni eseke etooke'nu ifonge, yokoi ambesu oko ndjo mungu iso atonanele'su!²¹Kola ongoma tokakela likuwa; bamoi bibo bambaka la bakonga ta bao owakola ta botomoelo bo lowa tii kota eenelo lo tolonge to lobola. ²²Kola ongoma ta mbile amo, lokabeka la baito mbo: Tikakambo buto la buto angale ta Yelusaleme eseke lomoi la bokowa winde, loka lotiyo ambe bomoi loka liso la lowa akele likuwa. ²³Imbe ende ei angene, imbe banduku bange, imbe ende bakuwi bange, la bmoili beke bakatutei, ango amoi iso aikakikolia tulu inde. Buto la buto akaaka la baye ta imoko inde.

Chapter 5

¹Iyeli ifi ta baito la baali bibo ikatomowa loka lo banduku bibo Bayuda. ²Bamoi bakabeka mbo: Esu la bana biso batolome la bana biso bataali tombe likama; totinga bakoke loka tolé la mbo touwe. ³Basiya bakabeka mbo: Tookesa bilanga biso la miwiti biso la mbele iso botuku; tolinge bakoke loka lo semba. ⁴Bee amoi bakabeka mbo: Tookopisho bieto loka lo pako ee bokota ke botuku loka lo bilanga biso la miwiti iso. ⁵Ndjo bindo biso bimbe kee bindo bi banduku biso, bana biso bambe kee bana bibo; tene, tofootisa bana biso batolome la bana biso bataali ta bekowa, bana biso basiya bataali baosila ootismo; toiti ale la bofoka, loka baito basiya baosila oosa bilanga biso la miwiti iso. ⁶Lokambaka la lisomi likamaoko ekaokekei bileli bibo la baoi be. ⁷Lokalinga boimo ta botema wange angene la lokamamila baito ba lokuku, la batoolo, loka beka libo mbo: Enu otwaisai baano, buto la buto ambe nduku inde! Lokasondjamasi linginda lifi loka lo'oemaela bo, ⁸lokabeka libo ani: Yeke otowai yeiti bolo, lokabeka libo lisiya ani: Aniekakeleesu, toosila oendola banduku biso Bayuda beke baungisomu ta baito ba befindi; la enu otoungisai banduku bino mbo batchambitchomo? Bakangala hai, baikamutola. ⁹Lokabeka libo mbo: Lobeko lotobeke'nu, loiti lol. Enu oiyengani okenda la ilitisa ambe Munguiso. loka toimolomoko ta befindi besiya bieke bembe baiyani biso? ¹⁰Ei la banduku bange la bekowa biange, lokakopisha bo bakute la bakoke loka lo baano. Lo'olengila lino mbo totikeke le lobeko lo baano! ¹¹Lo'olengila lino mbo ko la lie lisiyo, binoiselakai bo bilanga bibo, la miwiti ibo, tosandu tchwibo to Bilya, la mbele ibo, la baina beke okpolakai bo. ¹²Bakabeka mbo: Totobinoisela bo, latoimbo linga ale leka ango lomoi ambe bo, totokela ani ekabekowe. Lokata ba Kanga la lokalapisa bo mbo bakele otutana la baoi bamo. ¹³Loka fufola tulu ange la lokabeka mbo: Tikaka Mungu afufole aleko kanda emoi buto la buto ono aitokuka lie lioi, ta mbele inde, ta likuwa linde, atofufolomo, atoutomo se! Baito batotina ba Eaondjamelo bakabeka mbo: Imbe, Ongoma! Mungu akasimolomo, baito bakawa otutana la lioi liamo. ¹⁴Ko'akola ta lisiyo lieke litomoko lange kee ngene a boki bo Yuda, ko'akola ta mwaka bo tuku yele tee kota mwaka tuku isaso la yele eya bokota Aletahesasete, ta miaka liou la yele, ei, lamba banduku bange, toikala bieka biya bokota. ¹⁵Bakatela baito bolito la bakaosa ambe bo boila la vinyo la bakute tuku inati aleko. Imbe ende bekowa bibo bembaka kee bekota ambe bo. Ndjo ei loikakela ongoma loka lo-olitisa Mungu. ¹⁶Lokambaka la bofilili ta likuwa li likula; toikaosombaka nyele. Bakuwi batotina bakasondjamanaka loka lo'lokoto likuwa. ¹⁷La baito miya la tuku liondo ta Bayuda la batoolo bambaka ta mesa ange, eseke lomoi ta beke bayeleke'su tina-tina la befindi bieke bimbe tina-tina liso. ¹⁸Yeke. ikomanyomoko loka lo lisiyo limoi imbaka ngombe emoi la bekoko bel liambe; la noli ikomyolomokoi aleko la mboso ii vinyo likama mbisa ii basiya liou la liou. Imbe ende ongoma, loikalengila boila loka bokowa bombaka la bolito likolo li baito be. ¹⁹Ee, Mungu ange, enyelaka we bol bototina we lokelaka ta baito be.

Chapter 6

¹Ikabeisomo la Sanebaleta la Tobiya la Geseme, Moalaba, la baiyani basiya biso mbo loosila oshwa likula la mbo oto lifwa lietikali elo munga, ta mbile amo ani loitaka emalisa beliyo katikati ii beinda, ²Sanebaleta bo la Geseme bakatomelei baai ani: Yo'oko toto'amane ta boki bomoi ta wenda bo ono. Ndjo bambaka la baenyeli babe loka lange.³Lokatomela bo batomomu obeka libo mbo: Lotokela likuwa lifi la loimbo tika; likuwa liemaeli ei tolé eingi lotike loka looya elo embe'nu? ⁴Batomelekei ta bofono wamo mala inati ndjo lobinoiselaka bo ta bomuna we.⁵Kola ongoma Sanebalata akatoma bokowa winde ambei mala e liondo la lokasa fololo ta boo winde; ⁶isonomoko elo munga mbo: Iyobeisomo ta befindi la Gasemu atoomila yo mbo enu aleko la Bayuda olangii otombokai; kola ongoma owe otoshwa likula; la mbo otomba kee bokota ambe bo ta baai bee.⁷Osila oota aleko betondoli mbo batondole ta Yelusaleme loka lao angene mbo: Bokota ambe ta Yuda. Ko-kaniakani itobeisomo la bikota otutana la be baai. Kanikani, yooko toote ikumbe.⁸Lokatomela ye ani mbo: Mbeko yeikelomu ani etobekowe; ndjo owe otoenyekela anga yo ta botema wao angene; ⁹loka mbo bo batotina bakalinga baungise'su, bo mbo: Baoo bibo batolewa-lewa ta likuwa mbo liekelomoko. Ndjo kanikani, e Mungu, angemisaka baoo bange.¹⁰Lokaaka ta mbele eya Semaya, wana a Delaya, wana a Metabele ono akandomoko. Akabeka mbo totoamane ta mbele-Mungu katikati ii tepelo, tolike aleko beinda be tepelo loka batoya oyaite'su; e batoya katikati ee lotiyo oyaite'su. ¹¹Ndjo lokabeka mbo: Buto kani embei atoka ende mangu? Oni buto atoota ta tepelo loka lo'ouwisa liwawi linde? Loito'ota.¹²Lokaluwa la lokalembela mbo Mungu aitomi ye, ndjo atondole anga lobeko le loka lo'oemaelei; Tobiya la Sanabalata baosila osomba ye. ¹³Asombomoko ta litina mbo lobange la lokele kee ono la mbo lokele bobee; kola ongoma bokomba la fofe ofei lina libe loka baoshishei soni. ¹⁴E mungu ange. enyelaka Tobiya la Sanebalata otutana la bakuwa bibo batotina la botondoli wibo botaali akumo Noadia la betondoli besiya beke baingolinga ofei bowa.¹⁵kola ongoma likula lisilaka ta lisiyo li tuku liondo ta tengai ee Elulu, likuwa ta basiyo tuku liondo la yele. ¹⁶Ekaokaka baiyani biso le lobeko, baito ba befindi besiya beke balingileke'su ba bangaka la bakasuluwa ta baiso bibo loka balembelaka kembo likuwa lieke likelomoko la Mungu iso.¹⁷Ta basiyo bamo la baito ba lokuku ba Bayuda bakatoma kasa likama ambe Tobiya la kasa iya Tobiya ikomelaka aleko bo. ¹⁸loka baito likama ta Yuda baimanaka linde, akamba wana ab libala liya Sekania, wana a Alaha, la wana inde Yohanana aisili oosa wana botaali a Mesulana, wana a Belekia, kee boali inde. ¹⁹Babekaka aleko loka lo bakuwa binde balo felo yange la bakabeisa ye baai bange. Tobiya akatoma kasa loka lo'obangisei.

Chapter 7

¹Ekasilaka likula oshomo la ekasilkei oemalisa beinda oko bakuki la bashwei la balewi bakatomo, ²lokafa ambe nduku ange, Hanani, la ambe Hanania, ngene a mbele ε bofoka, lokuku la okuka Yelusaleme; loka alelaka likama ta liokamani loka lolitisa Mungu. ³Lokabeka libo mbo: Tikaka mbo beinda be Yelusaleme bie likolomoko ani lowa loitaka tomowa; la ani oitaka kukai loka lo beke bangali ta Yelusaleme, amoi la amoi ta mbile inde la amoi la amoi oimilana la mbele inde angene. ⁴Boki bombaka bofi la bosa, ndjo baito baitimba likama la mbele yeitishomo. ⁵La Mungu ange akabeka ta botema wange mbo lotoamanise baito ba lokuku la batoolo loka baito batangomo otutana la befindi bibo. Lokaena lokasa lo befindi beke bayaka felo; lokaena mbo isonomoko elo munga mbo. ⁶Beke bambe bana ba wenda, beke bafoakata likandomu, ta baito beke bafoyomoko, beke Nebukadanesala, bokota bo Babele a pkolaka bo; beke bafoaka ta Yelusaleme la Yuda, buto la buto la boki winde. ⁷Beke bayaka eseke lomoi la Jelubabele: Yesua, Nehemia, Ajalia, Lamia, Nahamani, Moledekai, Bilesana, Misipelete, Bigewai, Nehumu, la Bana. Loketi lo bana ba bofindi bo Isalaele. ⁸Bana baya Paloso, elefu yele la tuku bosambale la yele. ⁹Bana baya Sefatia, mia isaso la tuku bosambale la yele. ¹⁰Bana baya Ala, mia liambe la tuku liondo la yele. ¹¹Bana baya Pahata-Moaba, la bana baya Yesua la Yoaba, elefu yele la mia bonanei la liou la bonanei. ¹²Bana baya Elana, elefu lomoi la mia yele la tuku liondo la inati. ¹³Bana baya Jatu, mia bonanei la tuku inati la liondo. ¹⁴Bana baya Jakai, mia bosambale la tuku liambe. ¹⁵Bana baya Binui, mia liambe la tuku inati la bonanei. ¹⁶Bana baya Bebai, mia liambe la tuku yele la bonanei. ¹⁷Bana baya Ajegada, elefu yele la mia isaso la tuku yele la yele. ¹⁸Bana baya Adonikama, mia liambe la tuku liambe la bosambale. ¹⁹Bana baya Bigewai, elefu yele la tuku liambe la bosambale. ²⁰Bana baya Adini, mia liambe la tuku liondo la liondo. ²¹Bana baya Atele, ofowa ambe Hijikiya, tuku libwa la bonanei. ²²Bana baya Hasumu, mia isaso la tuku yele la bonanei. ²³Bana baya Besai, mia isaso la tuku yele la inati. ²⁴Bana baya Halifa, mia emoi la liou la yele. ²⁵Bana baya Gibona, tuku libwa la liondo. ²⁶Baito ba Beteleme la Netofa, mia la tuku bonanei la bonanei. ²⁷Bana baya Anatoto, mia la tuku yele la bonanei. ²⁸Baito ba Bete Ajama Wete, tuku inati la yele. ²⁹Baito ba Kilyata Yalima, Kefila la Beloto, mia bosambale la tuku inati la isaso. ³⁰Baito ba Lama la Geba, mia liambe la tuku yele la emoi. ³¹Baito ba Mikemase, mia la tuku yele la yele. ³²Baito ba Betele la Ai, mia la tuku yele la isaso. ³³Baito ba Nebo, amoi, tuku liondo la yele. ³⁴Bana baya Elama, onomoi, elefu lomoi la mia yele la tuku liondo la inati. ³⁵Bana baya Halimi, mia isaso la tuku yele. ³⁶Bana ba Yeliko, mia isaso la tuku inati la liondo. ³⁷Bana baya Lodo, Hadidi la Ono, mia bosambale la tuku yele la emoi. ³⁸Bana baya Sena, elefu isaso la mia libwa la tuku isaso. ³⁹Ba kanga: Bana baya Yedaya, ofoa ta mbele eya Yesua, mia libwa la tuku bosambale la isaso. ⁴⁰Bana baya Imele, elefu lomoi la tuku liondo la yele. ⁴¹Bana baya Pasehulu, elefu lomoi la mia yele la tuku inati la bosambale. ⁴²Bana baya Halimi, elefu lomoi la liou la bosambale. ⁴³Ba Lewi: Bana baya Yesua la Kademiele, ofoa ambe bana baya Hodaya, tuku bosambale la inati. ⁴⁴Batchwei: Bana baya Asafa, mia la tuku inati la bonanei. ⁴⁵Bakuki ba beinda: Bana baya Salumu, bana baya Atele, bana baya Talemono, bana baya Akubu, bana baya Hatita, bana baya Sobai, mia la tuku isaso la bonanei. ⁴⁶Bakuki ba tepelo: Bana baya Siha, bana baya Hasufu, bana baya Tabaoto, ⁴⁷bana baya Keloso, bana baya Sia, bana baya Padono, ⁴⁸bana baya Lebana, bana baya Hagaba, bana baya Salemai, ⁴⁹bana baya Hanana, bana baya Gidele, bana baya Gahala, ⁵⁰bana baya Laya, bana baya Lesini, bana baya Nekoda, ⁵¹bana baya Gajama, bana baya Uja, bana baya Pasea, ⁵²bana baya Besai, bana baya Munimi, bana baya Nepisesimi, ⁵³bana baya Habakuku, bana baya Hakufa, bana baya Halahulu, ⁵⁴bana baya Beseliti, bana baya Mehida, bana baya Halesa, ⁵⁵bana baya Balekoso, bana baya Sisela, bana baya Tama, ⁵⁶bana baya Nesiya, bana baya Hatifa. ⁵⁷Bana ba Bekowa beya Solomo: bana baya Sotai, bana baya Sofelete, bana baya Pelida, ⁵⁸bana baya Yala, bana baya Dalekono, bana baya Gidele, ⁵⁹bana baya Sefatia, bana baya Hatili, bana baya Pokelete Hasebaimi, bana baya Amona. ⁶⁰Bakuwi batotina ba tepelo la bana ba bekowa beya Solomo, bambaka mia isaso la tuku libwa la yele. ⁶¹Beke bambe baito be bafoaka ta Tele Mela la Tele Halesa: Kelubu la Adono la Imele. Ndjo baikaluwa olembela mbele ee baise bibo la bana bibo, lamba bambe wewe baito ba Isalaele. ⁶²Bana baya Delaya, bana baya Tobiya, bana baya Nekoda, mia liambe la tuku inati la yele. ⁶³Katikati ii bakanga: Bana baya Habaya, aosaka botaali ta bana bataali ba Balejilai, Mogilada, la atomoko la lina libo. ⁶⁴Beke balingaka tosiyo twiwo katikati ibo batangomoko la befindi ndjo baitienena. Kolaongoma nakatangomo mbo lilo la bakafoyomo ta likuwa li bakanga. ⁶⁵Ngene akabeka libo mbo bailaka beika bitanu tii kani-kani etoemala kanga ono ambe la Ilimu la Tumimi. ⁶⁶Esondjamelo lototina lombaka elefu tuku inati la yele, la mia isaso la tuku liambe; ⁶⁷la bekowa bibo batolome ba bekowa bibo bataali bambaka elefu bosambale, la mia isaso la tuku isaso la bosambale. Bambaka aleko la batchwei batolome la batchwe bataali mia yele la tuku inati la liondo. ⁶⁸Bambalata ibo imbaka mia bosambale la tuku isaso la liambe; ba ngome ibo, mia yele la tuku inati la liondo, ⁶⁹ba kamela ibo imbaka mia inati la tuku isaso la liondo; ba punda ibo elefu liambe, la mia bosambale la tuku yele. ⁷⁰Basiya ta batoolo ba mbele ee baafa bakaesa bafaefi ba likuwa. Ngene aesaka ta eiselo daliki*, la mbela

elefu la bise la biseelo tuku liondo la tulu ee bakanga mia liondo la tuku isaso. ⁷¹Bangene basiya ta mbele ee baafa bakaesa ta eiselo dalika la mbela yele la mina la bakute elefu yele la mia yele. ⁷²Bekebatikalaka ta baito bakaesa aleko dalika la mbela elefu tuku yele la mina la bakute elefu tuku la tulu ee bakanga tuku liambe la bosambale. ⁷³Kolaongoma bakanga la ba Lewi la bakuki ba beinda la batchwei ba byele la basiya ta baito la be botokuwa ta tepelo la Isalaele itotina bangalaka'se ta boki wibo. Eyaka tengai ee bosambale, bana ba Isalaele bambaka ta boki wibo.

¹*daliki iyengani la grammes mia emoi la tuku liondo

Chapter 8

¹La baito batotina bakasondjamana eseke lomoi kee buto amoi ta bolotelo bofi we bombaka felo ii Boinda bo Baye. Bakabeka la bosoni Ejela mbo aye la lokasa lo ekela loya Mose le Mungu aekisaka Isalaele. ²Kanga Ejela akaya la ekela felo ii Esondjamelo, batolome la bataali la batotina beke balembelaka loko la olembela lisiyo li felo ta tengai ee bosambale. ³Akatanga katikati yamo felo ii bolotelo bofi weke bombaka felo ii Boinda bo Baye afowa la nongo-nongo tee kota ifitika, felo ii batolome la bataali la be batotina balembelaka; la batoi ba baito batotina bambaka ta lolailo lokasa lo ekela. ⁴La bosoni Ejela akaemala likolo li etondoelo lo lombao leke lokelaka bo loka lo likuwa liamo; fangi inde imbaka la Matitia la Sema la Anaya la Ulia la Hilikiya la Moseya ta boo winde botolome; la ta boo winde bo boali, Pedaya la Misaele la Malekia la Hasumu la Hasebadana la Jekalia la Mesulama. ⁵Efela akalikola lokasa ta baiso ba baito batotina; ambaka likolo li baito batotina; la oko ekalikola ye baito batotina bakaemela. ⁶Ejela akasimola Mungu, mbo Mungu bofi, la baito batotina bakabinoisa lioi mbo: Ko'Ongma! Ko'Ongoma! Bakaila bao bibo likolo la bakasuluwisa betchwe hibo, bekasimola Mungu ani bembo hibo beinyami ta nyele. ⁷La Yesua la Bani la Selebia Yamini, Akubu, Sabetai, Hodia, maseya, Kelita, Ajalia, Yjadada, Honana, Pelaya la ba Lewi bakalembelisa ekela ambe baito; la baito bakaemala ta eseke libo. ⁸Bakatanga elo munga ee lokasa lo ekela loya Mungu folele; la bakaesa litina mbo balembelaka litangi. Nehemia, ono ambe ngene, la Ejela, ye kanga la bosoni, la ba Lewi beke baekisakabaito, bee bakaka ta baito batotina mbo, lisoyo liee limbe litanu ambe Mungu iso; ondomanai la ngandi, oilalakai; loka mbo baito batotina bambaka batolela oko eokaka bo baoi ba ekela. ⁹Akabeka libo mbo: Kaakai-eino, lakai baina la mwakai bieka bi loete la tomakai baano ta ono aikakomanya leka; loka mbo lisiyo lieke limbe litanu ambe Ngene iso; oimbakai la ngandi loka liomali liya Mungu limbe bofoka wino. ¹⁰Ndjo ba Lewi baosela baoto batotina hai, bo mbo ngalakai hai! Lokambo lisiyo lieke limbe litanu; ndombai la ngandi. ¹¹La baito batotina bakaaka eibo okala la omwa la otoma baano la liomali likama loka baosila olembela baoi beke batondoelaka bo. ¹²Ta lisiyo li baele, bangene ba mbele ii baafa la baito batotina bakasondjamana eseke lomoi la bakangala la ba Lewi ambe bosoni Ejela loka loeka baoi ba ekela. ¹³Bakaena mbo isonomoko ta ekela kee ani Mungu aekisaka ta ndole eya mose mbo bana ba Isalaele bangaleke'se ta Esondjamelo la Elambo ta tengai ee bosambale; ¹⁴la mbo babeise lamba banangole katikati iiboki wibo bototina la ta Yelusaleme mbo: Kaakai mbale ee longo la bunakai betaa be isandu ii bilaya la betaa be bilaya be lokonda la betaa be adasa la betaa be litoko la betaa be isandu ifi loka lo'loshwo bambau ani ekaosila yo osonomo. ¹⁵Kola ongoma baito bakatomowa la bakaya layo la bakashwa bambau, buto la buto la botondo bo mbele inde la looya libo la looya lo mbele ee Mungu la eseke lofi lo Boinda bo Baye, la eseke lofi lo Boinda boya Efelaima. ¹⁶La Esondjamelo lototina lo beke bafoaka ekandjelo bakashwa bambau la bakangala ta bambau; oakola ta basiyo baya Yesua, wana a Nuni, tii kota lisiyo liamo, bana ba Isalaele baikakelaka ongoma. ¹⁷Lisiya lisiyo la lisiyo oakola ta lisiyo li felo kota li liko, akatanga katikati ii lokasa lo ekela loya Mungu. Bakasimola Elambo basiyo bosambale, la lisiyo li bonanei imbaka liamani lifi otutana la ishosha.

Chapter 9

¹Ta lisiyo li tuku yele la inati ta tengai ene, bana ba Isalaele bakatoamana ta okila bieka la lobato ngoto la nyele likolo li betchwe bibo. ²Bofindi bo Isalaele bokanana la beenda betotina bakaemala la bakayambola bobo wibo li liseisi li baafa bibo. ³Bakaemala ta eseke libo la bakatanga ta lokasa lo ekela loya Mungu, Mungu ibo, ta botuku bo inati bakayambola aleko bobo wibo la bakasimola Mungu ibo. ⁴Kola ongoma Yosua la Bani, Kedemiele, Sebania, Bni, Belebia la Kenani la bakamama l alimiki lifi fili ambe Mungu; Mungu ibo. ⁵Kola ongoma, ba Lewi, Yesua la Kedemiele, Bani, Hasabenia, Selebia, Hodia, Sebonia, Petakia, bakabeka mbo: Emalakai, simolakai Mungu, Mungu ino koakola tee kota layalaya; lina liao li talaa lisimolomo, lieke litosimolomo likolo li lisimolomu la liutcholomu litotina. ⁶Owe ombe Mungu, ko'owe anga, okakela lobola, bola la bola, la embili linde lototina, wenda la biengo bitotina, baye la bieka binde bitotina, la owe ndjo otokuka bio bitotina; embili lo lobola lotosimolo we. ⁷Owe ombe Mungu, ono atchakolaka Abalama la okofoya ye ta boki bo Ulu la Bakaladi la okafa ye lina li Abalayama. ⁸Oenaka mbo botema winde bombe la wewe felo yao la okatena limilomu linde mbo otoa ye boki bo Bakanana la Bahiti la Baamola la Bapeli la Bayebusi la Bagilegase; Ee, lofoye bofindi winde aleko. La oosila okela kee ta baoi bao loka mbo owe ombe la liengani. ⁹Oenaka bemusi be baise biso ta Ejipito la okaobii bibo tina la baye banenu. ¹⁰Okaenisa tokesa la bamwali loka loemaela Falo la bekowa binde betotina la baito batotina ta wenda winde, okaluaka mbo bakakelaka bo mbeko ii folo; okanya owe angene lina lilo kani embe yo ta lisiyo lieke. ¹¹Okafaa baye felo ibo la bakaeta ta baye kee wenda we bokafoomela; la okakusa beke batutaka bo kee litale katikati ii baye bafi. ¹²La okendisaka bo la likole li liangangi ta mbile ee lowa la likole ;o imbe ta saa ee lotiyo loka ofe bo liangangi ta ndole ene enganaka libo mbo bakende. ¹³Okasuluaka aleko ta longo lo Sinai la okabeka libo ofowa ta lobola, la okafa bo osambisa ta wewe la bikela bi wewe, bie bikeli la toshosha toto. ¹⁴Okabeisa bo Sabata ao ene embe botanu la okaekisa bo toshosha biekisokowe la bikela ta boo boya Mose, bokowa wao. ¹⁵Okafa bo boila ofowa ta lobola loka lo semba ibo, la okatomoisela bo baye ofowa ta litale loka lo yeme ibo la okaekisa bo balile loka loomba bangene ba wenda we boilokowe boo wao loka lofa bo. ¹⁶Ndjo bo la baise bibo bakaleka la lofolo la bakaesa ngingo ibo bofoka, baikalaila la weli toshosha tchwao; ¹⁷bakafeka ooka, baikanyela anga onga tokesa tchweke okelaka katikati ibo, ndjo bakaesa betchwe bibo bofoka la bakata bokendisi loka mbo bakikowe talikandomu libo ta Ejipito. Ndjo owe ombe Mungu ono otomesila, ombe la ngbengbele la owali la ngandi, oitosomaka mangu, ndjo ombe la booto likama; oikatika bo. ¹⁸Oko ekelaka bo wana a ngombe ene elangoaka la bakabeka mbo: Ono ambe Mungu ao ono atomoila isoko we ta Ejipito, la oko ekelaka bo liye'eye likama, ¹⁹imbe ende ongoma, ta ngandi yao, ii likama, oikatika bo ta liombe; likole li liengange lieikafowaka libo ta mbile ee lowa lokambo likendise bo ta ndole; la likole li imbe lieikafowaka aleko lotiyo loka ife bo liangangi ta ndole ene ekaenganka libo mbo bakende. ²⁰Ofaka aleko bo Bolimo bolo wao loka loekisa bo la okafaya mana yao ofowa ta bonoko bibo; la ofaka aleko bo baye ta yeme ibo. ²¹Kota miaka tuku inati okukaka bo ta liombe la baikanoko leka anga lomo; tulu ibo yeitingba la bakolo bibo baikumi. ²²Okafa aleko bo bekota la befindi; okaenela bo iniyo iniyo. Kola ongoma bakamba ba ngene ta wenda bo Sihono, bokota bo Heseboni la wenda bo Ogo, bokota bo Basana. ²³Okaesa bana bibo likama kee tolonge to lobola okakomisa bo ta wenda weke bobekokowe la baise bibo mbo batoota loka loomba bangene bawo wenda. ²⁴Kola ongoma bana bakaota la bakamba bangene ba wenda. Felo ibo okasuliwisa bangali ba wo wenda, bakanana; la okafa bo ta bao bibo la bekota bibo eseke lomo, la bana ba wenda mbo bakele boeni elangi bo. ²⁵Bakakpola wenda la bofoka la boki bo baina la bakamba bangene ba mbele ene ewalaka la bieka bitotina bilo, la biliya bieke bibushomoko la bilanga bi miwiti, la isandu ii bilaya la isandu ii tuma likama likama. Bakala la bakakuma solo la bakaosha bindo la baina la bakaemala la bolo wao bofi. ²⁶Ndjo bambaka la lisomi la batombokelokowe la bakakusa ekela lao mbisa ii bekongo bibo. Bakaita banangoli bao beke babekelaka bo mbo balile lisiya ambowe; bakelaka aleko liye'eye likama. ²⁷Kola ongoma, okaana bo ta bao ba baiyani bibo beke baenisaka bo wale la ta mbile ee bemusi bibo, oko elelaka bo ambowe, ookaka bo ofowa ta lobola la'ani embe owe la ngandi likama, okafa bo bauwesi la bakauwisa bo ofowa ta bao ba baemaeli bibo. ²⁸Oko ekaumowaka bo, bakakela bobo lisiya felo yao; kola ongoma, okatika bo ta bao ba baiyani bibo loka bambe bangene likolo libo. Ndjo oko eyaka bo la elelaka bo ambowe, okaoka kota lobola; mala likama okauwisa bo ani ambe ngandi yao. ²⁹Okabeka aleko felo ibo mbo otomoise bo ta ekela lao. Ndjo bakelaka la lofolo la baitioka toshosha tchwao; bakakela bobo felo iyosambisa wewe wao, (eno yomba mbo buto akaotuta yo, aotouwa loka lo yamo). Bakaila litotoko la bakaesa ngingo ibo bofokala baitioka. ³⁰Ndjo ombaka la botema bosa miaka likama la obekelaka bo ta Bolimo wao ta ndole ee betondoli biao. Imbe ende ongoma, baikalanga ooka. Kola ongoma okanaa bo ta bao bo befindi be wenda. ³¹Ndjo ta ngandi yao likama oikakomisa bo ta wewe, oikatika aleko bo loka ombe Mungu a ngbengbele la ngandi. ³²Kola ongoma, Ee Mungu iso, Mungu bofi la bofoka la bowa, ye ono atokuka liimilani la booto, kanikai tikaka mbo bomusi boenene boke ta baiso bao, ene ikaosila likolo liso la bekota bibo la

bangene biso la bakanga biso la banangoli biso la baise bibo oakola ta lisiyo li bokota bo Asulia kota basiyi be.

³³Owe ombe la liengani la itotina yeke ikaosila oya liso, okela la wewe, ndjo esu tookela bobé. ³⁴Bekota biso la bangene biso la bakanga biso la baise biso, baikuki ekela lao; bailaili toshosha la liekisi lieke obekelaka bo.

³⁵Baikakuwelokowe katikati ii bokota wibo la bolo wao bofi weke ofaka bo wenda bo likama la baina beke ofaka bo; baikakikowa ta bakuwa bibo babe. ³⁶Tene, ese tombe bekowa laboni, la loka lo wenda weke okafa ambe baise biso mbo tole touma tchwinde la bolo winde, tene tombe bekowa katikati ii yamo. ³⁷Bieka biamo likama bitoka ambe bekota bieke owe otaka likolo liso loka lo bobé wiso; bambe aleko la lokuku likolo li bindo biso, la likolo li nama iso, batokela ani esami bo. Esu tombe katikati ii bomusi likama. ³⁸Imbe ende taye itotina, esu tototena liimilani bofoka la totosana layo; la bangene biso, la ba Lewi biso la bakanga biso batota ndembe ibo onga.

Chapter 10

¹Beke bataka nembe bambaka: Nehemia ngene, wana aya Hakalia, la Sidikia, ²Selaya, Ajalia, Yilimia, ³Pasehulu, Amalia, Malekiya, ⁴Hatusu, Sebania, Maluku, ⁵Halimi, Melemoto, Obadia, ⁶Danyeale, Ginetono, Baluku, ⁷Mesulama, Abiya, Miyamini, ⁸Majia, Bilegai, Semaya, bo bakanga. ⁹La ba Lewi: Yesua, wana aya Ajania, Binui ofowa ta baya Henadada, Kademiele. ¹⁰Banduku bibo aleko: Sebania, Hodiya, Kelita, Pelaya, Hanana, ¹¹Mika, Lehubu, Hasabia, ¹²Jakulu, Selebia, Sebania; ¹³Hodiya, Bani, Beninu. ¹⁴La bangene ba bekota be baito: Paloso, Pahata-moaba, Elama, Jatu, Bani; ¹⁵Buni, Ajegada, Bebai, ¹⁶Adoniya, Bigewai, Adini; ¹⁷Atele, Hijikiya, Ajabu; ¹⁸Hodiya, Hasumu, Besai; ¹⁹Halifa, Anatoto, Nebai; ²⁰Magepiasa, Mesulana, ²¹Mesejabele, Sadoko, Yadua; ²²Peletia, Hanana, Hasubu; ²³Hosea, Hanania, Hasubu; ²⁴Alohesa, Pilaha, Sebeke; ²⁵Lehumu, Hasabena, Maseya; ²⁶la Ahiya, Hanana, Anana; ²⁷Maluku, Halimi, la Bana; ²⁸la beke batikalaka ta baito, bakanga, ba Lewi, bakuki, batchwei, bakeli ta tepelo, la be batotina bakaseamana la baito ba wenda oetela ta ekela loya Mungu, baali bibo, bana bibo batolome la bana bibo bataali, buto la buto ono ambaka la weli la liluwi, ²⁹baundamanaka la banduku bibo, la bekota bibo. Beotaka ta likakomu libe loka lo lilapi mbo bakende ta ekela loya Mungu ene efomoko ta ndole eya Mose, bokowa boya Mungu loka mbo bakukela batute toshosha toya Mungu, Ngene iso la lisambisi linde. La liyekisi linde; ³⁰la mbo toimboesa bana bataali biso ta baito ba wenda lamba oosa bana bibo bataali loka lo bana biso batolome. ³¹Yomba mbo baito ba wenda batoesa biengo lamba bieka loka loungisa ta lisiyo li Sabata, esu toimbo somba ambe bo lisiyo li Sabata lamba lisiyo litanu. La totomesila mwaka bo bosambale la totolipa bolima bototina. ³²Totota aleko likolo liso likuwa li olipisa botuku bo isaso ta sekele, mwaka la mwaka, loka lo likuwa li mbele eya Mungu iso; ³³loka lo boila weke bokaokendjomo la loka loesa mbeka ee bieka bi wewe la loka lo'otumba mbeka ee lotumbo wewe loka lo Sabata la tengai e kanikani; loka lo bilambo biekebikaomanyomo la loka lo bieka bitanu la loka lo mbeka ee bobbe, oendola Isalaele la loka lo likuwa litotina li mbele eya Mungu iso. ³⁴Tokakusa aleko tosandu tonati ta nyele, bakanga, ba Lewi la baito loka lo'oesa lifaefi lingoni katikati ii mbele Mungu iso otutana la mbele ee baise biso ta saa ene ikomiomoko mwaka la mwaka, otumba liano ta etumbelo loya Mungu, Mungu iso, ani ikasonomo yo ta ekela; ³⁵la loka loesa yuma ii felo ta nyele iso la yuma ii felo ta touma totina to isandu, mwaka la mwaka, katikati ii mbele eya Mungu. ³⁶La bana bafelo ta bana biso batolome la nama iso, ani isonomu katikati ii ekela la bana ba felo ta bakula biso la fongo la bikula biso la bekoko tokeso-yo ta mbele eya Mungu iso, la bakanga be batokuwa ta mbele eya Mungu iso. ³⁷La aleko mbo tokese touma to felo to mana, la mapa iso la baano biso la touma bofono la bofono isandu, vinyo la baina, ambe bakanga la bikende ta mbele eya Mungu iso; la botuku ta liou, bo nyele iso ambe ba Lewi, batoosa botuku ta liou ta boki bototina la ta biseke bieke totobusha nyele. ³⁸La kanga, wana aya Alona, atomba la ba Lewi eseke lomo, oko etotukumaela bo botuku ta liou. Ba Lewi batokesa botuku ta liou bototina katikati ii mbele eya Mungu iso, ta bikende, ta eiselo lo bakute. ³⁹Bana ba Isalaele la bana baya Lewi batokesa baano ba bakoke la vinyo la baina ta bikende oko imbe bonyongo ta eseke lotanu, la bakanga beke bambokelaka likuwa la bakuki ta beinda la batchwei. Toimbotika mbele eya Mungu iso ango bule.

Chapter 11

¹Batolioso ba baito bakalaka se ta Yelusaleme; baito basiya beke bakusaka tokende to tosandu tonati ta nyele loka loesa buto amoi ta liou mbo angale ta Yelusaleme, boki bo batunu, la botuku bosiya libwa katikati ii boki bosiya. ²Baito bakautchela baito batotina beke baimilaka la botema bototina loka lo'ongala ta Yelusaleme. ³Beke bambé batolioso ta wenda beke bangalise ta Yelusaleme; ndjo ta boki bo Yuda amboi la amoi ambaka ta tonyele tchwinde katikati ii boki wibo, bo Yisalaele, bakanga la ba Lewi la be batokuwa ta tepelo la bana ba bekowa beya Salomo. ⁴Basiya bambaka kati ee Yelusaleme la basiya ta Yuda, la bana ba Benyamina aleko. Ofowa ta bana ba Yuda: Ataya, wana a Ujiya, ana a Jekalia, wana a Amalia, wana a Sefatia, wana a Mahalele, ofowa ta bana baya Pelese; ⁵la Maseya, wana a Hajaya, wana a Adaya, wana a Yoyahibi, wana a Jekalia a Mosilono. ⁶Bana batotina baya Pelese beke bangalaka ta Yelusaleme bambaka baito baofoka mia inati la tuku liambe la bonanei. ⁷Beke bambaka bana baya Benyamina: Salu, wana a Kolaya, wana a Mesulama, wana a Yoede, wana a Pedaya, wana a Koloya, wana aa Maseya, wana a Itiele, wana a Yesaya. ⁸Mbisa inde, Gabai, Salai, mia libwa la tuku yele la bonanei. ⁹La Yoele, wana a Jikili, ambaka boemaeli bo baele likolo li boki. ¹⁰Ta bakanga: Yedeya, wana a Yohalibi, Yakini, ¹¹Selaya, wana a Melayoto, wana Ahitubu, ngene bokota bo mbele eya Mungu. ¹²Banduku biho beke bakelaka likuwa li mbele, mia bonanei la tuku yele la yele; la Adaya, wana a Yelohama, wana a Pelalia, wana a Amasi, wana a Jekalia, wana a Pasehulu, wana a Malekiya; ¹³la mbele inde, batolioso ta mbele eee baafa, mia yele la tuku inati la yele; la Amasesai, wana a Ajalele, wana a Ahajai, wana a Mesilemoto, wana a Imele, ¹⁴la banduku bibo, baito ba bofoka, mia la tuku yele la bonanei. Botolioso wibo imbaka Jabesiele, wana a Hagedolimi. ¹⁵La katikati ii ba Lewi: Semaya, wana a Hasubu, wana a Ajelikama, wana a Hasabia, wana a Buni. ¹⁶La Sabetai, la Yojabada, batolioso ba ba Lewi, beke bambaka bakuki ba likuwa ba lousa lo mbele eya Mungu, ¹⁷La Matania, wana a Mika, la wana a Jabadi, wana a Asafa, buto a felo oakola lisomboli li kekelele, la Bakebukia ono a baele katikati ii banduku binde, la Abeda, wana a Samua, wana a Galala, wana a Yedutumu. ¹⁸Ba Lewi batotina ta boki botanu, bambaka mia yele la tuku bonanei la inati. ¹⁹Bangali ta beinda: Akubu, Talemono la banduku binde, beke bambaka batomoila beinda, mia emoi, la tuku bosambale la yele batolome. ²⁰Beke batikalaka ta Yelusaleme, ofowa ta bakanga la ba Lewi, bambaka katikati ii boki bototina bo Yuda, amoi la amoi la bondanda winde. ²¹Beke bambaka batokuwa ta tepelo bangalaka Ofele, Siha la Gisepa bambaka likolo li beke bambaka batokuwa ta tepelo. ²²La bomoi likolo li ba Lewi ta Yelusaleme imbaka Uji, wana a Buni, wana a Hasabia, wana a Matania, wana a Mika, ofowa ta bana baya Asafa, batchwei likolo lo li likuwa li mbele eya Mungu. ²³Kola ongoma ekela lotomoaka ambe bokota loka libo la lino likamanyelomoko batchwei ani engalaka yo lisiyo la lisiyo. ²⁴Petahia, wana a Masejabele, ofowa ambe bana baya Jelaha, wana a Yuda, ambaka fangi ee bokota loka lo mbeko itotina ii baito. ²⁵La loka lo boki boke la bilanga binde, baito basiya ta bana ba Yuda bangalaka ta Kilyata-Alaba la beki binde, la Dibono la beki binde la Yekabesele la beki bieke ee binde, ²⁶la Yesua la Molada la Bete-Pelete, ²⁷la Hasala-Suala la Bele-Seba la beki binde, ²⁸la Sikelage la Mekona la beki binde, ²⁹la Enelimono la Sola la Yalemutu, ³⁰Jonoa, Adulama, la beki bieke ee binde, Lakisi la bilanga binde, Ajeka la beki binde. Bangalaka ta Bele-Seba kota likemba li Fongo yele li Hinomo. ³¹Bana baya Benyamina bambaka ta Geba, la Mikamase la Aya la Betele la beki binde, ³²la Anatoto la Nobo la Anania, ³³Hasola, Lama, Gitaimi, ³⁴Hadidi, Seboimi, Nebalata, ³⁵Lodo, la Ono, bakemba ba fongo likama ii bakuki. ³⁶Basiya ta befindi be ba Lewi bakasondjamana ta Yuda loka lo baito baya Benyamina.

Chapter 12

¹Beke bambe bakanga la ba Lewi beke bayaka eseke lomoi la Jelubabele, wana a Salatiele, la Yesua: Selaya, Yilimia, Ejela; ²Amalia, Maluku, Hatusu; ³Sekania, Lehumu, la Melemoto, ⁴Ido, Gineto, Abiya; ⁵Miyamini, Madia, Bilenga; ⁶Semeya la Yoyalibi, Yedaya; ⁷Salu, Amoko, Hilikiya, Yedaya. Beke ndjo bambaka baito ba felo ta bakanga la banduku bibo ta basiyo baya Yesua. ⁸Ba Lewi aleko: Yesua, Binui, Kademiele, Selebia, Yuda, Matania ono ambaka bomoi la bokendisi bo boele bo Simola ye la banduku binde aleko. ⁹Bakebukia la Uni, banduku bibo, bambaka batotina libo ta likuwa. ¹⁰Yesua akabota Yoyakimi, la Yoyakimi akabota Eliasibi la Eliasibi akabota Yoyada, ¹¹la Yoyada akabota Yonatana la Yonatana akabota Yada. ¹²Ta basiyo baya Yoyakimi, bakanga, batolioso ba mbele ee baafa, bambaka: Ofowa ambe Selaya, Malaga; ofowa ambe Yilimia; Hanania; ¹³ofowa ambe Ejela, Mesulama; ofowa ambe Amalia, Yohanana; ¹⁴ofowa ambe Maluku, Yonatana; ofowa ambe Sebania, la Yosefe; ¹⁵ambe Halimi, Adana; ambe Melayoto, Helekia; ¹⁶ambe Ido, Jekalia; ambe Gineto, Mesulama; ¹⁷ambe Abiya, Jikili; ambe Mineyamini, ambe Moadia, Pletai; ¹⁸ambe Bilega, Samua; ofowa ambe Semaya, Yonatana; ¹⁹ambe Yoyalibi, Matania; ofowa ambe Yedaya, Uji; ²⁰ambe Salai, Kalai; ofowa ambe Amoko, Ebele; ²¹ambe Hilikiya, Hasabia, ambe Yedaya, Netanele. ²²Ba Lewi ta basiyo baya Eliasibi, Yoyada la Yohanana la Yada, basonomoko mbo bambe batolioso ta mbele ee baise. Bakanga aleko basonomoko tii kota bokota boya bokota Daleyawese a Mopalasa. ²³Bana baya Lewi, batolioso ta mbele ee baise basonomoko ta lokasa lo mbile tii kota bsiyo baya Yohanana, wana a Eliasibi. ²⁴La basiyo ba ba Lewi: Hasabia, Selebia, Yesua, wana a Kademiele la banduku bibo omoilamana libo mbo bsimole babeke kelekele otutana la ishoshia iya Dawidi, buto aya Mungu, embili omoilana la embili. ²⁵Matania la Bakebukia, Obadia, Mesulama, Talemono, Akubu, bambaka bamoi ta beinda beke bambaka batomoi embili ta biiselo bi beinda. ²⁶Beke bambaka ta mbile eya Yoyakimi, wana a Yesua, wana a Yoadaka, la ta mbile eya Nehemia, bokota la Ejela, bonganga la bosooni kasa. ²⁷Ta lobulisomo lo likula li Yelusaleme, bakalinga ba Lewi ta biseke bitotina bibo loka baese bo ta Yelusaleme loka bakomanye libulisomu la liomali, la kelekele, la boele, la tngembe, la ngoma, la totchekele, la bengungu. ²⁸Bana ba batchwei bakatoamana eseke lomoi, ofowa fangi la fangi ta beki bie bembe tinatina la Yelusaleme la ta beki bekikelike be Banetofa; ²⁹ofowa aleko ta Bete Gilegale la ta fangi ii Geba la Ajamawete; batchwei baosila o'osha beki fangi la fangi ii Yelusaleme. ³⁰Bakanga la ba Lewi bakataanisomo, la bakataanisoma aleko baito la beinda la likula. ³¹Kola ongoma, bakalilisa batolioso ba Yuda likolo li likula, la lokakomanya bembile bifi ifi beke bambaka batokenda eseke lomoi, amoi ibo akaaka ta boo bolomo likolo li likula tii kota Boinda bo Tobu. ³²Mbisa ibo, Osaya akaaka aleko la botuku bo batolioso ba Yuda, ³³la Ajalia, Ejela la Mesulama; ³⁴Yuda, Benyamina, Semaya, la Yilimia, ³⁵la basiya ta bana ba bakanga la tofonge, Jekalia, wana a Yonatana, wana a Semaya, wana a Matania, wana a Mikaya, wana a Jakulu, wana a Asafa; ³⁶la banduku binde, Semaya la Ajalele, Milalai, Gilalai, Mai, Natanele la Yuda, Hanani la biengo bi misiki biya Dawidi, buto aya Mungu; la bosooni Ejela ambaka felo ibo. ³⁷Ta fangi ee Boinda bo Baye, bakalila ta elilelo lo boki boya Dawidi, ta bolilelo bo likula, likolo li mbele eya Dawidi kota Boinda bo Baye ta botomoelo bo mbile. ³⁸Embili losiya libo bakawala, bakaaka okaoshamana libo, Ei amboko mbisa ibo, eseke lomoi la iniyo ii baito likolo li likulia, likolo li mbele esa kota likula lifi; ³⁹la likolo li Boinda boya Efelaima la Boinda bo Kwala la Boinda bo Suwe la mbele esa eya Hananele la mbele esa eya Mea kota Boinda bo Bekoko. Bakaemala ta Boinda bo Bamoi. ⁴⁰Bimbili bieke bibo baemalaka beke ba binoisaka kelekele katikati ii mbele eya Mungu, Ei aleko la iniyo ii batolioso bange, ⁴¹la bakanga, Eliakimi, Maseya, Minyamini, Mikaya, Elionai, Jekalia, Hanania la tongembe eseke lomoi; ⁴²la Maseya la Semaya la Elejala la Uji la Yohanana la batchwei bakatchwa fololo la bakuki bibo eseke lomoi, la ye Yijelahia. ⁴³Baanaka bafaefi bafi lisiyo liamo la bakaomala; loka mbo Mungu aomalisaka bo la liomali lifi la bataali la bana bakaomala aleko, kola ongoma liomali li Yelusaleme likaokana eseka fafo. ⁴⁴Ta lisiyo liamo baito bakakomanya ta bise'elo baano ta tuma to felo la botuku bo liou loka basondje yo otutana la boki weke bokomanyomoko ta ekela loka lo bakanga la ba Lewi; ndjo Yuda akaomala loka lo bakanga la ba Lewi beke baundaka likuwa. ⁴⁵Bakakuka likuwa liya Mungu ibo, la likuwa liobulisa batchwei la bamoi ta Beinda be likula, kee ani embaka ishoshia iya Dawidi la Solomo, wana inde. ⁴⁶Ndjo ta basiyo baya Dawiai la Asafa kwala, buto ambaka felo ii batchwei la boele boosimola la kelekele ambe Mungu. ⁴⁷La ta basiyo baya Jelubabele la basiyo baya Nehemia, Isalaele itotina baesaka baano la batchwei la bamoi ba beinda otutana la yeme ii lisiyo la lisiyo. Bakafa la ba Lewi biega bitanu la ba Lewi bakafa la bana baya Alona biega bitaanisomu.

Chapter 13

¹Ta basiyo bamo, batangaka ta lokasa loya Mose ta batoi ba baito. Ikaenena mbo la ikasonomo mbo: Moamona la Momoaba aiyengani oota ta Eseondjamelo loya Mungu; ²la aleko mbo baikaoshamana la bana ba Isalaele ta boila la baye ndjo basombaka Bilama loka loemaela bo mbo balakelomo bobe. Ndjo Mungu iso akakikolia lilakelomu libe lokamba liutchelomu. ³Eokaka bo ekela, bakafoyomo ta Isalaele beenda betotina. ⁴Felo ionga, kanga Eliasibi, ono atomoko likolo li banduku ba mbele eya Mungu iso, la ye ndjo aundamanaka ta Tobiya, ⁵akomanyaka loka linde likuku lifi ene bambaka batota felo baano la bieka la fakaa ee baningo la bonyongo la botuku bo liou bo bakoke la vinyo la baina beke iyenisomoko mbo ifomo la ba Lewei la batchwei la bamoi li ba beinda la baano loka lo bakanga. ⁶Ndjo, ta ye itotina, loitimba ta Yelusaleme; ta mwaka bo suku isaso la yele eya Aletahesasete, bokota bo Babele, lokaaka ambe bokota la mbisa ii basiyo lokalengila ishoshha mbo lofowe felo iya bokota. ⁷Lokaya ta Yelusaleme la lokalembela bobe weke Eliasibi akakela loka loya Tobiya mbo akomanyelaka ye likula ta mbele eya Mungu. ⁸Ekaokekei bobe, lokakusa biengo bitotina bi mbele eya Tobiya lousa lo likula; ⁹lokaesa ishoshha mbo bataanise likula; lokata lisiya biengo bi mbele eya Mungu, la baano la biengo bi baningo. ¹⁰Lokaoka aleko mbo bafaefi ba ba Lewi baifomu libo; kola ongoma ba Lewi la batchwei beke bambaka ta likuea, bakaka mangu buto la buto ta boki winde. ¹¹Lokamamila batolioso, lokabeka mbo: Loka loingi mbele eya Mungu eotikomo? Lokasondja bo la lokabinoisa bo ta likuwa libo. ¹²Kola ongoma fangi ee Yuda etotina bakaesa botuku bo liou bo bakoke la vinyo la baina ta eiselo. ¹³Lokakomanya kanga Selemia la bosoni Sadoko la Pedaya ofowa ta ba Lewi loka bambe ta lomoila eiselo. Fangi ibo, Hanania wana a Jakulu, wana Matania ambaka; bakatomo baito ba liimilani la likuwa libo limbaka oanela banduku bibo. ¹⁴Mungu ange, enyelisekei ta bakuwa bototina beke lokawa loka lo mbele eya Mungu ange la loka lo bakuwa binde. ¹⁵Ta basiyo bamo, lokaena basiya batomatela eyamelo lo vinyo lisiyo li Sabata la batootisa bunga bo bakoke la oota belito likolo li Mpuna la vinyo la touma to miwiti la mosuke namuna itotina la bolito weke boesaka ta Yelusaleme lisiyo li Sabata. Loka momila bo ta lisiyo liamo oko baungisaka bieka. ¹⁶Bana ba Tulo bambaka aleko elo, beke bayaka la suwe la bieka bemuna la bemuna bakaungisela bana ba Yuda la Yelusaleme lisiyo li Sabata. ¹⁷Lokamamila batolioso ba Yuda la loka beka libo mbo: Loni lobeko lobe leke lotokelenu lisiyo li Sabata? ¹⁸b Baise bino bakelaka ongoma? La Mungu akaesa bobe we bototina likolo liso la likoli li boki we? Imbe ko'ongoma, enu otoesai lisomi lisiya likolo li Isalaele ta ndole eoseisa Sabata. ¹⁹Mbile ekambaka beinda be Yelusaleme omba la lilima felo ii Sabata, lokaesa ishoshha mbo bakande lambo beilikolomoko kota mbisa ii Sabata. Lokata aleko bamoi ta bekowa likolo li beinda mbo bolito ango bomoi boiyotaka lisiyo li Sabata. ²⁰Kola ongoma baito ba liala la baungisi ba biengo bi befono la befone bambaka batopka ilo lousa lo Yelusaleme mala emoi lamba mala yele. ²¹Mbile lomamilaka bo, lokabeka aleko libo mbo: Loka loingi otopkai tolo tinatina la likula? Yomba mbo okaokelai ongoma lisiya, lototenu bao. Koakola kota lisiyo liamo baitiya ale lisiyo li Sabata. ²²Lokaekisa ba Lewi mbo batanisomo loka baye oya kuka beinda loka lootisa lisiyo li Sabata. Mungu ange, enyelakai loka lo le lobeko, la mesilekei ani embe bofi bo booto wao. ²³Ta lisiyo liamo la lokaena Bayuda beke basongaka bataali ba Asedole la Amona la Moaba; ²⁴la bana bibo bambaka batobeka bonoko bo ba Asedole, baitiluwa obeka ta bonoko bo Bayuda, kee ta benoko be befindi la befindi. ²⁵Lokamamila bo la loka lokalakela bo bobe, la lokauma bamoi bibo la lokatena bo sowe; la loka lapisa aleko bo ambe Mungu mbo: Oitofai bana bino bataali ambe bana bibo batolome; la oimbosai aleko bana bataali bibo loka lo bana batolome bino lamb loka lino angene. ²⁶Solomo, bokota bo Isalaele aikakela bobe loka lo ye mbeko? Ndjo ta befindi likama, bokota bosiya aikamba kee ye la asamomoko la Mungu inde, la Mungu akasela ye bokota likolo li Yelusaleme itotina. Imbe ko'ongoma, beenda bataali bekelisaka ye bobe. ²⁷Kola ongoma, toto'okenu ndjo loka tokele bobe we bofi loka lo'osonga beenda bataali? ²⁸Amoi ta bana baya Yoyada, wana a Eliasibi, kanga efi, asongaka wana botaali aya Sanebalata, Moholoni. Ndjo lokakesaye mangu felo yange. ²⁹Mungu ange, enyelisaka bo loka mbo baoseisa likuwa li bakanga la liokamani li bakanga la ba Lewi. ³⁰Kola ongoma lokataanisa bo loka lofoya beenda betotina la lokakomanya bembili be bakanga la ba Lewi; amoi la amoi loka lo likuwa linde, ³¹loka lo liano li ngandi ta mbile ikomiomoko la loka lo touma to felo. Mungu ange, enyelekei loka lo we bolo.

Esther

Chapter 1

¹Ta basiyo baya Ahasewelusu, ye Ahasewelusu amo ambaka bokota okakola ta Hodu kota Etiopia, likolo li bikende bi boki mia la suku yele la bosambale; ²ta basiyo bamo, Bokota Ahasewelusu akangala ta keka inde ee bokota katikati ii Susana, mbele efi. ³Ta mwaka bo'asaso ta bokota winde, akaesa linyenginya loka lo batolome

binde la bekowa binde, basilikani ba Palasa la Madai, baito bafi la bekota be betuku be wenda bakamba felo inde. ⁴Akaenisa lifoka la talaa ee bokota winde la talaa ee lokuku lo'bokota winde ta basiyo likama, basiyo mia emoi la tuku bonanei. ⁵Mbisa iyo basiyo lisiya, bokota akakela linyenginya loka lo baito batotina beke bambe ta Susana, mbele efi, koakolabaito bafi tii kota bee bakikelike, basiyo bosambale, ta katikati ee ebanda lo elanga leke lombaka ta mbele ee bokota. ⁶Imbaka la tulu e Molikani efufu pee la tulu embe la langi lo lobola ikandomu la boliki bo Molikani elo la langi eilo la bonenu la ikomo ii palata la bakole ba litale lilo; bingaelo bimbaka la wolo la palata likolo li libatamba ba batale bonuna la bomuna, bnenu la bofufu, la boilo. ⁷Bakafa bo limwi ta keni ilo ii mbela, kani bomuna la bomuna, la bana baya bokota kanda emoi etoesa boo boya bokota. ⁸Limwi litutanaka la ikela, baitifa buto la bofoka; loka bokota aesaka ishosha ta batolioso batotina ba mbele inde kembo bakeleke ani esami buto la buto. ⁹Imbe kola Wasiti, boali aya bokota, akaesa aleko lo bieka loka lo bataali ba mbele eya Bokota Ahasewelusu. ¹⁰Ta lisiyo li bosambale, oko eomalaka botema boya bokota la baana; akaesa ishosha ambe Mumana la Bijeta la Halebona, la Bigeta la Abageta la Jetala la Kalekase bo batolome bosambale bee batokuka bataali beke bakelaka likuwa felo iya Bokota Ahasewelusu. ¹¹Loka baese boali a bokota ye ima Waseti, felo iya bokota la ngundu inde ee bokota, loka loenisa baito la batolioso bolo winde, loka ambaka la bombo bolo. ¹²Boali a Bokota, ima Waseti, akafeka oya, ta lisangi liya bokota lieke aesaka ishosha ta bee bakuki bosambale ba bataali. Kola ongoma, Bokota akasoma, la lisomi likabaana katikati ii botema winde. ¹³Bokota akabeka la baito binde ba weli beke balembeli mbile, bikuaneli binde bimbaka ongoma ta felo ii beke bambaka la weli ta bikela la bisambisomu. ¹⁴Beke bambaka tina linde bambaka Kalesena, Setala, Ademata, Talasi, Melesi, Malesena, la Memokana, batolioso bosambale ba Palasa la Madai, beke bambaka felo iya bokota, la bambaka ta eseke lo felo felo. ¹⁵Ingi itokelomo la Waseti, Boali aya Bokota kee ikela? Loka ailitisi ishosha ii lisangi liya Bokota Ahasewelusu yeke iyesaka ye ta bakuki ba bataali. ¹⁶Memukana akabeka felo iya bokota la batolioso mbo: Waseti Boali a bokota aikeli ango bobo felo iya bokota; aokela bobo felo ii batolioso la baito batotina ta bikende bitotina bi wenda biya Ahasewelusu. ¹⁷Lobeko leke loya boali aya bokota lotobeisomo ta bataali batotina, la itotoma bo baseole aleko balome bibo; bambobekaka mbo: Bokota Ahasewelusu aese koni ishosha kembo bakesele ye Waseti, boali aya bokota, aikaka. ¹⁸Kota lisiyo liamo, bana bataali baya bokota bo Palasa la Madayo beke baokaka lobeko loya boali a bokota bakamba batobeka-beka ambe batolioso batotina baya bokota; liseolomu la lisomi litomba lifi fafo. ¹⁹Yomba kembo itoenena bolo ambe bokota, tikaka mbo ishosha itomoweke ambe ye angene, la isonomo ta bikela bi Bapalasa la Madayo, mbo: Yeikelomoko mbo Waseti aitoya ale felo iya bokota Ahasewelusu. Tikaka mbo bokota afeke lokuku linde ambe botaali asiya ono aeti ye la bolo. ²⁰Kola ongoma, ishosha iya bokota ikakomanyomo linde, etobeisomo fololo ta bokota winde bototina, imbe ende ani embe yo bofi fafo, bataali batotina batolitisa balome bibo, bakee la bafi. ²¹Lioi liamo likaenena bolo ambe bokota la batolioso, la bokota kani ekabekaka Memukana. ²²Akato kasa ta bikende bitotina bi bokota, ekende la ekende la bomuna wibo bo lisoni, bofindi la bofindi la lioi libo kembo botolome la botolome ambe kee botolioso ta mbele inde la mbo aleko kembo abeke lioi li bofindi winde.

Chapter 2

¹Mbisa iye mbeko, ta mbile esilaka lisomi liya bokota Ahasewelusu, akaenyelisa Waseti, ta yeke akelaka, la yeke ilakomoko loka linde. ²Ndjo bekowa beya bokota bakabeka linde mbo: Tolingileke bokota baseka, beke baitakaluwa batolome; ³tikaka mbo bokota afe la batolioso likuwa liolinga ta katikati ii bikende bitotina bi bokota winde otoanisa bana bataali batotina beke bambe la bolo ta Susana, mbele efi, ta mbele ee bataali, sekala ii lokuku loya Hege, ye bokuki aya bokota la bokuki bo bataali, ono atofa libo biongo bitotina kee baina balo loka bauwe. ⁴Wana botaali ono ato'omalisa bokota ye atomba boali aya bokota ta eseke loya Waseti. Ikaomalisa bokota la ikakelomo ongoma. Imbaka ta Susana, mbele ifi, Moyuda bomoi la lina liko Moledakai, wana aya Yailli, wana aya Simi, wana aya Kisi, buto a Benyamina, ⁶ono afoyomoko ta Yelusaleme la bakandomu beke bakpolomoko eseke lomoi la Yekonia, bokota bo Yuda, ono Nebukadenisala, bokota bo Babilona akpolaka ⁷Bakakondisa Hadasa, ono Esetele, wana botaali aya welo inango inde; loka aitimba la ise la inango, wana a boseka ono ambaka la bolo fafo oko engbaka ise la inango inde, Moledakai akaosa ye kee wana inde botaali. ⁸Ta mbile eekomoko lioi liya bokota la ishoshika ikanangolomo, okoetoamanaka baseka batotina ta Susana, mbele efi, sekala ii lokuku loya Hege, Esetele aleko akaosomo ta mbele eya bokota la akatomo ta bao baya Hege ono atokuka bataali. ⁹Wana a boseka akaomalisa ye, la akanya ngbengbele felo inde, kota mbile amo akafa ye baina la baningo ba liesa lilo la biekka binde biola bataali bosambale baosunga ye ofowa ta mbele eya bokota la akaetisa ye la akasela ye ta eseke lolo fafo la basungi binde bosambale katikati ii mbele ee bataali. ¹⁰Esetele aikaluwisa ango baito binde lamba libotomu linde, loka Moledakai afekilaka ye mbo aibekaka. ¹¹Kila lisiyo ambaka atoka la lobinowo felo ii lo'oya lo mbele ee bataali, loka lo'olembela bosasu boya Esetele la kanda ene batokomya ye. ¹²Kila wana botaali ambaka atoko ambe bokota Ahasewelusu, mbisa io'uwa baina tengai liou la yele la okela itotina yeke ilengilomoko la bataali; ta mbile amo, batanisomoko tengai liambe la baina bao'uwa, la baningo ba liesa lilo aleko tengai liambe baina ba bataali. ¹³Ani ki ndjo kila boseka ambaka ato'ota elo embe bokota; buto la buto afomo leka leke lombaka linde la yeme loka ake lalo ofowa ta mbele ee bataali okaa elo ta mbele eya bokota. ¹⁴Akaka ta mbile ee likolase la nongo akalila ta mbele ee bataali beke bambaka ta bao baya Sasagaja, bokuki boya bokota, ono ambaka atokuka baemo, aikaotaka ale elo embe bokota, sakolo kombo bokota aomale linde la ateye la lina linde. ¹⁵Mbile eenganaka saa inde oka ambe bokota, Esetele, boseka aya Abihaili, welo inango aya Moledakai, ono akondisaka ye kee wana inde angene; aitilengila leka, sakolo ko yeke Hege aikisaka ye, bokuki boya bokota, la bokuki bo bataali. Esetele aka'anya ngbengbele ta baiso ba batotina beke bamoilaka ye. ¹⁶Esetele akakesomo felo iya Bokota Ahasewelusu, ta mbele inde ee bokota, ta tengai ee liou, ene embe tengai ee Tebete, ta mwaka bo bosambale ta bokota winde. ¹⁷Bokota akasama Esetele koeta bataali batotina, la aka'anya ngbengbele la limengo felo inde koeta bana bataali batotina. Akata komo etoshosha ta botchwe winde, la akamba boali a bokota ta eseke loya Waseti. ¹⁸Bokota akakomanya linyenginya lifi loka lo batolioso binde batotina la bekowa binde, linyenginya loka loya Esetele; akakomya eleko tchwenga ta bikende bitotina bi wenda; la akaesa bafaefi kani etoesaka bokota. ¹⁹Etoamanaka bana bataali mala ee baele, Moledakai ambaka atongala se ta boinda boya bokota. ²⁰Esetele aitlembelisa lobeko lo bofindi winde lamba baito binde, loka Moledakai afekilaka ye la ani aekisaka ye, loka Esetele alitisaka Moledakai oko akondisaka ye kee wana inde. ²¹Ta basiyo bamo, ani Moledakai akongalise ta boinda boya bokota; Bigetana la Telese, bakuki baele baya bokota, beke batokuka boinda, bakasoma la bakakota otaliya boo likolo liya Bokota Ahasewelusu. ²²Ekaokaka Moledakai lee lobeko, akabeisa la Esetele boali aya bokota, ye akabeisa aleko lobeko lamo ambe bokota ta litina liya Moledakai. ²³Lobeko lokamoilomo la lokaenena mbo lombe ko'ongoma, bakuki baele baya bokota bakakemisomo ta isandu. Ikasonomo aleko ta kasa ii mbile felo iya bokota.

Chapter 3

¹Mbisa iyo mbeko, Bokota Ahasewelusu akalilisa Hamana wana aya Hamedata, Boagaga (ono ambe ta liboti liya bokota bo Amaleki Agaga); akaila ye likolo la akasela ye likolo li batolioso batotina beke ambaka libo. ²Bekowa betotina beya bokota, beke bambaka batongala ta boinda boya bokota; bakasuluwa la baluwi felo iya Hamana, loka loishosha iya bokota yeke aesaka loka linde. Ndjo Moledakai aikasuluwa ango la baluwi felo inde. ³La bekowa beya bokota, beke bambaka batongala ta boinda boya bokota, bakabeka la Moledakai mbo: Loka loingi otobuna ishosha iya bokota? ⁴Ani embaka bo batobekila ye kila lisiyo la aitimba ato'oka bo, bakabekila Hamana, loka loena kembo lamba Moledakei atotikala kota baenyeli binde; loka abekilaka bo mbo ambe Moyuda. ⁵La Hamana aitosuluwa la baluwi aitotuamela felo inde. Akangala la lisomi lifi; ⁶kola ongoma aikamba la mbile eoila boo winde likolo liya Moledakai engene, loka babekilaka ye mbo Moledakai ambe oni buto, ndjo akalanga oseisa baito baya Moledakai, Bayuda batotina beke bambaka ta bokota botitna boya Ahasewelusu. ⁷Ta tengai ee felo, ene embe tengai ee Nisa, ta mwaka bo liou la yele iya Bokota Ahasewelusu, bakamba batokusa bobo felo iya Hamana kila lisiyo la kila tengai, tii kota tengai ee liou la yele, ene embe tengai ee Adala. ⁸Kola ongoma Hamana akabeka la bokota Ahasewelusu mbo: Imbe la baito bameyakani ta bokota wao, la imbe aleko la bikela bitchanani la bieke bi baito batotina la baitolitisa bikela biya bokota. Yeiti ango ta limengo liya bokota otikabo ta haii. ⁹Yomba kembo bokota akafoena bolo, tosone ishosha imoi loka loita bo; la lotopima talata elefu liou ta baoo ba baito ba likuwa, loka batole yo ta eiselo loya bokota. ¹⁰Bokota akafoya ikomo inde ii boo, la akafa yo ambe Hamana wana aya Hamidata, Boagaga, boiyani bo Bayuda. ¹¹La bokota akabeka la Hamana mbo: Bakute baofomo lao, la baito bee aleko; kelaka ani esami botema wao. ¹²Basoni baya bokota bakatomo lioi ta lisiyo li liou la isaso, ta tengai ee felo, la bakasona itona yeke Hamana afaka bo ishosha ta baya bokota, ta bekota befi, ta kila ekende lo boki, la ta bekota betotina bee baito, kila ekende lo boki la lisoni libo la baito la baito otutana la lioi la bonoko wibo. Isonomoko la lina liya bokota la bakata ndembe eya bokota. ¹³Kasa itomomoko la ta bikende bitotina bi boki biya bokota, loka kembo baseise, baite Bayuda batotina, wainenge kee botoolo, wana bokikelike la bataali, ta lisiyo limoi, ta basiyo liou la isaso ta tengai ee liou la yele, ene embe tengai ee Adala, la kembo biengo bibo bitotina biseisomoko la bikpomoko likpengbele. ¹⁴Kasa yamo imbaka lisoni li ishosha yeke imbaka kembo ikesemo ta kila ekende lo boki, la ota baito batotina bambe batomoilela lisiyo liamo. ¹⁵Bakei ba kasa bakaka la mangu, otutana la ishosha iya bokota. Ikela ikakesomo aleko ta Susana, boki bofi; la bokota la Hamana bambaka batomwa, boki bofi bo Susana bambaka ta ngandi ifi.

Chapter 4

¹Ekaokaka Moledakai itotina yeke ikaetaka, akafaa tulu inde, akabata tosalimba la akaufama la bouta. La mbisa akaka katikati ii boki bofi, atomama likama, la bauwe ba likase, ²akaka tii kota boinda boya bokota, ene eitifomo ishoshla la buto ototina ono abati tosalimba. ³Ta kila ekende lo boki, elo ekomaka ishoshla iya bokota la libeki linde, imbaka la ngandi ifi ta Bayuda; bakakila bieka, bakalela la bakaumakana la yele, la likama bakamba batokpa tolo likolo li tosalimba la bouta. ⁴Bekowa beya Esetele la bakuki binde bakaya oyabeisa ye ongoma, la boali a bokota akamba la ngandi. Bakatomela Moledakai tulu loka lo'oufa ye, la ofoya ye tosalimba, ndjo aitolanga. ⁵Ndjo Esetele akata Hataka, amoi ta bakuki beke bokota ataka bo tina linde, la akatoma ye okaiyola Moledakai ani embaka lobeko lamo la lofowe endei. ⁶Hataka akaka ambe Moledakai ta eseke lo boki bofi, felo ii boinda boya bokota. ⁷Moledakai akabeisa ye itotina yeke ikakomela ye, la akabeisa ye loketi lo bakute leke Hamana akaesaka lisangi loka lo'obinoisa ta eiselo loya bokota loka lo liseisomu li Bayunda. ⁸Akafa aleko linde lokasa lo ishoshla leke lobekomoko ta Susana, loka lo liseisomu libo, loka kembo aenise Esetele la abeise ye mbeko itotina; la akaesa ishoshla mbo Esetee ake ambe bokota loka lo'olengilela ye ngbengbele la ngandi ta litina li baito binde. ⁹Hataka akaka okabeisa la Esetele baio baya Moledakai. ¹⁰Esetele akatoma Hataka ake okabeisa la Moledakai mbo: ¹¹Bekowa betotina beya bokota la baito ta bikende bi boki balembeli mbo imbe la ekela lee lombe loka lo lingba, ambe ono, botolome lamba botaali, ato'ota elo embe bokota, katikati ee likula ani aitomu lioi; sakolo ko ono bokota atota ye komo ee mbele. Ndjo ei, loitakatomo la bokota kota basiyo tuku isaso. ¹²Mbile baio baya Esetele bakabeisomo la Moledakai, ¹³Moledakai akabinoisela Esetele ani: Oitolembela kembo owe angene ndjo otouwa ta Bayuda batotina, loka kembo ombe ta mbele eya bokota; ¹⁴la iyomba mbo okaongala kimia, losungomo la liuwesi li Bayuda litotomowa eseke losiya, la owe la mbele eya ise ao otongbai. La ndjai alembeli kembo ta mbile kee yee ndjo okomaka ta bokota? ¹⁵Esetele akatoma baio ambe Moledakai mbo: ¹⁶Kaaka, sondjamanisaka Bayuda batotina beke bambe ta Susana, la kilakai bieke loka lange, ndolaa la ndomwaa basiyo basaso, lamba lotiyo kee lowa. Ei aleko, lokila bieka la bokowa biange bataali, la lombo'otaka elo embe bokota, imbe ende ani embe ekela; yomba lingba lotongba. ¹⁷Moledakai akaka, la akakela itotina yeke Esetele akabekelaka ye.

Chapter 5

¹Lisiyo li asaso, Esetele akabata tulu inde ii bokota la akaota ta likula li mbele eya bokota, felo ii mbele eya bokota. Bokota angalise ta keka inde ee bokota, tina-tina la bo'otelo bo mbele. ²Ekaenaka bokota boali a bokota Esetele aemali ta likula, akaanya ngbengbele ta baiso binde; la bokota akafa Esetele komo ee mbela ene ekandaka ye ta boo winde. Esetele akashushama tina, akaunda itumbo inde. ³Bokota akabeka linde mbo: Imbe ingi Esetele, la otolengila ingi? Yomba mbo itomba ekende lo bokota, itofomo lao. ⁴Esetele akabinoisela ye mbo: yomba kembo ito'omalisa bokota, tikaka mbo bokota aye koni laboni la Hamani ta linyenginya lieke lokakomanyela ye. ⁵La bokota akabeka mbo: Kakai okalinga kanikani Hamani, ani embe yeme iya Esetele. Bokota akaka la Hamani, talinyenginyalieke likakomanyaka Esetele. ⁶Ta mbile ekambaka bo batomwa baana, bokota akabeka la Esetele mbo: Yeme yao imbe ingi? Itofomo lao. Ombe la yeme iingi ao ingi imbe lao la yeme? Yomba mbo kembo itomba ekende lo bokota, otoanya. ⁷Esetele akabinoisa mbo: Tene lotolengila ani la yeme imbe ani, ⁸yomba kembo lofoanya ngbengbele ta baiso baya bokota, la yomba kembo ito'omalisa bokota oimila lilengeli liange la oenganisa yeme yange, tikaka mbo bokota aye la Hamani ta linyenginya lieke lotokomanya, la elengo lotofa limutoli ambe bokota otutana la ishoshia inde. ⁹Hamani akatomowa lisiyo liamo, la liomali la botema bo liomali. Ndjo ekaenaka ye Moledekai ta boinda boya bokota ndoemala la ndomba la lobilimo felo inde akamba la lisomi loka loya Moledekai. ¹⁰Ndjo Hamani akakanda botema winde, la akakaa ta mbele inde. La akatoma la akata baito linde la Jelese, boali inde. ¹¹Hamani akabeisa bo talaa ee lifoka linde, la loketi lo bana binde la lokuku leke bokota afaka ye koeta likolo li batolioso la batoolo la bekowa beya bokota. ¹²Hamani akabeka mbo: Imbe ende Esetele boali a bokota, aikaimila kembo buto asiya aye la bokota ta linyenginya lieke likakomanya ye; elengo, lototomo aleko la bokota eseke lomo. ¹³Ndjo itotina yo yeito'omalisei ani ekoenei Moyuda Moledekai ono atongalase ta boinda boya bokota. ¹⁴Jelese, boali inde, la basai binde batotina bakabeka mbo: Tikaka mbo isandu isa imbe la bosa bo bgenga tuku liondo ikomayomoko, elengo la nongo bekaka la bokota akakemise Moledekai; lambisa otoa la liomali ta linyenginya la bokota. lioi liamo likaomalisa Hamani, la akakomanya isandu

Chapter 6

¹Ta lotiyo lamo, bokota aitikpa ilo, la akabeka mbo baito baye la lokasa lo mbile. Bakatanga lo felo iya bokota,

²bakaena lisonomu loka loya Moledakai oko ebeisaka ye lobeko loya Bigetana la Telese, bakuki baele baya bokota, beke batokuka bo'otelo bo boinda, la bateleka Bokota Ahasewelusa baoo. ³Bokota akabeka mbo: Eni talaa la lokuku lofomoko la Moledakai loka lo yeke? Bekowa beya bokota beka batokuwela ye, bakabinoisela ye mbo: Oto lobeko ango lomoi. ⁴Bokota akabeka mbo: Ndai ambe katikati ee likula? Hamani aosila oya ta likula li lousa li mbele eya bokota, loka lolengila la bokota mbo bakakemise Moledakai ta isandu yeke ikomanyomoko linde.

⁵Bekowa beya bokota bakabinoisa mbo: Imbe Hamani, ndjo ambe ta likula. La bokota akabeka mbo: Aoteke.

⁶Hamani akaota, la bokota akabekalinde mbo: Loni lobeko loengani okelomo ambee buto ono bokota afo'omala ofaye lokuku? Hamani akabeka ta botema winde mbo bokota ato'omala ofa ndai lokuku felo yange? ⁷Hamani akabeka la bokota mbo: Buto ono bokota alangi ofa ye lokuku, ⁸tulu iya bokota itoya, ene bokota akaosila obata la botuka weke akaosila okendela la komo etoshosha ene embe ta botchwe winde; ⁹la tikaka mbo tulu la botuka ifomoko la amoi a batolioso baya bokota ono ambe la lokuku, tikaka mbo babatise buto amo ono bokota ao'omala ofa ye lokuku; batokendisa ye likolo li botuka ta ndole efi ee boki ani batobeka mbo: Itokelomo ani ambe buto ono bokota atofa ye lokuku! ¹⁰Bokota akabeka la Hamani mbo: Osaka kanikani tulu la botuka, ani ekabekowe, la kelaka ongoma loka loya Moledakai, Moyuda ono angalise ta boinda boya bokota; oitikaka lobeko ango lomoi ta yeke ikabekowe. ¹¹Hamani akaosa tulu la botuka, akabatisa Moledakai, akakendisa ye ta ndole efi ee boki, la ani atomama mbisa inde mbo: Itokelomo ani ta buto ono bokota alangi ofa ye lokuku! ¹²Moledakai akabinowa ta boinda boya bokota, la Hamani akaka mangu ta mbele inde, la bongangi bo bileli la ateli baoo ta botchwe.

¹³Hamani akabeisa la Telese, boali inde, la basao binde batotina, itotina yeke ikomelaka ye. Kola ongoma baito ba wali la boali inde Jelese, bakabekila ye mbo: Yomba mbo Moledakai ambe amoi ta bofindi bo Bayunda, ono ofoakola otuliamela ye se, oitolonga ale felo inde, ototikala ango otuliamela ye mala likama. ¹⁴Ta mbile etobeka bo linde, bakuki baya bokota bakaya la bakakendisa Hamani la mangu ta linyenginya lieke likomanyaka Esetele.

Chapter 7

¹Bokota la Hamani bakaka ta linyenginya liya boali a bokota Esetele. ²Ta lisiyo li baele, bokota akabeka la Esetele lisiya ta mbile batomwa baana mbo: Lilengili liao limbe isai, boali a bokota Esetele? Itofomo lao. Ombe la yeme ingi? Lamba ekende ao botuku bo bokota, oto'anya. ³Boali a bokota Esetele akabinoisa mbo: Yomba mbo lofoanya ngbengbele ta baiso bao, Ô bokota, la ikafomalisa bokota, tikaka mbo liwawi liange lifomo lange oko etolengilei yo la bofindi wange oko embo sembolekei. ⁴Tofoanomo ei la baito bange mbo toseisame la mbo toitomo la kembo tosilisomo fee! Yomba kembo tokambaka totoungisomo kee bekowa, ani lo'ongala haii, ndjo boiyani ailuwi oenganisa boeno boya bokota. ⁵Bokota Ahasewelusu akabeka la Esetele, boali a bokota mbo: Ye ndai la ambe eendei ono atoenyelisa ta botema winde okela ongoma? ⁶Esetele akabinoisa mbo: Boemali, la boiyani; ako Hamani, ono buto bobe! Hamani akabilima la bowa felo iya bokota, la boali a bokota. ⁷Bokota akaemala ta linyenginya la akatomowa tii lousa lo elanga lo mbele inde, ndjo Hamani akatikala mbo alengile liwawi linde la ngbengbele ambe boali a bokota Esetele, loka aene oko mbo bokota batokaniya ye bobe. ⁸Bokota akalila ta elanga lo mbele inde tii kota ekende oko embaka bo batomwa baana, ko'oko embaka etosuluwa Hamani ta bongaelo boya Esetele; la bokota akabeka mbo: Alangile ndjo oseisa boali a bokota felo yange kota mbele ange? Ekatomoaka ango hee baoi, bakaufa bombo boya Hamani. ⁹Halebona, amoi ta bakuki, ono ambaka la bokota, akabeka felo iya bokota mbo: Tene isandu yeke ikomanyaka Hamani loka loya Moledekai, ono lioi linde liuwisaka bokota, likoemali ta mbele eya Hamani, imbe bosa bo gbega tuku liondo. ¹⁰Bokota akabeka mbo: Kakemisakai ye la yo! La bakakakemisa Hamani ta isandu yeke ikomanyaka loka loya Moledekai. Kola ongoma lisomi liya bokota likasuluwa.

Chapter 8

¹Ta lisiyo liamo, bokota Ahasewelusu akafa la boali a bokota Esetele mbele eya Hamana, boiyani bo Bayuda; la Moledikai akaenena felo iya bokota, la Esetele akabeisa ye ani embe ye felo inde. ²Bokota akafoya ikomo inde yeke aosaka ambe Hamana, akafa la Moledikai, la Esetele akata Moledikai ta mbele ene embaka eya Hamana. ³Esetele akabeka lisiya felo iya bokota, akakpase felo ii bakolo binde, akalela, akalengila ye mbo afoye bobo boya Hamana Boagaga la bobo bokaniaka ye tole ee Bayuda. ⁴Bokota akaila itumbo ii mbela ambe Esetele, la Esetele akaemala felo iya bokota. ⁵Akabeka mbo: Yomba mbo bokota akafomalaa la yomba kembo lofoanya ngbengbele felo inde, la yomba mbo lobeko lombe lolo felo iya bokota la yomba kembo lombe bolo felo ii baiso binde, tikaka mbo ishoshia isonomo loka lo'ofoya baenyeli baya Hamana, wana aya Hamedata, Boagaga, yeke asonaka loka lo'oseisa Bayuda Batotina beke bambe ta fangi etotina ee bokota. ⁶Ei lotomba la bofilili eni kanda oko etoenei bobo botokomela baito bange? Lotomba la bofilili eni kanda oko etoenei liseisomu li baito bange? ⁷Bokota Ahusewulusu akabeka la boali a bokota Esetele la Moledikai Moyuda mbo: Tene, lofaa la Esetele mbele eya Hamana, la aokakemisomo ta isandu loka loila boo likolo li Bayuda. ⁸Sonakai ani elangi-enu loka lo Bayuda la lina liya bokota, kandakai yo la ikomo iya bokota; loka lokasa lokasonomo la lina liya bokota la likandomu la ikomo iya bokota loiyengani okikolomo. ⁹Basoni ba kasa iya bokota bakatomo lioi ta mbile amo, ta basiyo tuku yele la isaso ta tengai ee isaso, ene embe tengai ee Siwana, ishoshia ikasonomo otutana la itotina yeke iya Moledikai loka lo Bayuda ta bakendisi la batolioso ba bikende bi boki, koakola ta Hodu tii kota Etiopia, ekende lo boki mia emoi la tuku yele la bosambale, ekende la ekende la boki la boki la bomuna wibo bo lisoni, bofindi la bofindi la lioi libo angene; ambe Bayuda la lisoni libo, la lioi libo. ¹⁰Akasona la lina liya bokota Ahasewelusu la akakanda la ikomo iya bokota; kasa ikatomomo la batoli ba kasa beke bambaka batokenda likolo li betuka la punda, la bana ba mbalata. ¹¹Kola yamo, bokota akafa lokuku ta bayuda batotina beke bambaka ta beki befi betotina mbo batoamane la kembo baemale loka lo liwawi libo loka baseise la baiti la basilise fee bofoka bototina bo baito ta betuku betotina be wenda beke baingoemaela bo la bana bino la baali bibo, oseisa bo, kee biongo biokpolomo, ¹²kota lisiyo limoi la bikende bitotina bi wenda bokota Ahasewelusu ta lisiyo li liou la isaso ta tengai ee liou la yele, ene embe tengai ee Adala. ¹³Bofono bo lokasa leke lobekilomoko ta ekende lototina lo wenda, lokatomoisomo fololo ta befindi betotina mbo Bayuda baemali ta lisiyo liamo loka lo'obuna baiyani bibo. ¹⁴Batoli ba kasa beke batolomoko likolo li mbalata la punda bakatomowa la mangu, otutana la lioi liya bokota. La ishoshia ikabekomo ta Susana boki bofi. ¹⁵Moledikai akafowa ambe bokota la tulu ee bokota embe la langi lo bofufu bo lobola la talaa efi ee mbela, la bilato la kandjo enenu la boilo, la boki bofi boSusana bokamama la bokaomala. ¹⁶Bayuda bakamba la liangangi la liomali la limengo la lokuku. ¹⁷Fangi itotina ii wenda la beki betotina bieke, ta loni eseke leke loila ishoshia iya bokota lombaka, Bayuda bakamba ta liomali la limengo, la linyenginya la lisiyo li Yenga. La likama ta befindi be wenda bakamba Bayuda loka bowa bo Bayuda bo'osila okpela bo.

Chapter 9

¹Ta tengai ee liou la yele, ene mbe tenga ee Adala, lisiyo li asaso li tengai, ta lisiyo lieke limbaka mbo ishosha iya bokota iyenganisomo, la elo imbaka mbo baiyani ba Bayuda bambe likolo libo, ikamba ndjo litchanisomo, la Bayuda ndjo bakamba likolo li baiyani bibo. ²Bayuda bakatamana ta beki bibo, ta bikende bitotina biya bokota Ahasewelusu, loka lotaliya boo likolo li beke bakalingaka liseleka libo; la ndoena buto aengani oemaela bo, loka bowa we bombaka libo bo'omba ta baito batotina. ³Bekota betotina ba bikende bi wenda, bkendisi la batoolo la beke bakelaka likuwa liya bokota, bambaka mbisa ii Bayuda, loka lo lilongi lieke Moledakai akelaka. ⁴Loka Moledakai ambaka la bofoka ta mbele eya bokota, lokuku linde lokameana ta bikende bitotina bi wenda, loka ambaka la bofoka tale fafo. ⁵Bayuda bakaita baiyani bibo batotina la bopanga, bakaita bo; bakakela bo ani embaka yeme ibo. ⁶Ta Susana, boki bofi, Bayuda bakaita batolome mia la liondo, ⁷la bakatena ngingo eya Palasanadata la Dalefono la Asepata, ⁸la Polata la Adalia la Aledata, ⁹la Waijata, ¹⁰bo bana liou baya Hamana, wana aya Hamedata, boiyani bo Bayuda. Ndjo baikata baoo ta biongo bi liseisomu. ¹¹Ta lisiyo liamo, loketi lo beke baitomoko ta Susana, boki bofi, ikabeisomo la bokota. ¹²Bokota akabeka la boali a bokota Esetele mbo: Bayuda bafaite la baoseisa ta Susana, boki bofi, batolome mia liondo la bana liou baya ono akumo Hamana; bakele ase ingi ta ekende lo boki boya bokota? Lilengeli liao limbe ingi? Itofomo lao. Laye yao imbe ingi? Lamba botuku bo bokota botofomo lao. ¹³Esetele akabeka mbo: Yomba mbo bokota ato'omala, ifomoko la Bayuda beke bambe ta Susana bokota bakele aleko elongo kee ishosha iya Aboni la tikaka mbo bana liou baya Hamana bakakemisomo ta isandu. ¹⁴La bokota akabeka mbo ikelomoko ongoma. Ikela ikabekomo ta Susana la baka kakemisa bana liou baya Hamana; ¹⁵Bayuda beke bambaka ta Susana bakatoamana lisiya ta lisiyo li liou la inati ta tengai eya Adala bakaita ta Susana batolome mia isas. Ndjo baiteli boo ta biongo bioseisa, ao bi liseisomu. ¹⁶Bayuda basiya beke bambaka ta bikende bi wenda biya bokota bakatoamana la bakaemala loka lo liwawi libo; bakatchwa liena felo ii baiyani bibo, la bakaita elefu tuku bosambale la liondo ta beke baiyanaka libo. Ndjo baiteli boo ta biongo bi liseisomu. ¹⁷Ikedomoko ta lisiyo li liou la isaso ta tengai ee Adala. Bayuda bakatchwa liena, lisiyo li liou la inati la bakakomanya yo lisiyo li linyeninya la liomali. ¹⁸Bayuda beke bambaka ta Susana, bakatoamana ta lisiyo li liou la isaso la lisiyo li liou la inati, bakatchwa liena lisiyo li liou la liondo, la bakakela yo lisiyo li linyenginya la liomali. ¹⁹La beke bambaka ta beki bieti la likula, bakata lisiyo li liou la inati ta tengai eya Adala lisiyo li liomali la banyenginya la lisiyo lilo liotomelana bieka ambe buto la buto. ²⁰Moledakai akasona mbeko ye, la akatoma kasa ambe Bayuda beke bambaka ta bikende bitotina bi wenda biya bokota Ahasewelusu, tina kee esika. ²¹Akaena bo mbo basimole lisiyo li liou la inati ta tengai eya Adala la lisiyo li liou la liondo aleko, mwaka la mwaka, ²²bo Bayuda batchwe liena felo ii baiyani bibo, la kembo tengai ene ekambaka ee ngandi ibo eokikowa liomali; la bomuna bo okomanya yo basiyi ba banyenginya la liomali loka lotomelana bieka bilo ambe buto la buto la bafaefi ambe tobube. ²³Bayuda bakaimilana mbo batokela koni eakolaka bo la ani esonaka Moledakai ambe bo. ²⁴Hamana, wana aya Hamedata, Boagaga, boiyani bo Bayuda, akandelaka Bayuda baenyeli babe loka loseisa bo, la bakakusa Pulu, tokende tonati to tosandu ta nyele, loka loseisa bo la losiliso bo fee. ²⁵Oko ekomaka lobeko ambe bokota, akabeisa ta kasa mbo baenyeli binde babe likolo li Bayuda, batobinoela engene la kembo ye la bana binde liou batokakemisomo likolo ta isandu. ²⁶Ndjo bakata basiyi bamo mbo Pulimi, otutana la lina liamo liko Pulu. Kola ongoma loka lo baoti batotina ba lokasa lamo la yeke iyenena a lobeko lamo, la leke loyelaka bo, ²⁷Bayuda bakaesa lisangi la bakaimila bo angene la bana bibo la beke batomba loka libo mbo baimboenoko ofa lokuku ta basiyi baele bo, otutana la lisonomu la mbile ene ekomanyomoko mwaka la mwaka; ²⁸loka kembo baenyele la batosimola basiyi bo tii bofindi la bofindi la tchwese tototina la fangi etotina ee wenda la beki befi betotina. La kembo basiyi bee ba Pulumi baitoeno lisiyo ango ambe Bayuda la lienyelisi libo lietoeno ambe bana bibo ango lisiyo. ²⁹La Esetele, boali a bokota, wana aya Abihaili la Moledakai Moyuda, bakasona la bokota bototina loka baese bofoka ta lokasa lo baele lo Pulumi. ³⁰Akatoma lokasa ambe Bayuda batotina, ta bikende mia la tuku yele la bosambale ta wenda bo bokota Ahasewelusu, baoti ba hai la liomali; ³¹loka kembo baese bofoka ta basiyi ba Pumuli ta mbile ene e'engani loka lamo otutana la baoti baya Moledakai Moyuda la Esetele, boali a bokota, otutana ani ekesaka bo la loka loya bana bibo ta lobeko lo'okila bieka la bileli bibo. ³²Lioi liya Esetele, boali a bokota, likaea bofoka ta mbeko ye ii Pmuli la ikasonomo ta kasa.

Chapter 10

¹Bokota Ahasewelusu akaosa pako ee wenda tii kota totungu to baye. ²Bakauwa batotina binde baofoka la bokota winde la lobeko lototina lo boki boya Moledakai yeke bokota afaka ye lokuku, yamo itotina yeikasonomo ta kasa ii mbele ta bekota bee Modai la Palasa? ³Boyuda Moledakai, ambaka amboko mbisa iya Bokota Ahasewelusu buto bofi ta Bayuda; akaimilomo aleko la banduku binde loka alingaka bolo bo bofindi winde la akabeka loka lo hai ambe baito binde.

Song of Solomon

Chapter 1

¹Boele bo olela, boele bototina we bombe boya Solomo. ²Tikaka mbo alomei likeka la limoii li bonoko winde! Loka mbo losamo lao lofoeta anga bana, ³malasi bao bambe la liesa, lina liao limbe Malasi ba liesa bameyani; loka mbo bana bataali basamile'owe. ⁴Kendisekei mbisa yao! Toke mangu! Bokota afo'otisei ta mbile inde... Toto'omala, totomba la limengo loka lao; totosimola losamo lao koeta ba'ana. Batosamowe la litina. ⁵Lombe boilo, ndjo lombe boolo, baseka ba Yelusaleme, kee bambau ba Kedela, kee bambau baya Sololo. ⁶Oimoilakai boilo wange: Lowa ndjo lokafetchei. Bana batolome baya inango ange baosomelei, baoselei bokuki bo touma to miwiti. Miwiti yange, loikuki. ⁷Bekelekei, Mao! Ono botemawange bolangi, elo etokukowe bekko biao, elo otofeumisa bo ta ifitika; loka loingi lotomba kee ono akaosesela tina la embili lo kendisamani lao? ⁸Yomba mbo oitiki, ono aiti bolo ta bataali, tomoaka la ndembe ee bekoko, la kukaka bana bao ba mbuli tina la bongaelo bo bakuki ba bekoko. ⁹Ta ngombe ee boaali ange ndjo batokanda botuka boya Falo, lotoenganisowe loyo owe lisao liange. ¹⁰Bakeka bao bambe balo katikati ii boliki, ngingo ao embe elo ¹¹Totokelowe boliki bo ngingo bofoka, la palata. ¹²Bokota ambe ta engaelo linde, malasi bange bakaesa liesa liloo. ¹³Bosamomu wange ambe lange kee litanga li malasi ene embe katikati ii balomi bange. ¹⁴Bosamomu wange ambe lange kee batunda..... ¹⁵Ombe boolo, bosamomu wange, ombe boolo! Baiso bao bambe kee noli ikumo tokuku. ¹⁶Ombe boolo, bosamomu wange botolome, boolo fafo! Litamba liso, likombe wesi, ¹⁷mbao ii mbele iso mbe ii Ejele .

Chapter 2

¹Lombe batunda balo ba Salona, la batunda ba Sosana katikati ii bakemba ba fongo yele. ²Kee batunda ba Sosana ta bekeke, embe bosamomu lange ta bana bataali ongoma. ³Kee isandu itouma tooo katikati ii tosandu to lokonda, embe basamomu lange ongoma katikati ii bana batolome. Longali'se sekala ii liombe linde la liomali fafo la yuma inde ikambaka la liye ta bonoko wange. Akakomisei ta mbele eola, itambala inde likolo liange imbaka mbo: Losamo. ⁵Silisaka semba ange la touna tchwao to miwiti, uwisaka bofoka wange la touna tooo, loka lombe la wale bo losamo. ⁶Boo wao bo boali bombe sekala ii botchwe wange, la boo winde bo bolome botoundei. ⁷Lo'olake'nu, bana bataali ba Yelusaleme, loka lo iteti la mbuli ee bilanga, loka kembo oilingoesaka losamo tii kani elangi yo ongoma. ⁸Limiki liya bosamomu wange! Tene atoya, atotila likolo li longo, atoka mangu ambe kee iteti, kee aleko wana a mbuli. Tene atoemala mbisa ii eseke liso; atomoila ta lililisa, atomoikila ta bafola ba mbele. ¹⁰Bosamomu wange akabeka, akabeka mbo: Emalaka bosamomu wange ono a boolo wange, la yo'oko! ¹¹Tene, mbile ee bofiyo efoeta, botoko bo'osila oeta. ¹²Batunda batoenena ta nyele, mbile ee baoi ba noli efoengana; limiki li ikuku lifo'okana ta wenda wiso. ¹³Isandu ii mosuke yotomoisa touna tchwinde, la boliki bo miwiti boomba la batunda, baotomoisa liesa liloo. Emalaka bosamomu wange, ono a boolo wange, la yo'oko! ¹⁴Ikuku yange, ono atongala ta biseke bitosama bataali, ta biseke bii biseke biolilela; tikaka mbo loene bombo wao, loka limiki liap limbe boolo la bombo wao boolo fafo. ¹⁵Oseleke'su beundu, la beundu bekikelike, yeke itoseisa beliki be miwiti, loka miwiti biso biomba la batunda. ¹⁶Bosamomu wange ambe lange, la lombe aleko ambe ye, atolesa embili linde ta batunda ba Sosana, ¹⁷felo kembo lisiyo liakole, la liombe litosesela. Kikoaka, ee bosamomu wange, mbaka kee iteti, ao kee wana a mbuli katikati ii longo lokaofa'ama.

Chapter 3

¹Likolo li litamba linge, lotiyo, lo'olinga botolome ono botema wange bosami ye, lo'olinga ye, loiyani ye. ²Kanikani lotoemala, lotokenda ta boki, ta ndole la bietelo bifi, lotolinga ono botema wange bolangi ye, lo'olinga ye, loiyeni ye ango. ³Bakuki beke batokenda ta boki, baka'anyei, ei loka beka mbo: Oitakaenai ono botema wange bo'omali linde? ⁴Lokaetekana libo iniyo, lokaanyamana linde ono bolimo wange bosami ye; lokaunda ye la lokatika ye mbo aitomowaka; loka mbo lokaka linde kota mbele eya inango ange, ta ekende lo likuku lieke likatomoisei.

⁵Lo'olengila lino, bana bataali ba Yelusaleme, ta ndole e fobi la iteti ii boali ye ilanga, ndo lingowai, oilingoliakai losamo, felo kembo amoilele. ⁶Ndai ambe ono atolila ta liombe, kee bakole ba baoi, katikati ii longunge lo mola la baningo ba liesa la baina batotina ba baungisi? ⁷Tene litamba liya Solomo, ta lingelete liamo limba la batolome tuku liambe ba bofoka, bee bambe la bofoka fafo ta Yisalaele. ⁸Batotina bambe la bepanga, batokela bita, buto la buto atoli bopanga ta litotoko linde, loka lo lomama lotiyo. ⁹Bokota solomo aokela litamba li isandu ii libona.

¹⁰Akakela bakole ba palata, sekala la mbela, boliyo la tulu enenu; katikati ikakelomo la losamo lo bana bataali ba Yelusaleme. ¹¹Tomowakai, bana bataali ba Siona, moilakai bokota Solomo, la komo etoshosha ene inango inde akataka likolo linde ta lisiyo linde li lisongi, ta lisiyo li liomali katikati ii botema winde.

Chapter 4

¹Tene, ombe la boolo, bosamomu lange; tene ombe la boolo fafo! Baiso bao bambe kee noli ekumo ikuku, mbisa ii tulu iufi bombo wao. Sowe yao imbe kee embili lo mbuli, beke batosuluwa ta longo lo Gilada.²Baino bao bambe kee embili lo bekoko beke bakaotenomo fuu, beke batofowa okakusama ta baye; batotina bibo baobota feko, ango amoi ambe bo aiti ale bokomba.³Kpekpebu yao imbe kee boliki bonenu, bonoko wao bombe boolo; bakeka bao bambe kee botuku bo yuma ii limona, mbisa ii yamo ikaufa bombo wao.⁴Ngingo ao embe kee mbele elo eya Dawidi, ene ekashwaka ye loka embe eiselo lo bibongo bi bita; katikati ii mbele nguwa ii baito ba ngbulu. ⁵Balomi bao baele kee bana baele ba toteti, ba liasa, beke batola ta batunda ba Sosana,⁶Tii kota lisiyo litoakola la lilima litosesela; lotoka ta longo lo mola la longo lo mbela ee liesa lilo. ⁷Owe ombe la bolo bototina basamomu lange, la ndoena ango litome li bobo ambo'we.⁸Ee boali ange, yo'oko lange eseke lomoi ta Lebanona, yo'oko ta Lebanona! Moilaka likolo li Amana, likolo li isoko ii Senili la Helemone, elo ta bingaelo be koi, ofowa ta longo lo bakoi.⁹Ee welo ange, ee boali ange, o'oluta botema wange omoila ango mala emoi ta baiso bao, la bonyololo bo ngingo ao. ¹⁰Ee welo ange, ee boali ange, losamo lao loete fafo! Losamo lao lofoeta vinyo! Liesa li baina bao lifoeta malasi batotina! ¹¹Ee boali ange, kpekpebu yao itotomoisa baina ba lo'ete, baina ba liabu la balomi imbe sekala ii lolame lao, la liesa li tulu yao imbe kee liesa li Lebanona.¹²Welo ange botaali, boali ande, ambe elanga leke loufami, iso'olo ye ikandomu. ¹³Bofo wao bombe isandu ii touma to limona, la touma tchwe tokatchakloomo, la kofelo la nelede, ¹⁴nelede la kalakomo, kane la kinamomo la isandu itotina ii liesa li malasi, la mola la lilanga la malasi balo batotina;¹⁵eliya lo'elanga, etokelo lo baye ba liwawi, la tosolo tchwe tototchowa ofowa ta Lebanone. ¹⁶Lingowaka, ee lofofo lofowa ta lobola, yoko lofofo lo'ofowa la mbole! Fofaka ta elanga lange, tikaka liesa lilo linde limeane esika. Tikaka mbo bosamomu lange aye katikati ii elanga linde, elo aleko touma tchuamo tombe tolo.

Chapter 5

¹Lokaota ta elanga lange, baemo bange; lokatchwa mola wange la malasi bange, lokala mbele ee liabu ange la liabu liange eseke lomoi, lokamwa baana bange eseke lomoi la lilomi liange.....Laka, basao, wakai, lewakai ta losamo!²Lombaka ta ilo, ndjo botema wange bokalingowa: Imbe limiki liya botchaki lange, ono atokika ta boinda: Ye mbo, likolekei, nduku ange, botchaki lange bataali, ikuku yange, ye imbe ilo fafo! loka mbo botchwe wange boufama la baye ba lobolo, sowe yange iwali la bofofya bo lotiyo.³Lo'osila ofoya tulu ange; lobate ale lisiya la eni kanda? Lo'osila oso'ola bakolo bange; lote ale bo la lilo la eni kanda? ⁴Bosamomu wange aota boo winde ta lililisa, la botema wange bo'oyayowa loka linde.⁵Lokaena la lokalikola bosamomu wange; la bao bange baosila ouwana la mola ange, tonekele tchwange, la baina ba liesa balo kota ekendelo lo lofungola.⁶Lokalikoela bosamomu wange; kumbi bosamomu wange aosila okikowa la loka la aitimba ale. Bolimo wange, bokalembei oko etobeka ye. Lokalinga ye, la loika'anya ye; lokata te lioi, la aikamutoelei ale.⁷Bakuki baka'anyei oko etolingila bo ani batolingila boki; bakaumei, bakaitei lifwa; bakafoyei tulu ange, bakakuka ta bitutu.⁸I'olake'nu, baseka ba Yelusaleme, yomba mbo ofoanyai bosamonu wange, ombo heisakai ye ani?.... Mbo lombe la lowo lo losamo.⁹Iyomba mbo bosamomu wao bombe koeta bosiya, maoo botaali bolo nkoeta batotina? Iyomba mbo bosamomu wao bombe koeta bosiya, lokambo olake'su ani?¹⁰Bosamomu wange ambe bofufu la bonenu; atotchuanaka felo ii elefu liou.¹¹Botchwe winde bombe bo mbela ilo fafo, sowe inde iinyami, iilo kee ii noli.¹²Baiso binde bambe kee batokuku tina la tosolo, bataanisomuta lilomi, bangalisomu ta saa ee baye likama.¹³Bakeka binde bambe kee litamba li malasi, btuku bo tosandu to liesa lilo, bembe inde kee fulele, ye itotchowa baningo bolo fafo.¹⁴Bao binde bambe mbela ebaanisomu, ene etomu batale ba loketi; bindo binde bimbe la bakuwa ba ilitisa ii ndjou, ene etomu eofomo bakuki ba ngalingali la lanngi ba lobola.¹⁵Bokolo binde bambe bakole ba libuki, la baango ba mbela. Bolo winde kee Lebonona, bolo koeta isandu ii eleje.¹⁶Baoi binde bambe ango la ololo lototina, la bototina winde bo'uto bowalisomu la longengo. Ono ambe bosamomu wange, ono ambe lisao liange, basekaba Yelusaleme.

Chapter 6

¹Bosamomu wao bo'oka endei, mao botaali ono aeti bataali batotina la longalo? Loka mbo toluke ye lao eseke lomo. ²Bosamomu wange aosuluwa ta elanga linde, ta boloba bo malasi, loka alese etanda linde ta bilanga, la aleko atchwebatunda la sosana. ³Ei lombe bosamomu wange, la bosamomu wange bombe ambei; atolesa etanda linde aititeni ii batunda balo. ⁴Ombe bolo, botchaki wange botaali, bolo kee Tilisa, limengo kee Yelusaleme, kumbi tale kee likama libasola ba bendele. ⁵Foyaka baiso bao ambei, loka mbo batoeya'enisei. Sowe yao imbe kee esondjamelolo lo mbusi, itchelewi ta isoko ii longo lo Gilada. ⁶Bano bao bambe kee esondjamelolo lo bekoko, bieke betofowa ta ikuli, betotina bengali kee bana ba feko, ango amoi ibo ambe ekomba. ⁷Bakeka bao bambe kee ekende lo limona, mbisa ii tulu eufami la bombo wao. ⁸Imbe la baali ba bekota tuku liambe, Baemo tuku bonanei, la baseka baitangomu loketi. ⁹Amoi ango ambe ange, ono bolo fafo; ambe litchetcha ta liboti liya inango inde, ono inango asami ye la aesaka ye ta lisiyo. baseka bakafoena ye, la bokobekila ye mbo ombe bolo; baali ba bekota la baemo bataali aleko, libo batofa ye lokuku. ¹⁰Oni ono akamoila ke lingeswa, bolo kee bondofa, bolo fafo kee lowa, la ndjo talee kee likama li basola ba bendele? ¹¹Lo'oluwa ta elanga lo tuma to limona, loka lo'omoila batunda ba longo, loka lo'oena kamba yuma ii miwiti iotomowa, lamba aleko isandu la yuma imbe la batunda. ¹²Loiluwi, kumbi lema lange lo'otomei kotutana la botuka bo boto'olo wange. ¹³Yo'oko, yo'oko, owe Mosulama! Yo'oko, loka mbo totomoilowe. Loka loingi otomoilai Mosulama kee lobino lo baito bafi baele?

Chapter 7

¹Bolo fafo bakolo bao katikati ii bilato, ee wana botaali a lisiyo! Bwele bao kee batale ba loketi, likuwa li buto ono akaozoweya layo. ²Lokoko lao kee kobo ene eiti la vinyo yeke baitaka sobia. Solo ao imbe kee litonge liofonga, lilingilomu la batunda la sosana. ³Balomi bao baele bambe kee bana baele ba toteti, ba liasa. ⁴Ngingo ao kee mbele esa ene ekakelomo fanda ii soku, baiso bao bambe kee biliya bi Heseboni, tina la boinda bo Bata-lami. Liyolo liao limbe kee mbele esa ee Lebanona ene etomoilana la fangi ee Damaseke. ⁵Botchwe wao likolo liao kee Kalamele; sowe ii botchwe wao kee bonenu; bokota aotikala bokandomu loka lo yamo. ⁶Ombe la bolo la bolo fafo, ee bosamomu ta mbile ee limengo. ⁷Bindo biao bimbe kee lobila; balomi bao kee touma tchwinde. ⁸Lobekaka mbo: Lotolila likolo li lobila, lotounda fanganga inde. Balomi bao batomba kee touma to miwiti, liesa li liyolo liao litomba kee touma tolo. ⁹Lilomii liao li likeka limbe kee vinyo ene elo, ene etosuluwa ta ngingo la loete, ene etobekisa beke bambe ta ilo. ¹⁰Ei lombe la bosamomu lange, yeme inde imbe ambei. ¹¹Ee bosamomu lange, yo'oko toke ta bilanga, tongale ta boki bokikelike; ¹²Totomo eke la nongo-nongo, toke ta bilanga bi miwiti, tomoile lamba miwiti biota, lamba batunda ba miwiti lamba batoenena aleko isandu ii limona lamba itotomoisa batunda. Elo ndjo lotofa lao losamo lange. ¹³Tolambi totomoisa liesa lilo, likolo li beinda biso bimbe la touma tototina tolo, to kwala la to kani-kani, ene lokaiselowe, bosamomu lange.

Chapter 8

¹Yomba mbo okambaka kee welo botolome ono amwaka balomi baya inango ange, kola ongoma, lokafoenowe lousa, lotolomowe likeka, la ndoena buto atosekei. ²Lotoka lao la lotokomiso'we ta mbele eya inango ange, ye atoekeisei. Lotomweso'we vinyo ee liesa lilo, baye ba touna to limona bange. ³Yomba mbo boo winde bo boali bombe sekala ii botchwe wange la boo winde bo bolome bokoundei! ⁴Lo'olakenu, ee bana bataali ba Yelusaleme; mbo oilingoisakai losamo tii kani elangi-le yo ongala ongoma. ⁵Botaali ono, atofowa ta liombe, oinyama felo iya bosamomu laao? Lolingiso'we sekala ii isandu la touna tolo, eko inango ao abotokowe, oko ono abotokowe akaotomoisowe. ⁶Tekei kee ndembe ta botema wao, kee ndembe ta boo wao; loka losamo lombe la bofoka kee lingba. Wivo bombe aleko la lisomi kee eseke lo bangbei. Baala bamo bambe baala ba imbe, la imbe fafo. ⁷Likama li baye lieimbotiyamisa losamo, fela yeiyangani aleko olindisa yo. Buto aese ende loka lo losamo bakute batotina ba mbele inde etoseolomo amboko oseolomo. ⁸Tombe la welo iso amoi botaali aiti la bolome, totokela loka loya welo iso botaali ta lisiyo lieke litosongomo'we? ⁹Yomba mbo ambe lopango lo toshosha mbele likolo linde. Ndjo akambaka boinda, totolingila ye la batale ba Eleje. ¹⁰Ei lombe likula, la balomi bange kee mbele ee bofoka; ani ta baiso binde botolome lombe kee ono atoesa eyaii. ¹¹Solomo ambe la elanga lo miwiti ta Baala-Hamono; akafa elanga linde lo miwiti ta bakuki; buto la buto atoesa lopata elefu loka lo touna tchwinde. ¹²Elanga lange lo miwiti, leke elange, lombe loka lange eiyangene. Ee Solomo, owe ombe la elefu, la bakuki ba touna mia yele. ¹³Owe botaali ono atongala ta bilanga, baito lange batolaila limiki lia; okisekei liyo. ¹⁴Ee bosamomu lange, yo'oko mangu, mbaka kee iteti ao kee wana a mbuli likolo li longo lo malasi.

Joel

Chapter 1

¹Lioi liya Mungu likaya ambe Yaele, wana aya Petuele. ²Okakai yeke enu batoolo! Likolakai litoi, enu be ongali ta wenda! Le lobeko le lombaka ndjo ta basiyo bino lamba ta basiyo ba baise bino? ³Beisakai bana bino loka lo yamo, tikakai mbo bana bino babeseke aleko la bana la bana bibo ta bofinde bosiya. ⁴Bieka bikatikomo la bakelele beke batotenaka, bakelele be batomba likama bo kola yo; bieka bikatikomo la bakelele bitomba likama, bikatikomo la bakelele be batofumbwaka, bio kola yo. ⁵Lingoakai, enu balewi ba bana, la lelakai aleko. Bilimakai enu bamwei ba baana, loka lo baana bayai, loka lofoyomo ta bonoko wino. ⁶Loka kembo bofindi boay kota wenda wange la bofoka la loketi loiyangani lotangomo. Baino binde bame baino ba nkoi; ambe aleko la baino bafiafi kee nkoi eboali. ⁷Aoisea touna tuange, aotunga isandu yange i mosuke la bikende bikikelike; afoabola lomboso linde la aukusa yo sekala, betaa binde biomba bofufu puluu. ⁸Lelaka kee boseka we bobati tosalimba loka loya buto linde botolome bo wainenge winde. ⁹Bafaefi ba bieka la bafaefi baowma baosila osesela ta mbele eya Mungu. Bakanga batolela, beke bakakuela Mungu. ¹⁰Bilanga bio seisama, nyele itolela; loka mbo bakoke baoseisomo, baana bayai bafomela, baina bafoeno. ¹¹Ee enu beke otobushai nyele, okakai soni; enu bakuki ba miwiti lelakai; loka lo bakoke la bofonga, loka touna to loknda tofomela. ¹²Miwiti itomela, isandu i mosuke yolewa; isandu i limona la lobila la isandu i tapua, tosendu tototina tofomela; la limengo liosila ta bana ba baito. ¹³Ee enu bakanga, bataakai tosalimba la lelakai, mamakai; enu beke otokuwai ta etumbelo. Yokoi, etisakai lotiyo lototina la tosalimba, enu bakuwi baya Mungu ange. Loka lifaefi li bieka la lifaefi liomwa ifoeno ta mbele eya Mungu ino. ¹⁴Komanyakai lisiyo liokila bieka, takai litoamani litanu; toamanakai batolo la bangali batotina ta wenda katikati e mbele Mungu ino, la mamakai ambe ye. ¹⁵Ngandi ta lisiyo liamo! Loka lisiyo liya Mungu lioya, lioya kee liseisomu liya ono A bofoka bototina. ¹⁶Bieka bimbe ndjo la boeno felo i baiso biso ihh? Ee liomali la limengo ta mbele eya Mungu iso? ¹⁷Befo bifoala sekala inyele, ndoena leka ta biiselo; mbele ene etoisomoko befo yo seisama loka lo boeno bo befo. ¹⁸Nama itobilima isai! Pango i ngombe itolutamana, loka elanga lo miwiti loiti ale; Ee pango i bekoko yotikala bule. ¹⁹Ee Mungu, lotomama ko ambowe loka imbe yo festha liwa li liombe, lolame lo imbe lofestha isandu itotina i elanga. ²⁰Kola nama i lokonda baolela loka tosolo to baye tofomela, la imbe yosila ofetsha liwa li liombe.

Chapter 2

¹Umakai tofonge ta Siona, okisakai limiki lioseisa lioko li longo lange ltanu; tikaka mbo bangali batotina ba wenda babilime, loka lisiyo liya Mungu litoya. ²Lisiyo li lilima lieti la liangange, lisiyo li buse la lilima tilili. Bao selomo likol li longo kee lowa lo nongo, bofindi bofi la bofoka; ndoena bomuna bo baito bamo imbe ende kota mbile efelo, yei mboenena aleko mbisa ibo imbe ende kota miaka i befindi betotina. ³Felo ibo imbe la imbe itola, lolame lo imbe loto festha festha mbisa ibo; felo ibo wenda bombe kee elanga lo Edene, ndjo mbisa ibo liombe keliokolio, ndoena leka lotokesa bo mangu. ⁴Bafoenena kani etoenena bambalata; kee bambalata i bita itoka mangu. ⁵Ta limiki li makalo batotila likolo li longo, kee limiki li imbe litofetsha wisisi, kee baito ba bofoka beke baka komanyomo loka lo bita. ⁶Felo ibo befindi befoena wale, bembo betotina bitomba la lowa. ⁷Batoka mangu kee baito ba bita, batolila likolo li bakula kee basilikani; buto la buto atokenda ta ndole inde, bato fowa ta belenga bibo. ⁸Ndoena buto ato seisa buto linde, buto la buto atokenda ta ndole inde batoka elo embe biongo bi bita ndjo baito emalisomo. ⁹Bato tila tila likolo li boki, batoka mangu likolo li bakula; batolila likolo li mbele, batoota ta balilisa kee biba. ¹⁰Wenda botoemala felo ibo, buse boto bilima; lowa la bondofa yomba lilima, tolge to buse tofeka oenisa liangange. ¹¹Mungu ato tomoisa lomiki linde felo i linginga li basilikani binde, loka linginda linde limbe bofi fafo, kolaongoma lisiyo liya Mungu limbe lifi la bowa fafo; ndai atoengana omba la bofilili ta lisiyo liamo? ¹²Mungu aobeka ani mbo: imbe ende ko kanikani, kioakai ambei la betema bino betotina, la kilakai bieka, la folosakai foo ta baiso la bileli. ¹³Faakai betema bino tinga tulu ino, la kikoakai ambe Munguino; loka ambe la losamo la ngandi. Aitosoma mangu ndjo ambe la losamo lofi fafo la atokikola botema ta bakutshi. ¹⁴Ndai aluwi lamba atokilolia botema la ato tika liutshomu mbisa inde? Ee, lifaefi li bieka la lifaefi liomwa loka loya Mungu iso? ¹⁵Umakai tofonge ta Siona, koma nyakai mbile eola bieka; takai litoamani litanu. ¹⁶Toamanisakai baito. Komanyuaka litoamani, sondjamani saka batoolo; takai bainenge, bana beke batomwa balomi. Tikaka mbo botolome atomowe ta mbele inde, la botali ta likuku linde! ¹⁷Katikati i bootelo la etumbelo, tikaka mbo bakanga, bakuwi baya Mungu baleleke, babeke mbo: Ee Mungu, tikaka baito bao! Oselaka bondanda wao leka lo soni, leka loselomo ta befindi! Loka loingi bato beka ta befindi mbo: Mungu ibo ambe endei? ¹⁸Mungu akamba la liya loka lo wenda winde, la akamba aleko la ngandi ta baito binde. ¹⁹Mungu aka binoisela baito binde mbo: Tene, loto tomelenu bakoke, la vinya, la baina, la otokumai layo soolo; loimbo selenu ale leka loselomo ta befindi. ²⁰Lotofoya esika lino bofindi bo fangi e likolo, lotosaya bo tii kota wenda we bomeli tou, boito la leka; bombe winde ta baye ba bokpa ta fangi e botomwelo bo lowa, enyelo linde lo tobi tabaye ba bokpa ta fangi eto suluwa lowa. Liti libe la lokungowe linde lotolila likolo loka kembo aokela mbeko ifi. ²¹Ee nyele, oibangaka, omalaka la mbaka liomali, loka Mungu aokela mbeko ifi. ²²Ee, enu nama i wenda, oibangakai, loka liwa li liombe iokombe wesi, isandu ikota mbeku,, mosuke la miwiti ito tomoisa touna tshuinde. ²³E enu bana ba Siona, omalakai! mbakai la liomali ambe Mungu ino, loka atoesa limuse li felo loka lo longisenu, atouta mbula likama loka lino; mbula efelo la mbula e mbisa ta mbile en ekaeta. ²⁴Etuangelo lo bofonga lotowalas la befo, biiselo bito walisomo la vinyo la baina. ²⁵Loto binoiselenu bilanga biye bakelele bakatena kaka, likelele liye lito tilaka, la ono atoseisa, la ono ato tenaka; yamo linginda liange leke lotomaka ambenu. ²⁶Otolai likama la otokumai soolo; la otosimolai Mungu; ono akakela mbeko i limwali lino. Baito bange baito kisomo ale soni. ²⁷Otolembe lai kembo ei lombe ta Yisalaele, la kembo ei, lombe Mungu ino, asiya aiti. Baito bange baimbo fomo ale soni lisiya. ²⁸Lambisa, itomba mbo: lotouta bolimmo wange likolo li bindo bitotina; bana bino batolome la bana bino bataali batotondola, batoolo bino batota saki, bainenge bino batoena baenesi. ²⁹Imbe ambe bekowa biange batolome la bekowa biange bataali ta lisiyo liamo lotouta bolimo wange. ³⁰Lotoesa tokesa ta buse la wenda, ngelo la imbe la lolilo lo boi. ³¹Mbile etokikowa lilima la tengai itokikowa ngelo, felo i loyo lo lisiyo liya Mungu, lisiyo lifi la bowa. ³²La buto la buto ono atota lina liya Mungu atouwismo; ta longo lo Siona la Yelusaleme, beke batouwa batomba kee ani ebekaka Mungu; la katikati i beke baka uwismo, beke bakatomo la Mungu batomba.

Chapter 3

¹Tene ta basiyo bamo la mbile amo, loto kikolia lisiya likandomu liya Yuda la Yelusaleme. ²Loto toamanisa befindi betotina lotoesa bo ta likemba li fongo yele liya Yosafata, lotoota libo eseke lomoi ta lisambisomu, loka lo baito bange la bondanda wange Yisalaele; loka bao meanisa bo ta befindi la beke bakafa wenda wange. ³Baokusa mbese loka lo baito bange, bafoesa wana botolome ta bofele, bafoungisa wana botaali loka lo vinyo baomwa aleko yo. ⁴Ee Tulo la Sidona la biseke bitotina ta Bafilisitia, enu ombei ingi ambei? ombo lipekei ndjo leka? Yomba kembo okaolipei, loto binoisa likuwa liao ta botchwe wao angene kanikani la mangu. ⁵Loka mbo ofosai palata yange la wolo yange, otolai biengo biange bi lokuku tii kota Tepelo ino. ⁶Oofoungisai bana ba Yuda la bana ba Yelusaleme ambe Baela okesei bo esika ta ikenge ibo. ⁷Tene, loto emalisa bo kota eseke leke otshambitshakai bo la loto binoisa lilipi loikol li bochwino. ⁸Lototoma bana bino batolome la bana bino bataali ta bao ba bana ba Yuda; bato tshambitsha bo ta Basabea, bofindi boesika, Mungu aosila obeka. ⁹Nangolaka ye ta befindi mbo, komiakai etumbelo, lingoisaka baito la bofoka; tikaka mbo baito ba bita baye, tikaka mbo balile. ¹⁰Tulakai bibusheli loka mbo imbe bepanga, la bitenolo bi isandu mbo bimbe bakonga, butu a lilewi abeke mbo; ei sola. ¹¹Toamanakai, yokoi, enu befindi betina be bembe tinatina. Ee Mungu, esaka baito bao baofoka eke sekala. ¹²Tikaka mbo befindi belingowe, la balileke elo ta likemba li fongo yelo liya Yosafata! loka lotongala elo loka losambisa befindi betotina be fangi la fangi. ¹³Otisakai etenelo la bakoke, loka mbile eobuna efoengana. Otakai, suluwakai sekala, loka eyamelo lo vinyo lowala. ¹⁴Linginda, linginga ta likemba li fongo yele lietena lobeko; loka mbo lisiyo liya Mungu lioya ta likemba lietena lobeko. ¹⁵Lowala la bondofa yo tiana la tolonge to buse itoeno liangange. ¹⁶Mungu atosoma ta Siona, ato tomoisa limiki linde ofowa ta Yelusaleme; lobola la wenda ito bilima. Ndjo Mungu ambe ekimbielo loka lo baito binde, eseke lofoka loka lo baito ba Yisalaele. ¹⁷Kolaongoma otoluai mbo lombe Mungu, Mungu ino atongala ta Siona, eseke lange lotanu; Yelusaleme aleko itomba botanu, beenda beimbo eta ale katikati inde. ¹⁸Ta lisiyo liamo, longo itoesa vinyo iyai la fongo itotshoa ta nyele; tosolo tototina to Yuda toto tshoa la baye. Eliya loto tomoa ta mbele eya Mungu, itomwesa longo lo Sitimi baye. ¹⁹Ejipito etomba eseke loiti la litina la Edomo liombe li bule; loka lo yauli ambe baito ba Yuda, bafouta ngelo i baangani ta wenda wibo. ²⁰Ndjo Yuda atomba la bangali la Yelusaleme tii kota bofindi la bofindi, ²¹Loka mbo lobuna ngelo ibeke baitaka buna ngelo ibo. Mungu atongala ta Siona.

Obadiah

Chapter 1

¹Liyenesi liya Obadia. Ngene Mungu aobeka ani loka lo Edome, mbo: Tofo'oka mboli ambe Mungu la botomomu, aotomomo ta befindi mbo: Emalakai! Toemaeleke ye la bita! ²Tene, loselowe boke ta befindi; oseolomo likama fafo. ³Lofolo lo botema wao lo'oseselisowe, Ee, owe otongala ta bafola ba batale, ani bongaelo wao bombe ta buse, buto ono atobeka ta botema winde mbo: Ndai atosuluwisei ta nyele? ⁴Olile ende likolo kee ndjou, imbe ende mbo ndowe ao embe liko katikati ii tolonge to buse, lotosuluwisowe ko elo. Mungu aobeka ongoma. ⁵Yomba kembo biba bakaoyelo we, yomba kembo bakaokpolo'we lotiyo, tene bomuna bo liseisomu liao ani baikai tii kombo bakume solo? ⁶Esau atolingomo isai! Biongo binde bieye bi'isami, biolikolomo isani! ⁷Baito batotina beke bakuliamaka lao baosakana kota ikenge; beke bambanaka lao la kimia baolimbokowe la bafotowe; beke bambaka batola boila wao, baotelowe ilonga sekala yao; litina liamo lieiluwamani. ⁸Mungu aobeka mbo: Ta lisiyo liamo, loimbo seisa baito ba weli ofowa ta Edome la liluwi ofowa ta longo loya Esau? ⁹Ee, Temana, baito bao ba bofoka batoteneya tii kani buto la buto atosinikala loka lo liitomu. ¹⁰Loka loyauli yao ikakelomo ambe nduku ao Yakobo, soni itoufowe la otosinikala wewe. ¹¹Ta lisiyo lieye otoemala felo inde, lisiyo lieye beenda bakpolaka biongo binde la baito ba wenda bosiya baotaka ta beinda binde la bakakusa mbese loka lo Yelusaleme, oko embokowe aleko kee amoi ibo. ¹²Oimolaka ango ta lisiyo liya nduku ao, ta lisiyo li liseisomu linde; ndo omala loka lo bana baya Yuda ta lisiyo li lingba libo; oibekaka aleko la lofolo ta lisiyo li bomusi. ¹³Oiyotaka ta boinda bo baito bange, ta lisiyo libo li liseisomu. Oimolaka bemusi bibo ta lisiyo li liseisomu libo. ¹⁴Ndoemala ta bioshanelo bi ndole loka loita beke batoka mangu ambe bo; ndoana beke batotikala ta lisiyo li bomusi. ¹⁵Ndjo lisiyo liya Mungu litoyela befindi betotina; ani etokelowe itokelomelowe aleko ongoma; bakuwa bao batomba likolo li botchwe wao ange. ¹⁶Ani ekamwe'nu likolo li longo lange lotanu, kols ongoma befindi batomwa wewe; Eee batomwa la bato'otisa ta limiki, batomba ani embaka bo felo. ¹⁷Ta Longo lo Sina'i itomba la bakei mangu, itomba aleko botanu; la mbele eya Yakobo batomba bangene ba biongo bibo lisiya. ¹⁸Mbele eya Yakobo etomba imbé, la mbele eya Yosefu etombe lolame lo imbé, la mbele eya Esau kee liala li wisi;

batofwa katikati ibo la batola bo. Ango amoi aitotikala ta mbele eya Esau, loka Mungu ndjo akabeka ongoma.¹⁹Bee baito ba fangi ee mbole batomba bangene ba longo loya Esau; bee ba wenda bosekala bangene ba Bafilisitia; batomba bangene ba elanga loya Efelaima la elanga lo Samaliya. Benyamina atomba aleko ngene a Gilada.²⁰La bakandomu ba likama li bana ba Isalaele, beke bambe katikati ii Bakanana, batomba bangene koka tee ta Salepata; la bakandomu ba Yelusaleme bee bambe ta Sefalada batomba bangene ba boki fangi ee mbole.
²¹Bauwisi btolila ta Longo lo Siona loka lo'osambisa longo loya Esau; bokota botomba ambe Mungu.

Jonah

Chapter 1

¹Lioi liya Mungu likaya ambe Yona, wana aya Amitai, ta bee baai mbo: ²Emalaka, kaka ta Niniwe, boki bofi, la mamaka loka lo boki wamo! Loka kembo bobbe winde bo'olila tii ko'ambei. ³La Yona akaemala loka lo'oka mangu ta Talasisi, esika felo ii bombo boya Mungu. Akasuluwa ta Yafo, la aka'anya lisuwa litoka Talasisi; akaliap bakute ba lokendo, akalila loka lo'oka la bakendi ta boki bo Talasisi, eseka la bombo boya Mungu. ⁴Ndjo Mungu akatoma lofofo lo talee ta libande lifi, la libande lifi likamba la ngumba ee likama. Lisuwa likamba tina la lolindo. ⁵Baito bee batoka lokendo bakamba la bowa, buto la buto akata mungu inde, la bakakusa bibongo ta libande lifi bibongo bieke bimbaka ta lisuwa, loka kembo lisuwa limbe la bofefu. Yona akasuluwa sekala ta likuku li sekala ee lisuwa, akakpa ilo, ilo ifi fafo. ⁶Bokendisi bo lisuwa akashushama tina linde, la akabeka linde mbo: Loka loingi otokpa ilo? Emalaka likolo, taka Mungu ao! Mbile emoi aengani oenyelise'su, la esu ndongba ale? ⁷Bakatana buto la ono moi: Yokoi, tokelei lokesa, la lokesa lokaundanela Yona. ⁸Ndjo bakabeka linde mbo: Beiseke'su ndai atoesele'su bobbe we. Likuwa liao limbe ingi? La otofowa endei? Boki wao mbo boni; la ombe buto a boni bofindi? ¹⁰Batolome bamo bakamba la bowa likama, la bakabeka linde mbo: Loka loingi okakela ongoma? Loka batolome bamo bakalembelaka mbo atokimbiya esika felo ii bombo boya Mungu, loka abekele bo. ¹¹Bakabeka linde mbo: Tokelowe ase isani loka libande lifi lingaele'su kimia? Loka libande lifi likambaka kola ngumba. ¹²Akabinoisela bo mbo: Osekeni, la Kusekeni ta libande lifi, la libande lifi litonga kimia loka lino; loka loluwi mbo ei atoesele'nu ene ngumba efi. ¹³Batolome bamo bakaluka boluka loka baanye nyele, ndjo baika'anya, loka libande lifi limbaka kola talee loka libo. ¹⁴Bakata Mungu, la bakabeka mbo: Mao Mungu, oiteke'su loka lo liwawi liya ono buto, la oitaliekesu ngelo iya ono aiti la bobbe! Loka owe mungu otokela ani esamile owe. ¹⁵Bakaunda Yona, la bakakusa ye ta libande lifi. La libande lifi likasila ngumba la likabonga. ¹⁶Batolome bamo bakamba la bowa boya Mungu, la bakafa bafaefi ambe Mungu, la bakalapa. ¹⁷Mungu akaesa suwe efi loka lomela Yona, la Yona akakela basiyo basaso la tiyo isaso la lowa losaso ta solo ee suwe.

Chapter 2

¹Mungu akatoma suwe efi loka lo'omela Yona, la Yona akakela basiyo basaso ta solo ee suwe lotiyo la lowa. ²Yona, ta solo ee suwe, akasombola Mungu inde. ³Akabeka mbo: Ta ngandi yange, lo'ota Mungu, afo'okoi; ta eseke lo bangbei, lo'omama, la ofo'oka limiki liange. ⁴Okusei ta likemba, ta botema bo libande lifi, la bondjondjo bo baye bokalingilei; ngumba la fofo yao itotina ifoeta ambei. ⁵Lokabeka mbo: Lo'osayomo esika la ta lieni liao! ndjo lomboenaka amboko mbele etanu ao lisiya. ⁶Baye bafoufei tii kani bakafoya liwawi liange, likemba likalingilie, tosandu to baye tokikelike tofoufa botchwe wange. ⁷Lo'osuluwa tii kota beili be fongo, bakese ta nyele bafoufei ongoma; ndjo ofesei likolo la liwawi ofowa ta likemba, Mungu ange! ⁸Ta mbile botema wange bokambaka la likutchi katikati ange, lokaenyelisa Mungu, lisomboli linge liokoma ambowe, ta mbele ao etanu. ⁹Beke baundamani la befono bebe, foyaka ambe bo ngandi yao. ¹⁰Loka lange, lotofa lao bafaefi ba ngbengbele, la lotoenganisa lolapo lange leke lokakela: Liuwesi litofowa ndjo ambe Mungu. 11 Mungu akabekala suwe, la suwe ekaselaka Yona ta nyele.

Chapter 3

¹Lioi liya Mungu libeisomo la Yona mala ee baele ta baoi be mbo: ²Emalaka, kaaka ta Niniwe, boki bofi, la nangoelaka bo yeke lokabeisa lao! ³La Yona akaemala, la akaaka ta Niniwe, otutana la lioi liya Mungu. Kumbi Niniwe imbaka boki bofi fafo, lokendo lo basiyo basaso.⁴Yona akakela koni lokendo lo lisiyo litotina ta boki bofi; akamama la akabeka mbo: Yotikala basiyo tuku inati Niniwe etoseisomo! ⁵Baito ba Niniwe bakaimila Mungu, bakakila bieka, la bakabata tosalimba, batoolo tii kota bainenge.⁶Lobeko lokakoma ko' ambe bokota bo Niniwe; akaemala ta keka inde, akafoya tulu inde, akaufama la tosalimba, la akangala se ta bouta. ⁷La akakela ta Niniwe lobeko lamo, otutana la ishosha iya bokota la batoolo binde; Tikaka mbo batolome la nama, la ngombe, la bekoko baikotaka leka ango lomo, la baimwaka baye ango!⁸Tikaka mbo batolome la nama baufameke la tosalimba, bamameke ambe Mungu la bofoka, la baoeke bo batotina ta ndole ibo ee bobbe la bakuwa babe beke bao bibo bambe la bobbe! ⁹Ndai aluwi lamba Mungu aimboya la aimbo kikolia liwawi, lamba aitotika lisomi linde lifi, loka kembo toingbaka?¹⁰Mungu akaena kembo baokela ongoma la baofowa ta ndole ibo ii bobbe. La Mungu akakikolia liwawita bobbe we akataka ta botema winde loka lo'okelela bo, la aitike ale.

Chapter 4

¹Yeikaomalisa Yona, la akasoma. ²Akata Mungu, la akabeka mbo: Mao! Mungu, oitolembelai yeke ibekekei ta mbile embekei ta boki wange? Yeke lombaka lotoena oko ekimbieki ta Talasisi. Lokalo lolembelaka mbo ombe Mungu a ngandi la ngbengbele, aitosomaka mangu, ambe la losamo lofi, la atokikolia botema winde ta bobe. ³Kanikani, Mungu, foyaka liwawi liange, loka lingba limbe bolo ambei koeta anga liwawi. ⁴Mungu akabinoisela ye mbo: O'okela limengo ani etosomo'we? ⁵Yona akatomowa ta boki bofi, la akangala se ta botomoelo bo mbile ta boki, elo akakela limbau limoi, likakela liombe ta botchwe winde, tii kani etoena ye itotina ye itoeta ta boki bofi. ⁶Mungu akakondisa isandu imoi, ikaemala likolo liya Yona, loka lo'psa loimbe ta botchwe winde loka lo'ofoya lisomi linde. Yona akakomala fafo loka lo isandu yamo. ⁷Laotembale wamo, lanongo, Mungu akatoma wambo, akasiya isandu yamo ikaomela tou. ⁸Ta mbile etotowa lowa, Mungu akatoma lofofo lo efufa ta botomwelo bo mbile, la lowa lokauma botchwe boya Yona, ta kanda mbo akaoka bobe. Akalengila lingba, akabeka mbo: Longbeke anga la kembo lombe la liwawi. ⁹Mungu akabeka la Yona mbo: Otokela limengo ani etosemo'owe loka lo isandu yamo? Akabinoisa mbo: Lo'okela bolo osama tii kota lingba. ¹⁰Mungu akabeka mbo: Ombe la ngandi la isandu yeke oikeli leka anga lomoi la oikondisi anga, yeke ikabotomo ta lotiyo lomoi la iyongba kola lotiyo ko lomoi. ¹¹Ei loitomba la ngandi la Niniwe, boki bofi, weke bombe la baito elefu tuku yele beke baitolembela bo boali la bolome, la nama bambe likama!

Habakkuk

Chapter 1

¹Libekelomu lienaka bonangoli Habakuku: ²E Mungu, kota eni mbile lototowe lioi la owe kookei? Lotomama lao mbo, Liye! Ndjo oitouwisa. ³Loka loingi otoenisei bobe la otoena bemusi? Liseisomu la yauli limbe felo yange; longbano la lonano itotomoa. ⁴Kolaongoma ikela yolewa la losambiso wewe yeimbotomoa. Baito babe batolingila boengani, kolaongoma losambiso lo wewe lototomoa onga loseisomo. ⁵Moilakai ta befindi la enakai, moalakai la limwali fafo; loka lotokela likuwa ta basio bino ene oitoomilai mbo imbe ongoma, imbe ende mbo otobeisomoi. ⁶Ndjo moilaka, lotolingisa Bakaladi, bofindi wamo bo likase la lisomi mangu, beke batokenda ta biseke biesika ta wenda kpolakai bingaelo bieke bieti bibo. ⁷Ye ambe la bowa la lisomi, lisambisi linde la lokuku linde itotomoa libo omongo. ⁸Bambalata inde bafota koi la mangu, bafota ngba i lokonda ta mbile e likolase la mangu; baito ba mbalata binde baosila omeanisomo. E baito bambalata binde baoka esika, baotila kee ndjou ono ambe la yeme iyola. ⁹Batotina baoya loka lo yauli, bembo bibo bemoili la felo; atokpola bakandomu kee botshanga. ¹⁰E, ye aolinga bekota, batolo bambe leka loseolomo loka linde. Ye atoseka mbele itotina i bofoka, kolaogoma akomanye nyele la fongo la akabuna yo. ¹¹Ye atoeta kee lofofo la atoka felo, buto a bobe, bofoka winde kabisa bombe mungu inde. ¹²Owe oiti ko'ala? E Mungu, Mungu ange, ono Botanu wange! Toitongba. E, Mungu okataka ye lioi loka lo losambiso, la owe, Litale, okomanyaka loka lo likutshi. ¹³Owe ombe la baiso batanu, oiyengani oena bobe, oiluwi liseseli, loka loingi otomoila baito babakuwa babe? Otomba aleko kimia oko buto bobe atowma ono aeti ye la liyengani? ¹⁴O'okela baito kee suwe ta baye, kee banama bato landalanda la nele beiti la bokendisi. ¹⁵Aosaowisa bo batotina la yuku, afoanya bo la ilonga inde, aosondja bo la wengo winde, kolaongoma afomala la afooka limengo. ¹⁶Kolaongoma, afoana boki loka lo ilonga inde, la aotumba faka e liesa loka lo wengo winde; loka lo yamo, liano likanya ye limbe la baina, la bieka binde bimbe bilo. ¹⁷Kolaongoma loka lo yamo atokela wengo winde kobule? Atotika oita befindi wewe?

Chapter 2

¹Lotoemala likolo li eseke lange, lotongala likolo li mbele esa; lotomoila oena lamba atobeka ingi loka lange, lamba atobinoisa lini lioi loka lo bileli biange. ²La Mungu akabinoiselei, ye mbo, sonaka lienesi, enisa yo fololo ta bisonelo, mbo, ono atotanga yo akee mangu. ³Lienesi limbe, angu loka lombile enganisomu, liomba tina la liko, lieimbo eno; imbe ende mbo litoumowa, umbakelaka yo; litoya wewe, liembo umowa ale likama. ⁴Tene, ono aiti la bolimo bo wewe awali la lofolo, ndjo boengani atouwa loka lo limeli. ⁵Ee, lisiya vinyo imbe la lilimbi, buto a lofolo aitoumowa ambe ye; yeme inde ioya bofi kee engbelo, yeiwalisomo kee lingba; ndjo aotoamanisa befindi betotina loka linde angene, aolokota baito batotina ambe engene. ⁶Baito batotina batoakola obekila ye bombilai? Obekela ye lioi li oselomo mbo, Ngandi ambe ono akatoamanisa yeke yeiti inde, kota eni mbile? Atoila bolito bofi kee tosiyo. ⁷Batotina beke bambe lao baitotombokelo'we la mangu? La beke batobilimisowe batolingowai? Ta mbile amo otomba kee leka le lokaitomo ambe bo. ⁸Loka mbo owe o'oseisa befindi likama, iniyo itotina ii baito baoseisomo lao; loka lo ngelo ii baito la tchwaui yeke ikakelomoko ta wenda la ta boki bototina beke bangali ta yamo. ⁹Ngandi ambe ono akaanya botiko bobe ta mbele inde, mbo ashwe ndowe inde ta ekese lo likolo loka mbo auwise ta boo bobe. ¹⁰O'okania bobe ta mbele ao, o'okosa befindi likama o'oke'ela owe angene bobe. ¹¹Kola ongoma litale litomama ofowa ta etutu, la lombao ofowa ta isandu limbobinoiselaka ye lioi. ¹²Ngandi la ono atoshwa boki boke la ngelo, la atokomanya boki bofi likolo li bobe. ¹³Moilaka yeifoi ambe Mungu a likama li baito, loka mbo baito bakele bakuwa loka lo bobe, la befindi baolewa angu bule? ¹⁴Yamo wenda botowalisomo la baenyeli ba bofoka boya Mungu, kanda emoi baye batoufa baye ba bokpa. ¹⁵Ngandi ambeono atomwesa buto linde, otalia lisomi liao la lolewisu, loka mbo omoile lofona libo! ¹⁶Owe otowala la soni ta eseke lo talaa, mwaka owe angene, la enisaka boeno wao bo'otonomo itombe. Kopo ta boo bolome boya Mungu itolingilo we la soni itoya ta talaa ao. ¹⁷Liyeye likakelomo Lebanono litoufowe, liseisomu li nama litobangiso we; loka lo ngelo i baito la yauli ikakelomo ta wenda la boki la bangali batotoina be bambe elo. ¹⁸Bofono bombe la lini litina oko bokeli winde atokomanya yo, bolendela bo tshuma, boekesi bo lolanga? Loka mbo bokeli amoileli likuwa linde engene oko ekakela ye befono bieke bietobeka. ¹⁹Ngandi ambe ono atobeka la leka lo isandu mbo, Lingoaka! La litale lieitobeka mbo, Emelaka! Yeke iyengani oekisa? Tene, ifouwomo la langi la mbela ndjo ndoena lifeumi aiteni inde. ²⁰Ndjo Mungu ambe katikati e mbele inde botanu, tikaka mbo wenda bototina bambe kimia felo inde.

Chapter 3

¹Lioi liya botondoli Habakuku; ta biumeli bi beliki. ²E Mungu, lofoka mboli yao la lotolitisa likuwa liao, e Mungu. Katikati miaka otomoise yo lisiya, katikati i miaka oenise yo; ta lisomu oenyelise ngandi. ³Mungu aofowa ta Temana la ono botanu ofowa ta longo lo Palana. Talaa inde efoufa lobola, wenda bowala la lisimolimu linde. ⁴Talaa inde imbe kee lowa, bokake botomama ta bo winde, oko embeka ye atoisa bofoka winde. ⁵Wale bokaeta felo inde, wale bo imbe botuta bakolo binde. ⁶Afoemela la aopima wenda, aomoila la aokoloka befindi, oko longo lokwala imeanisomoko, fongo i felo ikatolomo sekala. Ndole inde imbe kee ekoala. ⁷Lofoena limbau lo Kusana li bemusi, tulu i wenda bo Midiana ikabilima. ⁸Mungu atokela ndjo babande lisomu? lisomi liao limbe loka lo babande? lamba lisomu liao limbaka loka lo baye ba bokpa? Oko etokendowe likolo li mbalata yao, likolo li likalo liao li liuwesi? ⁹Akatomoisa lokendo, la ishoshia inde ta befindi bekangalaka felo inde. Akafaa wenda bo baye. ¹⁰Longo lokaena ye la lokabanga ye, baye ba tchwenisa bakaeta; bolundu bokatomoisa limiki linde, likailai bao bamo likolo. ¹¹Lowa la ondofa bokaemala ta engaelo libo kimia, liangangi la ikoko yao oko ikaetaka yo, la liangangi la likonga liao lieke litoanganga. ¹²Okaetaka aiteni ee wenda la lisomi, okakutcha befindi la lisomi lifi. ¹³Okatomowaka loka lo liuwisomu li baito bao, la liuwisomu li botchakolomu wao; okakina botchwe ta mbele ee buto bobe, ongalisaye lofona ta lishomu kota ngingo. ¹⁴Okatoba tochwe bo basola binde la isandu yao, beke baka'aka kee lofofo lofi loka lo omeanisowe; bakaomala ola ibube kee ta loisamo. ¹⁵Okamatelaka baye ba bokpa la mbalata ao, baye bakambaka lolilisomo likolo likama. ¹⁶Loto'oka aleko solo ange etomotamota; bonoko wange bokaemala loka lo limiki; imbee ikaota aititeni ee touwa tchwange, lotobilima sekala yange angene; lotoumbakela la lilatemi loka lo lisiyo li bomusi imbo iye likolo li baito beke batoemaele'su la likama. ¹⁷Kola ongoma, isandu ii losuke yeitomoisi batunda, la tuma toiti ta isandu ii mowiti. Ango bondanda bo isandu iko Elaya itokosa la miaka yeimboesa biega; anga likula litoshomo la ekukelo la nama yeitomba ale atiteni ii bingaelo, ¹⁸anga ongoma, lotoomala la Mungu, lato'oka liomali liya Mungu ta liuwisomu liange. ¹⁹Mungu, Ngene ambe bofoka wange, ye ono atosela bakolo bange kee bakolo ba nama eko iteti; ye atokendisei ta biseke biange bi likolo. Loka lo ngene a beumelo be bengungu be beliki.

Zephaniah

Chapter 1

¹Lioi liya Mungu likayaka ambe Sefaniya, wana aya Kusu, wa aya Gedalia, wana aya Amalia, wana aya Hidikia, ta basiyu ba bokota Yosiyu wana aya Amona, bokota bo Yuda. ²Lotoseisa biega bitotina, la liseisomu, ofowa la likolo li wenda. Mungu akabeka ongoma. ³Lotoseisa buto la nama, lotoseisa noli ii lobola la suwe ta baye ba bokpa; fongo la baito babe eseke lomo. Lotchango buto lofowo likolo li nyele. Mungu akabeka ongoms. ⁴Lotonyanyola boo wange likolo li Yuda la likolo li beke bangali ta Yelusaleme; lototchango ofowa ta eseke leke lotikomu la Bala, la lina li bakeli ba befono la bakanga bayamo kanda emoi; ⁵beke batouma baluwi likolo li sekala ee mbele ta likama li lobola, la beke batouma baluwi la beke batolapa ambe Mungu, kwani baolapa loka lo Malakama; ⁶la beke bakakikowa mbisa iotuta Mungu; beke baitoluka Mungu la beke baitoiyola ye. ⁷Ngalaka kimia felo iya Ngene Mungu! Loka imbo lisiyo liya Mungu lioya. Mungu aokomanya besambo la loutchemo lo baito batomu linde. ⁸La lisiyo bosambo boyu Mungu, lotofa batoolo la bana ba bokota likutchi la baito batoitna batobata tulu ii beenda. ⁹Ta lisiyo liamo lotoesa bomusi ambe buto la buto ono atolila ta eseke lo lo'oto, la beke batowalisa mbele eya Ngene ibo la yenisa la lilimbi. ¹⁰Mungu aobeka mbo, ta lisiyo liamo, limiki lito'okana la boinda bo suwe, bileli lotomo'o ta boki bo baele, iyeli ifi iokowa lotomo'o ta fongo. ¹¹Lelakai, enu beke ongalii ta Katesiya, lokambo Bakananiya baiti ale, batotina beke batolailaka be bakute baotenomo. ¹²Ta mbile ene etolukelukei, tala atiteni ee Yelusaleme, lotofa baito bemusi, beke bangali la lilo libo, beke batobeka ta bawawi bibo mbo: Mungu aitokela bolo la aitokela bobe, ¹³bibongo bibo bitoseisomo, mbele ibo itofangolomo, anga batoemalisa mbele baimbo ngaela onga; onga batoloba bilanga bi mewiti, baimbo mwa baana ba bokale. ¹⁴Lisiyo lifi liya Mungu lisienea, lioya mangu fafo; limiki lisiya liya Mungu limbe la likase, buto a bofoka atolela onga. ¹⁵Lisiyo liya Mungu imbe lisiyo li liseisomu, lisiyo li bemusi la mbeko ii bule; lisiyo li lofindi la loseiso, lisiyo li lilima otchango liangangi, lisiyo li buse la lilima li tilili; ¹⁶lisiyo li iyeli onga la iyeli ii bita, lo'emalalo boki bo bofoka ta biseke bitotina la bofoka. ¹⁷Lotoesa mbeko ii bule likolo li baito mbo: Bakende kee baito ba botuku, lokaimbo baokelela mungu bobe, ngelo ibo itoutama kee buta la boniyo wibo kee tobi. ¹⁸Bakute bibo la mbela ibo yeimbolonga ouwisa bo, lisiyo li lisomi liya Mungu; la imbee ii litundulundu inde la liiya li wenda bototina botofetchomo, loka imbo atosilisa, Ee, ambokomisaka imbu bo atotina bangali katikati ii wenda.

Chapter 2

¹Sondjamanakai la ngalakai eseke lomoi, ee bofindi boiyoki soni! ²La ani ekela boitaka tomowa, lisiyo litoi kee leka lokosi litina; la ani lisomi lifi liya lieitakayele'nu. ³Lukakai Mungu, enu baito batotina bee baengani ta wenda, beke batokuwa ta toletelo tchwinde; lukakai boengani, lukakai lilatemi, laomba mbo otoisamai ta lisiyo li lisomi liya Mungu. ⁴Loka mbo Gajaatotikomo la Asekolomia atongala bule; baito ba Asedoda batoshayomo ta mbile eifitika la Ekelone itobushomo. ⁵Ngandi lino bee bangali ta bomongo bo baye ba bokpa, enu bofindi bo Keleta. Lioi liya Mungu litomoele'nu, Ee, Kananiya, wenda bo Bafalatiya, lotoseisowe oengana mbo bengani ango amoi aitotikala. ⁶Lao, Ee bomongo bo baye, otomba elanga lo banga, bingaele bi bakuki, eseke lo bitelo la bakula. ⁷Bomongo bo baye botongala botiko loka lo biseke bitikomu imbee ii Bayunda, batolesa bakula ba nama oya'onga; ta mbele eya Asekalona batolela la likolase loka mbo Mungu Afa ibo atoenyelisa bo, atokomanya lokandamana libo. ⁸Lofo'oka bimolo bi Moaba la baoi babe ba bainenge ambe Amona; yeke bakamolaka baito bange la yo la baka kaka la lofola loka loikeki ibo. ⁹Kanikani kanda emoi la liwawi, Mungu a baito likama aobeka ongoma, ye Mungu aya Yisalaele; Moaba atomba kee Sodomola bainenge baya Amona kanda emoi la Gomola; wenda bowali la bangali babe la bakemba ba bokpa, eseke lo loseisomu lo loyalaya. Biseke bitikomu la baito bange batoseisa bo, bauwesomu la baito bange batongala bato'olo bibo. ¹⁰Yeke itomba ambe bo loka lo folo ibo, loka mbo bamolaka la bakabeka la yenisa ii loemaelo baito baya Mungu a likama li baito. ¹¹Mungu atoesa bowa bofi ambe bo, fofofa, atobendisa to mumungu tototina to wenda. Batoumela ye baluwi, amoi la amoi ta eseke linde, boenda bototina la befindi aleko. ¹²Enu Baitiopiya, otoitomoi la kembe ange; ¹³atonyanyola boo ta likolo la atoseisa Asuliya; atosela Niniwe etomba eseke lo bule, eseke lo'omeli kee liombe. ¹⁴Nama likama itokpa tolo sekala la atiteni inde, nama itotina ii befindi; noli efi la ndiko batongala betchwe binde; bamiki bibo batotchwa be'ele ta lililisa, liseisomu litongala ta toindinda, loka mbo likuwa linde li buta litotikala lofona. ¹⁵Weke bombe boki bo limengo, yeke imbe la lilatemi! Ye ikabekaka linde engene mbo, ei lombe asiya aiti! Aokoma eseke lokosi litina isani, eseke lo tolo to nama bule. Buto la buto ono atoeta ye atobeka linde bobbe la ouma tongaso ta bao bino loka lo limwali.

Chapter 3

¹Ngandi la ono akasoma la akaseisomo la lilo, ye boki bo biale. ²Aikaoka limiki, aikaimila boimo, lootchango loimilelo Mungu, aikayaka felo iya Mungu inde. ³Baolo katikati inde bambe kee koi itobilima; bakumi binde bambe tongbangba to lokonda ta mbile ee likolase, baimbo tika leka kota mbile ee nongo. ⁴Batotondoli binde bambe baito baokela mbeko la leno, baito baiti la liimeli; bakumi binde bato seisa mbeko ii lobola, baseisi ba bikela. ⁵Mungu atiteni inde ambe boengani, ye aikeli bobbe, ningo la ningo asienisa lisambisomu li momongo, la liako li lisiyo la lisiyo lieimbo tchango; kola ongoma buto bobbe ailuwi lo'oko soni. ⁶Lokachwa befindi, bingaelo bibo bibefoka bikabunomo sekala, lo'oseisa ndole ibo la koni mbo buto anga amoi aimbo kendela; biki wibo bo'omba ikiki ii bule itchangu lokuku, ndoena buto lamba bongali se. ⁷Lokabeka mbo, momongo, otomba la lilitesi ambei, otoimila boulo; kola ongoma engaelo linde loimbo shomo, kanda emoi ta itotina yeke lokaosila obeisa loka linde. Kanikani baolingowa la nongo ao la nongo lo'okomanya bakuwa bibo batotina babe. ⁸Kwani, Mungu aobeka mbo, umbakeleki, loka lo lisiyo oko etoemalei kee botondoli. Loka mbo lisangi liange limbe loka lo'osondja befindi loka mbo loemalise bakole eseke lomoi, loka lo'outa lisomi liange likolo libo, Ee, imbe itotina ii lisomi liange; kola ongoma imbe ii lisomi liange la li'iya li losamo lo wenda bototina botofetchomo. ⁹Kwani, lotokikoisa baai ba baito kota lioi lilo, loka mbo bo'atotina batei lina liange Mbula Olimo Akendjaoki la bakueleli la botema bomoi. ¹⁰Ofowa ta fangi ee libande li Etiopiya, baolengila lange, Ee wana a boseka bameyanisomu lange, batoena lifaefi liange. ¹¹Ta lisiyo liamo, yeimbo enisomo la soni loka lo bakuwa beke bakeli'oweowe o'emalei. Lokambo oko etofowe atiteni lao beke bambe la lofofo felo yao, baimbomba'ale la folo ta longo lange lo lobola. ¹²Kola ongoma lototika atiteni ao baito ba liokani la liengani; batomoilela lina liya Mungu, ¹³beke batikali ta Yisalaele; baimbo kela bobbe anga amoi, baimbo beka lolanga; atiteni ee benoko bibo lolame lo lolanga loimbomba. Loka mbo batola la batolala ta nyele, anga amoi aimbo bangisa bo. ¹⁴Tchwaka boele bo wana a boseka bo Siona! Mamaka, Mao Isalaele! Omalaka la okaka liomalita botema wao bototina, Mao boseka bo Yelusaleme! ¹⁵Mungu aofoyelowe losuluisomo lao, aokusa lousa baiyani batotina. Bakole ba Isalaele, ye Mungu, ambe atiteni yao, oimbomba ta mbeko itotia ii bowa. ¹⁶Ta lisiyo liamo, etobekelomo Yelusaleme mbo, Ee Siona, oibangaka. Tikaka mbo baoo bao bailewaka. ¹⁷Afa Mungu ao ambe katikati yao, ye ngbulu a bofoka, atouwisa! Ato'omala lao la liomali, la losamo linde atomba la lilatemi. Ato'omalowe la boele. ¹⁸Lotosondja bo batotina beke bambe la ngandi loka lo lokukomo, lieke li baoo. Limamilomu linde limbe la bolito likolo libo. ¹⁹Moilaka, ta mbile amo lotoemalela baito batotina bato'okisowe bemusi; lotouwisa ye ono ambe la bomusi, lotosondja ye ono akaokusomo, lotokikoisa soni ibo mbo imbe losimolomo la lokuku lo bokota bototina. ²⁰Ta mbile amo, loto'otise'nu, lotosondje'nu eseke lomoi ta mbilele; Ee lotofayenu lokuku la losimolomo katikati ii befindi betotina be wenda. La ongoma lotokikoisa likandomu lino felo ii baiso bino. Mungu akabeka Ongoma!

Matthew

Chapter 1

¹Feto iya Yesu Kilisito, wanw aya Dawidi, wana a Balayama. ²Abalayamma akabota Isaka, Isaka akabota Yakobo, Yakobo akabota Yuda la banduku binde, ³Yuda akabota la Tamala Pelese; la Shela; Pelese akabota Esolona; Esolona akabota Lama; ⁴Lama akabota Aminadaba; Abinadaba akabota Nasona; Nasona akabota Salamona; ⁵Salamona akabota Boasha la Laba; Basha akabota Obede la Luta, ⁶Obede akabota Yese; Yese akabota Dawidi; bokota Dawidi akabota Solomo kola boali aya Uliya; ⁷Solomo akabota Labama, Labama akabota Abiya; Abiya akabota Asa; ⁸Asa akabota Yosapata; Yosafata akabota Yotama; yoatama akabota Aasha; ⁹Aasha akabota Esikiya; Esikiya akabota ¹¹Yosiya akabota Yekoniya la banduku binde, ta mbile ee bokowa ta Babilona. ¹²Mbisa i bokowa ta Bhilona, Yekoniya akabota Salatiele; Salatiele akabo ta Shelubele; ¹³Shelubabela akabota Abiuba; Abiuba akabota Eliyakima; Eliyakima akabota Ashula; ¹⁴Ashula akabota Sadoka; Sadoka akabota Akima; Akima akabota Eleyuda; ¹⁵Eluyada akabota Eleasha; Eleasha akabota Matana; Matana akabota Yakobo; ¹⁶Yakobo akabota Yosefu; Yosefu akabota bolome aya Maliya; kola yamo ikabotomo Yesu; ono bakata ye mbo Kilisito. ¹⁷Itotina imbe fetcho liou la inati koakola ambe Abalayama tii ko ambe Dawidi; fetcho liou la inati koakola ambe Dawidi tii kota boko. ¹⁸Enaka enikanda ekomaka libotomu liya Yesu Kilisito. Maliya inango inde, ono asamomoko la Yosefu, akamba la leime, ta bofoka bo Bolimo Botanu, felo mbo bangale eseke lomoi. ¹⁹Yosefu, bolomé inde akamba buto bolo la aikamba la yeme iokesa ye lokuku, akamba la lienyeli liotika ye ta wisakumbo. ²⁰Mbile ekamba ye la bo baenyeli, tene, bokitomo boya Ngene akaenena linde ta saki, la akabeka linde mbo: Yosefu, wana aya Dawidi, oibangaka oosa

Maliya, boali ao, loka lao atobota wana ta yeme i Bolimo Botanu; ²¹Atobota wana botolome, la batota ye lina liko mbo Yesu; ee ndjo ambouwisa bato binde ta bobe wibo. ²²Itotina yoko itokoma loka loenganisa leke Ngene abekakala Bonangoli; ²³tene, boseka atomba la lieme, la atobota wana botolome, la batota ye lina liko mbo Emanuele, litina mbo Mungu ambesu. ²⁴Ekalingoaka ye ta ilo, akakela ani kee ani bokitomo boya Ngene abekelaka ye, laakaosa boali inde. ²⁵Aiti ngala koni linde eseke lomoi tii kata mbile ebotomoko wana botolome, akata ye lina mbo Yesu.

Chapter 2

¹Yesu abotomoko ta Beteleme eya Yuda, ta basiyo baya bokota Elode; Tene, baito baweli bafoaka ta botomwelo bo mbile, bakakoma ta Yelusaleme, bo mbo: ²Ono akabotomo ambe endei bokota bo Bayuda? Loka tofoena ilonge inde ta botomwelobo mbile, toya oyasuluwa felo inde. ³Ekaokaka bokota Elode ongoma, akatomboka ta botema winde la baito batotina ba Yelusaleme. ⁴Akatoamanisa Bakanga la Baandiki ba bikela, la baito, akaiyola- bo lamba Kilisito atobotomo endei. ⁵Bakabeka linde mbo, ta Betelme eya Yuda. Bonangoli akasonaka mbo, ⁶Owe Beteleme boki bo Yuda, oiti boke katikati ii bangene ba Yuda. Ngene a wenda atotomowa ambowe ono atokuka bofindi wange, Yisalaele. ⁷Kolaongoma, Elode akata baito baweli ta wisakumbo, akaiyola bo lamba ilonge iyenene ta enimbile. ⁸Akatoma- bo ta Beteleme, ye mbo, Kakai la lingakai iniyo iniyo loka lo wana, yombambo otoanyai- ye, yokoi oyabeisei loye oyakuamela ye. ⁹Mbisa iyoka bokota, bakaaka. La tene, ilonge yeke baenaka ta botomoelo bo mbile, ekakenda felo ibo tii kani emalaka yo ta eske lombaka wana. ¹⁰Ekaenaka-bo ilonge, bakaomala la liomali likama. ¹¹Bakaota ta mbele la bakaena wana eseke lomoi la Maliya, inango inde. Bakasuluwa la bakatukumaela ye; bakalikola batanga bibo, bakafa ye Baano, mbela la baningo ba liesa lilo. ¹²Ndjo bakabeisomo ta saki mbo baibinoaka ale ambe Elode; kolaongoma bakaaka ta wenda wibo la ndole esiya. ¹³Ekaaka bo, Bokitomo boya Ngene akaenamana la Yosefu ta saki, ye mbo emalaka, osaka wana la inango inde la kimbiakai ta Egipito; umoakai elo, kota anilotobeka lino.

¹⁵Akangala elo tii kota lingba liya Elode loka lobeko leke lokafowa ambe Ngene liyenganisomo, kanda emoi ani ekasona Bonangoli mbo, Lotee wana ange ofowa ta Egipito. ¹⁶Ekaenaka Elode mbo baito ba weli baokitaka ye, akakuma la lisomi la akatoma la akaita bana batolome batotina ba Beteleme la fangi la fangi beke bambaka la miaka yele ko sekala, otutana la lisangi lieke lioshaka ye ambe baito ba weli. ¹⁷Ndjo lobeko lobekaka bonangoli Yilimiya likaenganisomo mbo, ¹⁸Limiki lifokana ta Lama, limami la bileli likama. Laele atolela bana binde aitolanga ango mbo bafeye bofoka loka baiti ale. ¹⁹Ekangbaka Elode, tene Bokitomo boya Ngene akaenamana ta saki ambe Yosefu ta Egipito, ²⁰Akabeka mbo, Emalaka, la osaka wana la inango inde kaaka ta boki bo Yisalaele. Loka beke bambaka batolinga liwawi liya Wana baosila ongba. ²¹Akaemala, akaosa wana la inango la bakaota ta boki bo Yisalaele. ²²Ndjo ta mbile eokaka ye Alukelao ambe bokota likolo li Yuda ta esekeloya Ise inde, Elode, akabanga oka elo. Ekabeisomo ye ta saki, akaka fangi e Galilaya, ²³La akangala ta boki bokatomo mbo Nasaleta. Kolaongoma, lobeko lobekaka Bonangoli lokaenganisomo mbo, Atotomo Bonasila.

Chapter 3

¹Ta mbile eyaka Yoani bolufi, atona ngola ta liombe li Yudea. ²Aka beka; kikoisakai betema, kembo bokota bo likolo boomba tina. ³Yoani ono ebekaka Yaseya, bonangoli, ani ebekakae; eke imbe limiki li ono ato mama ta liombe, ato komia ndole eya Ngene la komanya ndole. ⁴Yaoni ambaka la tulu ifuhu ikamela, la bokaba bo ofoka ta loteta. Ambaka atola kpalala la liabu. ⁵Baito ba Yelusaleme, bototina ba Yudea la beki bototina bembe tina la Yaladene, ba kaka tina linde. ⁶La baoka oka tomoisa mbeko ibe baka lufiomo ta libande li Yaladene. ⁷La eka enakae ta lilufi linde linginda li Bafalisaya la be ba Sandoke, aka beisabo mbo; liboti lifele, ndai akoluwise enu okei botili ta lisomi ye litoya? ⁸Enisakai ilo ili likalangani. ⁹La oibekaka koangene mbo; tombe la Abalayama ke ise! Kembo imbe be batale be Mungu ambe la fofe eosela bo bana baya Abalayama. ¹⁰Itotomo liboma ta batina ba tosandu isandu ye yeitobota touma tolo ito tenomo la itotomo la itotomo ta imbe. ¹¹Ei, loto lufia enu la baye, la loetise enu ta likalangani; ono atoya mbisa ambe la ofoka koetelei, ei loiti ango mbile eobata bilato binde, ye, atolufia enu la Bolimo otanu la imbe. ¹²Ambe la lokele ta bao binde, ato tanisa eseke losela touma, ato fecha ngoto ta imbe yeiti la tunga. ¹³La mbisa Yesu akaka ta Galilayi la ta Yaladene ambe Yoani olufiomo linde. ¹⁴La Yoani aka feka, la lioi; ei ambe la yeme lo lufiomo lao la onyangeleyi! ¹⁵Yesu akasanola; tikaka waka kanikani, kembo to enganise mbeko itotina ye ibekelomo la Yoani akamba ale la ofoka. ¹⁶Mbisa iyo lufiomo, Yesu, akatomowa ta baye, la ongoma lobola loka likoamana, labolimo bo ya Mungu bokasuluwa ke noli ambee. ¹⁷La ongoma enakai, lioi lika okana ta lobolo la baoli bakumo; ono ambe wana ange a otoma, ono losamiye.

Chapter 4

¹La Yesu akatolomo la Bolimo ta liombe, loka mbo apimomo la satana. ²Mbisa iyokila bieka basio tuku-inati lowa la lotiyo, la akaoka semba. ³Bopimi akaya tina linde, la akabeka: Yomba kembo ombe Wanaaya Mungu, esaka ishosha ta bee batale bakindowe bekati. ⁴Yesu akamutoelae isonomu mbo: Buto aiyengani ouwa loka lo bokati, alakini la lio litotomoa ta bonoko boya Mungu. ⁵Satana akatae ta boki bofi botanu, la akatae likolo li mbele mungu, la akabeka linde: ⁶Imba mbo ombe Wana aya Mungu, kusamanaka ta nyele; La isonomu mbo: La atoesa ishosha ta ta bakeitomo baundowe la batotolowe ta bao bibo, la litina mbo likolo liao liei umanaka ta litale. ⁷Yesu akamutoelae la akabeka: Isonomu: Aleko mbo: Yeiyengani mbo opima Ngene, Mungu ao. ⁸Satana akailae lisiya ta longo likolo fafo, la akaenisae bekota betotina bi wenda la befoka bibo, ⁹la akabeka linde: lotofoo mbeko ye itotina, imba mbo ototuliamelai'see la oto sombolei. ¹⁰Yesu akabeka linde fowaka oko, Satana! Isonomu mbo: Oengani osombola Ngene, Mungu ao, la otokuelae engene. ¹¹Kola ongoma, Satana akatikae. La bakitomo bakaya tina la Yesu, la bakakuelae. ¹²Yesu, akaoka mbo Yoani aokandomo, akaaka ta boki bo- Galilai. ¹³Akatika Nasalet, la akangala ta Kapalanaumo, tina tina la libande lifi, ta boki boya zelubuna la Nefatali. ¹⁴Loka loenganisa yeke ibekomoko ta ndole eya Bonangoli, Isaya: ¹⁵Baito ba zelubuna la Nefatali tina tina la libande lifi ta boki oeta Yuludani, la Galilai la Beennda, ¹⁶Baito be bangali ta lilima, bafoena liangange lifi, la bakambaka ta eseke le-lombe lingba liangange lifoemala. ¹⁷Kota mbile amo Yesu aka'akola onangola, akabeka: Kikowakai, loka mbo Bokota bo likolo bo'omba tina. ¹⁸Ekakendakae ta ngonge ee libande lifi li Galilai, akaena baito baele, Simona, ono batotae Petelo, la Andeleya, nduku inde, batokusa wengo ta libande lifi; Loka mbo bambaka baluwi. ¹⁹Akabeka libo: Tutekeni, lotoselenu baluwi ba baito. ²⁰Kota mbole amo, baka tika biongo bibo bakatutae. ²¹Eka'akae esika libo, akaena baito basiya baele, Yakobo, wana aya Yebedai, la Yoani, nduku inde, bakambaka ta wato la Yebedai, ise ibo, batokomanya biengo bibo. ²²Akata bo lioi, bakatika wato la ise ibo, la mbisa bakatutae. ²³Yesu akakenda ta Galilai, la aka'ekisa ta mbele imungu, laa onangola mboli itanu i bokota, la louwiso biale betotina la balewi batotina ta baito. ²⁴Lokuku linde loka luamana ta Sulia etotina, la bakayelae la baito ba biale la bemusi ndike la ndike, belimo beeb, la seka, la bitukulu; La akauwisa bo. ²⁵Linginda lifi likatutae, ta Galilai, la Dekapole, la Yelusaleme, la Yundeya, la tafangi ee Yaladene.

Chapter 5

¹Akaena linginda, akalila ta longo; la, felo angale'se, baeki binde bakashusha ambe ye. ²La akalila bonoko, akekisa bo, la mbo: ³Bolo ambe tobube ta liwawi, loka mbo bokota boliko bombe wibo! ⁴Bolo ambe bakelewa, loka mbo bambo lendisomoko! ⁵Bolo ambe bee ba bemusi, lokambo bambo oshaka botiko bo nyele! ⁶Bolo ambe bee bambe la semba la lema lo liengani, loka mbo bambombaka la ishibi! ⁷Bolo ambe bee batolela loka lo lo'oanyo ambe Mungu, loka mbo balaosha bolo boya Mungu wamo! ⁸Bolo ambe bee bambe la botema botanisomu, loka mbo bamboenaka Mungu! ⁹Bolo ambe bee basami lilatemi, loka mbo bambotomoko bana baya Mungu! ¹⁰Bolo ambe bee baemali ta liengani, loka mbo bokota boya Mungu bombe wibo! ¹¹Bolo bombe lino, loka mbo bakaobekilenu babekelomu babe lino ta befono bebe, loka lange. ¹²Omalakai la mbakai ta loimilo bomusi wamo, lokambo lolipomo lino lotomba lofi ta bose; loka eke ndjo tokaena batondoli bee amba felo ino. ¹³Ombei bekpa be nyele. La bokpa boiti ale la bokale winde, langi ase ndjo bolaokanaka? Boimbomba leka ango mbo bokuso la lousa, la linginda ta bakolo binde la baito. ¹⁴Ombe lieneni li wenda. Boki we boshomu ta longo baoimboisamaka; ¹⁵la baimbo baanisa tala loka bate amo ta botelo mbao, kumbi batota ta bitelo bii faka, la mbele likulu amo komba la liangangi linde. ¹⁶Tikaka mbo liangangi liao limbe felo ii baito, loka mbo baene bakuwa bao balo, la lokambo basimole Ise ao ono ambe ta buse. ¹⁷Oiyenylakai mbo loye loka loseise ekela ao batondoli; loye ndjo tinga mbo loseiso, kanga ndjo loka lienganisomu. ¹⁸Loka mbo lotobekile'nu ta wewe, ani bose la nyele yeimboetaka ango lisiyo, yeimboseselisaka ekela la mala emoi ao mala emoi ee ilenga ii lokasa, kota mbo itotina ikomomo. ¹⁹Onoko ambo foyaka imoi ta tchwe toshosha tokikelike, la akafoekisa ta baito mbo bawe koongoma, bambotomo yana ikikelike ta bokota boya buse; ndjo ono atokuwa tcho, la yekoekisa baito lio likuweli, oko ambotomoko buto bofi ta bokota bo buse. ²⁰Loka, lotobekalino, yomba mbo liengani liao lieitoeta lieye li basoni la lieye li Bafalusai, oimbo'ota ta bokota bo buse. ²¹O'okei yeke ikabekilomoko ambe bato'olo: Oimbo ita; ono amboitaka aengani loanyo etumbo ta basambisomu. ²²Ndjo ei, lo'obekile'nu mbo oni ono atomba la lisomi ambe nduku inde aengani loanyo etumbo ta basambisomu; ndjo ono atobeka ambe nduku inde:; la ono atombo bekaka: aengani omba la etumbo ta imbé ii gehena. ²³Yomba mbo ofoesa makabo bao ta etumbelo, la oko oiyenylisaka mbo nduku ao ambe la leka lomoi lo liyani lao, ²⁴tikaka elo makabo bao felo ii etumbelo, la kaaka koni okaokana la nduku ao; ndjo, yoko oyaenisa liano liao. ²⁵Oshanakai la enu la boiyani lao, ta mbile ene ombe ta ndole enu linde, lobango loikesokowe ambe basambisi, la basambisi baikesokowe ambe bekota be leta, la oitomoko ta mbele ee likandjomu. ²⁶Lotobeka lao ta wewe, oimbo foyomo elo ka'ani oitakalipa bakute basiya. ²⁷O'okei yeke ikabekomoko: Oimbowaka bosombo. ²⁸Ndjo ei, lo'obeka lino mbo ono atomoila batali loka lo lomelelo ye soi aowa oko bosombo linde ta botema winde. ²⁹Yomba mbo liso liao lilome limbe loka lao mbo lokesowe ta bobo, foyaka lioyo la kusaka lioyo esika lao; loka ikafoanyamana lao mbo imoi ta betuku biao bo'ofya, la tikaka mbo bindo biao bitotina bieyi kusomoko ta gehena. ³⁰La yomba mbo boo bolome wao bmbombe loka lao nole ee liseisomu, tenaka wo la kusaka wo esika lao; loka imbe bolo lao mbo butuku bomoi ta betuku bokaofya, la mbo bindo bitotina bie kaka ta gehena. ³¹Ikabekomoko: Ono ato fafanisa boali inde lokuku lobe afeke ye lokasa lo liseani. ³²Ndjo ei, lotobeka lino ani kembo ono ato fafanisa boali inde la mboli ibe, sakolo ko loka litina libe, aomba aoya bosombo, la ono atosonga botaali akaotomo mbo aowa bosombo. ³³O'okei lisiya yeke ikabekomoko ambe batoolo: Oimbo lapaka ango, ndjo ombo owaka ambe Mung ta yeke okalengila ta oimilo. ³⁴Ndjo ei, lo'obekele'nu mbo ndolapakai kobule-bule, ango loka lo lobola, lokambo imbe keka eya Mungu; ³⁵ango loka lo nyele, lokambo imbe bikendelo binde; ango loka lo Yelusaleme, loka mbo imbe boki boya bokota bofi. ³⁶Oilapaka ango ta litina li botchwe, lokambo oimbombaka bofufu ao boilo ta sowe koimoi. ³⁷Tikaka mbo baoi bao bambe lamba ongoma, ongoma, oto, oto; yeke batotaliyela iyeka ta baluwi. ³⁸Oluwei yeke ikabekilomoko: Liso loka lo liso, la linda loka lo lino. ³⁹Ndjo ei, lobekile'nu ndoemaelai bee ba tale. Yomba mbo amoi afoumowe ta likeka lilome, enisaka aleko ye lieye limoi. ⁴⁰Yomba mbo amoi ambe la yeme iomba bobekeli bobo wao, la osaka tulu ao, tikelaka ye bakeka bao lisiya. ⁴¹Yomba mbo amoi afoamo la bofoka mbo awo'we mia emoi, waka ta yele linde aleko. ⁴²Faka la ono atolengilowe, la oifekilaka la ono alangi okipisha ambowe. ⁴³O'okei yeke ikabekomoko: Otosama wina lao, la otoiya la boiyani wao. ⁴⁴Ndjo ei, lo'obeka lino: Samakai baiyani bino, outchelakai bee batofeka outchele'nu, wakai bolo ta bee batoiyana lino, la sembolakai loka lo bee bakaweke'nu bobo la bee bakabikileke'nu bobo, ⁴⁵loka mbo ombei bana baya Ise ino ono ambe ta buse; loka mbo atoemalisaka lowa ta bee ba balee la ambe bee ba bo'ongu, la itotuka ndjaluke'se ta bee ba liengani la ambe bee baiti la liengani. ⁴⁶Yomba mbo okaosamai bee basamiki enu, lini lilipomu liengani lino? Linginda aleko bayawa ongoma? ⁴⁷La okasalimiya ango ba nduku bao, ingi ase okawa ye imbe ilo-ilo? Bapakanano aleko bayawa ko'ongoma? ⁴⁸Mbakai ango baito balo, kee Ise ino ono ambe ta lobola ambe bolo.

Chapter 6

¹Kukaka lowo lienganisi liao felo i-baito, loka lo oena; la mangu, oi mbomba la lifaefi tina la Ise ao ono ambe ta bose. ²La oka-owa liano lio lingandi, oi-mbaka la olimbaka felo yao, ke ani ekelaka belimbiki ta mbele i-Mungu la ta ndole, ta tunga bo-oshe lokuku la baito. Lobekile enu ta wewe, ba mbo-oshaka lifaefi libo. ³La okaowa liano liao lingandi, boo wao bo bobwali bo-iluaka ye itoa we bo bolome, ⁴ta tunga e-liano lingandi lito-omo ta boficho; la Ise ao, ono ato-enaka ta boficho, ambo fokoë. ⁵Mbile oto sombola oi-mbaka ke balimbiki, be basamaka osombola ani bae-mali ta mbele i-Mungu la ta tofokolo to ndole, lokambo baito baene bo. Lobekile-enu ta wewe, bambo oshaka ba faefi bibo. ⁶Imbo okao sombola, otaka ta likuku liao, kandaka boinda, la sombolaka Ise ao ono ambe ta eseke lo boficho, atofö. ⁷Ta losombolo, oi-talikiyaka baio babe, ke bapangano, bee batoenyelaka ta bofoka bo baio be bato-okaka. ⁸Ndosobiakai bo; la Ise ao aluwi ini ombe la lema, felo owe olengilaë. ⁹Enakai kanda eneoengani osombola: Afa iso ono ambe ta bose! Lina liao lioshë lokuku; ¹⁰bokota wao boyeke; yeme yao iomoko ta nyele keta lobola. ¹¹Fekesu boila wiso boengani liso la boni; ¹²mesileke-esu bachuanelo biso, ani aloko esu totomesila ta bee bachuaneleke-esu; ¹³oi otisekesu ta lipimomu, la foyeke'esu ta bobe. Loka ombe bolo, la bofoka, la tala, laya-laya. Ko-ongoma! La ongoma! ¹⁴Yo-omba mbo otomesila baito ba chuanilo bibo, Ise iso ta lobola atomesiloö aloko; ¹⁵Imba lao oi'tomesilaka baito, Ise ao aimbo mesilokoë aloko ba chuanilo bao. ¹⁶Ta mbile oto kila, oi'mbakai la ngandi, ke belimbiki, kebe batomolaka bolendela ta itotina, loka lo' enisa baito beë bato kila. Lobeis'enu ta wewe, bambo oshaka bafaefi bibo. ¹⁷La okao'kila, baningo ta bochwë la soyaka bombo wao, ¹⁸ta tunga ndo enisa ta baito mbo! otokila, kanga ta Ise ao ono ambeke ete ta eseke lo boficho; la Ise ao ono ato-eneka ta boficho, atofö. ¹⁹Oisaka liyoli lino ta nyele, elo sambola la mbalala bokoseisa, elo ta biba bakoosa la bokoiba. ²⁰Kolaongoma isakai lioli lino ta lobola elo sambola la mbalala bo ndoseisa, la yoko biba ba itoosa la baito iba. ²¹Bofelo elo embe liyoli, elo etomba botema. ²²Liso limbe tala elokomba, bofelo liso liao lilo, lokomba lao lotomba fololo. ²³Imba mbo liso liao limbe libe bindo bitotina bitomba ta lilima. Loka mbo liangangi liee limbe ambowe ta lilima, banga batomba ba boli balilima! ²⁴Ango amoi aitokuwela baekesi baele loka, aka ofeka amoi la akosama ono moyi; Bofelo abatemi la amoi la ekofeka amoi. Oiyengani okuwela Mungu la bieto. ²⁵Lotobeka lino mbo: Oibangakayi bofelo bo liwawi lino taye imbo lekeenu, lamba ta lokomba lino, taye itobate enu. La liwawi lino liyeti ke bieaka, lokambo leiti loka lotulu? ²⁶Moilaka noli ilikolo: Baitolobaka la baito bunaka, la baitoisa leka angolomoi ta buselo bibo, la Afa ino ambe ta lobola atolesa bo. Enu oyeti bo la lokuku? ²⁷Ndai, aiteni uno ta ndole elutungisami, aengeni otaliya lisio limoi ta liwawi linde? ²⁸Loka loingi ototungisamanai ta ndole etulu? Enakai ani etokonda liwa li bilanga: Baito unda likuwa la baitosola; ²⁹Kolaongoma lobeka lino, imbee Salomo ta mbile inde, aika batisomo kee amoi ibo. ³⁰Yomba mbo Mungu ato batisa liwa libilanga, ye imbe laboni la elongo itokusomo ta fulo, aiyengeni obatisa enu, baito ba liimeli like? ³¹Oitungisamakai, la ndobekai mbo totola ingi? Totomwa ingi? La totobata ingi? ³²Lokambo yo mbeko itotina, ba pakano ba tolukayo. Afa ino ambe ta bose, aluwi yeke ombei layo la yeme. ³³Iukakakai felo felo bokota la liengani li ya Mungu; Ye mbeko utotina itofemoenu la likolo. ³⁴Oitungisamakai loka ye iyo tombale; Loka mbo iyotombala imbe loka linde engene. Kilalisio iyengani la boni.

Chapter 7

¹Tikaka losambiso, loka mbo oisambisomoko ango mala emoi. ²Loka mbo batosambise'nu lisambisomu lieke osambisakai, la batokote'nu la lokoto leke okotakai. ³Loka loingi oto'ena ngoto ta liso liya ao, la aimbo'anya ango lilo lie limbe ta liso? ⁴La ongoma otobekala nduku ao: Tikekei lofoye ngoto ta liso lia; owe ono ombe la lilo ta liso? ⁵Buto a lolanga, foyaka koni mala emoi lilo ta liso lao. La otoena ongoma ofoye lilo ta liso liya nduku ao. ⁶Oifayaka ngba biega bitanu, la oikuselaka ngulube biega felo, la mangu batomatekela bio la benoko bibo, bakikowe la babinoise la baimbo faa. ⁷Lengilakai, la batofaya lino; lukakai, la oto'anyai; umakai, la batofungolele'nu. ⁸Ndai ono atolengila ato'anya, ono atoluka ato'anya, la batofungola ambe ono atouma. ⁹Amoi ino atofa wana inde lisase, ani wana oko akalengilaka bokati? ¹⁰La, aolengila suwe, akofayomo fele? ¹¹Kola ongoma, la yenisa ani embe'nu, oluwii ofoya baito biega bilo ambe bana bino, koeta mala yanga oengana la Ise ino ambe ta bose atofayomo bieke beieka bilo ambe bee bakalengila ye. ¹²Itotina ye ombe la yeme mbo baito bakele loka lao, kelaka yo namuna emoi loka libo, loka mbo imbe ekela la banangoli. ¹³akaota ta boinda bo bokamu. Ta mbo boinda bombaka bofi, ndole elo-elo etotola ta libungisomu, la baito babule bato'ota la boinda wamo. ¹⁴La boinda bo bokamu, wamo ndjo bototolowe ta ndole ee liuwisi, imbe ango iniyo bee bato'ota. ¹⁵Kukakai banangoli ba lolanga. Bamboya ambe'nu la tulu ii bana ba bekoko, la aiteni ibo imbe nama ii bokale. ¹⁶Omboluwakai bo la touma. Tombotchwakai likolo li keke, la fangi ongoma mbo? ¹⁷Isandu itotina ilo-ilo imbe la touma tolo-tolo, la isandu ibe-ibe imbe la touma tobe. ¹⁸Isandu ilo-ilo yeimbotola touma tobe, ango isandu ibe-ibe ndotola touma tobe. ¹⁹Tosandu tototina chweke toitoesa touma tolo iyotenomo la lokuso ta imbé. ²⁰Loka mbo touma chwibo ndjo okaluwai tcho. ²¹Beke batobeka lange: Ngene, Ngene! Baitomba bo batotina ta bokota boya Mungu, la ongoma ye angene atokela oengana la bofono boya Afa ange ono ambe ta bose. ²²Babule ta lisiyo liamo batobeka: Ngene, Ngene, toikanangola la lina lia? Toikafoya belimo bebe la lina lia? Toikakela tokesa la lina lia? ²³La lokabeka libo fololo: Leiluwi enu, fowakai tina lange, enu bakeli ba bobé. ²⁴Loka loingi, ono ato'oka bee baai lotobeka la atokuwela bo, atomba eseke lomoi la buto a weli ono ashwaka mbele inde likolo li litale. ²⁵Ndjaluke eyakase, la fofu ikaya ikakusama ta ene mbele: Mbele eibunei, loka mbo eshwomo ta litale. ²⁶La buto la buto ono ato'oka baai bange la aitolitisa bo aengani la buto a ebebe ono akashwa mbele likolo li nyele ii botchanga. ²⁷Ndjaluke ekaya se, lofofo lokaya la lokananisa ene mbele: Mbele ekabuneya, lokambo kutu imbaka ifi-ifi. ²⁸Mbisa iya Yesu osilisa baai, la baito babule baumomoko la baai binde; ²⁹ta mbile e'ekisaka ye kee bokota, la ndomba kee bo'soni.

Chapter 8

¹Ta mbile Yesu asuluwakata longo, baito likama batutaka ye. ²La enakai, buto a baandi akaya akauma baluwi felo inde, akabeka: Ngene, yo'omba mbo osami, okotanisei la okouwisei. ³Yesu akaila boo likolo, akauwana linde, la akabeka: Losami, atanisomoko. La mangu akatanisomo la baandi binde. ⁴La Yesu akabeka linde: La oibekaka anga la buto amoi; la kaaka okaenise kanga iya Mungu, enisaka lifaefi kee liya Mose lieke aemalaka, kola ongoma yamo imboenisomoko. ⁵Kee ani Yesu aotaka ta Kapelanaume, bokota bomoi bokasombola ye, ⁶akasombola la akabeka: Ngene, buto ange a likuwa aokpa ilo ta mbele, aitokenda ale ato'oka wale bo likama. ⁷Yesu akabeka linde: Bokota, la etokomei elamo lotouwisa ye. ⁸Bokota wo bokabeka: Ngene, loiyengani mbo o'ote ta sekala ii losambu lange; la bekaka anga lioi limoi, la buto ange a likuwa atouwa. ⁹La mbo, ei lombe aleko la basola sekala yange; la lotobeka la amoi: Kaaka! La atoka; la asiya: Yo'oko! La atoya; la buto ange a likuwa: Kelaka ani! La atokela. ¹⁰Mbisa iyo'oka, Yesu ambaka la limoali, la akabeka labe batutaka ye: Lotobeka lino wewe, anga ta Yelusaleme loiyanyi anga liimeli limoi lifi-lifi. ¹¹Mbo, lotobeka lino mbo baito likama batoya ta etomoelo lo lowa la basiya ta elalelo lo lowa, la batomba eseke lomoi ta mesa la Abalayama, Isaka la Yakobo, ta bokota bo bose. ¹²Kola ongoma bana baya bokota batokusomo ta lilima lousa, elamo itomba la bileli la baino obunekeya. ¹³La ongoma Yesu akabeka la bokota bo basola: Kaaka, ikelomowe oengana la liimelo liao. Kota mbile amo buto a likuwa akauwa. ¹⁴Yesu akaka lisiya ta mbele eya Petelo, ndjo aenaka bobili botaali alali se ambe la bomusi. ¹⁵Akauwa la boo winde, la bomusi bokafowa; la akaemala, la akatukumaela ye. ¹⁶La likolase, bakatoela Yesu belimo bebe likama. La akashaya belimo la lioi linde, akauwisa baito batotina ba bemusi. ¹⁷La mbo aenganise yeke ibekomoko la Isaya, bonangoli: Akaosa bemusi biso, la akaemala biale biso. ¹⁸Yesu, la baito ba likama pembeni inde, akaesa ndole mbo baete fangi esiya ee pembeni ii baye ba Galilai. ¹⁹Bosoni bo kasa bomoi akasusama, la akabeka linde: Boekesi lototutowe biseke bitotina bie otoka. ²⁰Yesu akamutoela ye: Ngaa imbe la biseke, anga noli ii lobola imbe la ndowe; kola ongoma Wana a Buto aiti anga la eseke lo'opemisa bochwewe. ²¹Amoi, aiteni ii baeki, akabeka linde: Ngene, fayekei koni fofe loke okasiliya ise ange. ²²Kola ongoma Yesu akabeka linde: Tutekei, la tikaka bangbei baseliomo la'ange. ²³Akalila ta lisuwa, la baeki binde bakatuta ye. ²⁴La moilakai, aemalaka likolo li baye lofofo lomoi lofi-lofi mbo lisuwa liunndukamaka. La ye, ambe ta ilo. ²⁵Baeki bakasoma la bakalingisa ye, la batobeka: Ngene, Sungeke'su, tolangi ongba! ²⁶Akabeka libo: Loka loingi ombei la bowa, baito ba liimeli like? Ongoma akaemala akamamela lofofo la ngumba, la kimia ekamba talibande. ²⁷Bee baito bamwalaka: Ono ambe ase ndai, ebekaka bo, ambe ye ono lofofo la baye bakalitisa ye? ²⁸Mbile ekomaka ye fangi ee baele, ta boki boko Gadulene, belimo bebe biele, bekafowa bekakpase felo inde. Bambaka la lobango mbo buto anga amoi ndoengana oeta la onga. ²⁹Moilakai, bakamama: Ndai ambe aiteni iso la owe, Wana aya Mungu? Oye'ke loko loka'loenyelisatepelo felo yao? ³⁰Imbaka esika libo ekukelo lo bana ba ngulube osukumomo. ³¹Belimo bebe bekasombola Yesu, obeka: Yomba mbo otoshaye'su, tomeke'su ta engaelo lo bana ba ngulube. ³²Akabeka libo: Kakai! Batofoya la bato'ota aiteni ii bana ba ngulube. La moilakai, bikukelo bitotina bitoka la manhu ta libande lifi, la batongba ta baye. ³³Beke bauwomoko batokimbiya, la batoka mangu ta boki bofi obeka ye itotina ikaeta la ye bakaena la yeke itotina ikomelaka belimo bebe. ³⁴Kola ongoma boki bofi bokatomowa oya'anyamana la Yesu; kembo baene ye, bakabeka linde mbo afowe ta ekende libo lo boki.

Chapter 9

¹Yesu akalila ta wato, lolekiso ta libande la akaka ta boki bofi winde. ²Baito bakatoela ye buto amoi asingile alalise ta litamba. Loeno liimeli libo, Yesu akabeka la buto asingile: "Osaka bofoka, wange, bebe biao beomesilomo". ³La ongoma, baito basiya bee baluwi loka lobikela bakabeka ambe bo angene mbo: Buto ono atosela Mungu. ⁴Kumbi Yesu aluwaka baenyeli bibo; akabeka: Loka loingi ombei la baenyeli babe ambe'nu? ⁵La ongoma, ini yeiti la bofoka loka lo'obeka mbo: Bebe biao beomesilomo, lamba mbo: Emalaka la kendaka? ⁶Loka mbo oluwi kembo Wana a Buto ambe ta nyele la bofoka bo lomesilo bebe, emalaka-owe-akabeka la buto asingile- osaka litamba liao la binowaka ete ambowe. ⁷Botolome akaemala la akabinowa ete ambe ye. ⁸Mbile ene linginda akaena yamo, bakamba la lisomi li liomali la bakaomala talaa iya Mungu, ono akafa we bofoka ambe baito. ⁹Yesu akaka ko'onga. Ta loeto, akaena buto amoi angali se ta eseke lo'olipa bingbende la buto amo atomu mbo Matayo. Akabeka linde: "Tutekei". Buto oko akaemala la akatuta ye. ¹⁰Ani Yesu ambaka ta mesa munga ee mbele, basondji likama ba bieto la baito ba bobe bakasama ongala ta mesa linde la baeki binde. ¹¹Bafalisai bakaena yamo la bakabeka ambe baeki binde: loka loingi boekesi wino botola la basondji ba bingbende la baito ba bobe? ¹²Ndjo Yesu, ono aokaka, akabeka libo: Beke bambe la bindo bofoka baiti la yeme iya bonganga, ndjo ko'bee ba bemusi. ¹³Kakai okaekisomoi la yeke ikabeka mbo: Losami ngandi, la loisamile bakambomu. Kola ongoma, loikaya oyata bee baengni, ndjo ko' baito babe, loka lo'oetekaniso befomo be baenyeli bibo. ¹⁴Baeki baya Yoani bakaya ambe Yesu la bakabeka: Loka loingi esu la Bafalisai totokila mala la mala, kola ongoma baeki bao baitokila? ¹⁵Yesu akasamoela bo: Batomu lioi ta lobeko baangani omba la lisomi ani bosongi ambe libo? Basiyo batoya ete bosongi bambo'foyaka ye, la ongoma bambo kilaka. ¹⁶Buto aimbo taliya laki lo tulu eyai ta tulu ene ekaokolo, loka mbo botuku we bokataliomo botofaamisa botuku bo tulu la eseke lofaami lokoengana. ¹⁷Bayata baana bayai ta bibengu bikaokolo, loka mbo bibengu bikaokolo bio kofaama, baana ko'eta la bibengu biokoseisama; ndjo batoka baana bayai ta bibengu biyai, la baana la bibengu bio ko'kukama. ¹⁸Kumbi abeisaka bo bee baai, bokota bomoi bokakoma, akauma baluwi se felo inde la akabeka: Wana ange botaali aongba iyowa saaekikelike; ndjo yo'oko, loka mbo oyataliye boo wao likolo linde la ye atouwa. ¹⁹Yesu akaemala la akatuta ye la baeki binde. ²⁰Onga ndjo botaali amoi ambaka la bokili kota miaka liou la yele akashushama mbisa inde la akamata ta tunga ee tulu inde, ²¹Loka mbo batobekamana bo angene: Lokafouwana ango la tulu inde, ei koanya liuwesi. ²²Yesu akamoila la mbisa, la akabeka, ta ani akaena bo: Osaka bofoka, wana ange botaali, liimeli liao lifouwiso we. La botaali bokauwa ta saa ko'amo. ²³Mbile ene Yesu akakoma ta mbele eya bokota, la akaena baumi ba tofonge la linginda litongalangala, ²⁴akabeka libo: Binowakai; loka mbo wana botaali aikangba, kumbi ndjo atokpa ilo. La baka iyana linde. ²⁵Ta mbile ene linginda likabinoisomo la mbisa, akaota, akaosa boo boya wana botaali, la wana botaali akaemala. ²⁶Iyeli ikamelanisomo ta fangi itotina ii yese. ²⁷Ekaaka ye okaeta elo, Yesu akatutomo la baito baele ba botutu, bee batomama: Mbaka la ngandi liso, Wana aya Dawidi! ²⁸Ta mbile ene akomaka ta mbele, baito ba botutu bakashushama tina linde, la Yesu akabeka libo: Otoenyelai mbo loengani okela yoko? Hii, Ngene, ye akamutoela bo. ²⁹La ongoma akaunda baiso bibo, ta lobeko mbo: Iwomoko kotutana la liimeli lino. ³⁰La baiso bibo bakalikolama. Yesu akawela bo ishoshya yoko ii fololo: Wakai mbo buto ailuwaka. ³¹Ndjo mbile ango ene bakatomowa, bakamelanisa bofono winde ta yese itotina. ³²Ani ekaka bo, tene, bakatoela Yesu bolimo bobe amoi abebe. ³³Bolimo bobe bokashayomo, ebebe akabeka. La linginda bamwala mbo: Ango lisiyo limoi mbeko iye bofono yeitakaenamanaka ta Isalaele. ³⁴Ndjo Bafalusai bakabeka mbo: Imbe amoi ta baito babe atoshaya belimo bebe. ³⁵Yesu akakenda ta beki befi la beki beke betotina, akaekisa ta bisondjamanelo, ato nangola mboli itanu ii bokota, la atouwisa baito ba biale batotina la bee ba ndjoso batotina. ³⁶Akaena linginda, akayala la ngandi likama loka libo, lokambo bangalaka la lilewi kee nama ye ikosile bakuki. ³⁷La ongoma akabeka la baeki binde: Likuwa limbe lifi, ndjo bakuwi bambe bake. ³⁸Sembolakai mbo Ngene a likuwa aese bakuwi ta likuwa linde.

Chapter 10

¹Yesu akata baeki binde liou la baele, akafa bo bofoka bosaya belimo bebe, la ouwisa biale betotina la bemusi betotina.²Baina ba Batomomu liou la baele oye: Afelo Simona ono atomoko mbo Petelo, la Andeleya, nduku inde, la Yakobo, wana aya Jebedai, la Yoani, nduku inde; ³Filipo la Balattolomai, Toma la Matai bokongoli bo lindjandja, Yakobo, wana aya Alafai, la Tadai, ⁴Simona, buto a Kanana, la Yuda Mokeliota, ono akana ye.⁵Yesu akatoma bo liou la baele, akalaka bo mbio, oikakai ta boki bo beenda la ndotai ta boki ango bomoi bo Samaliya, ⁶Ndjo kakai kono felo ambe bekoko bieke bakaobunga ta Yelusaleme. ⁷Oko etokenu, Nangolakai mbo, Bokota bo likolo botoya. ⁸Uwisakai baito ba biale, fufukisakai bangbei, tanisakai baito ba baandi, tomoisakai belimo bebe. Oiyani la lilipi la ndo fai aleko la lilipi. ⁹Ndosai mbela lamba falanga lamba bieto ta mokaba wino, ¹⁰Lamba litanga li lokendo, tinga tulu yele, lamba bilato, tinda ango isandu loka bokuwi aengani owanya bieka binde.¹¹Etokomenu ta boni beki befi la boni beki beke, lingakai lamba ndai ambe buto boolo katikati ibo. Umoakai onga tii kani otofowai. ¹²Etotenu ta boki, fakai samo onga.¹³Yomba aleko mbo mbele embe boolo, tikaka mbo hai ino engaleke onga. Yomba mbo yeiti la hai, tikaka mbo hai ino ibinowe ambenu angene.¹⁴Ono aito tukumaelenu, yomba mbo aiyoki baai bino, oko etofowenu ta mbele amo, kusakai bouta bo batindi bino. ¹⁵Lotobeka lino wewe mbo, ta lisiya li lisambi, itomba boolo ta boki bo Sodomo la Gomola koeta boki wamo.¹⁶Lototomenu kee Bekoko katikati i koi. Mbakai la weli kee fele la boongu kee tokuku. ¹⁷Kebakai loka lo baito, batokesenu ta bakita la batoumenu ta bisongamelo. ¹⁸Batoka lino feloi bangene ba wenda la bekota loka lange, loka lo libekelomu ambe bo la ambe beenda.¹⁹Emboanaka bo enu, oitungisamanakai lamba otobekai ingi. Loka omboanyakai baai baobeka kota elo mbile. ²⁰Loka enu oitobekai ndjo Bolimo boya Ise ino ambo bekaka ta eseke lino.²¹Nduku atokesa nduku inde ta lingba, la ise atoana wana, la bana batoemaela baise bibo, la batoita bo. ²²Batookenu wale loka lo lina liange; la ono atomba la bofilili kota liko atouwa. ²³Oko eto'okisa bo enu wale ta boki bomoi, kimbiakai ta boki bosiya. Lobeise'nu ta wewe, oitosilisai okenda ta beki be Yelusaleme ani Wana a Buto aitakaya.²⁴Boeki aiyeti boekesi winde, la bokowa aleko aiyeti ngene inde. ²⁵Iyengani la boeki ambe kee boekesi winde, la bokowa ambe kee ngene inde. Yomba mbo bakaota ngene a mbele Belezebule, la batomola-mola baito ba mbele inde!²⁶Oimbakai la bowa loka libo, lokambo yeiti la mbeko ango imoi ii liisami yeke yeimbo enenaka ta fololo, ango liisami yeke yeimboluanaka. ²⁷Yeke lokabekele'nu ta lilima, bekakai yota lowa; yeke ikaokenu ta batoi, nangolakai yo likolo li bosambu bo mbele. ²⁸Oibangakai bee batoita bindo bailuwi oita bolimo; bangakai ndjo ono ambe la bofoka bouseisa bolimo la bindo ta Geena. ²⁹Batoungisa noli ikikelike loka lo ngbele? Ango amoi ibo aitokpase ta nyele ani Afa ino aitaka luwa. ³⁰La sowe ino itotina ii bochwe itangomo ta batina. ³¹La oibangakai, enu oeti yo noli ikikelike. ³²Kolayamo, buto la buto ono atobeka loka lange felo ii baito, ei aleko lotobekela loka linde felo iya Afa ange ta bouse; ³³la ono atoanganyei felo ii baito, ei aleko lotoanganya ye felo iya Afa ange ta bouse.³⁴Oiynyelakai mbo loye ndjo oyata kimia ta wenda; loiyeli oyatakimia, la bopanga. ³⁵Loye oyata liyanani katikati ee buto la ise inde, katikati iya wana botaali la inango inde, aiteni eya boali aya wana la boilana inde. ³⁶La baiyani ba buto bambe baito ba mbele inde angene.³⁷Ono atosama ise la inango inde koetei, aiyengani lange, la ono atosama wana botolome ao wana botaali inde koetei, aiyengani lange; ³⁸la ono aleko aitoila lieka linde la otuei, aiyengani lange. ³⁹La ono atoisa liwawi linde, atobungisa, ono atobungisa liwawi linde loka, atoosha lio.⁴⁰Ono atokuamele'nu, aokuamelei; la ono atokuameeli, aokuamela ono akatomekei. ⁴¹Ono atokumaela bonangoli kee banangoli atoosha lilipomu li bonangoli, la ono atokuamela boengani kee boengani, atoosha lilipomu liya boengani.⁴²Lamba ndai atofa keni ee baye ba bofiyo ta amoi ta beke bambe bakikelike, lokambo ombe boeki, wewe lotobeka lino, aimbo bongisa lilipomu linde.

Chapter 11

¹Ta mbile ene Yesu akasilaka oesa toshosha ambe baeki binde liou la yele, kola ongoma akaka loka lo loekiso la otondola ta beki bibo. ²Kumbi, ta lokandjomo linde, Yoani aokaka ta

³Imbe ono atoya lamba iyengani to'oke osiya?⁴Yesu akamutoela bo: Kakai okabeisa la Yoani yeke okaakai la ye okaenai: ⁵Baito ba botutu bafoena, bitukulu biokenda, baito ba mbala baotanisomo, bee babooko bafo'oka, beliyo beoyayowa la mboli itanu iobekilomo ambe tobube. ⁶Lopambolomo ambe ono ototina aito'oka soni loka lange.

⁷Embaka bo batoka, Yesu akambaatobeka la linginda ta litina liya Yoani: Okaakai okaena ta liombe? Bokombe bomoi bokabuneya la lofofo? ⁸Ndjo okaakai okaena? Botolome amoi abati tulu ilo-ilo? Beke batobataka tulu ilo-ilo bambeke ta mbele ii bekota. ⁹Okaakai okaena amboko? Botondoli bomoi? Hii, lotobeka lino mbo, ono atoeta ambe botondoli bosiya, ¹⁰loka mbo embe ye ndjo akaesa baenyeli bee basonomu mbo: Tene, lototoma botomomu wange felo yao loka lo'oenisa lao ndole. ¹¹Lotobeka lino ta wewe, ta beke babotomu ta ndole ee bataali, baimboya buto bofi koeta Yoani Batisimo. Kola ongoma, ono ambe yana ikikelike ta bokota bo buse ambe buto bofi koeta ye.

¹²Kota elela loya Yoani Batisimo kota kani, bokota bo buse bongalisomu la bofoka, la baseisomu bafoenena la kanda ibo. ¹³La ongoma, batondoli batotina la ekela iyotondolomo ko'ambe Yoani. ¹⁴Yomba mbo olangi bolo mbo oimile, imbe ye Eliya aengani oya. ¹⁵Ono ambe la batoi baoka aokeke. ¹⁶Ambe oni buto ofofanana ye la we bofindi? Botofanana la bana bee bangalise ta bongaelo bo baito likama la bee batobeisa ambe bana basiya ¹⁷mbo: Enu oumei tofonge la oikabinai, totchwele'nu beele be ngandila enu oikalelai. ¹⁸La ongoma Yoani ayaka, la aitimba atola la atomwa la bakabeka mbo: Ambe la bolimo bobe. ¹⁹Wana a Buto aoya, oko embeye atola la atomwa, la bakabeka mbo: Tene bolei la bomwei, lisau li basondji ba pako la baito basiya. Ndjo akili efoeta ta bakuwa binde.

²⁰A'andjaka omamila boki we bowaka ye tokesa likama to bofoka, loka baikakikoliya betema bibo: ²¹Ngandi lao, Kolaji! Ngani lao, Betesaida! Loka mbo tokesa tokelomo katikati ino, towomoko aleko ta Tulu la Sidona, la esiyo bakakikiliya betema, la bakabata bakoniya la bakangala ta beuta. ²²La ongoma lotobeka lino: Loka lo lisiyo li lisambisomu, Tula la Sidona batomba bolo koeta enu. ²³Owe aleko, Kapalanaume, otolomo likolo kota lobola? Ango. Otosuluwa kota bongaelo bo bangbei, loka mbo tokesa towomoko ambowe tokelomo aleko ta Sodom, la yamo ikombe kota laboni. ²⁴Kola ongoma lotobeka lino mbo: Ta lisiyo li lisambisomu, itomba bolo loka lo boki bo Sodom koeta owe. ²⁵Ta mbile amo, Yesu akamutola mbo: Lombe la loluwo owe, Afa, Ngene a Lobola la nyele lokambo oisile ndjoso ye felo ii baito ba bieyeli la bee baliluwi la ofoena yo ambe bana bakikelike. ²⁶Ǝe Afa, ongoma iyenene bolo felo ii baiso bao. ²⁷Ndjoso itotina iofomo ei la Ise ange; buto ailuwi Wana ko Afa ango la buto ailuwi Afa ko Wana ango la ono Wana akaimila mbo aenise ye. ²⁸Yokoi felo yange, enu atotina ombei otolawai la likuwa la lotolo bolito la lopemiso enu. ²⁹Baoseke ekandelo lange likolo lino la okei eii; lokambo ei lombe la boongu la botema bolo; otoanyai lopemo loka lo belimo bino. ³⁰Loka mbo toshosha tchwange tombe tolo la bolito wange boiti la bolito.

Chapter 12

¹Ta mbile amo, Yesu akaeta ta bilanga bi bakokosi lisio li Yenga. Baeki binde, bakambaka la semba, baka akola obuna bakokosi la bakala. ²Bafalisai, bakaena ongoma, baka beka linde mbo: Tene, baeki bao batowa yeke yeyengani lokelomo lisio li Yenga. ³La Yesu akabinoisela bo mbo: Oikatangakai yeke Dawidi awaka, mbile aokaka semba, ye la beke bambaka linde? ⁴Ani eotakae ta mbele ee Mungu, la akala boila we bombaka, yeke yeikaengana linde mbo ale, la ango aleko beke bambaka linde, la imbaka ango loka lo benganga. ⁵Oikatangai ta bikela ani benganga batoseisa lisiyo li Yengaa iteni ee Tepelo lisiyo li Yenga la baiti aleko la lichuanelo? ⁶Lotobeka lino wewe mbo yeke ikaeta Tepelo imbe eke. ⁷Yomba mbo okaluwakai ye mbo, losami ngandi, la loisami liano, ani oitosuluwisa baito beke baiti la lichuanilo. ⁸Loka mbo Wana a buto ndjo ambe Ngene ee lisiyo li Yenga. ⁹Akafowa onga la akakoma ta esongamanelo. ¹⁰Enaka, buto a boo bo'omeli ambaka bakaiyolae loka lo'ositakae mbo: Iyengani ouwisa buto lisiyo li Yenga? ¹¹Ye akabeka libo mbo, Oni buto ambenu ambe la bokoko, atokusama ta likemba lisiyo li Yenga, aitoundaye loka loila ye likolo? ¹²Buto aiti bokoko la loketi fafo! Iyengani ndjo okela bolo lisiyo li Yenga. ¹³La akabeka la buto mbo, nyanyolaka boo wao. Aka nyanyola wo, la bokauwa kee we bomoi. ¹⁴Bafalisai bakatomowa la bakakomanya loka linde mbo baite ye ta ndole amo. ¹⁵Yesu akaluwa ongoma la akafowa onga. Linginda bakatutae la akauwisa batotina. ¹⁶Akaekisa bo mbo bailuwanisakae fololo, ¹⁷loka mbo lioi libekaka bonangoli Yisaya lienganisomo mbo, ¹⁸enaka, bokuwi wange ono loka'ochakolae; bolimo wange bofomala linde, lototae bolimo wange la atongala lisambisomu lino ta befindi bii Beenda. ¹⁹Aitongbanela, aitomama, la buto ango amoi imbo'oka limiki linde katikati ee ndole. ²⁰Aitobuna liwa lieke likaochuangomo, aitotiamisa lotambi leke lokao'baanisomo; tii kani aitosilisae osambisa wewe. La befindi be Beenda bato lendolomo ta lina linde. ²²Kola ongoma, bakayelae la buto a bolimo botuku, la aitobeka. Akauwisae tii kani buto ono aitobeka akabeka la aka'ena. ²³Linginda litotina bakamwaala, bakabeka mbo, ono aiti Wana ay Dawidi? ²⁴Bafalisai, bakaoka ongoma, bakabeka mbo, ono atofoya belimo bebe ta bofoka boya Belezabula, bokota bo belimo bebe. ²⁵Akaluwa baenyeli bibo, la akabeka libo mbo, bokota la bokota weke baka'anana aiteni ibo boitoemala. ²⁶Yomba mbo Satana atotomoisa Satana, anani aiteni inde engene; Lino bokota winde botoemala eni kanda? ²⁷Yomba mbo ei lotofoya belimo bebe ta bofoka boya Belezabula, bana bino batofoya ase yo langi? La bo batomba batosambise'enu. ²⁸La yomba mbo ei lotofoya belimo bebe ta ndole ee Bolimo boya Mungu, ani Bokota boya Mungu bo'osila oya ambenu. ²⁹Buto atoota ta mbele eya lokulu ta eni ndole la atoseisa biongo binde eni kanda ani koni felo aitakaunda lokulu? ³⁰Lambisa yamo ndjo aengani oseisa la obuna mbele inde. Ono aiti lange eseke lomoi, atoemaelei, la ono aitoota lange eseke lomoi atomeanisa. ³¹Kola ongoma lotobeka lino mbo: Bobe bototina la limoli li baito litomesilomo, ndjo limoli liomola blimo boengani baitomesila bo yamo. ³²Ye ndai atobeka lioi lioemaela Wana aya Buto atomesilomo. Ye ndai atobeka lioi lioemaela Bolimo Botanu aibo mesilomo, lamba ta ene mbile lamba ta mbile etoya. ³³Komanyaka isandu ilo la touma chuinde totomba tolo la aleko mbo komanyakai isandu ibe la touma chuinde totomba tobe; Loka isandu itoluwamana loka lo touma chuinde. ³⁴liboti li fele, oengani obeka bolo ene kanda ani ombei koni babe? Loka bonoko botobeka otutana laye iwali ta botema. ³⁵Buto bolo atotomoisa mbeko lio ofowa ta eiselo lolo linde la buto bobo atotomoisa mbeko ibe ofowa eiselo linde lobe. ³⁶Lotobeka lino mbo: Lisiyo li lisambisomu, baito bambo sambaka loka (lo bobeka beka) bototina botobeka bo; ³⁷Loka mbo baoi bao bato longisowe la baoi bao batosuluwiso'owe ao batokpesowe. ³⁸Basiya ta bandiki la Bafalisai baka beka linde mbo: Boekisi, tolangi toene ikesa ofowa amboe. ³⁹Akabinoisala bo mbo: Fecho ao liboti limbe la bolefe la lotolengila ikesa, la baito osha ikesa kanga ko ikesa iya bonangoli Yona. ⁴⁰Ani embaka Yona ta soolo ee suwe efi basiyi basaso la tiyo isaso, etomba Wana a Buto aleko basiyi basaso la tiyo isaso aiteni ii soolo ee nyele. ⁴¹Batolome ba Niniwe batoemala ta lisambisomu eske lomoi la bofindi wee la batouwisa bo; Loka mbo bakikolie betema bibo ta inango iya Yona la enaka ono aeti Yona ambe eke. ⁴²Bokota botaali ta fangi eembele atoemala ta lisambisomu la bofindi wee eseke lomoi atosuluwisa bo, loka mbo ye afowe ta ikenge ii wenda loka looka weli boya Solomo la ono aeti Solomoambe eke. ⁴³Ta mbile bolimo bobo akafowa ta buto, atokenda kenda ta biseke biati la baye loka looluka engaelo la aito'osha. ⁴⁴La atobeka mbo: Loto binowa ta eseke leke loka fowaka. Etokomaye, atoena mbo Imbe bule la loosila oombomo la lokomanyomo. ⁴⁵La atoka la atoya belimo besiya bosambale bieke baeti ye la tale; La batoota loka loongala elo. La lingali li tunga ee buto amo litomba libe oeta lingali linde li felo. Itomba aleko ongoma ta wee bofindi bobo. ⁴⁶Ekambakae atobeka la linginda, enaka inango inde la banduku binde batolome baemali lousa loka loolinga mbo babekane linde. ⁴⁷Buto amoi akabeka linde mbo: Tene inango ao la banduku bao batolome bambe ete lousa batolinga obekana lao. ⁴⁸Ye akabinoisela buto ono akabekaka linde mbo: Inango ange mbo ndai? La banduku bange mbo ba ndai? ⁴⁹Akaila boo winde ambe baeki binde, akabeka mbo: Tene inango ange la banduku bange. ⁵⁰Loka mbo ono atowa losamo loya Ise ange ono ambe ta bose, oko ndjo ambe nduku ange batolome la nduku ange botaali la inango ange.

Chapter 13

¹Ta lisiyo liamo, Yesu akatomowa ta mbele akangala pembeni ii bomongo. ²Baito ba bule bafibafi bakasondjamana felo inde, la ongoma akaota ta wato la akangala se onga. Ba bule bakaemala ta bomongo. ³Akabeka libo mbeko likama ta bembila, ye mbo: Moilakai bolobi aofowa okaloba. ⁴Eko elobaka ye boloba bosiya bokakpase tina la ndole la noli ikaya ikala boloba we bokpase. ⁵Boloba bosiya bokakpase ta batale onga eikambaka la nyele ii bule. Mangungu ikatomowa onga loka eseke lamo loikamba la nyele ii bule. ⁶La ongoma lowa lokatomowa boloba bokafia la imbe, loka mbo boikamba la likuwa, bokaomela. ⁷Bosiya bokakpa'se ta keke; keke ikaunda la ongoma ikaita wo. ⁸Bosiya bokakpa'se ta nyele ilo-ilo ikatomoisa tuma, mia-mia, yeke tuku liambe, tuku lambe, tuku isaso la isaso. ⁹Ye ono ambe la batoi, aoikeke. ¹⁰Ekakoma baeki, bakabeka linde mbo loka loingi otobeka libo la bembila? ¹¹Ye akamutoela bo mbo: Mbeko ii kuku ii bokota bo likolo, enu oenganii oka yo, la ongoma bo baiyengani o'oka yo. ¹²Ongoma ambe ye ono akaoka lisiya bieka, atoanya bisiya bi bule. Kola ongoma ambe ye ono aiti, batokpola ango ye ye imbe linde. ¹³La litina lie lombobekaka libo ta bembila loka mbo: Etomoila bo baimboena loka itokomela bo baimbo'oka, baimboluwa litina. ¹⁴Li mboli iya Yisaya liengani libo, oto'okai la batoi la otoluwa litina. Otomoilai la baiso la oto'enai. ¹⁵Loka mbo betema be baito bee bekaosila omba bofoka, bofoka ta batoi la balundu, ongoma bakaufa baiso bibo, loka baenaka la baiso la baiokaka la batoi, la baluwaka ta betema, la baibinowaka loka lo'louwisa bo. ¹⁶Ongoma baiso bino bafoitomo loka mbo imbe lenesi litoena loka batoi bino kee loka mbo bato'oka. ¹⁷Lotobeka lino wewe mbo banangoli la bee ba wewe ba bule bakambaka la yeme baene mbeko imoili enu la baiyeni loko o'oka mbeko ikaoke'nu bo baiyoki. ¹⁸Enu o'okakai bombila bo bolobi. ¹⁹Etoka oni buto lioi li bokota, la aimbotena litina, bobe botoya la botokpola yamo ilobomu ta botema winde. Ye ono alobomu tina la ndole. ²⁰Ye ono alobomu likolo li batale, ye ono akaoka lioi la otukumaela lio mangu la liomali. ²¹Ye aiti'imbu la litina aiteni inde ongoma afoumowa iniyo ii mbile onga wale la lotungisamo ioya loka lo lioi, mangu mangu ato'oka soni. ²²Ye ono akalobomo ta katikati ii keke, ambe ono akaoka lioi la mbeko ii wenda la yeme ii bakute itouwisa lioi la yeitobota tuma. ²³Ye ono akalobomo likolo li nyele ilo-ilo ambe ye ono akaoka lioi la akatena litina li lioi; ye a'obota yuma la a'otomoisa yo, isiya mia, mia, isiya tuku isaso, la tuku isaso. ²⁴Akatela bo bombila bosiya mbo: Bokota bo likolo imbe kee buto akalobaka boloba bolo ta elanga linde. ²⁵Ongomma ekambaka baito'olala se, boiyani winde akaya akoloba liwa libe katikati ii bakoke la akafowa. ²⁶Ikaotomowa bakoke la ikabota tcho tuma, ongoma liwa libe likaenena aleko. ²⁷Bekowa beya ngene a mbele bakaya la bakabeka linde mbo: Ngene, oikaloba boloba bolo bolo ta elanga lao'ii? Loka lombe la liwa libe loka lo'ingi? ²⁸Ye akabeka libo mbo: Boiyani buto akakela ongoma. Bekowa bakabeka linde mbo: Ani osami mbo toke tokote yo? ²⁹Ye akabeka mbo: Oto, mbo oko etolokote'nu liwa libe oibushakai bakoke. ³⁰Tika itotina yele ikonde eseke lomoi tii ko'mbile itobunomo. Ta mbile eobuna, totobeisa babuni mbo: Lokotai felo liwa libe la okandei eseke lomoi loka itumbomo; la osondjei bakoke ta ekukelo lange. ³¹Akatela bo bombila bosiya mbo: Bokota bo likolo bombe kee yuuma ii bochicha yeke buto akaosa loka lo'oloba ta elanga linde. ³²Yamo imbe boke koeta tuma tototina, etokonda yo, imbe yuuma yeke imbe bofi la itokoma isandu, la noli ii bosee batoya oya chua ndowe ta betaa binde. ³³Akatela bo bombila bosiya bo: Bokota bo bese bombe kee fulu ene botaali akaosa la akaisa ta lopimo isasobi fufutu kani ee kumaka yo. ³⁴Yesu abekaka ye mbeko ta linginda ta ndole ee bembila; Akabeka libo kota bembila. ³⁵La'ani lobeko lobekaka banangoli likaengananisomo mbo Lototikala bonoko wange ta bembila, lotobeka ndjaso ye iisami owakola ta liako li wenda. ³⁶Akatika linginda la akaota ta mbele inde. Baeki binde bakaya tina linde, la bakabeka mbo: Luwiseke'esu litina li bembila li liwa libee ta bilanga. ³⁷Akabinoisela mbo: bolobi bo yuuma ilo imbe Wana a Buto; ³⁸Elanga imbe wenda; Mbeku ilo imbe bana ba bokota; Liwa libe imbe bana bayaono bobe. ³⁹Boiyani ono akaloba yo imbe Satana. Mbile ee buna imbe tunga ee wenda; Babuni bambe bakeitomo. ⁴⁰Ani eltolokta bo liwa libe labatofecha yo, itomba ongoma ta liko li wenda. ⁴¹Wana a Buto atotoma bakeitomo binde la batolokota aiteni ee bokta winde ndjaso itotina yeke ito'okisa soni la bakeli batotina ba bobe. ⁴²La batokusayo ta litundulundu li imbe, oko etomba bileli la ngelete ii baino. ⁴³Baengani batomba ta liangangi kee lowaaiteni ee Bokota boya Afaibo. Ono ambe la batoi, aoikeke. ⁴⁴Bokota bo bese bombe kee leka lo litina loisami aiteni ii elanga la buto akaoshayo la akaufa amo ongoma, la liomali linde, akaaka oka'ungisa biongo bitottina bieke ambaka la biho la akasomba elanga lamo. ⁴⁵Lisiya Bokota bo bese bombe kee boungisi ono atoluka tulu ilo. ⁴⁶Akafo'osha tulu emoi ee loketi fafo, ekoka la ekoungisa itotina ye ambaka layo la ekosomba yamno. ⁴⁷Lisiya, bokota bo bese bombe kee wengo we bokakusomo ta katikati ee libande la bokalokota suwe ii befono betotina. ⁴⁸Etowala yo, baito bo koluta yo ta ngonge, la bokongalasee, bakaana ye ilo otayo ta bonyongo, la bokokusa ye imbe ibe. ⁴⁹Itomba aleko ongoma ta liko li wenda; Bakeitomo batosuluwa oya foya bobe katikati ii bolo; ⁵⁰La batokusa bo ta litundulundu li imbe. Bileli bitomba elo la ngelete ii baino. ⁵¹Osilai loluwo litina li yeke itotina? Bakabeka linde mbo: Eeh. ⁵²Ye akabeka libo mbo, boandiki la boandiki ono akaekisomo loka lo'otuta bokota bo

bose ambe kee Ngene a mbele ono atotomoisa ta eiselo linde leka loyai la leka lo kwaala. ⁵³Ekasilisaka Yesu bembila bihe, akafowa onga. ⁵⁴Ekakomaka ye te boki winde engene akaekisa bo ta esongamelo ibo la bakamwala la bakabeka mbo; Ono aoshe weli we la bakuwa binde ba bofoka endei? ⁵⁵Ono aiti wana a bokeli bo mbao? Lina liya inango inde lieti Maliya? Banduku binde baiti Yakobo la Yosefela, Simona la aleko Yuda? ⁵⁶Bawelo binde bataali baiti liso eke? Buto ono aoshe ndaso itotina ye endei? ⁵⁷Akambaka likulia loka libo. La Yesu akabeka libo mbo: Bonangoli aiti la lokuku ta boki winde la aiteni ee mbele inde. ⁵⁸Akawaka bakuaw likama la bofoka loka lo'okosa libo liimeli.

Chapter 14

¹Tambile amo, bokota Helode akaoka lokuku loya Yesu, la akabeka la bakuwi binde mbo: imbe Yoani bolufi!

²Aofufuka ta bangbei, la yamo bakuwa ba bofoka batowomo aiteni inde. ³Helode, akakanda Yoani, la akaata ye ta bonyololo, loka loya Elodia boali aya nduku inde Filipino, ⁴loka Yoani abekaka linde mbo, ye iyengani lao osonga ye.

⁵Akambaka la yeme iyoita ye, la akamba la bowa loka lo- baito babule, loka akaenaka ye kee bonangoli. ⁶Mbile enganaka lisiyo lionalisa libotomu liya Helode, wana botaali aya Elodia akabina bisha aiteni ibo la akaomalisa Helode, ⁷kani elapakae mbo atofae leka le- atolengilae. ⁸Otutana la liekesi liya inango inde, akabeka mbo: Fekei bochue boya Yoani bolufi likolo li saani. ⁹Bokota akaoka ndandi fafo; otutana ase la lilapi linde, laloka lobeke bakambaka batola eseke lomoi kee kendisani, akalaka mbo aosheke. ¹⁰La akatoma la bakatena Yoani bochue ta bonyololo. ¹¹Bakaesa bochue winde likolo li saani, la bakafaa la wana botaali, akatola ambe inango inde. ¹²Baeki baya Yoani bakaya oya osa bolio la bakaomba wo; la bakaaka okabeisa la Yesu. ¹³Ekaokaka Yesu ye mboli, akafowa ta wato akaka ta eseke lo- liombebele engene. Ekaokaka linginga ongoma, bakatutae la bakolo ofowa ta beki bifi.

¹⁴Akafowa ta wato, akaena linginda lifi, la akaokela bo ngandi, la akauwisa baito bibo ba biale. ¹⁵Ikakoma la likolosé, baeki bakaya ambe ye la bakabeka linde mbo, eseke le lombe liombebele, la lowa loka lambole; tomaka linginda lifi bake ta boki boke loka basombe loka libo bieka. ¹⁶Yesu akabeka libo mbo: baiti la yeme iyoka; enu fakai bo bieka. ¹⁷Bakabeka linde mbo tombe ango la bekati liondo la suwe yele. ¹⁸Ye mbo: yelekei layo eke.

¹⁹Akangalisa linginda ta liwa, akaosa bekati liondo, la suwe yele, akaila baiso likolo ta lobola, akaesa ngbengbele. la akabuna bekati, akafaa la baeki, la baeki bakanela linginda. ²⁰Batotina bakaala la bakakuma soolo, bakatola tochungu liou la yele ta bikende bieke bitika laka. ²¹Beke balaka bambaka baito elefu liondo, ofoya bataali la bainenge. ²²Tambile amo, akabeka la baeki baote ta wato lsa balekise fangi esiya felo inde, ani ye atomeanisa linginda. ²³Eksilakae omeanisa linginda, aka lila ta longo engene loka losembola. Ikakoma mbile ee likolosé, akambaka onga engene. ²⁴Wato bokambaka oko esika la bomongo, ikaumomo la ngumba loka lofofo lokauma felo ibo. ²⁵Tambile ee inati lotiyo, akaya elo embe bo akakola okenda ta libande lifi. ²⁶Ekaenaka baeki mbo atokenda ta libande lifi, bamamba la bowa fafo, bo mbo imbe ende bolimo! ta bowa wibo, bakamama fafo. ²⁷Yesu akabeka libo: Imbei, mbakai la bofilili, oibangakai! ²⁸Petelo aka binoiselae ye mbo: Ngene, yomba mbo imbowe, fekei ishosha loye felo yao likolo li baye. ²⁹Ye mbo, yokoo! Petelo akatomowa ta wato la akakenda likolo li- baye la akaya felo iya Yesu. ³⁰La ekaenakae mbo lofofo lombe lofi, akabanga, la akakola olinda, akamama mbo: Ngene! uwisekei! ³¹Mangu mangu, Yesu akaila boo winde la akaundae, akabeka linde: buto a limeli liki keliye, loka loingi otowa fiye? ³²Bakaota ta wato, la lofofo lokasila. ³³Beke bambaka ta wato, baka suluwelae se, bo mbo: wéwé ombe wana aya Mungu. ³⁴Mbisa ibo ii yolekisa fangi ene moi, bakakoma ta boki bo Genesaleta. ³⁵Baito ba eseke lamo, bakaluwa Yesu, bakatoma buendi biseke bitotina, la bakaya la baito batotina beke bambaka la biale. ³⁶

Bakalengila linde mbo baunde tunga ee tulu inde. Beke baundaka bakauwisomo.

Chapter 15

¹Kolaongoma Bafalisai la baatiki bakaya ta Yelusaleme tina la Yesu la bakabeka; ²loka loingi baekesi bato buna bikela la mbeko ifelo? Bofelo baitosola bao, ta mbile etolakabo. ³Akasanoela bo; enu, bofelo boingi oto buna la otoutaise bikela biya Mungu bofelo bo inangoli ino? ⁴Loka Mungu akabeka; litisaka ise ao la inango aö, ono aito litisa ise inde la inango inde oto la kelomo bobbe kota lingba. ⁵Kola ongoma, enu otobekakai mbo ono atobekela ise inde la inango inde; la lotoosha la itomoila bo ta bafa'efi baya Mungu, yamo itoesa lokuku loya ise la inango. ⁶Enu ototokayi baoyi baya Mungu bofelo bo tonango tchino. ⁷Buto alolanga, Yisaya botondoli la ambenu mbile ebekiye; ⁸Baito be batolitisei la onoko, kola ongoma betema bino betomba esika lange. ⁹Bato litisei bule, bato ekisa bo baoi ba kila baito. ¹⁰Akata bo lioi ta linginda, akabeka; okakai la okotchei. ¹¹Yeiti ye itota ta bonoko ye itoiseisa buto, lakini ye itotomowa ta onoko, yamo itoiseisa buto. ¹²Kolaongoma baeki bashushame tina linde, aka bekela bo; olui mbo Bafalisayi bakasoma oko eokaka bo baoi ta otuku wamo. ¹³Akasanoela bo; isandu itotina yeiti isandu Afa ange alikolo atoyola yo. ¹⁴Tikai bo; bambe betuku betokendisa betuku, botuku bomoi botokendisa botuku, bakokusama ta likemba. ¹⁵Petelo, akaosa baoi, akabeka: Beiseke esu we bombo we. ¹⁶La Yesu akabeka: Lao aleko, oiti la weli? ¹⁷Oitoluwa ye itotina ito'ota ta bonoko itoka la solo, itokusomo ta eseke le loluwani. ¹⁸La yeitotomowa ta bonoko itoya ta botema, la yamo ito'ita buto. ¹⁹Loka ta botema ndjo itoya baenyeli babe, nyongo, bofele, wiba, baoi ba lolanga, la limoli. ²⁰Enaka leka lotofa buto lilo, otola bieka ta solo bao, ye yeitofa buto lilo. ²¹Lambisa Yesu, akafowa elo, akaka tinatina la boki bo Tulo la Sidona. ²²La tene, botaali bomoi bakanana, ono afowaka fangi amo, akakoma ambeye la akamama mbo: okelekei ngandi, Ngene, wana a Tawiti! wana ange botatali ambe la belimo bebe. ²³Akabinoiselaysela lioi ango lomoi, la Baeki bindi bakaya Tina linde, la bakabekelaye mbo: bakelakaye ake, loka atomamaka mbisa iso. ²⁴Akabinoisa mbo: lotomomo ango loka lo bekoko biye bikaosesela ta mbele e Isalaele. ²⁵Botaali amo akaya la akosuluwa la baluwi felo inde, akabeka: Ngene, sungekei. ²⁶Akabinoisa mbo: yei'iyengani oosa bieka bi baana, loka lofayo la bana bangba. ²⁷Botaali akabinoiselaysela, imbe ongoma Ngene, bana bangba batolaka ango mbumbisi yeke itokpase ta mesa eya Ngene ibo. ²⁸Ndjo Yesu akabeka linde: botaali, limeli Liao limbe bofi, ikelelomoko owe ani olongi. La, kotambile amo, wana inde botaali akauwa. ²⁹Yesu akafow elo, la akaka tina lafangi e libande li Galilaya. Eka lilakaye ta longo, akangalase. ³⁰Linginda li baito likama bakakoma ambeye, ani botoli betuku, bitukulu, baito ba biala, baito be baitobeka, la baito basiya likama ba biale. bakata'bo ta bakolobinde, akauwisa bo, ³¹Linginda bakamwala fafo tambile enakabo baito be baitobekaka bakabeka, baito ba biale bakauwa, bitukulu okenda, la bituku Lena, la bakasimola Mungu a Isalaele. ³²Yesu, akata Baeki binde, akabeka: lofoka ngandi la baito be bambe lange eseke lomoi basiya basaso ndoena oto kola leka. Loilangi obinoisa'bo la semba, loka baimbomba la bofoka tandole. ³³Baeki bakabeka linde: eni kanda totoosha bieka eke ta eseke lo liombe le loka lokumisa soolo ibo baito likama? ³⁴Yesu akaiyolabo: ombei la bekati Bianga? Bakabinoiselaysela mbo: bosambale, la suwe isaso. ³⁵Akangalisa Linginda libaito likama tanyele. ³⁶Akaosa bekati bosambale la suwe, mbisa iyofa Mungu kekelele, akabunayo, la akafa la Baeki binde, la bakamelana linginga libaito. ³⁷Batotina bakala la bakakuma solo, labakatola tochungu bosambale ibikende biye bitikalaka. ³⁸Beke balaka bambaka baito elefu inati, oto kotanga bataali ba bainenge. ³⁹Ta liko, akabinoisa baito ba Linginda, akaota ta wato, la akaka ta fangi ee boki bo Magadana.

Chapter 16

¹Bafalusi la basadokai bakaya ambe Yesu loka lo kotaye,bakalengila linde okela ikesa imoi ofowa ta lobola.²Yesu akabinoisela bo; likolase otobekai mbo;itomba bolo,aitoyase ta mbile etomba lobola bonenu.³Laongoma,enu kobeka mbo mbula etoyase la boni loka lobola lombe bonenu la lilima,otoluwai tokesa to lobola ndjo oitoluwai tche'eme iyene mbile tombe.⁴Fecho ebe la bolefe botolengila ikesa,yeimbofomo lino ikesa isiya sakola koiya Yano,lambisa iyonga,Yesu akatika'bo,la akaka inde.⁵Tambile elekaka Baeki fangi ebaele, bakalendja osa bekati.

⁶Yesu akabeka libo mbo;laweli,loka lobote bo bokati bo Bafalusi la basadokai.

⁸Yesu,akaluwa lobeko le bambaka batobeka,akabeka;loka loingi otobekana enu'angane,imbe loka oikaosai bekati,baito balimeli like,⁹Oitaka luwai leka ani,la oitoenyelai ango bekati liondo yeke lobunaka loka lo baito elefu liondo, la otolakai tochungu chuang,¹⁰Lamba bekati bosambale loka lo baito elefu inati la tochungu chuange otolakai,¹¹Loka loingi oitoluwai kembo yeiti loka lo bekati lotobekela'enu.laweli labote bo bokati bo Bafalusi la Basadakai. ¹²La bakaluluwa kembo yeiti loka lobote bo bekati ndjo akabekaka libo bamoile laweli.imbe ndjo loko loliekesomu li Bafalusi la Basdokai.¹³Yesu akoma Tina la boki bo kaisaliya boki boya Filipino akaiyola Baeki binde,baito batobeka isai loka Lange wana abuto? ¹⁴Bakabinoiselaye mbo: bamoi batobeka mbo ombe Yoani bolufi,basiya mbo,Eliya basiya mbo,Yilimiya,amoi ta banangoli.¹⁵La'enu otobekai ase mbo lombe ndai? ¹⁶Simona Petelo akabinoiselaye mbo: ombe Kilisito,wana aya Mungu aliwawi.¹⁷Yesu akabeka linde : ombe la liomali,Simon, wana aya Yona loka yeiti bindo langelo ndjo akaenisa la'ongoma,imbe ndjo Ise ange ono ambe ta lobola.

¹⁸La'ei,lobeka mbo,ombe Petelo,lalikolo li litale liye,labeinda belingba biyei'toemaelayo,la batoshwa mbele mungu Ange.¹⁹Lotofa Lao fungola ibokota bolikolo yeke otokanda eke tanyeke itokandomo aleko ta bose,layeke itosombula tanyeke itosombulomo ta lobola. ²⁰Lambisa iyonga akafa la Baeki binde ishoshwa mbo baibeisaka Buto ango'amoi mbo ambe kilisito.²¹Kofelo Yesu ambaka atobeka la baeki binde mbo,iyengani loke ta Yelusaleme,ifondo loene bomusi likama loka lobakumi,la bekota befi la baandiki ba bikela batoitaye,la atofufuka lisiyo li'asaso.²²Petelo akaosaye kobo linde akabeka linde: lisiyo'ango limoi,Ngene,lobekole loimbokelomo we.

²³Ndjo Yesu akabinowa,akabeka la Petelo: foaka tina Lange Watanabe! ombe likulia loka Lange,loka baenyeli bao baiti baenyeli baya Mungu,bambe'ango ndjo baenyeli ba baito.²⁴Yesu akabeka la Baeki binde: yomba mbo buto alangi oya'ambei,afeke koni engene,la atole lieka linde linde la atutei. ²⁵Buto ono alangi liwawi linde,atobungisa amo,ndjo ono atobungisa loka Lange,atosha yo lisiya.²⁶Lini litina buto aose Wenda bototina la aseselise liwawi linde?La'ingi buto atofa kee liyetekani ta liwawi linde?²⁷Loka wana abuto atoya ta talaa eya Ise inde,eseke lomoi Bakitomo binde,la atofa buto oengana la bakuwa binde.²⁸Lotobeka lino,la wewe,bamoi be bambe liso eke,baitongba,sakoloko baene wana abuto oya ta talaa inde.

Chapter 17

¹Mbisa i basiyo liambe, Yesu akaosa Petelo la Yakobo la Yoani, nduku inde. Akaka libo ta longo losa elo ambe- bo.
²Akakikola bomuna winde felo ibo, la bombo winde bokangenga ke lowa la tulu inde ikamba bofufu kee liangangi.³La tene, Mose la Eliya bakaenamana libo, bambaka batobekana libno.⁴Petelo akalikola bonoko winde, akabeka la Yesu mbo, Ngene, imbe boolo liso mbo tombe eke. Okaolanga, lotokela tombaumbau tosaso, emoi loka lao, emoi loka loya Mose, emoi loka loya Eliya.⁵Ekambaka ye atobeka, tene lifita likangenga likaufa- bo la limiki katikati i lifita likabeka mbo, Ono ambe Wana ange a losamo, lofomala linde likama. Okakai -ye! ⁶Ekaokaka Baeki ongoma, bakakpase la bembo bibo la bakamba la bowa likama. ⁷Ndjo Yesu akaunda- bo ye mbo, Emalakai, ndobangai. ⁸Ekailaka bo baiso likolo, baikaena buto, sakolo ko Yesu engene.⁹Ekasuluaka- bo ta longo, Yesu akalaka bo mbo, oibekakai la buto ta liyenesi tii kani etofufuka wana a buto ta linbga. ¹⁰Baeki bakaiyola ye mbo, loka loingi Baandiki batobeka mbo, iyengani koni la Eliya mbo aye felo?¹¹Akavinoisa mbo, Eliya atoya la atokomanya mbeko itotina. ¹²Ndjo lotobeka lino mbo, Eloya aosila oya, alafu bailuwi ye ndjo bakakelela ye ani balangaka. Ongoma aleko emboenaka wana a buto wale ta bao bibo. ¹³Tambile amo, Baeki bakalembela mbo atobeka loka loya Yoani Bolufi. ¹⁴Ekakomaka bo ta linginda, buto akayela ye la akatukumaela ye, ¹⁵Akabeka mbo, Ngene okelaka wana ange ngandi; ambe la itimbei la itokusakusa ye likama, mala likama atokusama taimbe la baye. ¹⁶Loyaka linde ambe Baeki bao, ndjo baikawisa ye. ¹⁷Yesu akabinoisa mbo, ε bofindi boiti la limeli la bobbe; lobe lino kota eni mbile? Lkandelenu botema kota eni mbile? Yooko linde eke embei. ¹⁸Yesu akamamila ye la bolimo bobbe akatomoa ambe ye la awinenge akauwa kota mbile amo. ¹⁹La ongoma baeki bakaya ambe Yesu ta lofitchamo, bakabeka mbo: Loka loingi esu toikaengana otomoisa yamo? ²⁰Ye akabeka libo mbo: Loka lo liimeli like lino. Kola ongoma lotobeka lino mbo: Yomba mbo otombai la liimeli kee yuma ii botchisha, otobekai la longo mbo: Kendaka fowaka eke kaaka ete la lotokenda. Lobeko ango lomoi loimboeta bofoka wino. ²¹Ndjo kanda ene etotomowa ko la losembolo la lokilo bieka. ²²Ekakendaka bo ta Galilaya, Yesu akabeka libo mbo, Iyengani la wana a buto owanomo ta bao ba baito, ²³La Batoita ye la lisiyo li asaso atofufuka. Bakamba la ngandi likama. ²⁴Ekakomaka bo ta Kapalanauma, bakongoli ba Lindjandjaba Tepelo bakayela Petelo la bakabeka linde mbo, Boekesi wino aitolipa lindjandja? ²⁵Akabeka mbo, oto!, aitolipa. Ekakomaka ye ta mbele, Yesu akabeka linde felo mbo, otoenyela ingi loka loye, Simona? Bekota be wenda batoosa lindjandja ambe lamba lilipi ambe ndai? Ta bana bibo lamba ta beenda? ²⁶Akabeka mbo, ta Beenda, Yesu akabeka linde mbo, ongoma, bana bambe be bayundomu. ²⁷Loka toifaka bo sooni, kaaka ta ngonge e libande la kusaka yuku la osaka suwe e felo ene otoita; likoaka bonoko winde laotoanya lopata, Osaka la faka libo loka liso abaele.

Chapter 18

¹Ta mbile amo, baeki bakaya tina la Yesu, la bakabeka: Ndai ambe aeti bofi ta Bokota bo bose? ²Yesu, akata wana bokikelike akatae tina katikati ibo, la bakabeka mbo: ³Lotobeka lino ta wewe mbo, yomba mbo oitokikowai loka lamba kee bana bakikelike, oitootai ta bokota bo bose. ⁴Ye ndai atosuluwase kee wana bokikelike, ye atoeta omba bofi ta bokota bo bose. ⁵Ye ndai atokuamela wana ta ene bomuna la lina liange, atokuamelei. ⁶La ye ndai atokelisa amoi ta beke bakikelike bobbe, beke batoimielei, ifondo inde mbo litale lifi likandomu ta ngingo inde la akusomoko aiteni ee bolundu bo libande. ⁷Ngandi la wenda loka lo ndjaso ii soni. Ndaso ii soni yeitooeno, la ngandi la buto ono atoesa yo! ⁸Yomba mbo boo wao lamba likolo liao itokelisowe bobbe, tenaka yo, la kusaka yo esika lao. Ifoengana angoo ote ta liwawi kuelema ao etukulu la okusomo ta imbe ii layalaya ani ombe la bao baele la bakolo baele. ⁹La yomba aleko mbo liso liao litokelisowe bobbe, tenaka lio, la kusaka lio esika lao. Iyengani angoo oota ta liwawi la liso limoi la mbo okusomo ta imbe ii Geyena ani ombe la baiso baele. ¹⁰Kebakai mbo oienakai bule amoi ta beke bakikelike; Loka lotobeka lino wewe mbo bakeitomo bibo ta bose batoena mbile etotina bo mbo boyaa Afa ange ono ambe ta bose. ¹¹Loka mbo Wana a Buto aye ndjo oyauwisa beke bakasesela. ¹²Otoenyela ingi? Yomba mbo buto ambe la bekoko mia, la amoi inde aosesela, oitotika tuku-libwa la libwa ta longo loka looka luka ono akaosesela? ¹³Yomba mbo afoena ye, lotobeka lino ta wewe mbo atoomala loka linde koeta liomali li tuku libwa la libwa beke baikasesela. ¹⁴Kola ongoma, yeiti lisangi liya Afaino ono ambe ta bose mbo amoi ta beke bakikelike asesela. ¹⁵Yomba mbo nduku ao atokelowe bobbe, kaaka okabekana linde loka lo bobbe winde, enu linde eseke lomoi. Akao'okowe, otoosa nduku ao. ¹⁶Yomba mbo aitookowe, osaka buto amoi ao baele loka mbo lobeko lamo loimilomo loka ta bonoko bo baeni baele ao basaso. ¹⁷Yomba mbo aitooka bo, bekaka ta mbele Mungu; Akaofeka ooka mbele Mungu, ambeke kee mopakano la ono atokongolaka Pako (Bingbendele). ¹⁸Lobeke lino wewe mbo, itotina ye oto kandai eke ta wenda, itokandomo aleko ta bose, la itotina ye ototungolai eke ta wenda, itotungolomo aleko ta bose. ¹⁹Lotobeka aleko lino basiya mbo, yomba mbo baele bino batoimilana ta wenda loka lo'olengila leka lomoi, Afa ange ta bose atofa bo. ²⁰Oko embe baele ao basaso eseke lomoi loka lo lina liange, lombe aiteni ibo. ²¹Petelo akaya la akabeka linde, Ngene, mala yanga loengani omesila nduku ange yomba mbo akaowei bobbe? Mala basambale ii? ²²Yesu akabeka linde mbo, loibeki lao kota mala bosambale, kanga mala tuku bosambale la bosambale. ²³Bokota bo bose bombe kee bokota ono akani baka atokomanya mbeko ii bekowa binde. ²⁴Ekaakolakae otanga, bakayela ye la buto ono ambaka la bolima bo talata elefu liou. ²⁵Ani eikambakae lolipo, ngene inde akalakae mbo baungise ye la boali inde, la bana binde la biongo bitotina bikambaka linde loka baliye bolima. ²⁶Kola ongoma, bokowa akasuluwelae, akabeka mbo, fekei mwa mbile lotolioelowo itotina. ²⁷Ngene inde akaokelae ngandi la akmesilae bolima wamo. ²⁸Bokota wamo akatomowa la akaosha bokowa bosia, la kendisani linde, ono ambaka linde la bolima bo lopata miya. Akaundae ta ngingo, akabeka mbo, lipaka bolima wao! ²⁹Ani kendesani linde akasuluwase, akalengila linde mbo: Fekei komi mwa mbile lotolipowe. ³⁰Ndjo ye akafeka, la akaka okatika ye ta bonyololo tii kani elipaka ye bolima winde. ³¹Ekaenaka bekowa kendisani linde le lobeko, bakaoka betema wale, la bakaka okabeisa Ngene ibo ye mbeko itotina ikawomo. ³²La Ngene inde akatae la akabeka linde mbo, eeh bokowa bobbe! Lomesilowe bolima bototina loka mbo olengilei limeeli. ³³Eikaenganaka aleko laoo okela kendisani lao ngandi kanda emoi ani ekaokelekei owe? ³⁴Ngene inde akasoma fafo, la akakesa ta baito baofoka tii kani akalipa blima winde bototina. ³⁵Embowaka Afa ta bose ongoma loka lino yomba mbo otomesila ta betema bino buto la buto nduku inde.

Chapter 19

¹Ekasila Yesu lobeko baoi be, akafowa ta Balilai la akaota ta botuku bo Yudeya, ta fangi ee Yaladene. ²Babule baumbakeli ye la akauwisa bo onga. ³Bafalisai bakaya ambe ye, akapima ye la baoi mbo: Iyengani kofoya botaali la litina litotina? ⁴Ye akabinoisa mbo: Oitakatangai mbo bokeli, akelaka bo botolome la botaali? ⁵Akabeka loko mbo: Loka lo litina le, buto atosondjamana linde la bo abaele batomba bindo bimoi. ⁶Ongoma baiti ale baele baomba bindo bimoi. Ye ono Mungu aosila osola, tikakai buto ango amoi aikikoisaka yamo. ⁷Bakabeka linde mbo: Loka loingi Mose akalaka loka lo'ofaya ye lokasa loita libala la ofaya ye? ⁸Akabeka libo mbo: Mose atike enu ofoyei bataali bino la bofoka ta betema bino, la ofowa ta felo-felo eitimba imbu ani. ⁹Aotibeka lino mbo ye ono atofoya boali inde, loka lo bolefe, la akosonga boali bosiya ambe ono atokela ongoma aoshwa nyungo. ¹⁰Baeki bakabeka linde mbo: Imba ongoma loa botolome la botaali, ye iyengani basongane! ¹¹Ye akabeka libo mbo: Baito batotina baluwi otukumaela lioi, bo ango bakafayomo lio. ¹²Basiya bambe mikafili kota solo ii bainago bibo, la bambe ongoma mikafili be baito; la basiya bambe la mikafili loka lo bokota bo likolo. Tikaka mbo ono aluwi otukumaela lie, atukumaeleke lio. ¹³Ongoma, bajaya ambe ye la bana bakikelike mbo atliye bao binde likolo libo loka asombole. Baeki bakamamila bo. ¹⁴La ongoma Yesu akabeka mbo: Tikakai bainenge, baifekilaka bo loka mbo baye ambei. Loka mbo bokota bo likolo bombe wibo. ¹⁵Akataliya bao binde likolo libo la bakafowa onga. ¹⁶Moilaka, buto amoi akaya, akabeka linde mbo: Boekesi, boni bolo lokele loka lombe la liwawi li laya-laya? ¹⁷Akabeka linde mbo: Loka loingi ofofelisei loka lo bolo? Amoi ambe, ye ono bolo. Imba mbo asami ambe la liwawi li laya-laya, akukeke bieke bikela. ¹⁸Yesu akabeka: Oi'itaka, oitchwaka nyongo; oi'ibaka; oibekaka lilendelu libe; samaka ise ao la inango ao, ¹⁹la banduku bao batotina. ²⁰Wana amoi botolome akabeka linde mbo: Lo'olitisa ye itotina. Ingi ikombe ase? Yesu akabeka linde mbo: Iomba mbo osami oengana ta bolo, kaaka oungise itotina ye imbe lao la isiya ofe la bee baiti la leka la otomba la bieka bilitina bilokolo, la yaoko oubakelei. ²²Ekaoka wana lobeko lamo akafowa la ngandi loka akambaka la bieka bi bule. ²³Yesu akabeka la baeki binde mbo: Lotobeka lino wewe mboimbe wale loka lo buto a bakute loka lo'ota ta bokota bo likolo. ²⁴Lisiya lotobeka lino mbo: O'otisa la kamela ii lifola li liso li sindani imbe la lilewi loka llioti li buto a bakute ta bokota boya Mungu. ²⁵Ekaokaka baeki onoma, bakamwala-mwala likama, bo mbo: Ndai, mia, aengani ouwa? ²⁶Yeke akamoila bo la akabeka libo mbo: Baito baiyengani okela yamo, Mungu aengani okela yo. ²⁷Petelo akabinoisa lioi, akabeka linde mbo: Moilaka, esu totike itotina to'umbakeli owe. Esu toto'anya ase ingi? ²⁸Yesu akabeka libo mbo: Lotobeka lino wewembo: Lotokela kanikani, onga Wana a Buto atongala ta kiti inde ee bokota, enu bee okaosila oubakekelei otongalai aleko ta kiti ee bokoto lioi la yele loka'osambisei befindi liou la yele be Isalaele. ²⁹Ye ndai akatika mbele, akatika banduku batolome, bawelo bataali, akatika ise inde la inango inde, akatika bana, akatika bilanga loka lo lina li'ange, ato'anya mala likama la ato'anya liwawi li laya-laya. ³⁰La babule bee bambe mbisa batomba ba felo-felo.

Chapter 20

¹Bokota bo'likolo bombe kee buto amoi ono ambaka la elanga lo vinyo akatomowa linga bakuwi be baengani okuwa ta elanga linde lo vinyo.²Ye akaokana la baito bamo mbo lotolipe'enu buto la buto lopata lomi loka lolisiyo limoi,la akatoma bo ta elanga linde lo vinyo.³Akatomowa lisiya tambile eyasaso enongo,akaena baito baemali eseke lamo ndokela leka.⁴Akabeka libo mbo:Enu,aleko,kakuwekei ta elanga Lange lovinyo,lotolipe'enu yeke itoenga.⁵La bakakesamana,Akatomowa lisiya ta saa eliambe,la saa libwa akawa kanda emoi.⁶Ekatomowakaye ta saa elioula emoi mbisa,akanya basiya ongo,la akabeka libo:loka loingi otoemalai eke oto kokela leka?

⁷Bakabinoiselaye:loka buto aikaosesu ta likuwa.Akabeka libo mbo:kakai aleko ta elanga Lange lo vinyo.⁸Ikakoma la likolase,Ngene alanga lo vinyo akabeka la kapita inde:takaa baito batotina balikuwa,lipaka bo,otowakola labeke lokaosaka bo mbisa,otungise la beke lokakolaka oosa bo.⁹Baito be bakookola likuwa ta saa eliou la'emoi,bakaya,la bakaosha buto la lopata lomoi.¹⁰Beke bakakaka likuwa felo bakaya,bakaenyela kembo batoosha likama koeta baito lobo,ndjo bakaosha aleko ango lopata lomoi buto la buto.¹¹Eosaka bo falanga,bakabeka beka la Ngene a'elanga.¹²Bakabeka mbo:Beke bakakuwa ango saa emoi,la ofabo bieto liso kanda emoi liso beke tokakela lisiyo litotina sekala elowa.¹³Akabinoisela amoi ibo mbo:buchaki Lange,loikeli owe bobo,oiyokoni Lange ta lopata lomoi?¹⁴Osaka yeke iyengani Lao,loko lolangi ofa aleko beke bambisa kanda emoi Lao.¹⁵Loiyengani okela la bieto biyange ani esamilei?ombe la baiso babe loka lombe buto buto bolo?¹⁶Lambo baito bafelo batomba baito bambisa,labe bambisa batomba baito ba felo.¹⁷Mbile ekaka Yesu Yelusaleme,akaosa baeki liou la baele kobo angene akabeka lino tando ani,¹⁸Tene,lotoka ta Yelusaleme,la wana abuto atofomo la Bekota befi bekanga,la baandiki ba bikela,batoitaye.¹⁹La batokesaye ta Bakano,loka batosekaye,batoumaye,la bato kakemisaye ta lieka,ndjo batosekaye lisiyo liya asaso atofufuka.²⁰Inango abana baya Yebedai akaoshama tina la Yesu la eseke lomoi la bana binde,la akasuluwa la baluwi felo inde,loka lolengila leka lomoi?²¹Akabeka linde:olangi ingi? akabinoiselaye mbo:lombe layeme mbo bana bange baele beke,bangali ta Bakota wao,amoi ta boo bolome asiya ta boo wao bo boali.²²Yesu akabinoisa mbo: oiluwi yeke otolengilai,oengani omwa ene lotomwa?toengani omwa,bakabinoiselaye ongoma.²³Yesu akabinoiselabo: oengani omwa kopo ene lotomwa,ndjo loka loyeke iyongala ta boo wange bolome la boali,yoko yeimoili ei,yoko imbe loka lobeke ikaosila okomanyelomo loka libo la Ise ange.²⁴Mbile baeki lioi basiya,baokaka ongoma,bakasomela kendeseni bibo baele.²⁵Yesu akatabo lioi,la akabeka:oluwi mbo Bekota be baito batofa'bo bikela ani etokelaka bekota,la baito bafi baselibo sekala ibo.²⁶La yeke yeitomba aiteni ino ongoma.Ndjo ono ambe la yeme iomba bofi,aengani omba bokowa wino,²⁷La ono alangi omba buto afelo ambenu,aengani omba bokowa wino.²⁸Aniki ndjo wana abuto aye,aiyeli loka bakuwele ye,ndjo loka akuwele la aose liwawi linde kee liyendelomu loka lobaito likama.²⁹Tambile bafoka ta Yeliko,linginda lifi libaito bakatuta Yesu.³⁰Tene,betuku biele,bangalise Tina la ndole,bakaoka mbo Yesu atoeta,la bakamama:okelekesu ngandi,wana aya Tawiti!³¹Linginda libaito likama bakafekila'bo loka bangali hai,ndjo bakamama likama,Ngene,wana aya Tawiti,okeleke'su ngandi!³²Yesu akaemala,akata bo lioi,la akabeka:olongi mbo lekele'enu ingi?³³Bakabinoisela ye mbo:baiso biso balikolame,toene.³⁴Akaokela bo ngandi,Yesu akaunda baiso bibo,kotambile amo,bakaena lisiya,la bakatutaye.

Chapter 21

⁴ Yeke ikomé loka loenganisa yeke inangolomoko la Botondoli mbo: ⁵ Bekaka la wana botaali bo Siona mbo: tene, Bokota wao atoya ambowe, ye ambe la botema bo losamo, atongala likolo li bokoko, ongalase likolo li wana a bokoko. ⁴ Yeke ikomé loka loenganisa yeke inangolomoko la Botondoli mbo: ⁵ Bekaka la wana botaali bo Siona mbo: tene, Bokota wao atoya ambowe, ye ambe la botema bo losamo, atongala likolo li bokoko, ongalase likolo li wana a bokoko. ⁶ Kolaongoma Baeki bakaaka, la bakakela ani Yesu afaka bo ishosh. ⁷ Bakaya la bokoko, la wana inde, bakata tulu ibo ta nyele laye akalila likolo. ⁸ Likama li baito ta linginda bakakendja tulu ibo ta ndole, basiya bakatena bikende ii toсандu la baka kenjda yo tandole. ⁹ Likama li baito beke bambaka felo inde la be bambaka mbisa inde batotuta ye, bakamama mbo: Osana la wana aya Dawidi! Asimolomoko ono atoya ta lina liya Ngene! osana ta biseke biyeti likolo. ¹⁰ Mbile eotaka Yesu ta Yelusaleme, boki bofi bototina bokamwala la boka bilima, bakabeka mbo: Buto ono ambe ndai? ¹¹ Linginda li baito likabeka mbo: imbbe YEsu, botondoli, bo boki bo Nasaleta. ¹² Yesu akaota ta Tepelo eya Mungu. AKasaya batotina be bambaka batoungisa la batosomba ta Tepelo; akakikola mesa i beke bambaka batoetekanisa falanga, la bingaelo bi beke baungisaka tokuku. ¹³ La akabeka libo mbo: isonomu mbo, mbeie ange etotomo mbele e basomboli; ndjo enu okelai amo esilo lofanga ii biiba. ¹⁴ Betuku la baito bakaobuneya bakolo, bakaya tina linde ta Tepelo. ¹⁵ Bekota befi be kanga la baandiki ba bikela bakasoma loka loena mbeko ii limwali yeke Yesu akelaka, la bainenge batomama aiteni ii Tepelo mbo: osana la wana a Dawidi! ¹⁶ Akabeka libo mbo: otokai ani etobeka bo? Ee, bakabinoisela Yesu ongoma. Akabeka libo: oitaka tangai ani ikasonomo ta lokasa baio be mbo: osilai otomoisa losimolo ta benoko be bainenge labeke batomwa balomi? ¹⁷ Mbisa iyonga, Yesu akati bo; atomowa ta Boki bofi loka looka ta Betaniya eseke leke aenyelaka ko lotiyo. ¹⁹ ¹⁸ Elengo laningo, oko ebinowaka ye ta boki bofi, akaoka semba. ¹⁹ Akaena isandu ii mosuketina landole, Akashusama tina, ndjo aosha ango ngoto Koyokoyo, la akabeka la isandubo :oimbobota ale yuma lisiyo ango limoi, Mangumangu isandu ii mosuke ikaomela. ²⁰ Ekaenaka baeki ongoma, bakamwala fafo, la bakabeka mbo: Eni kanda isandu ii mosuke ifoemela la malaemoi ani? ²¹ Yesu akabinoisela bo mbo: Lobeka lino la wewe, okambai la limeli la ndoena fiye, otokelai oeta yeke lokakela ta ye isandu imosuke, la otobekai la Longo: fowaka eke, kusamaka ta Libande lifi, la itokelemo ongoma. ²² Itotina yeke otolengilai la liimeli tandole e lisomboli otooshai yo. ²³ Yesu akaota ta Tepelo, la akaekisa ,beku mi befi bekanga la Bakumi bakaya tiina linde, la bakaiyola mbo: Otokela mbeko la eni ki bokota? la ndai aka fayowe we bokota? ²⁴ Yesu akabinoisela bo mbo: Ei aleko lolangi ofel'enu lobeko lomo, okaf'ei limutoli, ndjo Ei kof'enu limutoli lotekela laboni bokota. ²⁶²⁵ Lilufi liya Yoani lifowe ambe Mungu lamba ambe Baito? Bakaenyela boangene mbo, tokaobeka mbo lifowe ambe Mungu, Ye kobeka liso mbo loka loingi oikaimilai ye? ²⁷ Ndjo b akabinoisela Yesu mbo: toiluwi. la akabeka libo : Ei aleko loiluwi, loitebes'enu ta boni bofoka lotowa ye mbeko. ²⁸ Otoenyelai iingi? Buto amoi ambaka la Bana botolome baele; Akabeka la ono afelo :Wana ange, kaaka okakuwa laboni ta elanga lange lokunde. ²⁹ Akabinoisela ye mbo: loilangi, mbisa, akakikola botema, la akaaka. ³⁰ Akabeka la onomoi, akabeka linde lobeko lomo : Wana oko akabinoisela mbo; loilangi, Ngene, aikaaka. ³¹ Ndai ambe bo abaele akakela lisangi liya Afa. bakatomoisela ye mbo; ono afelo. la Yesu akabeka libo; lobeka lino ta wewe, balipisi ba lindjandja la bataali ba bolefe batota ta bokota boya Mungu felo ino. ³² Loka Yoane aye ambenu oya'enisa ndole ee liyengani, ndjo baikaimi laye. balipisi ba pako la bataali ba bolefe baimile ye, mbisa iyo'ena mbeko yamo, oikikoli botema loka loimiliya ye. ³³ Okakai bombila bosiya; buto amoi alobaka elanga lo vinyo, akakela likula, akakela likemba lo eyamelo lo vinyo, la akakela mbele loka lomoila elanga lamo. akaokamana la bakuwi ba vinyo loka lo lilipi libo litouma, la akaka lokendo. ³⁴ Tambile enganaka loka lobuna tuma, aktoma bekowa binde ambe bakuwi ba elanga lo vinyo loka loosa ekende linde lo yuma. ³⁵ Bakuwi ba elanga lo vinyo, bakaunda bekowa bino, bakakucha amoi, bakaita onomoi la bakaita onomoi asaso la babuki. ³⁶ Akatoma bekowa besiya, likama koeta be bafelo, la bakuwi ba elanga lo vinyo bakakela'bo kanda emoi. Ta liko, akatoma wana inde angene ambe kee mbo botolisa ye. ³⁸ Ndjo, tambile enaka bakuwi ba elanga lo vinyo wana amo, bakabekamana mbo; tene ngene a labondanda, yokoi, toite ye, la elnga lotomba liso, ⁴⁰ Yesu akaiyola bo tambile etoya ngene a elanga lo vinyo, atokesa isiya ta bobakuwi ba elanga lo vinyo, ⁴¹ Bakabinoiselaye mbo; atoita baito bamo babe, la atofa elanga lo vinyo la bakuwi basiya beke batofaye ekende linde lo yuma ta mbile ene engani. ⁴² Yesu akabeka libo mbo; oikatangai ta tosiyo mbo; litale liye baito batooshwa mbele bakakusa liombo litale lifi ta tunga embile. Tene lobeko ngene akawa, ndjo yomba lobeko lo'limwali ta baiso bino, ⁴³ Kalayamo, lobeka lino, bokota boya Mungu botofowa ambenu loka lofomo la bofindi we batobota mbeku. ⁴⁴ Ono atokpela likolo li litale liamo atobuneya, la litale liamo liokpase likolo libuto, la litobuna ye kpee kpee. ⁴⁵ Ekaokaka bekota be kanga ifi la Bafalusi be bembila, bakaluwa mbo Yesu akambaka ndjo atobeka loka libo. ⁴⁶ Bakaluka eni ndole batoundaye, ndjo bambaka batobanga linginda libaito beke bambaka batoena Yesu kee botondoli.

Chapter 22

¹Yesu akabeka lobo lisiya la bembila,la akabeka:²Bokota bo likolo bombe kee bokota ono akwa liomali li libala loka lo wana inde botolome.³Akatoma bekowa binde loka bate beke bakatoma ta liomali lilibale,ndjo bakafeka oya.⁴Akatoma bekowa besiya,la akabeka mbo: bekaka la baito be bakatomo mbo: losila okomiya liomali liange,lifoi ta ngombe lanama ii'baina,itotina imbe,yokoi ta liomali li libala.⁵Baito be batomoko,baikaenyela ango iniyo lotomu liamo,bakaka okawa mbeko ibo,amoi ta lounghiso,⁶La basiya bakaunda bekowa,bakamola'bo,bakaita'bo.⁷Bokota akasoma,akatoma basilikani binde,bakaita bo baiti ba baito,la bakafeka bokiwi wibo bofi.⁸Akabeka la bekowa binde mbo: liomali lilibala liomba tina,ndjo bato batomu baiyengani.⁹Kakai ta ndole,takai loka lo liomali li libala baito batotina beke otooshai.¹⁰Bekowa bakaka tandole,bakaoshamanisabo eseke lomoibabe la balo la baito balo,lambebe eliomali li libala likawala la baito.¹¹Bokota akaota loka lomoila beke bambaka ta mesa,la akaena elo buto amoi ono aitibata tulu ee liomali lilibala.¹²Akabeka linde: nduku ange,eni kanda okaota eke ani obati tulu ee liomali li libala?Buto amo akakanda bonoko.¹³Bokota akabeka la bekowa mbo: kandakaiye bakolo labao,la kusakai ye ta lilima li lousa,elo embe bileli la lisiyo lo baino.¹⁴Loka bekebakatomo bambe likama,ndjo bachakolomo bakachakolomo bambe bake.¹⁵Bafalusi bakaka okatowamana la baenyeli mbo baengani okpesa Yesu tandole ee baai binde angene.¹⁶Bokatoma baeki bibo basiya la baito ba ikumbe iya Elode,bakabeka mbo: Boekesi,toluwi mbo ombe la wewe,loka otoekisa ndole eya Mungu ta wewe,la oiti la bowa tayeke baito batoena Yelisa,la oitomoila lousa lobaito.¹⁷Beiseke'esu,oenyelise isani ta lobeko le:Iyengani ao yeiyengani lolipo mpako ampe Kaisala?¹⁸Yesu,akaluwa baenyeli bibo,akabinoisa:loka loingi enu otokotei,baito ba lolanga?¹⁹Enisekei bieto biye batolipa la lindjandja.bakaenisa ye bieto bimoi.

²⁰Akaiyolabo:bombo la lina liye likasonomo limbe liya ndai? ²¹Bakabinoiselaye mbo: boya Kaisala la akabeka libo mbo:fakai iya Kaisala ambe Kaisala la iya Mungu ambe Mungu.²²Ekaokaka'bo limutoli,bakamwala,bakatikaye,la bakaka libo²³Kota lisiyo liamo,basadokai beke bambaka batobeka mbo lifufukomu liyeitomba,bakaya tina la Yesu,la bakaiyolaye ani: ²⁴Boekesi,Mose akabeka mbo buto akaongba oto kotika bana,nduku inde otosonga boali inde,loka abote linde bana loka loya nduku inde.²⁵Banduku bosambale bakambaka liso,ono afelo akasonga,la akanbgba,aikatika bana,la akatika boali ambe nduku inde.²⁶Imbaka aleko ongoma ta ambe nduku ono a baele,la ono a basaso kota bo atotina bosambale.²⁷mbisa ibo batotina,botaali akangba aleko.²⁸Ta lisiyo lilifufukomu,atomba boali a ndai ta bo bosambale?loka batotina basongeye.²⁹Yesu akabinoiselabo mbo: ombei ta lichanelo,loka oluwi tosiyo,lamba bofoka boya Mungu.³⁰Loka,ta lifufukomu,batolome la bataali baitosongana,ndjo batotina batomba kee Bakitomo baya Mungu ta lobola³¹Loka ye imbe loka lo lifufukomu li bangbei,oitakatangai ani ekabeka Mungu lino mbo: ³²Lombe Mungu a Abalayamu,Mungu a Isaka,la Mungu aya Yakobo? Mungu aiti Mungu a bangbei,ambe ndjo Mungu a baito be bambe la liwawi?³³Linginda libaito lieke limbaka litokaye,bambaka batomwala likama loka lo liekisomu liya Yesu.³⁴Bafalusi bakaluluwa mbo Yesu aokanda bonoko bo basadokai,bakangala eseke lomoib.³⁵La amoi ibo,Baekesi bo bikela,akaiyola le lofelo,loka lokotaye.³⁶Boekesi,loni ekela lombe lofi koeta itotina?³⁷Yesu akabinoiselaye mbo: otosama Ngene Mungu,ta botema wao bototina,ta bolimo wao bototina,la ta boenyeli bao batotina.³⁸Ene ndjo ekela lofelo lofi.³⁹Tene ekela lobaele,otosama nduku ao kee ani osami oweangene.⁴⁰Tayo bikela biele biundi bikela bototina la benangoli betotina.⁴¹Tambile Bafalusi baoshamanaka eseke lomoib,Yesu akaiyola bo ani,⁴²Otoenyelisai ingi loka loya Kilisito?ambe wana aya ndai? bakabinoiselaye mbo ambe wana a Tawiti.⁴³Ndjo Yesu akabeka libo: loka loingi ewalakaye lo bolimo akataye mbo,Ngene,tambile ebekakaye mbo: ⁴⁴Ngene aobeka langene mbo: ngalakase,ta boo wange bolome,kota ani etokelei mbo baiyani bao bambe sekala ibakolo bao?⁴⁵Yomba kembo Tawiti atotaye Ngene,eni kanda aengani omba aleko wana inde? ⁴⁶Buto ango'amoi aikaengana obinoiselaye lioi,la kota lisiya liamo,buto ango amoi aikafelakaleye felo.

Chapter 23

¹Kola ongoma Yesu, akabeka la baito likama la baeki binde, akabeka mbo: ²Basoni la Bafalisai bangali se ta enangoelo loya Mose. ³Kelakai la moilakai ye itobeka bo; la oikelakai osamisa bakuwa bibo. Loka mbo batobeka, la baitokela yo. ⁴Bakakanda belito bakaeta, la kota batotoko la batolome, kola ongoma baikasama ango inekela iumane la yo. ⁵Batokela bakuwa bibo batotina loka baenene kee baito. Kola ongoma, bokotola pilatele efi-efi, la bambaka la ndembe esa esa ta tulu ibo; ⁶basami eseke lomoui lofelo-felo ta Fesetina, la engaelo lofelo-felo ta mbele eya Mungu; ⁷basamaka ofayomo kalibo ta biseke bi baito babule, la otomo la baito Labi, Labi. ⁸Enu oitotomoi Labi, loka koamoi ango ambe Boekesi wino, enu atotona ombei banduku. ⁹Ndo tai buto Afa eke ta wenda, loka amoi angoambe Ise ino, ono ambe ta likolo. ¹⁰Ndo tomoi aleko Bangene, amoi ango ambe Ngene ino, ye Kilisito. ¹¹Ono ambe bali aitenii ino atomba bokuwi wino. ¹²Ye ndai amboemalaka amboseisomoko, la ye ono atoseisomo amboemalisomoko. ¹³Ngandi lino, basoni la Bafalisai baimi-imi! Loka mbo o'okandai baito loka lo bokota bo bese; oimbotai enuangene, la oimbotikai o'ota tabe bambe la yeme iota. ¹⁴Ngandi lino basoni la Bafalisai baimi-imi! Loka mbo ofotai ta mbele ii bataali be bakaongbela batolome, la enu kokela la lolimboko basomboli basa-asa; loka lo yamo, otosambisomoi likama. ¹⁵Ngandi lino basoni la Bafalisai baimi-imi! Loka mbo otokai mangu ta baye la ta nyele loka okelei Poloselite; la, ta mbile eyaka ye, okakelai wana amoi aya gehena mala ye koetenu. ¹⁶Ngandi lino, basoni felo ba bangbei baiso! Ndai atobeka: Yomba mbo buto amoi alape ta tepelo, aikeli leka; kola ongoma, yamba mbo buto amoi alape loka aiwama atosomo ta likuwa. ¹⁷Baotchango weli la bangbei baiso! Ndai aeteli bofi, litale liongala-ngala, la tepelo ene etotaanisa litale lingali-ngali? ¹⁸Yomba mbo buto amoi, aobekele'nu lisiya, lolapo ta enangoelo, yeiti ango leka, kola ongoma, yomba mbo buto amoi aolapa loka lo lifaefi, lie limbe ta enangoelo atosomo ta likuwa. ¹⁹Buto akaongba baiso! Ini ndjo imbe ifi, bafaefi, lamba enangoelo la totoanisa lifaefi? ²⁰Ye ono atolapa ta enangoelo alapeke ta enangoelo la batotina bee baiteli ale lla baenyeli; ²¹ye ono atolapa ta tepelo alapeke ta tepelo la bee atouwa libo eseke lomo; ²²ye ono atolapa ta lobola alapeke loka lo bokota boya Mungu la ye ono angali se. ²³Ngandi lino basoni la Bafalisai, baimi-imi, loka mbo otolipai imoi ta liou la lilimbi, la otolikai ye imbe la litina lifi-lifi ta ekela, la boengani, la ngandi, la wewe: Yamo ndjo iyengani lino okela, ndolengetanisa bieka ango bimoi. ²⁴Baandi felo ba bangbei baiso! Ndai achoweya tokoka, la ndai akamela kamela. ²⁵Ngandi lino, basoni la Bafalisai baimi-imi! Loka mbo ototanisai eseke lo bolelamu la lolalise, la aiteni bawalisomo fuu bee baiti la botema bosa. ²⁶Mofalisai bongbeli baiso! Taanaka mala ee felo-felo aiteni ii eseke lo lolalami la ndoena longo, ta mbo bee balousa loka baye batanisomo. ²⁷Ngandi lino, basoni la Bafalisai baimi-imi! Loka mbo enu o'osondjamanai la mbeko ibe, itoenena bolo ete lousa, la bandai, aiteni, bambe fuu la bangbei la tonanamatoebe tototina. ²⁸Enu aleko, ete lousa, ofaanana la baito, kola ongoma, aiteni, ombei fuu la limai-imi la losuwano. ²⁹Ngandi lino, basoni la Bafalisai baimi-imi! Loka otolufiai ndembe baengani, ³⁰la mbo enu otobekai: Yoma mbo enu ouwakai ta mbile ee baise biso, la toitofaya bo fofe mbo bakande linga la ngelo ii banangoli. ³¹Enisakai oemaela enu angene mbo ombei bana babe baitaka banangoli. ³²Talimanakai la bakuwa ba baise bino. ³³Fele, kee fele ee bangala! Loka loingi otoisamai ta lisomi li gehena? ³⁴Loka lo ongoma, moilakai, loto'totomele'nu banangoli, beke baweli la basoni. Omboitakai bo la oto'omelisai bamoi, otoumai basiya totumbo ta mbele eya Mungu, la otokuchai bo lousa lo beki befi la ta beki befi, ³⁵loka mbo itokpa likolo lino batotina ngelo ii bee baikeli lobeko, ngelo ii bo outama se ta nyele, kota ngelo iya Abeli ono aengani kota ngelo iya Sakayo, wana botolome aya Balasi, ono oitakai ye ta tepelo la enangoelo. ³⁶Lotobeke lino wewe, yo itotina ikpelakase likolo li we bofindi. ³⁷Yesusaleme, Yelusaleme, bandai bakaita banangoli la bakauma bo babuki bee batomelomoko bo, mala yanga losamaka osondje'nu bana bino, kee koko osondja bana binde sekala ii bapapu binde, la oikalangakai! ³⁸Moilakai, mbele ino itotikala kee liombe; ³⁹Ta mbile, lotobeka lino, oimboenenai ale lisiya, kota mbile etobeke'nu: Auchelomoko ono atoya la lina liya Ngene!

Chapter 24

¹Ani Yesu akaka, otomowa ta tepelo, baeki binde bakasusama loka akele ndembe ii lishomu. ²Akabeka libo: Oto'enai yo itotina? Lotobeka lino wewe, yeimbotikala eke litale likolo li litale yeimbokikoisomo. ³Angalaka se ta Longo lo Oliviye. La baeki bakaena ye atokela ofelisa baito: Bekaka liso, yamo itokomele'su ta eni mbile, la itomba la eni ndembe embo'enisomoko ta losilo lo wenda? ⁴Yesu akasanalo bo: Chungakai kembo butgibungiseke'nu. ⁵Loka baito babule batoya mbisa ii lina liange, obeka: Ei ndjo Kilisito. La batoseisa baito babule. ⁶Oto'okai bo obeka mbo bitumba la iyeli ii bitumba: Kukamanakai loka oiyeayanakai, loka mbo ndjaso yamo ikome. Loka mbo yeimbo mba koni la liko. ⁷Boki bomoi botoemaela boki bosiya, la bokota bomoi botoemaela bokota bosiya, la itomba la eseke lomoi ani, lotukiso lotomba la semba ta nyele. ⁸Itotina ye itomba liakolo lo bemusi. ⁹Kola ongoma batotike'nu ta bemusi, la batotike'nu ongbei; la oiyamanei la beki betotina, loka lo lina liange. ¹⁰La ongoma baito likama batosondjamana, la batositokowe, batoiyana lao bamoi ta basiya. ¹¹Banangoli likama babe batoemala, la batoseisa baito likama. ¹²La, lokambo lotchwano lotomba, ilitisa ii botuku bo likama botomba la bofiyo. ¹³La ono atomba la bofilili kota liko atouwa. ¹⁴Mboli ilo ii bokota boya Mungu imbonangolomoko ta wenda bototina, loka lobaenise lilendelu ta wenda bototina. La ongoma liko litoya. ¹⁵Loka lo'ingi, oko emboeneke'nu libimbi li ngandi, ani ebekaka bonangoli Tanyele, otaliomo ta eseke lotanu, mbo ono akatanga ekele la libangi! ¹⁶Ongoma, bee bambombaka ya Yedeya batokimbiya ta longo; ¹⁷ono ambombaka likolo li balele aimbosuluwa loka aose ye imbe ta mbele inde; ¹⁸La ono ambombaka ta bilanga aimbobinowa ale lambisa loka ayaose koti inde. ¹⁹Ngandi la bataali ba baeme la beke bambomwesaka ta be basiyoi! ²⁰Sombolakai mbo lokimbiyo lino loikomaka ta hivelia, anga ta lisiyo li Sabata. ²¹Loka mbo, ngandi itomba ifi ta beke baitakaenaka we bomuna kota liakoli li wenda tiii kota kwani, ²²la, yomba mbo basio baiti, buto anga amoi aitouwa; loka, lo bachokolomu, bee basiyoi batomba bachokolomu. ²³Yomba mbo buto akaobekelo mbo Kilisito ambeke, la: Ambe onga, oi'imilaka. ²⁴Loka mbo atoemalisa Kilisito ono bobo la banangoli babe-babe; batokela tokesa tofi-tofi la loka baseise baito, yomba mbo baengani, kola bachokolomu. ²⁵Moilakai, lobeiseke'nu ko'felo. ²⁶Yomba mbo batobeka lino: Moilakai, ambaka ta liombe, oikaka; moilakai, ambe ta bikende bi mbele, oi'imilakai. ²⁷Kola ongoma, ani engala-ngalaka yo ta etomoelo lo lowa la oenisa kota elalelo lo lowa, yeke ndjo itomba tokesa to Wana a Buto. ²⁸Ta eseke lomoi lotomba beliyo, elamo, etosondjamana noli ii tale. ²⁹La mangu mbisa ii basiyoi ba ngandi, lowa lokamba la lilima la bondofa ndoena ale liangangi, tolonge totokpa'se ofowa ta lobola, la befoka be bese betoma tale. ³⁰Kola ongoma ndembe eya Wana a Buto etoenena ta lobola, beki betotina be nyele betolela, emboenaka bo Wana a Buto oya ta liumba li lobola la bofoka la taala ifi. ³¹Atoenisa bekitomo binde la fanda ii lioi likama, la batosondje'ela ye bachokolomu bindi mia inati, kota lifaa li bese ta lifaa lisiya. ³²Ekisomokoi oengana ye iyosomu ta isandu. Loka mbo betaa binde beoya se, la mbo ngoto yo'otomowa, otoluwai mbo mbile inde eomba tina. ³³Kola ongoma la ongoma, mbile etoene'nu ye ndjaso enyelakai mbo Wana a Buto aomba tina la boinda. ³⁴Lotobeka lino wewe, we bofindi boimboeta anga imoi, ani itotina yeitokakoma. ³⁵Lobola la nyele imboetaka, la ongoma baioi bange baimboeta anga imoi. ³⁶Loka lo bee ba lowa la ba mbile, anga amoi aluwi, anga bekitomo ta bese, anga Wana, kola ongoma Afa ye angene aluwi. ³⁷Yeke ikomaka ta mbile eya Nowa itokomele'nu oongoma etoya Wana a buto. ³⁸Ta basiyoi ba fela embaka baito balaka, bamwaka, basonganaka la basongisa bana bibo, kota lisiyo Nowa aotaka ta lisuwa; ³⁹la baikaemaela la leka, anga lomoi, kota mbile eyaka fela ekatala bo batotina: Itomba ndenge emoi emboyaka Wana a Buto. ⁴⁰Kola ongoma, baito baele batomba ta elanga, amoi ato'osomo la anomoi atotikala. ⁴¹Bataali baele batolamba ta mbele, amoi atoosomo onomoi akotikala. ⁴²Umbakelakai, loka mbo oluwii lisiyo lie litoya la Ngene ino. ⁴³Luwakai yo la weli, kembo boekesi bo mbele koluwaka mbo wiba botoya oya iba ye, ani atokuka la ani aitotika loka imbe mbele inde. ⁴⁴Kola ongoma, enu aleko, mbakai tina, ta mbile etoya Wana a Buto ta mbile ene oitoenyelai anga. ⁴⁵Oni ase bokuwi bolobolo la kalakala, ono boekesi akata ye likolo li be baito, loka lofaya bo biega ta mbile e'engani? ⁴⁶Limengo la we bokuwi, ono boekesi winde, ta lokomo linde, owanya atokela ongoma! ⁴⁷Lotobeka lino wewe, atotaliya likolo lino batotina bieke biega. ⁴⁸Kola ongoma, yomba mbo imbe bokuwi bomoi bo tale, atobeka ye angene: Boekesi wange atoya la imongi, ⁴⁹yomba mbo atonana la kendisani inde, akaola la akaomwa baana la balewi, ⁵⁰boekesi bo bokuwi botoya lisiyo lieke amboka anga la mbile aimboluwa anga. ⁵¹Ambo ambaka la biongo betuku be betuku, akofaya ebinde la loimo-imo: Elamo etomba la bileli la obunaka baino.

Chapter 25

¹Kola ongoma bokota bo bose botomba kanda emoi kee bombila bo baseka liou be baundaka tala ibo, batoko oka'anyamana la bolome bo libala. ²Liondo aiteni ibo bambaka seka, la liondo ba weli. ³Seka, ounda tala ibo, baiyundi anga iniyo ii baina libo. ⁴Be baweli bakaunda, tala ibo, la baina ta ebongo. ⁵Ani bolome bo libala, batotina bakakpa ilo. ⁶Aiteni ii lotiyo, bakamama: Ye ono bolome bo libala, kaka ta litoani linde! ⁷Kola ognoma baseka ba weli bo batotina bakalingowa, la bakakomanya tala ibo. ⁸Bee baseka bakabeka la bee ba weli: Fayeke'su baina bibo, loka tala iso yo'otiyama. ⁹Be ba weli bakamutola: Oto; yeiti loka liso lino; kakai la mangu ta baungisi ba baina, la osombe loka lino. ¹⁰Ta mbile ekaka bo okasomba, bolome bo libala bokakoma; beke baumbakelaka ye bakaota linde ta eseke lo lipati li libala la boinda bokakandomo. ¹¹La mangu, basiya bakakoma, la bakabeka: Boekesi, boekesi fungoleke'su. ¹²Kola ongoma akabeka: Lobeke lino wewe, leiluwi enu. ¹³Chungakai koni, loka enu oluwii lisiyo, la mbile. ¹⁴Itomba kee botolome, bomoi, oka lokendo ataka bokuwi winde lioi, la akofoya ye biongo binde. ¹⁵Akafaya befono liondo ta amoi, yele ambe asiya, la emoi ta ono a basaso, ta buto la buto oengana la bofoka winde, la akaka. ¹⁶Kola mangu, ono a'anyaka liondo akaka, lla aka'anya befono besiya liondo. ¹⁷Kanda emoi, ono aka'anyaka yele, aolonga baele basiya. ¹⁸Ono aka'anya leka anga lomoi aoka okabusha likemba ta nyele, la oisaka bieto ambe boekesi winde. ¹⁹Yumwa mbisa, boekesi bo bokuwi oya, akaenisa ye bieto biamo. ²⁰Ono aka'anyaka namuna liondo akasusama, akatola namuna isiya liondo, la akabeka: Boekesi, ofei namuna liondo, moilaka, lolonga liondo isiya. ²¹Boekesi winde akabeka: Imbe bolo la bokuwi bolo; ono ambaka bolo ta mbeko, lotoisa likama ambo we; aiteni ii liomali lifa boekesi wao. ²²Ono aoshaka yele akashushama loka la akabeka: Boekesi, ofayei namuna yele; moilaka, lofoanya yele isiya. ²³Boekesi winde akabeka: Imbe bolo bokuwi wange bolo; ombaka la momongo ta mbeko isiya, lofayokowe likama; aiteni ii lioma liya boekesi wao. ²⁴Ono aika'anya anga akashushama lisiya, la akabeka: Boekesi, lokaluwaka ombe bolome bo bofoka, otobuna eseke le loilobomu, la otota'anisa ani oitaka ta lungu; loka lo ofufola; ²⁵losianya bowa, la loka okaisa namuna ao ta nyele; moilaka, osaka ye imbe ambowe. ²⁶Boekesi winde bokatoma ye: Bokuwi bo tale boiluwi leka, oluwii mbo lobune ani yeikalobomo la mbo otaanisa ani yeitelemu ta lungu; ²⁷iyengani lao obinoise bakute bange ta ekukelo, la lobinowo lange, lotoosa ye imbe yange la botaliya. ²⁸Fayaka yenamuna, fayaka ye ono ambe layo liou. ²⁹Ta mbo ofayaka ambe ono abe la yo, la atomba layo likama, ambe ono aiti layo totofaya kanda emoi ambe ono ambe layo. ³⁰La bokuwi aiti la litina, kusakai ye ta lilima li lousa, elamo etomba la bileli la lobuno-buno lo baino. ³¹Ta mbile etoya Wana a Buto ta talaa inde, la bekitomo betotina, atongala se likolo lin kiti ee bokota winde la talaa inde. ³²Beki betotina besongana felo inde. Atoana bamoi la basiya, kee bokuki bekoko la mbuzi; ³³la atosela bekoko ta boo bolome, mbuzi ta boo boali. ³⁴Bokota atobekala be batomba ta boo winde bolome: Yakoi, eni bee oka'anomoi la Ise ange; osaka kanda ee bokota boya Mungu weke akanyele'nu kota liako li wenda. ³⁵Loka mbo lofoka semba, la okafayeni bieka biola, la okatukumaele lisiya; ³⁶lombaka lofona la enu ndjo okabatiseni tulu; lombaka la wale enu ndjo oyakai oyamoileni, lombaka ta bonyololo, la enu ndjo oyakai ambeni. ³⁷Baengani bakasanolaye: Ngene, ta eni mbile tokaenokowe la semba, la tokafoyo we biola; la lema lo baye, la lokafayowe bye? ³⁸Ta eni mbile tokaenowe boenda, la tokatumaelowe; la lofona, la tokabatisowe tulu? ³⁹Ta eni mbile toenokowe la wale, la tabonyololo, la lokaya tina lao? ⁴⁰La Bokota akasanola bo: Lotobeka lino wewe, limoli litotina lie okakelai ba bie biongo ta ye ikikelike ta banduku bamge, loka lange ndjo okakelai. ⁴¹La ongoma akabeka la bee batomba ta boo winde bo boali: Fowakai tina lange, bakeli ba bobee; kakai ta imbe yeke Mungu akomanyelaka baito babe la bekitomo bibo. ⁴²Ta mbile o'okekei semba, la enu oitifayeni biola; lokamba la lema lo baye, la ofeli ei baye baomwa; ⁴³lokambaboenda, la okatumaeleni; lombaka lofona, la oitibatiseni tulu; lombaka la wale tabonyolo, la oitiyai oyamoileni. ⁴⁴Bakamutola ye loka: Ngene, ta eni ase mbile ekesu oenowe la semba, la lema lo baye, lamba boenda, lamba lofona, lamba la wale, lamba ta bonyololo, la toikaya oya moilowe? ⁴⁵La akasanola bo: Lotobeka lino wewe, liimeli litotina oikakelai ye mbeko ta amoi ono etungani olange, loka lange oikelii bo leka anga lomoi. ⁴⁶La beke batoka la mateso ba laya-laya, ongoma baengani ta liwawi li laya-laya.

Chapter 26

¹Mbile esilaka yesu linagoli litotina, akabeka baeki binde. ²Oluwi nbo yenga ilyeti imbe ta basiyo baele, la mbo wana abuto atotikelomo mbo baite ye. ³Kola ongoma bakuwi bafi bafi la batoolo ba baito bakatowana ta ebanda lo bokota bokumo kaisala; ⁴la bakatika ye likolo mbo bakandje yesu, la okela mbo baite ye. ⁵la bakabeka mbo: yeimbaka mbile elinengina, loka yeimbaka ango la bowa aiteni ibaito. ⁶Ani embaka yesu ta betaniya ta mbile eya Simona buto a baendi, ⁷botaali bomoi bokasusama tiina linde, aundi saani, embe la liesa li malasi etokela bo likama, la ta mbile embe ye likolo limesa, akauta malasi likolo libochwe. ⁸baeki, baka ena Ongoma, bakabeka: Loka loni bolo otobebisa? ⁹Ikaenganka mbo malasi ene echambichomo la baito baiti la leka. ¹⁰yesu akaumbakelisa bo ooto, akabeka libo: Loka loingi ofaya botaali ono etumbo? aokela lobeko lomoi lolo lolo la baiso bange; ¹¹Loka ombei la baitobaiti la leka aiteni ono, enu. ¹²Akkauta malasi ta bindo biyange, akele loka lokanda eya mungu aiteni yange. ¹³Tobeka lino we'we', esike lototina leke mboli ilo iya mungu itonangolomo, ta wenda bototina, batobeka loka ta weli bo wana botaali tayeke ikalaka ye. ¹⁴Kolangoma ta liou la baele, akata Yuda mokeli ota, akaka ta bakanga balitina, ¹⁵Lababeka: olangi ofaye ingi? la lofaye ye lino? la bakalipa ye bieto oengana biengo tuku isaso. ¹⁶kola mbele amo, akaluka ndole emoi eloelo loka loofaya bo yesu. ¹⁷lisiyo lifelofelo bokati ndoena elambo, baeki bakabeka la yesu: endei ndjo osami mbo tolambe bieka bi liyeti? ¹⁸Akamutola: kakai ta boki bofi ambe ono amoi, la enu kobekai linde: boekesi aobeka mbo: mbile inde eomba tiina; tokele abowe kimia e lieti la baeki bange. ¹⁹Baeki bakakela ani yesu abekelaka bo, la bakachunga Pasika. ²⁰La likolase oya, akala libo ta mesa la baeki liou la baele. ²¹Ta mbile etola bo, akabeka: Lotobeka lino wewe, amoi aiteni ino aochambichei. ²²Bawalaka fuu la ngandi, la buto la buto akabeka: Imbe ndjo ei, Ngene? ²³Akasanela: Ono akata lange boo eseke lomoi la saani, ye atochambichei. ²⁴Wana a Buto akaka, oenganisa ani isonomoko loka linde. Kola ongoma ngandi la bolome we akakela ani mbo Wana a Buto achambichomo loka linde! Ani botolome ono abotomu ase ango. ²⁵Yuda, ndjo akaungisa Yesu, akaosa baai akabeka: Imbei, Labi? Yesu akasanoela ye: O'osila obeka. ²⁶Mbile elaka bo, Yesu akasomboela bokati; la, mbisa iyonoisa ngbengbele, akabuna, la akafoya baeki binde, la obeka mbo: Osakai, lakai, yeke imbe bindo biange. ²⁷La mbisa akaosa ekende; la, mbisa iyonoisa ngbengbele, akafaya bo, la akabeka: Mwakai yo itotina; ²⁸loka mbo yeke imbe ndjo ngelo yange, ngelo ii liokani, ye ikauwomo la baito babule, loka lomesila bobe wibo. ²⁹Lotobeka lino, loimbo ale lisiya chwe tuma to vinyo, kota lisiyo lie lombomwaka lisiya lino ta bokota boya Ise ange. ³⁰Mbisa iochwa beele, bakaaka ta longo lo Oviye. ³¹Ongoma Yesu akabeka libo: Lotombaloka lino atotina, lotiyo lamo, fofe emoi ekaenena; ta mbo isonomu: Lotouma bachungi la bana batomelana. ³²Kola ongoma, ta mbile embobufukei, lotoka felo ino ta Galilaya. ³³Petelo, akabeka linde: Ta eni saa etombowe la ndole, oimbotika leka ango lomoi loka lange. ³⁴Yesu akabeka linde: Lotobeka lao wewe, ta lotiyo le, felo mbo koko ebeke, otoanganyei mala isaso. ³⁵Petelo akasanoela ye: Lotongba lao eseke lomoi, loimbo-anganyo'we, la baeki batotina bakabeka lioiko limoi. ³⁶Ongoma, Yesu akaka lobo ta eseke lomoi lotomu mbo Getesemani, la akabeka la baeki: Ngalakai se eke, ta mbile etombei esika lino loka losembole. ³⁷Akasombola libo lisomboli bana baele baya Sebedeya, la akaokela obeka loka lo ngandi la baenyeli. ³⁸Akabeka libo: Liwawi liange limbe la ngandi kota lingba; tikalakai eke, la ngalakai lange. ³⁹La, mbile ekaka ye la felo, akakusama felo ii bombo winde, la akasembola ani: Ise ange, ikafoengana, foyelekei ene kobo tina lange! Yeiti yeke lolangi, ndjo yeke olangi. ⁴⁰La ekabeka te ete embe baeki, akaosela bo bambe ta toolo, la akabeka la Petelo mbo: Enu oisemboli ango saa emoi lange! ⁴¹Ndokpai toolo la sembolakai: Loka oikusamakai ta likotomu; bolimo ambe la yeme, ndjo bindo ambe la bolelamu. ⁴²Akafowa ma ee baele, la aksembola mbo: Yomba mbo ene kobo eitofowa ambei ani loitakamwa, tikaka lisangi liao likelomoko. ⁴³Akaya lisiya, la akaosha bo bambe ta toolo, ani baiso bibo bakambaka la ilo. ⁴⁴Akatika bo la akaaka, akasembola mala eyasaso, la akabinoela ko baai bamo beke abekaka. ⁴⁵La mbisa, akaka elo embe baeki la akabeka libo mbo: Okombei ko ta toolo? Otofeumai amboko? Tene, mbile efoengana, ene batoana Wana a Buto ta bao ba baito ba bobe. ⁴⁶Emalakai, tokei! Tene, ono atoanei aoya. ⁴⁷Ye osila ango obeka, tene Yudasi amoi ta ba liou la baele akaya la linginda libaito eseke lomoi linde la kembe, la tosandu batofowa ambe bekota befi la bekumi. ⁴⁸Boani akasila owa bo ndembe mbo ono lotoloma likeka, ye oko; undakaiye. ⁴⁹Kotambile amo, akaka tina la Yesu, akabeka mbo; Labi, la akalomaye likeka. ⁵⁰Yesu akabeka linde mbo; ngani ange, yeke okaya oyawa, ambei waka yo ndjo baito binde bakaka tina, la bakaundaye, la bakata boo ambe Yesu. ⁵¹La tene, amoi ono ambaka la Yesu akaila boo, la akatomoisambote inde, akakutcha bokowa bo bokota bofi la akatenaye litoyi. ⁵²Ndjo Yesu akabeka linde mbo; binoisaka ambote ta eseke linde, loka baito batotina batounda kembe, batongba amboko la kembe. ⁵³Oiluwi kembo loengani obekela Ise ange, ye kofei kanikani bikende liou la biele bi bakito? ⁵⁴Eni kanda tosiyo, to engani oenganisomo yomba mbo yeikelomu ani? ⁵⁵Tambile amo, Yesu akabeka la linginda mbo: oyai, kee mbisa ii buto a wiba, la kembe, la tokpondo, lo loundei. Lokambaka lino basiyo batotina, lotoekisa ta Tepelo, la oikaundeyi. ⁵⁶Ndjo itotinayo yokoma loka loenganisa tosiyo to betondoli. Baeki

batotina baka tikaye, la bakaaka mangu.⁵⁷ Beke baundaka Yesu, bakaaka linde ambe bokota bofi boko Kayafe, oko esondjamanaka ba soni ba bikela la bekumi. ⁵⁸Petelo akatutaye la esika kota likula li bokota bofi, akaota la akangalase eseke lomoi la bekowa, loka loena ani etosila lobeko lamo. ⁵⁹Bekota befi la baesi ba beimo bakalinga babeke bobe loka loya Yesu, loka amboko baite ye. ⁶⁰Ndjo baikaosha ango, imbe ende ani babekaka mbeko ibe ii lolanga ta liko, baele, bakaya oya beka mbo: ⁶¹Ono abekaka mbo: Loengani obuna tepelo eya Mungu, la lotoshwa amo mbisa ii basiyo basaso. ⁶²Bokota bofi akaemala la akabeka linde: Oitomotola leka ango lomoi? Loni leka baito bee batositaka lao? ⁶³Yesu akangala haii. La bokota bofi, akabeka linde mbo: Lo'olapelo'we, ta ambe Mungu a liwawi, obeise'su lamba ombe Kilisito, Wana aya Mungu. ⁶⁴Yesu akabinoisela ye mbo: O'osila obeka. Lotobeka lino lisiya, mbo: Otoenai kanikani Wana a buto ongala se ta boo bolome bo'ofoka boya Mungu, la ta lobola. ⁶⁵Bokota bofi akafaa tulu inde, bakabeka mbo aomola! Loka loingi esu koengana omba la yeme ii babeki? Tene ofookai limoli linde. ⁶⁶O'obekai ase ingi? Bakabinoisela ye mbo: aengani la lingba. ⁶⁷La mbisa ionga, bakatchwela ye soi ta bombo, bakakutcha ye la ani batobeka mbo: ⁶⁸Kilisito, tondolaka, beiseke'su ndai akakuchowe? ⁶⁹Ta mbile elo, Petelo ambaka lousa lo likula angali se. Bokowa amoi botaali akaushushama tina linde, la akabeka: Owe, aleko, ombaka la Yesu a Galilai? ⁷⁰Aka'anganya felo ii batotina, akabekambo: loitoluwa ango yokoilangi obeko we. ⁷¹Eko ekaka ye ta boinda, bokowa bosiya botaali akaena ye, la akabeka la beke bambaka onga ani: Ono ambaka aleko la Yesu a Nasaleta. ⁷²Aka'anganya ye lisiya, la akalapa mbo: Loiluwi oko buto. ⁷³Mbisa iniyo, beke bambaka onga bakaya tina, bakabeka la Petelo: Wewe ombe eleko buto ibo, loka bobekeli wao bototuta keeoluwi bo. ⁷⁴Kola ongoma ambaka atokela kee loanganyo la akapa mbo: Leiluwi ono buto. La mangu koko ekata lokokoloko. ⁷⁵Petelo akaenyela baoui bee Yesu abekaka linde mbo: Felo ii koko ota lokokoloko, otoanganyei mala isaso. La oyatomowa, alelaka bileli bi ngandi.

Chapter 27

¹Tambile ekaya nongo,bekota betotina bekangala bekumi be baito bakawa ikumbe loka Yesu,loka baite'ye.²Mbisa iyokandaye,bakaka linde,la bakafaye ambe Pilato bokota bofi.³Ndjo,Yudasi,ono aungisakaye,akaena mbo aokela bobe,akakikola botema,akabinoisa bieto tuku isaso ibingbendele ambe bekota befi la bekumi beboki,⁴Yembo:lowa bobe,loka lowana ngeloye yeiti la lobeko.Bakabinoiselaye mbo: yamo imbe ingi loka liso?imoili owe angene.⁵Yudasi akakusa bingbendele aiteni e Tepelo,akafowa onga,la akaka okakanda boliki tangingo akakakema likolo lisandu.⁶Bekota befi bakaosa bieto,bakabeka mbo: yei'yengani kembo totoyo aiteni eitchunga ilifaefi,loka imbe imbe bieto ingelo.⁷Bakaokamana labakasomba yola'elanga lo bokeli bo bibengu loka loselia beenda elo.⁸Ndjo,kota'aboni elanga lamo lokatomo mbo: " elanga longelo."⁹Ndjo lobeko lobotondoli Yilimiya atondolaka likaenganisomo mbo,bakaosa bieto tuku isaso iibingbendele,litina lia onokali kotomo litina libana ba Isalaele,¹⁰Labakafayo ta elanga lo bokeli bobibengu,ani ebeisaka ngene obeisei.¹¹Yesu akaemala felo ii Ngene a Wenda,la Ngene a Wenda akaiyolaye mbo: ombe Bokota bo Bayuda? Yesu akabinoiselaye mbo:osila obeka.¹²Oko esitomokoye ambe Bokota befi la bakumi ba boki,aika mutolelabo angio lioi.¹³Ndjo Pilato akabeka linde mbo: oitooka mbeko likama yeke bakasitaka lao?¹⁴LaYesu aikabinoiselaye lioi angio lomoi,lamba ta lobeko angio lomoi,kolaongoma,Ngene awenda akamwala fafo.¹⁵Tambile eliyeti,Ngene awenda ambaka atofa la Linginda libaito bokandomu amoi ani embaka asili ibo.¹⁶Bambaka la bokandomu amoi ono aluwanaka likama ono atomoko mbo Balaba.¹⁷Mbile embaka bo eseke lomoi, Pilato akabeka libo mbo: Olangi mbo lofenu ndai, Balaba, lamba Yesu ono akatomo Kilisito?¹⁸Loka aluwaka mbo baungise angio ye loka loka lo liiya.¹⁹Ta mbile engalaka ye se ta kiti inde eosambisa, boali inde akatomela ye lioi mbo, oikelaka lobeko lo buto amo la liyengani loka loene bomusi laboni likama ta saki loka linde.²⁰Bekota befi la bakumi ba baito bakaimilisa linginda mbo balengile Balaba loka mbo baite Yesu.²¹Ngene a wenda akabeka libo lisiya mbo: Ndai ta beke baele olangii mbo lofenu? Bakabeka mbo: Balaba!²²Pilato akabeka libo mbo: Lokele ingi loka loya Yesu ono akatomo mbo Kilisito? Batotina bakabeka mbo: Aitomoko ta lieka!²³Pilato akabeka libo mbo boni bobe bokawa ye? Ndjo bakamama likama mbo aitomoko angio ta lieka!²⁴E'enaka Pilato mbo aikalonga bo, la libuya lifoakola oya, akaosa baye, akasoola bao felo ii linginda li baito likama, ye mbo: Ei loiti la lobeko likolo lingelo ii buto ono. Imoileli enu angene.²⁵La baito batotina bakabinoisa mbo: Tikaka ngelo inde imbe likolo liso la bana biso!²⁶Ndjo Pilato akatomoisela bo Balaba la akauma Yesu fimbo, la akakesa ye mbo aitomo ta lieka.²⁷Basilikani baya bokota bo wenda bakaya la Yesu aiteni ii likulali basilikani la bakasela linginda lifi li basilikani se felo inde.²⁸Bakafoya ye tulu la bakaufa ye la tulu enenu.²⁹Bakakela ngundu ee biengenge bakata bio likolo li bochwewinde la bokombe bomoi ta boo winde bolome, bakasuluwa la baluwi se felo inde, loka lo'osetcha ye mbo: Kalibo Bokota bo Bayuda!³⁰Bakatchwela ye soii, bakaosa bokombe la bakauma ye ta botchwe.³¹Mbisa iyosetcha ye, bakabatisa ye tulu inde la bakaka okatika ye ta lieka.³²Ekatomowaka bo, bakatoamana la botolome amoi buto a Kulene, la lina mbo Simona, bakatolisa ye la bofoka lieka liya Yesu.³³Ekomaka bo ta eseke lokatomo mbo Gologota, ilangi obeka mbo Eseke lo Touwa,³⁴bakafa ye vinyo imbe la likase, aikalanga omwa.³⁵Mbisa iyotaliya ye ta lieka, bakaana tulu inde la lokuso bikende bii tosandu tan nyele, loka loenganisa yeke inangolomoko la botondoli mbo: Baka'anana tulu yange, la bakatchakola kandjo ange.³⁶Kola ongoma bakangala se la bakamoila ye.³⁷Bakata lisitokomu likolo li botchwe winde yeke isonomoko mbo: Ono ambe Yesu, Bokota bo Bayuda.³⁸Akaitomo la biba bielele, amoi ta boo bolome onomoi ta boo boali.³⁹Baeti la ndole bakamola ye, la bakabilimisa botchwe,⁴⁰batobeka mbo: Owe ono otobuna tepelo, la otoshwa amo ta basiyo basaso, uwisaka owe angene! Yomba mbo ombe Wana aya Mungu, suluwaka ta lieka.⁴¹Bekota befi be kanga la basoni ba bikela la bekumi, bakasetcha aleko ye, la bakabeka:⁴²Afouwisa basiya, la aiyengani ouwisa engene! Yomba mbo ambe Bokota bo Isalaele, asuluweke ta lieka, la totoimila ye.⁴³Atomoilela Mungu; Mungu auwiseke ye kanikani yomba mbo asami ye. Loka abeke mbo: Lombe Wana aya Mungu.⁴⁴La biba beke batomoko linde eseke lomoi, bakamola aleko ye.⁴⁵Ta mbile ee liambe, lilima likaufa likolo la wenda bototina.⁴⁶La ta mbile ee libwa, Yesu akamama la limiki li likama: Eli, Eli, lama sabakatani? Ilangi obeka mbo: Mungu ange, Mungu ange, loka loingi otikei?⁴⁷Basiya beke bambaka onga bakaoka ye, bakabeka mbo: Atota Eliya.⁴⁸Mangu mangu, amoi ibo akaka mangu, akaosa linuka, akawalisa la baye bangai, akata likolo li bokombe, akafa ye mbo amwe.⁴⁹Basiya bakabeka mbo: Toene koni lamba Eliya atoya oyauwisa ye.⁵⁰Yesu akamama lisiya la limiki lifi, la akatika lofeumo.⁵¹La tene, tulu ee tepelo ekafaama la bikende bielele ko'se ko' likolo, wenda bokabilima, batale bekafakama,⁵²mbila ikalikolomo, bindo likama bi batanu beke bangbaka bakafufuka.⁵³Efowaka bo ta mbila, mbisa ii lifufukomu liya Yesu, bakaota ta boki botanu la bakaenena la likama li baito.⁵⁴Bokota bo basola miya emoi la beke bambaka linde loka lomoila Yesu, akaena lolilimo lo wenda, la ye ikomaka, bakamba la bowa, la bakabeka mbo: Wewe, Buto ono ambe Wana aya Mungu.⁵⁵Imbaka onga la bataali likama batomoila la esika; bakendaka la Yesu kota Galilaya, loka lokuwela ye.⁵⁶Aiteni ibo imbaka Maliya a Magadala, Maliya, inango aya Yakobo, la Yosefu, la

inango a bana baya Sebedai.⁵⁷Ta mbile ekaya nongo, botolome amoi buto a lifoka bo boki boko Alimatayo, akumo Yosefu, ono ambaka aleko boeki boya Yesu.⁵⁸Akaaka ambe Pilato, loka lolengila bindo biya Yesu. Pilato akaesa ishosha mbo bafe linde ye.⁵⁹Yosefu akaosa bindo, akalingila ye la tulu efufu,⁶⁰akata mbila iyai, yeke iufomoko la litale. La akatchindja litale lifi ta bootelo bo mbila, la akaaka.⁶¹Maliya a Magadala la Maliya onomoi bambaka onga, bangalise tina tina la mbila.⁶²Ta lisiyo li mbisa, mbisa ii lisiyo li likomi, bekota befi la Bafalisai bakaka eseke lomoi ambe Pilato,⁶³bakabeka mbo: Ngene, totoenyela ani ebekaka ono buto a lolanga, oko embaka ye la liwawi, atobeka mbo: Lombofufukaka mbisa ii basiyo basaso.⁶⁴Tikaka mbo mbila imoilomo la weli, loka baeki binde baiyaka oyaibaye lotiyo, loka babeke la baito mbo aofufuka ta bangbei: Kola ongoma, lolanga lo mbisa lotoeta leke lo felo.⁶⁵Pilata akabeka libo mbo: Ombei la bomoili, kakai, moilakai ani elangi enu.⁶⁶Bakaka, la bakamoila la weli mbila, mbisa iyoufa litale.

Chapter 28

¹Mbisa ii lisiyo li Yenga ta liako li felo ta posho, Maliya a Mangandala la Maliya onomoi bakaka okamoila losaii. ²Tene, ikambaka la lotuko lo nyele; loka bokitomo bomoi boya Mungu bokasuluwaka ofowa ta lobola, akakikoisa litale, la akangaela likolo. ³Bofo'ono winde bokambaka kee ikali'kali, la tulu inde efufu kee litumba. ⁴Bakuki bakabilima la libangi, la bakamba kee beliyo. ⁵Bokitomo bokaosa baoi, la akabeka la bataali: Loka lino, oibangakai; loka loluwi mbo otolukai Yesu ono akangbaka ta lieka. ⁶Aiti ale eke; aosila ofufuka, ani abekaka ye. Yokoi, enakai eseke leke lokambaka ye, ⁷la ka'akai okabeisa baeki binde mbo aofufuka katikiti ii bangbei. La tene, aoka felo ino ta Galilaya: Elo ndjo otoenai ye. Tene lobeise'nu. ⁸Bakaka esika la losai, la libangi la likama li liomali, la bakaka mangu okabeisa la baeki. ⁹Tene, Yesu akaka ta litowani libo, la akabeka: Lo'ofenu kalibo. Bakasusama loka lo'ounda ye bakolo binde, la bakauma baluwi se felo inde. ¹⁰Ngoko Yesu akabeka libo: oibangakai; kabeisekei bofindi wange bake ta Galilaya: Elo ndjo etoena bo eei. ¹¹Mbile ekambaka bo ta ndole, baito bamoi ta bakuki bakaota ta boki bofi, la bakasemowa ta bangbatele ndjaso itotina yeke ikambaka. ¹²Yeke, mbisa iotowana la bekumi la lo'osho beimo, bakafa basilikani likama li bieto, ¹³bakabeka: Bekakai; baeki binde bakayaka lotiyo oyaiba ye, mbisa ekambeke'su ta tlo. ¹⁴La bokota bofi bo wenda akaoluwa, totolombokola ye, la totfoyenu ta lobeko. ¹⁵Basilikani bakaosa bieto, la bakatuta liekisomu lifomoko bo. La iyeli yamo ikamelana katikati ii Bayufa, kota la boni. ¹⁶Baeki liou la amoi bakaka ta Galilaya, ta longo leke lokaluisaka Yesu bo. ¹⁷Mbile ekaenaka ye bo ye, bakauma baluwi se felo inde. Bamoi bakamba la fie. ¹⁸Yesu, akasusama, akabeka libo ani: Bofoko bototina bo'ofomo lange likolo la nyele. ¹⁹Kakai, komisakai baeki ta wenda bototina, lufiakai bo ta lina liya Afa, la Wana, la Bolimo Botanu, ²⁰Ekisakai bo bakotche itotina yeke ikaoekisomo enu. Tene, lombe lino basiyo batotina, kota losilo lo wenda.

Mark

Chapter 1

¹Tene liako li mboli itanu iya Yesu Kilisito, Wana aya Mungu. ²Kani esonaka botondoli Yisaya: Tene, lototoma botondoli wange felo yao, ye atokomanya ndole ao. ³Limiki liya ono atomama katikati ii liombe mbo: Komiaka bootelo boya Ngene, la emalisaka ndole inde. ⁴Yoani Bolufwi aofowa aiteni ii liombe atonangola lolufiomo lo lokikowo ta botema la lomesilo bebe. ⁵Baito ba wenda likulu bo Yuda baofowa okoma ambe ye la baito batotinaba Yelusaleme aleko. Balufiomoko linde ta libande li Yelusaleme, oko ekayambolaka bo bebe bibo. ⁶Yoani akabata tulu inde ee fuu ii kamela la lomboso lo nama la bolemba ta loteta linde; akala bieke bi nyele la liabu li lokonda. ⁷Akanangola mbo: Ono aeti ei la bofoka atoya mbisa yange. Ei loiyengani losuluwo sekala loka lofongula boliki bo bilato binde. ⁸Ei lolufienu ta baye, ndjo ye atolufienu ta Bolimo Botanu. ⁹Ta basiyo bamo Yesu afowaka ta Nasaleta ta wenda bo Galilai la akalufiomo la Yoani ta Yaladene. ¹⁰Ekafoa ye ta baye, la mangu akaena Likolo olikolamana la Bolimo akasuluwela ye kee ekuku. ¹¹Limiki likafowa la likolo mbo: Ono Wana ange a losamo, lofo'omala lao likama. ¹²La mangu Bolimo akakesa ye ta liombe. ¹³Ye ambaka elo basiyo tuku inati la apimomoko la Satana. Ambaka eseke lomoi la nama ii bekale la bakitomo bakuwela ye. ¹⁴La ongoma mbisa iya Yoani okandomo, Yesu akomaka ta Galilai loka lo'onangola Mbolu Itanu iya Mungu. ¹⁵Akabeka mbo: Lolakomo lo'osila oengana la bokota boya Mungu bo'omba tina; kikoliakai betema la imilakai Mbolu Itanu. ¹⁶Embaka ye oeta tina la bomongo bo libande lifi li Galilai, akaena Simona la Andalea, nduku aya Simona, bambaka batokusa baeya ba bieyengo katikati ii baye, la ongoma bambaka baluki ba suwe. ¹⁷Yesu akabeka libo mbo: Tutekeni la lotosele'nu baluki ba baito. ¹⁸La mangu bakatika bieyengo la bakatuta ye. ¹⁹Ekaushushama ye felo eniyo, akaena Yakobo, wana aya Jebedai, la Yoani nduku inde; bambaka katikati ii wato atokomanya bieyengo bibo. ²⁰La mangu akata bo; bakatika ise ibo Jebedai katikati ii wato eseke lomoi la bakuwi, la bakatuta ye. ²¹Bakaka ta Kafelanaume, la, lisio li Yenga, Yesu akota ta mbele Mungu, la akaekisa. ²²Akaoshana la bekeeli bibe, ekisakae ta ani embakae bokota la atimba ke baandiki ngoto. ²³Akaosha kati embele e-Mungu buto amoi ono ambe la belimo bëbe, ta malaemoi akamama: ²⁴Ee Yesu a Nazareta? tombe langi lao, oya ase oya seselisa-esu? oluwi lao ombe: botanu boya Mungu. ²⁵Yesu akaima ee lao: ngalaka kimia. Foaka kati ea ono buto. ²⁶Bolimo bobo bokafoa ambë ono buto, la lobilisomo likama, la akamama la limiki lifi. ²⁷Batotina bakamuala, bafelakana bamoi la basia: lao imbe asë ingië? lao liekesi lisia lië! akafa toshosha ke bokoita kota belimo e-be la bakalitisaë! ²⁸Ko onga lokuku linde lokaka fafana ta beki betotina bië bitimbi ta Ngailai. ²⁹Efoakaë ta mbele e-Mungu, bö la bë baya Yakobo la Yoani, bakao-ota ta mbele eya Simona la Andele. ³⁰Nango aya boali aya Simona akbaka ilo, ani ambe la etabo; ta bindo la mangu baka beisa Yesu. ³¹Yesu akaka ambe botaali akaundaë boo, akaemalisaë la etabu lokasila; la botaali akakuëlaë. ³²La likolose

etiamaka liso li bosë, baito bakaeselaë be ngbo itotina la beke bambaka la belimo-ebe.³³ Baito batotina ba boki bakasondjama ta boinda.³⁴ Akauwisa baito ba nbgo itotina ibofoono la befoono; la ee akafoa belimo-ebe likama, eë akafekila belimo obeka, okalo baluakaë.³⁵ La nongonongo; felo ii lowa obana akalingoa, akatomoa akaka ta eseke lo liombe, la akasembola.³⁶ La Simona; la beke ba mbaka linde bakalukaë.³⁷ Bo, ta mbile bakaoshaë, bo lao: baito batotina batolukoë.³⁸ Akamutoela bo: lao toekei, kotabeki befi be sia, lao lokokomise mboli ilö elamo; loye loka loamo.³⁹ La ee akaka okanangola ta Ngaliläi etotina ta mbele-e-Mungu la akafoyaka belimo-ebe.⁴⁰ Buto amoï ono ambe la wale bo baëndi akaya ambeë, akabeka la akashoelaë balui se felo inde ta limiki li limesila: akabeisaë, imba lao olangi otanisei.⁴¹ Yesu akaokelaë ngandi, akanyanyoelaë boo, la akaundaë; akabeisaë otanisemo.⁴² La mangu baendi bakafoä, akatanisomo.⁴³ Yesu abeka linde oibeisaka, buto lioï ango limoï; ⁴⁴la akabeka: kaeniseke bindo biaö ta bekumi, la ofe biongo ke ani ebekaka Mose okalo otanisemo a mboë, imbe ta baito.⁴⁵ Ko ono buto, akaka oka-akola obeisa baito la omelanisa mboli yamo, loka lo, Yesu ailongi otomoa ta boki, angalaka lousa, la lilui, la ta liombe, la baito baka-esakana ambeë, ta fangi itotina.

Chapter 2

¹Mbisa i-basio ba moi, Yesu akainoa ta Kafenauma akaoka mbo ambe ta mbele, ²Baito ba bule baka sondjamana, okalo oto eseke ango ta boinda, onangoela bo mboli. ³La ongoma bakaeselaë buto a bokolo ba ngbeli, ono atolomoko la baito ba nati. ⁴Ani batilonga oyo tina line okalo lotukela e-baito, bakaena likolo lifola ta mbele ene ba ngalaka, bakafandola losambu lo mbele elo embaka Yesu, la bakasuluüsa litamba lieke lilalelaka buto ono aongba bakolo. ⁵Enaka Yesu, akaena limeli liboë akabeka la buto ono aongbeli bakolo, lao wana, mbeko ibe yao isiomesilomo. ⁶Bandiki ngoto ba moi baka ngalase elo, bo bakata feë ta betema bibo. ⁷Okalongi buto ono aobeka ani? Aoseola Mungu. Ndai atolonga omesila ndjaso ibe sakolo ko Mungu engene? ⁸La eluwaka Yesu ta botema winde lao baotana feë ongoma, eë akalika o-ota feë ta botema bino ta ndjaso ibe oka logi? ⁹Loni losieta la bolembu, ke obeka ta buto la ono angbeli bakolo lao ndjaso yao ibe yo-omesilomo; ke obeka linde lao, emalaka, ilaka litama liao, la ka-aka? ¹⁰Oka uluwe lao wana a buto ambe la ishoshia iyomesila ndjaso ibe. ¹¹Lotobeka la buto angbeli bakolo, emalaka, ilaka litamba liao, la ka-akata mbele ao. ¹²Aka emala la mangu eë akaosa litamba linde la akatomoa felo ii batotina la bo baka binela Mungu. Bo lao felo toitakaenaka ani. ¹³La ongo akaka lisia ta ngonge eë libande la linginda li baito baka songamana ambeë aka-andja oekisa. ¹⁴Etakaëta boki, akaena Lewi, wana aya Alafayo ani angaliseë ta esendjolo lo bosombi. La akabeka linde lao: tutekei. Lewi akaemala la aka tutaë. ¹⁵Ke embaka Yesu engalakaë ta mesa ta mbele eya Lewi, linginda li baito la baioto ba lingali libe bakangala aloko linde ta mesa, kola baeki ta mbile embaka bo likama la otutaë. ¹⁶Enaka ba-andiki ngoto la Bafalisayo ani atola bieka la baito ba bule labaito ba liuwi libe, bakabeka la boeki: oka longi otola la otomwa la baito ba bule la be bauwi libe? ¹⁷Yeke Yesu akabeka libo lao: beke bambe la besasu baitolukaka be-nganga, kanga bambe la biale. Ei loiyeli oyata be baengani, kanga be ba ndjaso ibe. ¹⁸Baeki baya Yoani, labe ba Bafalisai bato kila, la aloko ebao ndo kilaka? ¹⁹Yesu akamutoela bo: balesani la ono atosonga baengani okila bieka ani bambe eseke lomoï la bosongi? Etongala bosongi eseke lomoï libo yeitolongana kelao ba kile bieka. ²⁰Basio be batoya la aiti ale lino la ta elo mbile otakilai bieka ta basio bamo. ²¹Buto koamba isali ii bolangiti boyai la isali i-tulu ene ekaolemba, kola ongoma isali i-bolangiti boyai yo kofa-aka isali ye ikaongba, layo komba la lifola. ²²La buto aito angola baana ta bibengu bitanu bibengu bië bikasi-umoa baana komba la bokaku, la bo koutama seë la bo kongba bule, baana bayai batotomoko ta bibengu biyai. ²³Ikomaka, lisiö li Yenga bakatenyanya elanga lo bakokosi, baeki binde, baka kola ofoya keke. ²⁴Bafalisai bakabekelaë, osiena otefolai liiti li yenga okalongi? ²⁵Yesu akabeka libo lao, oitaka tangela leke loakolaka Dawidi mbile engalakaë la semba, eë la beke bangalaka linde, mbile engalaka bo linde eseke lomoï. ²⁶Ke ani eotaka bo ta mbele e- Mungu, ta mbile eya bokumi Abiatala, akala lituma lië tambaka ta mesa eya Mungu, lieke liatimba liola sakoloko ko bokumi engene, eë akafala be bangalaka linde eseke lomoï. ²⁷Yesu akabeka: lisio li Yenga likelomo okalo lo baito, baito baikalemu okalo Yenga. ²⁸Okalo ongoma wana a buto eë ambe bokota bo Yenga.

Chapter 3

¹Yesu akaota felo ta mbele-Mungu. Akaosha buto awale bo boo. ²Bakamoilana lamba Yesu, atouwisaie ta lisiyo li yenga: oluka oambae. ³La Yesu akabeka la buto a wale bo boo: emalaka, elo katikati. ⁴La akabeka: Ombe la ishosh, lisiyo li yenga, iowa bolo ao bobe? , louwiso buto ao loito? Bakangala aii. ⁵Ye aloko akakendisa baiso binde likolo libo la lisomi, akaoka ngandi, la litina li tale i-betema bibo, abeka la buto awale: nyanyolaka boo wao. Akanyanyola la boo bokauwa. ⁶Bafalisai baka tomowa, la wakati baka moila bofindi boya Elondi loka londole elinbga. ⁷Yesu akafoa la baeki binde, ta libande lifi. Likama li baito likatutae ta Galilai; ⁸La Yunda, la Yelusaleme, labe ba Idumeya, ta ngambo ee Yuludani, la tina la Tiro la Sidoni, likama bakaokae ye ambaka okela bakaya ambee ta itotina ye akelaka, bakaya ambee. ⁹Akabeka la baeki binde lao ba komanyelee yatato, loka tukela ei-amakae. ¹⁰Litina, liani euwisakae likama li baito, batotina be bambaka la biale baka tukumelae likolo linde loka loundae. ¹¹Belimo-ebe, bekaenae beka suluelae se felo inde, la omama: Ombe Wana aya Mungu. ¹²Layamo akabeisa bo la wewe lao ndobeisakae ta fololo, loka looluwae. ¹³Akalila lisia ta longo; akata be balangaka la bakaya tina linde. ¹⁴Akapanga ta liou la baele, loka bambe linde, ¹⁵Oka, otoma bo okanangokola, la bofoka bo osaya belimo-ebe. ¹⁶Obe liou la baele, be akapangaka: Simona, akatomo Petelo; ¹⁷Yakobo, wana aya Zebendayo, Yoani, nduku aya Yakobo, akafa bo lina Boanelege, litina lao wana a bokumu; ¹⁸Andele; Filipo; Balatolomayo; la Matayo; la Toma; la Yakobo, wana aya Alafayo; la Tadayo; la Simona buto a Kanana; ¹⁹La Yunda ono a Keliota, ono akambaka Yesu. ²⁰Akaoto la mbele, tukela e-baito ekasanganisomo lisia, la yamo baikaosha ndole eola. ²¹Eokaka baise baya Yesu, ongoma bakaya lao baosee ; bo lao: aiti la litina. ²²La baandiki ngoto, be basuluaka ta Yelusaleme, bakabeka linde lao: afoetolomo Bezabula; imbe la bokota bo belimo-ebe ndjoo ato saya belimo-ebe. ²³Yesu akata bo, la akabeka libo ta bembila: kembo Satana ye ko-engana osaya Satana? ²⁴Imba lao bokota bmoi bo anamane ta wamo angene wo bokota boimbo emala ale; ²⁵La mbele emoi efoanana ta amo angene, elo mbele eimbo emala ale. ²⁶Imba lao Satana asianamana ta engene, atovemaela ale bofoka winde botosila fee! ²⁷Buto aimbo ota mbele ebuto a bo bofoka la loseiso biongo binde, kondoenae okanda oko buto a bofoka felo io be bisa biongo ta mbele inde. ²⁸Lo beiseenu ta wewe, bebé betotina beto mesilomo ta bana ba baito, la ba kueli ndjaso ilisoli; ²⁹La! lamba oni atomola bolimo botanu aimbomesilomoko: ye aokba la zambi e-yalayala. ³⁰Yesu akabeka loka babekaka lao: ambe buto ono atolani la bolimo-obe. ³¹Ekayaka inango la ba nduku binde, bee, baemalaka lousa, la baka kusae lioi. ³²Tukela ekangalasë la olingilae, la bakabeka linde lao: ine, inango laa ba nduku bao bambe lousa la ba toiyoloe. ³³La aka mutola bo: ndai ambe inango angë, la ba nduku bangë? ³⁴La, aka moila likilo libë bangalakasee tina linde: obe, bekaïase, inango la ba nduku bangë. ³⁵La, buto ono atokelakëani elangi Mungu, ye oko ambe nduku, welo, la inango angë.

Chapter 4

¹Yesu loakola, oekisa ta ngongë e-libande lifi, linginda li baito boka lingilaë la akakba ta wato, ta libande lifi la lingida li baito bangalise ta ngonge. ²La akaekisa bo ndjaso i-bule fafo ta bembila. ³Okakaï ta liekesi, bolobi akoloba mbeku. ⁴Elobakaë mbeku, bimoi bikakba se ta ndole la noli bakayola yo. ⁵La isia ta elela lo batale oto nyele likama; ikatomoa la mangu okalo yaitimba la nyele bolundu. ⁶La eyaka lowa ifitika yamo ika bebela, okalo oto bili. ⁷La isia lokbase ta keke: limo keke ika nyeila mbeku, yamo yei-boti mbeku. ⁸Isiä lokbase ta nyele ilo, yamo ikatoloa ikata mbeku likama, bimoi tuku-isaso, imoi tuku-liambe, imoi mia-emoi. ⁹Akabeka lao ono ambe la batoi, lokalo looko, ao-keke. ¹⁰Engalaka Yesu la baeki binde bo angene, labe bangalaka libo liou la baele: bakafelaë loaso lo bembila. ¹¹Akabeka libo lao imbe ambenu ndjaso yeke iisomu ii bokota boya Mungu; yamo koisolomo; nde beke bambe lousa lo ndjaso yamo kobekomo la bembila. ¹²Enakabo la omile la ani baitoena, lao baokeke ko liokela ko ndo luwa litina li mbeko, okalo bokota baitoluwa, okoka langana ke lao zambi ibo imesilomo. ¹³Akabeka lisiä lao oiluwii litina li bembila? ¹⁴Bolobi atoloba lioi. ¹⁵Baito bamoi bambe ke ndole ene elobomoko lioi, ba tooka, la mangu Satana akoya oyafoya lioi liëke lilobomoko ambe bo. ¹⁶La basia bambe ongoma bato-oshia mbeku ta biseke bi batale etoka bo lioi, batoimila la mangu la limengo. ¹⁷Ani baiti beili ta katikati ibo baiti la lokukomo batoumoä ngo mbile ekikelike, etoya tale la lokongolomo okalo lioi, la mangu ekokba ilingila. ¹⁸Basia bambe ke beke baka lobomo ta keke bato-oka lioi. ¹⁹imba lao bifembi bi wenda lilimbi li bieto la yeme i-biongo gi sia bio koinyamila lioi, la lioi ndo bota mbeku. ²⁰La bamoi bambe be balombomoko ta nyele i-tanu, bato-oka lioi, ba tota mbeku, ba moi mbeku tuku i-saso, tuku liambe, ba moi mia emoï. ²¹Akabeka libo lisiä: Yoko la tala aö loka osele sekala eleka, aö sekala e-litamba? Yeiti mbo osele amo ta ebaniselo? ²²La, yaiti laleka lotoisoma. Kembo ndoenisomo, oto lobeko le loisomoko kolaö loenene fololo. ²³La ono ambe la batoi baoka aokeke. ²⁴Akabeka libo lisiä: mbakaï laweli taye itokenu, bambo pimeke-enu ta ikbelo ye-enu otokbeëlomoï, la ongoma ito kbeëlemo enu la botaliya ambenu. ²⁵La baofaya taono ambe layo, la ono aiti layo basoka yeke ambe layo. ²⁶Akabeka lisiya: imbe la bokota boya Mungu. ke buto amoï atokusa mbeku ta nyele, ²⁷Ono atokpa ilo ato lingowa, lotiyo la lowa, mbeku ye ikalobo moko la ikatomoisa batombo alui ango eni kanda ekatomowa. ²⁸Nyele ikatomoisa tayo engene, felo isandu, mbisa betaä, la tunga mbeku ika bota ta betaä. ²⁹La etoka mbeku okosela ta e-bongo mbo eula losiengana. ³⁰Akabeka lisiya: langi totopima la bokota bo ya Mungu aö laboni boni bombila totoenisawo? ³¹Ambeke lombeku lolombase, le okaoloba ta nyele, imbe ikikelike ta mbeku itotina ye imbe tanyele; ³²La, elobomoko lo lokatomowa, lokamba lofi ke tosandu tototina, la tokaana betaä la noli ibose ikamba ongala ta eseke lolifiöfiö. ³³La bembila bebule, ta bofono we akabeka ta baoï, ta beke bambaka la kanda eoka. ³⁴Aimbo bekelaka bo ndoena bembila, la, ta engene akabeikisa bo itotina ta baeki binde. ³⁵Kolalisio liamo la likolase, Yesu akabekalibo: etekaï fangi esiya. ³⁶Mbisa ioshaya linginda libaito la bakaeselaë ta wato, ete embakaë, imbaka loko lo wato besiya bambaka linde. ³⁷Akaoshama la lofofofo, la ba tutu ba ngumba bakautama ta wato, la ani bakaowala oko. ³⁸Linde, alalise ta wendo, ateli bootchoe ta libonga otchoe. baka lingoisäë, la bakabeka linde: Boekesi, oïbangakaï kembo toto linda? ³⁹Mbile ekalingowakaë, aka-amila lofofo, akabeka labande lifi: ai! ngalaka ai! la lofofo lokatempa, la lokangala ai. ⁴⁰La akabeka libo: lokaloingi ombei la bowa? limeli lino limbe koani? ⁴¹Bo bambaka la bowa likama, la bakabekana bamoi la basia: ono ambe ase ndai, kembo lofofo la libande lifi liö litisaë?

Chapter 5

¹Bakomaka ngambo ene moï ee libande lifi, taboki bo gogelasa. ²Mbile Yesu aitimba ta wato, akaena felo inde botolome amoï, atofowa tambila, ambaka labolimo obe. ³Botolome wamo ambaka lambele inde tambila, la uto anga amoï aitimba laofoka bokandaë beliki, imbe labonyololo. ⁴Eoka mbile itotina ambaka labenyolo ta bakolo labakakandaë labenyolo, kolaongoma akatenaka benyololo la lobuno, buto ango amoï aikamba labofoka bo kandaë. ⁵Ambaka ongoma, lotiö lalowa, ta mbila likolo lifongo, atomama, salaka lokomba labatale. ⁶Enaka Yesu la esika, akalela mangu, akauma balui felo inde. ⁷Akamama lalioï lilikama: imbe ingi aïteni yange mbo, Yesu, wana aya mungu ono ambe ta bose? Lobeisaë ta lina liya Mungu, oïlewisekeï. ⁸Ta ongoma Yesu akabeka linde: fowaka ombe buto ono, bolimo obe. ⁹Linde, akaiyolaë: lina liö ndai? Legiona lina liange, akamutolaë, kola ongoma tombe babule. ¹⁰Akata lisomboli mangu mangu akesa belimo taboki bosiya. ¹¹Imbaka elo, fangi elongo, linginda lifi lifi lingulube bambaka batoeta. ¹²Lambisa bolimo akasembola, lalobeko: tomeke esu taye ngulube, mbisa toete tabo. ¹³Akaimila bo. Bolimo-obe bobe bekafowa bakaota ta ngulube, laongoma linginda likaka mangu okasuluwa ta libande lifi: Bambaka tina labilefu biele, bakaka okalinda ta libande lifi. ¹⁴Bakambaka batoenaë, bakaka mangu, laokabeisa bo lobeko lamo taboki bofi latakonda. Baito bakaka okaena ani ekakoma lobeko. ¹⁵Bakakoma tina la Yesu, libo bakaena bolimo obe, ono akanya Legiona, angalise, abati tulu, baenyeli balo; bakatuma la benyololo. ¹⁶Be baenaka ani etakalo bato beisana ani ekomaka bolimo ta ngulube. ¹⁷Tayamo bakamba batobeka la Yesu afoë ta boki wibo. ¹⁸Ani elilakabo tawato, ono ambaka labelimo akaiyolaë mbo atikale linde. ¹⁹Yesu aikaimilelaë, akabeka linde kaaka ta mbele aö, ta baito baö, obeise itotina ye ikakela Yesu loka laö, owe, ani ekaokelaë ngandi. ²⁰Akaka, akamba atobeisa bo itotina ye ikawela Yesu akabeka mbo batotina bakamba ta limwali. ²¹Yesu ta wato atoleka fangi esia linginda libaito bakaya tina linde; Ani angali tangonge elibande lifi. ²²Kolaongoma bakumi, bambele Mungu, lina mbo: Yailo, akasuluäse felo ibakolo binde; ²³Akalombokolaë akalengela lisomboli: embo: wana otaali ange, ambetina la lingba, yooko, oya taliëlaë boo, lokambo auisomo, la ambe la liwawi. ²⁴Yesu akaka linde, la linginda libaito bakatutaë bo baka amakana linde. ²⁵Kolaongoma botali amoi ambaka la wale boena ngelo kilalisiö miaka liou la yele. ²⁶Akaenaka wale likama ta bao ba benganga befi, la akasilisa itotina ye ikambaka linde, la aikaosha ango itotoko iliuwesi, la wale bokaka la felo. ²⁷Eokaë lokuku loya Yesu, akaya ta linginda libaito mbisa inde la akaunda tulu inde. ²⁸Ooka abekaka mbo: launda anga tulu inde, ei kouwa. ²⁹La mangu ngelo ika omela toi, akaoka ta lokomba mbo aopata bosasu ta wale winde. ³⁰Yesu akaoka mbo bofoka bofoö ambeë, la, akakikowa ta linginda li baito akabeka ndai aka unda tulu ange? ³¹Baeki binde ba kabeka: otoena linginda li baito lilingelioë, la otobeka mbo: ndai akaundeï? ³²Akamoila fangi la fangi, inde, aene ono akawaë ongoma. ³³Botaali, akabanga, la akabilima fafo, akaluwa yeke ikaetaka ambeë, akaya oya suluäse felo ibakolo binde, la aka beisaë itotina ta wewe. ³⁴La Yesu akabeka: wanange botaali, limeli liao lisuisoweë; kaaka, kimia la osiuwa. ³⁵Mbile akabeka lisiä, bokumi bo- mbele Mungu, bakabeka: linde mbo wana otali aongba, loka loingi otoangaisa baekesi? ³⁶La Yesu, aikaoka baoï bibo, akabeka la bokumi bo mbelemungu: oïbangaka, imilaka ango. ³⁷La aikabeka la buto ango amoï ake linde, kangango ko Petelo, Yakobo la Yoani nduku aya Yakobo. ³⁸Ekomakabo ta mbele ee bokota bombelemungu, oko ekaenaka Yesu linginda libaito batolela la batomama likama. ³⁹Akaota, la akabekelabo: lokaloingi otowai iyeli, la loka loingi otolelaï? wana aingbeli, la ambe ta ilo. ⁴⁰Bakasekaë. la akatomoisa batotina lousa, akaosa ise la inango a wana, la be-bambaka linde, akaota elo engalaka wana. ⁴¹Akaundae ta boo, la akabeka linde: Talitakumi, ilangi obeka mbo: wana botali emalaka, lotobeisoo. ⁴²Lamangu, wana botali aka emala, la akakenda; akambaka la miaka liou la yele: la akamwala likama fafo. ⁴³Yesu akabeka libo bikela biofoka, lokambo buto angomoi ailuwaka leka lamo, la aka bekambo bafe wana botali bieka biola.

Chapter 6

¹Akafowa ta eseke lamo la akaya ta boki winde engene la Baeki bakatuta ye.²Ta lisiyo li sabata akakola oekisa katikati i Esongamelo la baito likama beke baokaka ye bakamwala la limwali, bakabeka mbo aanye mbeko ye ende? weli we bofomo linde la bakuwa bafi likakelomo linde? ³Yeitiye bokeli bo mbao la wana aya Maliya? yeiti ye nduku a Yakobo la Yose la Yuda la Simona ? Bawelo binde bataali baiti liso eke? bakauma likulia loka linde. ⁴Yesu akabeka libo mbo bonangoli atoeno lokuku ko ta boki winde angene la katikati i befindi binde la katikati i mbele inde.⁵Aitikela likuwa ango limoi libofoka elo,sakolo kotela inio i baito baoooh ba byale la ouwisabo.⁶Ye akamwala ta litina li boeno wibo bo liimeli.aka kenda okaekisa ta beki fangi la fangi.⁷Akata Ba liou la baele ambe ye la akakola otoma bo baele baele; akafa bo bokota likolo li belimo be lilo. ⁸Akalaka bo mbo baiyosaka leka loka lo lokendo, sakolo ko itumbu, tinga boila, ndoena litanga, ndoena falanga ta bokoli; ⁹Ndjo babatise bakolo bibo la bapapa, bibataka tulu yele.¹⁰Akabeka libo mbo, okafoitai ta mbele, umoakai onga tii kani etofoenu ta eseke lamo. ¹¹Yomba mbo ta eske losiya baitukumaelenu la baiyoki enu, tambile e lifoi lino fufulakai bouta bo bakakalaka bino loka lo libekelomu libo.¹²Kolaongoma bakatomoa okanangola mbo baito bakikole betema. ¹³Bakatomoisa belimo bebe la bakauwa baito ba biale likama baina la bakauwisa bo.¹⁴Ekaokaka bokota Elode mbo lina liya Yesu liyo luwamana fololo, baito bambaka batobeka mbo, Yoani Bolufi aosila ofufuka ta lingba, litina liamo bakuwa baofoka batokelomo linde. ¹⁵Basiya mbo, imbe Eliya, ndjo bamoi mbo, ye bonangoli bo bomuna bo banangoli kwala.¹⁶Ndjo Elode, ekaokaka ye lobeko lamo, akabeka mbo, Ei lokatena Yoani botchwé, ye oko akaosila ofufuka. ¹⁷Elode akatoma baito okaunda Yoani la akakanda ye ta bonyololo loka loya Elodia, boali aya Filipino, nduku inde, loka mbo asongaka ye.¹⁸Yoani akabeka la Elode mbo, yeiyengani lao ongala la boali aya nduku ao. ¹⁹Yamo yoko Elodia akaiyana linde la akalinga mbo aite ye. Ndjo aitolonga. ²⁰Loka mbo Elode abangaka Yoani la aluwaka mbo ambe buto a wewe la botanu, kolaongoma, akakuka ye. Ekaokaka Elode ye, ambaka la itoo ndjo akaoka ye la liomali.²¹Ndole ekalikolomo ta lisiyo li libotomu liya Elode oko ewaka ye elambo lofi ta baito binde la bakapiteni la basilikani la bangele ba Galilaya. ²²Wana botaali aya Elodia akaota, akabina bisha akaomalisa Elode la beke balaka linde. Ndjo bokota akabeka wana botaali mbo, Lengilekei loni leka olangi la lotofa lao. ²³Akalapela ye mbo, leka ango le otolongila, lotofa lao, imbe ende botuku bo bokota wange. ²⁴Akatomowa, akabekalainango indembo, Lolengile koni ingi? La akabinoisela ye mbo, Botchwe boya Yoani Bolufi. ²⁵Mangu mangu akaota elo embe bokota okalengila ye mbo,lolangi mbo ofei botchwe boya Yoani Bolufi likolo li loungu. ²⁶Bokota akmba la ngandi ifi, ndjo loka lo lilapi linde, la baito beke balaka linde, aitiengana ofeka. ²⁷Kolamango bokota akatoma bosilikani la bonoko mbo, aye la botchwe winde. Akaka, akatena ye botchwe, elo ta bonyololo, ²⁸La akatola botchwe winde ta loungu, la akafa yo la wainenge. Wainenge akafa la inango inde. ²⁹Ekaoka baeki lobeloko lamo, bakaya oyaosa boliyo winde la bakaka selia ye katikati ii mbila.³⁰Batomomu, bakakoma tina la Yesu, bakabeisaë mbeko itotina ye ikawakaë laye ika ekisakaë. ³¹Yesu akabeisabo mbo: yokoï tosiameï ta liombe, ongaleise inio. Litina imbe la babule batoka labe batoinowa, kolaongoma baenyele ango mbile eola. ³²Bakaka lambisa bakalila ta wato, bake okasima taliombe. ³³Baito babule bakaenabo batoka labakaluwabo, tabeki betotina mangu labakolo bakaka bakaetaë ta eseke le lotoka bo. ³⁴Mbile etomoië ta wato, Yesu akaena linginda libaito, akamwala langandi, latina ani ekatikala bekoko beitiële la bokuki; akambaka atoekisa bo mbeko ibule.³⁵Mbile ekaka likama, baeki bakaya tina linde, la lobeko; eseke lombe liombe mbile efoeta likama. ³⁶Beka libo, bainoë ta beki bibo bakaka luke bieka.³⁷Yesu aka sanola: fakaïbo enu angene bieka. bakabeka mbo: tokeï esu angene oka somba bekati bofelo bo baito miya yele, laonga tofe bo biaka.³⁸Aka beka libo: ombeï la bekati byanga ka moileï, oluweï, bakabeka: bekati bembe liondo, la suwe yele.³⁹Lambisa akabeka libo ba ngalese ta embili la embili ta liwa liesi. ⁴⁰Akaselabo ta bolenga bo miya la suku liondo. ⁴¹akaosa bekati liondo la suwe yele, la mbisa, akalilisa baiso likolo ta buse, aka lengila ngbengbele. akatena bekati, akafa baeki, baanele linginda. akaana aloko suwe yele ta baito batotina. ⁴²Baito batotina bakala la bakakuma. ⁴³La mbisa bakaya la lotshunga liou layele ibekati la ltochunga to suwe toye ikatikalaka bebekati la suwe.⁴⁴Beke balaka bekati bambaka baito bilefu miya liondo.⁴⁵Takani, akabeisa baeki balile ta wato bake felo inde fangi e libande, ta betesaida, mbile amo engene atobekana la linginda. ⁴⁶Akatoma bo bake, akaka ta longo akata lisomboli. ⁴⁷Lalikolase, wato bokambaka aïteni ilibanda lifi.⁴⁸Enakae mbo baomba tatale iyoluka, lofofo lokanyabo tabisa ota lotiyo lotuku unati. akaka tina libo akakenda likolo lilibande lifi, akawa mbo aetebo. ⁴⁹Ekaenakabo buto atokenda likolo lilibande lifi, bakatanga keimbe bolimo bobo, bakakola lomamo, ⁵⁰Bakaenabo boätotina baenyeli bakabuyana bo.mbisa Yesu akabeisabo, taomongo: imbendeï, obangakai. ⁵¹Mbisa akalila tawato, lofofo lokasila. Bakatikala lalimwali. ⁵²Ani eïkaluwa bo tokesa tobekati, bofelo betema bibo beimbaka la ofoka. ⁵³Mbisa iyolekisa libande lifi, bakaka taboki bo genesaleta,baka ongondjaë. ⁵⁴Talotomo libo tawato, bakaluwa lamangu Yesu, ⁵⁵bakakenda biseke bitotina, bakayelaë baito babiale tabandamba, biseke

bitotina bi okaka bo mboli.⁵⁶ Tabiseke bisiä bikomakaë, tabeki befi ,bekikelike, imbe talokonda, batosela biale tabiseke bibaito batotina, batosombola aunde ango tulu. batotina be baundaka baka anya liuwesi.

Chapter 7

¹Bafalisaĩ la bandiki, bakafoa ta Yelusaleme, bakatoamana tina-tina la Yesu.²Bakaena basia ta baeki binde batola biẽka bibo lani bao bambe la lilo, ilangi obeka lao; bao baikasoolomo.³Kolaongoma, Bafalisaĩ la ba Yuda bai-ẽngani ola ko ndosoola bao, la welui la weli otutana la asili ibaito ba felo.⁴Tambile ekafoaka bo ta eseke lo baito batotina, bakambaka batola mbisa ilo-tanisomo . Bambe aloko ta tokpongbo tosia chueke toengani libo bamoile, ke lisooli li kopo, tuku la benyongo.⁵Lisaĩ la bandibki bakaĩolaẽ: loka lo ingi baeki bao baitotuta asili i-baito ba felo, la batola bieka bibo ani bao bambe la lilo?⁶Yesu akamutola bo: baito ba lolanga, Isaya akatondola loka lino, la ika-andikomo: baito be bato litiseĩ ango ta benoko, kolaongoma betema bimbe esika langẽ.⁷Imbe ango bule batolitiseĩ, la oesa tokpongo chue la ba-afa tombe tobaito.⁸Ototikaĩ bikela bia Mungu, la otmoila tokpongo to baito.⁹Akabeka libo lisiã: otoseĩsaĩ bikela bia Mungu, loka lo-litisa tokpongbo chuino.¹⁰Yamo yoko, Mose akabeka: litisaka Ise ao la Inango ao, la ono atose-ola Ise inde la Inango inde atopata etumbo lo lingba.¹¹Kolaongoma, otobekaĩ: yomba mbo buto atobeka la Ise inde la Inango inde lotosungoõ la yeke inyami, ilangi obeka, liano lima ambe Mungu,¹²oitotikaĩ owa lekango lomoĩ loka loya Isea ao la Inago ao,¹³otobunaĩ lioĩ lia-Mungu loka lo topkongbo chuino, laye okataĩ. la otekelaĩ mbeko isiã imbule yeke itutani la yamo.¹⁴Lambisa, okata linginda lisia tinatina linde, akabeka: okekeeni enuatotina, kochakaĩ la weli.¹⁵Yeke ito-ota ta buto, yamo yeitosesaẽ, kola ongoma, yeke itotomoã aiteni inde, yamoitoesa lilo.¹⁶Ono ambe batoĩ loka looka aokeke.¹⁷Mbile ekaotaẽ ta mbele, esika ta linginda, baeki binde bakafelaẽ litina li bombila.¹⁸Akabeka libo: enu aloko oitĩ la weli? oitakaluaĩ litina liyeke ito-ota ta bonoko bo buto la yeĩto seisaẽ?¹⁹Lokambo yeke ito-ota ta botema bo buto, ito-ta sũlo, la ito-eta malaemoĩ ta biseke bisami loka lokomanya bieka biso-olo.²⁰Akabeka libo lisiã: yeke itotomoã ta buto, yamo itoseisa buto.²¹Aiteni e-buto, ta botema bo baito itotomaoã baenyeli babe, bolefe, lilalani,²²wiba, bobe, tale fafo, batongi, boeno bo liengani, lofolõ, botema bobe, loitano...²³Bitotina biẽ bitolomoã aiteni i-botema, yamo i-toseisa buto.²⁴Yesu mbisa i-onga, akaka ta boki bokumo Tulo la Sidona. Akaota ta mbele la baenyeli mbo buto ailuaka, laẽ aiti buto ao samana.²⁵Botaali amoĩ, ono wana inde botaali ambaka la bolilo-obe, akaoka ba tobekela loka linde, akaya oyakusama ta bakolo bide.²⁶Botaali oko ambaka ta i-bote i Geleke - Suliya ta Fenisiya. Aka lengilaẽ asaẽ bolimo-obe ta wana inde botaali. Yesu akabeka linde:²⁷Tikaka koni bana ba ngene e-mbele ba kume so-olo, lokambo yeiyengani osa bieka bi bana bangene e-mbele ofa la bana ba ngba.²⁸Hii, ngene ange, botaali akabinoiselaẽ, ye mboo, bana ba ngba sekala i-mesa batolaka mboko mbumbusi ye ito kpakasẽ.²⁹Akabeka linde: loka lo limeli liao, kaaka, bolimo-obe bo-otomoã ambe wana botaali.³⁰La mbile eka bino-akaẽ ta mbele inde, akaosha wana inde botaali alalise ta litamba, bolimo-obe bokaosila otomoã.³¹Yesu akatika boki bo Tulo, la akaya ta Sidona akakela ta libande lifi li Galilai, aka tenyanya ta boki Dekapole.³²Bakayelaẽ la buto a looko, ono akambaka la boeno bo libeki la weli, la bakalengila linde atalielee bo.³³Akafoyaẽ ta linginda, akataẽ tonekele ta batoi, la akaundaẽ lolame la soĩ inde angene.³⁴Akaila baiso likolo ta lobola, akabeka: Efata!, litina lao, likolamaka.³⁵kolambile amo, batoi binde baka likolomo, la lolame linde loka likolama la akabeka la weli.³⁶Yesu akabeka libo baibeisaka buto ango amoĩ; la baibekaka ta biseke bi baito ba bule.³⁷Bakambaka ta limuali lifi, la bakabeka: atoa tokesa chue la okisa be-eko, la obekisa be baikambaka obeka.

Chapter 8

¹Tabasio bo, linginda lifi bakatoamana lisia la baikambaka la leka lola, Yesu akata baeki binde, la akabeka libo mboo: ²lombe la ngandi fafo ta lie linginda; lokambo basio basao bambe tina lange, la baiti la leka lola.

³Lokaobinoisa bo la semba; baitomba la befoka Lokaobinoisa bo la semba; baitomba la befoka tandole, la bamoi bibo baye esika. ⁴Baeki binde bakamutola mboo: enikanda engani lao okumisa bo soolo la bekati, ta eseke lo liombe? ⁵pm to Yesu akaiyola bo: ombei la bekati bianga? bakamutolaemboo, bosambale. Kolaongoma,

⁶akangalisa linginda ta nyele, akaosa bekati bosambale la, lamisa ioesa ngbengbele, akabuna, la akafayo ta baeki binde loka banele bo; la bakanela linginda. ⁷Bakamaka aleko la inio ii suwe, la Yesu, akainoisa ngbengbele, akanela aleko bo. ⁸Bakala la bakakuma soolo, la bakatola tohunga bosambale tondobilo ta bikende bieke bitikalaka. ⁹Bamaka baito elefu inati. la mbisa Yesu akabinoisa bo. ¹⁰Kotambile amo, akaota ta wato la baeki, bakaaka fangi ee Dalamana. ¹¹Bafalisai bakatomoela ye, la bakakola otana fie la Yesu, loka lokotae, la ofelae ndembe emoi ene ofoa ta lobola. ¹²Yesu akasuma ta botema winde, la akabeka: lokaloingi fecho ene batolengila ndembe? wewe lotobeka lino, yeiti la ndembe embofomoko ene fecho. ¹³Akatika bo, la akaota ta wato lokalolekisa fangi ebaele. ¹⁴Baeki bakalendja oosa bekati; la baikambaka ngo kolaemai ta wato. ¹⁵Yesu akafa bo limutoli: la weli la benyeli ba bafalisai la be baya Elode. ¹⁶Baeki bakaenyela bo angene, la bakabeka: lokambo toiti la bokati. ¹⁷Yesu akalua bo la akabeka libo: lokaloingi otoenyelai lokambo oiti la bekati? ¹⁸Ombei la baiso la oitenai? ombei la batoi la oitokai? la oiti la weli? ¹⁹Mbile lobunaka bekatibosambale loka lo baito elefu liondo, to chungu chuanga otikalaki layo la yeke otolakai? bakamutolae mboo: liou la yele. ²⁰Lambile lobunaka bekati liondo loka lo baito elefu inati, tohunga totikalaka chuanga? bakamutolae mboo: bosambale. ²¹Lakabeka libo: oitakalwai amboko?

²²Bakaaka ta betesaida; la bakayela Yesu buto a botuku, bakalombokolae aunde ye. ²³Akaunda butu a botuku, akaaka linde ta boki; akata soi inde ta baiso binde, la akatela ba, la akaiyolae lamba afoena inio? ²⁴Akamoiila, la akabeka: lofoena baito ke tosendu, totokenda. ²⁵Yesu akatae lisia bao ta baiso; la mbile buto a botuku akamoiila eseke lomoi, akauwa, la akaena leka lototina la lichuanisomo. ²⁶La Yesu akatoma ta mbele inde, akabeka: oibinoakale ta boki. ²⁷Yesu akaaka la baeki binde esekelomoi, ta bieki bi Kaisalia boa Filipino, la bakaiyola lofelo ta ndole: Enu otobeka mbo ei lombe ndai? ²⁸bakamutolae mboo: Yoani bolufi; basia mboo, Eliya, basiamboo amoi ta banangoli. ²⁹La enu ase akaiyola bo, otobekai mbo lombe ndai? Petelo akamutoela: ombe Kilisito. ³⁰Yesu akafa bo litomomu mbo baibekelaka buto ando amoi. ³¹Akakola obeisa bo mbo iyengani la Wana buto aoke wale likama, akusomo ta biange, la bekumi, la bandiki la atoimoto, ee lambisa atofufuka mbisa ii basio basaso. ³²Akabeisa bo mbeko folele folele. La Petelo, akaosae ta ifokolo, akabeka linde lisia. ³³La Yesu akabinoisa lambisa la akamoiila baeki binde, akamamila Petelo akabeka: Binoaka la mbisa yange, Satana loka oitoenyelisa mbeko iya Mungu, ombe ango la baenyeli ba baito. ³⁴Akaata linginda eseke lomoi la baeki binde, akabeka: buto ono ambe la yeme iotutei, afekeke koni engene la aileke lieka linde la atutekei. ³⁵Ono asami ouwisa liwawi linde, atobungisa, la ono atobungisa liwawi linde loka lange, loka lo mboli itanu atouwismo. ³⁶Eni litina limbe ta buto aoshe bitotina, la akose liwawi linde? ³⁷Loni leka buto aengani okikoisa la liwawi linde? ³⁸Lokambo ono atokei soni la baai bange aiteni ene fecho ee baito ba belefe la bobee, Wana a Buto atoka lekowe soni etoyae ta bofoka boya ise Inde la bakitomo be baengani.

Chapter 9

¹Akabeka libo lisiya mbo: Lo'obeka lino ta wewe, bamoi ta bee bambe eke baitongba anga, kanda toene bokota boya Mungu bo'oya la bofoka. ²Mbisa ii basiyo liambe, Yesu akaosa Petelo, Yakobo la Yoani, la akakesa lao angene anga ta longo. Akakikowa felo ibo, ³tulu inde ikamba la bongei, la bofufu likama, oto butoeke ta nyele ekoengana ooso'ola yo ongoma. ⁴Eliya la Mose bakatomoela bo, bakabekana la Yesu. ⁵Petelo akabeka la Yesu mbo: Labbi, iyengani liso ongala eke, tokele bambau basaso, limoi loka lao, limoi loka loya Mose, limoi loka loya Eliya. ⁶La aikaluwa ingi atobeka, loka bakambakala la bowa likama. ⁷Liumba likaya oyaufa bo la lilima, ta liumba limiki likaokana aiteni ii liumba mbo: Ono ambe Wana ange bosamomu, okakai ye! ⁸Mangu-mangu, bakamoila fangi esiya baikaena buto, sakolo ko Yesu ambaka tina libo. ⁹Mbile esuluwaka bo ta longo, Yesu akabeka libo mbo oibeisakai buto anga amoi leka okaenai, kota lisiyo litofufuka Wana a Buto ta bangbei. ¹⁰Bakalitisa lioi liamo, ndjo baka'akola ofelana bo angene mbo: Litina li lifufuko ta bangbei mbo ingi? ¹¹Baeki bakaiyola ye le lofelo: Loka loingi baandi batobeka mbo iyengani koni la Eliya aye felo? ¹²Yesu akabeka libo mbo: Eliya atoya felo loka lo'ota mbeko itotina alima. La loka loingi isonomu mbo Wana a Buto ato'oka bomusi likama la batofeka ye? ¹³Lo'obeka lino, Eliya aosila ona ko'ala, baito baosila okela ye ani balangi, otutana la ani ikasonomo ta lokasa. ¹⁴Ta mbile bakakoma tina la baeki bee amoi, bakaena tina libo linginda lifi la baandiki batokela fiye la baeki. ¹⁵Mbile linginda bakaena Yesu, bajamwala, la bakaka mangu loka lofa ye kalibo. ¹⁶Akaiyola bo: Enu libo ototanai fiye loka lo loni lobeko? ¹⁷Buto amoi ta linginda akabinoisela ye mbo: Boekesi, lokayaka la wana ange botolome ambo we, ono ambe la bolimo ba ebebe batokanda ye bonoko. ¹⁸Biseke bitotina atounda ye, atokusela ye ta nyele; wana atotomowa fulofulo la atowa ngelete, bindo binde bitpundamana. Loka lo'olengila la baeki bao basaye bolimo wamo, baikalonga. ¹⁹Yesu akabeka libo: Ooh! Baito baiti la liimeli. Kota eni mbile lotongala lino? Kota eni mbile lotolewa ta mbeko ino? Yokoi la wana eke ambei. Bakaya linde ambe ye. ²⁰Kota mbile akaena Yesu, bolimo bokayeya wana tale, akaumana ta nyele, la wana akatimba ta nyele, fulofulo ikatomowa ta bonoko winde. ²¹Yesu akaiyola ise inde mbo ta mala yanga itokelaka ye ani? Kota wainenge winde. ²²Mala likama atokusa ye ta imbe la ta baye loka loita ye. Yomba mbo oengani okela leka lomoi, sungeke'su la okeleke'su ngandi. ²³Yesu akabeka linde: Otobeka mbo yomba mbo oengani!... Itotina imbe oto bofoka ta ono atoimila. ²⁴Mangu-mangu, ise a wana akamama: Lofoimila! Sungekei ta boeno wange bo liimeli. ²⁵Yesu akaena linginda batoka mangu, akaesa baoi la bofoka ambe bolimo bobo, la akabeka linde: Bolimo bo ebebe la bo bo'oko, lofo ishosh: Tomowaka ambe ono wana, la oibinowaka ale. ²⁶La akatomowa, ani aomama, la akabilimisa ye likama, wana akamba kee boliyo, la beke bambaka batoena baka beka mbo aongba. ²⁷La Yesu akaunda ye ta boo, la akaila ye likolo. La akaemala. ²⁸Ta mbile eotaka Yesu ta mbele, baeki binde bakaiyola ta kpengbe mbo: Loka loingi toikalonga oosaya we bolimi bobo? ²⁹Akabeka libo mbo: Wo bolimo bobo boiengani ofowa kota ndole ee basomboli. ³⁰Bakaka elo, la bakatenyanya ta boki bo Galilaya. Yesu aikamba la yeme mbo baluwe ye. ³¹La akaekisa baeki binde, akambaka atobeka: Wana a Buto atofomo ta bao ba baito, bamboitaka ye, la mbisa ii basiyo basasola atofufuka. ³²Ndjo baeki baikaluwa litina li baoi bamo, la baikafela ye. ³³Bakatomowa ta Kapalanauma. Ta mbile embaka ye ta mbele akafela baeki binde mbo: Okambaki otowai fiye ta ndole loka loingi? ³⁴Bakangala haii, loka ta ndole bakambaka batobekela fiye loka loya ono aeti bofi. ³⁵Kola ongoma, Yesu akangala'se, akata baeki liou la baele, akabeka libo: Yomba mbo buto alangi omba a felo, atomba a liko ta batotina la bokowa bo batotina. ³⁶La akaosha wainenge, akata ye aiteni ibo akaunda ye ta boo, akabeka libo: ³⁷Buto ono atotukumaela amoi ta wainenge ono loka lange atotukumaela, aitatatukumaele anga, la aotukumaele aleko ono akatomei. ³⁸Yoani akabeka linde: Boekesi, toene buto amoi atosaya belimo bebe la lina liao, tokafekila ye, loka aikambaka eseke lomoi liso. ³⁹Yesu akabeka: Oifekilakai ye, loka buto anga amoi aiyengani okela ikesa ta lina liange, ndjo la mbisa a'akole obeka bobo loka lange. ⁴⁰Loka ono aitoemaele'su, ambe loka liso, ⁴¹La ono atofe'nu kopo ee baye ta lina liange, loka ombei baya Kilisito, lotobeka lino ta wewe, aitobungisa lilipomu. ⁴²Ndjo, yomba mbo amoi atoumisa likukia ta amoi ta bee bainenge bakafoimila, iyengani linde okandomo litale lifi ta ngingo la kokusa ye ta libande lifi. ⁴³Yomba kembo boo wao bombe likulia loka lao, tenaka wo, iyundu anga lao o'ota ta bokota la boo bomoi, ⁴⁴la ongala la bao baele loka oke ta imbe, yeke yeito tiamaka. ⁴⁵Yomba kembo likolo lio limbe likulia loka lao, tenaka lio, kanga anga o'ota ta liwawi la likolo limoi, ⁴⁶la ongala la bakola baele loka okusomo ta geyena, ta imbe ye yeito tiamaka. ⁴⁷Yomba mbo liso liao limbe loka lao likulia, tenaka lio, kanga anga mbo o'ote ta bokota boya Mungu, la liso limoi, la o'ota ta geyena, ⁴⁸elo fiambo iyola lokoma yeitongbaka, la imbé ye yeito tiamaka. ⁴⁹Loka baito batotina batokomiomo ta imbe kee ani etokomiaka bo bieka ta bopka. ⁵⁰Bopka bombe leka lolo; ndjo liye linde likaosila, batokomia bio eni kanda? Mbakai la bopka aiteni ino, la mbakai la eyaii ta bamoi la basiya.

Chapter 10

¹Yesu akafoa elamo, akaya ta ikenge i-Yudeya la fangi enemoi e Yolodani; likama libaito bakasondjamana ambee, loka bikela bibo akakola oekisa. ²Bafalisai bakaya, loka lopimae, bakakola ofela felo kemo botolome aengani oita libala la boali inde. ³Akainoisela bo lao: Mose akalakeke enu loni lobeko? ⁴Mose akafeke'esu ndole eosona lokasa lofoya botaali ta libala. ⁵Kolaongoma Yesu akabeka libo mbo: loka lo betema bofoka bino yamo akatikelenu baoi bamo. ⁶Kolaongoma, koandja ta liömu li wenda, Mungu akabekela botolome la botali. ⁷Kolaongoma botolome atotika ise inde la nango inde atongala eseke lomoi la boali inde. ⁸Boya baele batomba buto amoi, kolaongoma batotikala leka lomoi. ⁹Yamo yoko buto aiyana yeke Mungu akasela eseke lomoi. ¹⁰Mbile bambaka ta mbele, baeki bakakola ofelaë elamu kati. ¹¹Akabeka libo mbo:botolome ono akaita libala la boali inde la kosonga asia, aochuelae nyongo. ¹²Loka ikaomba mbo bootali amoi, mbisa ioita libala la bolome inde, ekosonga asiya aochuelae nyongo. ¹³Bakaya la bainenge ambeye loka aunde bo, kolaongoma baeki bakamamila beke bakayaka la bana. ¹⁴Yesu akaena bo la akaoka bobe, kolaongoma akabeka libo: tikai bainenge baye eke ambei, oifekilakai bo, loka bokota bo ya Mungu bombe ke bo. ¹⁵Lotobeka lino ta wewe ono akaimila bokota boya Mungu aiti ke wainenge aitoota. ¹⁶Kolaongoma akaunda bana ta bao binde, akandja osemboela bo akatela bo bao. ¹⁷Kolalaongoma Yesu akaeta ta ndole, buto amoi akaya mangu, akachua balui felo inde, boekesi bolo, akafelae: lokele isai loka lota ta bokota bo ya Mungu? ¹⁸Yesu akabeka linde: loka loingi ototei bolo? yeiti la buto bolo sakolo Mungu engene. ¹⁹Olui bikela: oitaka buto, oichuaka nyongo, oibaka, ndota mboli ilolanga, oipkolaka leka louto, litisaka ise ao, la nango ao. ²⁰Akamutoelae:boekesi ndjaso itotina yo lolembiliyo kota wainenge wange. ²¹Yesu akamoilae la losamo akabeka yotikala leka lomoi, kaaka la ungisaka bieka biao bitotina bieke ombela yo, kolaongoma faka tobube, la otocha ekukelo ta bose la yoko oya tutei. ²²Akasoma lokali lio lioi, la akaaka la ikenene ifi ta botema loka ambaka la bibongo likama. ²³Yesu akamoila fangi inde, la akabeka la baeki binde: imbe la tale baito ba lifoka oota ta bokota boya Mungu! ²⁴Baeki bakamoala ani Yesu abekaka ongoma. La akabeka libo lisia: bana bange. ²⁵Imbe tale ta beke batota baenyeli ta bafoka loka loota ta bokota boya Mungu. Imbe la bolembu likama Kamela oota ta lifola li iyolo la lifoka oota ta bokota boya Mungu. ²⁶Baeki bakamoala fafo, bakabekana bami la basia, ndai ase atouwa? ²⁷Yesu akamoila bo, akabeka: yoko imbe tale ta baito tinga ambe Mungu: itotina imbe la bolembu ambe Mungu. ²⁸Petelo akakola obeka linde; tene, esu tootika bitotina iso la totutuu. ²⁹Yesu akabeka: lotobekalino ta wewe, oto buto ono akatika okalange la okalo mboli itanu mbele inde, kee banduki, kee bawelo inde baatali kee nango inde kee ise inde, kee bana binde, kee nyele, ³⁰la atofomo mala mia kanikani ta wenda we, mbele, la nduki batolome, bawelo baatali, baima, bana, la nyele, kola biale aleko, la tambile emboyaka, liuwesi li laya laya. ³¹Nde babule beke bakambaka betoli felo batomba bambisa; la be bambisa batoeta felo. ³²Bambaka tandole olila ta Yelusaleme, la Yesu ambe felo ibo, baeki bakamwala, la beke batutakae bakabanga. La Yesu akaosa lisia liou la baele, beke bambaka linde akandja obeisa bo lioi li ndjaso ye iyengani okomelae: ³³Moilakai, totolilai ta Yelusaleme, la Wana a buto atoitomo ta bao ba bekumi la baandiki- ngoto. Batokesae angbe, la batokesae ta bapakano, ³⁴Batotae ta bao batokesae ta baito ba wenda bosia, la baito batotae kungutu, baochuelae soi, la batoimae fimbo, la batoitae; mbisa ibasio basaso, atofufuka. ³⁵Bana baya Zebedayo, Yakobo la Yoani, bakaya felo iya Yesu, bakabeisae: Boekesi, tolangi okelelesu loase lototina leke totolengiloe. ³⁶Akabeisa bo; lokelelenu ngi? ³⁷Imielekesu ongola, amoi ta boo bo bolome la asia boo wao boali, tambile etongaloe ta taala ao. ³⁸Yesu akabeisa bo: oluwi loaso le lotolengilenu otolongai omwa kopo ene otomwei? La olufiomi la lilufi litolufiomo? ³⁹La Yesu akabeka libo: iyengani lino omwa kopo ene lotomwa, la olufiomi ta lilufi lie litolufiomo; ⁴⁰loka longala ta boo wange la boo boali, lo loaso loiti lange ofenu, la itofomo la beke ikaosila okomwelo loka libo. ⁴¹Be liou, bakaoka ongoma, bakandja osomela Yakobo la Yoani. ⁴²Yesu akata bo lioi, la akabeka libo mbo, oluwi lao baito beke bakaotangomo betoli felo ta wenda basia batofekila bo la baito bafibibo loka bambe la ishosha ambe bo. ⁴³Yaiti ongoma ta katikati ino. ono atolanga ongala bofi ambenu, atomba bokowa wino; ⁴⁴La ono atolanga buto afelo ambenu, atomba bokowa bo batotina. ⁴⁵Wana a buto aiyeli lao bakuwele ye, kanga akuwele basia, la ofa liwawi linde angene kee liendoli li baito babule. ⁴⁶Limo bakaka Yeliko. la efoaka Yesu, la baeki binde, la linginda li baito, Batimayo, wana aya Timayo, botuku bo bofele, ee angalakase ta boonga bo ndole lani atolengila bieka. ⁴⁷Akaoka lao Yesu a Nasaleta, akakola omama; Wana aya Dawidi, Yesu okelekii ngandi! ⁴⁸Baito babule bakaimae lao angale kimia; akamama la bofoka; Wana aya Dawidi, okelekei ngandi. ⁴⁹Yesu akaemala, la akabeka: takaie lioi. bakata buto a botuku, bakabeisaembo: mbaka la bofoka, emalaka, atotoo! ⁵⁰Botuku akakusa tulu inde, la akaemala mangu, akaka elo embe Yesu. ⁵¹Yesu, akaosa baoi, akabeka: Olangi lokeleloe ingi? Laboni, buto a botuku akabinoesela, lolangi loene. ⁵²Yesu akabeka linde: kaaka, limeli liao lifouwisoë. Kotambile amo akaena, la akatuta Yesu ta ndole.

Chapter 11

¹Ekambaka bo tina la Yelusaleme, ta Betefage la Betania, ta Longo lo Bilaya, akatoma baeki baele binde, ²Akabeka libo mbo, kakai ta boki we botomoilana lino, etotenu elo, otoanyai wana a bokoko akandomu, buto aitaka ngala koni likolo linde. Sombulakaiye la yokoi linde eke. ³Yomba mbo buto atoiyolenu mbo, loka loingi otokelai ani, bekakai mbo Ngene ambe lamo la yeme la atobinoisa yo eke lisiya. ⁴Bakaka bakanya wana a bokoko akandomu ta boinda bomoita ndole; la bakasombula amo. ⁵Beke bambaka baoemala elo bakabeka libo mbo, otokelai ingi eke etosombulenu wana a bokoko? ⁶Bakabeka libo ani ebeisaka Yesu bo la bakafa bo ndole. ⁷Bakaka la wana a bokoko ambe Yesu, batokusa tulu ibo likolo linde, la akalila lamo. ⁸Likama li baito bakakendja tulu ibo ta ndole, basiya bakakendja betaa be isandu bieke batenaka ta bilanga. ⁹Bakakenda felo la bo bakatuta lambisa ani batomama mbo, Osana! Ono atoya la lina liya Ngene autcholomoko! ¹⁰Bokota boya Ise iso Dawidi botoya autcholomoko! Osana ta biseke biyeti likolo. ¹¹Akakoma ta Yelusaleme la akaota ta Tepelo. Ekasilaka ye omoila fangi la fangi, akatomowa oka ta Betania eseke lomoi la Ba liou la baele, loka mbile eetaka. ¹²Ta lisiyo li mbisa, eko efoaka bo ta Betania, ye akaoka semba. ¹³Ekaenaka ye isandu i mosuke la esika, bombaka la ngoto, akaka tina okalinga mbeku lamba atoosha. Ekakomaka ye elo la aiyani leka, ko ngoto koyokoyo loka yeitimba koni mbile etouma. ¹⁴Akabeka layo mbo, Tikaka mbo buto ailaka ale touna tchua lisiya. Baeki binde beokaka aleko yo. ¹⁵Bakaota ta Yelusaleme. Akaota ta Tepelo la akakola osaya baungisi la basombi katikati i Tepelo; akakiola mesa e beke batokikoliaka falanga la babonga ba baungisi ba tokuku. ¹⁶Akafekambo buto ailaka leka ango lomoi ta Tepelo. ¹⁷Akaekisa la akabeka libo mbo, Isonomu mbo, mbele ange etotomo mbele e basomboli loka lo befindi betotina? Ndjo enu oselai amo eske lo biiba. ¹⁸Bakanga bafi la Baandiki bakaoka ongpma bakalinga ndole lamba batoita ye eni kanda, bakabanga ye loka likama li baito bemwalaka loka lo inango inde. ¹⁹Ekayaka likolase, bakatomowa ta boki. ²⁰Ekambaka bo batoeta la nongo, bakaenaisandu i mosuke ikafomela kota litina linde. ²¹Petelo akaenyela lobeko lamo, akabeka linde mbo, Laboni, tene! isandu i mosuke yeke olaniaka yosila omela. ²²Ye akabinoisa lioi libo mbo, Mbakai la limeli lya Mungu! ²³Lotobeka lino wewe mbo, lamba oni buto atobeka la longo le mbo, foaka, kudsamaka ta baye bafi, la aiteli fiye ta botema winde, la atoimola ,bo yeke itobekei itotomowa ongoma, itokelomo loka linde. ²⁴Lotobeka lino wewe mbo biega bitotina bitolengila lino, imilakai mbo osillai ooshai yo la itomba ino. ²⁵Etoelalenu loka losombola, yomba mbo ombei la buto amoi la lobeko, mesilakai ye loka Ise ino ono ambe ta likolo amesilenu batchuanelo bino. ²⁶Yomba mbo enu oimesili, Ise ino ono ambe ta likolo aimbomesila aleko bobo wino. ²⁷Bakakoma lisiya ta Yelusaleme. Ekambaka ye atokenda katikati i Tepelo, bakanga bafi la baandiki la bangene ba boki bakaya ambe ye. ²⁸La bakabeka linde mbo, Otokela ye mbeko la boini bokota? Ndai akafa lao bokota bokela yo? ²⁹Yesu akabeka libo mbo, Lotofelnu lobeko lomoi; binoiselekei, ndjo lotobeka lino lamba la boni bokota lotokela ye mbeko. ³⁰Lilufi liya Yoani lifoe la likolo lamba ta baito? Binoiselekei. ³¹Bakatana fiye katikati ibo, bakabekana mbo, yomba mbo tokaobeka mbo, la likolo, atobeka mbo loka loingi oikaimilai ye? ³²Ndjo tobekeke mbo, la baito. Ndjo bakabanga baito loka mbo batotina baimilaka mbo Yoani ambaka bonangoli be wewe. ³³Ndjo bakabinoisela Yesu mbo, Toiluwi. Yesu akabeka aleko libo mbo, ei aleko loitobeisenu lamba lotokela ye la boni bokota.

Chapter 12

¹Mbisa ionga Yesu akakola obekana libo la bembila buto' amoi alobaka elanga lo vinyo, akawa likula tina lamo, akabusha likemba loka loowama touna to vinyo, la' akashwa mbele likolo loka lomoila elanga, lambisa akaokana la bamoili ba elanga lo vinyo, lale lokendo. ²Mbile eobuna touna ekaengana, akatoma bokowa amoi ambe bokuki bo' elanga lo vinyo, loka loosha botuku winde bo yuma. ³Bakaunda bokowa wamo, bakakuchaye la bakabinoisaye bao bule. ⁴Akatoma lisiya ambe' bo bokowa asiya, bakakuchaye ta bochwewe, la bakanyongolaye. ⁵Akatoma ono a' asaso, bakaitaye, bakawa aleko ta bekowa besiya kongoma, bakaumabo, la bakaita basiya. ⁶Ikatikala' anga wana inde amoi bosamomu, akatomaye ta liko ambe' bo, akabeka mbo; batolitisa wana ange. ⁷Bakuki ba elanga lo vinyo bakabekana bo angene mbo; ono atomba ngene a bondanda, toitekeiye, la elanga lo vinyo lotomba liso. ⁸La bakaundaye, la bakaitaye, la bakakusaye lousa lo elanga lo vinyo. ⁹Kanikani, ngene a elanga lo vinyo atowa isai? atoya, la atoita bakuki ba elanga lamo, la atofa elanga lamo lo vinyo ta basiya. ¹⁰Osilai otangai liye lioi li lisonomu; litale liye likakusomo labashwei bambele, liomba litale lilitina lifi ta ifokolo imbele. ¹¹Ta lisangi liya Ngene ndjo likamba ongoma, la imbe leka lolimwali ta baiso bino? ¹²Batolo ba baYuda bakaluka mbo baunde Yesu, loka baluaka kembo abeke bombila wamo loka libo, ndjo bakamba labowa linginda li baito, bakatikaye, la bakaka. ¹³Bakatoma Bafalisai la baito ba ikumbe iya Elode ambe Yesu, loka loundaye tandole eé baoi binde angene. ¹⁴Bakafelaye mbo; Boekesi, toluwi mbo otobekaka kombeko iwewe, oitobangaka buto, la oitomoilaka lokuku lobuto, la otoekisa lobeko lowewe yeke Mungu atolengila la baito bakele' ongoma. Iyengani lombi yei' yengani olipa Lindjandja ambe Kaisala? ¹⁵Yesu akaluwa baenyeli babe bibo, akabeka libo' mbo; loka loingi otopime? toelekeni longbendele lomoi loka loene. ¹⁶Bakatoelaé' emoi, la Yesu akaiyola' bo; bombo we la lina liye limbe liyandai? Bakamutoelaé' mbo boya Kaisala. ¹⁷La akabeka libo mbo; fakai iya Kaisala ambe Kaisala, la iya Mungu ambe Mungu. bakamwala likama ta limutoli linde. ¹⁸Basadukai, beke bambaka batobekambo lifufukomi liyeti, bakaya tina la Yesu, la bakafelaye le lofelo; ¹⁹Boekesi, tene ani Mose asonaka ekela loka liso mbo; yomba mbo butolange botolome akaongba, la aotika boataali, ndoena bana, butolange botolome atosonga botaali amo, loka abote bana loka loya butolange ono akaosila ongba. ²⁰Ikamba la basamomu bosambale, ono aboli akasonga botaali, la mbisa akangba, aitiki bana. ²¹Ono abaele akasonga botaali wamo, la akangba aitiki aloko bana, ikamba aloko ongoma ambe ono abasaso, ²²Kotakani baitolange bamo bosambale bakasonge botaali wamo, batotina bakangba aleko. ²³Talisiyo li lifufukomu, botaali amo atomba aya ndai? loka bo bosambale basonge' ye ²⁴Yesu akabinoisela bo; oitií ta lichuanilo, loka oiluwi tosiyo lamba bofoka Mungu? ²⁵Lokambo, talifufukomu li bangbei, botolome la botaali baitosongana, batotina batomba bakitomo ta lobola. ²⁶Loka loyeke imoili lifufukomu libangbei, enu oitaka tangai koni anga mala emoi ta lokasa loya Mose, laye Mungu abekaka linde, loka lo isandu itobaana; lombe aya Abalayama, Mungu aya Yakobo, Mungu aya Isaka? ²⁷Mungu aiti Mungu a bangbei, ambe ndjo Mungu abaito be bambe la liwawi; ombei ta lichwanelo lifi. ²⁸Amoi ta basoni, ono ambaka atooka bo, akaena kembo Yesu asanoele basilikani bolo, akaya tina la Yesu, la akafelaye; lona ekela lombe lofi ta itotina? ²⁹Yesu aka' asanoela bo; tine ekela lofelofelo; okaaka, Isalaele, Ngene, Mungu iso, ambe koengene amoi, ³⁰Otosama Ngene, Mungu ao, ta botema wao bototina, ta bolimo wa bototina, ta baenyeli bao batotina, la tabofaka wao bototina. ³¹Tene bobaele; otosama basamomu lao kee owe angane, yeiti la ekela lofi losiya loeti yeke. ³²Bosoni akabeka linde; imbe ongoma, Boekese, obeka ta wewe mbo Mungu ambe koamoi, la ndoena asiya keye. ³³La osama ye la botema bototina, ta baenyeli batotina, ta bolimo bototina, la osama butolayo ao ke owe angene, ifoeta baana batotina ba nama labafae fi batotina beke batokelomo. ³⁴Ekaenaka Yesu kembo aosanola laweli akabeka linde mbo; oiti anga esika ta bokota boya Mungu la buto anga ' amoi aika felaye felo. ³⁵Yesu akambaka atoekisa ta Tepelo, atobeka mbo; enikanda basoni ba bikela batobeka mbo kilisito ambe wana aya Tawiti? ³⁶Tawiti ye angene akawalisomo la bolimo, akabeka mbo; Ngene aobeka la ngene ange mbo; ngalakase ta boo wange bo bolome, kotaani lotota baiyani bao bambe sekala ibakolo' bao. ³⁷Tawiti engene atotaye Ngene, eni kanda aengani linde? La linginda likambaka litookaye ta liomali lifi. ³⁸Akabeka libo ta liekisomu linde mbo; kebakai loka lobasoni ba bikela, balangi okenda lokandjo isa' isa, balangi ofomo kalibo la lokuku ta biseke bi baito likama, Batoluka bingaelo bilokuku ta bisondjamelo, la biseke bifelo ta baomali. ⁴⁰Batonokila bieto ibataali be baka ongbelo batolome, la basomboli basaasa loka loenene bolo ta baiso ba baito. ⁴¹Yesu akangala tina la ichunga i' lifae fi ta mbele ee Mungu, baito ba lifoka bakata likama. ⁴²Botaali bo ibube amoi, akata anga bieto biele bibingbendele, ikaengana la bieto bikikelike. ⁴³Yesu, Akata baeki binde, akabeka libo mbo ; lotobeka lino ta wewe mbo, ono botaali a ibube aofa koeta baito batotina. ⁴⁴Loka basiya bafe bieto yeke baikamba layo la yeme. kani ye, la boeno winde aofa bieto binde itotina yeke ambaka layo loka losungamana linde.

Chapter 13

¹Mbile Yesu atomoaka ta Tepelo, amoi ta Baeki binde akabeka libo mbo; boekesi, enaka, batale balo, la lichomu lilo!

²Yesu akabinoisela bo; otoena ye bashomu bafi? litale angolimo lietotikala likolo li lisiya lieke lietofoyomo.

³Akangalase ta longo lo Bilaya, felo ii Tepelo. La Petelo, Yakobo, Yoani la Andeleya bakaiyola ye boangene lofelo lembo; ⁴Beiseke'su, eni mbile itokomayo, la eni ndembe embo lueke'su mbo mbeko itotina yo ifoenganisomo? ⁵Yesu akabeka libo mbo; Moilakai laweli kembo buto ango amoi ailimbiki'enu. ⁶Lokambo likama batoya la lina liange, batobekambo; imbe ii, la batolimba likama libaito. ⁷Ombokakai mboli iibitumba la iyeli ii bitumba, ndomwalai, iyengani mbo yoko itotina ikome, ndjo yeitomba koni tunga. ⁸Yese imoi itoemaela yese isiya, la bokota bomoi botoemale bokota bosiya, itomba la lobilimo lo wenda ta biseke bitotina, itomba la semba. imbe ango koni liako libemusi. ⁹Moilakai laweli ambe enu'angene. batokese'enu tabakita, la batoumenu fimbo ta bisandjamelototomoi felo ii bekota befi, la bekota, loka lange, loka lolibekelomu. ¹⁰Iyengani koni felo mbo mboli itanu ingolomo ta yese itotina. ¹¹Tambile batoka lino loka lokese'enu, oitungisamanakai loka lo yeke otobekai, bekaka yeke itokomele'enu tambile amo, loka yeitombenu ndjo otobekai bolimo botanu ndjo botobekale'enu. ¹²Nduku atokesa nduku inde ta lingba, la Ise atokesa wana inde, la bana batoemaela baise bibo, la batoita bo. ¹³Otoiyomoi ta batotina, loka lo lina liange, ndjo ono atomba la bofilili kota liko otouwismoi. ¹⁴Mbile otoenai bowewe bo liseisemu batongala ta eseka leke loiyengani ongala, ono atotanga amoileke la weli, beke batomba ta Yudeya batoka mangu ta fongo, ¹⁵Ono atomba likolo limbele aitosuluwa la aimbota loka loosa leka ta mbele inde. ¹⁶La onono atomba ta lokonda aimbo binowa ale lambisa loka mbo aose tulu inde. ¹⁷Ngandi la bataali batomba la baeme labeke batomwesa ta basiyo bamo! ¹⁸Sombolakai mbo mbeko yamo yeikomaka tambile ee botoko. ¹⁹Loka ta basiyo bamo itomba la bomusi bofi koeta bomusi bitotina, kowakola kota liako liwende kota aboni, lietakamba la kanda ebomusi wamo lakanda ebomusi wamo boimbo mbaka ale ango. ²⁰Yomba mbo, ngene aiteni ibasiyo bamo bauwe, ani buto ango amoi aimbouwa, loka lobachakolomu beke okachakola bo. ²¹Yomba mbo buto akaobeka lino mbo ngene ambe eke, lamba ambe elo, oimilakai yo. ²²Loka bakilisito balolanga batomba batondoli be balonga, batowa tokesa loka lolimba bachakolomu, yomba mbo itomba ongoma. ²³Moilakai laweli; lobeise'enu felo imbile. ²⁴Ndjo ta basiyo bo, mbisa iyomba, lowa lotomba, bondofa boimboenisa ale angobongei winde, ²⁵Tolonge totokpase ta lobola, la befoka bo lobola boto bilima. ²⁶Totoena wana a buto atoya ta boose la bofoka. ²⁷La ototoma bakitomo, la atosela eske lomoi bachakolomu, biseke bitotina ta wenda, ta liko limoi kota liko liye'limoi. ²⁸Enakai liekisemu lieke isandu imosuke likenisa. tambile betaa bitomba la bolelamu langoto ikaotomowa, enu koluwai kembo mbile elo eomba tina. ²⁹Kolaongoma, mbile otoenai mbeko ye itotina ikaokoma, luwakai laweli mbo wana a buto ambe tina la boinda. ³⁰Lotobeka lino ta wewe, ene fecho eitoeta ango, ani yeke itotina yeitakaengana. ³¹Lobola la nyele itoeta, ndjo baai bange baitoeta ango. ³²Ta yeke imbe loka lolisiyo la mbile, buto ango amoi ailuwi, imbe bakitomo ta lobola, lamba wana, kanga ko Afa engene. ³³Moilakai laweli, oikpakai ilo la sembolakai, loka oiluwi eni'mbile lisiyo liamo litoya. ³⁵Ndokpai toolo, loka oiluwi eni mbile Ngene ambele atoya, lamba la likolase, lamba atiteni i'lotiyo, lamba ta lololoko lo koko, lamba lanongo. ³⁶Laweli aiyaka oya'oshe'enu ta tolo, ta loyo linde lo futuku. ³⁷Yeke lokabeka, lobeka aleko labatotina mbo; Ndokpai tolo.

Chapter 14

¹Ta elambo lolieti lombaka labokati la baana oëna eseke la lisiö. mbisa bekumi labandiki bakaluka ndenge laweli kanda eökanda Yesu la loitoë. ²Ani bakabeka mbo tinga tambile elambo, okambo liyeye liëi tomowaka aiteni ibaito. ³Embaka Yesu ta betaniya tambele eya Simona, buto abaendi, botaali amoï akaota, tambile embebo tamesa. aundi tchupa ebaningo, leka loloketi likama, akabuna tchupa akauta ta botchoe bo ya Yesu. ⁴Basiya bibo bakabeka lalisomi mbo, eseisa lobaningo imbe oka longi? ⁵Toungisa la bakute miya isaso, ani tofe la tobube; bambaka ba tosoma oka lobotali. ⁶Kani Yesu akabeka tikakaië. okambo eë aokelei likuwa lilo. ⁷Ombei latobube mbile itotina ani enu olangi osungai bo kota eni mbile, oimbongalai lange momongo. ⁸Eakela leka le loengani linde lokelo, asiüwa lokomba langa felo ilingba liange. ⁹Lobeise enu wewe, biseke bitotina elo embo bekomoko mboli itanu tawenda bototina; lobeko lokakelaë lombo beisomoko loenyelaë. ¹⁰Yuda mokeliota, amoï ta liou labaele akaka ta bekumi befi, la ba andiki okamba Yesu. ¹¹Mbisa iokaë, bakaomala bakaimila olipaë bieto. ealoko akaluka ndole elo loka loambaë. ¹²Lisio lifelo libokati we boilambomu, toena baana oka lo elambo baeki binde baka bekalinde toke endeï okakomia elambo? ¹³Akatoma baeki baele, akabeka: kakai ta boki; oto anyamanai la botolome amoï atoli ebengu lobaye; tutaye. ¹⁴Eseke lototaë, bekakai langene ambele: boekesi aöbeka mbo: eseke lombe endeï lole elambo la baeki bange? ¹⁵Atoenise enu liku la likolo likaosila oengana: la lokendjomo: elamo otokomanyai elambo. ¹⁶Baeki bakaka, taboki, bakanya leka lototina leke abekaka libo, bakakomia elambo. ¹⁷Eyaka likolose, akaya la liou la baele. ¹⁸Tambile embe bo tamesa batola, Yesu akabeka: lotobeise enu wewe amoï ino ono atola lange, atoämbëi. ¹⁹Bakakola okangandi, bakakola oiyolaë, amoï amoï: mbo imbe endeï? ²⁰Aka mutolabo mbo: imbe amoï ta liou labaele, ono atota boö lange eseke lomoï ta topakoli. ²¹Wana auto atoka ke ani esonomuyo linde. imbe langandi la buto ono ato amba wana auto! imbe la limengo oka lo buto ono ai botomu. ²²Tambile ene embakabo batola, Yesu akaosa bokati mbisa iyouchela wo, akatena, akafa bo, akabeka: osakai, moko imbe lokomba lange. ²³Akaosa kopu, ani akafo ouchela amo, akafa bo, bobatolina bamwe. ²⁴E akabeka yeke imbe ngelo yange ilimeseli, efoutamase oka lobaito likama. ²⁵Lotobeka lino wewe, leitomwa ale baë lisiya kota lisio limbo komekei ta bokota bo ya Mungu. ²⁶Esilakabo lotchä boele bakaka okalila ta longo. ²⁷Yesu akabeka libo: enu yatatotina otoumaï likulia, ke ani eyandikomuyo: lotouma bokuki, bekoko betomelana. ²⁸Ndjo, mbisa yange iyofufukomo, lotoka felo ino ta Galilaya. ²⁹Petelo akabeka linde mbo; yomba mbo baito batotina batotikowe, ei loimbo tikowe angö. ³⁰La Yesu akabeka lide mbo: Lotobeka lao ta wewe, owe, laboni, kole lotiyo lee, felo ii koko ota lokokoloko mala yele oto anganyei mala isaso. ³¹Ndjo Petelo akabeka likama mbo: Loimbo anganyokowe lisiyo angö limoi, imbe ikafoengana mbo longbe lao eseke lomoï. La batotina akabeka lioi ko' limoi. ³²Mbisa ionga bakaka ta eseke lomoï lotomu mbo: Getesemana, la Yesu akabeka la baeki binde mbo: Ngalakai se eke, ta mbile lotosembola. ³³La mbisa akaosa Petelo, Yakobo, la Yoani. Aka'akola o'oka bowa la ngandi ta botema winde. ³⁴Akabeka libo mbo: Bolimo wange bo'owala la ngandi kota lingba; tikalakai eke la moilelakai. ³⁵Ekaaka ye iniyo ii esika libo, akatuliamase, la akasembola mbo: Ikafoengana foelekei bomusi we. ³⁶Akabeka mbo: Aba, ise ange, mbeko itotina iyengani lao, foyelekei kobo ee bomusi ene ambei! Ndjo oikelaka kee ani ei losami, kelaka ndjo ani elangi'owe. ³⁷Mbisa ii onga akaya lisiya ambe baeki binde basaso, akaosha bo bambe ta to'olo, la akabeka la Petelo mbo: Simona, otokpa ilo! Oimoileli ta saaango emoi! ³⁸Oikpakai toolo la sembolakai, loka mbo oiyumanaka la nyele ta likotomu; bolimo bolangi okela, ndjo bindo bimbe la bolelamu. ³⁹Akasiamase libo, la alasembola kani esembolaka ye felo. ⁴⁰Lisiya akaya, akanya bo ko ta toolo ani baiso bibo bambe la ilo fafo; la baitiluwa angö mbo batobinoisela ye bonoko isai. ⁴¹Akaya mala eyasaso ambe bo, akabeka libo mbo, okombe kota toolo? Oto feumai? Ifoengana, mbile eoya! Batoana Wana a buto ta bao ba baito ba bobe. ⁴²Emalakai, tokei; moilakai, ono atoanei aoya. ⁴³Kota mbile ekambaka ye atobeka, Yuda akaya, ye la Ba liou la baele, la likama li baito binde. Bambaka la bepanga la tokpondo la batomoaka la bakanga bafi la baandiki la bangene ba boki. ⁴⁴Boani aosila obeisa bo ndembe, obeka mbo, ono lotoloma ye likeka, ye oko. Undakai ye la kakai linde la weli. ⁴⁵Akaya, akaka ambe Yesu, akabeka mbo, Labi! Akaloma ye. ⁴⁶Bakata bao likolo linde, bakaunda ye. ⁴⁷Ndjo amoï ta beke ambaka libo, akaluta ambote inde, akakpeta bokowa bo kanga efi, akatena litoi linde. ⁴⁸Yesu akabeka libo mbo, enu oyai la kembe la tokpondo oyaunde kee wiba? ⁴⁹Basiyo batotina lokambaka lino ta Tepelo loka loekisa oikaundekei. Boolo ani ekaengana tosiyo. ⁵⁰Batotina bakatika ye la bakaka mangu. ⁵¹Wainenge amoï botoloe akatuta ye, aufami la kikwembe ta bindo binde. Bakaunda ye, ⁵²ndjo ye akaka mangu lofona akatika kikwembe. ⁵³Bakakesa ye ambe kanga efi, bakanga bafi basiya la batolo ba boki la baandiki bakaoamana. ⁵⁴Petelo akatuta ye esika kota eseke loya kanga efi; akangala eseke lomoï la bapolisi atokala imbe. ⁵⁵Bekowa befi be kanga, la baito batotina babeimo, bakalinga libekelomu loka loya Yesu mbo baite ye, ndjo baikaisa. ⁵⁶Baito likama bakambaka vatobeka mbeko ii lolanga loka linde, ta baoi bibo baikamba bato'okana. ⁵⁷Basiya bakaemala obeka lolanga ta lobeko linde mbo, ⁵⁸Tooke ye atobeka mbo, ei lotobuna Tepelo ene ekakelomo la bao la mbisa i basiyo basaso lotoshwa esiya ene

eitoshomo la bao. ⁵⁹Imbe ongoma, babekeli bibo baikaengana. ⁶⁰Kanga efi akaemala katikati ibo la akaiyola Yesu mbo, Oitobeka ii? Babeki ba baito be loka lokpesowe bambe isai? ⁶¹Ndjo akangala hai, aikabeka. Kanga efi akaiyola ye mbo, Owe ombe Kilisito wana a liutcholomu? ⁶²Yesu akabeka mbo, lombe ye, otoenai Wana abuto angalise ta boo bolome bofoka la oya ta bafita la likolo. ⁶³Kanga efi akaha tulu inde, la akabeka mbo, Totomba kola yeme i babekeli basiya loka loingi? ⁶⁴Ofokai baoi ba limoli. Baenyeli bino bambe isai? Batotina bakaimiala mbo, ye aondu la lingba. ⁶⁵Bamoi bakatchwela ye soi, bakaufa bombo winde la bakauma ye, obeka mbo, Nangolaka! la Bapolisi baumaye lobaka. ⁶⁶Embaka Petelo ta lopango, wana botaali, amoiu ta bekowa beya kanga efi, akaya. ⁶⁷Ekaenaka ye Petelo atokala imbe, akamoila ye, la akabeka linde mbo, owe aleko ombaka eseke lomoi la Monasaleta ono, ye Yesu. ⁶⁸Ndjo akanganya la kabeka mbo, loiluwi, loitoluwa ango litina li baoi bao. La akatomowa ta bonoko bo lopango. ⁶⁹Wanabotaali amo akaena ye lisiya, kakola obeka la baito be baemalaka onga mbo, Ono ambe amoi ibo. ⁷⁰Ndjo akanganya lisiya. Mbisa iniyo baito be baemalaka onga bakabeka la Petelo mbo, wewe ombe amoi ibo, ombe Mogalilai. ⁷¹Akaaka la tokesi, akalapa mbo lokaobeka lolanga Mungu aitekei! Akalapa mbo loiluwi buto oko otobekai loka linde. ⁷²Kota mbile amo koko ekata lokokoloko mala ee baele. La Petelo akaenyelisa baoi beke Yesu abekelaka ye mbo: Felo mbo koko ete lokokoloko mala yele, otoanganyei mala isaso la otobeka mbololuwi ye. Ekaenyelaka ye, akalela ta baiso.

Chapter 15

¹La nongo nongo, bekota befi be kanga la bekumi la basoni ba bikela, bakawa litoamani la ikumbe. Mbisa iyokanda Yesu, bakaaka linde, la bakakesa ye ambe Pilato. ²Pilato akafela ye: Ombe Bokota bo Bayuda? Yesu akabinoisela ye mbo: O'osila obeka. ³Bekota befi be kanga bakasitaka ye la mbeko likama. ⁴Pilato akaiyola ye lisiya mbo, oiti la limutoli liobekai? okaka mbeko likata bakata likolo liyao. ⁵Ndjo Yesu aimutoli ango la Pilato akamwala. ⁶Ta lisiyo litotina li liomali, bambaka batotomoisa bokandomu bomoi ta bonyololo, ono linginda batolengila ye. ⁷Imbaka ta bonyololo amoi lina linde mbo Balaba la baito linde, baitaka buto. ⁸Linginda, bakalila okalengila amoi loka bafe libo otutana la asili ibo. ⁹Pilato akabinoisela bo mbo: Olangi mbo lofoyele'nu Bokota bo Bayuda? ¹⁰Loka aluwaka mbo bekota befi be kanga banaka ye ango loka lo liiya. ¹¹Ndjo bekota be kanga ifi bakabeka la linginda mbo batomoisendo Balaba. ¹²Pilato, akabeka libo mbo: Olangi mbo lokele isai ta ono akatomo mbo Bokotabo Bayuda? ¹³Bakamama lisiya likamambo: Itakai ye! ¹⁴Pilato akabeka libo: Boni bobekokawa ye? Bakamama likama fafo mbo: Itakai ye! ¹⁵Pilato, akaomalisa linginda, akatomoisa Balaba; la mbisa iyokutcha Yesu, akatomoisa ye loka mbo aitomo. ¹⁶Basola bakaaka la Yesu aiteni ii likula, ilangi obeka mbo ta mbele ee bokota, bakata linginda litotina li basola. ¹⁷Bakabatisa ye kandjo enenu la bakata ta botchwe winde komo emoi ebekeke, ene bawaka. ¹⁸Bakaakola ofa ye kalibo mbo: Kalibo, Bokota bo Bayuda! ¹⁹Bakauma ye ta botchwe la isandu, bakachwela ye soi, la bakasuluwela yela baluwwi se, la bakafa ye ilitisa. ²⁰Mbisa iyosetcha ye, bakafoya ye kandjo enenu, bakabatisa ye tulu inde, la bakatola ye loka baite ye ta lieka. ²¹Bakatolisa la bofoka Simona buto a Kulene, ise aya Alesandala la Lufusu lieka liya Yesu; ²²bakaaka la Yesu ta eseke lo touwa to baito. ²³Bakafa ye vinyo ene basobiaka yo eseke lomoi la bote, la aikaosa yo. ²⁴Mbisa bakakakemisa ye ta lieka, baka'anana tulu inde, la ani batouma djeke loka lo'oluwa lamba buto la buto atoosha yanga. ²⁵Ta mbile bakakakemisaka ye ta lieka, imbaka mbile ee libwa ee nongo. ²⁶Bakasona lokasa loka lolisambisomu likolo li bochwewinde mbo: "Bokota bo Bayuda". ²⁷Bakakakemisa linde biba biele, amoi ta boo winde bolome la onomoi ta boo bo bwali. ²⁸Imbe loka loenganisa baoli ba tosiyo baya Mungu mbo: Baota ye ta eseke lo baito babe. ²⁹Baeti la ndole bakambaka bato bilimisa bochwewinde la batomola ye. Batobeka linde mbo: Maoh! Owe ono obekaka mbo otobuna tepelo, la otoshwa mbisa ii basiyo basaso, ³⁰uwisa oweange, suluwaka ta lieka! ³¹Bekota befi be kanga la basoni ba bikela bambaka aleko batosetcha Yesu, la batobekana bo angene mbo: Ye akauwisakabaito basiya, loka loingi aitouwisa ye angene! ³²Iyengani la Masiya, Bokota bo Isalaele asuluwe kanikani ta lieka, tokafena ongoma, totoimila ye! Beke bakakemisomoko linde ta lieka bakamola aleko ye. ³³La ta mbile ee ifitika, lilima likaya likaufa wenda bototina kota mbile eya'saso. ³⁴Ta mbile eya'saso, Yesu akamama la limiki li likama: "Eloï, Eloï, lamasabakatani?" Ilangi obeka mbo: Mungu ange, Mungu ange, loka loingi o'otikei? ³⁵Basiya beke bambaka onga, bakaoka atomama, bakabeka mbo: Enak, atota Eliya. ³⁶Amoi ibo akaaka mangu akaosa linuka, akaotisa lio aiteni ii koba, akakanda lio ta isandu ikikelike, akaila lio likolo loka lomwesa Yesu akabeka: Tikaka, toene koni lamba Eliya atoya oyafoya ye ta lieka. ³⁷Ndjo Yesu akamama likama, la mbisa akangba. ³⁸Tulu ene embaka aiteni ii mbele Mungu wkafaama ko sekala tee ko likolo. ³⁹Bokota amoi a basola, ono ambaka atoemala felo iya Yesu, aenaka ani engbaka Yesu, la akabeka mbo: Omongo buto ambe Wana aya Mungu. ⁴⁰Imbaka aleko la bataali batomoila la esika, munga ibo imbaka Maliya a Magadala, Maliya inango aya Yakobo ono wainenge, la Yose. ⁴¹Bo bambaka batotuta ye la bakuwelaka ye ta mbile embakaye ta Galilaya, la bataali basiya likamaba lilaka linde ta Yelusaleme. ⁴²Likolase likaya, kee ani embaka lisiyo li likomi, ilangi obeka mbo felo ii lisiyo lilopemo; ⁴³Yosefe buto a boki bo Alimataya, akaya, buto a boimo bo lichwani li Bayuda, ono ambaka atoumbakela bokota boya Mungu. Akaaka engene ambe Pilato akalengila boliyo boya Yesu. ⁴⁴Ndjo Pilato akamwala o'oka mbo Yesu aongba ko kanikani. Akabe mbo bate bokota bo basola, bafele ye lamba akangbaka koala. ⁴⁵Mbisa iyo'oka bokota bo basilikani, Pilato akaesa ishoshwa ambe Yosefe loka aose boliyo boya Yesu. ⁴⁶Yosefe akasomba tulu efufu fafo, akasuluwisa boliyo ta lieka, akalingila ye la tulu amo efufu, akata ye ta mbila yeke iwufomoko la litale. ⁴⁷Maliya a Magadala, la Maliya inango aya Yose, bambaka batomoila eseke bakata boliyo wamo.

Chapter 16

¹Mbisa ii lisiyo li Yenga oeta, Maliya a Magadala, Maliya inango aya Yakobo, la Saloma bakasomba bakasomba baina ba baningo ba loketi likama loka louwa ta mbila iya Yesu. ²Lisiyo li felo li Yenga la nongonongo, bakaaka ta mbila, mbile etomoaka lowa. ³Bakabekana bo angene mbo: Ndai atofoelesu litale esika ta bo'otelo bo mbila? ⁴La, ekailaka bo baiso likolo, bakaena anga litale, lieke limbaka bofi, lieke lilikolamanaka. ⁵Bakaota elo ta mbila, bakaena wana botolome amoi angalise ta boo bolome, abati kandjo efufu, la bakamba la bowa. ⁶Akabeka libo mbo: Oimbakai la bowa; otolukai Yesu a Nasaleta, ono aitomoko; aosila loyayowo, aiti ale eke; tene eseke leke bataka ye ine ole. ⁷Ndjo kakai okabeka la baeki binde la Petelo bakee felo ino ta Galilaya: Elo ndjo otoenai ye, ani abekeleke'nu. ⁸Bakatomowa ta mbila la bakaaka mangu. Bowa la baenya-enya ikaunda bo; la baikabekela buto anga amoi, loka lo bowa wibo. ⁹Ta mbile eyayowaka Yesu ta nongo ee lisiyo li Yenga li felo, akaene koni la Maliya a Magadala, ono belimo bebe bosambale betomoaka ambe ye. ¹⁰Akaaka la mboli la beke bambaka linde, beke bambaka la ngandi la bileli. ¹¹Ta mbile eokaka bo mbo akombe la liwawi, la kembo aene ye, baikaimila yeango. ¹²Mbisa iyonga, akaenamana ta bofono bosiya, la baele bibo ani embaka bo talokendo ta ndole loka lo'okata boki. ¹³Bakabinowa oyanangola ta bee amoi, baikaimilaaleko anga bo. ¹⁴Lisiya, akaenamana la ba liou la baele, ta mbile embaka bo ta mesa ani batola; la akabekela bo lokaa lo botema bofoka wibo la boeno wibo bo liimeli, loka mbo baikaimila beke baenaka ye ani eyayowaka ye. ¹⁵La akabeka libo mbo: Kakai ta wenda bototina, la nangolakai mboli itanu ambe baito batotina. ¹⁶Ono atoimila la ekolufiomo atouwismo, ndjo ono aitoimila atokpesomo se. ¹⁷Tene tokesa tombotuka beke batoimila: Batosaya belimo bebe la lina liange; batobeka la benoko be kani-kani; ¹⁸batounda felo la bao; batomwa bieka bibe bi lingba; la bietowabo leka anga lomo; batotela bao ta baito ba bemusi la baito ba biale batouwismo. ¹⁹Mbisa iya Ngene obeka libo, akalila ta lobola, la akangalase ta boo bolome boya Mungu. ²⁰La bakakesena okanangola biseke bitotina. Ngene akauwa libo, la akaenganisaliio linde ta ndole ee tokesa tombaka tototuta bo.

Luke

Chapter 1

¹Baito likam baosila okota oemalisa bombila loka lo mbeko yeke itomoaka loka liso, ²kee beke bakaenaka ta baiso bibo oakola ta liako, beke bakasona bakeleli ba lioi, bakafesu yo. ³Kolaongoma, Teofili, butu a lokuku, mbisa yange iyolinga linga litina li ye mbeko itotina, ei aleko lokaenyela mbo losonelowe loksa loka loyamo itotina. ⁴Kolaongoma otolembela lamba mbeko ikaekisomo lao imbe omongo wewe. ⁵Tambile eya Elode bokata bo Yuda, imbaka la kanga emoi, lina linde mbo Yekalia, buto a kalasi eya Abia. Boali inde ambaka buto a bofindi boya Alona, lina linde mbo Elisabeta. Bo abaele bambaka baengani ta baiso baya Mungu, bambaka batokenda la tokpelo la tokela toya Ngene ndoena bobe. ⁷Baitimba la wana loka mbo Elisabeta ambaka bokomba; la bo atotina bambaka batolo. ⁸Lisiyo limoi ta lisangi li kalasi inde, Yekalia ambaka atokela likua linde li kanga felo iya Mungu, ⁹ta bofono bo bokanga, la ikaenganela ye mbo aote ta eseke lotanu loya Ngene otumba bobele bo liesa. ¹⁰Likama li baito limbaka lousa batosembola ta mbile oetumba bobele bo liesa. ¹¹Bokitomo boya Ngene akaenamana linde ta etumbelo lo bobele ta boo bolome. ¹²Ekaenaka Yekalia ongoma, kabanga la bowa bokaotela ye. ¹³Ndjo Bokitomo akabeka linde mbo, oibangaka, Yekalia, loka mbo lisemboli liao lifokana, la boali ao Elisabeta atobotelo we wanabotolome, la otota ye la lina mbo Yoani. ¹⁴Liomali la limengo lifi litomba lao, la baito likama batooka limengo ta libotomu linde. ¹⁵Loka mbo atomba butu bofi ta baiso baya Ngene, aitomwa baana, lamba leka lo lewisa; la atowala la Bolimo Botanu kota solo eya inango inde. ¹⁶Atobinoisa baito ba Isalaele likama ambe Ngene Mungu ibo. ¹⁷Ye aleko atoka felo inde la bolimo la bofoka boya Eliya. Atobinoisa betema be ba ise ambe bana, la baito ba tale ta ndole e liengani, loka lokomanyela Ngene bofindi boengani. ¹⁸Yekaliao akabeka la Bokitomo mbo, loto lembela yeke isani? loka mbo loomba botolo, la boali ange aleko amba inunu. ¹⁹Bokitomo akabinoisa bonoko mbo, Ei Gabaliele, ono atoemala felo iya Mungu, la lotomomo oya beka lao la otondolelo we ye mbeko. ²⁰Ndjo ko kanikani otomba ebebe, oito beka kota lisiyo lieke litotomoa ye mbeko, loka oikaimila baai bange, beke batoengana ta elaka lamo. ²¹Baito baumba kela Yekalia la bakamwala mbo aokolo ta eseke lotanu, ²²Ndjo oko etomoaka ye aikaluwa obekana libo, la baka lembela mbo aene lienesi ta eseke lotanu. Ye aleko aka mbaka atofefia bo ndembe ndjo akatikala ebebe. ²³Oko esilaka basiyo binde balikuwa, akaka ta mbele inde. ²⁴Mbisa i basiyo be boali inde Elisabeta akanya lieme, la akaisa tengai liondo. Akabeka mbo, ²⁵Ngene aosila okelelei ani ta basiyo be, oko akamoilekei, loka lofoya soni yange ta baito. ²⁶Ta tengai eliambe, bokitimo Gabaliele aka tomomo la Mungu oka ta boki bomoi bo Gallilai, la lina liko Nasaleta, ²⁷ambe boseka bomoi ono aitoka luwa botolome ta bopfindi boya

Dawidi. Lina liya bolome mbo Yosefe, la lina liya botaali Malia. ²⁸Akaota elo embe ye, la akabeka mbo kalibo! botaali a ngbengbele, Ngene ambo lao. ²⁹Ndjo akabamba la bowa ta bonoko wamo, la akamba la toloi lamba kalibo amo ilangi obeka isai. ³⁰Bokitomo akabeka linde mbo, Ndo banga, Malia, loka mbo ofoanya ngbengbele ambe Mungu. ³¹Tene, otoanya lieme, la otobota wana botolome, la otota ye lina mbo Yesu. ³²Ye atomba bofi la atotomo mbo wana aya ono Aeti likolo. Ngene Mungu atofa ye kiti ebokota eya Dawidi ise inde. ³³Atomba bokota ta mbele eya Yakobo omongo, la bokota winde boitomba la tunga. ³⁴Malia akabeka la bokitomo mbo, yeke itomba isai eke eitaka lalei la botolome? ³⁵Bokitomo aka binoisela ye mbo, Bolimo Botanu atoya liokolo liao, la bofoka boya Ono-Aeti likolo itoufo we. Yamo yoko wana botanu ono ato botomo atotomo wana aya Mungu. ³⁶Tene Elisabeta boboto wao, ye aleko afoanya lieme li wana botolome ta botoolo winde, la tengai ene embe tengai inde ee liambe ono atomoko mbo aitobota. ³⁷Loka mbo ambe Mungu mbeko itotina iyengani okelomo. ³⁸Maliya akabeka mbo, tene, ei bokowa boya Ngene, tikaka mbo ikomelei kani ekaosila obekowe. La bokitomo akatika ye akaka. ³⁹Ta mbile amo Maliya akaemala la akaka mangu ta boki bomoi ta longo lo Yuda. ⁴⁰Akaota ta mbele eya Jekaliya, la akafa Elisabeta kalibo. ⁴¹Ekaokaka Elisabeta kalibo eya Maliya, wana ta soolo inde akatila, la Elisabeta akawalisomo la Bolimo Botanu, ⁴²akamama la limiki lifi mbo, Owe ofoutchelomo ta bataali la wana ta solo ao afoutchelomo. ⁴³Loka loingi lobeko leke lo'otomoelei mbo inango aya Ngene ange aoya ambei? ⁴⁴Tene, oko ekaokana limiki li kalibo ao katikati ta batoi bange, wana kati ee solo ange aotila la liomali. ⁴⁵Liomali ta botaali omo akaimilomo, loka mbo baoi bakabeka Ngene inde bafenganisomo! ⁴⁶Maliya akabeka mbo, Liwawi liange liosimola Ngene, ⁴⁷bolimo wange bofo'omala la Mungu Bouwesi wange. ⁴⁸Loka mbo aomoila boeno bo lokuku boya bokowa winde, tene koakola kanikani befindi betotina batotangei mbo buto a limengo. ⁴⁹Loka mbo Ono aeti Bofi aokelelei mbeko ifi fafo, la lina linde limbe botanu. ⁵⁰Ngandi inde imbe loka lo beke batobanga ye, befindi la befindi. ⁵¹Ta boo winde akakela bofoka, aomelanisa baito beke bakaenyelisa baenyeli ba lofola ta betema bibo, ⁵²la aofoya baito ba bofoka ta keka ee bokota, aikalilisa baito ba lokuku. ⁵³Aowalisa baito la semba ta biongo bilo, la aobinoisa baito ba lifoka baoo bule. ⁵⁴Aosunga Isalaele bokuwi winde, afoenyelisa ngandi inde, ⁵⁵(ani ebekaka ye la bangau biso) loka loya Abalayama la bofindi winde layalaya. ⁵⁶Malia akaumoa linde eseke lomoi lamba tengai isaso, la akabino ta mbele inde. ⁵⁷Lisangi liya Elisabeta obota wana likaengana, la akabota wana botolome. ⁵⁸Kendesani linde la befindi binde bakaoka mbo Ngene afokela ye ngandi fafo, la bakaomala linde. ⁵⁹Mbisa ibasiyo bonanei bakatena wana itombe, la bakakola ota ye mbo Yekalia, kee ani embe lina liya ise inde. ⁶⁰Ndjo inango inde akabinoisa bonoko mbo, tingalo, atotomo mbo Yoani. ⁶¹Baka kelela ise inde ndembe lamba alangi ota wana la lini lina. ⁶²Akalengila lombao losonela, la akasona mbo lina linde mbo Yoani. ⁶³La bonoko winde la lolame linde bokalikoa la mangu, la akabeka, akasimola Mungu. ⁶⁴Bowa bokamba libo atotina beke bambaka onga, la mbeko yeke itotina imbaka bo bato beka ta boki bo longo loto tina lo Yuda. ⁶⁵Batotina beke bakao kaka yo bakaisa yo ta betema bibo, obeka mbo, kolaongoma, wana ono atoma ndai? Loka mbo wewe boo boya Ngene lombaka linde. ⁶⁶Yekalia ise inde aka walisomo la Bolimo Botanu, la akanagola mbo, ⁶⁷Ngene Mungu a Isalaele asimolo moko loka mbo aomoila baiti binde la aokomanya liendolomu libo. ⁶⁸Aotomelesu bouwesi bofoka ta mbele eya Dawidi bokowa winde. ⁶⁹Kanda emoi ani ebekaka ye koala ta benoko be betondoli binde batanu mbo, ⁷⁰atouwise su ta beke batonanise su la ta bao ba baiyani biso batotina, la aleko mbo. ⁷¹Atokela bakuwa ba ngandi ta bangau biso, la atoenyelisa liokamani linde litanu, ⁷²Ko lolapi leke atenaka ambe Abalayama ngau iso. ⁷³Mbo tofoyomo ta bofoka bo baiyani biso loka kembo tokuwele ye ndoena bowa. ⁷⁴La botanu la liengani felo inde bassiyo biso batotina. ⁷⁵Owe Wana, ombo tomoko bonangoli boya Ono Aeti likolo, loka kembo optoka felo iya Ngene okomanya ndole inde, ⁷⁶oluwisa baito binde loka lo liwisomu la lomesilomo lo bobo wibo. ⁷⁷Loka lo botema bo ngandi boya Mungu iso. La ngandi yamo, buse botondjele esu la bose, ⁷⁸Loka lo liangangi li beke bangali ta lotiyo, la katikati i lilima li lingba, la loka lokendisa bkolo biso ta ndole ekimia. ⁷⁹Wana akakonda, la akanya bofoka ta Bolimo, la akangala ta liombe tii kota lisiyo linde liyoenena ta Isalaele.

Chapter 2

¹Ta elo mbile, elo Kaisala Ogisito, akata ekela mbo baito batotina ba wenda basonomo baina ta kasa mbo batangomo loketi libo. ²Lotangomo lo felo lotangomoko ani Kuliniuv ambe bokota bo yese iko Sulio, ³batotina bakaka okasonomo baina, buto la buto la boki winde. ⁴Yosefu aleko alilaka ta Galilaya, ta boki bo Nasaleta, loka bake ta Yudeya, ta boki boya Tawiti, bokumo Beteleyeme, loka ambaka buto a bofindi boya Tawiti. ⁵Mbo ake okasonomo la Maliya baemo binde ono ambaka la lieme, ⁶ta mbile embaka onga, mbile ee yelo lo'lobota loya Maliya lokaengana. ⁷La akabota wana inde afelofelo botolome, akalingila ye la bolekan, akalalisa ye ta wato, loka elela loitimba ta mbele ee beenda. ⁸Imbaka, la batchungani ba bekoko balalaka lousa ta bilanga lotiyo loka lo lomoilo bekoko. ⁹La tene, bokitomo boya Ngene bokatomoela bo futuku, la liangangi liya Ngene likalingila bo. ¹⁰Kola ongoma bokitomo akabeka libo mbo: Oibangakai; loka lo yele'nu mboli itanu, iyaii, ye itomba loka lo baito batotina; liomali lifi. ¹¹La boni, ta boki boya Tawiti, aobotomole'nu Bouwisi, Masiya, Ngene. ¹²La tene ndembe ene etoluwise'nu: Otoanyai wainenge alingilomu la bolekan la alalisomu ta elelo lo nama. ¹³Ta mbile ekabekaka bokitomo, futuku botuku bo bokitomo bokatomowa ta lobola ani bato simola Mungu, bo mbo: ¹⁴Bofoka boya Mungu ta bilela bieti likolo, la kimia ta nyele aiteni ii baito bee aomali libo. ¹⁵Ta mbile bokitomo bakafowa mbo bainowe ta lobola, batingani ba bekoko bakabeka amoi mbisa ii buto linde: Tokei teee kota Beteleme, la ye tokaena taye ikaya, yeke Ngene akaenise'su. ¹⁶Bakaka mangu: La baka anya Maliya la Yosefu, la wana alali se ta elelo lo bekoko. ¹⁷Mbisa ioena, bakasemowa itotina ye ikabekomoko loka lo wana oko. ¹⁸Batotina beke baokaka bambakata limwali loka lo mbeko ye ibekaka batingani ba bekoko. ¹⁹Maliya akakuka mbeko ye itotina ta botema. ²⁰La batingani ba bekoko bakainowa la liomali la ochwela Mungu beele ta itotina ye ikaena bo la ikaoka bo, la bakabeisa beke ba beisaka bo. ²¹Basio bonanei, beke wana aenganisaka lotonemo itombe, bakaengana, bakafa ye lina mbo Yesu, lina lie bokitomo abekaka afaka ye felo mbo inango a'anye lieme. ²²La, mbile ee basiyo ba lia'anisomu likaenganisomo, kotutana la bikela biya Mose, Yosefu la Maliya bakatola ye ta Yelusaleme, mbo batike wana ambe Ngene. ²³Otutana la ye isonomu, ta bikela biya Ngene batolome batotina ba felofelo batofomo la Ngene. ²⁴La lifaefi li wana a ngombe, kee bana baele ba ekuku, ani esonomu yo ta bikela biya Ngene. ²⁵La tene, imbaka ta Yelusaleme, buto amoi akumo Simeona, buto oko ambaka buto botanu la liengani, Mungu abekaka mbo aitongba sakolo koane Bouwisi Masiya Yesu. ²⁶Abeisomoko la Bolomo boya Mungu mbo aimbongba ko aene Masiya Ngene. ²⁷Akandjomu la Bolimo ta esondjamelo. La, ani baboti binde batolab wana Yesu mbo baenganise tokpelo to ekela. ²⁸Akatola ye ta boo winde, akasimola Mungu ye mbo: ²⁹Kanikani, Ngene, tikaka bokowa wao mbo ake la kimia, kotutana la baoi bao. ³⁰Lokabaiso bange bafuena Bouwesi, ³¹liuwisi lie likakomio mbo liouwisa baito batotina. ³²Liangangi mbo liangange ta yese itotina, la liangangi li Isalaele, baito bao. ³³Ise inde la inango bambaka ta limwali ani etobeka bo linde yo mbeko. ³⁴Simeona akautcha ye, la akabeka la Maliya inango: Tene wana ono ambe botchakolomu mbo aesi lokpeso, la loemaliso baito babule ba Isalaele. ³⁵La ambowe angene: Akpaka atotoba botema wao, mbo baenyeli ba baito babule la betema beuwe. ³⁶Imbaka aleko la botondoli amoi, Ana, boseka aya Penuele, ta bofindi boya Azele, ambaka botoolo la miaka br bule, auwaka la bolome inde miaka bosambale, kota boseka winde. ³⁷Akatikala ndoena bolome, la miaka tuku bonanei, aitifowa ta mbele eya Mungu, la akelaka likuwa liokuwela Mungu lotio la lowa la lokilio bieka la basomboli. ³⁸Kota elo mbile akaya, akalengila Mungu kelekele, la akabeka loka loya Yesu, ta itotina ye ikaoka ye ta Yelusaleme. ³⁹Ta mbile ekaenganisaka bo, yeke ikabeka Ngene ta bikela, Yosefu la Maliya bakainowa ta Galilaya ta Nasaleta, boki wibo. ⁴⁰Wana akakonda la bofoka, la ayali fuu la weli, la ngbengbele eya Mungu embaka linde. ⁴¹Baboti baya Yesu ba'kaka-kaka kila mwaka ta Yelusaleme, ta fete ee lieti. ⁴²Kola ongoma embaka ye la miaka liou la yele akaka kotutana la asili ibo. ⁴³Ongoma, ta mbile basio bakaeta, la bakainowa, wana Yesu akatikala ta Yelusaleme; ise inde la inango inde baiti luwa mbo aotika. ⁴⁴Bato enyela mbo ta bolenga bo lokendo, bakakela lisio limoi la ndole, la bakaluka ye ta befindi bibo, la baluwani. ⁴⁵Kola ongoma, baiti anya ye, bakabinowa ta Yelusaleme okaluka ye. ⁴⁶Ta basio basoso, bakafoeta, baka anya ye ta esondjamelo angali se aiteni ii baekesi ba bikela batolaila ye la bato fela fela ye felo. ⁴⁷Batotina bee baokaka ye bakaumomo la baoi binde. Loka lo weli winde, la bamutoli binde. ⁴⁸Mbile ba ise binde baka'anya ye bakamba la limwali. inango inde, ee mbo: Wana bofelo bo'ingi o'okela ani? Tene, ise ao lange totolingowe la ngandi. ⁴⁹Akabeka mbo: Otolingeni bofelo bo boingi? Oiluwilei mbo iyengani mbo lokelo mbeko iya Afa? ⁵⁰Baiti lembela yeke abekaka libo. ⁵¹Kola ongoma, akaka libo bolenga bomoi ta Nasaleta, la akalitisa inango inde, akaisa yeb itotina ta botema. ⁵²La Yesu akondaka la weli. La lilatemi, la ngbengbele felo iya Mungu la felo ii baito.

Chapter 3

¹Mwaka bo liou la liondo ta talaa eya bokota Tibeke Kaisala, ta mbile Pilato bokota bofi bo Yudeya, Elode ono ambaka bokota bo Galilaya, nduku inde Filipo bokota bo Itula la Tulakaniti, Lisaniya ambaka bokota bo Abilene. ²Ana la Kaifafe bambaka kanga ifi iya Mungu. La lioi liya Mungu ikaya ambe Yoani, wana aya Zakaliya ta liombe. ³Akakenda ta beki betotina fangi ee libande li Yaladene, atonangola mbo: Kikolakai liwawi, la lifiomokoi loka lo limesilomu li bobe wino. ⁴Ani isonomoko ta lokasa loya bonangoli Isaya: Imbe limiki liya bomami ta liombe: Komiakai ndole eya Ngene, bunakai fongo. ⁵Biseke bitotina bi bakemba bitowalisomo, fongo ifi la ye ike itomba baala; batoenganisa ndole ibe. ⁶La baito batotina batoena eni kanda Mungu atouwisa bo. ⁷Atobeka la linginda lieke bambaka batoya loka lo'olufiomo: Bofindi bo fele! Ndai akaekise'nu mbo okimbiyei lisomi liya Mungu lie litoya? ⁸Enisakai touma tolo mbo o'osilai okikola liwawi, la ndobekai ta botema wino mbo tombe la ngau iso akumo Abalayama, loka lotobeka lino mbo, kota bee batale Mungu aengani okikola bo baana loka lya Abalayama. ⁹Ikomba iyosila otomo ta litina li isandu: Isandu itotina ye yeitibota touma toolo itotenomo la itokusomo ta imbe. ¹⁰Linginda bakafela ye bo, mbo: Tokele ase isani? ¹¹Ye akamutoela bo mbo: Ono ambe la tulu simusi yele afeke ono aiti la lamo, la ono ambe la biekka a'anele bio la baito. ¹²Balipisi ba banjanja bakaya lokalo'osha lilufi, la bakaoyola Yoani:b Boekesi, tokele ingi? ¹³Ye akabeka libo mbo: Ndolipisai baito banjanja koeta ani ekabeka ekela. ¹⁴Basola aleko akaiyola ye: Loka liso, towe isani? Akabeka libo mbo: Ndonokilai leka lo buto la bofoka, la ndoibai, kanga mbo oubakelei anga lilipi lino. ¹⁵Ani embaka baito battoumbakela, la batotina bakaiyolamana mbo Yoani aiti Kilisito, ¹⁶akabeka libo batotina mbo: Ei lotolufie'nu ta baye; ndjo ono atoya, ono ambe la bofoka koetei, loiyengani anga osombula boliki bo bilato binde. Ye, atolufie'nu ta Bolimo Botamu la imbe. ¹⁷Ambe la loungu ta boo winde; atofefia mbeku, la atoisa mbeku ta eiselo linde, la atofetcha mboso ta imbe ye yeitotiamaka anga. ¹⁸Aniki ndjo Yoani anangolaka mboli itanu ta baito, la akabeisa bo mbeko isiya iofana bofoka. ¹⁹Yoani akabekela Elode ta litina liya boali aya nduku inde Elodiya, la bakuwa basiya babe beke akelaka, ²⁰Elode akataliya bakuwa babe, la yeke aotisaka Yoani ta bonyololo. ²¹Baito batotina balufiomoko, Yesu aleko alufiomoko; la, ta mbile asembolaka, lobola lokalikolomo, ²²la Bolimo Botanu bokasuluwa ambe ye ta bofono bo lokomba kee ekuku. La limiki likaokana ta lobola mbo: Ombe Wana ange bosamomu; ambe ye losami ye likama. ²³Yesu ambaka la miaka tuku isaso mbile eyakolaka ye likuwa, ta baenyeli ba baito ye ambaka wana aya Yosefu, wana aya Eli, ²⁴wana aya Matita, wana aya Lewi, wana aya Melekiya, wana aya Yonai, wana aya Yosefu, ²⁵wana aya Matatiya, wana aya Amosa, wana aya Nahuma, wana aya Asaliya, wana aya Nanga, ²⁶wana aya Mata, wana aya Matatiya, wana aya Simej, wana aya Yosefu, ²⁷wana aya Yada, wana aya Yoana, wana aya Lesa, wana aya Selubabela, wana aya Salatiele, ²⁸wana aya Neliya, wana aya Meleka, wana aya Adi, wana aya Kosama, wana aya Elomodada, ²⁹wana aya Eli, wana aya Yosua, wana aya Elieseke, wana aya Yolima, wana aya Matita, wana aya Lewi, ³⁰wana aya Lewi, wana aya Simeona, wana aya Yuda, wana aya Ysefu, wana aya Yoname, ³¹wana aya Eliakima, wana aya Meleya, wana aya Matata, wana aya Natana, ³²wana aya Tawiti, wana aya Yese, wana aya Obede, wana aya Boasa, wana aya Salomona, wana aya Nasona, ³³wana aya Nasona, wana aya Aminadaba, wana aya Adamini, wana aya Alona, wana aya Eselone, wana aya Pelese, ³⁴wana aya Yuda, wana aya Yakobo, wana aya Isaka, wana aya Abalayama, wana aya Tela, wana aya Nayolo, ³⁵wana aya Selungu, wana aya Leu, wana aya Pelenge, wana aya Ebele, ³⁶wana aya Sela, wana aya Kenana, wana aya Alufasada, wana aya Sheme, wana aya Noa, ³⁷wana aya Lemeke, wana aya Metusala, wana aya Enoke, wana aya Yalete, wana aya Mahalalele, ³⁸wana aya kenana, wana aya Sete, wana aya Adamu, wana aya Mungu.

Chapter 4

¹Yesu, akawala la Bolimo Botanu, atofowa ta Yolodani, la akatolomo la Bolimo ta liombe, ²elo akakotomo la Satana basiyo tuku inati, ndola, ndomwa, mbisa ibo basiyo, akaoka semba. ³Satana akabeka linde: Yomba mbo ombe Wana aya Mungu, esaka ishoshu ta lie litale likindowe bokati. ⁴Yesu akabinosela ye: Isonomu mbo: Buto aiyengani ouwa ango loka lo boila. ⁵Satana, akaila ye likolo, akaenisa ye la mala emoi bekota betotina be wenda, ⁶la akabeka linde mbo: Lombofaka lao bofoka bototina, la talaa iye bekota bie; loka ifomo lange, la lotofa la ono lotolanga. ⁷Yomba mbo otokuamelei, itotina yokomba yao. ⁸Yesu akamutoela ye mbo: Atosuluwela Ngene, Mungu ao, la otokuwela ye angene. ⁹Satana akakesa ye lisiya ta Yelusaleme, akata ye likolo li mbele ee Mungu, la akabeka linde mbo: Yomba mbo ombe Wana aya Mungu, kusamaka eke kota nyele; loka isonomu mbo: ¹⁰Atoesa toshosha ta bakitomo ta litina lia, loka bamole owe; ¹¹la batotolo'we ta bao, loka kembo bakolo bao baiumunaka ta litale. ¹²Yesu akabinosela ye mbo: Oiyengani okota Ngene, Mungu ao. ¹³Mbisa iyokota ye ta baenyeli batotina bee, Satana aka'aka esika linde kota mbile emoi elo. ¹⁴Yesu, awali la bofoka bo Bolimo, akabinowa ta Galilaya, la lokuku linde lokameyana ta beki betotina. ¹⁵Akaekisa ta bisondjamelo, la akasimolomo la baito batotina. ¹⁶Akaaka ta Nasaleta elo akondaka, la otutana la asili inde, akaota ta esondjamelo lisiyo li Yenga, akaemala loka lo'otanga, ¹⁷la bakafa ye lokasa loya botondoli Isaya. Ekalikolaka ye, akaosha eseke leke lokasonomo mbo: ¹⁸Bolimo boya Ngene bombe ambei, loka afo'uwei la baina loka lonangole mboli itanu ta tobube; aotomei loka lo'ouwisabeke betema bbibo bekaobuneya, ¹⁹loka lobeke lisombulomu li bakandomu, la ta betuku baene, loka losombula bekowa, loka lobeke mwaka bomoi bo ngbengbele eya Ngene. ²⁰La mbisa, aka kanda lokasa, akafa lo ambe bokowa, la akangala'se. Batotina beke bambaka ta esondjamelo bakamba ango batoimila ye. ²¹Kola yamo aka'akola obekela bo: Laboni lie lioi li tosiyo, yeke okaokai, lifoenganisomo. ²²La batotina bakabeka loka linde, bakambaka batomwala ta baoi ba ngbengbele beke bambaka batotomowa ta bonoko winde. ²³Yesu akabeka libo: Ndoena fiye otobekai lange weke bombila mbo: Bonganga, uwisaka owe angene; la otobekai langa mbo: Waka aleko eke ta boki wao ani ekaoke'su ani oko'owa ta Kapelanauma. ²⁴La akataliya, lotobeka lino mbo ta wewe otobotondoli ono ambe la lokuku ta boki winde. ²⁵Lotobeka lino ta wewe mbo: Ikambaka Eliya, la mbile ekandomoko lobola miaka besaso la tengai liambe la semba fafo ta wenda bototina; ²⁶la Eliya aikatomomo ango ta amoi ibo, sakolo kota oko botaali, ta Salapata, ta boki bo Sidona. ²⁷Imbaka aleko la baito ba baandi; la ango amoi ibo aititanisomo, sakolo ko Namana buto a Asuliya. ²⁸Bakasoma bo'atotina ta esodjamelo, ta mbile eokaka bo yo mbeko. ²⁹Bakaemala, bakasaya ye ta boki, la bakaka linde kota isoko ii longo yeke boki boshomoko, loka basuluwise la sekala. ³⁰Ndjo Yesu akaeta aiteni ibo, akaka. ³¹Akasuluwa ta Kapalanaume, boki bofi bo Galilaya; la akaekisa lisiyo li Yenga. ³²Bakaumana la libeki linde; loka ambaka atobeka la ki'bokota. ³³Ikambaka la buto amoi ono ambaka la bolimo bobo ta esondjamelo, la atomama la limiki lifi mbo: ³⁴Aisai! Ingi imbeaiteni iso lao Yesu a Nasaleta? ³⁵Yesu akasaya ye, akabeka: Kandaka bonoko, la tomowaka aiteni iya ono buto, la bolimo bobo bokakusama aiteni ii esondjamelo, la akatomowa, ndoena ango okela ye wale. ³⁶Batotina bakamwala, la bakabeka amoi la amoi mbo: Eni kanda ee lioi ene? Atobeka la ki'bokota la bafpka ta belimo bebe, la batotomowa! ³⁸Ekatomowaka ye ta esondjamelo, akaka ta mbele eya Simona. Bobili aya Simona ambaka la bomusi bo likama, bakalombokola ye ta litina linde. ³⁹Akakoma likolo linde, akasaya bomusi, la bomusi bokatika ye. Kota mbile amo, akaemala, la akakuwela ye. ⁴⁰La bokolase kolase, batotina ne bambaka la bemusi likama bakayela ye libo. Akataliela amoi la amoi bao, la bakauwa. ⁴¹Belimo bebe aleko bekatomowa ta bee baito likama, batomama la batobeka mbo: Ombe Wana aya Mungu. Akasaya bo la aikalanga mbo ba beke, loka bakaluwaka mbo ambe Kilisito. ⁴²Mbile ekandjaka bose, akatomowa la akaka ta eseke lomo lo liombe. Embili lo baito bakaluka ye, la bakakoma ko'oko embe ye; bakamba la yeme iongala linde, loka aitikaka ale bo. ⁴³Ndjo akabeka libo mbo: Iyengani lange longalo ta beki befi besiya mboli itanuiya Mungu, loka lo yamo ndjo lokatomomo. ⁴⁴La akanangola ta bisondjamelo bi Galilaya.

Chapter 5

¹Ani embaka Yesu mbale ebaye tina la Genesaleta, la baito babule akasuma mbale inde loka loumbakela lioi liya Mungu, ²Auwaka mbale ibasuwa baele, ongo embaka baluwi biengo loka loosala biengo. ³Akalila ta lisuwa limoi, lieke limbaka Simona, la akasombola esika la nyele. La akangalase ta lisuwa, la akeikisaka baito babula. ⁴Ani etikaka obeka, akabeka la Simona:susamaka ta baye, la kusakai biengo loka oluwe. ⁵Simona akamutolae:boekesi to'oluwa biengo lotiyo lototina ndoena ango imai'imai,la,loka lo lioi liyao lombokuka wengo ta baye. ⁶Akakusa wengo ta baye, bakaita likama lisuwe, la wengo winde bowalaka fuuu la suwe. ⁷Bakabeisa ba kendani baye oya sunga bo. bakaya la bakawalisa basuwa baele, la suwe. ⁸Tambile enaka bo ongoma, Simona Petelo akangalase ta baluwi baya Yesu, la akabeka: Ngene, susamaka esika lange, loka lombe buto a bobe. ⁹Mbile eokaka be baiti la liimemeli,la batotina be bambaka linde, ta litina li oluwa wengo weke boluwakae. ¹⁰La imbaka namo na emoi ke iya Yakobo la Yoani, bana baya Zebedeya, basamomu boya Simona. la ongoma Yesu akabeka la Simona oibangaka leka ango lomo, koandja laboni omba boluki bo baito. ¹¹La,akaesa lisuwa la ngonge, lokatika itotina, la bakatutae. ¹²Yesu ambaka ta boki bofi, la enakai, botolome amoi ambe la baendi, akaena e, akangalase felo inde,la akamba elae: Ngene, yomba mbo osami,okoengana otanisei. ¹³Yesu akataliyelae boo, akamwala linde, la akabeka: lombe la yeme, la mangu baendi bakafoa. ¹⁴La akabeisabo mbo baiweisaka buto ango amoi,mbo, abekaka,kaaka la oenise bakanga,la bafayoe loka lo litanusomu lieke Moize abekaka ta tunga mbo yamo itosunga loka lo lilendelu. ¹⁵Lina linde likafafana mala lamala, la baito bakaya babule loka loumbakelae loka bouwisomo la biale bibo. ¹⁶La linde, akaka ta liombe, la asombolaka. ¹⁷Lisiyo limoi Yesu aekisaka bo. la bafalusai la baekisi ba bikela ba mbaka onga bangalise,bayaka ta beki betotina Galilaya, la Bayuda, la Bayelusalema: la baya Ngene bo enisamanaka la luwisi. ¹⁸La moilaka,baito, bakatola buto amoi ta litamba ono alengetani, oluka otisae la osela sekala ibaiso ba ya Ngene. ¹⁹Ani eitiluwa eseke lota, ta ani embaka baito babule, bakalila likolo li losambo,la bakasuwa la ofungola, la litamba linde aiteni inyele, felo iya Yesu. ²⁰Akaena lienesi libo, Yesu akabeka: botolome, bobe wao bo onesilomo. ²¹Baandiki la Bafalusaya ba kaimaima la loenyelo la obeka mbo; ono ambe ndai, e ono atofeka bobe? ndai koengana omesila bobe,ani yeiti ko Mungu engene? ²²Yesu oluwa baenyeli bibo, akabeka libo; bani baenyeli bambe lino ta betema bino? ²³Ini imbe la kimia, la oleka; bobe bo omesilomo, la obeka: emalaka, la kendaka? ²⁴Ongoma,la mbo oluwe mbo wana a buto ambe ta nyele isaso iyo mesila bebe: la totomoe, akabeka ta buto ono alengetani, emalaka, la osaka itoko yao, la kaaka ta mbele. ²⁵La, umbakela,akaemala felo inde, akatola itoko yeke alalelaka, la akaka ta mbele inde talaa iya Mungu. ²⁶Batotina bambaka ta limwali,la talaa talaa iya Mungu, bakawala la boa, bakabeka:tofoena la boni isika. ²⁷Mbisa iya iyamo, Yesu akatomowa, la akaena baito babule lina linde Lewi,angalise ta eseke loba Peyayeya. Akabeka linde, tutekei. ²⁸La, akatika itotina, la akaemala,la akatutae. ²⁹Lewi akafaye likama felo ta mbele inde, la baito babule la basiya baito bambaka linde ta mesa emoi. ³⁰Bafalusaya la basoni bakaimaima, la lobeko la baeki binde mbo: Loka loingi otolai la otomwai la baito ba lingali libe? ³¹Yesu, akabeka lioi, akabeka libo mbo: Yeiti bo beke batolaka la weli bambe la yeme ii bonganga, loka lo baito ba biale ndjo. ³²Loiyeli oyate'nu lioi loka lo likalanganyili baito ba wewe, kanga ango loka lo baito babe. ³³Bakabeka linde: Baeki baya Yoani, kee bo bee ba Bafalusaya, botokila mbile etotina la ani batosombola, la libo basiya batola la batomwa. ³⁴Akamutola mbo: Oengani okila baito lange ba libala ta mbile ee libala libo? ³⁵Basiyo batoya oni bolome ambo emalaka, kola ongoma batokila ta basiyo bamo. ³⁶Akabeka libo la bombila: Buto ango amoi aimbofaa tuluekakani la betuku loka imbe tulu ene ekafoumowa; ta mbile, embofoaka tulu ekanikani, la betuku la aimbosambo atomowe ta baito batoolo. ³⁷Buto ango amoi aimbota baana bayai ebengu losiya; bofono bosiya, baana bayai batoseisa basiya, batomeanisa, la baito basiya batobunga; ³⁸lambo iyengani ota baana bayai ta basiya bayai. ³⁹La buto, mbisa iyomwa baana bayai, la aofeka omwa baana bayai, lokambo, atobeka, baana bee bakafoumowa bambe balo.

Chapter 6

¹Ta lisiyo li sabata akaeta ta bilanga bi bakoke. Baeki binde bembaka batobuna bakoke lani batola, lani bato finya yo la bao bibo. ²Bamoi ta Bafalisai baka beka mbo, loka loingi otokelai yeke yeiyangani lisiyo li sabata? ³Yesu aka binoisela bo mbo, osilai osomai yeke ikelaka Dawidi oko eokaka ye semba la beke bembaka linde eske lomoi? ⁴mbo akaota ta mbele Mungu, akasa bolia boke ndjomomo, akala, la akafa la beke bembaka linde eske llomoi, ene embaka mbo buto asiya ailaka, sakolo ko bakanga. ⁵Akabeka aleko libo mbo, Wana a buto ambe Ngene a sabata. ⁶Ta sabata esiya akaota ta esongamelo la akaekisa, la buto amoi ambaka onga, boo winde bo bolome bokafomela. ⁷Bandiki la Bafalisai batokuka ye, oena lamba atouwisa ye ta sabata, loka banye ndole eositaka ye. ⁸Ye akalembela baenyeli bibo la akabeka la bltolome ono aomeli boo mbo, Emalaka la katikati! La akaemala ongoma. ⁹Yesu akabeka libo mbo, lotofelenu mbo, iyengani okela likuwa libe ao lilo lisiyo li sabata? Iyengani ouwisa liwawi, lamba oseisa lio? ¹⁰Mbisa iyo moila bo batotina, akabeka libo mbo, Ilaka boo wao likolo! Akakela kongoma, la boo winde bokauwa. ¹¹Bakawala la lisomi kofu, la bakabekamana lamba batokelela Yesu loni lobeko. ¹²Ta basiyo bamo akatomoa la akaka ta longo oka sembola. Akakolo elo lotiyo lototina losembolo Mungu. ¹³Ekandjaka nongo akata baeki binde elo embe ye, la akachakola liou la baele katikati ibo, la akata bo mbo Baeki. ¹⁴Simona ono atomoko mbo Petelo, la Andelea nduku inde, la Yakobo, la Yoani, la Filipo, la Balatelemi, ¹⁵la Matayo, la Toma, la Yakobo wana a Alafai, la Simona ono atomoko mbo Moselote, ¹⁶la Yuda wana a Yakobo, la Yuda buto a Keliota ono aungisaka ye. ¹⁷Akasulua la be eseke lomoi, la akaemala ta eseke lo fololo, la linginda lifi li baeki binde bembaka, la likama li baito beke bafoka ta Yuda, la Yelusaleme, la wenda bo bomongo bo Tulo la Sidona. Bakaya oya okaye la louwisomo la biale bibo. ¹⁸Beke bembaka la belimo bebe bakauwisomo. ¹⁹likama li baito bakatokta ounda ye, loka bofoka bokambaka botofoa ye la louwiso bo batotina. ²⁰Akaila baiso binde ambe baeki binde la akabeka mbo, Liomali lino tobube, loka mbo Bokota boy Mungu bombe wino. ²¹Liomali lino baito otokai semba kanikani, loka mbo otokumai solo. Liomali lino baito otolelai kanikani, loka mbo otosekai. ²²Liomali lino oko otoiya baito lino, la oko bato kilenu, la oko etofoya bo lina lino kee lina libe loka loya wana a buto. ²³Omalakai ta lisiyo liamo la tilakai la liomali, loka mbo lilipi lino limbe lifi elo ta Lobola, loka mbo bangau bibo bekelaka kongoma ta banangoli. ²⁴Ngandi lino bafoka loka ofomoi bofoka wino. ²⁵Ngandi lino baito beke okaokumai solo kanikani, loka mbo ombo kakai semba. Ngandi lino baito beke otosekai kanikani, loka mbo otombai la ngandi la otolelai. ²⁶Ngandi lino yomba kembo baito batotina batobeka bolo loka lino, loka bangau bibo bekelaka banangoli la lolanga kongoma. ²⁷Ndjo lotobeka lino baito be otokai mbo, samakai baiyani bino; kelaka bolo ta beke batoiyana lino; ²⁸Simolakai beke batolakelenu bobe. ²⁹Yomba mbo buto aka founmowe lobaka ta likeka limoi, enisaka ye likeka lisiya. Yomba mbo buto akaopko lowe tulu ao, oifekilaka ye la mokoto wao. ³⁰Faka libo yeke batolengilo we. Ndo lingale biengo biao ta bakpoliki. ³¹Kanda emoi embenu la yeme mbo baito bakelelenu, kelelaka bo kongoma. ³²Yomba mbo otosamai basamomu bino, ombei la lini lilipomu? Loka mbo baito ba bobe batosama basamomu bibo. ³³Yomba mbo otokelai bolo ta beke baka kelelenu bolo, ombei la lini lilipomu? Baito ba bobe batokelaka aleko ongoma. ³⁴Yomba mbo okao kopishai bieka bi baito, beke ombei la lilendelu lionya bieka bibo, ombei la lini lilipomu? Baito ba bobe batokopisha bieka mbo loka banye bieka kanda yamo la mbisa. ³⁵Ndjo samakai baiyani bino, la kelaka bolo la kopishakai baito, ndjo oitakai botema mbo otoanyai leka, la lilipomu lino litomba lifi, la otombai bana baya Ono-Aeti likolo, loka kembo ye ambe la botema bolo ambe be baenu losamo la baito babe. ³⁶Mbaka la ngandi kani embe Ise ino la ngandi. ³⁷Ndo tongai buto loka mbo oitongomokoi aleko. Ndosuluwisai loka mbo oisuluwiso mokoi. Mesilakai loka mbo omesilomoi aleko. ³⁸Fayakai la itofomo lino aleko. katikati ibao bino otofai ipimo ilo i keni ikasila loamomo la loyeyemo la loutomose. Loka mbo bato pimelenu ta ipimo yeke oka pimakai. ³⁹Akabekela bo bombila mbo, buto a botuku aengani okendisa botuku lemo? Batotina baele baitokpase ta likemba? ⁴⁰Boeki aiyeti boekisi winde, ndjo buto la buto, ono akaosila; oeka itotina, atomba kee boekesi winde. ⁴¹Otomoi la litoko ta liso liya nduku ao ndjo oitona lofututu ta liso liao angene loka loingi? ⁴²Oengani obeka la nduku ao mbo, nduku, tikaka lofoye lofututu ta liso liao, ani koni oitakaena litoko ta liso liao? Buto a lolanga! foyaka koni lofututu ta liso liao, ndjo lambisa otoena fololo otomoisa litoko ta liso liya nduku ao. ⁴³Loka mbo isandu ilo yeito bota tuma tobe, la isandu ibe yeitobota tuma tolo. ⁴⁴Isandu la isandu itoluamana kota yuma inde. Loka mbo baimbo buna suke ta bekeke, la baimbo buna miwiti ta liwa koliokolio. ⁴⁵Buto bolo atotomoisa ko bolo ta mbeko ilo isami ta botema winde, la buto bobe atotomoisa ko bobe ta mbeko ibe, loka bono winde bobeka mbeko yeke iwali ta botema winde. ⁴⁶Loka loingi ototei Ngene, Ngene ani oitokelai mbeke yeke loka beka? ⁴⁷Loka lo buto la buto ono akaya ambei la afoka mbeko yange la ye kolitisa yo, lotoenise nu lamba ambe kee ndai. ⁴⁸Ambe kee buto akaswa mbele, ono akabusha bakemba, akalinda la bolundu, la akata liako likoo li batala. Tambile ekaya fela, libande lika tomboka ta mbele amo, ndjo yeikangana oyeyisa yo, loka kembo ishomo la weli.

⁴⁹Ndjo ono aitoka baoi bande, la ailitisi yo, ambe kee buto ono akashwa mbele ndoena liako, likolo li nyele; libande likaya fela likolo linde, la likaukowa la mangu lobunowo lo mbele amo lombaka lofi fafo.

Chapter 7

¹Mbisa iyosilisa linangoli litotina felo ii baito beke bambaka bato'oka, Yesu akaota ta Kapelanaume.² Bokowa boya Kapiteni amoi a basilikani ambaka la wale tinatina la lingba. Kapiteni asamaka ye likama,³ La ekaokaka ye mboli iya Yesu, akatomela ye batolioso ba Bayuda olengila linde mbo aye oyauwisa bokowa winde.⁴ Bo bakaya ambe Yesu la bakalombokola likama mbo, Aengani mbo okelele ye ongoma,⁵ Loka mbo ambe la losamo ta bofindi wiso, aoshwelesu Esongamelo.⁶ Yesu, akaka libo, ani aitakaka esika la mbele, mbile bokota bo basilikani miya akatoma basau loka babeke linde mbo: Ngene oiyenaka ango wale bofi; loka loiyengani lokambo o'ote ta mbele ange.⁷ La loka lo'ongoma aleko ndjo loikaimila loke eiyangane ambe owe. La bekaka ango lioi limoi, la bokowa wange atouwa.⁸ Loka, ei ono lombe sekala ii beke bambe likolo liange, lombe la basilikani sekala ii toshosha chuange; lotobeka la amoi: Kaaka! La atoka; la ono moi: Yo'oko! La atoya; la bokowa wange: Kelaka ani! La atokela.⁹ Mbile Yesu akaoka bo baioi, akamwala bokota bo basola, la, akatimba elo ta linginda lieke batutaka ye, akabeka mbo: Lotobeka lino, imbe ende ta Isalaele loiyoshi liimeli lifi ani.¹⁰ Ekabinowaka ye ta mbele, baito beke bokota bo basola miya atomaka bo bakaosha bokowa ono ambaka la bomusi akafouwa.¹¹ Lisiyo li mbisa, Yesu akaka ta boki bomoi bokatomo mbo: Naina, baeki binde la linginda lifi bakakenda linde ndolemoi.¹² Mbile ekomaka ye tinatina la boindabo boki, tene, bakatolaka ta nyele boliyo bomoi, wana ko'amoi ainango inde, ono angbeloko bolome, la akambaka la baito ba bule ba boki.¹³ Ngene, akaena yee, akaoka ngandi loka linde, la akabeka lindembo: Oilelaka!¹⁴ Akaka tina, la akaunda sanduku, beke batolaka bakaemala. Akabeka mbo: Wainenge, lotobeka lao emalaka!¹⁵ La boliyo akangala'se, la aka'akola obeka, Yesu akakesa ye ambe inango inde.¹⁶ Batotina bakambaka la bowa, la bakasimola Mungu, obeka mbo: Bonangoli bofi afoenena ambe'su, la Mungu aokendela baito binde.¹⁷ Lioko lioi loka loya Yesu likameyana ta Yudeya itotina la ta beki betotina be tina-tina.¹⁸ Yoani akabeisomo tayo mbeko itotina la baeki binde.¹⁹ Akata baele, la akatoma bo ambe Yesu, loka lo'obeka linde mbo: Ombe ono atoya, lamba toumbakele asiya?²⁰ Bakakoma tina la Yesu, bakabeka mbo: Yoani Bolufii akatome'su ambowe, loka tobeka mbo: Ombe ono atoya lamba toumbakele asiya?²¹ Kota mbile amo, Yesu akauwisa baito ba bule ba biale, bitukulu, la belimo bebe, la akalikola baiso ba betuku be bule.²² Akamutoela bo mbo: Kakai okabeisa la Yoani yeke okaenai la yeke okaokai: Betuku bafoenai, bitukulu baokenda, baito ba baandi baotanisomo, beoko bafooka, bangbei baofufuka, mboli itanu iyonangolomo ta tobube.²³ Liomali ambe ono loikamba likula loka linde.²⁴ Mbile ekaka batomomu baya Yoani, Yesu akabeka la linginda, loka loya Yoani mbo: Okei okaena ndai ta liombe? Lokoli leke lotoyeyemo la lofofo?²⁵ Ndjo, okei okaena ndai? Buto ono abati tulu ilo? Tene, beke batobata tulu ilo, la batouwa ta bolo, bambe ta ba mbele ii bekota.²⁶ Okeiase okaenai ndai? Botondoli amoi? Iiih, lotobeka lino, lamba ono aiti botondoli.²⁷ Loka linde, ani ikaosila osonombo ta litina linde mbo, Tene, lotoma botomomu wange felo yao, la ye atokomanya ndole ao felo yao.²⁸ Lotobeka lino mbo ta beke bakabotomo la bataali, buto aoeta Yoani aiti, ndjo ono aeti boke ta bokota noya Mungu aeti ye la bofi.²⁹ Baito batotina, kola bokongoli bo lindjandja, beke baokaka ye, bakalongisa Mungu, eke elufiomoko-bo la lilufi liya Yoane.³⁰ Kola Bafalisai, la Baekisi ba bikela bakafeka lisangi liya Mungu ta liitna libo, loka baitilufiomo linde.³¹ Loenganise baito ba Bofindi we la loni leka? Bambe kee ingi?³² Bambe kee bana be bangalise ta liongo, batoota baito libo mbo, Tokaumelekenu filimbi, ndjo oikabinakai; tokalela bongbei, oika lelakai.³³ Loka Yoani bolufi akaya, aitiba boila la aitimwa vinya, la okabekai mbo, Ambe la bolimo bobe!³⁴ Wana a buto aoya, aola la aomwa, la obekai mbo, Tene bolei la bolewi, botcthaki bo bakongoli ba lindjandja la baito ba bobe!³⁵ Weli aolonga loka lobana binde batotina.³⁶ Buto amoi ta Bafalisai akata Yesu mbo ale linde bieka eseke lomoi. Akaota ta mbele eya Bofalisai wamo la akangala ta mesa.³⁷ Botaali amoi ta boki, botaali bo hobe, akaluwa mbo Yesu angalise ta mbele eya Bofalisai, akaya la bonyongo la baina ba liesa.³⁸ Akaemala mbisa inde ta bakolo binde akalela, akakola otokisa bakolo binde la baye babaiso, la akaombula yo la sowe i bakolo binde, la ouwa la baina ba liesa.³⁹ Oko eenaka Bofalisai, ono ataka ye ongoma, akabeka ta botema winde mbo, loka lo buto ono, amba koimbu Bonangoli, ani aoluwa mbo ono botaali akaunda ye ambe boni bomuna, loka ambe botaali bo hobe.⁴⁰ Yesu akbeka linde mbo, Simona, lombe la lobeko lomoi lobeka lao. Akabeka mbo, bekaka bao, Boekesi.⁴¹ Bokopisi amoi ambaka la baito baele ba bolima. Amoi a bolima ambaka la bieto mia liondo, asiya bieto tuku yele.⁴² Baitimba la leka lo lipa, la akamesila bo batotina baele. Kolaongoma, ndai kati ibo oni buto atosama ye?⁴³ Simona akabinoisa bonoko mbo, lofoenyela kembo ono akamesila bolima afoeta bofi. Akabeka linde mbo, otena wéwé.⁴⁴ Kolaongoma, akakikowa ambe botaali akabeka la Simona mbo, otoena botaali ono? losiota ta mbele ao oikafei baye loka losoola bakolo bange; ye aotokisa bakolo bange la foo inde la afoomba yo la sowé inde.⁴⁵ Oikafei litukumeli, ndjo ye kota lioti liange eke ye aitiki otukumaeli bakolo.⁴⁶ Okauwa botchwé wandela baina, ndjo ye afouwa bakolo bange la baina baliesai.⁴⁷ Yamo yoko lotobeka lao mbo, bobe winde likama yo mesilomo, loka ambe la losamo likama. Ndjo ono akamesilomo iniyo ambe la losamo loke.⁴⁸ Akabeka la botaali

mbo bobé wao bomesilomo.⁴⁹ Beke bangalaka linde eseke lomoi, bakakola obeka mbo, ono ambe ndai, ono atomesila batchwanilo?⁵⁰ Ye akabeka la botaali mbo, limeli liyao liosila ouwiso we; kaaka yao la lilatemi.

Chapter 8

¹Kola ongoma Yesu akaka ta beki befi la beki bekikelike, okanangola la okabeka mboli iyai iya Mungu. ²Baeki liou la yele bambaka linde, la baali beke bauwaka la belimo bebe, la biale: Maliya ono a Mangandala, ono afoyomoko belimo bosambale. ³Yoana boali aya chusa, bofaya'faya boya bokota Elode, la Susana, la bataali basiya babeele bee basungaka bo la biongon bi bieto bibo. ⁴Eko etoamanaka linginda li baito, baito bafoka ta wenda la wenda loka looya ambe ye, akabeka libo la bembila mbo, ⁵Bolobi atomoaka akaloba mbeku inde. Ta boloba winde, mbeku isiya ikakpasé mbale endole, la tokamatelomo, la noli i likolo bakala yo. ⁶Mbeku isiya ikakpasé likolo li batale la etomoaka yo, ikafia loka lo boeno bo baye. ⁷Bosiya bokakpase ta keke; keke ikaama wo, la boikondi. ⁸Bosiya bokakpase ta nyele ta mbile ekakonda wo, bokabota tuma miya la miya. Mbisa iobeka ongoma, Yesu akabeka la limiki lifi: Ono ambe la batoi bao'oka aokeke! ⁹Baeki binde bakaiyola ye laomba litina libombila limbe isani. ¹⁰Ye akasanoela bo mbo baisomu i bokta boya Mungu yosila ofomo lino loka oluwei, ndjo ta basiya kola bembila, loka etomoila bo, baiyenaka, la etooka bo, bailuwaka litina. ¹¹Tene litina li wo bombila: Boloba bombe lioi liya Mungu. ¹²Boloba we bo ndole, imbe bee bato'oka lioi la Satana ye koya, la ye kofoya lioi ta betema bibo, la bowa bo baiyimilaka la louwisomo. ¹³Boloba we bombe ta litale, imbe beke bakaoka lioi, la bakaoka la limengo; kolaongoma baiti la beili, bakokonda ango iniyo ii mbile, bo kotukowa ta mbile ee lofofo. ¹⁴Yeke ikakpase ta keke, imbe beke, bakaoka lioi, la bakaita lio la yeme, bofono la bofono, bo ndo bota tuma toengani. ¹⁵Boloba we bokakpase ta nyele, imbe beke bakaoka lioi, la botema bolo, bakatola lio ta botema, la bakabota tuma la bofilili. ¹⁶Buto, mbisa iobaanisa tala, ee ndoufa amo ta tulu, ee ndota sekala ii mesa, kolaongoma akota likolo li mesa mbo beke bato'ota la mbele baene liangangi. ¹⁷Loka ndoena ango lomoi lo isami leee loitoenena, ndoena ango sekala emoi etoisama. ¹⁸Kelakai keba la bofono we boto'okenu; loka belafaka ono ambe la lelo la ango aundi bokonokila ye itoenyela mbo inde. ¹⁹Inango la bitungani biya Yesu bakaya oya anye ye: Baiti anyamana linde loka lo baito ba bule. ²⁰Bakabeka linde mbo: Inango ao la bitungani biao bambe lousa, bambe la yeme baeno we. ²¹Kola ongoma akamutoela bo mbo: Inango ange la bitungani biange, imbe beki bie bato'ika baoi baya Mungu, la bo kokuela bo. ²²Lisio limoi, Yesu akalila ta longo lomoi la baeki binde. Akabekelabo; etakai fangi elibande lifi. La bakaeta. ²³Eakolaka bo loluko, Yesu akakpa ilo, lofofo la ngumba ekamba ta libande lifi, la wato bakawala la baye, la bakabanga. ²⁴Bakaya ambe ye la bakafoya ye, la bakabeka mbo, Boekesi! Boekesi! Tongba! Ye akalingoa ta ilo la akafekila lofofo la lotomboko lo baye. Ikatika kolaongoma loemalo lokaya. ²⁵Kolaongoma akabeka libo mbo, Limeli lino limbe endei? Ndjo baka banga la bakamwala, la baka bekana mbo, Ono ambe ase ndai ani? Loka aobeka la lofofo la baye baolitisa ye. ²⁶Bakakoma ta yese iba Gelaseni, imbaka tinatina la Galilaya. ²⁷Mbile efoaka Yesu ta wato, buto amoi aboki bofi, ono ambaka la likama libelimo bebe. Ko felo aitibata tulu, la aitimba okpa ilo ta mbele, lilali linde ko ta mbila. ²⁸Mbile enakaye Yesu, akamama, akangalase ta bakolo baya Yesu, la akabeka la limiki lifi; ei mbo tombe laloni lobeko, Yesu, Wana aya Mungu a Likolo? Lolangi mbo, oifekei litchwanelo. ²⁹Kolaongoma Yesu akabekela bolimo bobo bofowe ambe botolome amo, loka bolimo wamo boiumoaka linde mbile esa bakande bakolo la bonyololo, ango ongoma ko atotena bonyololo, la bolimo bobo bombaka okendisae ta lokonda. ³⁰Yesu akaiolae; lina liao ndai? Ye mbo; likama, abekaka ongoma loka belimo bebe'otoka likama ta lokomba linde. ³¹Belimo biamo la Yesu mbo biekaka ta likemba. ³²Be bambaka elo, ta longo, likula lingulube lifi-lifi. La belimo bebe'akalengila la Yesu looka beote ta likula lingulube. Akabekela bio beote ta likula. ³³Belimo bekafoya ta botolome amo, bekaota ta ngulube, la ngulube ikaka mangu ta loongo, la ikakusama ta baye, la ikangba. ³⁴Mbile'enaaka baito be bakuka ngulube' mbo iokame, bakaka mangu okabeka mboli ta boki bofi, mbo biseke bisiya. ³⁵Baito bakaka okaena mbeko ye ikakoma, bakakoma'ambe Yesu, la bakaosha butu ono belimo bebe befoaka'ambeye angalakase ta bakolo baya Yesu, abati tulu la'ambaka la baenyeli balo, baito bakabanga ye. ³⁶Baito batotina be baenaka ikesi yamo iyetaka, bakabeisa baito kanda euwaka ono buto a belimo bebe. ³⁷Baito batotina ba yese ii Bakelasene bakasemboela Yesu mbo ake esika libo, loka bambaka la bowa bo likama. ³⁸Buto'ono afoyomoko belimo bebe akalengila ishoshia iotika ta eseke linde. Kolaongoma Yesu akatoma, akabeka. ³⁹Binoaka ta mbele ao, la beisaka baito mbeko ye Mungu akakeleloe. Akaka, la'akabeka ta beki betotina ye Yesu akakelae. ⁴⁰Ta lobinowo linde, Yesu akanyangelomo la la likama libaito,oka baumbakelakae. ⁴¹La tene, akaena botolome amoi, lina linde Yailo, ambaka bokota bo esondjemelo. Akakusama la nyele ta bakolo baya Yesu, la'akabeka la Yesu mbo ake tambele inde, ⁴²Loka'ambaka la boseka koamoi ono ambaka la miaka liou labiele alangi onga. Ekendaka Yesu ta ndole, embili libaito litotutana linde. ⁴³Kumbi botaali amoi ono aumoaka la wale bongelo miaka liou la biele, la'silisaka falanga inde ta benganga, ndoena liuwisi ango limoi. ⁴⁴Akashushama la mbisa, la'akaunda yombo itulu eya Yesu. Kota mbile amo ngelo ikatena. ⁴⁵Kolaongoma Yesu akabeka; ndai akaunde? Baito batotina bakaanganya, Petelo labe bambaka bakabeka; bokota, baito balingeli owe, la baami owe, la otobeka mbo; ndai aka unde? ⁴⁶Kolaongoma Yesu akamutola; amoi aunde, loka loka loluwi mbo bofoka botofowa ambei. ⁴⁷Botaali

akaena mbo aluomo, akaya la lobilimo oya kusama ta bakolo ba Yasu, la'akabeka felo ibaito batotina litina lie likauwisomo ye mangumangu. ⁴⁸Yesu akabekela; wana'ange botaali, liimeli liao lisiuwisoe, kaka la aii. ⁴⁹Mbile embaka etobeka Yesu, buto amoi ato fowa ta eseke loya bokota bo esondjemelo atobeka; boseka'aõ aongba; oitungisaka'ango boekesi. ⁵⁰Kolaongoma Yesu akaoka lioi liamo, akabeka la bokota bo esondjemelo; oibangaka leka, enyeleka'ango, la atouwa. ⁵¹Mbile akomaka ta mbele, aitisama mbo buto aote linde, akata'ango Petelo, Yoani, Yakobo, la ise awana, la inango awana. ⁵²Batotina bakalela la loetiso foo ta baiso. Yesu akabeka; oilalakai; Aingbeli, ambe ta ilo. ⁵³Labakasekaë, oka baluaka mbo aosila ongba. ⁵⁴Yesu akaunda boo bo wana, la'akabeka la limiki lifi; wana, emalaka. ⁵⁵La bolimo winde boka, la'akalingoa, kolaongoma Yesu aka ishoshia iofae bieka. ⁵⁶Ise la Inango bakamwaala, la Yesu akabeka libo mbo baibeisaka buto ango amoi lobeko lee lokakelomo.

Chapter 9

¹Yesu akatoamanisa Baliou la baele la akafa bo bofoka la ishoshla likolo li baloimo babe, la ouwisa biale betotina.

²Akatoma bo bake okanangola Bokota bo likolo boya Mungu, la louwiso biale.³Akabeka libo mbo, oiyosakai leka ango lomoi loka lo lokendo, imbe itumbo, imbe litanga, imbe boila, imbe falanga, lamba tulu yele.⁴Yomba mbo ootoitai ta eni mbele, ngalakai onga; tii kani embokekenu.⁵Loka lo beke baitotukumaelenu, oko embo foekenu ta boki wamo, kusakai bouta bo bakolo bino loka lokebisa -bo. ⁶Bakafoa onga la bakaeta ta beki beke la bakanangola Mboli itanu la bakauwisa fangi la fangi.⁷Ekaokaka Bokota Elode ye mbeko itotina etomoaka, akakendisa baenyeli likama loka basiya bakabeka mbo Yoani aofufuka ta lingba, ⁸La basiya mbo Eliya aotomowa, la basiya mbo amoi ta Banagoli ba kwala aofufuka. ⁹Elode akabeka mbo, ei lotenaka Yoani botchwé, la ono ambe ndai lotooka ye mbeko ta litna linde? La akalinga ndole eona ye. ¹⁰Batomomu bakabinowa la bakabeisa ye mbeko itotina yeke bakelaka. Akaosa bo la akaka, ko bo ta bokibomoi la lina mbo Betesaida. ¹¹Ndjo ekalembelaka linginda ongoma, bakatuta ye. Akatukumaela bo la akasumulia libi lobeko lo Bokota boya Mungu, la akauwisa beke bambaka la yeme iyouwa.¹²Eko esuluwaka lowa, Baliou la baele bakaya linde la bakabeka linde mbo, faka linginda fofe mbo bake ta boki boke la mbele fangi la fangi loka lolalase la ola, loka mbo eke tombe ta lokpangebe. ¹³Ndjo akabeka libo mbo, Enu fakai bo bieka biola. Bobalabeka mbo, Toiti la bieka bisiya sakolo ko beila liondo la suwe yele, ambo tokaoka oka sembela baito batotina bieka. ¹⁴Loka mbo batolome bambaka lamba elefu liondo. Akabeka la Baeki binde mbo, ngalisaka bo ta belenga suku liondo suku liondo. ¹⁵Bakakela ongoma la bakangalisa baito batotina. ¹⁶Akaosa beila biamo liondo la suwe yamo yele, la akamoila la likolo la akautchela- yo la akabuna- yo. Kolaongoma akafa yo la Baeki loka bate yo felo i linginda. ¹⁷Bakala la baito batotina bakakuma soolo. La bakasondja tohunga liou la yele ta bikende bieke bitikalaka. ¹⁸Oko embaka Yesu atosombola koye angene, baeki binde bambaka linde eseke lomoi, la akaiyola bo bo, Baito baatobeka kono mbo lombe ndai? ¹⁹Bakabinoisela ye bonoko mbo, Yoani bolufi; basiya mbo Eliya; la Basya mbo amoi ta Banangoli ba kwala aofufuka. ²⁰Ndjo akabeka libo mbo, Enu ase otobekai mbo lombe ndai? Petelo akabinoisa bonoko mbo, Kilisito a Mungu. ²¹Akakebesa bo la akalaka libo mbo baibeisaka buto ango amoi, ²²La akabeka mbo, iyundu la Wana a buto oena wale ta mbeko lokama, la ofekomo la batolioso ba boki, loitomo la ofufuka ta lisio liasaso. ²³Akabeka aleko libo batotina mbo, ono ambe la yeme iyokenda mbisa yange, tikaka mbo afeke koni engene, la aose lieka linde lisiyo la lisiyo, la atutekei.

²⁴Loka mbo ono ambe la yeme iyouwisa liwawi linde, atoseisa yo; la oni buto atoseisa liwawi linde loka lange, ye ndjo atouwisa amo. ²⁵Ono atoosa wenda bototina atoseisa yomba mbo akaosesela atomba la lini litina? ²⁶Loka mbo onu buto atooka sooni ta baio bange, Wana a buto ambokelaka alekoye sooni oko etoya ye ta talaa inde, la Ise inde, la bakitomo batanu. ²⁷Ndjo ltobeka lino wéwé mbo bamoi bibo baemali eke batoena lingba tikani etoena bo Bokota boya Mungu. ²⁸Basiyo lamba bonanei mbisa i baio be, akaosa Petelo la Yoani I Yakobo la akalila ta longo loka losombola. ²⁹Ekambaka ye atosombola, bomuna winde bo bombo bokakikowa, la tulu inde ikangenga la bofufou. ³⁰Batolomé baele bambaka batobekana linde, Mose la Eliya. ³¹Bo bakaenena la talaa, la bambaka batobeka ta litomoi linde ye ikalingo oenganisa ye ta Yelusaleme. ³²Baiso ba Bapetelo bembaka la ilo, bakafowa la bakaena tala inde la batolomé bamo baele beke baemalaka linde eseke lomoi. ³³Oko eyananaka bo linde, Petelo akabeka la Yesu mbo, Boekesi, iyengani liso ongala eke, la ifondo mbo tokele bambau basaso, emoi loka lao, emoi loka loya Mose, la emoiloka loya Eliya. Akaluwa yeke itobeka ye. ³⁴Ekambaka ye atobeka ye mbeko, lifita lakaya oyaufa bo, la bakamba la bowa oko eotaka bo ta lifita. ³⁵Limiki likatomoa ta lifita mbo, Ono ambe Wana ange, Botshakolomu. Okakai ye! ³⁶Mbisa i limiki obeka, Yesu akaenena ko engene. Bo bakangala hai, la ta mbile amo baikabeisa buto lobeko aango lomoi ta yeke baenaka. ³⁷Ta lisiyo limbisa bakasulua ta lonngo, la likama li baito baka toamana linde. ³⁸Botolome amoi ta linginda akamama likama mbo, Boekesi, lolengila lao, tene wanaange botolome, loka ambe wana koamoi ³⁹Bolimo bobo atounda ye la mangu ye komama la ye kokusa ye la bolondi bokotomoa ye tabonoko, la mangu aitotika ye. ⁴⁰Lolengilaka la baeki bao mbo batomoise ye ndjo baitilonga otomoisa ye. ⁴¹Yesu akabinoisa bonoko mbo, Enu bofindi boiti la limeli la liseseli! Lombe lino la botema bosa koata eni mbile? Yoko la wana ao eke. ⁴²Eko ekambaka ye atoya, bolimo bobo akakusa ye ta nyele, la akakutsha ye. Ndjo Yesu aka mamila bolimo bobo wamo, la akauwisa wana la akafa ye la ise inde. ⁴³Batotina bakamwala bofi boya Mungu. Oko embaka boya totina omwala ta mbeko yeke ikelaka ye, akabeka la baeki binde mbo, ⁴⁴Enu takai batoi bino ta baio be, loka mbo Wana a buto atofomo ta bao ba baito. ⁴⁵Ndjo baitilembela litina li lobeko lamo. Isamelaka bo mbo bailuaka litina, la bakamba la bowa boiyola ye litina li lobeko lamo. ⁴⁶Fiye ikatomoa katikati ibo lamba ndai aeti bofi. ⁴⁷Yesu akalembela baenyeli ba botema wibo, la akaosa wainenge la akaemalisa ye fangi inde, ⁴⁸la akabeka libo mbo, Lamba ndai atotukumaela wainenge ono la lina liange, lamba aleko ndai ato tukumaelei ao suku maela Botomomu wange. Loka ono ambe boke ambenu ye oko ambe bofi. ⁴⁹Yoani akabinoisa bonoko mbo, Boekedi, toene buto amoi atotomoisa belimo bebe la lina liao, la tokafekila ye loka mbo atotuta eseke lomoi liso.

⁵⁰Yesu akabeka libo mbo, Oifekilakai ye, loka mbo atoemelenu ambe lino eseke lomo. ⁵¹Eko imbaka basiyo baya Yesu ake ta lobola ikaengana, akata bombo winde la bofilili oka ta Yelusaleme, ⁵²la akatoma Batomomu felo. Bakakoma ta boki bo Samalia loka bakomanyele ye eseke, ⁵³ndjo baikatukumela ye loka akambaka atomoila ndole oka ta Yelusaleme. ⁵⁴Ekaenaka baeki binde Yakobo la Yoani ongoma, bakabeka mbo Ngene, olangi mbo tote imbe ofoa ta lobola isuluwe la iite bo? ⁵⁵Ndjo akakikowa akammila bo, ⁵⁶la bakaka ta wenda bosiya. ⁵⁷Oko embaka bo batokenda ta ndole, buto amoi akabeka linde mbo, yomba mbo otoa endei, lototutowe. ⁵⁸Yesu akabeka linde mbo, nama iyokale imbe ta bakemba, la noli i lokonda bambe la ndowe, ndjo wana a buto aiti ango la eseke lota botswe. ⁵⁹Akabeka la buto asiya mbo, Tutekei! Ye akabeka mbo, fekei koni ndole loke okaselia ise ange. ⁶⁰Akabeka linde mbo, tikaka bangbei baselie bangbei lemo, ndjo owe kaka okanangola Bokota boya Mungu. ⁶¹Buto asiya akabeka mbo, Ngene, lototutowe, ndjo tikekei koni lolakane la beke bambe ta mbele ango. ⁶²Yesu akabeka linde mbo, buto ono akata boo ta weli la atomoila la mbisa aiyengani la Bokota boya Mungu.

Chapter 10

¹Mbisa iyo, Ngene akatchakola aleko baeki tuku liambe, la akatoma bo baele baele felo inde ta beki befi betotina, la ta bilela bitotina bie asamaka loko. ²Akabeka libo mbo: Eula lombe lofi, kolaongoma bakuwi bambe bake, totolelikiela Ngene a eula mbo atome bakuwi ta eula. ³Kakai lokendo; tene, lo'otome'nu kee bekoko felo ii koi. ⁴Oitolakai ango tulu, kee litanga, kee bilato, la oifakai boto samo ao kalibo ta ndole. ⁵Ta mbele isiya ye ot'otai, bekekei koni mbo: Eyai lombeke koni ta ene mbele. ⁶Yomba mbo imbe la wana, a eyai, eyai lao lombeke ambe ye, yeiti alo, lokoinowa ambe'nu. ⁷Ngalakai ta elo mbele elo, mwakai bieke bitofomo'nu; loka bakuwi baengani la bosombo, oiyotakai ta mbele la mbele. ⁸Ta beki befi bemoi bie bito'otenu, la oko batonyangele'nu, lakai bieka bie batofe'nu, ⁹uwisakai baito ba biale beke otoanyai, la bekakai libo mbo: Bokota boya Mungu bombe tina lino. ¹⁰Kola ongoma ta beki befi besiya bie bieito'ote'nu, bainya ngeli'enu, ka-akai ta ndole, bekakai mbo: ¹¹To'ofufola ambe'nu ango nyele ii boki ye imbe ta batindi biso, la oluwe mbo bokota boya Mungu bombe tina. ¹²La lobekile'nu mbo lobeko lo Sodomo lotomba la bofoka lamo kee tinga lo boki wamo. ¹³Ngandi lao Kolaji! Ngandi lao Betesaida! Loka mbo lamba bakuwa ba bofoka baokelomo katikati ino bakuwa bakelomoko ta Tula la Sidona, ndjo ani bakikoliaka betema esiyo, la bangbalaka la buta bo imbe. ¹⁴Lisiya lokambo lo Tula la Sidona itomba bofoka ta mbile ee losambisomo le loiti lino. ¹⁵Owe aleko Kapelanauma! Otoilama la likolo? Oto, otosuluwa ta eseke lo bangbei. ¹⁶Ono ato'okenu ato'okei, la ono akambwelenu aosabwelei aleko; ndjo ono akasambwelei aosambwela botonomu wange. ¹⁷Bo tuku bosambale bainowaka la liomali, la babekaka mbo: Ngene, ango bellimo bebe baolitisa esu loka lo lina liayo. ¹⁸Abekaka libo mbo: Lokaenaka Satana lokpose la likolo kee ikalikali. ¹⁹Tene, lo'osila ofe'nu bokota bo lomatelo fele la tokpakpa, la bokota felo ii tala iya bokota wamo, la leka ango lomoi loimbo okisa enu wale. ²⁰Ango ongoma, oiyomalakai yeke mbo belimo beolitisa enu, ndjo omalakai mbo baina bino baosila osonomo ete likolo. ²¹Ta mbile amo aomalaka la Bolimo Botanu, la abakaka mbo: Afa, Ngene a lobola la sekala, lo'osimolowe mbo ofoisa mbeko ii baito ba weli la baito ba loenyelo, la ofoenisa ambe bana bakikelike. Ko'ongoma Afa, loka mbo ifo'omaliso we ko'ongoma. ²²Bieka bitotina bifayomoko ei kola ise ange, la buto ailuwi ndai ambe Wana, Yeiti ko Afa, ndai aluwi Afa yeiti ko Wana la ono Wana alangi oenisa ye. ²³La akakikowa ambe Baeki, akabeka ta Buto la buto mbo: Liomali ta baiso be bakaena yeke okaenai! ²⁴Loka lobeka lino mbo betondoli likama la bekota bambe layeme ioena ye' enu okaenai la baikaena, la ooka ye itoke'nu, la baiyoki 'yo. ²⁵Boekesi amoi a bikela akaemala, la akabeka la Yesu, loka lookota ye mbo: Boekesi lowe, isani loka looshe liwawi li layaya? ²⁶Yesu akabeka linde: Ini isonomu ta lokasa lo bikela? Otangei isani ta yamo? ²⁷Akamutola mbo: Otosama Ngene, Mungu ao, ta botema wao bototina, ta bolimo wao bototina, ta bofoka wao bototina, la baenyeli bao batotina, la otosama bochaki lao lani esamiowe angene. ²⁸Yesu akabekela ye, limutoli liao limbe lilo; waka ongoma, la otouwa. ²⁹Ndjo ye, akalinga mbo alonge, la akabeka la Yesu: Ndai ambe nduku ange? ³⁰Yesu akabinoisela ye baoi, la akabeka mbo: Buto atofowa ta Yelusaleme atoka ta Yeliko. Akaoshamana la baito ba liyeye, bakafoya ye tulu, bakakucha ye, bakatika ye tinatina la lingba. ³¹Kanga emoi akaeta kotandole amo, akaena buto ono, akaeta fangi esiya. ³²Molewi amoi, aka koma aleko ta eseke lamo, akafafa ndole. ³³Lisiole limoi Musamaliya amoi ambe ta lokendo linde, ekomakae onga, akaokela ye ngandi ani aenaka ye. ³⁴Akaya tina linde, la akakanda bafwa binde, la loutoko ye baina la baana la akatola ye tiii kota eseke lo liuwisi, la akaosha liuwisi. ³⁵La nongo, akaosha falanga ye le akafa bouwesi uwiselekei ye, la imba mbo isietela, lotofowe falanga isiya ta lobinoo lange. ³⁶Ndai ta bo basaso aengani omba bosamomu boya ono bokutchomu ta bao ba baito baliyeye? ³⁷Boekesi akamutola mbo: Ko'ono akakelela buto bolo, kola ongoma Yesu akabeka mbo: Akaaka la kelaka ongoma lisiya. ³⁸Oko ekaka Yesu ta ndole la baeki binde, akaota ta boki bomoi bokikelike, la botaali amoi, ako Malata, akanyengela ye ta mbele inde. ³⁹Malata ambaka la etungani linde ako Maliya angalakase ta bakolo baya Ngene, loka aoke baoi baya Yesu. ⁴⁰Malata aka'angaika loka lo bakuwa likama, akaemala felo inde, akabeka mbo: Ngene, otoena tale mbo etungani lange atikei eiyangene lokomanye bieka? Bekelaka ye aya sungei. ⁴¹Ngene akamutola ye mbo: Malata, Malata, otowangaika la loto baenyeli ta mbeko likama. ⁴²Leka ango lomoi lombe la litina. Maliya asiosa leka lolo le loiti la kanda eosela ye.

Chapter 11

¹Yesu ambaka atosombola ta eske lomoi,okoesilisaka ye, amoi ta Baeki akabeka linde mbo, Ngene, ekisekesu losombolo, ani ekisaka la Yoani Baeki binde.²Akabeka libo bo, oko etosombolenu, bekakai mbo: Afa! lina liao limbe botanu,la bokta wao boye.³Feke'su boila boengani lisiyo la lisiyo; ⁴Mesilekesu bobe wiso, loka esu totomesila aleko batotina beke bambe la bolima wiso. Oiyotisekesu ta bakoteli.⁵Akabeka libo lisiya mbo, yomba mbo amoi ino ambe la buto linde aokoma ambe ye katikati i lotiyo, la ekobeka linde mbo, buto lange, sungekei la beila besaso, ⁶Loka buto lange asiya ambe ete embei ta lokendo, loiti la leka losela imbu felo inde. ⁷Lambo eko binoisela ye limiki ta katikati e mbele mbo, Ndo kelei ito. Boinda bosila olikomo, la bana bange bambe lange ta litamba. Loiyengani ale otomowa loka lofo yo.⁸Lotobeka lino mbo imbe atotomoa lokalofa ye loka aimbaka nduku inde, atotomoa ofa linde itotina yeke ambe la yeme loka aiti la sooni.⁹Ei lotobeka lino mbo, lengilaka la itofomo lino. ¹⁰Loka bolengeli la bolengeli atoanya, bolingi atoanya,la itolikolomo ta ono atouma.¹¹Yomba mbo wana aya moi ino atolengila suwe ambe ise nde, ekofa ye fele ta eseke lo suwe? ¹²Yomba mbo atolengila like, ekofa ye ikpakpa? ¹³Kolaongoma yomba ombo enu baito babe baluwi ofa bana bibo baano balo, Afa iso a likolo aitofa Bolimo Botanu ta beke baka lengila?¹⁴Ambaka atofoya bolimo bobe.Bolimo wamo bombaka bo ebebe. Eko etomoaka bolimo bobe, ebebe akabeka la likama li baito bakamwala. ¹⁵Bamoi bibo bakabeka mbo,aotomoisa bolimo bobe la bofoka boya Belejebula ngene a belimo bebe.¹⁶Ndjo basiya loka lokota ye, bakalengila ndembe eofowa tla likolo.¹⁷Eluaka ye baenyeli bibo, la akabeka libo mbo, Bokota la bokota we bokaosila owanana botoseisama, la mbele ene ekaowanana, etoukowa.¹⁸Yomba mbo Satana anani katikati inde, bokota winde botoemala kola isani? Loka obekai mbo lotomoisa bolimo bobe la bofoka boya Belejebula.¹⁹Yomba mbo ei lofoye belimo bebe la bofoka boya Belejebula, bana bino batomoise ase belimo bebe la bofoka boya ndai? Bo batomba batosambisesu. ²⁰Yomba mbo lofoye belimo bebe la inেকেle iya Mungu, bokta boya Mungu botomoelenu.²¹Yomba mbo buto angbulu la nguwa inde atokuka mbele inde, biengo bikukomu laweli.²²Eko etoya buto asiya a ngbulu ono aeti ye la ngbulu, la ekobuna ye, eko foya nguwa inde yeke atelaka botema, la ekoana biengo binde.²³Ono aiti lange eseke lomoi atoemaelei, la ono aitokuka eseke lomoi lange atomeanisa.²⁴Tambile etofowa bolimo bobe ambe buto, atokendakenda ta biseke biomeli atolinga etchuelo lo liena; la eitoanya ye, ekobeka mbo,lotobinowa ta mbele elo ekatomoekei. ²⁵Ekoyanya amo ekaosila ombomo la okomanyomo.²⁶Mbisa ekoka okaosa belimo bebe besiya bosambale beke baeti ye la bobe,bokota ongalase onga.Bomuna bo buto amo botomba la tale kooeta kanda ene efelo.²⁷Oko embaka ye atobeka mbeko ye,botaali amoi ta lingida akaila limiki, la akabeka linde mbo, liomali la soolo ene eka botowe la balomi beke bamwesoko'we. ²⁸Ye akabeka mbo,liomali limbe ambe be bakaoka Lioi liya Mungu la baolitisa yo.²⁹Linginda li baito bekatikala ta litoamani, Yesu akakola obeka mbo, Bofindi we bombe bofindi bobe. Batolinga ndembe, la ndembe eimbofomo libo koene ndembe eya Yona. ³⁰Kanda emoi ani embe Yoani ndembe ta baito ba Niniwe, ko ongoma aleko etomba wana a buto ndeme ta bofindi we.³¹Bokta botaali ta boki bo mbole atofufuka ta mbile e litenomu eseke lomoi la batolomé ba bofindi we, la atosuluwisa bo, loka mbo afoaka ta liko li boki oyaoka weli boya Solomo, tene, ono aeti Solomo ambe.³²Batolomé ba Niniwe batoemala la we bofindi eseke lomoi ta litenomu la batosuluwisa bo, loka bakikole betema bibo ta inangoli iya Yona, tene buto ono akaeta Yona ambe.³³Buto ono akabanisa tala aimbota amo ta eseke loisami, ndjo atota amo likolo ta etelo lo tala loka beke batoota baene liangangi liamo.³⁴Liso liao limbe tala e bindo. Yomba mbo liso liyao limbe lilo, bindo biao bitotina bimbe lowa. Ikaomba bobe, la bindo biao bitotina bimbe lilima.³⁵Kebaka mbo lowa le lombe katikati ao liembaka lilima. ³⁶Yomba mbo bindo biao bitotina la lowa, ndoenango iniyo i lilima, yamo itotina itomba la lowa kee tala ene etobana la liangangi. ³⁷Oko embaka ye atobeka, Mofalisai amoi akata ye mbo bale bieka. Akaota la akala, ³⁸la ekaenaka Mofalisai amo, akamwala mbo aola bieka ndo soola bao.³⁹Ndjo Ngene akabeka linde mbo, kanikai enu Bafalisai oto tanisai lousa lino la kopo la saani e baye, ndjo aiteni ino iwali la bolefe la bobe. ⁴⁰Bibebel! ono akakela yo, imbe lousa, aika kela aleko la munga? ⁴¹Fakai ndjo yeke imbelamunga kee liano li ngandi, la mangu bieka bitotina bino bimbe botanu.⁴²Ndjo ngandi lino Bafalisai! loka mbo otoresai botuku bo liou endiosomo,la mpegana, la totaki tototina, la ototikai Lingani la losamo loya Mungu. Ikaenganaka lino okela koni liyengani la losamo loya Mungu la oeno okela mbeko isiya aleko.⁴³Ngandi lino bafalisai! loka mbo otolangai ko bingaelo bi lokuku ta bituanelo, la kalibo ta baongo. ⁴⁴Ngandi lino! loka ombei kee mbila yeke yeitoenena, la baito baokenda likolo liamo la baito lembela.⁴⁵Amoi ta baekesi ba bikela akabeka linde mbo, Boekesi,etobekowe ye mbeko, otoseole esu. ⁴⁶Akabeka mbo ngandi lino baekesi ba bikela! loka mbo otofai baito belito bembe la bofoka loilo, la enu aleko oitoengani anga ounda yo la tonekele tshuino.⁴⁷Ngandi lino! loka mbo oshwai mbila i banangoli, ndjo bangau bino baitaka bo. ⁴⁸Kolaongoma obekelai loka lo bakuwa ba bangau bino, la ofoimilai yo, loka bo baitaka bo ndjoenu okashwai mbila ibo. ⁴⁹Yamo yo weli boya Mungu akabeka mbo, lototomela bo banangoli la batomomu, batoita bamoi bibo la batoenisa basiya bemusi, ⁵⁰loka mbo ngelo i banangoli batotina ye

ikautama se oakola ta liako li wenda, baiyolomo ta bofini we. ⁵¹kota ngelo iya Abele tii kota ngelo iya Jekalia ono aitomoko katikati i Etumbelo lo liano ta mbele. Lobeka lino wewe mbo, batoiyolomo ta bao ba we bofindi.

⁵²Ngandi lino baekesi ba tokela! loka mbo ofoyai fungola e weli; enu kabisa oiyoti ango, la ofekilai baito beke bakambaka la yeme mbo baote. ⁵³Ekafoaka ye onga, Bandiki la Bafalisai bakakola osoma linde la bakaiyola ye litina li mbeko likama, ⁵⁴Kolaongoma bakakota okomanyela ye ilonga loka lounda ye ta baoi binde.

Chapter 12

¹Tambile amo,baito likamabamkaka eseke lomoi, bambaka batomatekelana, Yesu akakola obeka felo i Baeki binde mbo, Kebakai la fulu e Bafalisai, yeke imbe lolanga.²Yeiti la leka ang'o lomoi le loisami mbo loimbo enena, la yeke isami mbo yeimboluamana. ³Kolaongoma, itotina yeke otobekai ta lilima itokana ta fololo, la yeke otobekai ta litoi katikati i mbele itonangolomo likolo li mbele.⁴Lotobeka lino be ombei bangani bange mbo: Oibangakai be batoita bindo, lambisa iyonga, baiyengani okela leka ang'o lomoi loeta. ⁵Lotoenisenu ndai oengani obanga ye. Bangakai ono, mbisa iyoita, ambe la bofoka bokusa ta Geyena; hii, lotobeka lino, ee ndjo oengani obangai. ⁶Baitoungisa noli ikikelike liondo la bingbendele biele? Kolaongoma, ang'o amoi iso aitosolomofelo iya Mungu. ⁷Kola sowe ino ii botchwé itangomu. Oibangakai ang'o: Ombei la lokuku koeta yo noli ikikelike.⁸Lobeka lino, ono atobeka lange felo ii baito, wana a buto atobekela aleko ye felo ii Bakeitomo baya Mungu. ⁹Lambo ono atofekei felo ii baito atofekomo felo ii Bakitomo baya Mungu. ¹⁰La ono atobeka bob'e oemaela wana aya buto, itomesilomowe; la ono atomola Bolimo Botanu yeimbomesilomo ye ang'o. ¹¹Mbile batokesenu felo ii bisangamelo, bakumi la bekota, oiyenyelakai ang'o ani otobekai la okela, ¹²Loka Bolimo Botanu atokisenu tambile yeke iyengani lino obeka.¹³Buto amoi akabeka la Yesu, katikati ii linginda mbo: Ngene, bekaka la nduku ange ane lange bondanda wiso. ¹⁴Yesu akabinoisela ye mbo, o buto, ndai akatei loka lomba bokumi wino, la loka lowe liyano lino? ¹⁵La akabeka libo mbo: Kebakai la weli loka lo baenyeli batotina babe; loka liwawi li buto liyeti loka lo biengo binde, ambe ende layo likama. ¹⁶Akabeka libo bombila we mbo: Nele i buto amoi a lifoka ikabotaka mbeku likama. ¹⁷La akabeka ta botema winde angene mbo: Lotowa isani? Loka oiti la esekelooaota biengo biange. ¹⁸Tene, akabeka, loaatokela ani: Lotobuna likula liange li feloaa, lotoshwa lisiya lifilifi, la lotootisa bieka laaa biengo biange bitotina; ¹⁹La lotobeka la bolimo wange, ombe la bieka likama bimbe loka lo miaka ibule, heumaka, laka, mwaka, la omalaka. ²⁰Mungu akabeka linde mbo: Ebebe! kole lotiyo, batolinga Bolimo wao; la yeke okakomanya, bitotikala la ndai? ²¹Imbe aleko ongoma loka loya ono atoisa biengo loka linde angene, la aiti lifoka ambe Mungu. ²²Yesu akabeka la Baeki binde mbo: Kolayamo lotobeka lino mbo: Ndo mbai la baenyeli loka loyeke oengani obatai. ²³Loka liwawi lieti bieka, la bindo bieti tulu. ²⁴Enyelisaka noli ii likolo mbo baimbo lobaka la baimbobunaka, la baiti la eiselo lamba eseke lo'otela, ndjo Mungu atolesaka bo. Enu oetii loketi lo noli likama! ²⁵Katikati ino ndai aengani lotaliyo lisiyo limoi ta liwawi linde loka lo lotungisano bobeta? ²⁶Yomba mbo oiti la bofoka ta be bieka bieke, loka loingi otoeya-eyai loka lo mbeko isiya? ²⁷Moilakai koni batunda ba lokonda batotomowa: Baitowaka likuwa, la baitosolaka bo tulu. La'ni lotobekalino mbo imbe ende Salomona ta bokota winde aikamba la tulu ilo oengana la bee batunda. ²⁸Yomba mbo Mungu atobatisa koni liwa li lokonda, yeke imbe la boni la elongo itokusomo ta imbe, ye aiyengani obatise'nu? Ooh, liimeli lino likombe like. ²⁹Oimbakai la baenyeli loka loyeke oennganiolai la yeke otomwaii, la oimbakai la baenyeli loka loyo. ³⁰Bio bieka bitotina, bapakano ba we wenda ndjo bambe layo la yeme. La Ise ino aluwi yeke ombei layo la yeme. ³¹La lingakai koni felofelo bokota boy'a Mungu, itotina itofomo lino lambisa. ³²Oimbakai la bow'a, esondjamelo loko! Loka ifo'omalisa Ise ino loka lofe'nu bokota. ³³Tchambitchakai yeke ombei layo, la anelakai yo ta tobube. Wakai loka lino litamga li falanga lieke liyeitotobeya la isakai biengo bilo bi loketi ta lobola, elo yeiti la wiba, la yeiti la mbalala, la solila, lamba kpalala yeimbo koma. ³⁴Loka oko embe biongo bino bi litina, botema wino bombe aleko onga. ³⁵Tikalaki la tulu ii lokonda, baanisakai tala ino. ³⁶Mbakai kee bakuwi bee batoumbakela Ngene ibo akaka loka lo libala. Ta mbile etoya ye atouma ta boinda, la batolikola ye. ³⁷Liomali, ta bekowa bee, ta mile etoya Ngene, ato'osha bo batoumbakela! Lotobeka lino ta wewe mbo, onomatomba la tulu ii lokonda atosela bo ta mesa inde la atoya loka lo'okela bo. ³⁸Lamba eni mbile atoya, lamba aiteni ee lotiyo, lamba ta mbile ee isaso ee nongo, liomali ta bo bekowa ato'osha bo batomoila. ³⁹Luwakai la weli mbo: Yomba mbo Ngene a mbele akaluwaka eni mbile etoya wiba, ani aumbakele, ani endo tika mbo abune. ⁴⁰Enu aleko, mbakai la weli, loka Wana buto atoya ta mbile ene oitoluwai. ⁴¹Petelo akabeka linde mbo: Ngene, ambe'su ndjo otobeka bombila we, lamba ta batotina? ⁴²La Ngene akabeka linde mbo: Ndai ambe bokowa bo momongo ono Ngene akafa ye likuwa ta baito bindeloka afe amoi la amoi beika ta mbile ene e'engani? ⁴³Liomali ambe bokowa ono ta loyo loya Ngene inde atokela kani abekaka linde mbo akele. ⁴⁴Wewe, lotobeise'nu, Ngene inde atofa yebokota ta yeke itotina ambe lamo. ⁴⁵La yomba mbo oko bokowa ekobeka mbo: Ngene ange aita kamba la loyo, la ye kowa kola oenisa wale ta bekowa batolome la bekowa betaali, lomwo, lili, la lolowo, ⁴⁶Ngene inde, atoya ta mbile ene aiti ang'o la baenyeli, la ta lisiyo lie aitoumbakela. La Ngene inde atofa ye likutchi lifi, la atokela ye kee ani etokelaka bo ta bekowa bebe. ⁴⁷Bokowa ono aluwi okela lisangi liya Ngene inde, la aitokela ongoma, la aikeli lisangi liya Ngene inde, ato'osha likutchi li bofili. ⁴⁸La ono ailuwi lisangi liya Ngene inde, atoumomo aleko la bofili iniyo. Yomba mbo buto ambe la ibule batolengila ye ibule, la ono bakafa ye likama, atomba aleko la likama. ⁴⁹Lo'oya oyakusa imbe ta wenda, lombe ase la yeme ii ingi ani ikaosila obaana? ⁵⁰Imbe la lilufi limoi liyengani olufiomo, lombe la yeme iyenganisomo! ⁵¹Otoenyela mbo loye oyata kimia ta

wenda? Yeiti ongoma kanga lianani. ⁵²Kola yamo, kanikani liondo ta mbele emoi batoanana, basaso botoemaela baele, la baele batoemaela basaso, ⁵³ise atoemaela wana, la wana atoemaela ise, ima atoemaela wana, la wana botaali atoemaela inango inde, boilana la boali a wana, la boali a wana atoemaela boilana. ⁵⁴Akabeka aleko la linginda: Ta mbile otoenai lifita litoemala, otobekai mbo: Ndaluke etoya'se. La yamo itokoma. ⁵⁵Okafoenai lofofo ta ifitika, enu kobeka mbo: itomba la efufa. La itomba amboko ongoma. ⁵⁶Baito ba lolanga, oluwi oetekanisa bonuna bo wenda la lobola; eni kanda oitoluwai ene mbile?⁵⁷La loka loingi oitoluwai enu angene yeke imbe ilo? ⁵⁸Ta mbile otoka la boiyani wao felo ii bakumi, kelaka mbo osilane linde ta ndole, loka mbo aitelokowe ta bakumi, la bakumi baitelokowe ambe sola la sola aikesokowe ta bonyololo. ⁵⁹Lotobeka lao, oitotomowa ani oitaka lipa lofalanga lomoi.

Chapter 13

¹Baito basia bakambaka ongo ta mbile amo ba beisakaye lobeko lo Bagalilai beke Pilato asondjaka ngelo ibo loka lo liano. ²Akainoisela bo mbo, oenyela mbo Bagalilai yamo basieta baito batotina la bobe lokambo baosilōsha biale yamo? ³Lobeka lino mbo, otokela, kolangoma oikikoli bawawi, enu atotina otongbai ongoma. ⁴Lokalo ongoma loka libo liou la bonanei beke mbele isa la loselamo ekaukowaka libo la ikaita bo, osienyela mbo bo basiete baito batotina bangali ta Yelusaleme la bobe? ⁵Lobeka lino mbo, kolaongoma oikikoli bawawi, enu atotina otongbai ongoma. ⁶Yesu akabeka la bombila weke mbo, buto amoi alobaka isandu iko mosuke ta elanga linde lo bakoke, akaya oya luka tuma tayamo aikaosha. ⁷Akabeka la bakuki ba elanga mbo, kanikani loya oyaluka yuma isuke yeke miaka isaso ongoma loitocha. Tenaka yo itoama nyele bule loka loingi? ⁸Bokuki akasanoela bo, Ngene, tikaka yo ta mwaka we ikonde, kolaongoma loto'osha fangi itotina, la lo'okusa tobi onga. ⁹Kamba eiboti tuma ta mwaka botoya. Yeiti ongoma, ototena yo. ¹⁰Akambaka loeniso la amoi ta bisondjamanelo bi Sabata. ¹¹Botaali amoi ambaka la bolimo bolilewi miaka liou la bonanei, bindo binde bika inyama la ongoma eikalua ale loinyamo. ¹²Yesu akaenaye la akatayelioi ongoma akabeka mbo, Ima osilo'uwa la lilewi liao. ¹³Akatela ye baō, la aka'emala mala emoi, ongoma aka'inoisela Mungu kekeleke. ¹⁴Bokota bo esondjamelo akasoma lokambo Yesu asiuwisa ta Sabata, ongoma akabeka likama mbo: Basio basiengana liambe bisiengana lowo likuwa. La ongoma yoko owisomo ta basio bamo ongoma tinga ta lisio li Sabata. ¹⁵Ngene akainoisa bonoko mbo, baito ba nanga! Amoi la amoi ino mbo fungolaka elelo lo nama inde, loka aya mwese yo baye lisiyo li Sabata? ¹⁶Botaali weke ambe wana aya Abalayama, ono Satana akandiye miaka liou la bonanei, iengane mbo afoyomoko ta boliki winde weke ta lisiyo li Sabata mboi? ¹⁷Esilisaka lobeko mbeko ye baemali binde batotina bakaena soni, ongoma likama likulu bakambaka lo'omalo la mbeko itotina ilo ikakelomo ta bao binde, bembila be yuma ii sinapo la fulu. ¹⁸Kolaongoma Yesu akabeka mbo: Bokata boya Mungu bombeke ingi, la loenganise wo la ingi? ¹⁹Bombeke yuma isinapo, yeke buto akaosa la akaka lokaloba ta elanga linde, yo'okonda la yo'okoma isandu, ongoma noli ii lokonda baongala ta betaā binde. ²⁰Akabeka lisia mbo: Loenganise bokota boya Mungu la ingi? ²¹Bombeke fulu weke bataali akaosa la akaisa atiteni ee bipelo mbisa ibefulo, kombile itotomowa yo itotina. ²²Yesu akaetaka ta beki befi la beki beke, la ani atokisa, ani atoka ta Yelusaleme. ²³Buto amoi akabeka linde mbo: Ngene, yeiti la baito iniyo batouwismo? Akasanoela bo: ²⁴Waka bofoka o'otei ta boinda bokikelike. Loka, lobeka lino likama olukei lo'oto, la baitoengana. ²⁵La ambe boekesi bo mbele aosilo oemala lokando boinda, la oandja loemalo lousa euma boinda, la obeka mbo: Ngene sombulaka loka liso! Atoinoisele enu bonoko mbo: Loilui enu, kamba o'ofowai ende. ²⁶Kolaongoma bato akola lobeko mbo: Toka loka la to kamwaka felo yao, la okaekisaka ta ndole iso. ²⁷La akamutola: Lotebeka, loiluwi kamba o'ofowai ende, fakai lange, enu batotina bakeli ba bobe. ²⁸Bileli la losio baino batongala ongo, kamba otoenai Abalayama, la Isaka, la Yakobo, la banangoli batotina aiteni e bokota boya Mungu, ongoma enu oto'tomoisomoi lousa. ²⁹Atoya ta biseke bi etomoelo la mbile, ta biseke bi likolo la mbole, la batongala ta bokota boya Mungu. ³⁰La moilakai, ba mbisa batongala felo, be bafelo batongala mbisa. ³¹Ta lisiyo liamo, Bafalisa basiya bakaya ambe ye, ongoma bakabeka mbo: Fowaka eke, la kaaka, loka mbo Elode ambe la yeme iyoitowe. ³²Akamutoela bo mbo: Kakai okabekai la nama a bakolo amo mbo: Laboni lo'obeka lotofoya belimo bebe, la ongoma lotouwisa baito ba biale, lasiyo litoya lotokoma ta liko. ³³Kola ongoma iyengani lange lokende laboni la elongo la basio batoya ongoma mbo iyengani mbo bonangoli aingbaka eseke losiya, kanga ta Yelusaleme. ³⁴Yelusaleme, Yelusaleme, owe ono ototika banangoli ongoma otouma la babuki beki boto'umomo ambowe, mbile ibule lokambaka la yeme iyosela bana bao kanda emoi kee koko atoselaka bofindi winde sekala ii bambembe binde, la ongoma oikambakai la yeme. ³⁵Tene mbele ino etotikala, la lo'obeka lino mbo: Ono atoya la lina liya Ngene autchelomoko.

Chapter 14

¹Atoka lisiyo limoi ta Sabata,ta mbele ebokota bomoi bo Bafalisai,loka loola bieka ,bakamoilaye. ²La moilaka buto amoi akambaka lawale bo fela akambaka ongo felo inde. ³Yesu akabeka boekesi bo bikela la Bafalisai mbo,ta lisiyo liSabata louwiso buto iengani komba. ⁴Akangala ai aka osaye la akauwisae ongoma akafae ndole. ⁵La akabeka ;kamba wana komba ngombe eni buto atitene ino akaya oya kusama ta likemba,aitotomoisaë mangu ta lisiyo liSabata? ⁶La baikalonga ango oinoiselaye ta mbeko yamo. ⁷Oka ekaenaka Yesu mbo,batanu bambe looso libonga lilokuku,akabeka libo bombila mbo, ⁸Kamba otomo la buto amoi ta liamo lilibala,oitongala ta libonga lieti la lokuku,loka lomba la bowa kamba buto asia aeti owe la lokuku aosila otoma linde, ⁹La ono akate'enu atoya oya beka lino mbo,faka buto ono eseke, la likuwa ongoma otoandja looko soni losa eseke lombisa momongo. ¹⁰Kolaongoma,akatomo,kaaka okangala ta libonga limbisa omongo,la omongo kamba Ngene akatowe atoya, atobeka lao mbo,buto lange etaka elo felo;ongoma lokuku lotongala ta baiso ba baito batotina batola lao eseke lomoi. ¹¹Lokambo ono atosela lokuku,lokuku linde lotofoa,la ono aofeka lokuku,lokuku linde lotangala lofi. ¹²Aka beka aloko la ono akatomoko;kamba okaokela lolo la ningo kamba bieka bilikolase,oitaka baito lao kamba basamomu bao kamba baluaini lao kamba baito ba bieto ibube ba tina lao oto,mbo ba tewa lisia la oiimilaka. ¹³Kolaongoma akaokela bieke ,taka baito baiti la leka,la bitukulu,la baito ba bilema,la baito ba botutu. ¹⁴Ongoma otomba la liomali loka mbo baito longa loinoiselo eë lisia oto,lokambo otoosha lilipomu atiteni elifoi ta nyele ibaito babe la baito ba fololo iya Mungu. ¹⁵Amoi ibo bakambaka lolo bieka eseke lomoi linde akaokaka baai beke Yesu akabeka linde mbo,la ono atola libinga atiteni ibokota bo ya Mungu! ¹⁶La Yesu akamutoelaë mbo;buto amoi aka komanya bieke bifi,la akata baito likama. ¹⁷Ta mbile ebieka byamo akatoma bokowa winde obeka la bekeke mbo,yokoi lokambo biosila oengana. ¹⁸Amoi amoi ibo ototina basiandja lofeko,ono afelo aobeka linde mbo,lo osomba elanga,ongoma engani lange lofoo okamoila yo,lolengilo mbo oimilelei loko. ¹⁹Asiya akabeka mbo,lo osomba belome lome liondo bi ngombe la engani lange loka lopima bo lolengile eë okelei imbu. ²⁰Asia aobekambo,loosonga bataali,yamoyo yeiyengani langi loyo. ²¹Bokowa wamo asi'inowa losemwela ngene inde mbeko yamo la liko boemaeli bombele aka oko lisomi,laongoma akabeka labokowa winde mbo,foaka kanikani atiteni endole ifi,la tondole ndole to boki,ongoma esakae eke baito bakasila bitukulu, la baito ba bilema. ²²Bokowa aobeka mbo,ngene ikabekokowe yosilo okelomo,ongoma eseke lokombe koni. ²³Ngene akabeka labokowa mbo,foaka atiteni endole, la biseke ongoma otisaka boo likama mbo mbele ange ewale la baito. ²⁴Lokambo lobeka lino mbo buto ango amoi ibo bakatomo atola ango inio ibieka yange. ²⁵Embili lo baito bakambaka losondjamana linde.akakikowa ongoma akabeka libo mbo, ²⁶La amoi aoya ambei aiyani la Ise inde la Inango inde la bana binde la baito linde batolomo labawelo binde bataali la liwawi lio aiyengani ombo boeki wange. ²⁷Ono aitoli lieka liange la aikatutei aiyengani omba boeki wange. ²⁸Lokambo buto amoi atiteni ino ambe layeme ioshoâ mbele,atongala felo loosho kamba iyengani looso bieto yamo loka losilisa yamo? ²⁹Yeiti ongoma,ato akola ota bakemba,loka mbo aiyengani losiliso yamo,bo atotina bato moilayo batoandja losekoe, ³⁰Buto ono akakola oshawa aikalongaka osilisa. ³¹Lisiya bokota amoi atoka okananisa bokota bosia bitumba,atoakola felo loenyelo kamba la baito miliale liou atoengana loemaelo ono atoya linde la baito miliale tukuye? ³²Kamba eiyangani koni,la ani ekombee oko esika,atotoma batondoli okaiyola mbeko lalilateni. ³³Kolaongoma ango buto la buto ta atiteni ino aitofeka hibongo bitotina bimbe linde,ai engani ongola boeki wanga. ³⁴Bokpa bombe bolo, yombambo loete lo bokpa lo osila, yamo ito'osha loete la ingi? ³⁵Ei'engani la nyele, kamba la lifuma litobi, ongoma batokusayo lousa. Osalakai mbo ono ambe la batoi baoka aoke.

Chapter 15

¹Basondji ba bakute be wenda, la baito ba bobbe bakambaka bo atotina loyo ambe Yesu loka lo'okaye. ²La Bafalisai la basoni kasa bakambaka lobeko mbeko iniyo iniyo mbisa inde likama mbo: Buto ono afo'omala loyambo baito bobbe la ongoma atolala libo bieka eseke lomoi. ³Akabeka libo bombila we mbo: ⁴Lamba buto amoi ino ambe la bekoko mia, ongoma bomoi ibo bokaobunga, atotika bo tuku libwa la libwa atiteni ii liombe, kola ongoma aitoka okalinga weke bokabunga kombile eto'osha ye wamo? ⁵Ekaosila o'osha ye wamo, atota wo ta batoto binde la liomali, ⁶ongoma etoinowa ye ta mbile atosela bee amoi la basiya, kola ongoma atobeka libo mbo: Omalakai lange, loka mbo losi'osha bokoko wange we bokabungaka. ⁷Lo'obeka lino mbo: Ongoma liomali litongala atiteni ii lobola loka lo buto amoi a bobbe ono atokikolia liwawi itoeta liomali loka lo baengani tuku libwa la libwa beke baiti la yeme iyokikolia botema. ⁸Lisiya lamba botaali amoi ambe la tuma to bakute liou, lamba aleko atokomya yuma imoi, ato'sa lopambolo tala la lo'ombo mbele la atolukaluka kota mbile ene ye aitoanya? ⁹Ekaosila ye lo'anyo, atongalisa baito linde la kendisani inde, la atobeka mbo: Omakala lange, lokambo lofoanya yuma yeka akabungaka. ¹⁰Lo'obeka lino mbo: Liomali litomba ongoma aiteni ii bakitomo baya Mungu loka lo buto amoi ono a bobbe ono akakikolia botema. ¹¹Atobeka loka mbo: Buto amoi akambaka la bana batolome baele. ¹²Ono a mbisa aiteni ibo akabeka la ise inde mbo: Afa, fekei iniyo ii bibongo bitongana lange. Aka anela bo bibongo binde. ¹³La liko li basiya iniyo ango, wana a liko akakanda bibongo bitotina, ongoma akaka ta boki bosiya bo esika, la akaseisa bibongo binde oko ekaka ye ta lokendo la baenyeli baike. ¹⁴Oko esilaka ye bibongo binde bitotina, semba efi aleko ekatomowa ta boki wamo, ye aleko aka'akola lotchango bibongo. ¹⁵Kola ongoma akaka la aka'anya likuwa ambe buto a boki bo wenda wamo, la akatoma ye ta bilanga binde loka lo loleso nama ikumo ngulube. ¹⁶Akamba la yeme ii lowaliso solo inde la mbso yeke nama ikumo ngulube batola, la buto aikafayaka ye ango leka. ¹⁷Aka enyela ta liwawi la abeka mbo: Bakuwi ba lilipomu baya ise ange likama bambe la beila beike. Kani ei lo'ongba la semba eke. ¹⁸Lotofowa la lotoka ambe ise ange, ongoma lotobeka linde mbo: Afa, lo'okelela lobola bobbe, lo'okela bobbe ta baiso bao, ¹⁹loiyengani ale otomo wana ao lisiya, selekei kee amoi a bakuwi bao ba lipimomu. ²⁰Akafowa, la akakoma ambe ise ende aleko. Kola ongoma la ani akombe esika, ise akaena ye la akaokela ye ngandi; akaka mangu la akatukumaela ye la akaloma ye likeka ani ongoma imbe ndembe ee losamo. ²¹Wana inde aleko akabeka linde mbo: Afa lo'okela bobbe ambe lobola, la lo'okela aleko bobbe ta baiso bao, loiyengani ale lotomo wana ao lisiya. ²²Afa aleko akabeka la bekowa binde mbo: Yokoi la tulu ene e'eti itotina la bolo kani kani lotobatisa ye, la taka ye ikomo ii loketi ta inekele, ongoma batisaka ye aleko lipapa ta bakolo binde, ²³kola ongoma yokoi la wana a bokoko ono ambe la baina la ongoma itakai wo, loka tole, la to'omale, ²⁴lokambo wana ange ono eke akambaka boliyo ongoma akombe la liwawi lisiya: Akambaka bobungi ongoma afoenena. Baka'akola lo'omalo onga. ²⁵Ongoma wana inde a felo-felo akambaka ta mbele akaoka be'ele la lobilo lo bisha. ²⁶Akata amoi a bakuwi ambe ye, la akaiyola ye lamba ini mbeko yeke itoeta imbe ini. ²⁷Ye aleko akabeisa ye mbo: Nduku ao aoya, ongoma ise ao akaita wana a bokoko a baina loka mbo asio'anya ye la bindo bi bofoka. ²⁸Akaokalisomi aikalinga lo'oto, kola ongoma ise inde akatomowa la akasombolela ye. ²⁹Ye aleko akainoisa bonoko mbo: Enyelaka mbo lo'okelelo we miaka likama ani, nla loikafeka bonoko wao ango lisiyo. Ongoma oikafei ango wana a bokoko ango mbile emoi lokambo lo'omale la baito lange, ³⁰kola ongoma eke akaya wana ao, ono akaosilisa bibongo la bataali ba belefe, osi'itela ye wana a bokoko bo baina. ³¹Ye aleko akabeka li nde mbo: Wana, owe ombe lange eseke lomoi mbile itotina, la ongoma bibongo biangebitotina bimbe biao. ³²Kani ekaengana mbo to'omale la tongale la liomali lokambo nduku ao ono akambaka boliyon la ongoma akombe la liwawi lisiya, ambe bobinoi la asioshamana.

Chapter 16

¹Yesu akabeka aleko la baeki mbo: Buto amoi a bakute likama la boemali bo likuwa, boemali wamo akositokomo ambe ye mbo atoseisa bibongo bindebule. ²Akata ye lioi, akabeka linde mbo: Ini mbeko loto'oka loka lo litina liao? Yo'oko oyaesa mboli ii likuwa liao, loka mbo oiyengani ale omba boemaeli bo likuwa. ³Boemaeli bo likuwa akabeka ta liwawi linde mbo: Lo'okela ingi? Lokambo ngene ange atofoyei ta likuwa lieyeke limbei boemaeli loiti la bofoka bo lubusho nyele, la lombe la bowa bo loanganyo. ⁴Loluwi yeke itokelei, mbo kamba loka lo lofoyomo ta likuwa liange, baomale alnge aiteni ii mbele ibo aleko. ⁵Akata bo beke bakambaka la belima beya ngene ibo, amoi la amoi, ongoma akabeka la ono a felo mbo, ombe la bolima boya ngene ange yange? ⁶Akabeka mbo: Bandjandja mia ba baina, akabeka linde mbo: Osaka lokasa lao. Tiamisaka ye ifelo la andikaka kani tuku liondo. ⁷La liko akabeka la asiya mbo: Owe aleko ombe la bolima bo yanga? Akabeka mbo: Iotunga mia emoi ee bakoke. Akabeka linde mbo: Osaka lokasa lao la sonaka tuku bonanei. ⁸Ngene a bokuwi bo likuwa wamo bobbe akaila ye likolo loka mbo aokela bolo. Bainenge ba basiyo bee basieta bainenge ba lowa la bieli aiteni ii befindi bibo aleko. ⁹Ei aleko lo'obeka lino mbo: Osakai baito lino loka lino ta mboli ibe mbo lamba ikaosila, batukumaele enu aiteni ii bengaenelo be momongo. ¹⁰Ono ambe la momongo ta lobeko loeti lokikelike ambe aleko lala momongo ta lobeko loeti la lokikelike la aiti aleko ta lobeko lofi. ¹¹Kola ongoma yomba oiti la momongo ta mbeko ii bakute babe, ndai atoesa bakute ba'omongo ta baoo bino? ¹²Yomba mbo oiti la omongo ta bieka bi buto asiya, ndai atofe'nu yeke imbe loka lino? ¹³Bokuwi aiyengani olitisa bangene baele; loka mbo otoiya la amoi la ye kola ongoma onomoi, ao koto'amana la amoi la atoseola onomoi. Oengani ndjo olitisa Mungu tinga bakute. ¹⁴Bafalisai beke basamaka bakute eokaka bo ye mbeko, la bakaseka Yesu. ¹⁵Akabeka libo mbo: Enu otolongisomoi ta baiso ba baito, ndjo Mungu alembeli betema bino; loka yamo imbe bofi ta baito, ndjo imbe la lilo ta baiso baya Mungu. ¹⁶Bikela bi banangoli bimbaka kota mbile eya Yoani, ndjo mbisa ii yamo Mboli Itanu ii Bokota Mungu itonangolomo la baito batotina bafo'otisa yo la bofoka. ¹⁷Lokpose lo likoi limoi li ekela ifoeta lolimowo lo lobola la nyele la bofoka. ¹⁸Botolome la botolome ono akafoya boali inde ekosonga botaali asiya, atokela bosambo; la botolome ono atosonga botaali ono akafofomo ta botolo asiya, atokela bosambo. ¹⁹Buto amoi ambaka lifoka, la abataka tulu enenu elo, la aomalaka lisiyo la lisiyo la lieti lilo. ²⁰La ibube imoi, lina linde mbo Lasalo, alalisomoko ta boinda winde, bindo binde bimbaka la bafwa. ²¹Ambaka la yeme iyosilisa anga semba inde ta mbumbusi yeke imbaka itokpase ta mesa eya lifoka; ndjo ngea imbaka itolauna bafwa binde. ²²Ibube akangba la akatolomo la bakitomo ta bokuku boya Abalayama. Buto a lifoka aleko akangba, la akaseliomo. ²³Ambaka ta bomusi ta eseke lo bangbei, akaila baiso binde la akaena Abalayama esika, la Lasalo ta bokuku winde. ²⁴Ye akata mbo: Afa Abalayama! Okelekei ngandi! Tomaka Lasalo ate yombo ii inekele inde ta baye la aunde anga lolame lange loka ta bomusi likama ta imbé ye. ²⁵Ndjo Abalayama akabeka linde mbo: Wana, enyelaka mbo o'oshaka mbeko yao ilo ta liwawi liao, kola ongoma aleko Lasalo aoshaka mbeko ibe; ndjo kanikani aofomo bofoka la owe ofo'oka bomusi. ²⁶Lisiya aleko mbo katikati ii liso lino likemba lifi limbe, ndjo beke bambe la yeme iyofoka eke loka elo embe'nu, baitoengana, baiyengani aleko olekisa fangi ene embesu. ²⁷Akabeka mbo: Kola ongoma, Afa, lo'olengila lao mbo otome anga ye elo ta mbele eya Ise ange, ²⁸loka lombe la banduku batolome liondo, loka baiyaka eke ta eseke lo bomosi. ²⁹Abalayama akabeka mbo: Bambe la kasa iya Mose la banangoli, tikaka mbo baoke bo. ³⁰Ndjo akabeka mbo: Tinga alo, Afa Abalayama, yomba mbo buto amoi atofowa ta bangbei loka elo embe bo, batokikolia betema. ³¹Ndjo akabeka linde mbo: Yomba mbo baiyoki Mose, la banangoli, baimboimila aleko imbe ende mbo buto amoi ta bangbei atoyayowa.

Chapter 17

¹Akabeka la baeki binde mbo, Bakulia baitoeno, ndjo ndjo ngandi la ono atoesa yo; ²yomba mbo atoumisa amoi ta beke bake likulia, iyengani linde mbo litali lifi likandomoko ta ngingo inde la akusomoko ta libande lifi. ³Kebakai lino! yomba kembo nduku ao aokela bobbe, mamilaka ye. Yomba mbo atokikolia botema, mesilaka ye. ⁴Imbe ende mboaokelelo we bobbe mala bosambale ta lisiyo limoi, la ekoya ambowe mala bosambaele obeka mbo, lokosa; mesilekei, oengani omesila ye. ⁵Batomomu bakabeka la Ngene mbo, talielekesu limeli. ⁶Ngene akabeka libo mbo, yomba kembo otombai la limeli kee yuma i botshitsha, ani oengani obeka la isandu yeke mbo, yolomoko la lobomoko ta baye, la itolitiseni. ⁷Yomba kembo amoi inoambe la bokowa ono atobusha nyele lamba atokuka bokoko, la bokowa atofa ta elanga oota t mbele, atobeka linde mbo, Yooko mangu ongala ta mesa? ⁸Ndjo aitobeka linde ani mbo; Komanyaka bieka biange biola, bataka tulu, la fekei bieka tii kani etosilei ola la lomwo; lambisa otoola la otomwa aleko. ⁹Atofa bokowa kelekele loka aokela likuwa lieke libekakaye? ¹⁰Kolaongoma enu aleko, yomba mbo osilai okela mbeko itotina yeke ika bekelomo enu, bekaka mbo, toiti bekowa belo, tosila okela lotomo liso. ¹¹Oko embaka Yesu atoka ta Yelusaleme, akaeta katikati i Samalia la Galilai. ¹²Ekambaka ye atoota ta boki bomoi, batolome liou ba baandi bakatoamna linde. Bakaemala esika. ¹³Bababeka mbo, Yesu! Ngene! Okelekesu ngandi. ¹⁴Akamoiila bo la akabeka libo mbo, kakai okaenisa bakanga bindo bino. Ekaka bo, bakatanisomo. ¹⁵Amoiibo ekaenaka yeafouwa, akabinowa la akasimolla Mungu la limiki lifi. ¹⁶Akasulua ta bombo winde ta bakolo baya Yesu la akafa ye kelekele. Yeambaka Mosamalia. ¹⁷Yesu akabeka mbo, baito liou baitanisomu? Libwa bambe endei? ¹⁸Buto asiya aibinoi oyafa Mungu kelekele, sakolo ko we boenda? ¹⁹Akabeka linde mbo, emalaka, la kaaka eyao. Limeli liao liosila ouwiso we. ²⁰Bafalisai bakaiyola ye lamba Bokota boya Mungu botoya ta eni mbile, la akabinoisela bo mbo, Bokota boya Mungu boitoya ta bofono weke otomolai. ²¹Baimbo beka mbo, tene owe! lamba mbo, Tene oye elo! Lokambo Bokta boya Mungu bombe katikati ino. ²²Akabeka la baeki binde mbo, basiyo batoya eko etombenu la yeme iyoena lisiyo limoi ta basiyo ba Wana a buto, ndjo oitoenai yo. ²³Batobeka lino mbo, Tene ye ete! Tene ye ono! Ndo tutai bo. ²⁴Loka kee ani etobana ikalikali, itobana ta fangi e likolo kota fangi esiya, etomba lisiyo li Wana a buto ongoma. ²⁵Ndjo iyengani koni linde felo oena wale ta mbeko likama, la ofekomo ta we bofindi. ²⁶Kanda emoi ta basiyo baya Noa, itomba ongoma ta basiyo baya Wana a buto. ²⁷Bambaka batola, batomwa, bakasonga, baka songamana, tii kota lisiyo liotaka Noa ta lisuwa, la fela ekaya oyaita boatotina. ²⁸Lisiya kanda emoi ta basiyo baya Lota, balaka, bakamwa, bakasomba, bakaungisa, bakaloba, bakashwa, ²⁹ndjo ta lisiyo lifoaka Loti ta Sodomu, litundulundu li imbe li likolo likayase la ikaita bo batotina. ³⁰Itomba kee ye mbeko ta lisiyo litoenena Wana a buto. ³¹Ta lisiyo liamo, ono atomba ta bosambu bo mbele, la biengo binde ta mbele, aitosulua oosa yo; kolaongoma ono ambe ta bilanga aimbo bino ale. ³²Enyelaka boali aya Lota. ³³Yomba mbo oni buto atota botema winde okuka liwawi linde, atoseisa yo; ndjo ono atoseisa liyo, ye ndjo atokuka. ³⁴Lobeka lino mbo ta lotiyo lamo baito baele batomba ta litamba limoi, amoi atosomo la asiya ato tikala. ³⁵Baito baele batomba ta bilanga, amoi atosomo la asiya atotikala. ³⁷Bakabinoisela ye mbo, Ngene ambe Endei? Ye akabeka libo mbo, eseke lombe boliyo, oko ndjo etotoamana ndjou.

Chapter 18

¹Akabeka libo bombila bomoi talitina mbo iyengani libo osembela mbile etotina la ndoena kolewa. ² Akabeka mbo bosambisi ambe ta boki bomoi, ono aitiba Mungu la aitiyenela buto angoamoi. ³Ndjo ta boki wamo botaali amoi ono angheloko olome ambaka, akaya ambe ye la akabka mbo, longisekei ta litina li boiyani wange. Felo, akafeka, ndjo ta botema winde akabeka mbo, imbe ende lobangi Mungu, la loiyenyelisi buto, ⁵ndjo loka kembo ono botaali aotungisei, loto longisa ye loka kembo ailewisekei oya eke kila lisiyo. ⁶Ngene akabekambo, okaka yeke ikabeka bosambisi bobo. ⁷Mungu aitolongisa batshakolomu binde, beke batota ye lotiyo kee lowa, beke atooka bo la botema bosa? ⁸Lobeka lino mbo atolongisa bo la mangu. Ndjo eko etoya Wana abuto, atoanya limeli eke ta wenda? ⁹Akabeka bombila we ta basiya beke bataka betemata mbeko ibo mbo bambe baito balo, la baseolaka baito basiya. ¹⁰Baiti baele bakalila ta Tempelo loka losembola. Amoi Mofalisai asiya Bokongoli bo mpako. ¹¹Mofalisai akasembola mbo, Mungu, losimolo we loka loiti kee baito basiya, biba, baito babatshunelo, baito ba bolefe, la loiti aleko kee bokongoli ono a mpako. ¹² Loto kila bieka mala yele kila posho, la lotofa botuku bo liou ta biengo bitotina yeke lotoanya. ¹³Ndjo bokongoli bo mpako akaemala esika, aikalanga ango oila baiso la likolo, ndjo akauma bokuku winde la akabeka mbo, Mungu, ngbelekei ngandi ei buto a bobo. ¹⁴Lobeka lino mbo, ta bo abaele, ono kasuluaka ta mbele inde bokaolongisoko, loka mbo ono atoanya lokuku, lokuku linde lotofa; ndjo ono atofeka lokuku, lokuku linde lotoma lofi. ¹⁵Baito bakaya la bainenge ambe Yesu mbo aunde bo, ndjo ekaenaka baeki ongoma, bakamamila bo. ¹⁶Yesu akata bo ambe ye la akabeka libo mbo, Tikaka bainenge baye ambei, ndo fekilai bo, loka mbo Bokota boya Mungu bombe loka lo baito ba bomuna we. ¹⁷Lobeka lino wewe mbo, yomba mbo onu buto aito tukumela Bokota boya Mungu kee wainenge, aitota elo. ¹⁸Buto bokonde amoi akaiyola ye mbo, Boekesi Bolo, lokele isai loka loanye liwawi li layalaya? ¹⁹Yesu akabeka linde mbo, loka longi otetei Bolo? Buto bolo aiti, sakolo ko Mungu ango. ²⁰Olembeli bikela, oiwaka bolefe, oitaka buto, oibaka, ndo beka mbeko i lolanga, litisaka ise ao la inango ao. ²¹Ye akabeka mbo, lolitisi mbeko kani lokmbe wainenge. ²²Ekaokaka Yesu ongoma, akabeka linde mbo, leka lomoi lokombe ambowe. Ungusaka bieka bitotina bimbe lao, la anaka yo ta tobube, la otomba la bieka likama bi lokuku ta lobola; la yoko oya tutei. ²³Ekaokaka ye mbeko ye, akamba la ngandi fafo, loka ambaka lifoka li biengo likama. ²⁴Yesu, akaena boyaeli winde, akabeka: imbe la tale mbo buto a lifoka aote ta bokota boya Mungu! ²⁵Yeiti la tale la nama ekumo kamela oota ta lifola li sindani kee butoa lifoka oota ta bokota boya Mungu. ²⁶Baito be bakaoka baka beka mbo: ndai aengani ouwisomo? ²⁷Yesu akamutola, le lombe la tale ambe baito, ambe Mungu loiti la tale. ²⁸Petelo akabeka, tene, esu totika itotina la tootuto we. ²⁹Kolaongoma Yesu akabekela ye: lobeiso we ta wewe, buto'no akatika mbele ,lamba boali, lamba banduku binde, lamba ise la inango inde, lamba bana binde, loka lo bokota boya Mungu, ³⁰Atoosha likama ta miaka bieke, la miaka bieke bitoya liwawi li layalaya. ³¹Yesu akaosa baeki liou la baele eseke lomoi linde, akabekela bo: Tene, totoka ta Yelusaleme, la itotina ye ikasonomo la Batondoli loka lo wana abuto itoenganisomo. ³²Atokusomo ta bapakano; atosekomo, atoutomo soi, atomolomo, ³³la, mbisa ionga, atoumomo fimbo, batoita ye; la lisiyo li' asaso atofufuka. ³⁴La baitoluwa litina li mbeko yamo; imbaka loka libo lioi limoi li boise, baoi be baitiluwa litina. ³⁵Ekomaka Yesu tina la Yeliko, bongbei bo baiso amoi angalise mbalé e ndole, la'tolengikila bieka. ³⁶Eokaka ye iyeli' baito batoeta, akaiyola imbe ingi ikaya. ³⁷Bakabeisa ye mbo: Imbe Yesu a Nasaleta atoeta. ³⁸La' kamama mbo: Yesu , wana' ya Dawidi, okelek'ei ngandi! ⁴⁰Yesu, akasikama, akabekela bo baye linde; la, mbile ekomaka ye, ⁴¹akaiyola ye mbo: Osami lowelo ingi? Akabinoisela ye: Ngene, loene lisiya. ⁴²Kolaongoma, Yesu akabekela ye: Enaka lisiya; limeli liao lisuwiso we. ⁴³Mala emoi akaena lisiya la'katuta Yesu, lani atofa Mungu lokuku. Baito batotina, be baenaka ongoma, bakasimola Mungu.

Chapter 19

¹Yesu akaota ta Yeliko la akambaka atoeta katikati ee boki. ²Botolome amoi, lina linde Zakai, akambaka onga; ye bokota bo beke batokongokolaka pako, la akambaka lifoka. ³Akaluka ndole eona Yesu lamba ambe ndai, loka lo linginda li baito, aikapata fofe loka ye ambaka bouwe. ⁴Akaaka mangu felo la akalila ta isandu loka aene ye loka akambaka mboko la yeme iyo etela ta ndole amo. ⁵Yesu akakoma ta eseke lamo, akamoila likoló, la akabeka linde mbo: Zakai! suluaka mangu, loka iyengani lange ongala ta mbele ao laboni. ⁶Akasulua mangu la akakuamelae la liomali. ⁷Baito batotina beke baenaka ongoma, la baka beka beka mbo, aoka okangala ta mbele ee buto a bobbe. ⁸Zakai akaemala la akabeka la Ngene mbo, okaaka Ngene, lotofa la tobube lioshi liange owana mala yele. Yomba mbo lkawaka bobbe ta leka lo buto, loto binoiselae mala inati. ⁹Yesu akabeka linde mbo: laboni louwo loya ta mbele ene, loka mbo ye aleko ambe wana aya Abalayama. ¹⁰Loka wana a buto aye oya luka la ouwisa beke bakaosila osesela. ¹¹Ekambaka bo ba tooka ye ndjaso, Yesu akaata bombila bosia loka akambaka tina tina la Yelusaleme la bakambaka la bowa kembo Bokota boya Mungu botoenena kani kani. ¹²Kolaongoma akabeka libo mbo, buto amoi a lokuku akaaka lokendo ta boki bo esika loka loosa bokota la lobinowo. ¹³Akaata bekowa binde liou, la akafa bo touma to palata liou. akabeka libo mbo: wakai liala tii kani loto binowa. ¹⁴Ndjo baito binde ba boki, bakaokae wale, la bakatoma baito mbisa inde, obeka mbo, toilingi buto ono ambe bokota wiso. ¹⁵Mbile bokota akabinowa, mbisa iosha bokota, akabeka mbo bekowa biamo beke bafomoko bieto baotomo ambe ye loka aluwe lamba buto la buto apate yanga ta liala linde. ¹⁶Ono a felo felo akaya la akabeka mbo: Ngene, palata yao mia lofosha palata isiya mia. ¹⁷Akabeka linde mbo: Bolo! owe ombe bokowa bolo. mbaka la bokota bo bieki liou, loka okambaka la wéwé ta mbeko ikikelike. ¹⁸A baele akaya la akabeka mbo, Ngene, palata yao mia, lofosha palata isiya liondo. ¹⁹Akabeka linde aleko mbo, mbaka bokota bo bieki liondo. ²⁰Ono moi akabeka mbo, Ngene, ine palata yao mia oye lokakukaka yo ta itambala, ²¹loka lokambaka lotobangowe, loka ombe buto a bofoka.otoosa yeke oikaisa, la otobuna oko oilobi. ²²Akabeka libo mbo, lotokpesowe ta baoi bao angene. owe bokowa bobbe! okaluaka mbo lombe buto a bofoka, lotoosa oko loiyisi, la lotobuna oko loika loba? ²³Loka loingi oikataka bieto biange ta beke batisaka bieto? Loka lokobinowa looshe yo la botalia? ²⁴Akabeka la beke bakaemalaka onga mbo, kpolakai ye touma to palata mia, lafakai yo ta ono ambe la palata liou. ²⁵Bakabeka linde mbo, Ngene, ambe la palata liou! ²⁶Akabeka libo mbo, batofa bieka bisiya ta ambe ono akapata, loka loya ono akakosa, batooosela ye yeke ambe layo. ²⁷Loka lo baiyani bange beke bakalanga mbo lombe bokta wibo, yookoi libo eke embei la itakabo ta baiso bange. ²⁸Ekasilaka Yesu obeka ye mbeko, akakenda felo ooka ta Yelusaleme. ²⁹Akakoma tinatina la Betefage ta Betaniya, ta eseke lo- longo, yeke bakaata mbo, longo lo- Bilaya, la akatoma baeki binde baelé, ³⁰la akabeka mbo, kakai ta katikati ee boki eli etoimolana lino, la oko etootenu aiteni ee boki, otoshai wana a bokoko ono akandomu, buto aitaka lilelae. sombulakai ye la yokoi linde eke. ³¹Yomba mbo buto akaofelonu mbo otosombulai amo loka loingi? Bekakai mbo, Ngene ambe la yeme lamo. ³²Beke bakatomomoko bakaka, bakaosha amo ototana ani ebekaka Ngene libo. ³³Oko ekambaka bo batosombula wana a bokoko, bangene binde bakaiyola bo mbo, loka loingi otosombulai wana a bokoko? ³⁴Baka beka mbo, Ngene ambe la yeme lamo. ³⁵Bakaya lamo ambe Yesu, la baka kusa tulu ii bo likoló li- wana a bokoko, la baka lilisa Yesu. ³⁶Mbile eka kendaaye, bakakendja tulu ii bo ta ndole. ³⁷Akakoma ta eseke le lombe loka losuluwa ta longo lo- Bilaya, la likama li baeki bakakola ofa Mungu lokuku la liomali la bamiki likama loka lo bakuwa baofoka ba limwali bieke bakaena, ³⁸bakabeka, Bokota ono atoya la lina liya Ngene aosheke lokuku! kimia ta bese, la talaa ta biseke bieti likolo! ³⁹Bamoi ta Bafalisai aiteni ii babule bakabeka linde mbo, Boekesi, mamilaka baeki bao! ⁴⁰Akabinoisa bonoko ye mbo, lotobeka lino mbo yomba mbo beke beke bakaongala haï, imbe batale batomama. ⁴¹Ekambaka ye tna la boki, akamoila, la akalela loka lo- boki mbo, imba mbo ta ⁴²lisiyo lie okalukaka mbeko itoesa kimia; la kanikani bafoisama ta baiso bao. ⁴³Lka mbo ta basiyo batoya lao bayinani bao batokela likula lifi ta nyele, la bato lingilowe, la okandaka biseke bitotina; ⁴⁴batokusowe sekala la bana bao aiteni, la baitotika ango litale limoi liokó li- litale lisiya, loka mbo oikaluaka lisiyo litoya la Mungu ambowe. ⁴⁵Akaota ta Tepelo la akaakola otomoisa baungisi. ⁴⁶Akabeka libo mbo,isonomu mbo: Mbele ange etomba mbele ee basomboli, limo enu oselai amo eseke lo biba. ⁴⁷Akambaka aiteni ee Tepelo basiyo batotina atoekisa, biange bifi, la bandiki, la biange be baito, bakambaka owa mbo bati ye. ⁴⁸La baikaena fofe lamba batokela isai, loka baito batotina bakambaka batooka ye la yeme likama.

Chapter 20

¹Lisiyo limoi Yesu ambaka ta Tepelo atoekisa baito la lonangolo Mbolu Itanu. Bakanbga bafi la Baandiki, la Baoolo ba boki, bakakoma ambe ye, ²La bakabeka linde mbo, beisekesu lamba otonangola mbeko ye ta boni bofoka, la,ba ndai akafowe bofoka wamo. ³Akabinoisela bo bonokombo, Ei aleko lotofelenu lobeko lomoi, bekelekeni, ⁴Lilufi liya Yoani lifoywe la likolo lamba ta baito? ⁵Bakabekamana bo angene mbo, yomba mbo tokaobeka mbo la likolo, ye kobeka liso mbo, loka loingi oikkaimilai ye? ⁶Yomba mbo tokaobeka mbo ta baito, baito batotina bo kobolesu babuki, loka baodila oimila mbo Yoani ambaka Bonangoli. ⁷Bakabinoisela bonoko mbo, toluwi lamba ifowe endei. ⁸Yesu akabeka libo mbo, ei aleko loitobeisenu lamba lotokela mbeko ye la boni bokota. ⁹Yesu akakola obeka bombila we ta baito mbo, buto amoi alobaka Elanga lo miwiti la akafa yo ta bao ba Bakuwi, akaka lokendo loosa. ¹⁰Tambile e touda akatoma Bokwa ambe ba Elanga bafe ye iniyo itouda to elanga. Ndjo bakuwi bakakutcha ye la bakabinoisela ye bao bule. ¹¹Akatoma bokowa bosiya, bakauma aleko ye, bakamola ye, la bakabinoisela ye bule. ¹²Lambisa akatoma bokowa bo asaso, bakaita ye bafuwa, la bakakusa ye lousa. ¹³Ngene a elanga akabeka mbo, lokele ase ingi? Lototoma wanange bosamomu, lamba batolitisa ye. ¹⁴Ndjo bakuwi bakaena ye, bakabekamana mbo, ono ambe ngene bondanda, toitekei ye loka bondanda bombe wiso. ¹⁵Bakakusa ye lousa lo Elanga, la bakaita ye. Ndjo Ngene a elanga lamo atokela bo ingi? ¹⁶Atoya la atoita bekowa biamo, la atofa elanga ta bao babuto asiya. Ekaokaka bo ongoma, bakabeka mbo, tinga ongoma! ¹⁷Akamoila bo, la akabeka mbo, yeke ikaosila osonomo imbe la lini litina? Litale likafekomo la be batoshwa, yosila omba buto a liko. ¹⁸Ono atokpela Itale liamo atobuneya, yomba mbo itokpela oni buto, yokomiaka ye kee bouta. ¹⁹Baandiki la Bakanga bafi bakalinga mbo bate ye bao ta mbile amo, ndjo bakabanga linginda; loka baluakambo abeke bombila wamo loka libo. ²⁰Bakamoila ye, la bakatoma Totombi beke balimbaka mbo bambe baito baito ba wewe, loka baunde lioi ta bonoko winde, loka bakese ye la bofoka ta bokota bo ngene awenda. ²¹Bakaiyola ye mbo, Boekesi, toluwi mbo otobeka la otoekisa wewe, la oitonyela lokuku lo buto, otonangola ndole eya Mungu wewe. ²²Iyengani liso olipa Kaisala lindjandja ao yeiyengani? ²³Aakalembela weli wibo, la akabeka libo, ²⁴Enisekeni denali. Imbe la bombo la bolendela boyandai? Bombo, boya Kaisala. ²⁵Ndjo ye akabeka libo mbo, lipaka Kaisala biengo biya Kaisala, la iya Mungu biengo biya Mungu. ²⁶Kolaongoma baikaengana okanda bonoko winde ta baiso ba baito, ndjo bakamwala la limutoli linde, la bakangala hai. ²⁷Bamoi ta Basdukai bakaya, ani batobeka mbo, lifufukomu lieti, labakaiyola ye mbo, ²⁸Boekesi, Mose asonelesu mbo, yomba mbo nduku ao botolome akaongba, ono ambaka la boali, ndjo aiboti wana, ndjo nduku inde atosa boali amo loka abotele nduku inde bofindi. ²⁹Kolaongoma bambaka banduku bosambaele, ono afelo akasonga botaali, akanbga ndoena wana; ³⁰Ono a baele, la ³¹Ono a basaso bakasonga ye, koongoma ta bo bosambale, baitiki bana, la bakangba. ³²Lambisa botaali aleko akangba. ³³Ndjo ta lisiyo li - lifufukomu, botaali amo atomba boali aya ndai ta ambe bo? Loka akambaka boali ibo bosambale. ³⁴Yesu akabeka libo mbo, bana baene fetcho batosonga la batosongisana, ³⁵Ndjo beke baengani okoma ta mbile amo la ta lifufujomu li bangbei batosonga, la baitosongolomo, ³⁶Lpka baimbo ngbale, bafongana la Bakitomo; bambe bana ba lifufukomu, la bambe aleko bana baya Mungu. ³⁷Ndjo banbgei batofufuka, la Mose aenise aleko ongoma ta botuku bo isandu, elo etaka ye Ngene, Mungu aya Abalayama la Mungu a Yisaka la Mungu aya Yakobo. ³⁸Aiti Mungu a bangbei, ndjo ,a baito ba liwawi, loka linde baito batotina bambe la liwawi. ³⁹Bamoi ta Baandiki bakabinoisela bonoko mbo, Boekesi, obeka boolo. ⁴⁰Loka baitimbale la kanda, eofela ye lobeko ango lomoi. ⁴¹Akabeka libo mbo, batobeka isani mbo Kilisito ambe wana aDawidi? ⁴²Loka Dawidi yeangene abeke ta loksa lo Boele mbo, Ngene aobeka la ngene ange mbo, ngalakase ta boo bolome wange. ⁴³Tikani etotei baiyani bao kee etelo lo bakolo bao. ⁴⁴Kolaongoma Dawidi ateye mbo, Ngene, ekomba aleko wana inde isani? ⁴⁵Oko embaka baito batotina batobeka, akabeka la Baeki linde mbo, ⁴⁶Kebakai la Baandiki, beke batokendakenda la tulu isaisa, balangi ofomo kalibo ta baongo, la ongalase ta biseke bi lokuku katikati ii Bisongamelo la tchwenga, ⁴⁷La batoola bieka bi baatali be bakaonbgelo balome la basomboli basasa loka lo limbaka. Beke bambo sambisomoko tale.

Chapter 21

¹Yesu akaila baiso binde likolo la akaena bafoka batota bafaefi bibo ta lisele. ²Akaena aleko botaali amoi ono angbeloko bolome ono ataka ango bakute baele. ³La akabeka: Lotobeka lino, ta wewe mbo, ono botaali ibube aota koeta baito atotina; ⁴loka baese yeke ikambaka libo ibube ta lisele, ndjo ye ate yeke akambaka layo ii litina, itotina inde yeke ambaka lamo loka lo'louwelo. ⁵Ani bamoi babekaka loka lo esondjamelo, la yeke imbaka la tongeli-ngembe ta batale balo biongo bitolomoko loka lo bafaefi, Yesu akabeka mbo: ⁶Ta basiyo batoya, ta yeke otoenai, yeitotikala ango litale likolo li litale lieke lieitofoyomo. ⁷Bakafela ye mbo: Boekesi, eni mbile itokoma, la ingi itomba ndembe iyo mbeko? ⁸Yesu akabinoisa mbo: Moilakai kembo oiseselakai. Loka likama batoya la lina liange la batobeka mbo: Imbei, la mbile eomba tina. Oitutakai bo. ⁹Ta mbile oto'okai elundi lo bitumba la bayeye, oimbakai la bowa, loka yoko itoya koni felo. La yeitakamba liko. ¹⁰La akabeka libo mbo: "Yese imoi itoemaela yese isiya, la bokota botoemaela bokota bosiya". ¹¹Itomba la lobilimo lofi lo wenda, la biseke likama, la semba la tofalala totoenena, mbeko ii tale itokelomo la ndembe ii tale itoenena ta lobola. ¹²La felo ii itotina, batounde'nu, la bato'okise'nu wale. batokese'nu ta bisonjamelo, batokuse'nu ta bonyololo, batoka lino felo ii bekota, la felo ii bekota befi, loka lo lina liange. ¹³Yoko itofe'nu ndole ee libekelomu. ¹⁴La mbakai la limeli kembo oitibekai enu'angene, ¹⁵loka lombofeke'nu bonoko bosiya la liwawi loka kembo baiyani bino batotina baimbo'engana oemaale'nu. ¹⁶Otokesomoi ango la baise bino, banduku, kendisani la bangani, la baitoita likama ambe'nu. ¹⁷Otoiyanai la batotina, loka lo lina liange. ¹⁸La oitobungisai ango losowe lomoi lo bochwino; ¹⁹ta ndole ee bofilili wino otouwaisai belimo bino. ²⁰Ta mbile otoenai lingida li basola ta Yelusaleme, luwakai mbo liseisomu line liomba tina. ²¹Tikaka bangali ba Yudeya bakimbiye ta fongo. Beke batomba ta Yelusaleme batomowe mangu; beke batomba ta bilanga baitobinowa ta boki bofi. ²²Basiyo bo, batomba basiyo ba likuchi ta itotina yeke ikabeka tosiyo itoenganisomo. ²³Ngandi, ta basiyo bamo, la bataali ba baeme la beke batomwesa bana! Loka itomba la ngandi ta boki, la lisomi loka lo baito. ²⁴Batopkase la lowelo lo kembe, batomba bakandomu ta yese itotina, la Yelusaleme itomatekelomo ta bakolo ba yese, tiii kani mbile ee yese etoengana. ²⁵Itomba la ndembe ta lowa, ta bondofa la tolonge. La ta nyele, itomba la bowa ta befindi baimbo luwa ango batowa isai, ta iyeli ii libande. ²⁶Baito likama batongba loka lo bemusi bieke bitomba wenda bototina, loka bofoka bo likolo botokpase. ²⁷La totena Wana a Buto atoya ta bose la bofoka la talaa efi. ²⁸Mbile etokoma yo mbeko, ilaka bochwino la mbakai la bofoka; loka lolikolomo lino lo'omba tina. ²⁹Akabeka libo we bombila: Tene isandu ii loduke la tosandu tosiya. ³⁰Ta mbile etotomowa ngoto, otoluwai enu'angene, la loeno mbo mbile ee mbula efoakola. ³¹Kolaongoma, mbile etokoma ye mbeko, luwakai mbo bokota boya Mungu boomba tina. ³²Lotobeise'nu ta wewe mbo, fetcho ene eitosila ango, ani yeke mbeko yeitaka koma. ³³Lobola la nyele itoeta baai bange baimboeta ango. ³⁴Kebakai enu'angene loka betema bino beimbaka la bolito loka loetisela lili la limwi, la baenyeli ba liwawi, loka lisiyo liamo lieimbaka futuku; ³⁵loka itoya kee wengo ta bangali batotina ta bombo bo wenda. ³⁶Moilakai la sembolakai mbile etotina, loka o'oshei bofowi ta yo mbeko imbokomaka, la loemalo felo iya Wana a Buto. ³⁷Ta lisiyo, Yesu akaekisa aiteni ee mbele eya Mungu, la akaka okakpa ilo ta longo lokatomo mbo Longo lo Bilaya. ³⁸La baito batotina, nongo-nongo, batoka elo embe ye ta esodjamelo loka lo'oka ye.

Chapter 22

¹Elambo lo bokati boiti la bote, ikatomo mbo Elambo lo lieti, lokamba tina. ²Kanga ifi iya Mungu la basoni bakalinga kanda mbo baite Yesu; la'anibakambaka la bowa loka lo baito. ³Kumbi Satana akaota ambe Yuda ono atomoko mbo Mokeliota, ambaka amoi ta liou la baele. ⁴Yuda akaokoma la kanga efi la bokota bee bachungi, ta baenyeli baoita ye. ⁵Bakambaka ta liomali la bakaokana mbo bafe ye falanga. ⁶Akaimila, la akalinga kanda emoi mbo a'anele bo Yesu ta linginda li baito. ⁷Lisiyo li bokati boiti la bote, oko imbaka mbo baite bokoko loka lo Elambo lo lieti, likakoma, ⁸la Yesu akatoma Petelo la Yoani, akabeka mbo: Kakai okakomanyele'su bieka bi Elambo lo lieti, loka mbo tole. ⁹Bakabeka linde: Olangi mbo tokomiye bio endei? ¹⁰Akabinoisela bo mbo: Tene, ta mbile oto'otai ta boki bofi, oto'oshai buto amoi atoli baye ta bonyongo; tutakai ye ta ene mbele ato'ota, ¹¹la enu kobekai la ngene a mbele mbo: Ngene aobeka lao mbo: Loni eseke lombolaka Elambo lo lieti la baeki bange? ¹²La atoenise'nu mbele efi ee likolo, elo ndjo etokomiye'nu Elambo lo lieti. ¹³Bakaka, la bakaosha mbeko ani abekelaka bo; la bakakomanya Elambo lo lieti. ¹⁴Ta mbile ekaya, bakangala ta mesa, la batomomu linde eseke lomoi. ¹⁵Akabeka libo mbo: Lombe la yeme iyola lee Elambo lo lieti lino, felo mbo loene bomusi; ¹⁶loka, lotobeka lino, loimbola ale ango, kota kani itoenganisomo ta bokota boya Mungu. ¹⁷La, akaosa kobo la akasembola licholomu, akabeka: Osakai ene kobo, anakai amo ambenu; ¹⁸loka, lotobeka lino mbo, loimbomwa'ale kowakola laboni yuma iye vinyo, tiii kani etoya bokota boya Mungu. ¹⁹La mbisa akaosa bokati; akasembola licholomu, akabuna la akafa libo, akabeka: Yeke imbe bindo biange, bikafomo loka lino; kelakai ani loka loenyelisei. ²⁰Akaosa aleko kobo, mbisa ilikolase, la akafa bo, akabeka mbo: Kobo ene imbe liokani li kanikani ta ngelo yange, yeke ikautomose loka lino. ²¹Enaka, boo boya ono atoungisei bombe lange eseke lomoi ta ene mesa. ²²Wana a Buto atoka ani embe ongoma. Ndjo ngandi la buto ono atokesa ye. ²³La baka'akola ofelana bo'angene ndai atokela ongoma! ²⁴Ikamba aleko ambe baeki la fiye imoi: Ndai ambe bo aengani omba bofi? ²⁵Yesu akabeka libo mbo: Bekota be tchese batoinyamela bo, la beke batomba tolonge batomo baito balo. ²⁶Oiwakai kee bo. Ono ambe bofi ambe'nu ambe kee ono bokikelike, la ono atokendisaa ambe kee ono atokuwa. ²⁷Ndai ambe bofi, ono ambe ta mesa, lamba ono atokuwa? Oiluwi kembo ono ambe ta mesa? La imbe ei, ani embei aiteni lombe kee ono atokuwa. ²⁸Enu, ombei beke bakamba la bofilili lange ta bemusi biange; ²⁹kolayamo lo'ota bokota loka lino, ani ekatika Ise ange, ³⁰loka mbo olei la omwei ta mesa ange ta bokota wange, la loka ongali aleko ta keka loka lo'osambisa befindi liou la biele bee Isalaele. ³¹Ngene akabeka: Simona, Simona, Satana ambe la yeme lao, loka lokendisowe kee yuma ibakoke ta bonyongo. ³²Lotosombola loka lao, loka liimeli liao liei seisamaka; la owe, ta mbile otokikowa, owangemisa banduku bao. ³³Ngene, Petelo akabeka linde mbo: Lombe kani mbo loke lao ta bonyololo lamba ta lingba. ³⁴La Yesu akabeka mbo: Petelo, lotobeka lao, koko eitota loko-loko ko laboni ani oitaka'anganyei mala isaso mbo loiluwi ye. ³⁵Akabeka libo aleko mbo: Ani lotomeke'nu ndoena litanga, ndoena bilato, loni leka oenokoi? Toitieno leka, bakabinoisela ye. ³⁶La akabeka libo mbo: Kani kani, ono ambe la litanga, aoseke, ono ambe la etelo aoseke aleko, la ono aiti la bopanga, aungiseke tulu inde loka lo'osomba emoi. ³⁷Loka, lotobeka lino, iyenga mbo lioi liye likasonomo lienganisomo ambei mbo: Atomo ta baito bobbe. La yeke imoili ei imbe oko mbo ikome. ³⁸Bakabeka: Ngene, Tene, bepanga biele. Akabeka libo mbo: Yoko ifoengana. ³⁹Mbisa iyotomowa, akaka, otutana la asili inde, ta Longo lo Bilaya, baeki binde bakatuta ye. ⁴⁰Ta mbile ekomaka ye ta eseke lamo, akabeka libo mbo: Sembolakai, loka oikpakaise ta lipimomu. ⁴¹La akaseyamana libo ta esika lolisase liokusa, la, akasuluwa la baluwi, akasembola, ⁴²akabeka mbo: Afa, okaolanga loyelekei ene kobo! Tinga mbo lisangi liange likelomoko, kanga ndjo lisangi liao. ⁴³La bokitomo amoi akaenamana linde loka lofaye bofoka. ⁴⁴Mbile embaka ye ta bowa bofi, akasembola likama, la tokoka chwinde tokamba kee bambimbilika ba ngelo, tokakpase ta nyele. ⁴⁵Mbisa iyo-sembola, akaemala, la akaka ambe baeki, akaosha bo bambe ta ilo ii ngandi, ⁴⁶la akabeka libo mbo: Loka loingi ombei ta ilo? Emalakai la sembolakai, loka mbo oiyotakai ta lipimomu. ⁴⁷Mbile ebekaka ye lisiya, tene linginda likaya; la ono aomoko Yudasi, amoi ta liou la baele, akambaka felo ii linginda. Akaya tina la Yesu, loka lo'oloma ye likeka. ⁴⁸La Yesu akabeka linde mbo: Yudasi, ta ndole ee kalibo ndjo otoungisa Wana a Buto. ⁴⁹Beke bambaka linde, bakaena yeke ikomaka bakabeka: Ngene, tokpeteke bo bopanga? ⁵⁰La amoi ibo akakpeta bokowa bo kanga efi, la akatena ye litoi li boo bolome. ⁵¹La Yesu, akabeka libo: Tikakai, oiwakai! La, akaunda litoi li buto amo, akauwisa ye. ⁵²Yesu akabeka la botolioso, la bekota be mbele ee Mungu, la bato'olo, beke bayaka oyaemaela ye mbo: O'oyai, kee ambe wiba, la bepanga, la tosandu. ⁵³Lokambaka basiyo batotina lino ta esondjamelolo, la oikatakai boo wino ambei. Ndjo eke mbile ino, la bofoka bo balima. ⁵⁴Mbisa iyounda Yesu, bakaka linde, la bakaotisa ye ta mbele ee bokumi bofi. Petelo atotuta la esika. ⁵⁵Baka ba'anisa litundulundu li imbe aiteni ii loya, la bakangala se. Petelo akangala aleko eseke lomoi libo. ⁵⁶Bokuwi bomoi botaali, akaena ye angali se felo ii imbe, akamoila ye, la akabeka: Botolome ono akambaka aleko linde. ⁵⁷Aka'anganya ye, akabeka mbo: botaali, loi liwii ye. ⁵⁸Mbisa ionga, asiya, akaena ye, akabeka mbo: Ombe aleko ta bo baito. Petelo akabeka mbo: Botolome, loiti libo. ⁵⁹Ikawa mbile emoi

mbisa, asiya akabeka, mbo: Ta omongo botolome ono akambaka aleko linde, loka ambe buto a Galilaya. ⁶⁰Petelo akamutoela mbo: Botolome, loiluwi ango ani otobeka. Kota mbile amo, ani ebekaka ye, koko ekata loko-koloko. ⁶¹Ngene, akabinowa, akamoila Petelo. La Petelo akaenyellisa lioi lieke Ngene abekelaka ye: Felo ii koko ota lokoloko laboni, otowanganyei mala isaso. ⁶²Ekatomowaka ye, akalela likama fafo. ⁶³Baito beke baundaka Yesu bakaseola ye la bakauma ye. ⁶⁴Bakaufa ye bombo, la bakaiyola ye, bakabeka mbo: Nangolaka, ndai akaumo we. ⁶⁵Bakamola ye bimolo likama. ⁶⁶Ta mbile bose bokaandja, linginda li bekota be baito, bekota, bekota befi, ba'andiki bakaoshamana eseke lomoi, la bakaaka la Yesu ta beimo bino befi. ⁶⁷Bakaiyola mbo: Yomba mbo ombe Kilisito, beiseke'su, Yesu akamutoela bo mbo: Lokaobeise'nu, oitoomilai; ⁶⁸la, lokafele'nu, oimbo binoisai. ⁶⁹Kanikani, Wana a Buto atongala se ta boo bolome bo'ofoka boya Mungu. ⁷⁰Batotina bakabeka linde mbo: Ombe Wana a Mungu? La akamutoela bo mbo: O'obekai, lombe ye. ⁷¹Kola yamo bakabeka mbo: Tokombe ale la yeme ii libekolomu? Tofo'oka ye atobeka la bonoko winde angene.

Chapter 23

¹Lakama litotina libo bakaemala la bakaka linde ambe Pilato. ²Bakakola ositaka ye mbo, tofoanya buto ono atoseselisa bofindi wiso, la ofekila baito mbo bailipaka lindandja liya Kaisala, la obeka mbo ambe Kilisito, bokota. ³Pilato akaiyola ye mbo, Owe ombe bokota bo Bayuda? Akabinosela ye bonoko mbo ongoma. ⁴Pilato akabeka la Bakanga bafi la linginda li baito mbo, Loiyan lobeko ambe buto ono. ⁵Bo bakabeka likama mbo, Atotombokisa baito oekisa ta Yuda etotina, koakola ta Galilaya tii ko eke. ⁶Ekaokaka Pilato alo, akaiyola lamba Yesu ambe buto a Galilaya. Ekakokaka ye mbo afowe ta bokota boya Elode, akatoma ye ambe Elode, ono ambaka ta Yelusaleme tambile amo. ⁸Ekanaka Elode Yesu, akomala likama, loka akambaka la yeme iyoena ye mbile esa, loka akaokaka mbeko ta litna linde, la akambaka la yeme iyoena ikesa imoi okelomo ta bao binde. ⁹Akaiyola Yesu mbile esa, ndjo aikabinosela lioi anga limoi. ¹⁰Bakanga bafi la Baandiki bakaemala elo la bakasitaka ye likama. ¹¹Elode la Basikani binde bakasetcha ye la bakaseola ye la bakabatisa ye tulu elo, la bakabinosela ye ambe Pilato. ¹²Ta lisiyo liamo, Elode la Pilato bakangala eseke lomoi kee banduku, loka felo bambaka baiyani. ¹³Pilato akatomanisa Bakanga bafi la Bangene ba baito, ¹⁴La akabeka libo mbo, osila ofei buto ono kee botomboki bo baito, lalosambisa ye felo ino, loiyan lobeko anga lomoi ambeye ta lisitiki lino. ¹⁵Elode aleko ongoma, loka aobinoisa ye eke ambesu lisiya. Ndoena lobeko anga lomoi lo lingba loitokelomo loka linde. ¹⁶Kolaongoma lotouma anga ye bofili. la lototika ye. ¹⁷Ikaenganaka linde otomoisa buto amoi loka libo ta mnbile e Elambo. ¹⁸Bkamama likama kee buto amoi mbo, Itaka ye! ¹⁹Ye Balaba ambaka ono akusomoko ta bonyololo loka lo lotomboko lotomoaka ta boki, la loito lo baito. ²⁰Pilato akkat - bo lisiya loka ambaka la yeme iytomoisa Yesu, ²¹Ndjo bakamama mbo, ta Lieka! Taliaka ye ta Lieka! ²²Ye akabeka libo mala eya saso mbo, Buto ono awe ase boni bobe? Loiyan lobeko anga lomoi loengani la lingba loka linde, ndjo lotouma ye bofili la lototomoisa ye. ²³Bakamaka la limiki likama obeka mbo, ataliomoko ta Lieka; la limami libo lietaka likama. ²⁴Kolaongoma Pilato akatena mbo baose yeke bakalengila. ²⁵Akatomoisa buto ono ambaka ta bonyololo loka lo litomboki, la loito lo baito, ono balengilaka; la akafa Yesu loka lo yeme ibo. ²⁶Ekambaka- bo batoka linde, bakanya Simona, buto aKulene, ono ambaka atofowa ta bilanga, bakata Lieka linde atolé mbisa iya Yesu. ²⁷Likama lifi li baito likambaka otuta ye, la bataali beke bakaumaka bokuku lo lelo ye, ²⁸la Yesu akamoila bataali akabeka: Bataalia ba Yelusaleme, oilelekeni, kola ongoma lelakai loka lino la bana bino aleko. ²⁹Loka mbo ta basiyo batoya oko etobeka baito mbo: Limengo la baito baitaka bokota, la bataali baitakabota ta wenda, la beke baitaka mwesaka bana! ³⁰La mbisa bambo bekaka la fongo ififi mbo: Ukowaka lisoo! La tofofongo tokikelike mbo: Ufeke'su! ³¹Loka mbo kamba otokelai ndjaso yeke ta isandu iyese, ini ase ndjaso itotomowa ta tosandu chweke to'omeli? ³²Baito basiya baele, baito babe, bakaosa bo linde eseke lomoi loka baitomo. ³³La oko ekomaka bo ta eseke lotomu yuwa ii bochwé, baka'umela ye ta lieka onga, la beke babe, amoi ta boo bolome, la asiya ta boo bo boali. ³⁴Yesu loko akabeka mbo: Afa, mesileka bo loka mbo bailuwi yeke itokela bo. Baka'ana tulu inde la lokuso tokpelo. ³⁵Likama li baito baemalaka lomoilo la ani bekota bee Bayuda batoseka ye mbo: Auwisaka basiya, ongoma kamba ye ambe Kilisito aya Mungu, botchakolomu, auwiseke ye angene loko! ³⁶Basola loko bakaseka ye, la akaya ambe la bakaila ye baana balikase la iboli, ³⁷la baka beka mbo: Kamba owe Bokota bo Bayuda, uwisomoko owe angene loko! ³⁸Lisonomu li lombao li likolo linde likasonomo mbo: ONO BOKOTA BO BAYUDA. ³⁹Amoi a baito babe beke bakatomoko linde ta lieka akaiyola ye mbo: Tingowe ndjo Kilisito? Uwisomoko loko owe angene, la liso! ⁴⁰Kola ongoma ono moi akamamila ye mbo: Owe oito banga anga Mungu, eke embewe la lichanelo la bofono bomoi? ⁴¹La momongo esu toengani la mbeko ikakeleke'su; la ono eke aikeli lobeko anga lomoi lobe. ⁴²Akabeka loko mbo: Yesu, oko embokomoko we ta vokota wao, enyelisekei. ⁴³Akabeka linde mbo: Lo'obeka lao wewe mbo, laboni otomba lange eseke lomoi aiteni ii paladizo. ⁴⁴La alo imbaka koni tina tina ee mbile ee liambe, la litutu likaufa wenda kola mbile ee libwa, ⁴⁵lowa lokaka, la tulu efiefi ee mbele Mungu eka faama ngambo ye. ⁴⁶Yesu akamama la limiki li bofoka mbo: Afa, lototika liwawi liange ta baoo bao. Esilaka ye lobeko ongoma, akangba. ⁴⁷Oko enaka bokota bo basola yeke itomoi, akainosela Mungu kelekele mbo: La momongo buto ono ambe buto akosi bobe! ⁴⁸Likama li baito batotina beke bangalaka eseke lomoi loka lo'omoila ndjaso yamo, bakaena ndjaso itomoi, la bakainowa ta boki la loumo bokuku wibo. ⁴⁹Baluwani la Yesu batotina, la bataali beke batutaka ye ta Galilaya, bakaemala esika la bakaena ndjaso. ⁵⁰Botolome amoi akaya, lina linde Yosefu, buto a beimo, bolome bolo bo liengani. ⁵¹Ono aiti'imila lisangi li bakuwa bibo ye ambaka buto a Alimata, boki bomoi bo Bayuda, ono ambaka lomoilelo bokota boya Mungu. ⁵²Ye akaka ambe Pilato lolengilo bindo biya Yesu. ⁵³Akauluwisa boliyo, la akaufaka bindo likulu la tulu efufu, la akata bio ta likemba libushomoko ta litale, elo buto anga amoi aitimomo elo felo. ⁵⁴Imbaka lisiyo li likomanyi li Sabata e'enganaka la lowa. ⁵⁵Bataali beke bakafowa ta Galilaya la Yesu ndole emoi, bakatuta, la bakaena mbila la kanda emoi boliyo winde botomu onga. ⁵⁶Bakainowa la bakakomanya bieka bi liesa, la malasi. Lisiyo li Sabata bakatchwa lien, kee ani ebekaka ekela.

Chapter 24

¹Ta Sabata bakangala se kanda ebekomoko baai, la oko e'andjaka ningo loeneno ta lisiyo li yenga bakaya ta mbila, la bakaila bieka bi liesa bieke bikomanyaka bo. ²Baka'osha litale likaosila olikolamana ta boinda bo likemba, ³la bakaota elo munga, la ongoma baikaena boliyo boya Ngene Yesu. ⁴Embaka bo loenyekelo ta litina li lobeko lamo, batolome baele baka'emala la tulu ii liangangi. ⁵Ongoma bataali bakamba la bowa likama, la baka'inya bembo bibo ta nyele. Batolome bamo baka beka libo mbo: Otolukai buto a liwawi ta bangbei loka lo ingi? ⁶Aiti eke, la ongoma aofowa ta nyele. Enyelakai kanda ebekaka ye lino oko al ani embaka ye ta Galilaya, ⁷imbo iengani la Wana a Buto lofomo ta bao ba baito babe lo lolilisomo ta lieka ongoma ta lisiyo li basaso afowe ta nyele. ⁸La bakaenyela baai binde lisiya, ⁹ongoma bakafowa ta mbila loinowo ta boki, la bakabeisa ndjaso yamo ta baeki binde liou la amoi, la baito batotina. ¹⁰Bataali bamo imbaka Maliya Magadala; la Yoana, la Maliya inago aya Yakobo; bataali basiya libo eseke lomoi bakabeisa baeki binde ndjaso yamo. ¹¹Ongoma ndjaso yeke iyenenaka libo kanda emoi lobeko-beko, la baofeka loimilo. ¹²Ongoma Petelo akaemala, la akaka mangu ta mbila. Akainyama, la akaena ango tulu ifufu yo angene. Akainowa la akamwala aiteni ii yamo ikatomowa. ¹³Ta lisiyo liamo aleko, baele bibo bambaka aleko ta boki bosiya esika la Yelusaleme kilometele tuku liambe, lina li boki wamo Emauwa. ¹⁴Bakamba lotekelano mboli la litina li ndjaso yeke itotina ikaosila otomowa. ¹⁵Embaka bo lotomboli la loiyolano, Yesu ye angene aleko akaya ambe bo, la akakenda libo ndole emoi; ¹⁶la baiso bibo bakafelomo mbo, bailuwaka ye. ¹⁷Akabeka libo mbo: Ini ndjaso itote'nu mboli ta lokendo? Bakaemala la bembo be ngandi. ¹⁸Kola ongoma amoi ibo, lina linde Kelopoa, akabeka linde mbo: Kowe angene ombe boenda ta Yelusaleme, ono aluwi ndjaso yeke ikatomowa ta basiya beke? ¹⁹Akabeka libo mbo: Ini ndjaso? BO aleko bakabeka mbo: Ndjaso loka lo litina liya Yesu a Nasaleta, ono ambaka bonangoli bo bofoka la bakuwa la baai ta baiso baya Mungu la baito batotina. ²⁰Bakanga ifi la bekota biso ba'anyi ye loka lo litchanelo li lingba, la bakata ye la lieka. ²¹Esu ndjo tombaka otela botema mbo ye buto akoluka ofoya Isalaele ta bobe. La loka lo loko la likolo liye itotina, la laboni imbe lisiyo libasaso mbisa ii ndjaso yeke. ²²La ongoma bataali basiya aiteni iso baomwalise'su. Bakeli elo ta mbila nongo nongo aleko. ²³La baikaena boliyo winde, ongoma bakainowa la bakabeka mbo basiena lienesi li balikitomo beke bakabeka mbo ambe la liwawi. ²⁴Bamoi ta baito biso aleko bakeli elo ta mbila. Ba'oshi aleko kanda emoi la bataali bee bakeli, la ongoma loka loya Yesu, baka'osha ye. ²⁵Ye akabeka libo mbo: Enu baito bakosi bieli! BAito baisami bakuwa ta bawawi aleko loimilo ndjaso itotina ikabeka banangoli! ²⁶Kilisito aikaengana koni oena bomusi ta mbeko itotina felo iyota ta talaa inde? ²⁷Ko'akola ta lokasa loya Mose la oetela ta ye ii benangoli, Yesu akabeisa bo ta tasiyo tototina. ²⁸Ta mbilele bakomaka tina la boki weke batoka, akamba la yeme iyoka. ²⁹La felo akaunda bo likama akabeka libo: Tikalakai lange; tene, lisiyo lioka la likolase liomba tina. Akaota la mbele loka longala libo. ³⁰Akangala ta mesa libo, akaosa bokati, mbisa iyoutchela, aka'ana la akafa libo. ³¹Baiso bibo bakalikolomo, la bakaluwa la onga, akalimowa felo ibo. ³²Bakabekana bamoi ta basiya mbo: Toiyoki kee imbé imoi ta botema wiso ta mbile atobekela'su ta ndole la atoenise'su tosiyo? ³³Bakaemala kota mbile amo la bakabinowa ta Yelusaleme. Bakaosha bo liou la emoi bambe eseke lomoi la kendisani libo. ³⁴Bakabeka libo mbo: Ngene aofufuka omongo, la akaenena la Simona. ³⁵La baeki baele bakabeka aleko yeke ikaomelaka bo ta ndole la ani baluwaka Yesu ta mbile eyanaka ye bokati. ³⁶Ta mbile batobekana bo'angene ongoma, Yesu ye'angeneakaemala aiteni ibo la akabeka libo mbo: Tikaka kimia embe lino! ³⁷Bakamba la bowa la lobilimo, otanga kembo bafuena bolimo bobe. ³⁸Loka loingi ombei la baenyeli? Loka loingi betema bino bewali la fiye? ³⁹Moilakai bao bange la bakolo bange, la luwakai mbo imbe ei. Undekeni la moilakai! Loka bolimo boiti la bindo la yuwa. La otoenai la weli mbo lombe lawo. ⁴⁰Ebekelaka ye bo ongoma, akaenisa bo bao binde la bakolo binde. ⁴¹Bakambaka la liomali lieke baikambaka ango la liimeli la bakatikala ta limwali. La akaiyola bo mbo: Ombei la leka lo'olaa? ⁴²Bakaenisa ye ekende lo suwe lofoambe. ⁴³Akaosa la akala ta baiso bibo. ⁴⁴La akabeka libo: Tene ani lobekaka lino ani lombaka lino: "Iyengani oenganisomo itotina yeke isomomu ta ekela loya Mose, ta benangoli, la ta be'ele" ⁴⁵La onga, akalikola bo weli loka baluwe tosiyo. ⁴⁶Akabeka libo mbo: Enakai, tosiyo totoekisa mbo Masiya atoena bomusi, atofufuka lisiyo liyasaso. ⁴⁷La batobekela loka linde befini betotina, owakola ta Yelusaleme, baengani okikowa loka baosho limesilomu li bobe wibo. ⁴⁸Ombei babekeli iyo mbeko. ⁴⁹Loka lange, lototoma kaniakni yeke Afa alakaka'enu. La enu eikalakai eke ta we boki bofi, kota ani otowalisomoi la bofoka bo likolo. ⁵⁰La mbisa akatola bo lousa lo boki bofi tinatina la Betaniya la, akaila bao binde likolo, akautchela bo. ⁵¹Mbile autchelaka bo, akatika bo la akailomo ta lobola. ⁵²Loka libo, mbisa iyokuwamela ye, bakabinowa ta Yelusaleme, ani botema bowali la liomali. ⁵³La bakaoshamana ta mbile amo ta aiteni ii esondjamelo ani batosimola Mungu.

John

Chapter 1

¹Ta liako li Wenda imbaka lioi, la lioi limbaka la Mungu, la lioi limbaka Mungu. ²Likambaka ta liako la Mungueseke lomoi. ³Biyongo bitotina bikelomo loka linde, la leka ango lomoi leke lokawomo, loikelomu ta ndole ee boeno winde. Ambe ye, ikambaka la liwawi, la liwawi likambaka liangangi li baito. ⁵Liangangi likatomowa talilima, la lilima liei kalonga ye. ⁶Ikambaka la buto amoi atomoko la Mungu lina linde limbaka Yoani. ⁷Aye loka loenisa boeni, loka lo'obekela ta liangangi, loka batotina baimieli ye. ⁸Akambaka liangangi, la aenene ndjo loka lo'obekila liangangi. ⁹Lio liangangi likambaka liangangi lilo lilo, lieka likaya ta wenda, lifoangaga ta baito batotina. ¹⁰Akambaka ta wenda, la wenda bokelomo linde, la wenda bokaluwaka ye ango. ¹¹Akaya ta bee ebinde, la bee ebinde baikanyangela ye. ¹²Ndjo ta batotina bee bakanyangela ye, la bee bakaimila ta lina linde, aofa bo bofoka bombe bana baya Mungu, beke baika botomo, ¹³la ngelo, lamba la lisangi li bindo, lamba ta lisangi li baito, ndjo liya Mungu. ¹⁴La lioi likakelomo bindo, la akangala ambe'su, liwawi la ngbengbele la wewe; la tofoena tala inde, tala emoi kee tala eya wana ko'amoi ono akafowa ambe Afa. ¹⁵Yoani abekele ye, la akamama mbo: Imbe ono lombo'okaka: Ono atoya mbisa yange, aoka felo yange, loka akambaka felo yange. ¹⁶La esu to'osha liwawi linde, la ngbengbele ta ngbengbele; ¹⁷loka ekela lokafomo la Mose, ngbengbele la wewe yo'oya ta ndole eya Yesu Kilisito. ¹⁸Buto ango amoi aiyeni Mungu; Wana ko'amoi, ono ambe ta solo eya Afa, ambe ono akabeisomo. ¹⁹Tene libekomu liya Yoani, mbile Bayuda batomaka bato'olo la balewi ta Yelusaleme, loka loiyolaye mbo: Owe, ombe ndai? ²⁰Akabeka, la aikafeka ango, akabeka mbo aikamba Kilisito. ²¹La bakaiyola mbo: Ingi ase? Ombe Eliya? Akabeka mbo: Loiti ye. Ombe bonangoli? Akabinoisa mbo: Oto. ²²Bakabeka linde ase mbo: Ombe ase ndai? Loka tokafe limutoli ta beke bakatome'su, obeke ase isani loka lao angene? ²³Ei, akabeka, lombe limiki lie litomama ta liombe: Komiakai ndole eya Ngene, ani ekabeka Isaya, bonangoli. ²⁴Beke batomomoko bambaka ba Bafalisai. ²⁵Bakafela aleko le lofelo: Imba kembo owe oiti botomomu, kee Eliya, kee botondoli loka loingi otolufia? ²⁶Yoani akabinoisala bo mbo: Ei lotolufia la baye. La aiteni ino, imbe la amoi ono enu oiluwi ye ono atoya mbisa yange. ²⁷Ei loiti ango imoi oengana osombula ndiki ii bilato binde. ²⁸Ndjaso ye itotina iyetaka ta Betaniya, fangi ii Yaladene elo embaka etolufia Yoani. ²⁹Mbisa ii lisio limoi, akaena Yesu atoya ta boki winde ee mbo: Moilakai Wana a Bokoko boyo Mungu, ono atofoya bobo bo wenda. ³⁰Ye ono lokabeka loka linde mbo: Buto ono atoya mbisa yange ye ono ambe felo yange loka ambaka felo yange. ³¹Ei aleko loitiluwa ye kembo atoenisamana ta Isalaele yeke lokaya oyalufia la baye. ³²Yoani akabeka mbo: Losiena Bolimo bokasuluwa ambe ye kee ekuku ofowa la likolo akaumowa likolo linde. ³³Ei aleko loitiluwa ye alafu ono atomekei mbo lolufie la babaye, loka akabeka lange mbo: Ye ono otoena Bolimo osuluwa la oumowa likolo linde, loka ambe bolufi bo Bolimo Botanu. ³⁴Lo'osila oena la lo'obeise'nu mbo ono ambe Wana aya Mungu. ³⁵Mbisa ii lisio limoi, Yoani ambaka aemali la baeki binde baele eseke lomoi; ³⁶akamoila lete ekendaka Yesu ee ye mbo, enakai Bokoko boyo Mungu. ³⁷Baeki binde baele bakaoka ani ebekakaye, bakatuta Yesu. ³⁸Yesu akakikowa alafu enaka ye mbo baotuta ye, akabeka libo kembo, otolukai ingi? Bo bakabeka linde mbo: Boekisi, owe otongalaka ani? ³⁹Akabeka libo mbo: Koyai oenei. Kolaongoma linde eseke lomoi ta lisio liamo. Imbaka ango ko ta mbile ee liou. ⁴⁰Andele, wina aya Simona Petelo, ambaka amoi ibo a baele beke baokaka Yoani bakatuta Yesu. ⁴¹felo akaumana la wina linde Simona akabeka linde mbo: To'osila oumana la Botomomu. ⁴²Akaaka linde koo ambe Yesu. Yesu akamoila ye, akabeka mbo: Owe Simona, wana aya Yoani, owe ototomo mbo Kefa (litina mbo Litale). ⁴³Mbisa ii lisio limoi; akamba la lokendo lo'oka ta Galilai akaoshanala Filipino; akabeka aleko linde mbo tutekei. ⁴⁴Filipo ambaka buto a Betesaida, boki boyo Andeleya la Petelo. ⁴⁵Filipo akaumana la Natanaele akabeka linde mbo: To'osila oto'ana la ye ono Mose ta lokasa lo bikela leke banangoli basonaka loka linde. Yesu a Nasaleta wana aya Yosefu. ⁴⁶Natanaele akabeka linde mbo: leka lolo koengana otomowa ta Nasaleta? Filipino akabeka linde kembo: Yo'oko oya ena. ⁴⁷Yesu akaena Natanaele atoya ta boki winde, akabeka linde mbo: Enakai Moisalaele a wewe, lolanga loiti ambe ye. ⁴⁸Natanaele akabeka linde mbo: Oluwei kola isani? Yesu akabinoisela ye mbo: Felo ani Filipino aitakatowe, ani akambaka sekala ii losuke, loka aenokowe. ⁴⁹Natanaele akabinoisela ye mbo, Boekesi, owe Wana aya mungu, owe Bokota bo Isalaele. ⁵⁰Yesu akabinoisela ye bonoko akabeka linde mbo: Otoimila loka mbo lobekelowe kembo loka enokowesekala ii losuke? Otoena ndjaso ifi kolongela yeke. ⁵¹Akabeka aleko linde mbo: Wewe, wewe lotobeka lino mbo otoenai likolo omba kale la bakitomo baya Mungu beke batolila la osuluwa likolo liya Wana a Buto.

Chapter 2

¹Mbisa ii basiyo basaso, imbaka libala ta Kana la Galilai. Inango aya Yesu ambaka onga, ²La Yesu atomoko ta blibala laimo la baeki binde. ³Baana baitimba, inango aya Yesu akabekela ye mbo: Baiti la baana. ⁴Yesu akamutoela ye ⁵mbo: Botaali, loni lombe lange lao? Mbile ange eiitokaya. Inango inde akabeka la bakuwi binde: Kelakai ani etobekela ye enu. ⁶Bibengu bi batala liambe, bitomoko ta bitaniselo bi Bayuda, ta lomoi la lomoi iyenganaka la tolengelenge tshwele lamba tosaso. ⁷Yesu akabekela ye: Walisakai baye ta bibengu bieke. La bakawalisatiii kota benoko. ⁸Takakai kani kani, akabeka libo, la komisakai ambe Ngene a Elambo, la bakatola. ⁹Mbile Ngene a Elambo akakota baye bakaokikowa baana, ailuwi elo ekafowa baana, ko bakuwi bee batokaka baye ndjo baluwi, kola ongoma akatama batolome ba libala, ¹⁰la akabeka: Buto bototina atota baana balo, la etosila bo lomwo, baitota bee balo; owe, osi-isa baana balo tee ko'laboni. ¹¹Ye ikelomu, ta Kana la Galilaya,ikesi ii felo-felo yeke Yesu akelaka. Akaenisa talaa inde, la baeki binde baakamwala. ¹²Mbisa iyonga akasuluwa ta Kapalanauma, la inango inde, banduku binde la baeki binde, la bakaumowa onga basiyo bakikelike. ¹³Elambo lo Lieti li Bayuda lo'omba tina, la Yesu akalila ta Yelusaleme. ¹⁴Akaosha ta esondjamelolo batchambitchi ba ngombe, ba bekoko la tokuku, la baetekanisi ba bakute bangali se. ¹⁵Akakela bofilo bombe la beliki, akatomoisa batotina ta esondjamelolo, bekoko la ngombe; akauta bakute ba baetekanisi se, la akakikoisa mesa; ¹⁶la akabeka la baungisi ba tokuku: Foyakai eke, oikelakai mbele eya Ise ange kee mbele ee liyongo. ¹⁷Baeki binde bakaenyela mbo iosila osonomo: Yeme ii mbele ao iyolei. ¹⁸Bayuda, bakabinoiselaye lioi, bakabekela ye mbo: Ini ikesi itoenisa owe esu ani etokelowe le lobeko le? ¹⁹Yesu akamutoela bo: Bunakai esondjamelolo leke, la ta basiyo basaso lotoemalisa lo. ²⁰Bayuda bakabeka: Iyengani miaka tuku inati la liambe loka lo'osilisa esondjamelolo leke, la owe, ta basiyo basaso ndjo okoemalisa! ²¹Kola ongoma akabekela loka lo esondjamelolo lo bindo binde. ²²Loka loingi, eyayowaka ye ta bangbei, baeki binde bakaenyelisa aniebekaka ye, la bakamwala la bosoneli la lioi lieke Yesu abekaka. ²³Mbile embaka Yesu ta Yelusaleme, ta linenginya li Elambo lo lietii, babule batomwala la lina linde, tene tokesa tchwe akelaka. ²⁴Kola ongoma Yesu aiti'imila ofa libo, loka aluwala itotina, ²⁵la loka aitimba la yeme iofomo libekelomu li buto ango amoi; loka aluwaka engene ye imbaka ta buto.

Chapter 3

¹Ikambaka la botolome amoi ya Bafalisai, lina linde Nikodeme, bokota bo Bayuda, ²akaya ambe Yesu, lotiyo, la akabeka linde mbo: Labi, toluwi mbo ombe boekisi ofowa ambe Mungu, loka buto aiyengani okela tokesa tchueke otokela, yomba kembo Mungu aiti linde. ³Yesu akabeka linde mbo: Wewe, wewe, lotobeka lao, yomba mbo buto aibotomu lisiya, aiyengani oena bokota boya Mungu. ⁴Nikodeme akabeka linde mbo: Eni kanda buto aengani obotomo ani akaomba boto'olo? Aengani obinowa ta solo eya inago inde la lobotomo lisiya? ⁵Yesu akabinoisela ye mbo: Wewe, wewe, lotobeka lao, imba mbo buto aibotomu la baye la Bolimo, aiyengani o'ota ta bokota boya Mungu. ⁶Yeke ikabotomo ta bindo imbe bindo, la yeke ikabotomo la Bolimo, imbe bolimo. ⁷Oimwalakai loka lo'obeka lao mbo: Iyengani lao obotomo lisiya. ⁸Lofoto lotofoto elo esami ye, la oto'oka iyeli; ndjo oiluwi elo etofowa lo, la elo etoka. Imbe aleko ongoma ta buto bototina ono akabotomo ta Bolimo. ⁹Nikodeme akabeka linde mbo: Eni kanda yoko iyengani okelomo? ¹⁰Yesu akabinoisela ye mbo: Ombe boekisi bo Isalaele, la oiluwi ye mbeko! ¹¹Wewe, wewe, lotobeka lao, totobeka yeke toluwi, la totobekela yeke tokaena; la oitoomilali libekelomu liso. ¹²Yomba mbo oikaimilali ta mbile lokabekeleke'nu mbeko ii wenda, eni kanda omboomilakai lokaobekele'nu mbeko ii likolo? ¹³Buto anbo amoi aikalila ta boose, ani yeiti ono akasuluwa ta boose, Wana a Buto ono ambe ta boose. ¹⁴La kani eilaka Mose fele ta liombe, iyengani aleko la Wana a Buto ailomo likolo, ¹⁵loka kembo onoatoimila ye aosheke liwawili li layalaya. ¹⁶Loka Mungu akasamaka wenda akaesa Wana inde ko'amoi, loka mbo ono atoimila ye aiseisamaka, kanga mbo aosheke liwawili li layalaya. ¹⁷Mungu, aikatoma Wana inde ta wenda loka asambise wenda, kanga mbo wenda bouwisomoko loka linde. ¹⁸Ono atoimiela ye aitosambisomo ale, ndjo ono aitoimila ye, osila osambisomo, loka mbo aikaimila ta lina liya Wana aya Mungu ko'amoi. ¹⁹La lisambisomu liamo limbe mbo, liangangi likaya ta wenda, baito bakasama lilima koeta liangangi, loka mbo bakuwa bibo bambe babe. ²⁰Loka ono atowa bobo atoyana la liangangi, la aitoya aleko ango ta liangangi, loka mbo bakuwa binde baiyenenaka fololo; ²¹la ono atokela otutana la wewe atoya ta liangangi, loka mbo bakuwa binde baenene, loka bakelomo la Mungu. ²²Mbisa ii yeke, Yesu, la baeki binde, bakaka ta nyele ii Yudeya; la akakolo libo, la' akalufia bo. ²³Yoani aleko akalufia ta Ainona, tina-tina la Salema, loka imba la likama li baye onga; la bakaya oyalufiomo. ²⁴Loka Yoani aitimba ale ta bonyololo. ²⁵Baeki la Yoani bakakola olutakana la Yuda amoi, loka lo bitaaniselo. ²⁶Bakaya ambe Yoani, la bakabekela ye mbo: Labi, ono ambaka lao ta fangi ee Yaladene, la ano obekelakaye, tene, atolufia, la batotina baoka ambe ye. ²⁷Yoani akamutola mbo: Buto amoi aiyengani o'osa sakolo ko' ono akaesomo ta lobola. ²⁸Enu angene otobekelai ye lobekaka: Loiti Kilisito, kola ongoma lotomomu felo inde. ²⁹Ono ambe la botaali, ambe la botolome bo libala; la lisao li botolome, ono atoemala la lo'oko limiki lifi li botolomo: La liomali lie liange liwale likama. ³⁰Iyengani linde akonde likama, la ei losuluwe. ³¹Ono atoya likolo ambe likolo li batotina; ono ambe a nyele ambe a nyele, la obeka kee kanda ee nyele. Ono atoya ta lobola ambe likolo li'itotina, ³²atokela libekilomu ta ye ikaena ye la ikaoka ye, la buto aito'osha libekelomu linde. ³³Ono akaosha libekelomu linde aoluwa mbo Mungu ambe bolo; ³⁴buto ono Mungu skstoma ye aluwi mbeko iya Mungu, loka Mungu aifeli ye bolimo la ikpelo. ³⁵Afa asami Wana, la akafa ye bieka bitotina ta bao binde. ³⁶Ono atoimila Wana ambe la liwawili li layalaya; ono aitoimila Wana aitoena liwawili, kola ongoma ikenene iya Mungu itomba ambe ye.

Chapter 4

¹Eokaka Yesu mbo Bafalisai bafo'oka mbo atolufia baeki koeta Yoani. ²Ango ko Yesu aitulufia ye angene, kola ongoma imbaka baeki binde. ³Akafowa ta Yudeya akainowa ta Galilaya. ⁴Iyenganaka aete la boki bo Samaliya, ⁵akakoma ta boki bofi bo Samaliya boko Sukala, tina la elanga loya Yakobo lofaka ye wana inde Yosefu. ⁶Yesu, la lilewi lilokendo, akangala se tina la isolu ii baye imbaka ani lowa lombe ta ifitika. ⁷Botaali bo Samaliya akaya oyatoka baye, la Yesu akabeka linde feii baye lomwe. ⁸Baeki binde bakaka boki okasomba biega biola. ⁹Botaali bo Samaliya akabeka linde mbo: Ofelo boingi owe Moyuda olengilei baye ei botaali bo Samaliya loka omwe? Bayuda la Basamaliya toyaokana. ¹⁰Yesu akasanoela ye mbo: Yomba mbo oluwa lifaefi liya Mungu la ndai atobeka lao mbo fekei baye lomwe! Ani owe okolengila ye mbo fekei baye, la akofo we baye ba liwawi. ¹¹Botaali akabeka linde mbo: Afa oiti la ebongo lotokela baye, la likemba limbe la bolundu; otoanya ase baye ba liwawi ani? ¹²Owe oeteli ise iso Yakobo ono ashweleke'su ye isolu, amwelaka baye, la bana binde la nama inde? ¹³Yesu akasampela ye mbo buto atomwa bee baye ato'oka lema lisiya. ¹⁴Kola ongama ono atomwa baye bange aito'oka ale lema, la baye bee lotofa ye batomba kofuu ee isolu ta liwawi linde layalaya. ¹⁵Botaali akabeka linde mbo Afa fekei baye bee mbo lota oka ale lema lisiya loya toka baye eke. ¹⁶Yesu akabeka linde mbo: Kaaka yako la bolome ao. ¹⁷Botaali akasanoela ye mbo: Loiti la bolome. Yesu akabeka linde mbo: O'obeka omongo mbo oiti la bolome. ¹⁸Ofelo mbo okambaka la batolome liondo felo, ono ombe linde aiti bolome ao, o'obeka omongo. ¹⁹Botaali akabeka linde mbo: Afa loene mbo ombe bonangoli. ²⁰Ba ise biso basembolaka Mungu ta le longo le, enu Bayuda mbo etuliamela lambe kota Yelusaleme elo to sembolaka. ²¹Yesu akabeka la botaali mbo: Imilekei mbile etoya yeitomba kota le longo la Yelusaleme otuliamela Afa. ²²nu ototuliamelai leka lee oiluwi lo, esu tototuliamela ye iluwi esu ofelo mbo liuwi liso lifowe ta Bayuda. ²³Kola ongoma mbile etoya la eoya ene etoeuliamela batuliameli ba omongo baya Afa la bolimo la wewe; boko batuliameli Afa ambe la yeme. ²⁴Mungu ambe Bolimo, iyengani mbo bee batotuliamela ye, batotuliamela bolimo la wewe. ²⁵Botaali akabeka linde mbo: Lo'oluwa mbo Masiya atoya (ono atotomo mbo Kilisito) etoya ye atotondola mbeko itotina. ²⁶Yesu akabeka linde mbo: Imbe eii ono lotobeka lao. ²⁷Ta mbile amo baeki binde bakamwala oena Yesu atosumuliya la boali. Buto aibeki linde mbo: Otoluka ingi? Kembo otobekana linde loka lo ingi! ²⁸Botaali akatika isowa inde ii baye akaaka ta boki, akabeka la baito ta boki mbo: ²⁹Yokoi oyaena buto ono aobekelei ndja itotina yeke ikaokelei. La omba ono ambe Masiya? ³⁰Bakafowa ta boki bakaya ambe ye. ³¹Ta mbile amo, baeki bakamba batosembola ye mbo, Boekisi, laka. ³²Akabekela bo mbo: Ei lombe la biekabie enu oiluwi. ³³Baeki bakabena mbo: Buto atoele ye biega? ³⁴Yesu akabeka libo mbo: Biega biange bimbe kembo ei lokele ye iyengani la ono akatomei loka losilise likuwa linde. ³⁵Enu oitobekai mbo ikotikali tengai inati loka loengana otchwa tuma? Ine, lotobeka lino mbo ilakai baiso bino likolo, moilakai ta bilanga biega bikaonena loka lo'otchwa koni. ³⁶Botchwei atotchwa limengo la atotchwa mbeku bo la batchwei baomaleesee lomo. ³⁷Wewe ta lobeko le, lioi liamo limbe tchaa ongoma kembo asiya atolobaalafu asiya ekotchwa. ³⁸Lo'otomenu otchwa yeke oikalobakai, basiya baosila lobusho, enu osi'otai ta likuwa libo. ³⁹Likama ta Basamaliya ba boki wamo bakaimila ye oengana la lioi likabekaka botaali kembo: Aobekelei ndjaso yange itotina itokelekei. ⁴⁰Alafu nbile eyaka Basamaliya ambe ye, bakabeka linde kembo angale libo; akangala onga basio baele. ⁴¹Basio likama bakaimila loka lo lioi linde. ⁴²Bakabeka la botaali mbo toimili ale loka lo mboli yao; Esu angene tosioka ye la toluwi mbo ono ambe wewe Bouwisi bo wenda. ⁴³Mbisa ii basio boko baele, Yesu akafowa onga akaka ta Galilaya. ⁴⁴Loka loya Yesu akangolaka ye angene mbo botondoli aiti la lokuku ta boki winde angene. ⁴⁵Ekomaka ye ta Galilaya, baito ba Galilaya bakaomala ongala linde; baosila oena ndjaso itotina ikelaka ye ta mbele ee Mungu loka bambaka aleko ta Yenga mbile elambo. ⁴⁶Kalaongoma akabinowa lisiya ta Kana ta Galilaya, Eseke lokikoisaka ye baye baana. Ta boki bo Kapelanaume imbaka la bokota bomoi bo basilikani bo toshosha. ⁴⁷Eokaka bokota weke mbo Yesu aosila oya ta Galilaya ofowa ta Yudeya, akaka mbe ye, akalengila linde kembo akomele ye loka lo'ouwisa wana inde botolome ono ambe tina la lingba. ⁴⁸Yesu akabeka linde mbo: Imba mbo oiyei tokesa la bamwali, enu ndo imilai? ⁴⁹Kapita aya bokota akabeka la Yesu mbo: Afa, yelekei ani wana ange aita kangbele. ⁵⁰Yesu akabeka linde mbo: Ka'aka wana ao atouwa. Kapita akaoka lioi likabeka Yesu linde akaka. ⁵¹Kota mbile ekambaka etobinowa ye, bekowa binde bakaoshana linde, bakabekila ye mbo wana ao ambe la liwawi. ⁵²Akafela bo mbo auwe ta eni mbile. Bakabeka linde mbo: Etabu losuluwe ye elongo ta mbile eosambale. ⁵³Ise inde akaluwa kembo, ikambaka kota mbile ekabekaka Yesu linde kembo wana ao atouwa; akaimila Yesu la bofindi winde bototina. ⁵⁴Yeke imbe ikesa ii baele ikakela Yesu oko eyaka ye ofowa ta Yudea kota Galilaya.

Chapter 5

¹Mbisa ii mbeko yeke, imbaka la linyenginya li Bayuda, ongoma Yesu akalila ta Yelusaleme. ²Aiteni ii Yelusaleme, tina ii isolu ii bekoko, eseke lokambaka ekatomo ta lioi li Liebele mbo: Betesate; imbe la beinda liondo. ³Aiteni ii yamo likama lifi li baito ba biale bakpeli tolo, baito ba betuku, baito ba baomeli bilengo bisoya. Bakaumbakela baye ba mote-mote, ⁴kola ongoma bokitomo akambaka losulowo mbile la mbile aiteni ii isolu ongoma akamotikisa baye. Ongoma buto afelo ono aotaka mbisa ii baye lomoto akaosha bindo bofoka kamba akambakan la boni wale. ⁵Buto amoi ambaka onga ono ambeli la wale liaka botuku bo isaso la bonanei. ⁶Yesu akaena ye atokpa ilo onga la ongama akatukumaela ye mbo akakoloko onga mbile esa, akabeka linde mbo: Ombe la yeme ii louwo? ⁷Buto a wale akabinosela ye lioi mbo: Loiti la buto, Afa, mbo aitei aoteni ii isolu oko baye batomotamota; ongoma etokomei, asiya atosuluwa felo yange. ⁸Yesu akabeka linde mbo: Emalaka, osaka itatamba yao la ongoma oke! ⁹Mangu mangu buto amo akauwa, akaosa itatamba inde ongoma akakaa. Lisio liamo imbaka Sabata. ¹⁰Ongoma Bayuda bakabeka la buto ono akauwisomo mbo: "Imbe Sabata la ongoma yeiyengani lao lo'oso itatamba yao". ¹¹Akainosela bo mbo: Ye ono akauwisei akabeka lange mbo: "Osaka itatamba yao la oke". ¹²Bakaiyola ye mbo: Oni buto akabeka lao mbo: Osaka yamo la oke? ¹³Ongoma ye ono akauwisomo aikaluwa kamba akambaka ndaib loka mbo aosila'ofa loka mbo likama likambaka ta eseke lamo. ¹⁴Mbisa ii mbeko yamo, Yesu akaota aiteni ii mbele eya Mungu, ongoma akabeka linde mbo: Moilaka, osila louwo, oikelaka ale bobbe lisiya mbo lobeko loiti bobbe okpe la lo. ¹⁵Buto akaka ongoma akabeisa Bayuda mbo: Yesu ambe buto ono akauwisei. ¹⁶Ongoma loko loka lo litina liamo, Bayuda bakambaka lokelo Yesu iyeli lokambo akakelaka mbeko yamo ta lisiyo li Sabata. ¹⁷Ongoma, akainosela bo baio mbo: Ise ange akombe koni okela likuwa, ei aleko lotokela. ¹⁸Loka lo litina liamo Bayuda bakaluka kanda mbo baite ye, lokambo atoseisa ango lisiyo li Sabata ongoma aota Mungu Ise inde amoi. La ongoma akambaka loenganiso la Mungu. ¹⁹Yesu akainoise lioi la akabeka libo mbo: Wewe, wewe lotobeka lino mbo Wana aiyengani lokelo lobeko ye angene, kola ongoma yamo ikaena ye mbo Ise akombe okela, loka mbo yamo iko'ekelaka ye, Wana ambokelaka yamo loko. ²⁰Loka mbo Ise asami Wana ongoma atoenisaka ye itotina itokelaka ye; atoenisa ye boko bakuwa baeti bieke mbo enu omwalei. ²¹Kanda emoi Afa ambo fufukisaka belio la ambo faka bawawi, la ongoma boko Wana ambo faka bawawi la beke basami ye lofo ambe bo. ²²Afa aimbosambisa buto, ongoma aosilo'fa basambi batotina ambe Wana ²³mbo itotina balitise Wana kanda emoi, ye mbo litisaka bo. Ono ailitisi Wana aimbo litisa aleko Afa, botomomu linde. ²⁴Wewe, wewe, lotobeka lino mbo: Ye ono akaoka lioi liange la atoimila ambe ono akatomei ta liwawi li layalaya; aimboya ta masambo, kumbi atoeta ta lingba kota liwawi. ²⁵Wewe, wewe lotobeka lino mbo: Ta mbile etoya, ye imbe kanikani, oko belio bato'oka limiki liya Wana aya Mungu la beke baoki batomba la liwawi. ²⁶Ani embe Afa a liwawi ambe eangene, aosila ofaya la Wana o'osha liwawi ambe engene. ²⁷Kola ongoma aofaya linde Bofoka bo losambiso, loka ambe Wana a Buto. ²⁸Oimwalakai la yamo: Loka mbile etoya batotina bee bambe ta sai balaokaka limiki linde, la bala lingoaka. ²⁹Ta beke bakakelaka bolo bala lingoaka loka lo'osha liwawi, alafu ta beke bakakelaka bobbe batolingowa loka lo losambisomo. ³⁰Ei loengani okela likuwa ei'angene: Ani etokelei, lotosambisa; la lisambisi liange limbe lilo, loka loitoluka yeme yange, imbe yeme iya ono akatomei. ³¹Imba kembo ei lotobeka loka lange angene, libeki liange liwali ongoma. ³²Itomba la asiya ono atobeka loka lange, la ei loluwi kembo mbeko itobeka ye loka lange imbe ongoma. ³³Enu okatomakai ambe Yoani, ee abeke yeke ime wewe. ³⁴Loka lange yeiti ambe buto ndjo lokaosha lieke linangoli; lotobeka aniki, ofelo mbo enu ouwisomoi. ³⁵Yoani ambaka tala ene eba'ani la liangangi, alafu enu alongakai ouwa ta mbile emoi la liangangi linde. ³⁶Ei, lombe la lioi limoi lifi oeta lieke liya Yoani; loka bakuwa beke Afa akafaya lange loka lo loenganisa, bakuwa bamo beke lotokela, batoenisa ambei kembo imbe Afa ndjo akatomei. ³⁷Afa ono akatomei akabekelaka ye'angene loka lange. Enu oikambai ango iniyo loka lo limiki linde, enu oikambai ango iniyo loeno bombowinde, ³⁸baio bide bakamba ano iniy ongala ambenu, loka enu okaimilakai ono ye akatoma. ³⁹Enu otolukalukai tosiyo, loka enu otoenyelai kembe itofenu liwawi li laya laya: Imbe yeke itobekela loka lo mbeko yange. ⁴⁰Enu olangii oya ambei loka lo'osha liwawi. ⁴¹Loisaka lokuku lange ta baito. ⁴²Alafu loluwi kembo enu ange oitii ango iniyo la losamo loya Mungu. ⁴³Ei loye ta lina liya Ise ange, enu oiyimili ango ei, imba kembo osiya aoya la lina linde angene, enu koimilai ye. ⁴⁴Ta eni kanda e'engani enu oimila, enu bee otoshai lokuku lino ta bamoi la basiya, beke baitoluka ango iniyo ii lokuku leke lotoya ambe Mungu amoi? ⁴⁵Oiyenyelakai kembo lola'andaka yeke enu felo iya Afa; ono atoandjale'nu imbe Mose, ono oseli baenyeli bino. ⁴⁶Imba kembo okaimilakai Mose ani osi'imile'ni loka ye asone loka lange. ⁴⁷Imba kembo enu oikaimilakai tosiyo tchwinde, eni kanda etoimie'nu baio bange?

Chapter 6

¹Mbisa ionga, Yesu akaka mbale esiya ee libande lifi li Galilaya, la libande li Bibeliade. ²Embili lo baito bakatuta ye, bofelo bakaena ndembe ye iwaka ye ta baito ba biale, ³Yesu akalila ta longo, la elo akangala la baeki binde, ⁴kola ongoma, losiyo li Elambo, liomali li Bayuda limbaka tina. ⁵Oko elilisaka ye baiso, la akaena embili lo baito batoya tina linde, Yesu akabeisa Filipino: Endei embosombekei bekati, bofelo baito ba'anye bieka biola? ⁶Akabeka ongoma bofelo bo bakoteli, la aluwaka leka le lotowa ye. ⁷Filipo akasanoela ye: Bekati beto'anye'su bofelo bo miya yele ii mbisa yo ndoenganisa kembo amoi la amoi a'anye anga iniyo. ⁸Amoi a baeki, Andele, nduku aya Simona Petelo, akabeka linde: ⁹Imbe la wana amoi botolome ono ambe la bekati liondo la suwe yele, kolaongoma itowa ase ingi ta embili lo baito bee? ¹⁰Yesu akabeka: Ngalisakai bose, imbaka ta eseke lamo baito bangalaka. Bakangala'se; bakangala aleko se tina la baito elefu miya liondo bo baito. ¹¹Yesu akaosa bekati, akafa ngbengbele, la baekesi baka'anela baito bee bangalaka'se; la akafa bo bale ko suwe ta kanda esamaka bo. ¹²Oko ikumaka, akabeka la baeki: Osakai bikende bieke bikatikala, bofelo leka anga lomoi loibungaka, ¹³bakaosa, la bakatuliamisa tochungu mamaele la bekati, mbisa ii baito batotina baka'ola. ¹⁴Baito bee, e'enaka bo ndembe ye Yesu akawa bakabeka: Ono ambe ta wewe bonangoli ono amboyaka ta wenda. ¹⁵La, Yesu, eluwakaye mbo batoya oya'unda ye bofelo basele bokota, akaka lisiya ta longo, ye angene. ¹⁶Ekomaka yo likolase, baeki bakasuluwa ta bo'onga bo libande lifi. ¹⁷Elilaka bo ta lisuwa, bakalekisa libande lifi la bakaka ta Kapelanaume. Imbaka oko lotiyo, la Yesu aita kamba anga tina libo. ¹⁸Lofofela lo likama lokawa, la ngumba eka bilimisa libande. ¹⁹Elukaka bo tina la tuku yele la liondo ao tuku isaso ii setada, bakaena Yesu atokenda likolo li libande lifi la akakoma tina la lisuwa, la bakamba batotina la bowa. ²⁰Yesu akabeka libo: Imbe ende ei; oimbakai la bowa! Ambaka la yeme mbo a ose bo ta lisuwa, ²¹la kwani lisuwa likakoma ta ngonge ta eseke le lombaka lotoka bo. ²²Embili lo baito le lotikalaka fangi asiya ee libande bee bambaka onga baenaka mbo lisuwa limbaka ko limoi, la ongoma Yesu aikalila ta lisuwa la baeki binde, la bakaka bo angene. ²³Maze bageze tiberia urukumdo murakoze cyame ²⁴Ekaenaka linginda mbo Yesu aiti la Baeki binde, bakaota ta biato la bakaka ta Kapalanauma loka lolinga Yesu. ²⁵Bakanya ye ta fangi esiya e libande lifi, bakabeka linde mbo, Labi okomé eke eni mbile? ²⁶Yesu akabinoisela bo mbo, wéwé wéwé lotobeka lino mbo, oikalingei oka oenei tokesa ndjo loka olai bekati la okumai soolo. ²⁷Oikuwakai loka lo bieka biye bitoseisama kanga loka lo bieka bitoumowa kota liwawi li layalaya ene wana a buto atofenu; loka Afa Mungu aosila ota ye ndembe. ²⁸Bakabeka linde mbo, tokele isani loka tokele bakuwa baya Mungu? ²⁹Yesu akabinoisela bo mbo, Likuwa liya Mungu limbe mbo oimiei botomomu winde. ³⁰Bakabeka linde mbo, otokela eni ndembe loka toene la toimil'owe? ³¹Bangau biso balaka mana ta liombe le ani ikaosila osonomo mbo, Akafa bo boila ofowa la likolo mbo balé. ³²Yesu akabeka libo mbo, wéwé wéwé lotobeka lino mbo, yeitimba Mose onoafekenu boila ofowa la likolo ndjo Ise ange atofenu boila bomongo bo likolo. ³³Loka boila boya Mungu bombe we botofowa la likolo la itoesa liwawi ta wenda. ³⁴Bakabeka linde mbo, Boekesi, fekesu boila we mbile etotina. ³⁵Yesu akabeka libo mbo, Ei lombe boila bo liwawi, ono atoya ambei, aitooka semba la ono atoimilei aitooka ale lema lo bayé. ³⁶Lobeisa lino mbo osila oenei, imbe ongoma oikaimilei. ³⁷Itotina yeke Afa atofa lange, itoyelei la ono atoyelei, lombokusa ye lousa anga lisiyo. ³⁸Loka losila osuluwa la likolo mbo loikelaka lisangi liange kanga lisangi liya Botomi wange. ³⁹Lisangi liya Botomi wange limbe mbo, loibungisaka anga amoi ta beke akafa lange, kanga mbo lofufukise- bo ta lisiyo li liko. ⁴⁰Loka ene embe lisangi liya Ise ange mbo buto la buto onoatoena wana la atoomila ye atosha liwawi li layalaya la lotofufukisa ye ta lisiyo li tunga. ⁴¹Bayuda bakaimaima linde loka akabeka mbo, Ei lombe boila we bokasuluwa la likolo. ⁴²Bakabeka aleko mbo, yeiti Yesu ono wana aya Yosefu? Toiluwi Ise inde la Inango inde? Eni ndole atobeka mbo, losila ofowa la likolo? ⁴³Yesu akkabinoisela bonoko mbo, oimaimakai katikati ino. ⁴⁴Buto aiyengani oya ambei, sakolo ko Afa, Botomi wange, ateye, la loto fufukisa ye ta lisiyo li liko. ⁴⁵Isonomu la bonangoli: Batoekisomo bo batotina la Mungu. Ta yamo ono atooka Afa la loanyo liekisi linde ayeke ambei. ⁴⁶Imbe kee butoango amoi aiyeni Afa, ko ono afoi ambe Afa; oko ye akaena Afa. ⁴⁷Ta omongo, ta omongo, lo'obeisenu, ono atoimilei atomba la liwawi li layalaya. ⁴⁸Lombe bokati bo liwawi. ⁴⁹Baise bino balaka bieka ta liombe le, la bakangba. ⁵⁰Eke imbe bekati beto suluw ta lobola, ta yamo ono atola aingbaka ale. ⁵¹Lombe bokati bokasuluwa ta lobola. Imba buto ono atola, atongala layalaya; la bokati we botofei ofowe, imbe boniyo wange, we botofei ta liwawi li wenda. ⁵²Ta yamo, Bayuda batobekana bo angene, la lobeko mbo: Kolamboisai ambe la apkoka, afe'su bonio tole? ⁵³Yesu akabeka libo mbo: Ta omongo, taa omongo, lotobeisenu, imba mbo oileile bonio bo Wana a Butola oimweile ngelo inde, oiti la liwawi owe angene. ⁵⁴Ono atola bonio la lomwo ngelo atomba la liwawi li layalaya; oto fufukai ta lisio li tunga. ⁵⁵Kolao bonio wange bombe bieka, la ngelo yange imbe ta omongo baye. ⁵⁶Ono atola bonio wange la lomwo ngelo atongala lange, la ei lotongala ambee, ⁵⁷ani Afa ono ambe la liwawi akatomei, la lokaena Afa, ta yamo ono atolei atoumowa lnge, ⁵⁸yeke imbe bokati we bokafowa ta lobola, yeiti kee baise bino be balaka bekati be likolo la bakangba: Ono atola we bokati atongala layalaya. ⁵⁹Yesu atobeka ye

mbeko ta mbele ee Mungu, la loekiso ta Kapalanaume,⁶⁰baeki binde babul, mbisa iyoka le lobeko, baka beka: lie lioi lie limbe la bofoka; ndai atooka ye? ⁶¹Yesu aluwi mbo baeki binde batoimaima ta lioi liamo, akabeka libo: Liamo litomwaalisenu?⁶²La imba loeno Wana a Buto lolilo likolo elo embaka ye? ... ⁶³Bolimo botoesaka liuwi; bonio boiti la litina. Mbeko ye ikabeisenu imbe ii bolimo la liwawi. ⁶⁴La ongoma bamoi aiteni ino baitoimila. kelao Yesu aluaka kota liako mbo itomba la bamoi be baitoimila, la ono atoungisa ye. ⁶⁵La akatalia: Yamo ikabekekei mbo buto aitoya ambei, yeiti kombo afomo la Afa. ⁶⁶Ta mbile amo, baeki babule bakafoa, la baika kenda'ale linde. ⁶⁷Yesu akabeka la batutomo liou la yele: enu, oilangi aleko lofowo eke? ⁶⁸Simona Petelo aka sanola: Ngene, toke ale ambe ndai? Ombe la baoi ba liwawi li layalaya. ⁶⁹La esu toimile la tofoena mbo owe ambe Ngene, Bolimo botanu boya Mungu. ⁷⁰Yesu akasanola: Kembo yeiti ei akaoseke'enu, enu liou la yele? La amoi ambenu ambe bolimo bobel ⁷¹Akabeka la Yuda Mokeliota, wana aya Simona; l imbe ye atoungisei, ye, amoi a liou la yele.

Chapter 7

¹Mbisa ii yamo, Yesu akakenda ta Galilayi, loka mbo aikalangaka lokendelo ta Yudani, loka mbo ba Yunda balukaka loito ye. ²Kumbi, limengo li ba Yunda, limengo li Limingombo, likambaka tina. ³La ba nduku binde bakabekila ye: La eke, la kaaka ta Yundani, ta tunga mbo baeki bao baene aloko tokesa chueke oto kela. ⁴Buto aimbo kela ta lisami, lokambo atoenyela loeneno: okaowa yo ndjaso, enisaka owe angene ta wenda. ⁵Loka mbo ba nduku bao baimbo'enyelaka ambe ye. ⁶Yesu akabekila bo: Mbile ange eitaka engana, laa mbile ino eto chungেকে'enu oko. ⁷Wenda boimbo iyana lino; ei, bofo iyana lange, lokambo lotoenisa ambe bo lilendelu lieke bakuwa bibo bambe babe. ⁸Lilakai, enu, ta lieke limengo, loka lange, loimbo lila, lokambo ena'ange mbile eitaka engana. ⁹Mbisa iobekila bo yeke, akatikala ta Galilayi. ¹⁰Mbile ba nduku binde bakasama lolilo ta limengo, akalila aloko engene, tinga ta loeniso, laa kanga kee ta lisami. ¹¹Ba Yuda bakaluka ye ta mbile ee limengo, la baka bekabeka: Ombe endei? ¹²Imbaka ta tukela bosokano bofi loka lo lobeko linde. Bamoi bato beka: Ambe buto amoi a bolo. Basiya batobeka: Oto, ato shayaka la baito. ¹³Buto, mbile etotina, aimbo beka bule bule linde, ta lobango lo ba Yunda. ¹⁴Ta eseke lo limengo, Yesu akaota ta Mbele Mungu. La aka ekisa. ¹⁵Ba Yuda baka mwaala, baka beka: Eni kanda oluwi basonomu, ye ono aika'ekisomo anga? ¹⁶Yesu akasanoela bo: bokeeli wange boiti ambei, laa imbe boya ono akatomei. ¹⁷Ikaomba mbo amoi alangi lowo leme linde, atoluwa lamba bokeeli wange bombe boya Mungu, ao lamba lotobeka ambe bokota wange. ¹⁸Ono otobekila bokota winde alukeke talaa inde angene; laa ono atoluka talaa iya ono akatoma ye, oko ndjo ambe bolo, la aiti ta lokachako anga lomoi ambe ye. ¹⁹Mose oika esaka ekela? La anga amoi ambenu aikamoila ekela. Loka longi okalukai loito'ei? ²⁰Tukela eka mutola: Ombe la bolimo obe bomoi. Ndai koni atoluka loito owe? ²¹Yesu akamutoelabo: Lotokela ikesa imoi, la enu atotina otomwaalai. ²²Mose akafekenu loselo lo buto liutu, oto yeikafowa ambe Mose, kumbi ifowe ta bangau, la buto atomba liutu lisiyo Mbele Mungu. ²³Ikaomba mbo buto amoi aomba liutu lisiyo li Mbele Mungu, ta liko mbo ekela loya Mose loibebisomoko, loka longi enu ofo'okanai enu ta loiyano lange ta yeke lkauwisa buto amoi bindo bito tina lisiyo li Mbele Mungu? ²⁴Oisambisakai loka lo'omoila bindo, kola ongoma sambisakai loka lo'omoilela wewe. ²⁵Bamoi ba baito ba Yelusaleme bakabeka: ye buto ono ombei olukaye loka mbo aiteye? ²⁶Kola ongoma moila, atobeka fololo, kola ongoma baitobekelaye mbo basimila wewe mbo ono ambe Mokilisito? ²⁷Kola ongoma tooluwa eseke loka fowa ono buto ono, oko etoya Kilisito, buto anga amoi aitoluwa eseke lombee. ²⁸Ani Yesu, aka'ekisa ta Mbele Mungu, akamama: oluwi eyi, la olembele! eseke lombee! Loikaya loka lange angene: kola ongoma ono akatomei ambe boloo, la enu oluwi ye. ²⁹Ei, lolembeli; loka lofoe ambeye la ye ndjo akatomei. ³⁰Kola ongoma bakaluka oundaye, la buto aikata boo likolo linde, loka mboo mbile inde aitaka engana komi. ³¹Babule ta tukela bakamama ambe ye, la bakabeka: Kilisito, imba mbo atoya, otokela tokesa to likama chueke toitaakakelomo la'ono? ³²Bafalisayi bakaoka tukela bato'ima-ima linde loka loye ndjaso. Ko'ongoma bekota befibefi la bafalisayi bakatoma basilikani loka mbo baunde ye. ³³Yesu akabeka: lokombe amboko lino iniyo ii wakati, kola ongoma lotoka ambe ono akatomei. ³⁴Otolukeni la oito'ocheni. la oimbokomaki elo lotongala. ³⁵Loka longi ba Yuda baka beka katikati ibo: otoka endei, mbo toimbo'oshokowe? Ka'aka eyao kee'ani beke bakaseselela ambe ba Geleke, la ombo ekisaka ba Geleke? ³⁶Ibeke ingi lioko lioi lika beka ye: Ombo lukekeni la oimbo'oshekeni, la oimbo yakai elo lotomba? ³⁷Lisiyo li tunga, lisiyo lifi li limengo, Yesu, akaemala likolo, akamama: Iyomba mbo amoi ambe la lema, ayeke ambei, la atomwa. ³⁸Ono atoimilei, ba bande ba baye bofouwa lokendelo ta yeke'einde, kee'ani ikabekomo ta losono. ³⁹Akabeka ongoma ta Bolimo yeke imbo'oshaka beke batoenyelaka ambe ye; loka mbo Bolimo boitimba koni, lokambo Yesu aikambaka koni la lokuku. ⁴⁰Baito ba tikela, eokakabo lioko baai, bakabeka: Onoko ambe bonangoli bolo. ⁴¹Basiya bakabeka: Imbe Kilisito. La basiya bakabeka: Imbe we bolo bo Galilayi ndjo botoesa Kilisito? ⁴²Lisonomu lieikabeka mbo imbe ndjo liboti liya Tawiti, la ba boki bo Beteleme, elo embaka Tawiti, kembo Kilisito ambo yaka? ⁴³Ikamba, loka linde, lianani katikati ii tukela. ⁴⁴Basiya katikati ibo bakasama lounddo ye, la buto aikata boo likolo linde. ⁴⁵Kola ongoma basilikanibakainowa ta bekota befi la Bafalisayi. La beke bakabekila bo: Loka longi oikayai linde? ⁴⁶Basilikani baka sanoela bo: anga buto amoi aitobeka kee ote buto. ⁴⁷Bafalisayi inoisela bo: kembo enu aloko, oka limbomokoi? ⁴⁸Ikamba la amoi ta bekota ao bafalisayi akamama linde? ⁴⁹Laa lieke tukela liei kaluwa bikela, imbe beke ba likolokani! ⁵⁰Nikodeme, ono akayaka lotiyo ambe Yesu, la ono akambaka amoi kati ibo, akabeka libo: ⁵¹Bikela biso bito kanda buto amoi felo mbo baumbakele ye la baluweke yeke ikakela ye? ⁵²Baka sanoeka ye: Ombe aloko buto a Galilaya? Moilaka, la oto'ena mbo Galilayi baya tomoisa batondoli. ⁵³La amoi la amoi aka binowa ta mbele inde.

Chapter 8

¹Yesu akaka ta Longo lo Bilaya. ²La kola ningo, akaka lisiya ta mbele ee Mungu, la bito batotina bakaka ambe ye, bakangala se, la akaekisa bo. ³la onga basoni la Bafalisai bakayela ye botaali amoi aka'shwa bosombo; ⁴la baksela ye munga ee baito, bakabeka la Yesu: Boekesi, botaali ono ba'anye ye akaowa bosombo; ⁵Mose, ta bikela binde, ife'su ndole iyota kanda ee bataali kanda ye; owe ase, o'obeka ase mboisani? ⁶Babekaka linde loka lo bakoteli, la mbisa bake bachongeli. La Yesu, akasuluwisa baiso, atosona la inekele ta nyele. ⁷Kola mboisani tototutela loiyolo ye, akaemalisa bombo la lobeko: Ndai ono aiti la bobe aumeke buto a felo lofeko (litale) ambe ono botaali. ⁸La akasulluwisa lisiya, la atosona ta nyele la inekele. ⁹Oko eokaka bo ongoma, la bachongeli ba betema bibo, bakaka amoi la amoi, kota baito bakonde kota ono atunga; la Yesu akatikala engene la botaali ono ambaka onga, la iteni. ¹⁰Kola onga aka'ila baiso likolo, la akaena anga botaali amoi, Yesu akabeka linde: Botaali, embe baito bee bakayaka bachongeli? ¹¹Akasanola: Anga amoi Ngene. La Yesu akabeka: Loitokandowe aleko; kaaka, la oiwaka ale bobe. ¹²Yesu akabeka libo lisiya, la lobeko mbo: Lombe liangangi li wenda; ono atotutei aitokenda ta lilima, la atomba la liangangi li liwawi. ¹³Onga ina, Bafalisai bakabeka linde: O'owa lilendelu liao owe angene lieti wewe. ¹⁴Yesu akasanola: Imbe mboisani ekawei lilendelu liange ei angene, lilendelu liange limbe wewe, la loiluwi elo ekafowei la elo etokei; la enu, oiluwileni elo ekafowei imbee elo etokei. ¹⁵Otosambisai ta kanda ee beniyoy; ei loito sambisa buto anga amoi. ¹⁶La lo'osambisa lisambisi liange limbe wewe. La lombe anga ei angene; la Ise ono akatomekei ambe lange, ¹⁷isonomu ta bikela mbo lilendelu li baito baele imbe wewe; ¹⁸totofa lilendelu liange ei angene, la Ise ono akatomekei atowa lilendelu liange, ¹⁹bakabeka linde: Embe ise ao endei? Yesu akasanola: Enu oiluwilei anga ei, imbe Ise ange, la oiluweimbe ende'ei, imbe Ise ange, la oluweimbe oko'oluwa Ise ange la o'oluwei, oko oluwa aleko Ise ange. ²⁰Yesu akabeka la lioi, akaekisa ta mbele ee Mungu, ta eseke lo biongo biloketi; la buto anga amoi aikaosa, bofelo mbile ange eitaka koma. ²¹Yesu akabeka lisiya: Lo'oka, la otolingani lange, la otongbai ta bebe bino; oito longai loyo ta bobe wino. ²²Ta yamo Bayuda bakabeka: Atongba engene, bofelo ani ekabeka ye: Oimboyai elo etokei? ²³La akabeka libo: Ombei sekala, ei lombe likolo. Ombei ba we wenda; ei loiti a we wenda. ²⁴Ta yamo lobeke lino mbo enu otongbai ta bobe wino; la oimililei lombe ndai, otongbai ta bobe wino. ²⁵Ombe ndai? Bakaiyola ye Yesu akasanola bo mbo: Ye ikabekei kota liakoli. ²⁶Lombe la mbeko likama iombeise'nu la losambiso enu; la ono akatomekei imbe wewe, la ye ika'okekei ambe ye, lotobeka la wenda. ²⁷Baito luwakai ye ikabeka ye bofelo boya Ise inde. ²⁸Yesu akabeka ani: Mbile ombolilisakai Wana a buto, oko oluwakai ani embei, la loti aowa leka anga lomoi ei angene, la lotobeka ta kanda eya Ise ange ye iyekisaka ye. ²⁹Ono akatomei ambe lange; aikatikei ei angene, bofelo lotowa basiyo batotina ye imbe limengo. ³⁰Ani ebekaka Yesu ongoma, baike baka'imilela ye. ³¹La akabeka la Bayuda beke bakaimilela ye: La ongala ta baai bange, ombei baeki bange; ³²otoluwai wewe, la wewe batolonga. ³³Bakasanola ye tombe bana baya Abalayama, la toiti lisiyo anga limoi bekowa ba buto; mboisani etobeka ye ani? Otombai baito ba lilatemi? ³⁴Ta wewe, ta wewe, lotobeka lino: Yesu akasanola, ono atokolo tabobe atomba bokowa bo bobe. ³⁵La bokowa aitongala jota mbele; Wana atongala basiyo batotina. ³⁶La mbo Wana aota ambowe, ombaka ta wewe baito ba lilatemi. ³⁷Loluwile mbo ombei bana baya Abalayama; la otolingai mbo oiteni, bofelo baai bange baito ote'nu. ³⁸Lotobeka ye ikaenekei ambe Ise ange; la enu, wakai ye ikaoke'nu ambe Ise ino. ³⁹Bakasanola ye: Ise iso, imbe Abalayama, Yesu akabeka libo: La wambai baya Abalayama, ani otowa bakuwa baya Abalayama. ⁴⁰La takani otolingai oiteni, ei ono akabeise'nu wewe ye ikaokei ambe Mungu. La yamo Abalayama aikawa lisiyo anga limoi. ⁴¹Otowa bakuwa baya ise ao. Bakabeka linde: Toiti bana ba buto asiya; tombe la Ise ko amoi, Mungu. ⁴²Yesu akabeka libo: La Mungu aomba Ise ino, ani ototlangai ye, la imbe Mungu ono ei lofowe ambe ye la ekaye; loiyelle ta kanda ange ei angene, la kola ongoma engene akatomei. ⁴³Loka loingi oitokokomisa bobekeli wange? Bofelo oiti ye la kanda loka baai bange. ⁴⁴Ombei kee ise ino Satana, la otowai oenganisei yeme inde iya ise ino. ambaka boiti kota liakoli, la aitoemalaka ta wewe, bofelo aitombaka la wewe. Oko etonangola ye, atobeka ta kanda inde engene; la ambe la lolanga. ⁴⁵La ei, bofelo lotobeka wewe, oito imilai. ⁴⁶Ndai ambe atolongela bobe? La lobeko wewe, ta yamo oito imilai? ⁴⁷Ono ambe Mungu ato'oka baai baya Mungu: Oitikai bofelo oitii baya Mungu. ⁴⁸Bayuda bakasanola: Toiti la sheliya eobeka mbo ombe Mosamaliya, la mbo ombe bolimo bobe? ⁴⁹Yesu akabeka: Loiti anga bolimo bobe: La lotowa lokuku loya Ise ange, la otowai mbo okandeni. ⁵⁰Loitilinga taala: Imbe la amoi atolinga la asambise. ⁵¹Ta wewe, ta wewe, lotobeka lino, yo'omba la buto ono atounda baai bange, aitoena lisiyo anga limoi lingba. ⁵²Kani bakabeka linde la Bayuda: Toluwile mbo ombe la bolimo bobe. Abalayama aongba. Banangoli aleko, la otobeka: La ono atounda lioi liao, aimbo ena anga lingba. ⁵³Ombe buto bofi koetela ise iso Abalayama, ono akaongba? Banangoli aleko bee bakangba. Ndai ato'enyelisa longalo? ⁵⁴Yesu akasanola: La iomba mbo lotofa lokuku ambei angene, taala ange eiti la litina. Imbe Ise ange ono atofei lokuku, ono otobekai mbo ye ambe Ise ino. ⁵⁵La mbo enu oiluwilei, ambei, loluwile ye; la lo'obeka mbo loluwile ye ei kamba kanda emoi lino, buto a lolanga. La loluwilw yw, la loundile

baoi binde. ⁵⁶Abalayama, ise ino atomba la liomali ye itoena ye lisiyo liange: Akaenaka, la akaomala. ⁵⁷Bayuda bakabeka linde: Oitaka'enganisa ango miaka tuku liondo, la owe oenaka ye? ⁵⁸Yesu akabeka: Ta wewe, ta wewe, lotobeka lino, felo Abalayama ambe, ei lombaka. ⁵⁹Ta ongoma, bakaosa batale bakauma ye: La Yesu aka isama, la akatomowa ta mbele ee Mungu.

Chapter 9

¹Yesu akaena, mbile eloeto linde buto abotuku koo bo libotomu. ²Baeki binde baka felaë lofelo: Bokota, ndai akakela bobé, ono buto ao baise binde, loka lao abotomo botuku? ³Yesu akamutoela mboo: yeiti ye kee baise binde bakakela bobé; loka bakuwa baya Mungu baenene katikati inde. ⁴Iyengani lange lokele, (loka ambe lisiyo), bakuwa baya ono akatomei; lotio lokaoya, buto ango amoi aiyengani okela likuwa. ⁵Mbile ene embei ta wenda, lombe lowa lo weda. ⁶Mbisa iobeka ongoma, akachuela soi ta nyele laa akakela mbiti lsa la soi. Akauwa mbiti ta baiso ba buto a botuku, ⁷la akabeka linde; kaaka, kasooleke baiso ta isolu ii Siloama (litina mbo botomomu). Akaka, aka soola la akabinowa aka siena folelee. ⁸Kendisani la bee baenaka ye felo kee buto a bolefe; Yeeti ono angalaka seë la atolengekela ii? ⁹Bamoi bakabeka imbe ye. Basiya bakabeka yeiti ye, imbe kee ye. Engene akabeka lao imbeii. ¹⁰Bakabeka linde lao: Baiso bao baolikolamana kola isai? ¹¹Akamutoela bo: Buto ono akatomo mbo Yesu akakela mbiti, akauwei ta baiso, la akabeka lange mbo: kaaka ta isolu i Siloama, la soolaka. lo kaka la loka soola lojken. ¹²Bakabeka linde mbo: Ye amani? Akamutoela bo: Leiluwi. ¹³Bakaka linde ta Bafalisai ono ambaka la botuku. ¹⁴Imbaka lisio li yenga likelaka Yesu mbiti la akalikola ye baiso. ¹⁵Laa lisia, Bafalisaibakaiyola eni kanda ekalokolae baiso. La akabeka libo: Akele mbiti ta baiso bange; lokaka okasoola la lokaena. ¹⁶Bafalisai basia bakabeka lao: Ono buto aifoi ambe Mungu, loka aitolitisa lisio li yenga. Basiya bakabeka mbo: Buto a bobbe aengani okela wee bofino botokesa? ¹⁷Ikamba la lianani katikati ibo. Bakabeka lisiya la buto a botuku: Owe, oobeka isani loka linde, ani ekalikolaye baiso bao? Akamutola: Ambe bonangoli. ¹⁸Ba Yuda baikaimila lao akambaka botuku la mbo asiena lisiya kota mbile bakata ba ise binde. ¹⁹La bakafela bo mbo: Ono ambe wana ino la abotomo botuku? la asiena ase isani la eni ndolé? ²⁰Ba ise binde baka mutola: toluwi lao wana iso, lao abotomu botuku; ²¹La aene ase kola isani, la ndai aklikolaye baiso, loko ndjo toluwi. Iolakai ye engene, aokonda, atobekela loka linde engene. ²²Ba ise binde bakabeka ongoma loka lo obanga ba Yunda; Loka ba Yunda baosi oimiliana mbo, imba lao buto asimila mbo Yesu ambe Kilisito atotomose ta esongamelo. ²³Lokaloingi baise binde baobeka mbo: Aokonda, iyolaka ei angene. ²⁴Bafalisai bakata ye mala ee baele buto a botutu, la bakabeka linde: Faka Mungu lokuku; toluwi buto ono ambe bobbe. ²⁵Akamutola mbo: aomba bobbe, loluwi; loluwi leka lomo, kembo longbaka baiso la ko'kani losiena. ²⁶Bakabekela ye mbo: Aokelowe ingi? Aolikola baiso bao? ²⁷Akamutoela bo mbo: Lo'osila obeise'nu, la oikaokai; loka loingi osami o'oka lisiya? Osamii omba baeki binde? ²⁸Bakamola ye la lobeko mbo: Owe ndjo ombe boeki winde; esu tombe baeki baya Mose. ²⁹Toluwi mbo Mungu abekanaka la Mose; la ono, toluwii eseke lokafowa ye. ³⁰Buto ono akamutola: Lobeko lee lombe la limwali mbo oluwii elo ekafowa lamba mbo aolikolei baiso. ³¹Toluwi mbo Mungu aito'okakabaito ba bobbe, kola ongoma, iyomba mbo amoi aolitisa Mungu la owa lisangi linde, Mungu ato'oka ye. ³²Yeito'okana mbo buto aolikola buto a botutu kota libotomu baiso. ³³Iyomba mbo buto ono aifoyi ambe Mungu, aimbo engana owa leka. ³⁴Bakamutoela ye: Obotomo aiteni ii bobbe, la otoekise esu! La bakatindjaka ye lousa. ³⁵Yesu akaena mbo aotindjokomo; la, esilaka ye o'oshamana linde, akabeka linde, oioimila Wana aya Mungu? ³⁶Akamutola: La ambe ndai! Ngene, loka loimilaye? ³⁷O'osila oena ye, Yesu akabekela ye, la ono atobekana lao, imbe ye. ³⁸La akabeka: Losimila, Ngene. La akafa ye lokuku. ³⁹Yesu akabeka mbo: Ei loye ta wenda we loka lo'osambisa, loka bee baitoena baene, la mbo bee batoena bangbe baiso. ⁴⁰Bafalisai bamoi bambaka linde, bakaoka baoi be, bakabekela ye: Esu aleko, to'ongba baiso? ⁴¹Yesu akabeka libo: O'ongbai baiso, oitii la bobbe, ko' kani o'obekai: Tosiena. Ani bobbe wino bokasiumowa.

Chapter 10

¹Wéwé wéwé lotobeka lino mbo, ono aitota ta likula li bekoko tandole e boinda ndjo atolila ta eseke losiya, ye ambe wiba la bokpoliki. ²Ndjo ono atoota la boinda ambe Bokuki bo bekoko. ³Boinda botolikomanela ye, la bekoko betooka limiki linde; atota bo la lina, la atokendisa bio lousa. ⁴Oko etotomoisa ye bekoko binde, atokenda felo ibo; la bekoko betotuta ye, loka beluwi limiki linde. ⁵Baimbotuta buto a esika; la bakombiya ye, loka bailuwi limiki li baito basiya. ⁶Yesu akabeka bombila we, la baitiluwa loni leka le akabekelaka bo. ⁷Yesu akabeka lisiya: Ta wewe, la wewe lobeise'nu, ei lombe boinda bo bekoko. ⁸Batotina be bayaka felo yange bambe biba la bakpoliki; la bekoko beitioka bo. ⁹Lombe boinda, ono ato'ota ambei, atouwa; ato'ota la atotomowa, la ato'osha bieka. ¹⁰Wiba atoyaka loka loiba, oita la oseisa; ei, loye loka mbo bekoko bembe la liwawi, la bengale kimia. ¹¹Lombe bokuki bolo-bolo. Bokuki bolo atofa liwawi linde loka lo bekoko. ¹²Buto asiya, ono aiti bokuki, la ono aiti la bekoko, etoena ye koi etoya, atotika bekoko, la ye koshwa mangu; la koi atomeyanisa bo la batomeyana. ¹³Buto alikuwa aoka mangu, loka ambe bolipomu, la aito'osha bomusi bo bekoko. Lamba bokuki bolo. ¹⁴Loluwi bekoko biamge, la beluwi aleko ei. ¹⁵Ani Afa aluwi ei, la ei loluwi Afa; la lo'ofa liwawi liange loka lo bekoko. ¹⁶Lombe la bekoko hesiya, bieiti ta likula lieke; iyengani lange o'osa bio; bato'oka limiki liange, la batomba eseke lomoi, bokuki bomoi. ¹⁷Afa asami ei, loka lo'ofa ye liwawi liange, mbo aunde lio lisiya. ¹⁸Ndoena buto aokelei, la lotofa ei angene; lombe la bofoks bo'ofa, la lombe la bofoka bo'osa: Yo imbe ishoshla loka osha ambe Ise ange. ¹⁹Bayuda bakaseyana loka lo baoi beke. ²⁰Likama aiteni ibo bakabeka: Ambe la bolimo bobbe, ambe loseka; loka loingi oto'okai ye? ²¹Basiya bakabeka: Yeiti baoi ba bolimo bobbe; bolimo bobbe akolikola baito ba botutu baiso? ²²Elambo lo litanisomu lokamba ta Yelusaleme. Imbaka mbile e bofiyo la ²³Yesu akakenda katikati i Tepelo ta Boinda boya Solomo. ²⁴Bayuda baka lingila ye la bakabeka linde mbo, ototikesu betema likolo kota eni mbile? Yomba mbo ombe Kilisito, beisekenu fololo. ²⁵Yesu akabinoisela bo bonoko mbo, losila obeisenu ndjo oikaimilai. Bakuwa be lotokela la lina liy'Afa ange, yamo itobekela loka lange. ²⁶Ndjo oimboimilai loka oiti bekoko biange, ani ekabekei lino. ²⁷Bekoko biange batooka limiki liange la ei loluwi bo la batotutei. ²⁸Lotofa bo liwawi li layalaya la layalaya baitoseisama ale; buto ango amoi aitokpola bo ta bao bange. ²⁹Ise ange, ono akafei libo, aeti batotina buto ango amoi aitokpola bo ta boo boy' Afa. ³⁰Esu la Afa tombe amoi. ³¹Bayuda baka lokota babuki lisiya mbo bakusele ye. ³²Yesu akabinoisela bo bonoko mbo, lofoenisenu bakuwa balo likama ofowa ambe Ise ange. Otokuselei babuki loka lo loni likuwa ta ye? ³³Bayuda bakabinoisela ye bonoko mbo, totokuselowe babuki tinga loka lo bakuwa balo, ndjo loka lomola Mungu, loka owe buto otoenganisa la Mungu. ³⁴Yesu akabinoisela bonoko mbo, Yeisonomu ta bikela bino mbo, lobeka mbo, ombei Bamungu? ³⁵Yomba mbo akaota bo bamungu, beke lioilya Mungu lioyela bo(isiyo yeiyangani ofekomo), ³⁶Otobekai ndjo la ono Afa akaotanisa ye la aotoma ye ta wenda mbo, otomola Mungu loka lobeka mbo, Ei Wana aya Mungu? ³⁷Yomba mbo loitokela likuwa liya Ise ange, oimilekei. ³⁸Ndjo yomba mbo lotokela yo, imbe oimili ei, imilakai bakuwa loka oluwei la olembelei mbo Afa ambe katikati ange, ei aleko lombe katikati iya Afa. ³⁹Bakalinga ndole mbo baunde ye lisiya ndjo akatomowa ta bao bibo. ⁴⁰Akafoa oka lisiya ta fangi e Yaladene ta eseke lombaka Yoani ato lufiya felo la akaumowa onga. ⁴¹Likama bakaya ambe ye; bakabeka mbo, Yoani aikeli ikesa ango imoi la itotina ikabeka Yoani loka lo buto ono imbe wewe. ⁴²Likama aleko bakaimila ye onga.

Chapter 11

¹Imbaka la Buto amoi aka'osha lowo, ye Lasalo a Betaniya ta boki boya Maliya la nduku inde botaali ye Maleta.

²(Maliya ono auliaka Ngene baina ba liesa fafo la akaso'ola bakolo binde la sowe inde, nduku inde Lasalo aka'osha lowo).³Ongoma banduku bataali bakatoana linde mbo: Bonangoli, moilaka, ye ono osami asiosha lowo. ⁴Ekaoka Yesu ani, akabeka mbo: Lowo lekelombe linde loiti loka lo lingba kola ongoma loka lo liangangi liya Mungu mbo Wana aya Mungu alitisomoko la yo.⁵Yesu asamaka Malata la nduku botaali inde la Lasalo. ⁶Ekaoka ye mbo asiosha lowo, akaumowa koni tosio tchuele ta eseke lokambaka ye. ⁷Lisiya ta mbisa yamo, akabeka la baeki binde mbo: Toeke ta boki bo Bayuda lisiya. ⁸Baeki binde bakabeka linde bo: "Boekesi, Bayuda batoluka mbo bakuselowo babuki ndjo kanikani oke elo lisiya? ⁹Yesu akainoisa baio mbo: Mbile ekombe ifitika la lowa lomoi? Kamba butoakaokenda aiteni ii lowa, aimbouma likulia, litina mbo atoena lowa ta wenda weke. ¹⁰Ongoma kamba buto atokenda aiteni ii lilima, ye kouma likulia, loka mbo liangangi li lowa lieti ambe ye. ¹¹Akabeka ani la mbisa akabeka libo mbo: Buto liso Lasalo aosilokpa ilo; ongoma lotoka elo okalingoisa ye ta ilo inde. ¹²BAeki binde bakabeka linde mbo: Bonangoli, kamba akaokpa ilo, la ani ye kouwa. ¹³Ongoma Yesu akabeka loka lo lingba linde; bo bakaenyelisaka mbo akambaka obeka loka lo lokpo ilo anga. ¹⁴Kola ongoma, Yesu akabeka libo fololo mbo: Lasalo aongba. ¹⁵Lombe loka la liomali loka lino loka mbo loikambaka onga. Mbo ombei la liimeli. Ongoma toekei ambe ye. ¹⁶Toma, ye ono atomu mbo Liasa, akabeka la baeki basiya mbo: Esu toke mbo tongbe linde eseke lomoi. ¹⁷Yesu akaka ongoma akaena mbo aosilokela basiyo banati ta mbila. ¹⁸Betaniya embaka tinatina la Yelusaleme, lokendo lo belenga liou la liondo. ¹⁹Bayuda likama baosiloya ambe Malata la Maliya la baito libo mbo basuluwise bo betema bibo loka loya nduku botolome ibo. ²⁰Ekaoka Malata mbo Yesu atoya, akaka oka'toamana linde; kola ongoma Maliya atikali ta mbele. ²¹Malata akabeka la Yesu mbo: Bonangoli, yomba mbo okangalaka eke, ani nduku ange aingbeli. ²²Ko'kwani loka loluwi mbo: Loni lobeko lotolengilowe ambe Mungu, Mungu atofowe yamo. ²³Yesu akabeka linde mbo: Nduku ao atofufuka. ²⁴Malataakabeka linde mbo: Loluwu mbo atofufuka ta lofufuko lo lisiyo li liko. Yesu akabeka linde mbo: Ei lombe lofufuko la liwawi. Ye ono atoimielei, anga akaosila'ongba, atouwa; ²⁶ongoma buto la buto ono ambe la liwawi la aimili ei; omongo aitungba. Otoimila ono? ²⁷Akabeka linde mbo: Ye, Ngene, lotoimala mbo owe ombe Kilisito, Wana aya Munguono atoya ta wenda. ²⁸Esilaka ye lobeko ongoma, akaka la akata nduku inde Maliya, akabeka linde ta isembekele mbo: Bonangoli ambe eke la atotowe. ²⁹Ta mbile eokaka maliya, akaemala la mangu, la akaka ambe ye. ³⁰Loka Yesu aitiota koni ta boki, la ambaka ta eseke lee Malata aoshaka ye. ³¹Bayuda bee bambaka la Maliya ta mbele la o'ongodja ye, bakaena ye oemala la mangu la lotomowo, bakatuta ye, bakabeka: Aoka ta mbila, loka lo lololo. ³²Ekomaka Maliya oko embaka Yesu, la akaena ye, akakpa ilingila ta bakolo binde, la akabeka linde: Ngene, yomba mbo ombaka eke, ani welo aikeli ta lingba. ³³Yesu, akaena ye ato lela, ye la Bayuda bee bayaka linde, akaoka ngandi ta botema, la ikenene. ³⁴La akabeka: Ekate'nu ye ko'ani? Ngene, bakasanoela ye, yo'oko la enaka. ³⁵Yesu akalela. ³⁶Loka lo ingi Bayuda bakabeka: Enakai ani asamaka ye. ³⁷La bamoi bibo bakabeka: Ye ono alikolaka baiso ba betutu, ndoengana okela lao buto ono aingbaka ale? ³⁸Yesu akaoka ngandi lisiya ambe ye, akaka ta mbile, imbaka lifola, la litale litomoko ta bonoko. ³⁹Yesu akabeka: Foyakai litale, Malata welo aya Lasalo bongbei, akabeka linde: Ngene, aosila oya liti loka aokela basiyo banati. ⁴⁰Yesu akabeka linde: LOitibeka lao, mbo: Oimila, otoena bofoka boya Mungu? ⁴¹Bakafoya litale. La Yesu akila baiso likolo, la akabeka: Afa, lotoffo we kekelekele anu akaokei. ⁴²Loka lange, loluwu kembo oto'okei mbile itotina; kola ongoma lotobeka loka lo embili le lolingili ei, loka mbo baimile mbo owe akatomei. ⁴³Ebekaka ye ongoma, akamama la limiki lifi: Lasalo, tomowaka! ⁴⁴La boliyo bokatomowa, la bakolo la bao bakandomu la beliki, la bombo bolingilomu la tulu. Yesu akabeka libo: Fongolakai ye, la tikakai ye ake. ⁴⁵Likama li Bayuda bakaya ambe Maliya, bakaena yeke ikelaka Yesu, bakaimila ye. ⁴⁶Bamoi bibo bakaka akatoana la Bayuda, bakabeka libo yeke ikelaka Yesu. ⁴⁷La kanga ye ifi la Bafalisai bakasondjanisa ikumbe, la bakabeka: Totokela isani? Loka buto ono atokela likama li tokesa. ⁴⁸Yomba mbo to'otika ye okela ongoma, batotina batoimiela ye, la Baloma batoya oya seisa la boki la yese iso. ⁴⁹Amoi ibo, Kaifa, ono ambaka kanga efi ta mbile amo, akabeka libo: Oito'okai leka anga lomoi; ⁵⁰oitoenyelisi mbo imbe ta iomala iso mbo buto amoi angbe loka lo baito batotina, loka bofindi bototina boingbaka. ⁵¹Kumbi aitobeka loka linde angene; ndjo ani embaka ye boekisi bofi mwaka wamo wo, ambaka atotondola mbo Yesu alangi ongba loka lo bofindi. ⁵²La yeikambaka anga loka lo yese, ikambaka ndjo aleko loka lo'osondja ta bindo bimoi bana baya Mungu beke bakaomelana. ⁵³Ta lisiyo liamo, bakaokana loka baite ye. ⁵⁴Hehehehe sjsusnsn ⁵⁵ggggggg ⁵⁶Baoluka Yesu, la bakabekana la bamoi la basiya ta mbele eya Mungu; ndai akasondje'nu? Aitoya ta linengina? ⁵⁷Kumbi kanga ifi la Bafalisai baesaka ishosha mbo: Yomba mbo buto amoi aluwa oko embe ye, abeiseke'su tounde ye.

Chapter 12

¹Basiyo liyambe felo ii lisiyo li Elambo lo Lieti, Yesu akakoma ta Betaniya, elo emba Lasalo ono auwisaka ye ta bangbei. ²Onga, bakalambela ye bieka; Malata ambaka atosunga, la Lasalo ambaka amoi ta beke bambaka ta mesa linde. ³Maliya akaosa bokewa bo malasi baina ba liesa ba loketi lofi, akauwa Yesu ta bakolo, la akaombula bakolo baya Yesu la sowe inde; la mbele ekawala la liesa li malasi. ⁴Amoi ta baeki binde, Yuda Mokeliota, wana aya Simona, ono asiko'amba ye akabeka, ⁵loka loingi malasi beke baiyungisomu la falanga tuku isaso, loka lo'ofa la tobube? ⁶Abeki ani yeiti mbo asami bobube, ngoko loka akambaka wiba, la loka, aundaka eiselo lo falanga, aosaka yeke itaka bo elo munga. ⁷Yesu akabeka: Tikakai ye akuke bo malasi kota lisiyo lito'ombomo lange. ⁸Ombei la tobube eseke lomoi, oiti lange mbile itotina. ⁹Likama li Bayuda baluwaka mbo Yesu ambaka ta Betaniya; bakaka elo, yeiti ango loka linde, aleko loka lo oena Lasalo, ono akauwisaka ye ta bangbei. ¹⁰Kanga ifi bakaokana mbo baite Lasalo, ¹¹loka likama li Bayuda bambaka batofowa loka linde, la baimilaka Yesu. ¹²Mbisa ii basiyo baele, linginda li baito bakaya ta Elambo bakaoka mbo Yusu aingoya ta Yelusaleme, ¹³bakaunda bakanga litoko, bakaka felo inde, la limami: Ozana! Ono atoya ta lina liya Ngene afotismoko, Bokota bo Isalaele! ¹⁴Yesu akaosha punda la akangala likolo linde ta bofono weke bokasonomo: ¹⁵Oibangaka leka boseka bo Siona: Tene, Bokota wao botoya angali se likolo li wana a punda. ¹⁶Baeki binde baikaluwa koni ndjaso yamo; mbile esilaka Yesu osimolomo, bakaenyela mbo ndjaso yamo iosila osonomo loka linde, la isioenganisomo ongoma loka linde. ¹⁷Batotina be bambaka la Yesu, mbile etaka ye Lasalo ta losai la aka'fufukisa ye ta bangbei bambaka bato'tondola lobeko lamo; ¹⁸la linginda likaka felo inde, loka baosila o'oka mbo aosila okela ikesa yamo. ¹⁹Bafalusi bakabeka'beka: Osienai mbo oito'oshai leka; Tene yese ioka mbisa inde. ²⁰Baela bamoi, ta lotango lo beke balilaka loka lo osimokola mbile ee limengo, ²¹bakabeka la Filipino, a Betesaida ta Galilaya, la bakabeka linde: Ngene, tokambaka la yeme toene Yesu. ²²Filipo akaka akabeisa Andele, Andele la Filipino bakabeka la Yesu. ²³Yesu akasanola: Mbile eoya ene Wana a Buto atoengana oinelomomo. ²⁴Wewe-wewe lotobese'nu, imba mbo yuma ii likoke ipkese ta nyele yeingbeli, itotikala yo'angene; la ikaongba, itotola likama li touma. ²⁵Ono asami liwawi linde atobungisa, la ono atofeka liwawi linde ta we wemda atoisa loka lo liwawi li layalaya. ²⁶Ono atosungei, atutekei; la oko embei, onga aleko etomba bosungi wange. Ono atosungei Afa ato simokola ye. ²⁷Kani bolimo wange bo'obuyana. La lobeke ingi?..... Afa, uwisekei ta ene mbile ene? loka lo yamo ndjo lokayelaka kota ene mbile ene. ²⁸.....

²⁹..... ³⁰Yesu akabeka: Yeiti loka lange lie limiki likaokana; imbe loka lo litina li lina. ³¹Kani kani ta eseke losambisomu li we wenda; kani nani bokota bo we wenda bolangi okusomolousa. ³²Ei, mbile etoilomoi likolo ta nyele, loto'osa baito batotina ambei. ³³Obeka ani, akaenisa lini lingba liyengani linde onga. ³⁴Linginda likasanola mbo: To'okaka ta ekela mbo Kilisito atongala laya laya; loka loingi abekaka: Iyengani mbo Wana a Buto atoilomo likolo? Ndai ase Wana amo a Buto? ³⁵Yesu akabeka libo: Liangangi limbe koni ambe'nu mbile ekikelike. Kendai, ta mbile embe'nu liangangi, loka mbo lilima liyei'fekomo ango limoi: Ono atokanka ta lilima atoluwa elo etoka ye. ³⁶Ta mbile embe'nu la liangangi, imiyelakai liangangi, loka mbo ombei bana ba liangangi. Yesu akabeka ye mbeko, la ongoma akaka, la akaisama esika libo. ³⁷Ango tokesa to bule tchwe akabekela felo ii baiso bibo, baikaimila ye, ³⁸loka lo o'enganisa baai baya Isaya, bonangoli, akabeka mbo: Ngene, ndai akaimila ta inangoli iso? La ndai boo boyo Ngene bokoenena ambe? ³⁹Lisiya baiyengani loimilo, loka Isaya akabeka lisiya: ⁴⁰Akaita baiso bibo; la akaesa botema winde bofoka, la bowa mbo ndoena baiso, batoluwa botema, loka bakalanganye, la mbo louwise bo. ⁴¹Isaya akabeka ye mbeko, mbile e'enaka ye taala inde, la akabeka linde. ⁴²Ta mbile emoi, aiteni ii bekota, baito ba bule bakauta ye liyelo; loka lo Bafalisai, baikatchango ola ongoma, loka lo louwo mbo baisayaka bo ta esondjamelolo. ⁴³Loka basami taala ii baito koeta taala ye iya Mungu. ⁴⁴Yesu amamaka: Ono atoimila, ingango ei, aimiele ndjo ono akatomei; ⁴⁵la ono akaenei afoena ono akatomei. ⁴⁶Loya kee liangangi ta wenda, loka ye ndai ono atoimiyelei aimbomba ta lilima. ⁴⁷Yomba mbo buto ono ato'oka baai bange la aitomoila leka ango lomoi, yeiti ei ndjo lotosambisa ye; loka loiyeli oyasambisa wenda, loye ndjo oyauwisa wenda. ⁴⁸Ono atokusei la aikanya baai bange ta lisambisomu linde; la lioi lie lobekaka, ye ndjo atosambisomo ta lisiyo li tunga. ⁴⁹Loka loibeki baai bee loka lange eiyangene, Afa, ndjo akatomei, ye angene akafayeishosha inde angene ye aengani lange obeisa baito. ⁵⁰La loluwi mbo bikela bine limbe li laya laya. Loka mbo ye mbeko lo'obeka, lotobeka ani Afa abekelekei.

Chapter 13

¹Felo ii linengina li Leyeti, Yesu, oenyela mbo mbile inde eokoma ta we wenda boya Afa, la osamaka basiya beke bambaka ta wenda, akawalisomo la losamo ta ambe bo. ²Ta mbile ee Elambo, loka mbo bolimo bobe bo'osila olimbaka ye ta botema boya Yuda Mokeliota, wana aya Simona, lingba libuku. ³Yesu, ndai aluwaka Ise afofya ndjaso itotina ta bao binde, ono akafowa la Mungu, la akaka ambe Mungu. ⁴Akaemala ta mesa, ofoya ye tulu inde, la bakaka linde, bakaetisa ye ngelo. ⁵Kola ongoma bautaka baye ta ebongo, la aso'olaka batindi ba baeki binde, la a'ambulaka ta ndole ene eutamaka ngelo se. ⁶Akaka ambe Simona Petelo; la Petelo akabeka linde: Ngene, otoso'olei batindi? ⁷Yesu akasanola ye mbo: Yeke lotokela, oitoluwa yo kani kani, la omboluwaka yo ko kani kani. ⁸Petelo akabeka linde: Oto, otoso'olei batindi. Yesu akamutola ye mbo: Yo'omba mbo loisoli owe, oimboya lange bolenga bomoi. Simona Petelo akabeka linde: Ngene inga ango oso'ola bakolo bule, so'olaka aleko bao la botchwe. ⁹Yesu akabeka linde: Ono akaso'olomo aiti la yeme mbo baso'ole batindi loka ambe bototina ndoena litono; la ombei ndoena litono, inga aese enu batotina. ¹⁰Loka aluwaka ono achambichaka ye; loka lo ongoma akabeka mbo: oiti enu batotina ndoena lichanelo. ¹¹Mbisa inde iyoso'ola bo batindi, akaosa tulu inde, akasondja bo ta mesa, la akabeka libo: Olembeli ye lokakele'nu? ¹²Ototeni boekesi la Ngene; la otobekai bolo, ta mbile embekei. ¹³Yomba mbo loso'ole'nu batindi, ei, Ngene la boekisi, otoengana aleko oso'olei bamoi ta basiya; ¹⁴loka lofayeke'nu kee, ta mbokelei kee ani lokeleke'nu. ¹⁵Wewe, la wewe, lotobeka lino, bokowa aiti likolo liya ngene inde, ndomba botomomu akomba likolo liya ono akatoma ye. ¹⁶Yomba mbo oluwi ye mbeko, ombei ta liomali, la oimila mbo otokelai yeke mbeko. ¹⁷Yeiti loka lino ta yeke lokabeka; loluwi beke lokachakola bo. La iyengani la lisonomu liyenganisomo: Ono atola lange bokati akaila batindi binde likolo loka lange. ¹⁸Ko'andja kani kani lotobeka lino: A felo mbo mbeko ikome, lokambo, ikomele'nu, otoimila yeke mbo ei lombe. ¹⁹La wewe, la wewe, lotobeka lino: Ono ato'anya imbe ono lokatoma ye mbo a'anye, ono atotukumalei, atotukumaela ono akatomei. ²⁰Akabeka lisiya, Yesu akakolokana ta bolimo, la akabeka la mangu: La wewe, la wewe, lotobeka lino, amoi kati akti ino atochambitchei. ²¹Baeki bakamoilana bamoi la basiya, ndoluwa ango atobeka la ndai. ²²Amoi ta baeki, ono Yesu asamaka ye, alalaka se likolo li solo eya Yesu. ²³Simona Petelo akakela ndembe obeka ndai ndjo Yesu akabeka loka linde. ²⁴La boeki winde, akauwana la bokuku boya YEsu, akabeka linde: Ngene, ambe ndai? ²⁵Yesu akamutola ye: Ye ono lotofa ye ekende lo bokati. La, akaisa ekende, akafaya la Yuda, wana aya Simona Mokeliota. ²⁶Ta mbile efayomoko ye ekende lo bokati, Satana akaota ambe Yuda. Yesu akabeka linde: Yeke otokela, kelaka yo la mangu. ²⁷Batotina beambka linde ta mesa bauluwi ye itobeka Yesu; ²⁸loka mbo bamoi baenyeli mbo, ani embe Yuda ono aisaka etchungelo lo falanga, Yesu, alangaka oleka linde: Sombaka ye tombe layo la yeme loka lo fute ee elambo, la abekaka libo bafaye botuku bo bieka ta be baiti la leka. ²⁹Yuda, akaosa ekende lo bokati, outhakela mbo botomowe. Imbaka lotiyo. ³⁰Mbile etomowaka Yuda, Yesu akabeka: Kani kani, Wana a Buto aengani la lokuku, la Mungu afayomoko lokuku linde. ³¹Yomba mbo Mungu afayomo lokuku linde, Mungu aleko ye angene afaye ye lokuku la atofaya ye lokuku kani kani. ³²Bana bange bakikelike, lo'otikala la mbile ekikelike kati kati ino. Ombolukekeni; la, ani etobekei la Bayuda: Ombo'oyai elo etokei, lotobeka lino kani kani. ³³Lotofaya lino bekela biyai: Samanakai bamoi ta basiya; ani esamekei osame'nu, enu aleko, samanakai bamoi ta basiya. ³⁴Ta yeke itotina baluwi mbo enu ombei baeki bange, yomba mbo ombei la losamo bamoi ta basiya. ³⁵Simona Petelo akabeka linde: Ngene, otoa ende? Yesu akasanola ye mbo: Kani kani oitutekei koni elo etokei, la ototutei la mangu. ³⁶Ngene, ebekaka Petelo linde, loka loingi lotutokowe kani kani? Lotofoya ye liwawi liange. ³⁷Yesu akamutola mbo: Otofaye liwawi lio loka lange! La wewe, la wewe, lotobeka lino, felo mbo koko ebeke ato'anganyei mala isaso.

Chapter 14

¹Tikaka betema bino biyeimotaka. Imilakai Mumgu, la imilakeni aleko. ²Ta mbele eya Ise ange imbe la bingaelo likama. Yomba mbo yeiti, ani lo'osila obekele'enu ko'felo. Lotoka okakomanyele'nu eseke. ³La, ta mbile etokei, la eikokomanyele'nu eseke, lotoya lisiya, la loto'ose'nu eseke lomoi lange, lokambo oko embei enu aleko ombei onga. ⁴Oluwi elo lotoka, la oluwi ndole amo. ⁵Toma akaiyola ye mbo: Ngene, toluwi ango elo etokowe; eni kanda toengani oluwa ndole? ⁶Yesu akabeka linde ani: Lombe ndole, wewe, la liwawi. Buto ango amoi ndoengana okoma ambe Afa ani aitaka e'eta ambei. ⁷Yomba mbo okaluweni, otoluwai aleko Ise ange. Ndjo kanikani o'oluwai ye, la otoenai ye. ⁸Filipo akabeka linde ani: Ngene, eniseke'su Afa, la itoengana liso. ⁹Yesu akabeka linde mbo: Yumwa ifi lombe lino, la oitoluweni, Filipino! Ono akaenei aosila oena Afa; eni kanda otobeka mbo: Eniseke'su Afa? ¹⁰Oitoimila kembo lombe aiteni iya Afa, la Afa aleko ambe ambei? Baoi bee totobeka lino, loitobeka ango eiyangene; ndjo Afa ono angali ambei, ye atokela bakuwa. ¹¹Imilakeni, mbo lombe Afa, la Afa ambe ambei; imilakai ango loka lo bo bakuwa. ¹²wewe, wewe, lotobeka lino, ono atoimilei ambokelaka aleko bakuwa bee lokakela, la ambokelaka ba likama fafo, loka lotobeka ambe Afa; ¹³La itotina yeke otolengilai la lina liange, lotokela yo, loka kemboAfa aoshe lokuku ambe Wana. ¹⁴Yomba mbo okaolengilai leka lomoi la lina liange, lotokela yo. ¹⁵Yomba mbo olangileni, litisakai bikela biange. ¹⁶La ei, lotosembola Afa, la atofa lino Bouwisi bosiya, loka angale lino wewe, ¹⁷Bolimo bo wewe, ono wenda bailuwi otukumaela ye, loka baitoena ye ango la bailuwi ye ango iniyo; ndjo enu, loluwi ye, loka angali lino, la atombalino. ¹⁸Loimbotike'nu bana ba bobuwi, lotoya ambe'nu. ¹⁹Ta mbile eke wenda boimboenei ale ango; ndjo enu, omboenekeneni, loka lombe la liwawi, la enu aleko otombai la liwawi. ²⁰Ta lisiyo lioko, omboluwakai mbo lombe ambe Afa, la enu ombei ambei, la ei lombe ambe'nu. ²¹Ono ambe la bikela biange la atokuka bio, ye ndjo alangi ei, la ono atosamei, atosamomo aleko la Ise ange, lotosama ye, la lotoenena ambe ye. ²²Yuda, tinga ono Mokeliota, akabeka linde ani: Ngene, litina li'ingi otoenisa ambe ye ango ndjo tinga ta wenda? ²³Yesu akabinoisela ye mbo: Yomba mbo bito akaosamei, atokuka lioi liange, la Ise ange aosama ye; totoya ambe ye, la totokela bongaelo wiso ambe ye. ²⁴Ono aitolangei aitolitisa ango baoi bange. La lioi lie oto'okai lieti liange, limbe ndjo liya Afa ono akatomei. ²⁵Lokabeiseke'nu mbeko ye ta mbile lombaka lino. ²⁶Ndjo Bouwisi, Bolimo Botanu, ono Afa ambosamakata lina liange, amboekiseke'nu mbeko itotina, la atoenyelisele'nu itotina ye lobekaka lino. ²⁷Lo'otikele'nu eyaii, lo'ofa lino eyaii lange. Loimbofe'nu kee ani wenda botofe'nu. Tikaka mbo botema wino boimotaka, la ndombai aleko labowa. ²⁸O'okei ani lokabeka lino mbo: Lotoka, la lotoyalisiya ambe'nu. Yomba mbo otosameni, oto'omalai ani embokekei ambe Afa; loka Afa ambe bofi koeteii. ²⁹La kani kani lo'obeka lino ye mbeko felo ikome, loka tambile etokoma yo, oimilei. ³⁰Loimbo bekele'nu ango, loka wana a bokota bo wenda atoya, aiti la leka ambei; ³¹ndjo wenda boluweke mbo losami Afa, la lotokela otutana la ishosha yeke Afa akafa lange. Emalakai, la tofowe eke.

Chapter 15

¹Lombe isandu ii mowiti ye ilolo, la Ise ange ambe bokuki. ²Ta betaa betotina bieke bembe ambei la bieti la touna, bototenomo: La betaa betotina bembe la tchuma, bototikala, loka bobote touna. ³Onga ota'anisai, la litina li lioi lie lo bekaka lino. ⁴Ngalakai lange, la lotongala lino. Kee botaa woko angene ndotola touna, la aiyundani la isandu ii mowiti, lisiya enu aleko oimboumowai aleko, yomba mbo ingali eseke lomoi lange. ⁵Lombe isandu ii mowiti, enu ombei betaa. Ono atongala lange la amboumowaka otola touna likama, loka okosei oumbakela leka anga lomoi. ⁶Yomba mbo buto anga amoi aitoumowa ambei, aokusomo lousa, kee botaa bo isandu, la atoemala; la totolokota betaa, esu kokusa bio ta imbe, la beko baana. ⁷Yomba mbo otoumowai ambei, la loka mbo baai bange baongala mbe'nu, lengilakai ye osami, la yamo itofayomo lino. ⁸Yomba mbo otola touna to bule, ta aniki ndjo Ise ange atofayomo lokuku, la mbo otombai baeki bange. ⁹Ani esami Afa osamei, ei aleko losameke'nu. Ngalakai ta losamo lange. ¹⁰Yomba mbo otchungakai bieke bikela, enu kongalai ta losamo lange, ta bofono mbo ei lotchungaka bikela biya Ise ange, la mbo longale ta losamo linde. ¹¹Lobekeleke'nu ye ndjaso, kembo liomali lieke limbe ambei, mbo liomali lino limbe lilo. ¹²Yeke ndjo bikela bi'ange: Samanalai bamoi ta basiya, ani losameke'nu. ¹³Losamo losiya lo'oeta leke loiti kee ofaya liwawi lio ta basao bao. ¹⁴Ombei basao bange, yomba mbo otokelai ani lokafe'nu bikela. ¹⁵Leimbote'nu ale basungi, loka bakuwi bailuwi ye itokela boekesi; la lo'ote'nu basamomu, loka mbo lofoenise'nu oluwa itotina ye lowanyaka ambe Afa. ¹⁶Yeiti enu ndjo otchakolekeni; ei' ndjo lotchakoleke'nu, la lokata buto la buto ta eseke linde, ta mbo okei, la otolei touna, la mbo touna tchwino toumowe, ta mbo enu batotina ongalei ambe Afa la lina liange, atofaye'nu. ¹⁷Ye lotobeka lino, imbe anga mbo osamane bamoi ta basiya. ¹⁸Yomba mbo wena bo'iyane lino, luwakai mbo bo'iyane lange felo ino. ¹⁹Yomba mbo ombakai yeke imbe ambe ye; loka mbo enu oitii bawe wenda, loka lo yamo wenda botoiyana lino. ²⁰Enyelakai ta bee baai lobekeleke'nu: Bokuwi aiyeteli boekisi winde. Yomba mbo batolese'nu, batolesa ei aleko; yomba mbo bakuke baai bange, ani bakokuka aleko bee ebino. ²¹La batolese'nu yeke mbeko itotina loka lo lina liange, loka mbo loiluwi buto ono atomekei. ²²Yomba mbo leiyeli la mbo eibekeli bo lioi anga limoi; ani baiti la bobee anga bomoi. ²³Ono ato'iyana lange, aiyani aleko la Ise ange. ²⁴Yomba mbo leikeli yo aiteni ino bakuwa mbo buto anga asiya aimbolonga okela, baimbomba la bobee; ta kani kani bakaena bo, la bakaiyana lange la Ise ange. ²⁵La yamo imbokomele'nu mbo oenganisei baai beke basonomoko ta ekela: Batoiyana lange ndoena litina. ²⁶Ta mbile etoya Bosungi, ono lototoma ye ta fangi eya Afa, Bolimo bo wewe, botofowa ambe Afa, la bambo bekaka loka lange; ²⁷la lino aleko, atobeisa baito loka ombakai lange kota liako.

Chapter 16

¹Lobekaka lino ye mbeko, loka mbo yeimbaka loka lino mbo fofe eokpase. ²Batosaya enu ta esondjamelo; la ongoma la mbile etoya endei oni atokele'nu mbo ongbei afoimila okuwela Mungu ta basomboli. ³La bakakela ani, loka bailuwi anga Afa imbe Wana. ⁴Lobekele'nu ye mbeko, loka mbo, mbile emboyaka, otoenyelai yeke lobekaka lino leitibekelenu ta liyako, loka lombaka lino eseke lomoi. ⁵Kanikani lolangi oka ambe ono akatomekei, la anga amoi ino aiyolekei mbo: Otoka endei? ⁶Loka lo'osila obeeka lino ye mbeko, ngandi iwalaka bo ta botema. ⁷Ta kwani lotobeka lino wewe: Akabekela bo ba'anye lisiya mbo lolangi oka, yomba mbo leikeli, oimbo anyai buto osiya atosunge'nu; la, yomba mbo lokaoka, lototomele'nu ye. ⁸Ta mbile etoya ye, atolonga wenda la yeke imoili bobbe, la liyengani, la losambisomo: ⁹Yeke imoili bobbe, loka baiyimili ei; ¹⁰liyengani, loka lolangi oka ambe Afa, la mbo oimbo-eneni ale; ¹¹losambiso, loka Wana a Bokota asiya asambisomo ta we wenda. ¹²Lombe koni la mbeko likama iyobekela'nu, kanikani ase oimbokukai yo. ¹³Ta mbile etoya bosungi, Bolimo bo Wewe, atotome'nu ta wewe, batotina; ta mbo aimbobeka loka linde angene, la atobeka loka lo buto ototina ono ato'oka ye, la atobeka lino mbeko ye itoya. ¹⁴Ambo fekei likuku, loka mbo ato'osa ye itotina imbe ambei, la ambo bekaka lino. ¹⁵Itotina ye Afa ambe la yo imbe ambei; loka lo ongoma lobekaka mbo aose ye imbe ambei, la atobekela'nu yo. ¹⁶Ta mbile ekikelike, la oimboeneni ale; la ta mbile esiya ekikelike, enu ko'eneni, loka mbo lo'oka ambe Afa. ¹⁷Onga, baeeki binde bamoi aiteni ibo: Yeke akabekela'nu, abeke isani: Kota mbile ekikelike, la oimboeneni ale; la ta mbile esiya ekikelike, enu ko'eneni, la: Loka mbo lo'oka ambe Afa? ¹⁸Bakabeka mbo: Yeke ikabeka ye, abeke isani: Lisiya ta mbile ekikelike? Toiluwi anga ani ekabeka ye. ¹⁹Yesu, aluwaka mbo balangi ofelisa ye, akabeka mbo: Otoiyolai bamoi ta basiya likolo liye lobekeleke'nu: Kota mbile ekikelike, la oimboeneni ale; la ta mbile ekikelike, la otoeneni. ²⁰Ta wewe la wewe, lotobeka lino, otolalai la otombai la ngandi, la wenda boto'omala: Otombai ta ngandi, la ngandi etofangolomo ta liomali. ²¹Botaali, mbile etobota ye, baongba ta ngandi, loka mbo mbile inde eoya; la, ta mbile eofaya ye lisiyo li wana, aitoenyela anga ale bomusi, la litina li liomali mbo buto amoi aatomowa ta wenda. ²²Enu aleko, ombei kanikani ta ngandi; la lotoenise'nu, la betema bino bembo omalaka, la buto anga amoi aimboesele'nu liomali. ²³Ta lisiyo liamo, oimbofeleni ale loka lo'leka anga lomoi. Ta wewe la wewe lotobeka lino, yeke otolengilai ambe Afa, atofe'nu ta lina liange. ²⁴Ta kanikani oitakalengilai leka anga lomoi ta lina liange. Lengilaka, la oto'anyai, loka mbo liomali lino limbe lilo. ²⁵Lobekeleke'nu ye ndjso ta bembila, mbile etoya ani loitobekela'nu ale la bembila, la elamo lotobeka lino fololo ambe Afa. ²⁶Ta bee basiyi, otongalai ta lina liange, la loitobeka lino ye Afa atosembola loka lino; ²⁷loka mbo Afa ye angene asamile'nu, loka mbo enu osamekeni, la mbo oimilakai mbo ei lofowe ambe Afa. ²⁸Ei lo'ofowa ambe Afe, la lo'oya ta wenda; kanikani lo'otika wenda, la lo'oka ambe Afa. ²⁹Baeki binde bakabeka linde: Enaka, kanikani otobeka fololo, la oitokuwela ale bembila. ³⁰Kanikani tolembeli mbo oluwi ye mbeko itotina, la loka mbo oisami buto anga amoi afelisowe; loka lo'ongoma tofoimila mbo ofowe ambe Mungu. ³¹Yesu akamutoela bo mbo: Otoimilai kanikani. ³²Moilakai, mbile eoya, la eosila oya, endei etomelane'nu buto la buto la fangi inde, la ani ototikeni ei angene; la loiti ase ei angene, loka mbo Afa ambe aiteni yange. ³³Lobekeleke'nu ye mbeko, loka mbo ombei la eyaii ambei. O'otokai bemusi ta wenda; la mbakai la bofoka, lo'olonga wenda.

Chapter 17

¹Mbisa inde iyobeka, Yesu akalilisa baiso ta buse, akabeka: Afa, mbile efo'engana! Faka Wana ao taala, bofelo Wana ao afowe taala, ²Ani akafayowe bofoka likolo li baito, mbo afe bo liwawi li layalaya ta batotina be okafaya linde. ³La liwawi li layalaya be baluwile, owe, Mungu amoi ono wewe. ⁴Lofokowetaala ta nyele, losilisaka bakuwa bee bakafokowe ofei lowe. ⁵La kani okawa, Afa, fekei taala tina lao angene la taala ye ikambaka lange tina lao felo mbo wenda bombe. ⁶Lowe loluwiso lina liao ta baito be okafa lange ta munga ee wenda. Bambaka lao. ⁷Kani be baoluwa mbo itotina ikafokowe ofei iye ambowe. ⁸La lofokabo baoi be ofekei; la ba'anye, la bakaluka mbo owe okatomei. ⁹Bofelo wibo sombolei loito sombola bofelo bo wenda, bofelo bo bee okafekei libo, bofelo bambe bao. ¹⁰La ebange batotina bambe bao, la bee bambe bao bambe bange; la lo'oshe taala ambe bo. ¹¹Loiti ale ta we wenda, la bambe ta wenda, la lotoanya ambowe. Afa Botanu, undaka ta lina liao ye ikafomokei, la mbisa bambe kani embe esu. ¹²Oko embekei libo ta wenda, la chungaka bo ta lina lio. Lo lochungaka be ofekei libo, ango amoi aiti bunga, ko bana ba libebi, bofelo tosiyo toenganisomo. ¹³La ta kani lo'oya ambowe, la wenda boito samowe, bofelo baiti ba we wenda we, bofelo ba'anye limengo li wewe. ¹⁴Lofaka bo lioi liao; la wenda boiti'imila bo, bofelo baiti ba we wenda we; ani eiti ei bo we wenda. ¹⁵loibekile mbo ofoye bo ta wenda, la ofoye bo ta bobe. ¹⁶Baiti ba we wenda, ani eitii aleko bo we wenda. ¹⁷Tanisaka bo ta wewe: Lioi liao limbe li wewe. ¹⁸Anietomokoei ta wenda, lotome aleko bo ta wenda. ¹⁹La lotanisomo ei angene bofelo wibo, bofelo aleko bo batanisomoko la wewe. ²⁰Yeiti bofelo wibo ango etosombolei, bee bakaimilekei ta baoi, ²¹loka batotina bambe buto ko amoi, kee owe, la ani embei ambo we, loka bambe amoi ambe'su, bofelo wenda baimile mbo owe akatomei. ²²Lofe bo taala ye ikafokowe ofei, mbo bambe buto amoi ani embe'su amoi, ²³ei libo, la owe ambei, loka bambe ta wewe amoi, la wenda bo luwe mbo owe akatomei, la osamaka bo ani esamokowe ei. ²⁴Afa, lolangile elo embei bee bakafekei bambe aleko lange, bofelo baene taala, la taala ye ifomu ei, bofelo osamekeifelo ani wenda boitaka womo. ²⁵Afa a lienganisi, wenda boikaluwowe; la ei loluwokowe, la bee bakaluwaka mbo owe otomekei. ²⁶Loka luwisa bo lina lioa, la loka louwisa bo bofelo losamo le losamile owe ambe bo.

Chapter 18

¹Oko ebekaka ye ye mbeko, Yesu akaka la baeki binde ta fangi esiya ee isolu ta Kedelona, elo embaka elanga, ye la baeki binde bakalingila onga. ²Yuda, ono aungisaka ye, aluwaka lo eseke lo, ofelo Yesu ye la baeki binde bambaka bato koma onga. ³Yuda eluwaka ye eseke lamo, aka'anda felo, la basola, la basilikani batomomoko la bekota befi kola Bafalisai, akaya aleko faka, la talaa la nguwa. ⁴Yesu aluwaka ndjaso itotina ye imbaka itokomela ye, akatomowa akabeka libo mbo: Otolukai ndai? ⁵Bakasanoela yr mbo: Yesu a Nasaleta. Yesu akabeka libo mbo: Ei ono! Yuda, boungisi ye ambaka libo. ⁶Mbile Yesu abekaka libo mbo: Ei ono, bakainowa la mbisa la bakakpa tolingila ta nyele. ⁷La akafela bo lisiya mbo: Otolukai ndai? La bakabeka mbo: Yesu a Nasaleta. ⁸Yesu akainoisela bo mbo: Lo'obeka lino mbo ei ono; yomba mbo otolukeni tikakai beke bake. ⁹Akabeka ongoma, loka mbo baoui binde baenganisomo ani ebekaka ye mbo: Loibungisi angu amoi ta beke okafekei. ¹⁰Simona Petelo ambaka la bopanga, akatomoisela, akatinya bokowa bomoi bo kanga ye iyaka, akatinya litoi linde li fangi ee bolome. Bokowa wamo lina linde liko Maloko. ¹¹Yesu akabeka la Petelo mbo: Inoisaka kembe ao ta ekoko. Kobo ene ekafa Afa ofei loimwaka amo? ¹²Likama li basola la ngene ibo la basilikani ba Bayuda, bakaunda Yesu la bakakanda ye la beliki. ¹³Bakaka linde felo ambe Ana, loka ambaka bobili aya Kayafa, ono ambaka kanga efi ta mwaka wamo. ¹⁴Kayafa amo afaka boimo ta Bayuda mbo imbe la limengo mbo buto amoi angbe loka lo baito batotina. ¹⁵Simona Petelo la boeki bosiya, bakatuta Yesu. Boeki wamo aluwanaka la kanga efi la akaota la Yesu eseke lomoi ta likula liya kanga efi, ¹⁶kumbi Petelo akatikala lousa tina la boinda. Boeki wamo bosiya we boluwanaka la kanga efi akatomowa obekana la botaali botshungi bo boinda la akaotisa Petelo. ¹⁷La ongoma boseka, botshungi bo boinda, akabeka la Petelo mbo: Owe oiti aleko amoi ta baeki baya ono buto? Ye akabeka mbo: Yeiti ei! ¹⁸Baito balikuwa, la basola be bambaka onga bakaba'anisa imbé, loka bofiyo bombaka libo, Petelo ambaka libo onga aleko ato'okala imbé libo. ¹⁹Kanga efi akaya oyaiyols Yesu mbo embe baeki bao endei la baekisi linde. ²⁰Yesu akasanola mbo: Lobekaka ta fololo ta wenda; lombaka lotoekisa ta bisondjamelo la ta mbele ii Mungu, eseke lee Bayuda batotina bato'oshamanaka, la loitibeka la loisamo. ²¹Otoiyolet bofelu bo ingi? Iyolaka bo ta ye ibeisekei bo la beke baokokei; enakai, yamo iluwani la ye ikabekekei. ²²Ta bo baoui, sola amoi ambaka onga tina, akauma Yesu, la lobeko mbo: Etosanolaka bo bokota bo kanga ongoma? ²³Yesu akabeka mbo: Iomba mbo lo'obeka bobé, enisekeni ye ikabekei ii bobé; la iomba mbo lowe bobé; enisekeni bobé wange, kembo lobeke bolo, oumelei ase ingi? ²⁴Ana akatoma ye ambe Kayafa, kanga efi. ²⁵Simona Petelo ambaka onga ato'okala imbé. Bakabeka linde: Owe oiti aleko amoi ta baeki binde? Aka'anganya, akabeka mbo: Yeiti ei. ²⁶Amoi a bokuwi boya kanga efi, ise aya ono Petelo atanaka ye litoi, akabeka mbo, loikaenowe linde ta elanga? ²⁷Petelo aka'anganya lisiya. La mbisa koko ekata lokokoloko. ²⁸Bakaka la Yesu ambe Kayafa ta mbele inde: Imbaka oko la ningo, baiti ota ale ta mbele ee bokota, lobango loseisomo, la bai'anyaka bobé bofelu bale elambo. ²⁹Pilato akatomowa akaka ambe bo, la akabeka mbo: Ositekei ono buto bofelu bo ingi? Baka sanoela ye mbo: Yamba aiti buto bobé, ani toikokomisa ye eke. ³¹Imbe ani ebekaka Pilato mbo: O'osei ye enu angene, la osambisei ye ta kanda ino ee bikela. Bayuda bakabeka linde mbo: Toiti la ishoshu iokesa buto ta lingba. ³²Imbaka lienganisi li lioi lienganisomo ani ebekaka Yesu, eni kanda ee lingba litongbei. ³³Pilato akainowa ta mbele ee bokota, aka'ataka Yesu, la akabeisa ye: Ombe Bokota bo Bayunda? ³⁴Yesu akabe mbo: Imbe owe angene oikaobeka, imbe bee basiya bee bakabekaka lange? ³⁵Pilato akaisanola mbo: Ei lombe Moyuda? Boki wao bombe bo kanga ifi bakaesowe ambei: Owe ase ingi? ³⁶Bokota wange boiti bo we wenda, Yesu akasanola, yomba mbo bokota wange bo we wenda, ani baito bange baenyelei mbo loiundomoko la Bayuda; ta kani bokota wange boiti eke sekala. ³⁷Pilato akabeka: Ombe ase bokota endei? Yesu akasanola mbo: O'obeka, lombe bokota. Ei lobotomo la litina mbo lo'oya ta wenda mbo lobekele loka lo wewe. Buto la buto ono ambe la yeme ii wewe ato'oka limiki liange. ³⁸Pilato akafela ye mbo: Wewe mbo ingi? Mbisa inde iobeka ongoma, akatomoela Bayuda la akabeka libo mbo: Ei loianyi lobeko ambe ye. ³⁹Kumbi litina li bofono wino bombe mbo lofoele'nu buto amoi ta mbile Elieti. Osami mbo lofoele'nu Bokota bo Bayuda? ⁴⁰Bo batotina bakamama likama mbo: Tinga ono, kanga ndjo Balaba! Balaba ambaka wiba.

Chapter 19

¹La mbisa Pilato akaosa Yesu la akaumisa ye bofili. ²Kola ongoma basola baka'solisela ye ngundu ee keke la bakabatisa ye ta botchwe la bakabatisa ye tulu ee nenu. ³Bakasusamela ye la bakabeka mbo: Kalibo, Bokota bo Bayuda! La bakauma ye bangumi ta bombo. ⁴Pilato akatomowa lisiya lousa, la akabeka la Bayuda mbo: Tene, lotoyele'nu linde mbo oluwei mbo loiyeni lobeko ango lomoi ambe ye. ⁵Ani Yesu akatomoisomo lousa ani abatisomu ngundu ee keke la tulu ee nenu, La Pilato akabeka libo mbo: Tene, ye ono. ⁶Mbile eka enaka kanga ifi la basilikani, bakamama: Ta lieka! Ta lieka! Pilato akabeka libo mbo: Undakai ye wnu angene la takai ye ta lieka; la ta ambei loi'anyi litchonilo ango limoi ambe ye. ⁷Bayuda bakabinoisela ye lioi mbo: Tombe la bikela biso, la iyengani la bukela biso mbo, angbe, loka aokela ongala Wana aya Mungu. ⁸Ekaokaka Pilato baoi bamo akabanga likama. ⁹La akaota ta mbele lisiya; la akafelisa Yesu: Owe ofowe endi? La Yesu aimutoeli ye. ¹⁰Kola ongoma Pilato akabeka linde mbo: Kembo oitomutoelei? Kembo oiluwi mbo lombe la bokota bo louwiso owe la bo loito owe ta lieka? ¹¹Yesu akamutoela ye mbo: Oiti la bokota ango bomoi likolo liange, yomba mbo wo bofomo lao ta bose. Kola ongoma ono akasitekei ambowe ambe la litchwanelo lifi. ¹²Kota elo mbele, elo Pilatp akaluka kanda eotika ye. La Bayuda bakamama mbo: Imbo mbo o'otika ono buto, oiti nduku aya Kaisala! Buto la buto ono atokela omba bokota atoemaela Kaisala. ¹³Ekaoka Pilato baoi bamo, akatomoisa Yesu lousa la akangala'se ta kiti eosambisa ta eseke lee lokatomo mbo eseke lo batale, la bonoko bo Liyebele mbo Gabata. ¹⁴Imbaka ta lisiyo li likomyi li Elambo lo Lieti la imbaka ta mbile ee liambe. Pilato akabeka la Bayuda: Ine Bokota wino! ¹⁵BO bakamama mbo: Foyaka ye! Foyaka ye! Itaka ye ta lieka! Pilato akabekalibo mbo: Loite Bokota wino ta lieka? Kanga ifi, bakabinoisela ye bonoko mbo: Toiti la bokota bosiya ko Kaisala ango. ¹⁶Kola ongoma akafa ye libo lokambo baite ye ta lieka. Bakaunda Yesu la bakaka linde. ¹⁷Yesu akatola lieka linde, akakoma ta eseke lee lokatomo mbo Yuwa ii Botchwe, lokatomo la bonoko bo Liyebele mbo Galogota. ¹⁸Eseke lamo loitomu ye ta lieka, la baito basiya baele ta lieka linde eseke lomoi, ono lene, asiya lene, Yesu katikaiti ibo. ¹⁹Pilato akasona eluwiselo ta lombao la akata liko li lieka. Eluwiselo lokambaka mbo: YESU A NASALETA, BOKOTA BO BAYUDA. ²⁰Bayuda likama bakatanga lee eluwiselo lee, loka mbo eseke le lokatomoko Yesu ta lieka, lokambo tinatina la boki bofi: Ikambala la lioi li Liebele, li Baloma, la li Liela. ²¹Kanga ifi-ifi ii Bayuda bakabeka la Pilato mbo: Oisonaka mbo Bokota bo Bayuda, kanga ndj mbo: Ono aobeka mbo: Ambe Bokota bo Bayuda. ²²Pilato akamutoela bo mbo: Ye ikaosonei, lo'osila osona. ²³Mbisa ii basola ota Yesu ta lieka; bakaosa tulu inde bakafaa amo la biaki binati, laki loka lo sola amoi, la bakaosa aleko kandjo inde ene eitimbaka la bosolo ango bomoi, ko'likolo ko'sekala. ²⁴La bakabekana mbo: Toifaaka amo, ndjo tokeleke tokekende tonati totosandu, toluwe mbo lamba etomba eya ndai. Mbo lioi li Litosiyo lienganisomo mbo: Baka'anakana tulu yange la bakakela bofono bo isakasaka loka lo tulu ange. Tene ndjaso ye basola bakelaka. ²⁵Tina la lieka liya Yesu bakaemala ongo, inango inde, la nduku botaali aya inango, Maliya botaali bo Keleopa la Maliya a Magadala. ²⁶Yesu akaena inango inde la boeki we asamaka ye, akabeka la inango inde mbo: Botaali, tene wana ao. ²⁷La akabeka la boeki, tene inango ao. Kota elo mbile, boeki akaosaye, ta mbile inde. ²⁸Mbisa iy mbeko ye, ekaluwaka Yesu mbo mbeko itotina iokoma ta liko, mbo baoi binde bafenganisomo, akabeka mbo lombe la yeme iyomwa. ²⁹Ebengu leee lokawalaka la baye ba ngai, ikaseloo onga. Bakata linuka liwali la baye bangai likolo li isasandu la bakalilisa kota bonoko winde. ³⁰Mbisa iya Yesu omwa baye ba koba, akabeka mbo: Iosila! Akalalisa botchwe winde la akatika liwawi. ³¹Imbaka lisiyo li likomi mbo: Beliyo beitalaka ta lieka lisio li Yenga (la wewe Yenga yamo ikambaka lisio lifi lifi fafo), Bayuda bakalengila la Pilato mbo bakolo bibo babunomo la bafoyomo. ³²La basola baka la bakabuna bakolo baya ono afelo la asiya ono akatomo ta lieka linde eseke lomoi. ³³Bakakoma ambe Yesu la akaenaka bo mbo aosila ongba, ba'ibuni bakolo binde. ³⁴Kumbi la amoi a basola akatobaka bokuku winde la likonga la mangu mangu ngelo la baye ikaeta. ³⁵Ono akaenaka yo ndjaso ye la akabeka, la baoi binde bakambaka wewe, loka aluwi la atobeka wewe mbo enu aleko oimilei. ³⁶Lokambo ndjaso ye iotomowa mbo baoi baenganisomo mbo, oto yuwa ango inde imoi itobunomo; ³⁷la lisiya lioi lisiya likabeka mbo batomoila ye ono bakaosila otoa ye. ³⁸Mbisa iye mbeko ye, Yosefa Alimataya, boeki boya Yesu bowei sanduku loka lobanga Bayuda, lokambo Pilato mbo afoye boliyo boya Yesu. Pilato akafa ye ishoshha. La'ni akaya la akafoya boliyo winde. ³⁹Nikodeme, akelaka ye lotiyo, akaya la akatola Malekani tulu embe kee ee tulu ee boinda la baina basobiomu tina tina la bolito bo botchupa miya emoi. ⁴⁰La baka osa boliyo boya Yesu la bakalingila-linga la tulu ee malekani la malasi esekelomoi kina emoi la soi ii Bayuda. ⁴¹Elanga lomoi lokamba onga ta eseke leke lokatomoko ye ta lieka la kaitkati ii elanga losai ango lomoi loikamba onga lee buto ango amoi aitoka ombomoko onga. ⁴²Baka omba Yesu onga loka lo likomi li Bayuda la lokambo losai lokambaka tina tina.

Chapter 20

¹Talisiyo li Yenga Maliya a Magadala akaya ta losai ani nongo eitakaandja la akaenena mbo litale liosila ofowa ta losai. ²La akaka mangu la akaya ambe Simona Petelo la ambe boeki bosiya ono Yesu asamaka ye la akabeka libo mbo: Baosila ofoya bonangoli ta losai la esu toluwi ambe baombe ye kwani. ³Kola ongoma, Petelo akatomowa la boeki bosiya la bakaka ta losai. ⁴Bakaila mangu, bamo a baele eseke lomoi; kumbi boeki ono moi akaeta Petelo la mangu; la akakoma ta losai felo, ⁵la ekaikamaka ye se; akaena angu tulu embe onga, la aiyoti: ⁶Simona Petelo akaya mbisa inde la akaota ta katikati ii losai. Akaena tulu elali onga ⁷la itambala liye imbaka ta botchwe winde yeiti eseke lomoi la tulu ii siya, kumbi ani iundamani ta eseke losiya. ⁸Kola ongoma boeki ono moi akaota ta losai la akaimila. ⁹La wewe baikaluwaka koni baoi mbo itoengana linde otomowa ta bangbei. ¹⁰La baeki bakatomowa lisiya oka ambe bo. ¹¹Ndjo Maliya akambaka lousa tinatina la mbila, la akalela. Ani elelaka ye, akinyama loka lomoila ta losai. ¹²La akaena batitomo baele babati tulu ifufu, bangalise ta eseke leke lombaka bindo boya Yesu, amoi ta bochwe, asiya ta bakolo. ¹³Bakabeka linde mbo: Botaali, loka loingi otolela? Akabinoisela bo mbo: Loka baofoya Ngene ange, la loiluwi angu eseke bakata ye. ¹⁴Ani ebekaka ye ongoma, oka binowa, la akaena Yesu aemali; ndjo aikaluwa mbo ikambaka Yesu. ¹⁵Yesu akabeka linde: Botaali, loka loingi otolela? Otoluka ndi? Akatanga mbo imbe ndjo bochungi bo bilanga, akabeka linde mbo: Ngene, yomba mbo owe ndjo okafoya ye, beisekei oko okata ye, la lotosa ye. ¹⁶Yesu akabeka linde mbo: Maliya! Akabinowa la, la akabeka linde ta Liebele: Labùni! ilangi obeka mbo, boekesi! ¹⁷Yesu akabeka linde mbo: Oi'yundekei; loka loitakaka ambe Afa ange. Ndjo kaaka okaeisa banduku bange, lotolila ambe Afa ange, la ambe Mungu ange la Mungu ino. ¹⁸Maliya ono a boki bo Magadala akaaka okanangola ta baeki, lambo akaenaka Ngene, la akbekakela ye yo mbeko. ¹⁹Likolase li lio lisiyo, limbaka lifelo li posho, beinda bi eseke leke baeki bambaka likandomoko, loka lo' bowa bo Bayunda, Yesu akaya, akaemala katikati ibo, la akabeka mbo: Tikaka kimia embe lino! ²⁰La ta mbile ebekaka ye alo, akaenisa bo bao binde, la bokuku winde. Baeki bakaomala ta mbile baenaja Ngene. ²¹Yesu akabeka libo lisiya mbo: Tikaka kimia embe lino! Kani Afa akatomei, ei aleko lotome'nu. ²²Mbisa ii baoi bo, akafofela bo, la akabeka libo: Osakai Bolimo Botanu. ²³Beke otomesilai bo bobe, itomesilomo aleko libo. ²⁴Toma, ono akatomo mbo Didima, amoi ta liou la baele, aikambaka libo ta mbile eyaka Yesu. ²⁵Baeki basiya bakabeka linde mbo: Toene Ngene. Ndjo akabeka libo mbo: Loiyeni ndembe ii bakoko la bao binde, la loiteli boo wange ta bokuku winde, loitoimila. ²⁶Mbisa ii basiyu bonanei, baeki baya Yesu bakambaka lisiya ta mbele, la Toma ambaka aleko libo. Yesu akaya, ani beinda bekandomu, akaenena aiteni ibo, la akabeka mbo: Tikaka kimia embe lino! ²⁷La akabeka la Toma: Taka boo wao eke, la enaka bao bange; kesaka aleko boo wao, la taka ta bokuku, la oimbaka la botema bofoka, imilaka! ²⁸Toma akabeka linde mbo: Ngene ange, la Mungu ange! Yesu akabeka linde mbo: ²⁹Loka ofoenei, ndjo ofoimila. Liomali ta beke bakaimila lani baikana ye! ³⁰Yesu akawa aleko, ta felo ii baeki binde, to'okesa tosiyo likama, yeikasonomo angu ta lee lokasa. ³¹Ndjo yo mbeko yo isonomu loka mbo oimilei kembo Yesu ambe Kilisito, Wana aya Mungu, la akafoimilai o'oshei liwawi ta lina linde.

Chapter 21

¹Mbisa ionga, Yesu akaenenaka lisiya ta baeki binde, ta bo'onga bo libande li Tibelia. La enakai kanda ene e'enenaka ye. ²La Simona Petelo, Toma bakata ye lina li Liasa, Natanaele a Kana ta Galilaya, wana aya Sebedai la baeki basiya baele baya Yesu, bambaka eseke lomoi. ³Simona Petelo akabeisa bo: lombe la yeme ioluka suwe. Bakasanoela ye: Totoya aleko lao, bakafowa la baka lila ta wato, la lotiyo lamo bai'yiti suwe ango emoi. ⁴Buse boka'andja, Yesu akaenena ta bo'onga; la baeki baitimba batoluwa kembo imbe Yesu. ⁵Yesu akabeka libo: Bana, oitii la leka lo ola? Bakasanoela ye: Toiti la leka. ⁶Akabeisa bo: Kusakai wengo la boo bo bolome bo wato, la otoshai. Baka kusa kolaongoma, la baika longa ale loilo wengo likolo la litina mbo suwe ikafoetela ta wengo. ⁷Mbisa boeki ono Yesu ambaka atosama ye akabeka la Petelo: Imbe Ngene! Simona Petelo oko eokaka ye ongoma mbo imbe Ngene, akabata tulu inde la bokamba, bofelo ambeka lofona la akakusamana ta libande. ⁸Baeki bee bamoi bakaka la wato bato luta wengo boyalile la suwe, la akamba esika la nyele tinatina la bao miya yele. ⁹Oko ekomaka bo ta nyele, bakaluka ngonni baka baanisa imbe, bakata suwe likolo, bakala la bekati. ¹⁰Yesu akabeisa bo: Yaoko la suwe ye ikaoshe'nu. ¹¹Simona Petelo, akalila ta wato, la akaya ta nyele wengo bo walile la suwe miya emoi la tuku liondo la isaso suwe ye ifi-ifi la imbe ongoma, wengo bokatikala mbo kola suwe wengo boitotena. ¹²Yesu akabeisa bo: Yelekeni bieka. La boeki ango bomoi aikalonga lokomo tina linde lolengilo ye bieka. Ango amoi la baeki baikaluwa mbo imbe Ngene. ¹³Yesu akakoma tina libo akaosa bokati la akafa bo; akawa aleko ongoma ta suwe. ¹⁴Imbaka mala isaso mbo Yesu aenene ta baeki binde kota efufukisaka ye bangbei. ¹⁵Mbisa oko elaka bo, Yesu akabeka la Simona Petelo, Simona, wana aya Yoani oitolangekei ale ani ekalangowe ei. Akasanola ongoma Ngene, owe oluwile mbo losamile owe, Yesu akabeka linde: Welekei bekoko biange. ¹⁶Akabeka linde mala ee baele: Simona, wana aya Yoani osamilei? Petelo akasanola: Losamilowe Ngene, oluwile mbo losami owe. Yesu akabeka welekei bekoko biange. ¹⁷Eokaka ye ongoma ifoenisa ta ani kanda ee lingba, elo akainoisa taala ambe Mungu la ebekaka ye ongoma; akabeka lide tutekei. ¹⁸Einoaka Petelo, akaena mbisa inde baeki baya Yesu, langakai, ono, mbile e'ola la likolase atolalaka ta bokuku boya Yesu, la bakabeka: Ngene, ndai atochambicha ye? ¹⁹Enaka bo, Petelo akabeka la Yesu: La imbe ono Ngene, lona leka lotokomela ye? ²⁰Yesu akabeisa ye: La lolanga mbo angale ko'oko embo yelekei, yeiti la litina? Tutekei. ²¹Kola ongoma, esongo loka kenda ta munga ii banduku binde la baeki, mbo bo baimbo ngba. Ani Yesu aikabeka la Petelo ongoma mbo aitongba ale; la lo'olanga angale ko mbile etoyei, yeiti la litina? ²²Imbe baeki binde batoesa lilendelu li lobeko lamo, la ani esonaka ye. La toluwi mbo, lilendelu liamo limbe wewe. ²³Petelo akawa aleko mbeko ibule; la yomba mbo basonaka itotina, loitoenyelisa mbo ani wenda, wo angene kotutana la buku ye isonaka engene.

Acts

Chapter 1

¹Ee Teyofili, lokasonaka lokasa lo felo ta litina li ndjaso itotina yeke Yesu akoolaka okela la lokiso, ²tii lisiyo lieke alilaka ta bese, oko ekaosilae oekisa batomomu, beke achakolaka, ta bofoka bo Bolimo Botanu. ³Mbisa inde oena wale, akaenisa ta beke bambe la liwali, ta tokesa to bule bieke bieti la fiye. Akaenena libo basiyu tuku inati, la akabeka ndjaso ye imoili bokota boya Mungu. ⁴Ekambaka ye libo eseke lomoi, aka laka bo mbo baifowaka ta Yelusaleme, la baumbakeleke lolakomo loya Afa. Akabeka mbo: osilai ooka ta bonoko wange. ⁵Lokambo Yoani alufiaka ta baye, enu otolufiomoi ta Bolimo botanu ta basiyu bake. ⁶Mbisa ibo iyotamana eseke lomoi, bakaiyolae mbo, Bonangoli, otobinoisela Yisalae bokota ta ani mbile? ⁷Akabeka libo mbo: Yeiti lobeko lino loluwa mbile lamba lolakomo leke Afa akaota ta bokota winde. ⁸Otoshai bofoka, bo Bolomo Botanu botoya ambenu, la otombai babekeli bange ta Yelusaleme, la Yudeya itotina, la Samaliya, la kota liko li wenda. ⁹Mbisa inde obeka ndjaso ye, akalila, ani batoenaye, la lifita likaufae ta baiso bibo. ¹⁰Ani ekambaka bo batomoila, ani atoka ta bese, la baito baele bakaemala oko embe bo, babati tulu ifufu, la bakabeka mbo: ¹¹Batolome ba Galilai. loka loingi otomolai ta bese? Kooko Yesu, akafoyomo ambenu loka looka ta bese, amboyaka amboko ta bomuna okaenai ye oota ta bese. ¹²Lambisa bakafowa ta longo lo Bilaya ofowa ta Yelusaleme longo lomoi lombe tinatina la Yelusaleme esika kee lokendolo lisiyo li Yenga. ¹³Mbisa ibo iyokoma, bakalila ta ekende lo mbele lo basomboli elo embaka batokpa ilo; Bambaka beke: Petelo, la Yoani, la Yakobo, la Adeleya, la Filipino, la Toma, la Balatoma, la Matayo, la Yakobo wana aya Alafai, la Simona Moselota, la Yeda wana aya Yakobo. ¹⁴Batotina bakaumowa la botema bomoi la bofilili ta basomboli, la bataali, kee Maliya inango a Yesu, la banduku binde batolome. ¹⁵Ta mbile amo Petelo akaemala aiteni ii banduku, baito beke bangalaka eseke lomi bambaka miya emoi la tuku yele, la akabeka mbo: ¹⁶Banduku, iyengani mbo tosiyo toenganisomo, ani Bolimo Botanu abekaka felo, ta bonoko boya Dawidi, loka loya Yunda,

ono ambaka boandi felo wibo ta beke baundaka Yesu.¹⁷ Loka ye aleko atangomo amoi iso, la akaosha ekende linde lo likuwa. ¹⁸Ye Yuda akasomba elanga la lipimomu li bobe winde; Bindo binde bikakuma la soolo inde ekafaama la aleko la besolo binde betotina bikautomu se. ¹⁹Lobeke leke lokaluamana ta Yelusaleme ta baito batotina, la elanga lamo lokatomo ta lioi libo, Akeledama, ilangi obeka mbo: "Elanga lo ngelo". ²⁰Loka lo sononu ta buku bo Biele mbo: Tikaka mbo eseke linde lombe bule, la buto aingalaka onga. La buto asiya aoseke likuwa linde. ²¹La aiteni ii batolome beke bangalaka liso mbile etotina oko enbaka Ngene Yesu looto la lotomoo liso, ²²owakola ta lilufi liya ayoani kota lisiyo lieke lifowaka Yesu aiteni iso, iyengani mbo amoi ibo ambe bobekeli ta lifufukomu linde ambesu. ²³Bakataya baina ba baito baele, Yosefe, ono atomoko Balasaba, lina linde lisiya mbo Yusutu, la Matiya. ²⁴Baka sombola mbo: Owe Ngene oluwi betema be baito ba totina, eniseke'esu ndai okachakolae ta be baito baele, ²⁵loka atikale ta likuwa liee, la Batomomu ono yuda akakpase loka loyamo mbo ake ta eseke linde angene. ²⁶Bakakusa bikende bi tosandu biochakola loka libo, lichakolomu likapkela Matiya, ta eseke lo Batomomu liou la imoi lika fomo linde.

Chapter 2

¹Ekaengaka basiyo tuku liondo, bakasondjamana batotina eske lomoi. ²Limiki likaokana lakolo futuku, limiki ke lofofo lo likama. likawala mbele etotina oko embe bo. ³Ndame kee imbe ikaenena ambe bo, ikanana, ikangala ambe amoi la amoi likolo li botchwe bo buto la buto ibo. ⁴Batotina bakawala fu la Bolimo botanu, la bakabeka la benoko besia ani embaka bolimo atafa bo baoi. ⁵Bayuda be bambaka onga ta Yelusaleme, batolomé ba esomala Mungu, la befindi betotina be wenda bototina bi eni sekala. ⁶Ekasilaka limiki liamo okana, likama li baito baka sondjamana ani batomwala, loka bambaka batoota-bo buto la elombo linde, buto la elombo linde. ⁷Bambaka la lotolilmo la limwali, la bakabeka ani, tene! be batotina batoleka eke, baiti Bagalilaya? ⁸Loka loingi totooka-bo ta elombo liso buto la elombo linde, buto la elombo linde? ⁹Tombe basiya Bafatatia, la Bamadaya, la Baelama; basiya baito ba Mesopotamia, la Yuda, la Kapadokiya, la Poto, la Asia, ¹⁰la Fulukiya, la Pafulia, la Egitito, la boke bo libwa la boki bo Kulene; basia beenda be Baloma, la Bayuda, libo beke bakaoki kowa Bayuda, ¹¹La Bakeletaya, la Baalaba. ongoma totooka bo ta benoko biso batobeka bakuwa bafibafi baya Mungu. ¹²Batotina bakatolima ta betema bibo la limwali, ani batobeka mbo: le lobeko lee litina mbo isani? ¹³Baito basiya bakambaka batomola-bo mbo, baolewa baana ba loete. ¹⁴Ndjo Petelo akaemala eseke lomoi la ba lioi la emoi, akaila limiki limnde likolo, akanangola ambe bo aniki, Batolomé ba Bayuda, lino batotina be bambe ta Yelusaleme, lobeko leke loluamane ambe enu, la okei baoi bange. ¹⁵Loka be batoenenu bailewi baana kee ani etoenyelise enu, loka imbo, imbe ango mbile eya saso e lowa. ¹⁶Imbe le lobekomoko ta bonoko bo botondoli Yoele mbo, ¹⁷Mungu akabeka ani mbo: lotoutela baito batotina bolimo wange. bana bino batolomé, la bana bino bataali batotondola, la liemba lino batoena lienesi, la batoolo bino batota saki. ¹⁸La bekowa biange, batolomé la baatali, ta basio bo lotoutela bo bolimo wange, la batotondola. ¹⁹Lotoesa mbeko i- ilo mbo la likolo, la befoono eniki nse, la ngelo, la imbe, la batumba ba boi. ²⁰Lowa lotokikokwa lilima labondofa botokikowa ngelo, felo-i loyo lo lisiyo liya Ngene, lisiyo liamo lifi, lisiyo li taala. ²¹La ono ambotayaka lina liya Ngene atouwismo. ²²Batolome bo Yisalaele, okakai be baoi! Yesu a Nasaleté, buto ono Mungu aka beka felo ino ta tokesa, to limwali la ndembe ye akawa linde aiteni ino, ani eluwi enu wngene; ²³Buto ono akafomo ta likomanyi liye likambaka ta baenyeli baya Mungu, oikaitakai ye ta lieka, okaitaiye ta bao ba baito babe. ²⁴Mungu akafufukisae, la ofoyae ta likandomu li lingba, loka mbo yeikaenganaka linde aundomo elo. ²⁵Loka Dawidi akabeka linde mbo: Lokaenaka Ngene felo yange, loka akambaka ta boo wange bo bolome, loka kembo boikpakase. ²⁶La aleko botema wange bombe la liomali, la lolame bitomba ta lilendelu, ²⁷loka oimbotika bolimo wange ta eseke lo bangbei, la oimbotika boengani wao aene liseisomu. ²⁸Oluwisei ndole ee liwawi, otowalisei la liomali felo yao. ²⁹Banduku batolome, tikekeni koni kobeke lino fololo loka loya ngau Dawidi mbo; Angbaka la aombomo ta mbila inde imbe aiteni iso tii kowa boni. ³⁰Ani embaka ye bonagoli, la akaluwaka mbo Mungu alakaka ye ta lilapi loka longalisa amoi ta bofindi winde ta keka inde, ³¹imbe lofufuko loya Kilisito yeke akomanyaka la abekaka, mbo aitikomu ta eseke lo bongbei, la bindo binde bieitool. ³²Loka loya Yesu ono, Mungu akafufukisae, la esu atotina tombe baeni ta lobeko lamo. ³³La ongoma aosila oilomo likolo ta boo boyu Mungu bo bolome, la aosila oosha lolakomo lo Bolimo Botanu boyu Afa, afoutayo lani otenai la otookai. ³⁴Loka mbo, Dawidi aitaka lila ta bese, la ye akabeka mbo, Ngene aobeka la Ngene angene mbo, ngalaka ta boo wange bo bolome. ³⁵Tii kani lombotaka bayiyano bao kee ee maliselo lo bakolo bao. ³⁶Kola ongoma tikaka mbo bofindi bototina bo Yisalaele baluwe la weli mbo Mungu aosela ye Ngene la Kilisito, ye Yesu ono okataliyai ye ta lieka. ³⁷Ekaokaka bo ongoma bakateya betema, la bakabeka la Petelo la Batomomu basiya mbo, tokele isani banduku? ³⁸Petelo akabeka libo mbo, kikoliakai betema, la lufuomokoi amoi la amoi ta lina liya Yesu Kilisito loka lo limesila li bobé wino, la otoshai lisno li Bolimo Botanu. ³⁹Loka mbo lolakomo lamo lombe loka lino, la bana bino, la beke batotina bambe esika, beke batotina Ngene iso Mungu abotaka bo. ⁴⁰La ta be baoi likama, bakabeka libo, la bakafa-bo bofoka, obeka mbo: uwisomokoi ta ene fectho ebe. ⁴¹Beke baimilaka lioi linde bakalufimo; la ta lisiyo-limo, loketi lo baeki lokamba likama la loketi lo beke baimilaka lombaka elefu isaso. ⁴²Bakaimuwa ta likisomu li Batomomu, ta losamo la banduku, la lobuno lo boila, la ta basomboli. ⁴³Bowa bombaka libo batotina, la tokesa to limwali lika womoko ta bao ba Botomomu. ⁴⁴Baimieli batotina bakambaka eseke lomoi, la bakambaka la biongo bibo ta eseke lomoi. ⁴⁵Bakaungisa biengo bibo la bilanga la bakaana bioo ta baito batotina ani embaka bo la yeme. ⁴⁶Kila lisiyo bakambaka ongala eseke lomoi la botema bomoi aiteni ee Tepelo * [Esondjamanelo], la bakabuna bokati ta kila mbele la bakaana bieka ta liomali la wewe ta betema. ⁴⁷Ofa Mungu lokuku, la oosha ngbengbele ta baito batotina. Ngene aleko akataliya lisiyo la lisiyo beke bakambaka batouwa.

Chapter 3

¹Petelo la Yoani bakambaka batolila eté ta Tepelo tambile e basomboli, ta saa e libwa. ²Botolomé amoi ono ambe Etukulu lo libotomu, bambaka batotola ye la batota ye basiyo batotina ta boinda bo Tepelo botomoko mbo boolo, loka lolengila lifaefi li ngandi ta beke batoota ta Tepelo. ³Akaena Petelo la Yoani batoota taTepelo akalengilsa bo lifaefi li ngandi. ⁴Ongoma Petelo, la Yoani, akatela ye baiso la akabeka linde mbo: moileke'su! ⁵Ongoma la akatela bo botema, oenyela kembo atoosha lifaefi limoi ta bao bibo. ⁶Petelo akabeka linde mbo, falanga la nbgele la batalé ba loketi loiti layo, ndjo ye imbe lange, lotofayo yamo. Ta lina liya Yesu Kilisito a Nasaleta, emalaka la kendaka! ⁷Akaunda ye ta boo bolomé, la akaemalisa ye, la mangu batindi la bakakalaka binde bakangema. ⁸Akatila tila, akakenda la akaka libo ndole emoi kota Esongamelo atokenda kenda ato tila tila la akasimola Mungu. ⁹Baito batotina be bakaena atokenda la atosimola Mungu. ¹⁰Bakaluwa mbo imbe ono angalakase felo i boinda boolo bo Esongamelo loka lolengila lifaefi li ngandi la bakawala la limwali ta litina li lobeko leke lokomelaka ye. ¹¹Ani eititikale ye Petelo laYoani , baito baka mwala la bakaka mangu elo embe bo, ta balele baya Salomo ani batomwala fafo. ¹²Ekaenaka Petelo ani akabeka libo mbo, Batolomé ba Isaelaele, otomwalai buto ono loka loingi? la loka loingi otomoile'su, yomba mbo imbe loka lo bofoka wiso la liengani liso ndjo tokakendis a buto ono ? ¹³Mungu ay'Abalayama, la Isaka, la Yakobo, Mungu a ba ise biso, akafa bokowa winde Yesu lokuku, ono owanakai ye, la ofekakai ye felo iya Pilato, ani akaotena lobeko mbo otei yese ta bonyololo. ¹⁴Enu ndjo okafekai ono botanu, la liengani, la okalengilai ngbengebele ambe boiti bo baito. ¹⁵La ositai Bokota bo liwawi, kolaongoma Mungu akafufukisa ye ta bangbei, la tombe baeni la babekeli. ¹⁶Imbe la litina lio imila lina linde loka lina linde ndjo likaangemisa ono buto otoolai,ono oluwi ye, imbe oimila Yesu mbo aofa buto ono bindo bofoka ta baiso bino batotina. ¹⁷Nde ko kanikani, Banduku, loluwi mbo okelei ongoma lo boeno boliluwi namuna emoi la bekota bino. ¹⁸Kolaogoma Mungu akaenganisa lamo leke lonangolaka ye ta benoko be banangoli batotina felo mbo Masiya ko linde atooka wale. ¹⁹Kolaongoma, kikowakai, la kikolikai betema bino, tutakai ye loka otanisomoi la bobé loka mbile e liyeumi efoe ambe Ngene. ²⁰La loka mbo atome Masiya ono akautchelomo enu, ye Yesu. ²¹Iyengani mbo aumowe elo likolo kota mbile la loenganiso baoi batotina, bamo babekomo la Mungu ta benoko be banangoli binde etokelo bambile ee kwaala. ²²Mose abekaka mbo, Ngene Mungu ino atoemalisele'nu botondoli aiteni ii banduku bino kee'i, okakai ye ta baoi batotina bambo bekaka ye lino. ²³Buto on aitooka bonangoli wamo, atoitomo féé katikati i baito. ²⁴Betondoli betotina beke banangolaka, koakola ko ambe Samuéli, banangolaka aleko basiyo bamo. ²⁵Enu ombei baana ba betondoli la liokamani lieke Mungu akelaka la ba ise bino, akabeka la Abalayama mbo: befindi betotina be wenda betoutcholmo tandole e bofindi wao. ²⁶Ekaelaka Mungu ofufukisa bokowa winde ta lingba, akatoma ye felo koni ambenu, loka loutchelen'u, loka buto labuto akikowe ta bobé winde.

Chapter 4

¹Embaka Petelo la Yoani batobekana la baito, baito ba bweli, la kapiteni la bakuki ba mbele Mungu, la Basadukaya, bakaya felo ibo, ²La bakasoma loka lo liekisi la linangoli ta baito mbeko i lifufukomu ta lingba loka loya Yesu. ³Bakaunda bo, la bakakusa bo ta ekandolo kota lisiyo limbisa loka imbaka oko la likolase. ⁴Kolaongoma likama li baito be baokaka liyo lioi, bakaimila, la loketi lo batolomé loka lila kota bilefu liondo. ⁵Ta lisiyo limbisa, bekota, la batoolo ba boki, la baandiki ba bikela bakasondjamana ta Yelusaleme. ⁶La Ana, buto a weli, la Kayafa la Yoani, la Alesandala, la basiya ta libotomu li buto a weli. ⁷Bakaemalisa Petelo la Yoani katikati ibo la bakaiyola mbo, ta eni bofoka, la ta lina liya ndai okakelai yo? ⁸Kolaongoma, Petelo akawalisomo la bolimo botanu, la akabeka libo mbo: bekota be baito, la bakumi ba Isalele, ⁹Loka esu tosioyolomo laboni loka ol likuwa litanu likakelemo ambe ono buto a Etukulu, mbo auwe isai, ¹⁰Kanga mbo iluwané ambe batotina la baito ba Isalaele, mbo, ta lina liya Yesu Kilisito buto a Nasaleta, ono okaitakai ye, la Mungu akafufukisa ye ta bangbei, la loka linde ono buto afoemala felo ino la bindo bofoka. ¹¹Yesu Kilisito ambe litalé likafekomo la bashwei, ye aomba buto a liko. ¹²liuwesi lieti ta lina li buto asiya, loka lina lisiya liefomu liso eke ta wenda loka touwisomo lamo. ¹³Enaka bo bofilili boya Petelo la Yoani, la eluwaka bo mbo baitilendelo ksa, la baitiekisomo mbeko, bakamwala la bakaluwa mbo bakaimila wewe mbo bambaka la Yesu eseke lomo. ¹⁴Kolaongoma enaka bo auwaka,atoemala eseke lomo libo, baiti luwa obinoisa lioi ango limoi. ¹⁵Bakafa bo ishosha iyotomowa lousa lo esongamelo, ani batobekana, ¹⁶Tokele isani loka lobe baito? loka iluwamane fololo la baito batotina be bambe ta Yelusaleme mbo ikesa imoi ifoenganisomo loka libo, la toiyangani ofeka yo ango iniyo. ¹⁷Kanga mbo totele bo ekala mbo bailekaka ale la liye lina ambe buto ango amoi, loka lo le lobeko loimeanaka ta kenge isiya. ¹⁸Ongoma bakata bo lioi la bakabeisa bo mbo, baihekaka la baiyekisaka ta lina liya Yesu lisiyo ango limoi. ¹⁹Ongoma Petelo la Yoani bakabinoisela bo ani, tolitise'nu lamba tolitise Mungu, tenakai lobeko lamo. ²⁰Yomba loka lo baai baluwi esu labe bakaok'e'su, toimbo tika obeka yo. ²¹La bakaotela bo londo lisiya la bakasombula bo ta ekandelo, loka batiena ango likutchi liofaya bo, loka lo baito likama, loka mbo batotina bambaka batosimola Mungu ta lobeko le lokakelomo. ²²Loka ono buto, bofoono bo liuwesi bokakelomo ye, ani akaosila oetisa miaka tuku inati. ²³Mbisa iyotika bo, Petelo la Yoani bakatuta baito bibo, la bakaoshamana la itotina yeke bekota la bakumi babekelaka bo. ²⁴Tambile eokaka bo ongoma, bakaila limiki ambe Mungu batotina eseke lomo mbo: Ngene, ono aka kela lobola, la nyele, la libande lifi, la itotina ye imbe, ²⁵Okabeka ta bonoko boya Dawidi bokowa wao, ise iso, la bolimo botanu mbo, mbo befindi be wenda be okelayeli la baito baoluka bieli lilingela loka loingi? ²⁶Bekota be wenda basiemala, batoolo baosongamana, baemaele Ngene la Kilisito. ²⁷Loka mbo bakasondjamana ta boki we loka loya Yesu, bokuwi wao botanu weke okauwako wo baina. Elode, la Pilato, la baito ba wenda eseke lomo la baito ba Isalaele. ²⁸Bakasondjamana okela itotina loka ini loka boo wao la lisangi liyao felo mbo ikelomo. ²⁹Nde kanikani, Ngene, tene londo libo la faka bekowa biyao ndole mbo baluwe la weli lioi liayo ta bofilili bototina. ³⁰Ani etoilowe boo likolo, loka lo liuwesi la loka lokela tokesa la bamwali ta lina lia bokowa wao botanu Yesu. ³¹Embaka bo batosembola, Esongamelo loka tuka tuka. Batotina bakawala la Bolimo botanu, la bofoka bakanangola lioi lya Mungu. ³²likama libaimieli bambaka batotina la botema bomoi la baenyeli ko bamoi. yomba mbo amoi ibo aokaomba la leka,aitobeka mbo lombe lange angene,kanga mbo bieka bitotina bimbe bibo lisanga. ³³Batomomu baka nangola la bofoka likama lobeko lo lifufuki liya Ngene Yesu, la lisungi lifi ambe bo batotina. ³⁴Katikati iye itotina yeitimba la buto aenoko leka, loka batotina be bambaka la bilanga, imbe e mbele, bakaungisa yo, la kakaya la falanga la loketi leke batchambitchaka layo. ³⁶Yosefe, Molewi a boki bo Kupulu, ono Batomomu bakafa ye lina liko Balanaba, litina mbo wana a beimo, ³⁷Ambaka la elanga, akaungisa la akaya la falanga felo ii Batomomu.

Chapter 5

¹Botolomé amoi, lina linde Anania, la boali inde Safila, bakatchambitcha elanga, ²Lani bakaisa botuku bo falanga bo kaoshaka bo. Boali inde aleko akaimila ongoma. Akaila botuku bo falanga akaya layo felo ii Batomomu. ³Ndjo Petelo akabeka linde mbo: Anania Satana aowalisa botema wao la lolanga mbo olimbeke boloimo botanu boya Mungu loka oise botuku bofalanga i liyoli li elanga lka longi? ⁴Le lokatikalaka yeiti yao? La ekasila elanga oungeisomo, itotina yeikamba ta bao bao? osela botema wao loka lokela ani tolengi? oibeki lolanga la buto nde obeke ndjo lolanga la Mungu. ⁵Eokaka Anania baoi be, akakpa ilingila akangba. Bowa bo likama bokaunda baito batotina. ⁶Kolaongoma liemba likaemala, bakaufa ye la tulu, bakatomowa linde lousa, bakaselia ye. ⁷Boali akaota, mbisa i saa isaso, ani ailuwi obko le lkaeta. ⁸Petelo akaiyola ye mbo, beisekei, otchambitchei elanga lino la le loketi? Akabeka mbo iii kola lo loketi. ⁹Petelo akabeka linde ani, oimilanei loka lolimbaka bolimo boya Ngene loka loingi? Tene, bakolo babeke baselia bolomé ao bambe ta boinda bo mbele, la batoila aleko owe ongoma. ¹⁰Kota saa amo akapkase ta bakolo binde, akangba.liemba bakaota, bakanya ye akaongba, bakatomoisa ye lousa, bakaselia ye ko tina la bolome inde. ¹¹Bowa likama bokaunda etanda lototina, la baito batotina be baokaka baoi bamo. ¹²Tokesa tofi la mbeko i limwali ikelomoko katikati i baito tandole ee bao ba Batomomu, la b bambaka batotina la botema bomoi ta balele baya Salomo.

¹⁴Baimieli bataliomoko ambe Ngene koeta be bafelo, likama li batolomé la baatali. ¹⁵Ongoma bakaila baito ba biale tandole, ani balalisi bo ta batamba la totoko loka mbo bolendela boya Petelo boete liokolo libo mbile emboetaka ye. ¹⁶Likama li baito ta boki tina la Yelusaleme bakasondjamana, ani batoliki baito ba biale, beke bambaka la belimo bebe, bakauwisomo batotina. ¹⁷La kanga ifi bakaemala la beke batotina bebambaka linde, baito etanda lo Basadukai, bakawalisomo la tokenene, ¹⁸La baunda batomomu la bakakesa bo ta mbele e ekandjelo. ¹⁹Ndjo lotiyo bokitomo boya Ngene akalikola beinda be bonyololo, akatomoisa bo, la akabeka libo mbo, ²⁰Kakai, aino emalakai okabeke la baito batotina baoi ba liwawi ta Tepelo. ²¹Ekaokaka bo ani, bakaota ta Tepelo la nongo, bakaekisa. kolaongoma kanga efi akakoma, la beke bambaka linde, bakata Etanda lototina, la Batoolo ba Isalaele, akafa ishoshla mbo bake okatomoisa batomomu ta bonyololo. ²²Basilikani bakaka bakakoma, baikanya buto ango amoi ta bonyololo, bakabinowa la mboli oya semoela kanga efi, ²³Toene bonyololo bokandomu la ewli la bakuki baemali batotina ta bitutu, la tokasombula beinda be bonyololo, toiyeni buto ango amoi. ²⁴Eokaka Kapiteni la bakuki ba Tepelo la kanga efi be baoi, bakakola obekabeka ta betema mbo lobeko le ltosila isani. ²⁵Nde buto amoi akaya mangu oya beisda mbo, tene! batolomé be otakai bo ta bonyololo, baemali i bonyololo baemali katikati i Tepelo batoekisa baito. ²⁶Lambisa Kapiteni la bakuki ba basilikani, bakaka la basilikani, la akaka la batomomu, tinga la bofoka; loka babangaka baito mbo batoya oyauma babuki. ²⁷La bakaya libo, la bakaemalisa bo katikati ii etanda. kanga efi akaiyola bo ani, ²⁸Toikafekilekenu mbo oiyelisakai ta lio lina? tene, kanikani owalisai Yelusaleme la liekisemi lino, la olangilei mbo ngelo i buto imbe likolo liso. ²⁹Petelo la Batomomu bakabinoisa mbo: iyengani liso olitisa Mungu tinga baito. ³⁰Mungu a baise biso aofufukisa Yesu, ono okaitai, tandolé okakemisa ye ta isandu. ³¹Mungu afoila ye likolo ta boo bolomé kee wana a bokota la bouwesi, lka lofa la Isalaele lokikolo lo botema, la limosilomu li bobbe. ³²Tombe baeni ba yo mbeko, la bolimo botanu aleko,ono Mungu akaesa ta beke batolitisa ye. ³³Tambile ekaokaka bo be baoi, bakasoma, bakalinga mbo baite ye. ³⁴Ndjo Bofalusi amoi, la lina mbo Gamaliele, boekesi bo ekela, ono alitisomoko la baito likama, akaemala ta ikumbe, la akaesa ishoshla batomose koni Batomomu. ³⁵La akabeka libo mbo: batolomé ba Isalaele, kelakai la weli loka lo be baito be. ³⁶Loka mbo felofelo Teuda akatomoa ani atobeka mbo ye buto bofi, la botuku bo batolomé kaka sobiana linde, lamba mia inati. Akaitomo, la batotina be batutaka ye baka melana la bakaenena bule. ³⁷Mbisa inde, basiyo baosonisa lina, Yuda la Galilaya akatomowa, la akaluta baito mbisa inde. ye aleko akanbga, la batotina be batutaka ye bakamelana. ³⁸Kanikani lobeka lino mbo , fowakai ta be baito be, la tikai bo, loka mbo weli la likuwa liye lifoe ambe baito lifoe litoseisama. ³⁹Yomba mbo ifoe ambe Mungu,oimbo longaioseisa liyo. La weli oimbakai be batonanisa Mungu. ⁴⁰Bakaimila ye, la esilaka boota batomomu lioi, bakauma bo fimbo, la bakafa bo lisaka mbo bainangolaka la lina liya Yessu bakasombula bo bakaaka. ⁴¹Kolaongoma bakatomowa ta esongamelo, ani batoomala loka bakatangomo mbo baengani osha soni la lina linde. ⁴²Ndjo baika tika oekisa basiyo batotina katikati e Tepelo la ta mbelo ibo la lonagolo mboli itanu mbo Yesu ambe Kilisito.

Chapter 6

¹Tabasiyo bamo lokeki lo baeki lokamba likama, la Bayuda beke bambaka batobeka lioi li liela, baka bekabeka lka lo Baela, bataali bakaongbelo balomé katikati ibo baitianya bieka tambile eanaka bo bieka i lisiyo la lisiyo.

²Kolaongoma baliou la baele bakasondja likama li baeki, la bakabeka mbo, yeiyengani mbo esu totike oekisa lioi liya Mungu loka lokela likuwa ta mesa. ³Kolaongoma, banduku, lingakai batolomé bosambale katikati ino, baito ba lokuku loolo, be bawalila bolimo, la weli, la totota bo ta le likuwa. ⁴Ndjo esu totota ango betema ta basemboli la onangola lioi. ⁵Lioi liamo likaomalisa baito likama, la bakatchakola Setefano, botlomé ono awalaka la limeli la bolimo botanu, la Filipino, la Polokolo la Nikanola la Timona la Palamena la Nikola bo aengani, buto a boki bo Atiokiya. ⁶Bakaemalisa bo felo i Batomomu, la esilaka bo losombolo, baka taliela bo bao. ⁷Lioi lya Mungu likaula, la loketi lo baeki ba Yelusaleme lokawala likama fafo, la likama li babanga bakalitisa limeli liamo. ⁸Setefano, ono awalaka la ngbengbele la bofoka, ambaka atowa tokesa la bamwali katikati i baito. ⁹Nde bamoi ta esongamelo leke lkatomo mbo esongamelo lo Batanu, la bakulene, la Balesandaliya, la beke bakafowa ta kailikiya, la Asiya, bakaemela lani batotana fiyé la Setefano. ¹⁰Nde baikaengana oeta weli bo Bolimo weke akambaka ato beka libo. ¹²Bakasomima baito, la batoolo ba boki la baandiki. bakaya la bakaunda ye, bakaka linde katikati i Esongamelo, ¹³La baemalisa baeni ba lolanga. bo bakabeka mbo buto ono aitotika obeka mbeko iyoseola eseke lotanulo bikela. ¹⁴Loka toсила ooka ye atobeka mbo Yesu ono, buto a Nasaleta, atoita eske le, la atokikolia befono bikafaka Mose esu. ¹⁵Batotina bakangala se ta Esongamelo bakamoila, la bakaena bombo winde kee bombo bo Bokitomo.

Chapter 7

¹Bokumo bofi bokabeka: Mbeko imbe amboko ani? ²Setefano akabinoisela bo: Banduku batolome la ba afa okakai! Mungu a bofoka akaenena la ise iso Abalayama, mbile embakae ta Mesopotaniya, felo inde iyongala ta Halana; La akabeka linde mbo: ³Fowaka ta boki wao la bofindi wao, la kaaka ta boki weke lotoenisa lao. ⁴Akafowa ta boki bo ba Kaladi, la akangala ta Halana. Onga, mbisa ii lingba liya Ise inde, Mungu akaetisae ta boki we botongalae kanikani; ⁵Aikafakae leka ango lomoi ta boki wamo, oto ango eseke lotela likolo, la akalakae loka lofae leka, ta bofindi winde mbisa inde, imbe ani eikambakae la wana. ⁶Mungu akabeka ani: Bofindi winde bombo ngalaka ta boki bo beenda; Batootisae ta bokowa la batookisa bo wale basiyo miya inati. ⁷La bofindi weke botokisomo wale, eii ndjo loto sambisa bo, Mungu aobeka ongoma. Mbisa ii yonga, batotomowa, la batokuwelei ta le eseke. ⁸La Mungu akafa la Abalayama liyokani liyotena itombe; la aleko, Ablayama, akabota Isaka, akatenae itombe lisiyo li bonanei; Isaka akabota Yakobo la akatenae itombe, la Yakobo akabota bangau liou la baele. ⁹Bangau, bakaokela Yosefe liiya, bakaungisae loka lotolomo ta Egitipo. ¹⁰La Mungu akambaka linde, la akasombuelae ta bomusi betotina; akafae weli la akaosha ngbengbele felo iya Falao, bokota bo Egitipo, la akatae bo Egitipo la mbele inde etotina. ¹¹Semba emoi ekaya ta boki bo Egitipo, la aleko ta Kanana. La ngandi imbaka bofi, baise bibo baikaoshaka ango leka loola. ¹²Yakobo akaoka mbo bakoke bambe ta Egitipo, la akatoma baise bibo mala ee felo-felo. ¹³La mala ee baele, Yosefa akaluamana la banduku binde, la Falao akaluwa mbo akambaka ta bofindi woko. ¹⁴Yosefe akatoma bake okaluka ise inde Yakobo, la bofindi winde bototina, yeke imbaka la baito tuku bosambale. ¹⁵Yakobo akasuliwa ta Egitipo, oko engbakae, la aleko la baise biso; ¹⁶La bakalomo ta Sikema, la bakatae ta mbila yeke Abalayama asombaka, la loketi lo bakute, ta bana baya Hamola, ise aya Sikema. ¹⁷Mbile ekamba tina loka loenganisa lolakomo leke Mungu awaka ambe Abalayama, la baito bakamba ba bule ta Egitipo, ¹⁸tii kani etomoaka bokota bosiya, ono aikaluaka Yosefe. ¹⁹Bokota wamo, akamba la baenyeli babe loka lo bofindi wiso, akaokisa baise biso wale, tina ango mbo aite bana binde, loka mbo baiyuwaka ale. ²⁰Ta mbile amondjo, Mose abotomoko, ono ambaka bolo ta baiso baya Mungu, akalesomo tengai isaso ta mbele eya ise inde; ²¹La, ta mbile ekusomoko ye, boseka boya Falao akaosae, la akakondisae kee wana inde. ²²Mose akaekisomo ta weli bototina bo baito ba Egitipo, la akambaka la bofoka ta baoi la bakuwa. ²³Akambaka la miaka tuku inati, mbile ekatakae ta botema winde loka lokaena banduku binde, bana ba Yisalaele. ²⁴Akaena amoi batoenisae wale, la aka soma, loka loya ono bakambaka batoenisae wale, la akauma oko buto a Egitipo. ²⁵Akaenyela kembo banduku binde bamboluaka kembo Mungu ambo sombulaka bo ta boo winde; ndjo baikaluwaka. ²⁶Lisiyo lisiya, akaoshamana aiteni ibo ani embaka bo batonana, la akaima bo bambe la kimia; Akabeka: Banduku, ombei banduku; Loka loingi otonanai amoi la osiya? ²⁷Ono ambaka atokisa buto linde wale akachindjae, la akabeka: Ndai akaselo bokota la bosambisi wiso? ²⁸Olangi oitei, ani oitaka lao ta mbele buto a Egitipo? ²⁹Ta liö lioi, Mose akakimbiya, la akaka okangala ta boki bo Mediane, elo abotaka bana baele. ³⁰Mbisa ii miaka tuku inati, bokeitomo amoi akaenamana linde, ta liombe le ta longo lo Sinai, ta litundulundu li imbe ta isandu ikikelike. ³¹Mose, akaena ongoma, akmwaala ta lioko lieneni, la, ani ekakomakae onga tina loka lo moila, akaoka limiki liya Ngenelitobeka: ³²Lombe Mungu a baise bao, Mungu aya Abalayama, la Isaka la Yakobo, la Mose, akamba la bowa, aikaengana ango omoila. ³³Ngene akabeka linde mbo: Foyaka lipapa ta bakolo bao, loka eseke leke ombe imbe nyele itanu. ³⁴Lofoena bomusi bo baito bange beke bambe tab Egitipo, la lofooka bileli bibo, la loosuluwa loka loya fungola bo. Kanikani, kaaka, lototomowa ta Egitipo. ³⁵Mose, ono bafekakae, obeka mbo: Ndai akatowe bokota la bosambisi wiso? Ye ndjo Mungu akatoma kee bokota la kee bofoi ta lisungi liya bokeitomo ono akaenenaka linde ta isandu ikikelike. ³⁶Ye ndjo akatomoisa bo ta Egitipo, la tokesa to limwali ta boki bo Egitipo, aiteni ii libande linenu, la ta liombe, miaka mia-inati. ³⁷Oko Mose ndjo akabeka la bana ba Yisalaele mbo: Mungu atoemalisele'enu Bonangoli kee ei aiteni ii banduku bino. ³⁸Ye oko ambaka aiteni ii mbele ee Mungu ta liombe, la bokeitomo ono asumuliaka linde longo lo Sinai, la baise biso aleko, ye akaosha baoi ba liwawi loka loofa liso. ³⁹Baise biso baikamba ilitisa ye, la bakachindja ye fangi esiya, la betema bibo bikabinowa ta Egitipo. ⁴⁰Bakabeka la Alona mbo: Kelelekesu ba mungu beke batoka telo iso; loka loya Mose ono akafoye'su ta boki bo Egitipo, toluwi lamba loni lobeko loka tomoela ye. ⁴¹Ta basiyo bamo bakakela ekeko kee wana a ngombe, la bakaesa baano ta ekeko lamo, la bakaomala bakuwa ba bao bibo. ⁴²Mungu akakikowa la akatika bo osembola tolonge to bese, ani ikaosila osonomo ta kasa ii banangoli mbo: Enu okanakai nama yeke ikaotomo la liano liange miaka miaka tuku inati ta liombe, Enu baito ba Yisalaele? ⁴³Ofoilai mbele eya Moleke, la ilonge iya mungu Lefana, bikelekenda bieke okakelai loka losembola yo. Lotokese'nu elo mbisa ii Babilona. ⁴⁴Baise biso bakambaka la mbele Mungu ee bobekeli ta liombe, ene ekashomo ta baenyeli baya Mose. ⁴⁵La mbisa, baise biso bakaila yo eseke lomoi la Yosua ta boki bo bofindi bieke Mungu akafoya felo ii baise biso. Imbaka ongoma Kota basiyo baya Dawidi. ⁴⁶Dawidi akailomo ta Baiso baya Mungu la akalengila mbo aoshele Mungu aya Yakobo bongaelo; ⁴⁷la Salomona ndjo akashoelae mbele. ⁴⁸Ndjo ono

Aeti-Likolo aitongalaka ta mbele ene ikashomo la bao ba baito, Kanda emoi ani bonangoli akabeka mbo: ⁴⁹Bose bombe keka ii bokota winde, wenda bombe etelelo lo bakolo bange. Ngene aobeka mbo: otoshuelei mbele eni kanda? Loni eseke lombombaka efeumelo lange? ⁵⁰Boo wange boikeli yo mbeko itotina? ⁵¹Enu baito ba bochue bofoka! Bapakano ba betema la batoi! Enu otoemaelai Bolimo Botanu, Enu la baise bino. ⁵²Baise bino bakaenoko okisa ndai wale ta banangoli? Bakaita beke bakanangola felo ii loyo loya Boengni; ono akakesei ye la okaitaiye, ⁵³enu beke okaoshai bikela bikafomo ta benoko be bakeitomo la oikalitisai yo. ⁵⁴Ekaokaka bo mbeko yamo, bakaoka bobe ta betema bibo la balelae baino. ⁵⁵La Setefano akawalaka la Bolimo Botanu, akamoila bobe, la akaena bofoka boya Mungu, la Yesu aemali ta boo bolome boya Mungu. ⁵⁶Akabek mbo: Lofoen a Bose olikolomo, la Wana a Buto aemali ta boo boya Mungu bo bolome. ⁵⁷Bakakanda batoi bibo, la bakambaka la bamiki bafi, la bakakenda mangu mangu ta botema bomoi ambe ye. ⁵⁸Bakakusae lousa lo boki, la bakaumae babuki. Baeni bakata tulu ibo ta bakolo baya Wana botolome amoi lina linde Saulo. ⁵⁹Kola ongoma, bakaumae Setefano ba buki, oko ambaka atosombola mbo: Ngene Yesu, osaka bolimo wange! ⁶⁰La akasuluwa labaluwi binde, la akamama la limiki lifi mbo: Ngene, oitangelaka bo we bobe! Ekaolaka obeka ongoma akakpa ilo.

Chapter 8

¹Saulo akaimila lingba liya Setefano. Ikambaka, ta liö lisiyo, bomusi bofi oemaela Mbele ee Mungu ee Yelusaleme, la batotina, sakolo ko batomomu, beke bameyaka ta fangi ee Yudeya la Samaliya. ²Batolome beke baengani, bakaomba Setefano, la bakalelae ta iyeli ifi. ³Saulo ta fangi inde, akaokisa wale mbele ee Mungu; Oota aiteni ii mbele, la akaunda batolome la bataali, la akakusa bo ta bonyololo. ⁴Beke bameyanaka bakaka biseke la biseke, ani batongola mboli itanu ii lioi. ⁵Filipo, akaka ta bloki bo Samaliya, loka lonangola Kilisito. ⁶Banginda batotina bakambaka la keba ta yeke Filipo abekaka, mbile baokaka la bakaena tokesa chueke akelaka. ⁷Belimo be lilo bekafowa la belimo bebe be bule, ta limami la bauwe bafi, la beke baikambaka batokenda la bilema bakauwa. ⁸Ikamba la liomali lufi ta aiteni ii boki wo. ⁹Ikambaka ta boki buto amoi lina linde Simona, ono ambaka buto a lokuku, ambaka buto a bate fafo, la akambaka atomwalisa baito ba Samaliya. ¹⁰Batotina, kowakola ta ono bokikelike kota bokonde, batookae la likebi, la bakabeka mbo: Ono ambe la bofoka boya Mungu, yeke ikatomo mbo bofi. ¹¹Bakambaka batookae la likebi, loka akambaka atomwalisa bo ta bakuwa binde ba bate. ¹²La, tambile bakaimilia ambe Filipo, ono akabekelaka bo mboli itanu ii bokota boya Mungu ta lina liya Yesu Kilisito, batolome la bataali baka lufiomo. ¹³Simo engene akaimila, la mbisa iyo lufiomo, aikatikele Filipo, la akaenaka ta limwali tokesa la bamwali yeke imbaka itokelomo. ¹⁴batomomu, beke bambaka ta Yelusaleme, bakaoka mbo Samaliya bafoimiliya lioi liya Mungu, bakatoma Petelo la Yoani. ¹⁵Bo, bakakoma ta baito ba Samaliya, baka sombola loka libo loka baoshe Bolimo botanu. ¹⁶Loka baikaoshaka koni bilimo botanu, baka lufiomo ango ta lina liya Ngene Yesu. ¹⁷Kola ongoma, Petelo la Yoani bakatelela bo bao, la bakaosha Bolimo Botanu. ¹⁸Mbile Simona akaena mbo Bolimo Botanu bokafofomo ta litomu li bao li batomomu, akafa bo falanga ao bakute, ¹⁹akabeka mbo: Fekei aleko we bofoka, loka mbo ono aleko lombotelakae bao, aoshe Bolimo Botanu. ²⁰Petelo akabeka linde mbo: Tikaka bakute bao baseisame lao eseke lomo, loka otoenyela keembo liano liya Mungu liengani oosomo ta loketi lo bieto! ²¹Oiti la leka ango lomo ta lobeko le, loka mbo botema wao boiti bolo felo iya mungu. ²²Kikowaka ta bobo wao, la lengilaka la Ngene loka baenyeli ba botema wao imesilomo, yomba mbo itoengana; ²³Loka lofoena kembo ombe ta likasi la okandomu ta bobo. ²⁴Simona akabinoisela mbo: Sembolaka owe angene Ngene loka lange, loka mbo yeikomelekei otutana la'ani okabeka. ²⁵Mbisa iyobeka ta lioi liya Ngene, la mbisa iyonangola, Petelo la Yoani bakabinowa ta Yelusaleme, la'ani bato nangola mboli itanu ta beki be bule bi ba Samaliya. ²⁶Bokeitomo amoi aya Ngene, akabeka la Filipo, ye mbo: Emalaka, la kaaka ta fangi esiya, ta ndole ene ekaka ta Yelusaleme la Gaja, ene embe leombe. ²⁷Akaemala, la akaaka. Tene, Boetopia, bokuku bo bataali, buto bouku, bokota botaali bo Etopia, bokuki bo biengo bi loketi binde bitotina, akafowa ta Yelusaleme loka losembola, ²⁸atobinowa, la akangalakase ta Mobilete winde, la'ani atotanga lokasa loya bonangoli Isaya. ²⁹Bolimo bokabeka la Filipo mbo: Kaaka, la komaka tina lawo Mobilete. ³⁰Filipo akaka mangu, la akaoka Boetopia atotanga Bonangoli Isaya. Akabeka linde: Oluwile yeke ototanga? ³¹Akabinoiselae mbo: Eni kanga loengani oluwa, la'ani buto aitaka beisei? Akata Filipo lioi alile la angale linde eseke lomo. ³²Ekende lo lisonomu ene akambaka atotanga ikambaka ani: Baoka linde kee bokoko ta eseke leke batoitaka nama; kee wana a bokoko ono aitobeka felo iya ono atotenae fuu, aika'asola ango bonoko winde. ³³Aiteni ii loeneno bule linde, ndjo lisambisomu linde likaemalisomo. La bofindi winde, ndai atomoila bo? Loka liwawi linde liosila ofoyomo ekee ta wenda. ³⁴Bokuki bo botaali akabeka la Filipo: Loolengila lao, Bonagoli atobeka loka loya ndai? Atobeka loka linde andene, ao loka lo buto asiya? ³⁵La'ani Filipo, akalikola bonoko la akaakola ta lo ekende, akabeisae mboli itanu iya Yesu. ³⁶Ani embaka bo batokenda ta ndole ibo, bakakoma ta baye. La Bokuki bo botaali akabinoisala mbo: Tene baye ingi imbo fekilekei mbo lo lufiomo? ³⁷Filipo akabeka linde mbo: Yomba mbo okafoimila ta botema wao bototina, itoenganisomo. Bokuki bo bataali akbinoiselae mbo: Lofomila mbo Yesu Kilisito ambe Wana aya Mungu. ³⁸Akaemalisa Mobilete; Filipo la bokuki bo botaali bakasuluwa bowa baele ta baye la Filipo akalufiyae. ³⁹Mbile ekatomoaka bo ta baye, Bolimo boya Ngene bokaila Filipo, la bokuki bo bataali aikaena ale ye. Ta liomali, akatuta ndole inde, ⁴⁰Filipo akambaka Azoti la akaaka kota Kaisaliya, ani atonangola ta beki betotina bieke ambaka atoeta.

Chapter 9

¹Ta mbile Saulo, ofeuma lisiya la liyembu li liitomu oemaela baeki baya Ngene, akaka ambe kanga eya Mungu, ²la alengilaka kasa loka lo mbele eya Mungu ene ee Damase, la litina mbo: Yomba mbo o'onyaka baito la mboli ilo ii bikela, batolome lamba bataali, ambotolaka bo baundamane la Yelusaleme. ³Ani embaka ye ta ndole, la asumaka tina la Damase, la mala emoi liyangangi likafowa ta lobola lika anganga pembeni inde. ⁴Akakpa ilingila ta nyele, la aokaka limiki limoi litobeka linde: Saulo, Saulo, loka loingi ototeswei ani? ⁵Amutolaka: Owe ase ndai, Ngene? La Ngene akabeka: Lombe ono ototeswa ye. ⁶Akabilima la aundaka itumbo, akabeka: Ngene osami lokele ingi? La Ngene akabeka linde: Emalaka, otaka ta boki bofi, la batobeka lao yeke oengani okela. ⁷Batolome bee akendaka libo bangalaka; baokaka limiki, la baitiyena ango buto amoi. ⁸Saulo akaemala ta nyele, la, ango ani baiso bibo bafongwanaka baitiena leka; bakaunda ye ta boo, la bakaka ta Damaseke. ⁹Ambaka basiyo basaso ndoena, la aitila la aitimwa. ¹⁰Imbaka ta Damaseke boeki bomoi lina linde Ananiya. Ngene abekaka linde ta saki: Ananiya! Ei ono, Ngene! ¹¹Ngene akabeka linde: Emalaka, kaaka ta ndole fangi ee boo bolome, la lukaka ta mbele eya Yuda, buto amoi akumo Saulo. ¹²Ta mbile esombolaka ye, la akaena ta saki botolome amoi lina linde Ananiya, aotaka, la atalielaka ye baoo, loka mbo aene lisiya. Ananiya amutolaka: ¹³Ngene, lokaka ta baito likama bobbe bototina weke bokelaka ye baengani bao ta Yelusaleme; ¹⁴imbe eke la befoka, ta fangi ee bakanga baya Mungu, loka loundamanisa itotina la lina liao. ¹⁵Ngene abekaka linde: Kaaka, loka mbo ono botolome aomba ekuwelo leke lokaotchakola, loka lo'otola lina liange ta wenda, felo ii bekota, la felo ii bana ba Isalaele; ¹⁶lomboenisaka bo itotina yeke baengani lo'oko bomusi loka lo lina liange. ¹⁷Ananiya atomowaka; ta mbile ekomaka ye ta mbele, atalielaka Saulo baoo, ani atobeka : Saulo, nduku ange, Ngene Yesu, ono aenenaka lao ta ndole ene oyelaka, aotomei loka oene lisiya la owalismo la Bolimo Botanu. ¹⁸Kota mbile amo, ta baiso binde kee mboso, la aenaka lisiya. Aemalaka, la alufiomoko; ¹⁹mbisa aundaka bieka, bofoka, la bofoka bokaya ta bindo. Saulo atikaka basiyo bakikelike la baeki beke bambaka ta Damaseke. ²⁰Kota elo mbile anangolaka ta esondjamelole leke Yesu ono Wana aya Mungu. ²¹Batotina beke baumbakelala ye bambaka la limwali, la babekaka: Oiluwi ono atesweke'nu ta YElusaleme ambaka ota lieye lina, la aitiya eke loka lo'otolabo baundamane felo ii bakanga baya Mungu ba litina? ²²Ta mbile Saulo ambaka la bofoka lisiya la lisiya, akakolokanisa Bayuda beke bauwaka ta Damaseke, ounisa mbo Yesu ambe Kilisito. ²³Ta botuku bo mbile emoi, Bayuda baokanaka loka mbo baite ye, ²⁴likita libo limbaka likolo li liluwi liya Saulo. Batchungaka beinda lowa la lotiyo, la litina mbo bafoye ye liwawi. ²⁵Ta lotiyo lomoi baeki bakaunda ye, la basuluwaka ta etutu, aiteni ii itchungu. ²⁶Ta mbile ekaka bo ta Yelusaleme, Saulo aundamanaka libo; bo batotina bambaka lobango ye, la ndoenyela mbo ambaka boeki. ²⁷Kola ongoma Balabase, aosomoko linde, aundaka ye felo kota batomomu, osemola bo ta ndole aniki Saulo aenaka Ngene, abekaka linde, la loka loingi ta Damaseke anangolaka ndobanga ando lekata lina liya Yesu. ²⁸Akaka la ayaka libo ta Yelusaleme, la abekaka la bofilili bototina ta lina liya Ngene. ²⁹Abekaka aleko la aitanaka la Balenisite; la beke balukaka bafoye ye liwawi. ³⁰Banduku, eokaka bo, batolaka bo ta Kaisaliya, la lokambo bake ta Talase. ³¹Mbele eya Mungu embaka la kimia ta Yuda itotina, Galilaya la Samalita, bakaishimiya la bakendaka la bowa boya Ngene, la aimilaka la limoili li Bolimo Botanu. ³²Aniki Petelo amoilaka batanisomu batotina, asuluwaka aleko beke bambaka ta Lide. ³³A'anyaka botolome amoi lina linde Enaye, alali se likolo li litamba miaka bonane, la abundukalaka. ³⁴Petelo akabeka linde: Enaye, Yesu Kilisito atouwiso we; emalaka, la komanyaka litamba liao. La mangu aemalaka. ³⁵Baito batotina ba Lide la Salo aenaka bo, la bakikowaka ambe Ngene. ³⁶Imbaka ta Jopa, ta baeki, botaali amoi lina linde Tabita, litina mbo Dolokase: Akelaka bakuwa likama la bafaefi. ³⁷Ta mbile amo ambaka la wale, la angalaka, mbisa iyokpelisa ye, batikaka ye ta ekende lomoi lo mbele lo likolo. ³⁸Aniki Lide tina la Joep, baeki, akaoka mbo Petelo a'anyaka, atomaka batolome baele ambe ye, loka lo osombola oya ambe bo lo mangu. ³⁹Petelo akaemala, la akaka la be batolome. Ta mbile ekomakabo, bakaanda bo felo ta mbele ee likolo. Beke batotina bakaongbelo balome balelaka tina linde, la bakaenisa biongo, la tulu, bieke Dolokase akelaka ani akombe libo la liwawi. ⁴⁰Petelo atomoisaka bo batotina lousa, akauma baluwi ta nyele, akasombola; akakikowa fangi ee bindo, akabeka: Tabita, emalaka! Akalikola baiso, la akaena Petelo, akangala se. ⁴¹Akatambaye boo, la akaemalisa ye. Akata lisiya batanisomu la bataali beke bangbeeli balome, la akaenisa bo buto ono akaoyayowa. ⁴²Yamo iluwanaka ta Jopa itotina, la likama bakaimiela Ngene. ⁴³Petelo aumowaka mbile emoi ta Jopa, ambe buto amoi lina linde Simona.

Chapter 10

¹Ikambaka ta Kaisaliya botolome amoi lina linde Koloneli bokota bo basulikani miya emoi... ²Botolome oko ambaka boengani la atobanga Mungu, la mbele inde etotina; Akambaka atowa baano ba ngandi ta baito la akambaka atosembola Mungu mbile etotina. ³Ta mbile ee libwa ta lisiyo, akaena kpangbebe ta lienesi bokeitomo boya Mungu atoota ambeye, la akabeka linde mbo: Koloneli. ⁴Atomolaye, la akamba la bowa, akabinoselae mbo: Imbe ingi Ngene? La bokeitomo akabeka linde mbo: Basemboli la baano bao ba ngandi baolila ambe Mungu, la aokombukowe. ⁵Tomaka kanikani batolome ta Yafo, la baye la Simona, ono akatomo mbo Petelo; ⁶Angali ta eseke loya Simona, ono mbele embe tina la libande lifi. ⁷Mbile bokeitomo akabekaka linde akaoka, koloneli akata bakuwi binde baele, bosilikani amoi bolo ta beke bakambaka batoundamana linde; ⁸La mbisa iyobekela bo itotina, akatoma bo ta Yafo. ⁹La otombale wamo, oko embaka bo ta ndole la'akakoma tina la boki, Petelo akalila likolo loka asembole ta mbile ee liambe. ¹⁰Akaoka semba, la akambaka layeme iyola. Mbile batokomanyelae bieka akakpa libei. ¹¹Akaena bose bokafungoamana la leka lomoi kee lokandomu ta bikende binati, Litosuluwa, kota nyele, ¹²ikambaka la bitotina inati la nama yeke itolandaka ta nyele la noli ii bose, ¹³la akaoka limiki limoi likabeka linde mbo: Emalaka, Petelo, itaka la laaka. ¹⁴Petelo akabeka mbo: Ngene, loka mbo loiyengani ola yeke imbe lilo la bobe. ¹⁵La mala ee baele akaoka limiki ambeye mbo: Yeke mungu akaotanga yo bolo oyengani omoila yo kee lilo. ¹⁶Ikambaka itokoma kota mala isaso; la mbisa iyonga, leka lomoi loka binowa ta bose. ¹⁷La Petelo aikaluwaka engene owenyela litina li lienesi leke akaenaka, tene batolome baotomomo la Koloneli, bakaiyola mbele eeya Simona, bakakoma ta boinda, ¹⁸la bafoiyola la limiki lifi lamba onga ndjo ekangalaka Simona, ono akatomo mbo Petelo. ¹⁹Ani imbaka Petelo ndo enyelisa loka lo lienesi, bolimo boka beka linde mbo: Tene, batolome basaso bato'iyolowe, ²⁰emalaka, la suluwaka la kaaka libo oitaka feye, loka eii ndjo loka toma bo. ²¹Petelo akasuluwa la akabeka libo batolome mbo: Tene lombe ono otulukai ye; lina litina likaese'enu? ²²Bakabinoselae mbo: Koloneli, bokota bobasilikani mia, buto bolo la obanga Mungu, ono bofindi bototina bo ba Yuda batobeka linde, akaenisomo la bokeitomo loka oke ta mbele inde, loka ooke baai binde. ²³Petelo akaotisa bo la akangilisa bo. Botombale, akaemala la akaaka libo bamoi ta banduku ba Yafo bakakenda linde. ²⁴Bakomaka ta Kaisaliya lisiyo lisiya. Koloneli aumbakelaka bo, la ataka baise binde la basao binde batotina lioi. ²⁵Ta mbile eotaka Petelo, Koloneli akaka felo inde, akpaka ilingila ta batindi binde. ²⁶Petelo akaemalisa ye, la akabeka: Emalaka; ei aleko, lombe botolome. ²⁷La lobekano linde, akataka, la a'anyaka baito likama basondjamani. ²⁸Oluwi, ebekaka ye, afekilaka Moyuda bomoi aundamanaka la buto a esika la katikati inde; la mbo Mungu akabeisei leimoilaka buto kee ikoka ii lilo. ²⁹Loka lo'ongoma owe angene akatei lioi; lotofelisowe loka lo lina litina otomekei loluke. ³⁰Koloneli akabeka: Imbe la basiyo banati, kota ene mbile, losombolaka ta mbele ange ta mbile ee saa ee libwa; moilakai, botolome amoi abatisomu tulu etongala-ngala felo yange, la akabeka: ³¹Koloneli, lisomboli liao liosila omutolomo, la Mungu afoenyela bafaefi bao. ³²Tomaka ta Yafo, la Simona ayeke, ono atotomo Simona, embe tina la libande lifi. ³³La mangu lo'otoma ye ambowe, la bolo fafo ekaesa ye eni. Kanikani tombe esu atotina felo iya Mungu, loka loumbakela ye itotina Ngene atomeke'su tobeke. ³⁴Kola ongoma Petelo, alikolaka bonoko la akabeka: La wewe, loluwi mbo Mungu aimbokela leka ango lomoi ofoya buto amoi, ³⁵ta wenda bototina ono atobanga la ono atokuwela liengani lieke lilo-lilo. ³⁶Aotoma lioi ta bana ba Isalaele, la obeisa bo kimia iya YesuKilisito, ye ono ambe Ngene aitotina. ³⁷Oluwi yeke itotina ikomelaka Yuda itotina, mbisa iyoandja ta Galilaya, ta nduka ee lilufi lieke Yoani alufiaka; ³⁸oluwi ani Mungu atouwabaito Bolimo botanu la bofoka boya Yesu ono a Nasaleta, ono akaka eseke la eseke okela bolo la ouwisa beke batotina bambaka la belimo bebe, ta mbile Mungu ambaka linde. ³⁹Tombe baenisi ta itotina yeke akelaka ta boki bo Bayuda la Yelusaleme. Baitaka ye, bakandanisa ye ta isandu. ⁴⁰Mungu ayayoisaka ye lisiyo li basaso, la akabeka linde aenene, ⁴¹inga ango ta baito batotina, tabaenisi beke batchakolomoko felo la Mungu, liso beke tolaka linde la omwa linde eseke lomoi, mbisa inde iyoyayowa ta bangbei. ⁴²Akalakesu lonangolo lo baito la lotatolo mbo ye ono ambe Botchakolomu boya Mungu kee Bosambisibo baito ba liwawi la bangbei. ⁴³Banangoli batotina bambobekaka loka linde mbo baimili binde batotina bambo'oshaka lo mesilomo lo bebe loka lo lina linde. ⁴⁴Kani Petelo ambaka atobeka mbeko ye, Bolimo Botanu bokpa likolo libo atotina bambaka bato'oka lioi. ⁴⁵Baimili beke bayaka la Petelo ndole emoi, bo baito bakaotenomo itombe, bakamwala mbo liano li Bolimo Botanu lifoutamela bapakano aleko. ⁴⁶Lokambo bafo'oka bo lobeko la baai basiya, la losimolo Mungu. Ta mbile amo Petelo akabinoisa mbo: ⁴⁷Buto aluwi lofeko baye loka lo lolufiomo beke baka'anya Bolimo Botanu kee esu? ⁴⁸Akalaka bo mbo balufiomoko ta lina liya Yesu Kilisito. Bakalengila bo mbo akolo libo iniyo ii basiyo.

Chapter 11

¹Batomomu la banduku bembaka ta Yuda bakaoka mbo bapakano bafoimila lioi liya Mungu. ²Mbisa iya Petelo olila ta Yelusaleme, beke batenomoko itombe bakata fiye linde mbo; ³Oiyoti ta mbele e batolome beke baitenomou itombe, la oola eseke lomoi libo. ⁴Petelo ndjo akakola, la akaekisa mbeko itotina mbo, ⁵Ei lombaka elo ta boki bo Yafo osembola, lokaena lienesi. Lokaena leka osulua ta lobola kee tulu efi la boliki ta bako banati batotina, la ikakoma tinatina lange. ⁶Lokamoila elo munga, lokaena nama i wenda i bakolo banati, la nama iyokale, la nama yeke itolanda la soolo, la noli ilokonda. ⁷..... ⁸La lobekaka: Oto, Ngene, ta lisiyo ango limoi tokaka la lokoso liimeli yeimbo'otaka ta bonoko wange. ⁹La loka mala ee baele limiki liokanaka ofowa la likolo ta lobola: Yeke Mungu akaobeka itaanisomu, oimilaka yo kee ikoka. ¹⁰Yamo imbokomaka kota mala ee isaso; la itotina iwomoko ta lobola. ¹¹Moilakai, kanikani batolome basaso batomoko ta Kaisaliya ambei oenisamana felo ii boinda bo mbele ene bombaka. ¹²Bolimo bobekaka lange mbo loka libo la ndobanga batolome liambe mbo obee bakende lange, n la totaaka ta mbele eya Koloneli. ¹³Botolome abeiseke'su ani eenaka bo mbele bokitomo oenena ambe ye la lobeko: Kesaka baioi ta Yafo, la kelaka bofoka oese Simona, ono lina linde Petelo. ¹⁴Ambobeisokowe ndjaso yeke iyengani ouwisowe, owe la mbele ao etotina. ¹⁵Ta mbile emalekei obeka, Bolimo Botanu bosuluwaka likolo libo, kee ani bosuluwaka ta liako. ¹⁶La lokaenyela ta bee baioi baya Ngene: Yoani alufiaka ta baye, la enu ase, otolufiomoi la Bolimo Botanu. ¹⁷Loka Mungu alamolaka bo mbo likolo limoi lieye limbe ambesu beke toimilaka Ngene Yesu Kilisito, ei, loengani oemaela Mungu? ¹⁸Mbisa iyo'oka ongoma bangalaka haii, la basimolaka Mungu, obeka mbo: Mungu aofoya ishosha ta Bapakano bakikoise liwawi; la litina mbo bambe la liwawi li laya-laya. ¹⁹Beke batotina bameyanaka bakaya loka loya Setefano bakaka kota Foinike, ta botungu bo Kupulu, la Antiokia, anangolaka lioi limoi ta Bayuda. ²⁰Imbaka ta mbele amo katikati ibo batolome bamoi ba Kupula la Kulene, ndai, ayaka ta Antiokia, bakatoma ye aleko ta Baela, la Ngene Yesu. ²¹Boo boyo Ngene bombakai lbo, la botuku bo likama bo baito baimilaka la bakakikowa ambe Ngene. ²²Iyeli iyotaka ta batoi ba bekota be mbele ii Mungu ii Yelusaleme, la batomaka Balanabase kota Atiokiya. ²³Mbile ekomaka ye, la akaena ngbengbele eya Mungu, aomalaka, la akanangoela bo lotikalo la botema bomoi bokandamane la Ngene. Ta mbo imbaka botolome bolo, ²⁴awali la Bolimo Botanu la liimeli, la linginda li baito likama litutaka Ngene. ²⁵Balanabase akaka ta Talasisi, loka lo'oka Saulo; ²⁶la, a'anyaka ye, ayaka linde ta Atiokiya. Ta mwaka bomoi, bakasondamana eseke lomoi ta likita li mbele ee Mungu, la baekisaka baito likama. Imbaka ta Atiokiya mbo: Loka lo mala ee felo-felo; baeki batomoko Baimieli. ²⁷Kota mbile amo, banangoli basuluwaka ta Yelusaleme la Atiokiya. ²⁸Amoi ibo, lima linde Agalusi, aemelaka, la abekaka la Bolimo itomba la semba emoi efi-efi etomba ta wenda bototina. Akomaka, ta liko, sekala iya basiyo baya Kolode. ²⁹Baeki baenyelaka bakuwelaka lotomo, buto la buto oengana la lioli linde, bosungi bomoi ta banduku bunde be bambe ta Yunda. ³⁰Bayaka ta bokumi la ball baya Balanabasi la Saulo.

Chapter 12

¹Kota mbile amo, bokota Elodeaemalaka loka lo'okela bekota be mbele Mungu bobbe, ²la akaita Yakobo, la nduku aya Yoani. ³Oena mbo yamo imbe bolo ambe Bayuda, bakandjaka Petelo. Imbaka ta mbile ee bekati ndoena bote bo bekati. ⁴Mbisa iyounda ye la bakusaka ye ta bonyololo, aselomoko sekala ii bakuki banati, basilikani banati buto la buto, la namuna eokela mbo bamboenisa ye felo ii baito batotina lisiyo li Elambo lo lieti. ⁵Petelo akukomoko ta bonyololo; mbele ee Mungu baitiki ambo ota ye ta basomboli ambe Mungu. ⁶Lotiyo leke lotutaka lisiyo endei Elode akaka okakela mbo aenise, Petelo, akandomu la benyololo biele, alalise katikati ii basilikani baele; la bakuki felo ii boinda bo bonyololo we bochungomoko. ⁴²Basilikani bkambaka la baenyeli baoita bakandomu, loka bakamba la lowa mbo basiya batokimbiya la mbatu. ⁴³Kapiteni ibo, akalinga owisa Paulo, akafeka lisangi libo. Akaesa ishosha ta beke baluwi mbatu bakusame felo ta baye loka bakome ta ngonge, ⁴⁴la mbisa beke bakatikala baundamane la mbao basiya, la basiya ta biengo bi lisuwa. La kolaongoma batotina bakakoma la weli ta boili. ⁹Petelo atomowaka, la atutaka ye, ndoenyela mbo momongo, la aenyelaka oanya saki. ¹⁰Ta mbile etaka bo bokuki bo felo felo, la ono a baele, bakomaka ta boinda bo tchuma weke boyaka ta boki bofi, la bolikolamanaka wo angene felo ibo; batomowaka, la bakashushama ta ndole emoi. La mangu bokitomo bokatika Petelo. ¹¹Eyaka ye angene, Petelo akabeka: Lofoeni kani kani weli bomoi weke Ngene atomaka bokitomo winde, la afoyekei la baoo baya Elode la itotina yeke Bayuda baumbakelaka. ¹²Mbisa ioenyela, akaka ta mbele e ya Maliya, inango aya Yoani, lina linde Malako, endei baito likama basondjamanaka la losombolo. ¹³Aumaka ta boinda mbo bangule ye la bosungi bomoi botaali, lina linde Loda. Ashushamaka loma alaioe. ¹⁴Akaoka limiki liya Petelo; la, ta liomali linde, lola mbo ofungole blinds, akaka mangu okabeka mbo Petelo ambe felo ii boinda. ¹⁵Bakabeka linde: Ombe loseka. La aimilaka mbo Ombe ongoma. ¹⁶La akabeka: Ombe Bokitomo. Ta mbile amo Petelo aumaka lisiya ta boinda. Bakalikola, la baamwala loka lo oena ye. ¹⁷Petelo, ambaka la boo bokelomu la ndembe, akasemoela ani Ngene afoyaka ye ta bonyololo, la akabeka: Beisaai aleko Yakobo la banduku. La atomowaka la akaka ta eseke lisiya. ¹⁸Eandjaka buse, basilikani bambaka ta liyaeyi lifi, loa lo loluwo ani ambaka Petelo. ¹⁹Slide, alukanaka linde la aitianya ye, oiyola bakuki, la ofaya ishosha iyoya linde lisiya. La tunga asuluwaka ta boki bo Yuda ta Kaisaliya, loka lo'okila bieka. ²⁰Elode aunduka bolenga omoila fangi ee baito ba Tuliya la Sidoniya. La ba'anyaka liokani lomoi; la, mbisa iolonga Balasitosi, bambaka la yeme ii kimia loka mbo boki wibo bookaka wale ta weke bokota. ²¹Ta lisiyo liemalisomu, Elode, abataka tulu inde ii bokota, la angalakase ta kiti inde we bokota. ²²Baito bakamama: Limiki liya mungu a baoo ba baito, la inga ango limiki li Buto! ²³Kota mbile amo, bokitomo bomoi boya Ngene aumaka, loka mbo aikainoisa talaa ambe Mungu. La afeumaka, ²⁴ta mbile we lioi liya Mungu limeyanaka lisiya la lisiya, la lotango lo baeki lotaliyamanaka. ²⁵Balanabasi la Saulo, mbisa ibo iyofowa ta ye mboli, binowaka ta Yelusaleme, batoelaka bo Yoani, ono lina linde Malako.

Chapter 13

¹Imbaka mbele ee Mungu ta Atiokiya, ee banangoli la baekisi: Balanabasi, Simeona atomoko Nigela, Lukiusi ono a Silene, Manaenaya, ono asimolomoko la Elode, la Saulo. ²Ta mbile ekuwelaka bo Ngene ta likuwa libo la bambaka okila bieka, Bolimo Botanu bokabeka: Tekeni pembeni Balanabasi la Saulo loka lo likuwa lieke lotaka bo lioi. ³Mbisa iyokila la losembolo, batalielaka ye baoo, la bakatika ye atomowe la akaka. ⁴Balanabasi la Saulo, batomomoko la Bolimo Botanu, basuluwaka ta Seleksiye, la elamo bakandaka bolenga loka bake ta botungu bo Kupulu. ⁵Bakomaka ta Salamina banangolaka lioi liya Mungu ta esondjamelo lo Bayuda. Bambaka la Yoani loka lo'osunga bo. ⁶Ta mbile elekisaka bo botungu bototina tii kota Pafu, ba'anyaka buto amoi a fonoli, bonangoli bobo Moyuda lina linde Bala Yesu, ⁷ambaka la, buto a weli. La mbisa ataka Balanabasi la Saulo lioi, la baenisaka yeme iyoubakela lioi liya Mungu. ⁸Eliomasi, Buto a fonoli, ta yamo ndjo ilimboli lina linde, ye ambaka oemeaela, oluka aibe liimeli liya Pokosila. ⁹Ongoma Saulo, atomokoN aleko Paulo, awalisomu la Bolimo Botanu, amoilaka ye, la akabeka linde: ¹⁰Botolome ono awalisomu la weli bobo la wiba, wana botolome aya Satana, boiyani bo baengani batotina, baimbotikaka ango imoi otuta ndole ee boo bolome, eya Ngene? ¹¹Kani kani moilakai, boo boyange bombe likolo liyao; otomba labotutu, la loka lombile emoi aimboenaka lelowa. Lamangu lilima liyaka liyaka lokolo linde, la alukaka, baito loka bamoileye felo. ¹²Ongoma osila, oena yeke ikomelaka ye, aimilaka, eumomo ye la bikela biya Ngene. ¹³Ba- Paulo bakafoa ta boki bo Pafa bakakoma ta Pelege ta wenda bo Pamfulia. Yoani akatika bo la akabino ta Yelusaleme. ¹⁴Bo ndjo bakafoa elo ta Pelege la bakaka ta bakakoma ta Antiokia ta wenda bo Pisidia. Bakaota ta esondjamelo ta lisiyo li sabata, la bakangalase. ¹⁵Mbisa iyotanga Bikela, la banangoli, ngene a esongamelo akabeka libo mbo, Banduku, yomba kembo ombei la lioi liosunga baito, bekakai yo. ¹⁶Paulo akaemala, la akafefia bo boo, la akabeka mbo, Batolome ba Yisalaele, la baito bambe la bowa boya Mungu, okakai. ¹⁷Mungu a be baito ba Yisalaele atshakole banganu biso la akakondisa bofindi wiso oko embaka bo batongala ta Ejipito, la akatomoisa bo elo la bofoka winde. ¹⁸Mbisa inde iyoita befindi bosambale ta wenda bo Kanana, akafa bo wenda wamo kee bondanda, lamba miaka mia inati la tuku liondo. ¹⁹Mbisa iye mbeko akafa bo basambisi kota bonangoli Samwele. ²⁰Mbisa bakalengila bokota. Mungu aleko akafa bo Saulo wana aya Kisi, botolome bo bofindi bo Benyamina, miaka tuku inati. ²¹Ekasilaka ye ofoya ye, akaemalisela bo Dawidi omba bokota. Akabeka ta litina linde mbo, Lofuanyo Dawidi wana aya Yisai, botolome boengani la botema wange eiyangene, ono atokela lisangi liange litotina. ²²Ta bofindi boya buto ono Mungu aosila oesela Yisalaele bouwesi, kee ta elaka linde- ye Yesu. ²³Felo i loyo linde, Yoani akanangoela baito batotina ba Yisalaele lilufi liyo kikolia liwawi. ²⁴Embaka Yoani osilisa ndole inde akabeka mbo, otoenyelai kembo lombe ndai? Ei loiti ye, ndjo ye atoya mbisa yange, la loiyengani ango osombula beliki be lipapa binde. ²⁵Banduku, baito ba bofindi boya Abalaya, la baito beke batobanga Mungu, mboli ii liuwisi yeke itotomomo loka lino. ²⁶Loka beke bangali ta Yelusaleme la bakumis bibo, baikaluaka Yesu, baikaluaka aleko bamiki ba banangoli beke bambaka batotangomo kila lisiyo li-Yenga, bafuenganisa yo ta ndole eokpesa ye. ²⁷Eikaoshaka bolobeko ango lomoi loka angbe, bakalengila la Pilata Mbo Aite ye. ²⁸Oko ekaenganisa bo mbeko itotina ye ikaosonomo loka linde, baka suluwisaë-se ta isandu, la bakataye ta mbila. ²⁹Ndjo Mungu aofufukisae ta bangbei. ³⁰Akaenena basiyo babule ta beke bakafowa ta Galilai loka lo-olila ta Yelusaleme linde ndole emoi. Bo ndjo bambe babekerek binde ta baito. ³¹Esu aleko totonangola lino Mboli itanu ta mbile ekaomo la bangau biso, ³²loka Mungu aosila oenganisale'esu, la bana biso, lolakomo lamo, did ekaosilae ofufukisa Yesu, la yosila osonomo ta bwele bo baele mbo: Ombe Wana ange, lokabotowe la boni. ³³Aofufukisae ta bangbei loka aibinowaka ale ta lolo, akabeka mbo: Lotofowe licholomu litanu la Dawidi, yeke Imbe wéwé. ³⁴La yamo akabeka eseke losiya mbo: Oimbotika Boengani wao aene loolo. ³⁵Loka mbo Dawidi aokuwela bofindi winde angene lisangi liya Mungu. La mbisa akangba la akaombomo la baise binde la akaola. ³⁶Ndjo ono Mungu akafufukisae aikaena loolo. ³⁷Kolaongoma, banduku tikaka iluamane lino, mbo: Loka linde lomesilomo lo bobo lonangolomo lino; ³⁸Loka linde buto la buto ono akaimila aolongisomo ta mbeko itotina, yeke bikela biya Mose biekaengana olnge'enu. ³⁹Kebakai la weli mbo yeke ikabekomo la banangoli loiyaka ambenu mbo: ⁴⁰Moilakai, Enu baeni bule, mwalakai la seselakai aleko! Loka mbo ei lotowa likuwa limoi ta basiyo bino, likuwa lieke oitoomilai Imbe mbo buto aluwise'enu liyo. ⁴¹Ekambaka bo batotomowa, baito bakalengila link babekere mbeko ye libo ta lisiyo li Yenga limbisa. ⁴²Mbisa ii beke baoshanaka lomeyano, baito likama ta Bayuda, bakatuta Paulo la Balanaba beke bakasumuliya libo loka baimili oumowata ngbengebele eya Mungu. ⁴³Ta lisiyo li Yenga limbisa tina Tina la baito batotina ba boki bangalaka eseke lomoi loka looka look liya Mungu. ⁴⁴Bayunda bakaena Linginda, bakawala la wivo, la bakaemala bonoko boya Paulo, la bakamola ye. ⁴⁵Paulo la Balanaba bakabeka libo ta bofilili mbo: Ikaondoko lino oluwa koni felo lioi liya Mungu, ndjo eke okaosilai ofeka, la ofoenyelisai mbo enu oiyengani loka lo- liwawi li laya-laya, kanikani totoka ambe bapakano. ⁴⁶Loka Ngene aolake'esu ongoma mbo: Losila otowe loka lo liangangi li Bapakano, loka lo liwesi libo kota liko li wenda.

⁴⁸Bapakano bakaoka ongoma bakaomala la bakafa lioi liya Mungu lokuku. Beke batotina bakachakolomoko loka lo liwawi li laya-laya bakaimila. ⁴⁹Lioi liya Ngene likameanisomo ta boki wamo bototina. ⁵⁰Bayuda ndjo bakatombokisa bataali ba lokuku, la basemboli baya Mungu, la bakumu ba boki, bakaenisa wale Paulo la Balanaba, la bakatomoisa bo ta wenda wibo. ⁵¹Paulo la Balanaba bakakusela bo bouta ao libvunge li batindi bibola baka koma ta Ikoni, ⁵²la Baeki bakaomala ta limalui li Bolimo Botanu.

Chapter 14

¹Elo ta Ikoni Paulo la Balanaba bakaota koni ta esondjamelolo Bayunda, la Bakakusae mbo likama li Bayunda la baela bakaimila. ²Ndjo Bayunda beke bakafeka oimila bakatombokisa bapakano la bakaenyelisa bobbe ta banduku. ³Bakaumowa mbile likama, la bakanangola la bofilili loka loya Ngene, ye aleko akambaka atobeka loka lo lioi li ngbengbele inde; akambaka aleko atofa tokesa to limwali bieke bikawomo ta bao bibo. ⁴La likama li baito ta boki baka'anana, basiya bakamba ambe Bayunda, la basiya ambe batomomu. ⁵Bapakano la Bayunda, bakambaka eseke lomo la bekota bibo, baka akola omola bo, la ouma bo babuki, ⁶Paulo la Balanaba, bakaluwa, bakaka okaisama ta beki be Lukaonia, Lusutula, Delebe, la tafangi onga tina tina. ⁷La bakanangola aleko mboli itanu elo. ⁸Elo ta Lusutula, ekangalaka buto amoi ono akumaka bakolo, elema lo libotomu, la aikakendaka angoli siyo. ⁹Akaoka Paulo atobeka. La Paulo, akamoila ye la akaena mbo akambaka la limeli loka mbo auwe, ¹⁰akabeka la lomikili lifi mbo: Emalaka ifitika ta bakolo bao. La akaemala akakenda. ¹¹Otutana ta yeke Paulo awaka, linginda bakaila limiki, la bakabeka ta lioi li Lukaonia mbo: Ba mungu ta bofono bo baito baokomele'esu. ¹²Bakata Balanaba Yeu, la Paulo Eleme, loka ye Ndjo akambaka la lioi. ¹³Bokumi bo (Jupiter), ono Tepelo Ekambaka ta bo'otelo bo boki, akatolanama la bikende bi tulu ta beinda, la akawalaka, kembo linginda bakese liano. ¹⁴Batomomu Balanaba la Paulo, bakaoka ongoma, bakafaa tulu ibo, la bakaka la mangu aiteni ii linginda, ¹⁵bakambaka mbo: O baito, loka loingi otowai ongoma? Esu aleko tombe baito kee enu; la totoele'nu mboli itanu, totobeka lino mbo otikei yo ndjaso ibule, loka okei ambe Mungu Ono a liwawi, ono akawa bose, la nyele, libande lifi, la itotina yeke imbe. ¹⁶Mungu, ta basiyobakaeta, akatikaka befindi betotina ba tute ndole ibo engene; ¹⁷imbe ende ani eikatikakae obeka ta ye imbe, okela bolo, la otomele'nu ta Bose ndjaluke la biula bilo, la ofenu bieka bi bule la ofenu aleko liomali ta betema bibo. ¹⁸Ta bo baai, bakafekila linginda mbo baitaka ye liano. ¹⁹La ikambaka ta Atiokiyala Ikoni Bayunda beke bakambaka la linginda, la mbisa ii youma Paulo la babuki, bakatomoisae lousa lo boki, ta baenyeli mbo aongba. ²⁰Baeki bakalingilae, akaemala, la akaota ta boki, elengo lamo, akaka ta Delebe bola Balanaba. ²¹Mbile enangolaka bo ta wo boki la bakakela baeki, bakabinowa ta Lusutula, la Ikoni la Atiokiya, ²²baka angemisa bolimo bo baeki, ofa bo bofoka loka baumowe ta limeli, la obeka mbo ta ndole ee bemusi ndjo likama tombo'otaka ta bokota boya Mungu. ²³Baka chakola batoolo ta kila mbele ee Mungu, la, mbisa ii yosembola la okila bieka, bakatika bo ambe Ngene, ono bakaimielaka ye. ²⁴Bakalekisa ta Pisidia, baka koma ta Pamfulia, ²⁵bakanangola lioi ta Pelege, la bakasuluwa ta Atalia. ²⁶Elo bakaka ta Atiokiya, loka bakatomomoko ta ngbengbele eya Mungu loka lo likuwa lieke bawaka. ²⁷Mbisa ii likomi libo, bakata Mbele ee Mungu, la bakabeka itotina yeke Mungu akawaka libo, ani ekalikolelakae ta Bapakano bo limeli. ²⁸Bakangala mbile esa la baeki.

Chapter 15

¹Batolome basiya, bakafoa ta Yudeya, bakaekisa banduku, obeka mbo: Yomba mbo oitaka tenomoi itombe itombe otutana la tokpelo toya Mose, oimbouwismoi. ²Paulo la Balanaba baka'akola libo fiye la libeki fafo; la banduku bakabeka mbo Paulo la Balanaba, la bamoi bibo, balile ta Yelusaleme elo embe Batomomu la bakumi, loka lokomanya leke lofelo. ³La mbisa iyokenda la Mbele Mungu, bakatuta ndole ibo oetela ta (phenicie) la Samaliya, ani batobeka likikolomu li Bapakano, la bakaesa limali lifi fafo ta banduku batotina. ⁴Bakakoma ta Yelusaleme, bakayambomo la Mbele ee Mungu, Batomomu la bekumi, la bakabeka itotina yeke Mungu akawaka libo. ⁵Bamoi ta ekende lo Bafalisai, beke baimilaka, bakaemala, la aleko bakabeka mbo: Iyengani la otena itombe Bapakano la obekela bo bamoi bikela biya Mose. ⁶Batomomu la bekumi Bakangala eseke lomoi loka loomoila lo lobeko. ⁷Fiye la fiye ifi baka akola, Petelo akaemala, la akabeka libo mbo: Banduku batolome, oluwi kembo kowaala Mungu aowa lichakolomu aiteni ino, loka, ta ndole ee bonoko wange, Bapakano bakaoka lioi li linangolomu la bakaimilia. La aleko Mungu, ono aluwi betema, akabekela loka libo, akafa ba Bolimo Botanu kee esu; ⁹aikawa litekanisomu anga limoi ambe'esu la libo, akataanisa betema bibo ta limeli. ¹⁰Kani kani, loka loingi otopimai Mungu, ta ndole eota ta ngingo ee baeki bolito weke baise biso lamba esu toikatolakai? ¹¹La ngbengbele eya Ngene Yesu ndjo tokaimila louwisomo, Kanda emoi aleko libo. ¹²Mbele ee Mungu etotina bakangala hai, bakaoka Balanaba la Paulo, batobeka tokesa tototina to limwali yeke Mungu akakelaka libo aiteni ii Bapakano. ¹³Mbile ekasilisaka bo obeka, Yakobo akaosha lioi, akabeka mbo: Banduku batolome, okekeni! ¹⁴Simona aobeka eni kanda Mungu akamoila koni ta bapakano loka lochakolaaiteni ibo buto ono ambotolaka lina linde. ¹⁵Ta yamo ndjo itoenganisomo baio ba benangoli, ani ikasonomo mbo: ¹⁶Mbisa ii yonga, lotoya lisiya, lomboilaka likpomu se libo la mbele eya Dawidi, lombo komanyaka liseisomu, la lotochua lisiya, ¹⁷loka mbo beke batikali ta baito baluke Ngene, la bapakano batotina beke lina lianga litotomo, Ngene akabeka, ono akakela yo ndjaso, ¹⁸ambe ye iluamani kota kwaala. ¹⁹Kola yamo lombe la baenyeli kembo toimbotai liembu ta bapakano beke bakaimila ambe Mungu, ²⁰kanga tosonole bo bafowe ta lilo li befono, bolefe, nama yeke ikaongba la ngele. ²¹Loka, kota fecho, Mose ambe ta kila boki baito beke batonangola ye, loka bakambaka bato tanga ye basiyu batotina ba Yenga ta esondjamelo. ²²La ikaenena bolo ambe batomomu la biange, la mbele ee Mugu etotina, bachakole aiteni ibo la batolome ta Atiokia, Paulo la Balanaba, Yunda ono akatomo mbo Balanaba la Sila, batolome ba lokuku ta banduku. ²³Bakatoma bo la lokasa loka sonomo ani: Batomomu, biange, la aleko la banduku, banduku aiteni ii bapakano, beke bambe ta Atiokiya, la Sulia, la Kilikia, kalibo! ²⁴Tofoka mbo batolome bamoi bakafoa ambe'esu, beke toikafaka anga bo ishoshu, baotungise'nu ta ndole ee baio libo la yo'okpesa belimo bino. ²⁵Tofoena mbo ta yo ndjaso, mbisa iso iyotowamana eseke lomoi, tohakola batolome la totomele'enu bo la basamomu biso Balanaba la Paulo, ²⁶beke bakaosila oota liwawi libo loka lo lina liya Ngene iso Yesu Kilisito. ²⁷Tootoma Yunda la Sila, bondjo bato bekele'nu ta bonoko wibo ye ndjaso. ²⁸Loka mbo iyenene bolo ta bolimo Botanu la liso toitalieleke'enu bolito bosiya, kanga koye mbeko imbe ilo, ²⁹mbo ofekei bieka bikafomo ta bofono bikelekenda, la ngelo, la nama ikaongba, la bolele, okaokukamanai ta ndjaso ye otokuwai la weli. Tikalakai la weli. ³⁰Mbisa ibo iyototomomo, bakakoma ta Atiokiya, bakatowanisa Mbele ee Mungu la bakafa bo lokasa. ³¹Mbisa iyo tanga, banduku bakaomala ta lilendisomuliamo. ³²Yunda la Sila, beke bambaka banangoli, bakalendisa bo la bakafa bo bofoka lisiya. ³³Bakaumowa onga mbile emoi, banduku bakatika bo obinowa la haïta beke batomaka bo. ³⁴Mbile etotina Sila akaena bolo mbo atikale. ³⁵Paulo la Balanaba bakaumoa ta Atiokiya, batoekisa la batonangola, ta babule basiya, mboli ilo ii lioi liya Ngene. ³⁶Mbisa ii basiyu, Paulo akabeka la Balanaba mbo: Tobinowe koni ta boki we tokanangolaka lioi liya Ngene, okamoila lamba banduku bambe isani. ³⁷Balanaba akalingo ooka la Yoani, ono akatomo mbo: Malako, ³⁸la Paulo aikaomala osaye ono atikaka bo ta Pamfulia la aikaka libo ndole emoi ta likuwa libo. ³⁹Fiye efi ekatomowa loka imbe litina libo lioseamana. La Balanaba, akaosa Malako, la akaaka la lisuluwi elo ta botungu bo Kupulu. Paulo akachakola Sila, la akaaka, ekasilaka banduku ota ye ta ngbengbele eya Ngene. ⁴¹Akaeta ta Sulia la Kilikia, atofa bofoka ta mbele ee Mungu.

Chapter 16

¹Akaka lisiya ta Delebe la Lisitula. La moilakai, imbaka onga la boeki bomoi lina linde Timote, wana botolome a botaali bo Moyuda a kimia la botolome a Geleke. ²Banduku baya Lisitula la Ikoneyo bakuwelaka ye lilendelu lilo. ³Paulo asamaka oya linde; la, aosaka ye, atenaka litina loka lo Bayuda beke bambaka ta biseke biamo, ta mbo bo batotina baluwaka mbo ise inde ambe Mogelege. ⁴Oeta ta boki bofi, abekelaka banduku mbo bamoile lisomi li batomomu la batoolo ba Yelusaleme. ⁵Mbele ii Mungu imbaka la bofoka ta liimeli, la otaliyaka botuku bo baito lisiyo la lisiyo. ⁶Efekilomoko bo mbo bainangolaka lioi li Bolimo Botanu ta Asiya, la lekisaka ta Filigiya la boki bo Galatiya. ⁷Bakomaka tina la Misiya, bakomanyaka mbo baote ta Bitiniyani; Bolimo boya Yesu bofekilaka bo. ⁸Babekaka ongoma ta Misiya, la basuluwaka ta Towase. ⁹Ta mbile elotiyo, Paulo ataka saki: Botolome amoi a Mekedoniya atomoelaka ye, la asomboelaka ye lisomboli: Etaka la Mekedoniya, osunge'su! ¹⁰Mbisa ii saki iya Paulo, tolukaka la mangu atute'su ta Mekedoniya, la baenyeli mbo Ngene ateke'su lioi loka tonangole mboli ilo. ¹¹Ekaka ye ta Towase, toufomoko elamo ta Samotalase, la botembale baundakaka esu ta Neapolisiyo. ¹²Elamo ndjo tokaka ta Bafilipiya, ime boki bofi bofelo-felo, bo Mekedoniya, la tombaetisaka basiyo bakikelike ta weke boki bofi bo Mekedoniya. ¹³Lisiyo li Yenga, tokaka, lousa lo boinda ta pembeni ii isolu, endei toenyelaka mbo itomba eseke lo basomboli. La tobekaka la bataali beke basondjamanaka. ¹⁴Amoi ibo lina linde Lidiya, baungisi ba pulupe, ta boki bofi bo Tulatila, embaka botaali bomoi obanga Mungu, la aokaka Ngene alikoelaka ye botema, loka alaile la weli yeke ibekaka Paulo. ¹⁵Ta mbile elufiomoko ye, la bofindi winde, alengilaka liso ani: Yomba mbo otosambeni boimili ambe Ngene, otaka ta mbele ange, la ngalaka onga. ¹⁶Kee ani etoke'su ta eseke lo lisomboli, bosungi bomoi botaali weke bombaka la bolimo bo pitane, la ye, ambaka la weli bo li'iya lifi ambe boekesi waibo, ambe felo iso, ¹⁷la atute'su, Paulo la esu. Amamaka: Batolome bambe basungi baya Mungu ono ambe likolo, la batonangoele'nu ndole ee liuwesi. ¹⁸Akelaka yo basiyo likama. Paulo akaolewa akakikowa la mbisa, la akabeka la bolimo: Lotobeka lao ta lina liya Yesu Kilisito, foyaka ono wana botaali lousa, la akafowa kota mbile amo. ¹⁹Baekesi baya bosungi botaali, oena ani elimowaka liimeli libo, baundomoko la Paulo la Sila, bachelewaka felo ii baito likama la felo ii basambisi. ²⁰Baenisaka felo ii basambisi obeka: Batolome be bato-buyanisa boki bofi wiso; ²¹imbe Bayuda, atobese'su bokoko weke toiyimili la wo oanya ango lotuto, ambe'su beke Baloma. ²²Linginda loko liemaelaka bo, bakabasitiki, bakelaka namuna ee fayaka tulu ibo, la balamolaka baume bo totumbo. ²³Mbisa iyouma bo bangumi, bakusaka bo ta bonyololo, la obekaka la bokuki mbo akuke bo bolo. ²⁴Bokuki eyanyaka ye ishoshia iyokusa bo ta kati-kati ii bonyololo, la bataliyaka bo chuma ta batindi. ²⁵Ta kati-kati elotiyo, Paulo la Sila basombolaka la ochwa beele beya Mungu, la bakandomu balailaka bo. ²⁶La mangu imbaka la lotuko-tuko lo nyele, la litina mbo liako li bonyololo likalikolamana; kota mbile amo, beinda betotina kale, la lioamani li baito ba bonyololo liwalaka. ²⁷Bokuki akalingowa, la, mbile e'enaka ye beinda bee bonyololo kale, aosaka kembe inde la akaka mbo aite bo, oenyela mbo baito ba bonyololo baokimbiya. ²⁸Paulo amamaka la limiki lifi: Oikelaka buto ango amoi bobbe, tombe esu atotina eke. ²⁹Bokuki, alengilaka liangangi, o'ota mangu-mangu, la akaya ta batindi baya Paulo la Sila la lobilimo; ³⁰Atomoisaka bo, la akabeka: Ngene lokele ase ingi loka louwisomo? ³¹Paulo la Sila bamutulaka ye mbo imilaka Ngene Yesu, la otouwa, owe la bofindi wao bototina. ³²La banangoelaka lioi liya Ngene, ta mbo itotina yeke ikambaka ta mbele ao. ³³Aosomoko linde, kota mbile emoi ee lotiyo, aso'olaka bafwa bibo, la mangu alufiomoko, ye la banduku binde. ³⁴Akaka libo ta mbele inde, akayela bo bieka, ls somslsks libo atotina la bofindi winde aniki emiyelaka bo Mungu. ³⁵Endjaka bese, bakandisi batomaka basola loka ba beke la bokuki: Atike beke batolome. ³⁶Bokuki abeisaka Paulo mbeko imoi: Bakandisi baotoma baito mbo lotike'nu; kani-kani tomowakai, la kakai la kimia. ³⁷Paulo akabeka la batomomu mbo: Mbisa iso iyoumomo la totumbo felo ii baito batotina la ndosambisomo, esu beke tombe Baloma, akuseke'su ta bonyololo, la kani-kani asami atomoise'su ta wisakumbo! Yeimbokelomo ongoma. Bayeke bo angene batikele'su kimia. ³⁸Batomomu batolaka beke baio ambe bakandisi, ndai abangisaka bo mbo bambe Baloma. ³⁹Baengani okotomo, la baengani otikelomo, la osomboela bo bafowe ta boki bofi. ⁴⁰Ta mbile etomowaka bo ta bonyololo, baotaka ta mbele eya Lidiya, la. mbisa iyoena la onangoela banduku, bakaka ta boki bofi.

Chapter 17

¹Ekaetaka bo katikati i Amfipoli, la Apolonia, bakakoma ta Tesaloniki, elo embaka esongamelo lo Bayuda. ²Paulo akaota libo, kanda emoi la bomuna winde, ta sabata isaso akatana libo fiye ta lobeko lo Tosiyo. ³Akatomoisa litina, la akabeka mbo fololo mbo iyengani la Yesu oena bomusi la ofufuka ta bangbei, la akabeka mbo, loka loya Yesu ono loto nangoelenu, ye ndjo ambe Kilisito. ⁴Basiya aiteni ibo baimilisomo, la bakangala eseke lomoi la Paulo la Sila, la likamali Baela basimoli baya Mungu, lamwa ikakama i bataali ba lokuku. ⁵Ndjo Bayuda bakaoka itshome, la bakaosa batolome basiya ba basendji, baito ba liyeye, baka toamanisa likamali baito, la bakasomisa boki. Bakatilela mbele eya Yasona olinga Ba-Paulo mbo batomoise bo felo i baito. ⁶Ani eikaosha bo Ba-Paulo, bakalutana la Yasona labanduku basiya ambe batoolo ba boki, batomama mbo, baito bo, baosila oana wenda, baokoma aleko eke. ⁷Yasona aka tukumaela bo. Bo batotina batoseisa bikela biya Kaisala, la batobeka mbo bokta bosiya ambe Yesu. ⁸Ekaokaka likama li baito, labatoolo ba boki, mbeko ye, betema bibo bika folomo. ⁹Ekasilaka bo oosa tosiyo toya Yasona la basiya bibo, bakatomoisa bo. ¹⁰Banduku bakatoma Paulo la Sila la mangu lotiyo ta boki bo Belaya. Ekakomaka bo elo, bakaota ta esongamelo lo Bayuda. ¹¹Bo elo baetaka Batesaloniki la bolo likama, loka baotukumela Lioi la yeme likama, la baotanga tosiyo kila lisiyo, omoila lamba mbeko yamo imbe kongoma. ¹²Kolaongoma likama libo bakaimila, la bataali ba lokuku ba Baela la ikakama i batolome aleko. ¹³Ndjo oko elembelaka Bayuda ba Tesaloniki mbo Paulo aonangola Lioi liya Mungu ta Belaya, baka onga oyatungisa la osomisa likama. ¹⁴Kolangoma banduku bakatoma Paulo la mangu mbo ake ta bomongo bo baye, ndjo Sila la Timote bakaumoa onga. ¹⁵Bakendisi baya Paulo bakakesa ye kota Atene, ndjo bakanya baai loka loya Sila la Timote mbo baye elo embe ye mangu, la bakabinoa. ¹⁶Oko embaka Paulo ato umbakelabo ta Atene, akaena mbo boki bowali la befono, ndjo bolimo winde bokaoka bobo aiteni inde. ¹⁷Kolangoma katikati i esongamelo akatana fiye la Bayuda la beke batosimola Mungu, la ta liongo lisiyo la lisiyo bakatoana linde. ¹⁸Basiya baito baweli kee Baepikuli la Basetoa bakao shamana linde aleko. Bamoi bambaka batobeka mbo, Bobekibeki ono ambe la yeme iyo beka ingi? Basiya baka beka mbo, atoenena kee bonangoli bo mungu e beenda; loka mbo ambaka atonangola Yesu, la lifufukomu. ¹⁹Bakaunda ye, la bakakesa ye ta longo lo Ale, labaka beka mbo, Toengani olembela lamba lonangolo loyai leke otobeka imbe ingi? ²⁰Loka mbo otokisesu mbekoi beenda. Kolaongoma tombe la yeme toluwe lamba mbeko ye imbe ingi. ²¹Baatene batotina, la benda beke bangali elo, baikatisa mbile ta lobeko losiya, sakolo ko mbo babeke lamba batooka lobeko loyai. ²²Paulo akaemala ta longo lo Ale, la akabeka mbo, Batolome Baatene! Lofoenla mbo ta mbeko itotina ofoetai osimola bamungu; ²³loka mbo ekambekei lotokenda omoila bisongamelo bino, lokaena etumbelo lomoi lo mbeka bakasona mbo, LA MUNGU ONO AILUOMU. Kolaongoma, ono enu otosembolai ani oitoluai ye, ei loto nangola ye lino. ²⁴Mungu ono akakela wenda, la biengo itotina aiteni inde, ye oko ambe Ngene a ikolo la sekala, la aitongala ta mbele ye ikakelomo la bao ba baito. ²⁵Bao ba baito aleko baito kelela ye, kee mbo ye ambe la yeme ileka, loka mbo engene atofa baito batotina liwawi, la lifeumi, la bieka bitotina aleko. ²⁶La ngau koamoi, aobotisa befindi betotina be baito batongala ta bienda betotina eke sekala; ao tshakoela bo bilaka la aotela bo ikenge ta bingaelo bibo, ²⁷mbo balinge Mungu, labofilili mbo baengane ounda ye ta ndole eolinga ye, la loanyo ye. ²⁸Kolaongoma, eke embesu bofindi boya Mungu, yeiyengani liso oenyelisa mbo bomungu labomuna bo wolo, lamba palata, lamba litale, la leka losonomu la weli labaenyeli babaito. ²⁹Ta mbile e boeno bo liluwi, Mungu aitoenyela yo, ndjo kanikani atonangola ta baito batotina ta biseke bitotina mbo bakikole betema. ³⁰Lokambo aosila otshakola lisiyo liamo oko etosambisa ye bienda betotina la wewe, la atosambisa bo la buto ono akaosila otshakola. Akaenisa baito batotina fololo mbo imbe wewe, loka mbo aofufukisa ye ta bangbei. ³¹Ekaokaka bo loka lo lifufukomu li bangbei, basiya bakaseka tola, ndjo basiya bakabeka mbo, Totoko we lisiya ta litina li lobeko le. ³²Paulo akatomoisa libo ³³Ndjo batolome basiya bakangala linde la bakaimila. Katikati ibo, Dionusi, bosambisi bo longo lo Ale, la botaali amoi, linalinde mbo, Damali, la basiya bibo eseke lomoi libo.

Chapter 18

¹Mbisa ionga, Paulo akaoka ta Atene; la akakoma ta Bakolito. ²La aka'anya Moyuda amoi lina linde mbo Akila, wana a boki boko Poti, ono afowaka ta Italiya ta basiyo bake la boali inde Pilisila, loka Kolode akaesa ishoshha ta Bayuda bafowe ta Loma. Kolaongoma akabatemana libo; ⁴la akambaka la likuwa kanda emoi libo, akangala libo, la akakuwa: Bakambaka bakeli ba bambau. Paulo atonangola ta Esondjamelo kila lisiyo li Yenga, atoimilisa Bayuda la Bakeleke. ⁵La mbisa Sila la Timote bakakomaka ta Makedoniya, bakaenisa bototina wibo ta lioi, oenisa la Bayuda mbo Yesu ambaka Kilisito. ⁶Bayuda bakaimila la baka'akola bimolo, Paulo akfufola tulu inde, la akabeka libo mbo: Ngelo ino itolela kota botchwe wino! Ei lombe botanu. Ko kanikani, lotoka ta Bapakano. ⁷La, akafowa elo, la akaota ta mbele ee buto amoi lina linde Yusutusi, buto ono atobanga Mungu, ono mbele inde ekandomoko ta Esondjamelo. ⁸Kilipisi, bokota bo Esondjamelo, akaimilela Ngene, la bofindi winde batotina. La likama li Bakolito beke bakaokaka Paulo, bakaimila aleko, la bakalufiomo. ⁹Ngene akabeka la Paulo ta sema lotiyo mbo: Oibangaka; bekaka la oifokanaka, ¹⁰loka lombe lao eseke lomo, la buto ango amoi aitota boo likolo liao loka lokele'owebobe: Bekaka, loka lombe la baito likama ta boki weke. ¹¹Akangala mwaka bomoi la tengai liambe, atoekisa ta Bakolito lioi liya Mungu. ¹²Ta mbile embaka Galio ngalu a boki bo Akaya, Bayuda bakaenela Paulo baka'aka linde ta eseke lo lisambisomu, ¹³bakabeka mbo: Buto ono atoimilisa baito bakuwele Mungu ta yeke yeiyengani la bikela. ¹⁴Paulo akaakola mbo a likole bonoko, Galio akabekela bayuda mbo: Imba mbo ikambaka lichwanelo limoi lamba bobe, ani loengani ooke'nu, ooh! Bayuda; ¹⁵kamba imbe loka lo fiyeii lioi, la baina, la bikela bino, imoili enu: Loisami mbo lombe bosambisi bo mbeko ye. ¹⁶La yamo akashaya bo feo iyeseke lo lisambisomu. ¹⁷Ta yamo bo batotina bakaunda Sesetene, boemaeli bo mbele ee Mungu, bakauma ye felo iyeseke lo lisambisomo, la Galio aikata ango botema winda ta yo ndjaso. ¹⁸Paulo akaumowa onga basiyo likama ta Bakoliti, la mbisa akaseamana la banduku, akakenda la lisuwa kota Suliya, eseke lomo la Pilisikila bo la Akila, oko ekatenaka ye sowe inde ta Keukela, loka akambaka lolapo. ¹⁹Bakakoma ta Efeso, Paulo akatika kendisani linde, ye angene akaota ta Mbele ee Mungu, aka'akola oekisa Bayunda. ²⁰Bakalngila ye mbo aumowe kani libo mbile esaa. ²¹La aikaimila, la akatika bo, akabeisa bo mbo: "Lotoinowa lisiya ambenu, yomba mbo Mungu akaosama" la mbisa akaaka ta Efeso. ²²Akasuluwa ta Kaisaliya, aklila ta Yelusaleme, akafa mbele ee Mungu kalibo, akasuluwa ta Atiokiya. ²³Akaumowa mbile auwe ta Atiokiya, Paulo akaota ta ndole, la akakenda ta beki be Bagalatiya la Fulugiya, atofa baeki batotina bofoka. ²⁴Muyuda amoi lina linde Apolosi, wana aboki bo Alesandaliya, botolome bo weli la liluwi li tosiyo akambaka ta boki bo Efeso. ²⁵Akaekisomo kota ndole eya Ngene, la akambaka obaana ta bolimo, akaakola onangola la oekisa ta kanda elo loa Yesu, la akaluaka ango lilufi liya Yoani. ²⁶Akaakola obeka la bofilili ta mbele ee Mungu. Pilisikila la Akula bakaoka ye, bakaosa ye eske lomo liboo bakaenisaye, fololo ta ndole eya Mungu ta bomuna bolo-bolo. ²⁷La aniki ekambaka ye la lema looka ta Akaya, banduku bakatomela baeki lokasa, bakafaye bofoka bo mbo bayambe ye ta mbile ekakomaka ye elo, akasunga beke bakaimilaka loka lo ngbengbele eya Mungu; ²⁸loka akasilisa fiye ii Bayuda ta baiso ba baito, la akaenisa ta tosiyo mbo Yesu ambe Kilisito.

Chapter 19

¹Mbile ba Apolo bembaka ta Bakoliti, Paulo, mbisa inde ta betuku be nyele i Asiya okoma ta Baefeso. Akanyamana la Baeki, akabeka mbo: ²Osilai oanya Bolimo botanu, tambile eimelekenu? Bakabinoisela ye mbo toikaokaka ngo obeka loka lo Bolimo botanu. ³Akabeka: lini lilufi enu olufiomokoi? la bakabinoisela mbo: lilufi liya Yoani.

⁴Kolaongoma Paulo akabeka mbo: Yoani alufié lilufi li likalanganyi, obeka la baito mbo baimile ono amboyaka mbisa inde, ye Yesu. ⁵Ta be baoi, bakalufimo ta lina liya Ngene Yesu. ⁶Tambile Paulo akatalielaka bo bao, Bolimo botanu bokaya likolo libo, la bakabeka la benoko besiya la bakanangola. ⁷Bambaka batotina batolomé liou la baele. ⁸Kolaogoma Paulo eotaka ye tambele emungu, la ta tengai isaso, akaekisa la bofilili la oimilisa baito lobeko lo bokta boya Mungu. ⁹Basiya bakafeka oimila, la bakaenisa ndole amo ta basiya. Kolaongoma Paulo akatika bo, la akatomoisa Baeki. Akaekisa ta mbele e kalasi ta Tulana lisiyo la lisiyo. Yamo kola miaka biele, la namuna mbo baito batotina be bambaka ta Asiya, Bayuda la Baela bakaoka lioi liya Ngene. ¹¹Mungu akakela tokesa tofi ta bao baya Paulo tchueke toitaka kelomo la felo; ¹²La akuelaka likolo li biale la tolenga la totuku to tulu touwanaka la bindo bindo binde, la biale bekafoa, la belimo bebe bekafoaka. ¹³Bayuda basia bambaka batofoya belimo bebe, bo bakendaka boki la boki; bakaila lina lia Ngene Yesu ambe beke bambaka la belimo bebe, obeka mbo: lolakowe ta lina lia Yesu ono Paulo ato nangola ye! ¹⁴Batolomé bosambale, bana baya kanga efi e Bayuda, linalinde mbo Sekewa, bembaka batowa ongoma. ¹⁵Bolimo bobekabinoisela bo bonoko mbo: loluwi Ngene Yesu, la lolembeli Paulo, ndjo loka lino ombei bandai? ¹⁶Buto ono ambaka la blimo bobekabekilela bo batotina, akalekisa bo, la akalongela bo la bofoka, la bakaka mangu ta mbele amo fona la bafua.

¹⁸Likama libeke baimilaka bakaya oya kalaganya loka lo bakuwa bibo. ¹⁹Likama li beke bambaka la baté kakasondja kasa ibo la bakatumba yo ta imbe ta baiso ba baito batotina. Bakatanga lketi lo kasa yamo imbaka elefi liondo. ²⁰Ta bomuna ndjo lioi lia Ngene likakonda lia likafomo bofoka. ²¹Esilaka ye mbeko, Paulo akaimila ta botema winde mbo aete ta Makedonia, la Aaya, oka ta Yelusaleme, ye akabeka mbo: mbisa i yamo iyengani lange oena aleko Loma. ²²La ekasilaka ye otoma batolomé la basungi binde, Timote la Elasata, elo ta Makedonia, ye aka kolo iniyo ta Asia. ²³Tambile amo liyeye li likama lika tomoa ta ltina liene ndole. ²⁴Loka buto amoi ambaka lina linde mbo Demeteli, botuli bo falanga, lkuwa linde limbaka liokela tosongamelo totikelike, ta Alatemi la falanga. lkuwa lieke limbaka la litina likama loka lo bakowa, ²⁵Kolaongoma akasondja bo la bekowa besiya ta likuwa li bomuna wamo, la akabeka mbo: Batolomé, oluwi kembo falanga iso ifoé ta likuwa lie. ²⁶Enu ofoenai la ofokai mbo yeiti koeke ta Efeso, ndjo yotikala iniyo ta Asia bototina, Paulo ono akaimilisa la aoseselisa likama li baito. Atobeka mbo bamungu beke baka kelomo la bao ba baito baiti bamungu. ²⁷Ndjo bowa bo le lobeko bombe ago mbo likuwa lino lietomba libule, ndjo mbo Tepelo eya Mungu efi ene Alatemi etomba leka bule, loka batofoya lokuku linde, ene bambosembolaka kanikani ta Asia bototina la wenda bototina. ²⁸Ekaokaka bo ongoma, bakawala la lisomi, la bakamama mbo: bofi afoemala ta Baefeso! ²⁹Boki bototina bokamba la liyeye, tii kota lowa lo bisha, bakaluta Gayo la Alisitalaka, baito baele ba Makedonia beke bakendaka la Paulo. ³⁰Paulo akolingo oota ta linginda, ndjo Baeki baikafa ye ndole, ³¹La bamoi bibo ta Asia, beke bambaka kendisani linde, bakatomela ye baoi mbo aiyotaka ta bisha. ³²Kolaongoma bakambaka batomama, bamoi lobeko losia, basia lobeko losia; loka mbo litoamani limbaka la liyeye, la baito basia batilua ango mbo batoamane loka lo loni lobeko. ³³Likama lisia bakaimila Alesandala, ono Bayuda bakesaka ye felo. ndjo ye Alesandala akaila boo likolo loka ambaka la yeme iyo beka lobeko linde felo i baito. ³⁴Ndjo bakalua mbo ambe Moyuda, la limami lmoi likafoa ta baito batotina, bakamama lamba saa yele, mbo: Bofi aobatomo ta Baefeso. ³⁵Bosoni bo boki akaemalisa bo, la akabeka mbo: Baefeso, ndai katikati i baito aenu oluwa mbo boki bo Baefeso bombe bokuki bo esongamelo lo Alatemi bofi, la bofono weke bokpase ta lobola? ³⁶Kloangoma, eke eluwi buto amoi ota fié ta mbeko ye, iyengani lino mbo osuluwisei botema la oikelakai lobeko ango lomoi ta liyeye. ³⁷Loka mbo batolome bebakaya eke la baiseisi Esongamelo lamba bamoli ba ba mungu iso. ³⁸Kolaongoma, yomba mbo Demeteli, la bekowa binde bakaomba la lobeko la buto amoi, basiyo baosambisa bambe, la be batosambisa bambe; tikaka mbo basitakane. ³⁹Njdo yomba mbo otolingai lobeko lieti yamo, itotomoa ta Esongamelo ta bomuna bo bikela. ⁴⁰Loka mbo yotikala ango inio batositekesu loka lo litomboki loka lo mbeko iya boni, litina lieti tolinge mbo tolongise ta le liyeye. ⁴¹Ekasilaka ye obeka ongoma, akameanisa esongamelo.

Chapter 20

¹Mbile esilaka-bo iyeli Paulo akasondja Baeki, mbisa iyonangola, akatika-bo, la akaka ta Makedonia.²Akaeta ta boki wamo la akafa-bo boimo ta mbeko lokama, lambisa akakoma ta Ela, ³La akaumowa elo tengai isaso. Baenyeli babe ba Bayuda bembaka loka linde eko elangaka ye mbo aote ta lisuwa loka loka ta Sulia, kolaongoma akata ta botema loka lobinowa tandole e Makedonia.⁴Be bakendaka linde bambaka: Sopatele,wana a Pulu, buto a Beloya; la Alisitalaka la Sekundu, baito ba Tesaloniki; la Gayo, buto a Delebe; la Timote; la Tukiko la Tolofimi, baito ba Asia. ⁵Beke bakaka felo iso, baumbaklelekesu ta Toloa. ⁶Ndjo esu tokaota ta lisuwa li Filipi mbisa i lisiyo li bolia boiti la bote, la mbisa i basiyo liondo tokaoshamana libo ta Toloa. Tokaumowa onga basiyo bosambale.⁷Ta lisiyo li yenga tokasondjamana loka lobuna bolia, la Pauloakaekisa-bo. akalingo otomoa ta lisiyo li mbisa, la akaluta liekisomu linde kota katikati e lotiyo. ⁸Tala imbaka likma ta mbele e likolo, elo totoamanaka.⁹Wana botolomé amoi, lina linde mbo Yutuku, angalakase ta lililisa, la ilo ikaunda ye likama. Embaka Paulo atoekisa bosa fafo, wana botolomé ono ambe kota ilo, la akapkasé ofoa ta wenda bo isaso, la bakaemalisa ye boliyo. ¹⁰Paulo akasulua, akalila lokolo linde, la akaunda ye ta bao, la akabeka mbo, ndobangai, loka akombe la liwawi.¹¹Akalila lisiya, akabuna boila la akala. Akalembela mbile esa, ti kani endjaka bese, la akafoa. ¹²Bakaka la wana la liwawi, la bakaosha bofoka likama.¹³Esu ndjo tootaka felo ta lisuwa, la tokakenda kota Aso, elo tokamanaka mbo toose Paulo ta lisuwa; loka engene akacthakola ndole e boili. ¹⁴Akashamana lisota Aso, takaosa ye ta ngonge tokaaka ta Mitulene.¹⁵Tokaaka elo, la botombale tokamoilana la Kio; ta botombale bosiya tokaleka fangi e Samo; la ta lisiyo limbisa tokabamasé ta Milete. ¹⁶Paulo aikamba la yeme iyobamasé ta Efese loka aiyetisaka mbile esa ta Asia, loka yeme inde imbaka mbo ambe ta Yelusaleme ta lisiyo li tuku liondo, yomba mbo itoengana linde.¹⁷Ta Milete ndjo atomaka ete ta Efese oota batoolo ba mbele Mungu. ¹⁸Ekasilaka-bo okoma ambe ye, akabeka libo mbo: enu oluwi bomuna wange katikati ino mbile etitina, kot lisiyo lifelo eko esawekei eke ta Asia. ¹⁹Lokuwelaka Ngene la lisuluwise li botema, la bileli la bakoteli yeke bitomwelei loka lo baenyeli babe ba Bayuda. ²⁰Loikabanga onangoelenu mbeko iyengani osungenu, la oekisenu katikati i Esongamelo la mbele la mbele. ²¹Lobe Bayuda, la Baela lobeko lokikola botema ambe Mungu, la loimielo Ngene iso Yesu Kilisito.²²Kanikani, ei bokandomu ta bolimo, looka yange ta Yelusaleme; loiluwi lamba ini mbeko imbokomelekei elo, ²³Sakolo ko ani bolimo botanu ambobeisekei ta boki la boki mbo lokanio, la bomusi biumbakeli ei. ²⁴Ndjo ta baiso bange liwawi liange lieti loka lo bofi, sakolo ko losilise ndole ange la lotomo leke lokaosha ambe Ngene Yesu, loka lobekele tandole e mboli itanu ingbengbele eya Mungu.²⁵Kanikani ei loluwi mbo enu batotina, beke lokaisila onangola Bokota, oimboenai ale bombo wange lisiya. ²⁶Yamo yoko lombe botanu ta ngelo ino batotina; ²⁷Loka loikano onangoelenu lobeko loya Mungu ango lomo. ²⁸Kebakai loka lino angene la loka lo mbele mungu etotina ene Bolimo botanu aosila otenu bakuki loka lo yamo; mbakai bakuki ba mbelemungu ene ekasombaka ye ta ngelo inde angene. ²⁹Ei loluwi mbo mbisa i lofoo lange nkoi iyokale batoota katikati ino, la bambotika mbelemungu. ³⁰Katikati ino batolome batoemala oekisa tonango to lilimbi loka mbo balute Baeki mbisa ibo. ³¹Yamo yo moilakai, la enyelakaimbo miaka isaso lotoyo ke lowa loikatika obeisenu amoi la amoi la foo ta baiso. ³²Kanikani lototikenu ta bao baya Ngene la ta lioi linde li ngbengbele. Ye aengani oshenu la ofenu bondanda katikati i be ba bondanda.³³Loilengeli buto ango amoi bieto lamba wolo lamba liwati. ³⁴Enu angene oluwi mbo bao bange baenganisaka yeme yange, la be bembaka lange. ³⁵Tambeko itotina lofenu eikiselo mbo iyengani lino okela ongoma loka losunga be babolelamu, la oenyela aleko baoi baya Ngene Yesu mbo, liomali lioesa lifoeta liomali liowanya.³⁶Ekasika ye obeka ongoma, akasuwa ta baluwi la akasombola libo batotina eseke lomo. ³⁷Batotina bakalela likama, la bakalila ta ngingo eya Paulo bakatoamela ye. ³⁸Bembaka la ngandi i likama loka lo ani ebekaka ye mbo oimboenai ale bombe winde lisiya.Kolaongoma bakaaka okatika ye ta lisuwa.

Chapter 21

¹Elileke'su, mbisa iyotikana libo, tokaka mala emoi ta Kosiya, elengo ta Lodesiya, ye lino ta Palata. ²La toka'anya lisuwa lieke lieolekisaka mbale ee Fenikiya, tokalila la tokaka. ³Oko e'eneke'su bosanga bo Sipuliya, tokatika boo boali, tokatuta ndole iso fangi ee Siliya, la toka sikama ta Tuliya, bofelo lisuwa likambaka la biongo biosuluwisa. ⁴Toka'osha baeki, la tokangala libo basiyo bosambale, baeki, bakatomomo la Bolimo, bakabeisa Paulo aikomaka ta Yelusaleme. ⁵La, oko ekomeke'su ta lisiyo li tunga li basiyo bosambale, tokakundja bolenga bo'oka, la baito batotina bakaya liso oya tike'su la baali la bana kota lousa lo boki bofi. Tokashwa bakulusembe ta bo'onga, la tokasembola. ⁶La mbisa, bakasyena bee la basiaya, esu tokalila ta lisuwa, la libo bakainowa elo ambe bo. ⁷Esilaka lokendo lo lisuwa, tokaka ta Tuliya ta Ptolemaisya, elo tokafana kalibo la banduku, la tokangala libo lisiyo limoi. ⁸Tokaka elengo, la tokakoma ta Kaisaliya. Eoteke'su ta mbele eya Filipino bonangoli, ono ambaka amoi ta bosambale, akasele'su se ambe ye. ⁹Ambaka la baseka banati baitaka luwa batolome la bambaka banangoli. ¹⁰Ani engaleke'su basiyo likama, botondoli, la lina Angabusya, akasuluwa ta Yudeya, ¹¹la akaya oya'oshe'su. Akaosa bokawa boya Paulo, akakanda ta bakolo la bao, la akabeka: Moilaka ani ekabeka Bolimo Botanu: Buto ono ambe la we bokawa, Bayuda batokanda ene ekawei ta Yelusaleme, la batokesowe ta bao ba Bapakano. ¹²Oko eokeke'su ongoma, esu la bangene ba eseke, tokasembola la Paulo mbo aikomaka ta Yelusaleme. ¹³La ongoma akainoisa limutoli: Otowa ye ngi, la lolole la lobuno botema? Lombe tina, yeiti ango mbo bakandekei, la mbisa longbo ta Yelisaleme ta lina liya Ngene Yesu. ¹⁴Ani eitoimula ye, toisami ongoma, la tokabeka: lisangi liya Ngene likelomoko. ¹⁵Mbisa ii lisiyo liamo, tokakundja bolenga, la tokalila ta Yelusaleme. ¹⁶Bamoi ba baeki ba Kaisaliya bakaya aleko liso, la bakakomise'su ambe buto la lina Munasona, buto a bosanga bo Sipilo, boeki bo kwala, ambe ye etongale'su. ¹⁷Oko ekomeke'su ta Yelusaleme, banduku baka'oshe'su la liomali. ¹⁸Elengo lamo, Paulo akaka liso ambe Yakobo, la bato'olo tokangala eseke lomoi. ¹⁹Mbisa iyofa bo kalibo; bakabeka itotina ye Mungu awaka ta munga ee Bapakano la lotomo linde. ²⁰Mbile eokakak bo ongoma, bakakesa basimoli ambe Mungu, la mbisa bakabeisa ye: Otoena nduku, Bayuda bangalaka onga bakaimila, la batotina baimilele bikela bibo. ²¹Kembo, bakata munga ii Bapakano ye ibekaka Mose, ye ibekaka ye mbo bana baitenemoko totombe la oitutakai sili. ²²Lowe ase ingi? Ndoena fiye batoya baike, la batoluwa mbo o'okoma. ²³Ta yamo waka ye itobeke'su. Imbe ta munga iso baito banati bafoesa ekano; ²⁴osaka bo ambowe, ombe la botanu libo eseke lomoi, oenganise yeme ibo, la mbisa batene sowe. La baito batotina batoluwa ye ika'okaka bo batobeka ta lina lio imbe lolanga, la owe aleko okende la otutela bikela. ²⁵Ta Bapakano bee bakaimilela, tokabeisa bo la losonelo bo baluwe lofecho nama ye itofekomo la bikeko, la ngelo, la nama ene eitonumu ngingo, la bolefe. ²⁶Kola ongoma Paulo akaosa baito bamoi, akasela bo la botanu, la elengo akaota ta tepelo libo, loka iyobeisa lina liiyo litotanisomo lito enganisomo la lifaefi li buto la buto. ²⁷Ta tunga ee lisiyo li bosambale, Bayuda ba Asiya, bakaena Paulo ta tepelo, bakasomisa baito, la bakaunda ye, ²⁸la lomamao: Baito ba Isalaye, yaokoi! Tene buto ono atonangola biseke bitotina la ta baito batotina ndosamana la baito, ndosamana la bikela la ndosamana la lee eseke; afo'otisa ba Keleke ta tepelo; la aoseisa eseke lotanu. ²⁹Kembo baenaka felo Tolofimo a Efeso linde ta boki bofi, la bakaenyelisa kee Paulo aka'otisaka ye ta tepelo. ³⁰Boki bofi bototina boka mwala, la baito bakaya mangu fangi la fangi. Bakaunda Paulo, la lotomoiso ta tepelo, kola onga beinda bekakandomo. ³¹Ta ongoma bakaya baite ye, esongo lokaya ta bekota la baito la Yelusaleme bakaota ta lofindi. ³²Ta kani kani, bakaosa basilikani la bekota, la bakaka mangu ambe bo. E'enaka bekota la basilikani ongoma, bakatika loumo Paulo. ³³La ongoma bokota akakoma tina, akaosa ye, la akafela ye ombe ndai, la awe ase ingi. ³⁴La ta embili bamoi batomama kanda esiya bamoi kanda esiya; yeiti iyoluwisa ta bamoi, loka lo liyembu, bakafa ishoshu bake linde ta ikokonda. ³⁵Ta ongoma akalilisomo, bakatola ye la basilikani, litina li liyembu lo embili. ³⁶La embili lo baitobakatuta, batomama: Itakai ye! ³⁷Oko eotisaka bo ye ta ikokonda, Paulo akabeka la bokota: Loiti la fofe lobeisowe lioi limoi? Bokota aksanola: Oluwi lobeko la ki Keleke? ³⁸Oiti buto a Ejipito ono akasomaka kani kani, labee bakafowaka ta liombeile baito elefu inati ba baito babe? ³⁹Lombe Moyuda, ebekaka Paulo, a Talasisi la Kilikiya, buto a boki bofi we bombe la litina. Lo'olengila lao, samisekei, lobeko ii lioi lioi like ta baito. ⁴⁰Bokota akafaye ishoshu, Paulo akaemala ta etumbelo akawa bofono boi ta bao binde ambe baito. Mbile bo bakaosila onkala kimia, Paulo akafa bo lioi la libeki li Baebele, akabeka:

Chapter 22

¹Mbo boindi, la batata, okakai kanikani linangoli liange loka lo otungi libandjekeli libo. ²Eokaka bo mbo atobeka la lioi li Bayuda, bo bakangala hai. ³Ye mbo, ei lombe botolomé bo Bayuda, lobotomokko ta Tulusia ta yese i Kilikiya, la loka bolngolomo ta we boki, ta bakolo baya Gamaliele, loekisomko bikela bi batata biso, lombe la bofilli likma ta mbeko iya Mungu ani engali enu batotina laboni. ⁴Lokisaka baito bomusi beke ba limeli la lokaita bo, lokakanda bo, batolome la baatali esekeliomi ta bonyololo, ⁵Kanga ene elongeli la bangalu batotina baluwi ye mbeko, mboo imbe omongo, loka loa nyaka kasa ishosha iyoka kandaka Bayuda ta Damaseke, la lokaka elamo okaunda be bambaka elo la oya libo ta bonyololo ta Yelusaleme mbo bakutchomo. ⁶E kekei lokendo lamo, eka komekeitina la Damaseke tinatina la ifitika; la mangumangu liangange likama likafoa likolo laka angangelei. ⁷Lokakpa ilingila ta nyele; la lokaoka limiki litobeka lange mbo: Saulo, Saulo, loka loingi otokisei bomusi? ⁸Ei lokamutola ye mbo, Nene owe ase ndai? Aakabeka lange mbo, ei lombe Yesu, buto a Nasaleta, ono otokisa bomusi. ⁹La baito be bekendaka lange baenaka lingangi njdo baitioka limiki lya ono atobeka lange. ¹⁰Lokabeka mbo, Ngene lokele ase isai? Ngene akabeka lange mbo, emalaka, kaaka ta Damaseke, la batobeiso we, mbeko ititona yeke ikaokomwelom'owe mbo okele. ¹¹Kolaongma litiena ale la weli loka lo lingange li tongeleli, be lokendaka libo bakaunde bo loka lokme ta Damaseke. ¹²Buto amoi akumo Anania ono asimolaka Mungu, la bekeekli belo ta Bayuda batotina be bambe ta wo boki. ¹³Ye akaya ambei la akabeka lange mbo, Saulo enaka lisiya! Kota mbile amo lokaena swaa. ¹⁴La akabeka mbo, Mungu a bangau biso aosila otchakolowe mbo, oluwe lisangi linde, la mboo oene la ooke lioi li bonoko winde angene. ¹⁵Loka mbo, ombe boeki winde ta baito batotina, ta mbeko ye ikaenowe laye ikaokowe. ¹⁶Kanikani otoumbakela ase ingi? Emalaka, la lufiomoko, la oosola bobo wao, lani otongola ta lina liya Yesu. ¹⁷Tambile ebinoekei ta Yelusaleme, mbaka katikati i Esongamelo osombokola lokaena lienesi,

¹⁹Loka beka mbo, Ngene, simbiti mbo bo baluwi ei mbo, lokandaka baimieli bao ta bonyololo, la oumaka bo fimbo ta Bisongamelo bitotina; ²⁰Eutamanaka ngelo se iya bonangoli wao ako Setefano, Ei angene boeni la lokaimila lobeko lamo, la lokakuka tulu i beke baitaka ye. ²¹Akabeka lange mbo, kaaka, loka mbo, ei lototom'owe esika ta baito be baitaka imila Yesu. ²²Bakaoka ye tii lobeko lee, la bakaila bamiki bibo mbo, foyaka buto namuna ye ta wenda, yeiyengani otika ye la liwawi! ²³Embaka bo omama, aokusa tulu ibo, la aokusa bouta la likolo; ²⁴Bokota bo basolikani akabeka mbo, batise ye ta mbele e basilkani, la baiyole ye, lambo aluwi koni batomamila ye ongoma la lini litina. ²⁵Esilaka bo ounda ye la boliki, Paulo akabeka la Kapiteni ono aemali onga mbo, yomba mbo baitosambisa Moloma, loumo'we fimbo losiengani ii? loka mbo buto ono ambe Moloma. ²⁷Ngene a bailikani akaya aka beka la Paulo mbo, beisekei, owe ombe Moloma? akaimila. ²⁹Kolaongoma, be bambaka la yeme iyouma ye, fimbo bakabanga bakaka mangu, ³⁰Ta lisiyo lisia, ambaka la yeme iyoluwa omongo mbo Bayuda bambaka okanda Paulo la looni lobeko, la ongoma bakatika ye, la akafa ye lioi osondja Bakanga bafi ba Esongamelo lototina. La ongoma akasuluusa Paulo la akaemalisa ye katikati ibo.

Chapter 23

¹Paulo akamoila Esongamelo, la akabeka mbo, basamomu batolomé, ei lkenda la weli la okotcha la weli itoitna felo iya Mungu tii laboni we.²Anania, Kanga efi, akabeka libo bakaemala onga ambe ye ouma ye ta bonoko.

³Lambisa Paulo akabeka linde mbo, owe etutu lokafoiwomo fembe! yotikala iniyo Mungu aumo we. owe ongali ongoma osambiseike bikela, la otutase bikela la ofaya baoui baumei?⁴Bo bakaemala onga la bakabeka mbo, ototonga Kanga efi eya Mungu? ⁵Paulo ndjo akabeka mbo, loikaluka, banduku, mbo, kanga efi, la mbo yosila osomo mbo, ndo beka bobe la boli a baito lao.⁶Paulo aluwaka mbo ta katitkati ibo basiya bambe Basadokai la basiya bambe Bafalisai, laongoma akamama ta Esongamelo mbo, banduku batolomé, ei Mofalisai, wana a Bafalusai! lotosambisomo la litina li lifufuki li bangei! ⁷Ekabekaka ye ongoma, lofenyakana likatomoa katikati i Bafalisai la Basadukai la Esongomelo lookanana. ⁸La mbo Basadukai bakabekaka mbo lifufuki lieti, la Bokitomo boiti, la bolimo boiti, ongoma Bafalisai bamboimilaka yamo itotina.⁹Ongoma eyaya likama ikafoa, la bamoi ta Bandiki bakaemala katikati i Bafalisai, la baka beka likama mbo, toiyeni lobeko ango lomoi lobe katikati i ono buto lamba bolimo lamba bokitomo bosila obeka linde? ¹⁰Kolaongoma efoaka lofenyakano lofi katikati ibo, Ngene a basilikani abangaka mbo, batofaaka Paulo, la akabeka la Basilikani mbo, basuluwe mangu ofoya ye katikati ibo la bofoka, la baotise ye katikati i mbele ibo.¹¹La lotiyo mbisa Ngene akaya ambe ye obeka mbo, mbaka la bofilili! la mbo ani ekaisilowe onagola lalitina liange ta Yelusaleme, kolangoma itoengana lao onangola ta Loma.¹²Endjaka buse la ningo, Bayuda bakasondjamana ota kuko, la bakalapa mbo, baimbola, la baitomwako bakafoita Paulo.

¹³Beke baotaka ikumbe yo, baotaka baito mia inati.¹⁴Bakaaka ta Bakanga ifila batoolo ba boki, la bakabeka mbo, toosila olapa likama ndola leka ango lomoi tii emboitekesu Paulo.¹⁵La ongoma kanikani enu la Esongamelo oimilaisai Ngene a Basilikani folele mbo, asuluse ye eke katikati ino, ani etosame enu oluka la weli litina li mbeko inde la wéwé. Esu ndjo toengani oita ye lani aitaka koma ango tina.¹⁶Wana aya welo a Paulo botaali akaoka loka lo litina lo ilonga ibo, la akaya oya ota t a mbele e Basilikani la akabeisa Paulo. ¹⁷Paulo ndjo akata amoi a ba Kapiteni, la akabeka mbo, andaka ye felo ono wana bolomé ambe bokota bo Basilikani, loka mbo, ambe la lioi liobesa ye.¹⁸Kolaongoma akaaka linde ambe ngene a Basilikani, la akabeka mbo, bakandamu Paulo akata ye lioi lombokola mbo, lawande ye felo wana botolomé ambe ye ambe la lobeko loobeis'owe. ¹⁹Ngene a Basilikani akaunda ye boo la akaka ambe bo, la akaiyola mbo, ombe la loni lobeko loobeisei?²⁰Akabeka mbo, Bayuda bafoimilana mbo, asuluise Paulo ta Esongamelo elongo ani esamiki oiyola mbekola litina linde la weli. ²¹Kolaongoma oiyokaka bo, loka imbe la batolomé oeta tuku inati baotelowe ilonga, baosila olapa mbo, baimbola la baimbomwa tii kota mbile etoita bo ye, la kanikani balangi oenganisa lisaka libo. ²²Kolaongoma ngene a Basilikani akafa ye ndole, la akabeisa ye mbo, ofoya lobeko le ambei. ²³Akata Bakapiteni baele, la akabeka mbo, emalakai basilikani mia yele mbo, baeke ta Kaisalia ta mbile eya saso lotiyo, la baito ba punda mia bosambale, la baito ba baundi bakonga mia- yele.²⁴La be bapunda loka loota la Paulo, mbo bayeke linde la weli ko ambe Feliki Ngene a wenda.²⁵Akasona lokasa la baoui ani mbo: ²⁶Ei Klaudio Lusua ambe Feliki ngene a wenda, buto a lokuku likama kalibo. ²⁷Bayuda bafounda ono botolomé, la onga elangaka-bo oita ye, lya la Basilikani bauwise ye, la lofooka mbo ye ambe Moloma.²⁸Lokakamba la yeme iyoluwa litina li mbeko ye okakandai ye, ongoma lokaotisa ye ta Esongamelo libo. ²⁹La lokaena mbo akandomo la litina li obandjekela ye loka lo- bikela bibo, la mbo, okandomu la lobeko ango omoi liyei yengani la lingba la bonyololo. ³⁰La bakabeisei mbo, baotchuana kuko imbe la litina liya Paulo, ongoma lootoma ye l a mangu , la loofa baoui la bakandomu linde mbo, baye oyabeka felo yao.³¹La ongoma, ani Basilikani bakaoka baoui, bakaunda Paulo, la bakaka linde lotiyo ambe Antipatali. ³²Ta lisiyo lisiya bakalipa baito punda loka linde, kolaongoma bakabinowa ta mbele e Basilikani. ³³Baito ba punda bakakoma ta Kaisalia, la bakafa- bo lokasa ambe ngene a wenda, ongoma bakaya la Paulo felo inde.³⁴Ngene a wenda akatanga lokasa la akaiyola Paulo lamba afoe ta boni boki. Eluka ye mbo afoe ta Kilikia, ³⁵Akabeka mbo, yomba mbo, bakandi bao baosila oya, lotooka lao. Akabeka mbo bakuki ye ta mbele eya Elode

Chapter 24

¹Mbisa i basiyo liondo, Anania, kanga efi, akasuluwa ta Kaisalia, la batoolo basiya ba boki, la buto amoi Teletulu, buto a baio balo. Bo bakatomoisa lobeko loya Paulo felo iya ngene a wenda. ²Bakata Paulo lioi, la Teletulu akakola ositaka ye mbo: Feliki, buto a lokuku likama, tombe la liomali likama loka lao; bakuwa balo la batokelomo katikati i bofindi we la weli wao. ³Totomala laye itotina la kelekele likama lo fangi la fangi. ⁴La loisami oundo we mbile esa. ongoma losombola lao mbo la kelekele ao loka looke'esu la mbeko ikikelike. ⁵Loka mbo lofouda botolomé ono la yenisa, ono atotombokisa baito katikati i Bayuda batotina be bangalaka ta wenda bototina, ye buto a felo ta mbele Munngu e Banasaleta. ⁶Afoakola oseisa Tepelo la tokaunda ye, la tokambaka la yeme iyosambisa ye ta bikela biso. ⁷La Lusua boka bo basiliksni akaya oya kpola ye ta baoo biso la bofoka, ⁸La akabeka la bakandisi binde oya linde eke. ⁹Bayuda aleko bakaimila, la bakabeka mbo, mbeko yamo imbe ongoma. ¹⁰Ngene a wenda akaesa boo ambe Paulo mbo abeke, la akabinoisa bonoko mbo: loluwi mbo omba bosambisi bo we wenda miaka likama, la ongoma lokaomala omutola la litina li mbeko yange. ¹¹Oengani oluwa wéwé mbo ofoa ta bonoko wange ta Yelusaleme osombola, basiyo liou la baele ndoeta. ¹²Banyei lototana fié la oni buto lamba otombokisa likama li baito ta Tepelo, lamba ta Bisongamanelo, lamba ta boki. ¹³Baiyengani aleko olendisala lao lobeko lomoi ta mbeko ye bakasitaka lange. ¹⁴La tofoimila felo yao mbo lotokuwela Mungu a bangau biso ta bomuna bo ndole ene etolinga osesela. Lofoimila mbeko itotina ye ikaosila osonomo ta bikela bi Banangoli.

¹⁶Ei lotota botema wange ta lobeko le mbo ta mbile etotina lombe la liluwi liomngo ambe Mungu la baito. ¹⁷Mbisa i miaka likama loka binowa ta bofindi wange oya tomoisa bafaefi ba ngandi la mbeka. ¹⁸Bakanyei botanu katikati i Tepelo ta yembeko; tinga ta likma li baito, tinga aleko ta liyeye. Ndjo Bayuda basiya beke bakafowa ta Asia, bambaka; ¹⁹Ikaondoko libo omba eke felo yao loka lositeke'i, yomba mbo bambe lange la lobeko. ²⁰Yomba mbo yeiti ongoma, tikaka bo eke babeke lamba baoshei la lini litchuanelo eke emali-bo felo i Esongamelo, ²¹Yomba mbo imbe ango loka lo lobeko leke lotomoko lange mbo lotosambisomo loka lo lifufukomu li bangbei. ²²La Feliki, ono aluaka ltina li mbeko ye laweli ta ndole amo, akamelanisa-bo, la akabeka mbo: oko etokomoma Lusua ngene a basilikani, atotena lobeko lino. ²³Akaesa ishosha ambe Kapiteni mbo akuke Paulo, tnga ta ekandjelo, la aifekilaka baiti binde mbo baye oya sunga ye. ²⁴Lambisa i basiyo basiya Feliki akaya la bwali inde akumo Dulusila, boseka bo- Bayuda; la akata Paulo lioi; la akakola inango inde loka loya Kilisito Yesu. ²⁵La enangolaka Paulo mbeko i liengani, la losambisomo leke lotoya, Feliki akaoka bowa, la akabeka mbo: kaakai koni, etoanyei fofe, ei koto'we lioi lisiya. ²⁶Ambaka aleko la baenyeli kemo Paulo atofa ye falanga, yamo yoko mala la mala atota ye lioi loka lobekana linde. ²⁷Ndjo mbisa i miaka biele, Poloki Fesete akangala ta libonga liya Feliki, ndjo Feliki ambaka la yeme iyomalisa Bayuda, kolaongoma akatika Paulo ta bonyololo.

Chapter 25

¹Fesete, ta lioti li bokota winde, mbisa ii basiyo basaso akafowa ta Kaisalia la akalila ta Yelusaleme. ²Benganga befi; la bianga be Bayunda bakasitaka Paulo, bakalombokolae, la, ta lienii libe, ³olengila loka kee ta losamo baka okata ye ta Yelusaleme. Loka bakakomanyanaka likomi lioita ye ta ndole. ⁴Fesete akabinoisa bonoko mbo Paulo ambe ta bonyololo ta Kaisalia, la ye angene alangile ooka elo la mangu. ⁵Akabeka mbo: baito ba lokuku aiteni ino basuluwe elo lange, yomba mbo loaso loositaka lombe loka lo botolome amo, basiteke ye. ⁶Fesete akaumowa libo basiyo ndoeta bonanei ao liou, akasuluwa ta Kaisalia. Laotombale, akangala ta keka inde ee lisambisomu, akaesa ishoshha mbo Paulo aye. ⁷Mbile ekayakae, Bayunda be bakafoaka ta Yelusaleme bakalingilae, la baikaluaka oemalisa yo. ⁸Paulo akabinoisa bonoko mbo: Loikeli bobbe loka lo bikela bi Bayunda, lamba loka loya Petelo, lamba aleko loka loya Kaisala. ⁹Fesete, akambaka la yeme iyoomalisa Bayunda, akabeka la Paulo mbo: Olangile osuluwa ta Yelusaleme, loka losambisomo taye ndjaso felo yange? ¹⁰Paulo akabeka mbo: Lotoemala ndjo felo ii lisambisomu liya Kaisala, iyengani aleko lange osambisomo ko-eke. Loikeli bobbe ta Bayunda, ani etoluwo we la weli. ¹¹Yomba mbo lombe buto bobbe, lamba lookela lobeko loengani la lingba, loitofeka ongba, la Yomba mbo ndjaso batositaka lange imbe ibe, buto anga amoi aimbo kесеi ta bao bibo. ¹²Kola ongoma Fesete, akabekana la bakendi hinde, akabinoisa bonoko mbo: Olengila ooka ta Kaisala; la otoa felo iya Kaisala. ¹³Mbisa ii basiyo, bokota Akalipa la Belenika baka koma ta Kaisalia oyafa Fesete kalibo. ¹⁴Ekambaka bo batoetisa basiyo likama elo, Fesete akabeisa la bokota lobeko loya Paulo, la akabeka mbo: Botolome amoi ambe ono Feliki atikakae ta bonyololo. ¹⁵Oemaela ye, oko embekei ta Yelusaleme, biange befi la bekumi be Bayunda baka sitakae, bakalengila lange mbo lokpese ye. ¹⁶Lokabinoisela bo mbo yeiti bonuna bo Baloma ofa buto ta bao ba basiya felo koni mbo ono akasitokomo aete felo ii beke bakasitakae, loka aoshe ndole eobinoisa bonoko loka lo lobeko linde. ¹⁷Ekasila bo oya eke, loikaumbakela, la lokangala laotombale ta keka ee lisabisomu, la lokaesa ishoshha, botolome amo akesomo. ¹⁸Basitiki, bakaemala, baikatomoisa lobeko anga lomoi lo bobbe ta yeke lokambaka lotoenyelisa loka linde; ¹⁹Bakambaka linde la fiye loka lo lisemboli libo, la litina liya Yesu ono akaosila ongba, ko'ani Paulo akabeka mbo ambe la liwawi. ²⁰Loikaluwakw ndole ee litina liye ndjaso, la lokaiyolae lamba atoimila ta ooka ta Yelusaleme, loka losambisomo ta litina liye ndjaso. ²¹La Paulo akalengila mbo akukomo loka lo liteni liya bokota bofi, loka leka mbo bakuke ye kani etotomei ye ta Kaisala. ²²Akalipa akabeka la Fesete mbo: Lolangile koni ooka buto amo ei ya'angene. Elengo Fesete akabeka, ootokae. ²³Laotombale, Akalipa la Belenike bakaya la bofoka, oota ta lisambisomu eseke lomoi la biange be basilikani la batolome bafi ba boki. Ta ishoshha iya Fesete, Paulo akesomo elo. ²⁴Fesete akabeka: Bokota Akalipa, ofoenai buto ono linginda lifi li Bayunda bakaya oyasitakae ambei, ta Yelusaleme, la eke aleko, la lokaka mbo yeiyengani ale linde omba la liwawi. ²⁵Loka lange, liluwi mbo aikeli lobeko anga lomoi loengani la lingba; ye angene ndjo akasamaka ooka ambe Bokota bofi, la lokatena mbo lototomae. ²⁶Loiti lalobeko lo fololo losonele bokota bofi loka linde; Loka lamo ndjo lokatomisae ta baiso bino, mbo, Bokota Akalipa, mbisa iyo felae, lombe la fofe iyosonelo we. ²⁷Loka lofoenyela mbo yeiyengani otoma bokandomu la'ani toitakaenisa litina li lositokomo linde.

Chapter 26

¹Akalipaakbeka la Paulo mbo, ofomo ndole mbo obeke loka lao angene. Lambisa Paulo akaila boo likolo laakabeka mbo, ²Bokota Akalipa, lombe la liomali laboni loka lofoanya ndole obinoisa bonoko felo yao ta litina li mbeko yeke Bayuda bakasitekei layo, ³loka mbo owe olembeli la eli befono betotina be Bayuda la fiye imbe libo. Yamo yoko lotolengila lao okei la botema bosa. ⁴Loka lo bomuna wange oakola kota wainenge wange, oko embei felo, ta bofindi wange, la Yelusaleme, Bayuda batotina balembeli ongoma. ⁵Balembelei koala, yomba kembo bambe la yeme iyobeka, mbo lombe Mofalisai ta litina li lingomba liye limbe la bokamu ta lisemboli liso. ⁶Kanikani lofoemala eke osambisomo ta litina li lilendelu lieke Mungu afaka la bangau biso. ⁷Befindi biso liou la yele bambe la lilendelu oengana la elaka lamo, oko etosembola bo lotiyo la lowa la bofilili. Bayuda batositekei ta litina li lilendelu liye, e bokota. ⁸Enu otangai yo lobeko loiyengani oimiolomo mbo, Mungu aofufukisa banbgei, loka loingi? ⁹Ei loenyelise mbo iyengani lange okelambeko likama onana la Lina liya Yesu a Nasalet. ¹⁰Lokelo ongoma ta Yelusaleme. Ei aleko lokanya ishoshla ta bakanga bafi, kolaongoma loka kanda Baito likamata bonyololo, la oko eitomoko bo, lokaesa ishoshla mbo bangbeke. ¹¹Lokende mala likama ta bisongamelo bitotina, lokaenisa bo wale lokalokote omolisa bo Mungu. Loka fefa la liso, loka tutana libo kota boki bo beenda. ¹²Ekambekei lotokela ongoma, lokaka ta Damaseke la bokota la lotomo lo bakanga ifi. ¹³Ta ndole, ta mbile e midi, bokota, lokaena liangangi likafoa la Likolo, lieti liangange li lowa, likabanelesu libo beke tombaka ta lokendo. ¹⁴Esu atotina tokapkase ta nyele lokaoka limiki litobeka lange la bonoko bo Liebele mbo, Saulo, Saulo, otoenisei wali lokaloingi? Imbe bomusi lao ouma bakolo ta bakonga. ¹⁵Ei lokabeka mbo, Ngene, owe ndai? La Ngene akabeka mbo, Ei Yesu ono otoenisa ye wale. ¹⁶Ndjo emalaka la bakolo bao, loka loenamane lao ta litina mbo loselowe bokuwi wange, la libekelomu ta mbeko ye okaosila oenei layo, lambeko omboenekei layo. ¹⁷Lotouwiso we ta bao ba baito be la bapakano, beke lototomo we ambe bo loka lolikola baiso bibo, ¹⁸loka bakikowe ta lilima oka ta lowa, la bofoka boya Satana ambe Mungu; loka banye limesila li bobbe, la bondanda ta beke bakaosila okamanyomo loka loimilia ye. ¹⁹Bokota Akalipa, loifeki olitisa lienesi li Likolo, ²⁰Ndjo lombaka libo felo ta Damaseke, la Bayelusaleme, la wenda bototina bo Bayuda, la bapakano, onangola mbo babamese ta betema la bakikowe ambe Mungu, okela bakuwa be baengani la lobaomese ta betema. ²¹Loka lo ye mbeko Bayuda bakaunde ta Tempelo, bakakela mbo baitei. ²²Mbisa yange iyoana lifaefi ambe Mungu, lofoemala tii koaboni obeka la baito bake la bafi, la oto kobeka lobeko losiya, sakolo ko mbeko yeke ibekaka banagoli la Mose mbo itotomoa, ²³mbo, iyengani la Kilisito oena bemusi, la kembo ye buto afelo ofufuka ta bangbei, akalingo nangola lowa ta bofindi we la bapakano. ²⁴Tambile etobinoisa Paulo bonoko ta mbeko ye, Fesete akabeka la limiki lifimbo, ombe la loseka, Paulo! Lotango likama lo kasa yao loselowe loseka. ²⁵Paulo ndjo akabeka mbo, Fesete, buto alokuku, loiti la loseka ani etoenyelisowe. Ndjo lotobeka mbeko i wewe la i omongo. ²⁶Yeiti bule bokota aluwi ye mbeko, jolaongoma, lotobeka linde fololo, loka lolembeli kembo aiti boeno boluwa lobeko ango limoi, loka mbeko yamo yeito kelomo ta wisakumbo. ²⁷Bokota Akalipa, ofoimilia banangoli? Loluwe mbo ofoimilia. ²⁸Akalipa akabeka la Paulo mbo, olangi oimielisei ta mbile eke, lokele likuwa li Mokilisito? ²⁹Paulo akabeka mbo, losembola Mungu mbo, lamba bouwe, lamba bosa, yeiti koangene la beke batotina bakaokei laboni bambe aleko ani embei, ndjo tinda ta bie benyololo. ³⁰Kolaongoma bokota akaemala, la Ngene a wenda, la Belenike, la be bangali libo, ³¹la mbisa ibo ofowa onga, bakabekana mbo, Buto ono aitokela lobeko ango lomoi loengani la linbga lamba bonyololo. ³²Akalipa akabeka la Fesete mbo, yomba mbo ono buto alengeli oka ta Kaisala, esu kobeka mbo aluwi lotowo.

Chapter 27

¹Mbile eteneka bo lebeko mbo toke ta lisuwa elo ta Italiya, bakafa Paulo ta bakandomu basiya ta bao baya kapiteni a poloto a bokota bofi, lina linde Yuli. ²Tokaota ta lisuwa li Adalamutene, ikasmaka mbo ike ta bemengo be Asiya, la tokaka, tokambaka, tokambaka la Asilitalaka, buto a Makedoniya ta Teseloni. ³Ta lisiyo li mbisa, tokabamaase ta Sidona; la Yuli, ono awaka bolo loka loya Paulo, akafae ndole mbo ake okamoila baito linde la osha leka ta bao bibo. ⁴Tokabaamase elo, toka kenda ta botungu bo Kupulu, loka mbo fofu ikambaka itobinoise'su mbisa. ⁵Mbisa iyo leka libande lifi elo ta Kiliya la Pamfuliya, tokakoma ta Mula ta boki bo Lukiya. ⁶La elo, Kapiteni ee basilikani, akaosha lisuwa li Alesandaliya litoka ta Italiya, toka lila la lio. ⁷Ta basiyu ba bule tokakenda fito fito, la toka koma amboko la bofoka ta Kimidi, lofofo loikafe'esu ndole tokende la weli. Tokaeta ta bondungu bo Kelete, ta fangi ee Salamone. ⁸Kola bofoka, tokakoma ta eseke lomoi lina mbo Biyemaelo bilo, tina tina la boki Lasia. ⁹Mbile esa ekaeta, la lokendo lokamba la bowa, loka mbile eokila bieka ekaetaka oko. ¹⁰Kolayamo Paulo akbeka libo mbo: Ba'afa, lofoena mbo lokendo ilangi omba la bowa la lingba, yeiti ango loka lo nieka la lisuwa, la aleko loka liso. ¹¹Kapiteni ee basilikani, akaoka kapiteni ee lisuwa la ngene a lisuwa la akafeka baio baya Paulo. ¹²La boemaelo boikamba bolo loka lo basiyu la bofiyo, la likama bakaimila ofowa loka loengana okoma ta Foinike, boemaeli bo Kelete ta fangi ee mbole la likolo' elo etoka mbile, loka loetisa basiyu ba bofiyo. ¹³Lofofu loke loka'uma, ofowa la mbole, baka enyela bo lotosunga bo, baika ila bosambu likolo la baka kenda ta ngonge ee botungu bo Kelete. ¹⁴Mbisa boke lofofo lofi fafo, lina mbo Yalakulu, loka fowa ta longo. ¹⁵Lokauma lisuwa fafo, toika tutana la lofofo, la tokatika la tokatomomo ongoma. ¹⁶Tokakoma la mbisa ta botungu bomoi bokatomomo mbo Klauda, loka bofoka tokaosha ngbulu iyonda kai; ¹⁷bakaila la lisuwa, la mbisa bakawa likuwa lio yeya yeya lisuwa, bakamba la bowa lamba batolekama ta Suliti, bakasuluwisa'se biengo la bieka bimbaka likolo. Bakatomowa ongoma la lofofo. ¹⁸Ani embeke'esu totonana la lofofo lo tale, la lisiyo li mbisa bakaakola okusa biengo ta libande, ¹⁹lisiyo li'asaso bakakusa biengo bi lisuwa ta baye la bao bibo angene. ²⁰Lowa la tolenga loikaenena ta basio likama, la lofofo lofi loikataka lilendelu litotina likasila loka louwisa liwawi liso. ²¹Toikalaka leka mbile esa. La Paulo akaemala aiteni ibo, akabeka mbo: Ba Afa, ikaondoko lino okei loka toifowaka ta Kelete, loka loofeka liye lingba la bowa. ²²Kani kani loolengila lino ombei la bofililili; loka mbo liwawi li buto la buto ango amoi lietongba, la kanga mbo lisuwa lingbeke. ²³Bokeitomo boya Mungu ono lombe buto inde la ono lotokelelae afoenena lange lotiyo, ²⁴la akabeka mbo: Paulo, oibangaka; ifoondo lao oemala felo iya Kaisala, la Mungu aosila ofowe liwawi ta batotina be batokenda, mbo ta lisuwa ²⁵kola ongoma, ba afa, mbakai la bofililili, loka lofoimila Mungu mbo itomba ongoma ani ekaosilae obeisei. ²⁶La iyengani liso okusomo ta botungu bomoi. ²⁷Ta lotiyo lo basiyu liou la inati, tokambaka otomomo ta baye ba Adalia; la baito ba lisuwa kati kati ee lotiyo, bakaenyela mbo totobaamase ta ngonge. ²⁸Bakakusa wisha la boliki, bakaosha bolundu bo baye bosa baye tuku yele; bakaumbakela iniyo, bakakusa boliki lisiya, la bakaosha bosa bo bao liou la liondo. ²⁹Bakangala mbo batoka okaumana ta batale, bakakusa fongo inati mbisa ii lisuwa, la bakaumbakela loandjo lo bosa la yeme fafo. ³⁰Baito ba lisuwa bakakota otomowa ta lisuwa okimbiya, bakasuluwisa wato ta baye la bakalimbaka mbo balangi okusa longo losiya felo ii lisuwa, ³¹Paulo akabeka la kapiteni la basilikani mbo: Yomba mbo beke baitikali kati kati ee lisuwa, enu oimboenganai louwo. ³²La mbisa basilikani bakatena boliki bo wato, la bakatika bo bakpese. ³³Tina la buse ondja, Paulo akafa baito boimo mbo bale bieka, la akabeka mbo: Laboni lisiyo li liou la inati enu o'osilai ofeka ola bieka. ³⁴Yamo lotofenu boimo mbo: Lakai bieka, loka lobeko lamo lombe loka lo liwawi lino, la losowe lo bochue wino ango lomoi loimbo ngba. ³⁵Ekasilakae obeka, akaosa boila, la mbisa iyofa ngbengbele l Mungu felo ibo atotina, akabuna, la akaala. ³⁶La bo batotina, bakaosha bofoka, la bakaala boila aleko. ³⁷Tokambaka, ta lisuwa, baito mia yele la tuku bosambale la liambe ta batotina. ³⁸Mbisa ibo iyokuma soolo la bieka, bakakusa bakokosi ta baye loka losuluwisa bolito bo lisuwa. ³⁹Mbile ekandjaka buse, bakaluwisa wenda; bakaena (likumba) ta ngonge la boke, bakakota ootisa lisuwa elo, lamba batolonga. ⁴⁰Bakatena boliki la longo loka bakese ta baye, kota mbile amo bakasombula benyololo be yenda; la mbisa bakaila tulu ee felo ee lisuwa loka lokanda lofofo, la bakatuta bomongo wamo. ⁴¹Bakakoma ta eseke leke tosoolo chuele tokatoanamana, la lisuwa likaundamana; bochue bo felo bokaundamana bofoka, la oto kokenda, la mbisa boka'akola obuneya la bofoka bo ngumba. ⁴²Basilikani bkambaka la baenyeli baioita bakandomu, loka bakamba la lowa mbo basiya batokimbiya la mbatu. ⁴³Kapiteni ibo, akalinga owisa Paulo, akafeka lisangi libo. Akaesa ishosha ta beke baluwi mbatu bakusame felo ta baye loka bakome ta ngonge, ⁴⁴la mbisa beke bakatikala baundamane la mbao basiya, la basiya ta biengo bi lisuwa. La kolaongoma batotina bakakoma la weli ta boili.

Chapter 28

¹Mbisa iso iyouwisomo, tokaluwa mbo botungu botomoko mbo Melita. ²Baito basiya bakaenis'su boolo; bakayambe'esu atotina tinatina la imbé ifi, yeke babaanisaka loka limusé li mbula liyakase la likawa bofiyo fafo. ³Paulo akaila tokandokolo la kata tcho ta imbe, fele ekatomowa la lobabeli la akabatemana ta boo winde. ⁴Mbile baito basiya bakaena nama afembi ta boo buto ono ambe boiti bo baito, loka liyengani lieikalongana otika ye auwe, mbisa inde iyouwisomo ta libande lifi. ⁵Paulo akfefia nama ta imbe, la aikaoka bobé angó bomoi. ⁶Baito bamo bakaumbakela mbo batoena okuma ao longbo mala emoi; mbisa iyoumbakela likama, oena kembo bobé angó bomoi boikomeli ye, bakakikolia baoi bakabeka mbo ambe la mungu. ⁷Ikambaka, ta kandokando, nyele yeke imbaka ii ngene a botungu, lina linde Pibeesi, ono ayambeke'su la akasele'esu ta mbele basiyo basasota baenyeli ba losamo. ⁸Ise aya Pibeesi akambaka ta litamba, la bomusi la linya li ngelo; Paulo akaoka elo embe ye, akasembola, akataliela ye bao, la akauwisa te. ⁹La onga likolo, baito basiya ba biale ba botungu bakaya, la bakauwisomo. ¹⁰Bakafesu lokuku lofi, la talokoliso, bakafesu biongo bieke tokambak layo la yeme. ¹¹Mbisa iyongala tengai isaso, tokaota ta lisuwa limoi li Alesandalia, lieke lietisaka mbula ee botoko ta itungu, ¹²tokatika Silakise, oko tokelaka basiyo basaso. ¹³Onga, otutana la looko, tokakoma ta Leggio; la lofofo lo felo lokaemala lisiya lielengo, tokawa basiyo baele loka tokome ta Piteoli, ¹⁴oko to'oshaka banduku bakalombokole'su mbo tongale besiyo bosambale libo. Ani ndjo toka'aka ta Loma. ¹⁵Ta Loma bakaya oyatoamana liso, kota liongo li Apiya ta biseke bisaso, banduku beke baokaka batobekela'su. Paulo akaena bo, akbinoisela Mungu ngbengbele, la akamba la bofoka. ¹⁶Ta mbile tokomaka ta Loma, bakabekela Paulo angale ta eseke linde angne, la bosilikani bomoi atomoila ye. ¹⁷Mbisa ii asiyo basaso, Paulo akata baito bafi ba Bayuda; la mbile baoshanaka, akabeisa bo be baoi: Banduku, batolome, loikeli leka angó lomoi loka lo baito, lamba asili ee baise biso, lokatomoko ta bonyololo ta Yelusaleme la lokafomo elo ta bao ba Baloma. ¹⁸Mbisa iyosambisei, bakambaka la yeme iotikei, yeikamba la leka angó lomoi ambei loka mbo longbe. ¹⁹Ndjo Bayuda bakaemaela, la lokatomo la bofoka ambe Kaisala, loikamba la baenyeli baositaka bofindi wange. ²⁰Tene litina lotoiyole'nu oenei la obekei; loka lo lilendelomu li Isalaele ndjo lototola we bonyololo. ²¹Bakabinoisela ye mbo: Toiti la lokasa angó lomoi lofowa ta Yudeya loka lao, la nduku angó amoi aibeki wale obeka bobé loka lao. ²²Talangi ndjo oluwa loka lao yeke otoenyelisa, loka toluwi mbo mbele ee Mungu ene batoosha biseke bitotina loemanelomo. ²³Bakabeisa ye lisiyo limoi, la babule bakaosha ta bongaelo winde. Paulo akanagoela bo bokota boya Mungu, la obekela, la lolingo, ta ekela loya Mose la betondoli, oimilisa bo yeke omoili Yesu, baoi bakaakola nongo tiii kolikolase. ²⁴Bamoi bakimila ta yeke abekaka, la bsiya baikaimila angó. ²⁵Ani babinoaka la ndona liyokani, Paulo akataliya angó baoi be: Imbe la litina Bolimo Botanu, abekaka la baise bino ta ndole eya bonangoli Isaya, Akabeka mbo: ²⁶Ka'aka ambe be baito la bekaka mbo: Otokai la batoi bino, la oitoluwai angó; otoenai la baiso bino, la oimboenai. ²⁷Loka botema bo baito be bo'omba la bofoka; bafoesa batoi bibo bofoka, la baokanda baiso bibo, loka kembo baiyenaka la baiso bibo, baiyokaka la batoi bibo, bailuwaka la botema wibo, baikikolaka botema, loka loiuwisaka bo. ²⁸Luwakai kembo lie liuwisi lie liya Mungu litotomo ta Bapakano, la bambookaka. ²⁹Ta mbile abekaka ongoma, Bayuda bakaka, batobekana bo'angene. ³⁰Paulo akangala miaka biele ta mbele ene ambaka atolipela, akambaka atoyamba batotina beke bambaka batoya'omoila ye, ³¹atonangola bokota boya Mungu la loekiso yeke imoili Ngene Yesu Kilisito, la kimia oto lobeko lamba tale.

1 Corinthians

Chapter 1

¹Ei Paulo, ono Yesu Kilisito akatei lioi loka longale botomomu ta lisangi liya Mungu, la kendisani Sositene, ²to'osonele'nu etanda loya Mungu lombe ta Bakolito, enu batanisomu katikati iya Ngene iso Kilisito Yesu. O'otomoi loka ombei wewe eseke lomoi la baito batotina beke batota lina liya Ngene iso Yesu Kilisito ta biseke bitotina. Ye ambe Ngene ibo la enu aleko. ³Ngandi la kimia engaleke lino ofowa ambe Mungu Ise iso la Ngene Yesu Kilisito. ⁴Lotofa la Mungu ange kekeleke ta litina lino, loka lo ngbengbele eya Mungu ene ekafomoko enu ambe Yesu Kilisito. ⁵Loka ambe ye owalisomo la bafoka batotina bee bamoili lioi la loluwo, ⁶lobekelo loya Kilisito lokambaka la liemaali loka lino, ⁷ongoma oikesii liano limoi liya Mungu eke otomoilelai lieneni liya Ngene iso Yesu Kilisito. ⁸Ye atosunge'nu kota liko loka totchango ofomo se ta lisiyo liya Ngene iso Yesu Kilisito. ⁹Mungu atoenganisa bilaka binde; engene atenu lioi loka obatemanei la Wana inde Yesu Kilisito Ngene iso. ¹⁰Kendisani, lo'olengila lino ta lina liya Ngene iso Yesu Kilisito mbo enu batotina o'obekai lioi limoi; oiyananakai katikati ino sondjamanakai la botema bomoi la bolimo bomoi. ¹¹Loka, banduku bange, lo'oke ta lobeko lino, la baito ba Kolowe, mbo besokano

bembe katikati ino.¹²Litina mbo: Bamoi bino batobeka mbo ei lombe buto aya Paulo; asiya mbo ei buto aya Apolo; asiya aleko mbo ei buto aya Kefa; asiya kobeka mbo ei buto ay Kilisito. ¹³Kilisito amo a'anani ende? Paulo akakemiso ende ta liyeka loka lino? Olufiomokoi ndjo ta lina liya Paulo?¹⁴Lo'obinoisa kelekele loka loikalufiaka buto ango amoi, sakolo ko Kilipisi la Gayo, ¹⁵loka mbo buto ango amoi aibekaka mbo olufiomoi la lina liange. ¹⁶Eeeh, lolufiaka aleko baito ta bofindi boya Setefano, ndjo sakolo ko bo lotoenyela kembo lolufii buto asiya. ¹⁷Kolaongoma, Kilisito aikatomei loka lo lolufia ndjo lonangoe mboli itanu; tinga ta baoi ba weli loka kembo lieka liya Yesu liyeimbaka leka lo bule.¹⁸Loka mbo inango ii lieka imbe ebebe ta be bakaoseisomo, ndjo loka liso imbe bofoka boya Mungu. ¹⁹Lo'osila osonomo mbo: Lotoseisa weli bo baito ba weli, la lotoesa liluwi libo bule.²⁰Buto a weli ambe endei? Bosoni ambe endei? Bobekibeki ta ene mbile ambe endei? Mungu aikaosela weli bo wenda leka lo ebebe? ²¹Loka lo weli boya Mungu, wenda boikaluwa Mungu ta ndole ee weli wamo la weli. Kola ongoma Mungu akaomala ouwisa baimieli ta ndole ee ebebe ee linangoli. ²²Bayuda batolengila ndembe la Baela batolinga weli, ²³ndjo esu totonangola Kilisito ono akakemisomoko ta liyeka, yamo eumelo lo likuliya ambe Bayuda la leka lo ebebe ambe Bapakano. ²⁴Ndjo ambee batomomu, Bayuda la Baela, imbe bofoka boya Mungu la weli boya Mungu. ²⁵Loka mbo ebebe loya Mungu lofoeta weli bo baito, la bolelamu boya Mungu bofoeta bofoka bo baito. ²⁶Banduku, moilakai litomu lino, baito ba bieli be bindo baitomu likama, tingaaleko baito ba bofoka likama, la tinga aleko baito ba befindi be lokuku fafo. ²⁷Ndjo Mungu aochakola bieka bieti la litina ta wenda loka mbo aokise bieka bi weli soni, la Mungu aochakola bieka bii bolelamu katikati ii wenda loka mbo aokise bieka biofoka soni. ²⁸la Mungu aochakola aleko bieka bieti la lokuku la bieka bikaoseelomo la bie bieti ango loka mbo bienise bule bieka bie bimbe. ²⁹Yamo yoko, buto ango amoi aiyengani omba la lokuku felo iya Mungu. ³⁰Enu ombei katikati iya Kilisito loka linde. Mungu asele ye weli loka lino, ambe aleko la liengani lino, la botanu, la liendo. ³¹Ani ikaosila osonomo mbo: Tikaka mbo ono atomba la lokuku, ambeke la lokuku katikati iya Ngene.

Chapter 2

¹Banduku, mbile lyaka ambenu, loyaka oyanangoleinu mbeko i wéwé iya Mungu la baoi balo tinga ta weli.

²Loikaenyela oluwa lobeko losiya ambenu sakolo ko Yesu Kilisito ye ono akataliomo ta lieka. ³Lmbaka felo ino la bolelamu la bowa la lobilimo likama. ⁴Libeki liange la bao inango yange yeimbaka la baoi ba liye la weli, loka loenisa Bolimo la bofoka, ⁵Loka limeli lino lieyaka ta weli bo baito kanga la bofoka boya Mungu. ⁶Imbe ongoma, totobeka la weli ta be bakaokonda; yeiti weli bo ene fectho lamba bekota be ene fetcho beke bambolimoaka. ⁷

Ndjo totobeka loka lo weli we boisami boya Mungu, weke boisami, weke Mungu aekisaka felo iyene fetcho loka lo talaa iso. ⁸Bokota ango bomoi bo ene mbile ailuwi amo. Yomba mbo bakaluaaka ani baiti Ngene a talaa ta lieka.

⁹Ndjo ani ikaosila osonomo, Yeke liso ango limoi lieyeni la litoi ango limoi lieiyoki, ene botema bo buto boiyyenyeli, Mungu akomanye mbeko yamo itotina loka lo beke batolanga ye. ¹⁰Mungu afoenisesu yo ta ndole e Bolimo loka Bolimo atolingalinga mbeko itotina, imbe mbeko ibolundu boya Mungu. ¹¹Katikati i baito, ndai aluwi mbeko i baito? Yeiti ko Bolimo bo buto? La asiya ailuwi mbeko iya Mungu, sakolo ko Bolimo boya Mungu ndjo aluwi. ¹²Esu toikanya bolimo bo wenda ndjo bolimo bokafowa ambe Mungu, loka tolembele mbeko yeke Mungu akafa liso.

¹³Toitobeka baoi beke bakaekisomo la weli bo baito kanbga la baoi beke bakaekisomo la Bolimo, eko etopimesu mbeko i bolimo la baoi ba bolimo. ¹⁴Buto a boniyo endoengana otukumaela mbeko i Bolimo boya Mungu, loka imbe ambe ye kee ebebe; la endo lembela aleko yo ndjo bolimo alembeli yo. ¹⁵Ndjo buto a Bolimo atolembela mbeko itotina, imbe ende baito basiya bailembeli ye. ¹⁶Ndai aluwi baenyeli baya Ngene loka loekisa ye? Ndjo esu tombe ta baenyeli baya Kilisito.

Chapter 3

¹Loka lange, ba nduku, loitobeka kee ta baito ba bolimo, kolaongoma lotobeka kee ta baito ba bindo, kee ta bama baya Kilisito. ²Lofeke'nu balomi, yeitimba bieka biofoka, loka mbo, enu ndolanga lolo bieka bi ofoka: La enu ndolongai ango kanikani, loka okombe koni ta bindo. ³Bofelo mbo imbe katikati ino baito baliya, la besokano, oiti ta bindo, la oitokendai kee baito? ⁴Loka asiya atobeka mbo: Ei, lombe buto aya Paulo, la ono moi mbo, ei aya Apolo, oiti baito ba bindo? ⁵Apolo mbo ndai? Paulo mbo ndai? Bambe bekowa, ta ndole ene okaimilai otutana ani ekafa Ngene ofa buto la buto. ⁶Ei lokaloba, Apolo akautaka baye, kolaongoma Mungu aka kondisa, ⁷yeti mbo ono akaloba ambe leke, lamba ono akautaka baye, kolaongoma Mungu akakondisa. ⁸Ono akaloba la ono akautaka baye baengani, la buto la buto ato'anya bondanda winde otutana la likuwa linde. ⁹Loka tombe bakuwi ambe Mungu, enu ombei elanga loya Mungu, mbele eya Mungu. ¹⁰Kotutana la ngbengbele eya Mungu ene efomokoi, ei loka'akola oshwua mbele kee buto a weli, asiya akashwua likólò, kolaongoma tikakaka mbo buto la buto akele kamba bofono we botoshwua ye likólò. ¹¹Loka buto aiyengani oshwua lishwii lisiya, sakolo ko lie likaosila oshomo, lie li liluwi liya Yesu Kilisito. ¹²Ndjo, iomba mbo buto amoi aoshwa lokolo li yo ikaoshomo, mbela, la bieto, la batale ba loketi, la mbao, la ngoto, la koli, ¹³likuwa li buto la buto litoenena fololo. Kolaongoma lisio limbo enisomoko li loka litoenisomo ta imbe la imbe etoluwisa bofono bo likuwa lieke buto akawaka. ¹⁴Iomba mbo likuwa lie buto akashwa, litoumowa, ye ato'anya bosombo. ¹⁵Iomba mbo likuwa li buto la buto likaofia, ye koeno bosombo, ndjo ambouwaka ye angene ta ndole ta ndole ee buto. ¹⁶Oiluwi mbo ombei esondjamelolo loya Mungu, la mbo Bolimo boya Mungu bongali ambe'nu? ¹⁷Iomba mbo buto atoseisa esondjamelolo loya Mungu, Mungu aleko atoseisa ye, loka esondjamelolo loya Mungu lombe lotanu, lamo enu ombei. ¹⁸Tikaka mbo buto ailimbomoko, iomba mbo buto amoi atoenyela mbo ambe la weli ta bie miaka, tikaka mbo ambe kee loseka loka ambe la weli. ¹⁹Loka weli bo we wenda imbe loseka felo ii baiso baya Mungu, isonomu mbo: Afo'osa baito ba weli la weli wibo bobo. ²⁰La lisiya mbo, Ngene aluwi baenyeli ba baito ba bieli mbo bambe ko bule. ²¹Tikaka mbo buto ango amoi aitaka talaa inde ta baito, loka itotina imbe ambe'nu. ²²Laomba Paulo, lamba Apolo, lamba Kefa, lamba wenda, lamba liwawi, lamba mbile ene, lamba mbile etoya, itotina imbe ino, ²³enu aleko ombei la Kilisito, la Kilisito ambe aleko la Mungu.

Chapter 4

¹Iyengani omoilei'esu (Apolo la Paulo) kee bakuwi baya Kilisito, baito beke Mungu akaosila ofa bo likuwa ta mbeko ii wewe iya Mungu loka lino, mbeko ye iisami. ²Loka loya ono ambe boemaeli, ifoondo aumane la okela likuwa linde la weli. ³Loka lange loiti la lobeko yomba mbo otosambisei, lamba lisambisomu li baito, ei imbu loitosambisa. ⁴La, ta liluwi liange limunga, liopkesei'mbu kembo lobe la lobeko, yeiti yamo itokela mbo lombe boegani. Ono aengani osambisei imbe Ngene. ⁵Oisambisakai felo ii mbile. Umbakelakai loyo loya Ngene, ambo'otaka ta liengani lieke limbe ta belima la atotomoisa baenyeli batotina beke bambe ta betema. La buto la buto atoosha ambe Mungu yeke iyengani linde. ⁶Banduku, lokele bie belendela loka loya Apolo lange, loka oluweii ta litina liso, loka mbo oikakai esika ta yeke, isonomu, la ango amoi ino aimbaka la lofola, loka loosa ekende lomoi oemaela le lomoi. ⁷Loka loingi akatowe buto bofi koeta basiya? Mbeko iotina ye ombe layo, yeiti Mungu akafowe? Yeke ombe layo, loka loingi ombe la lokuku talitina li bieka bie ani imbe liano? ⁸Osilai o'osha bieka bitotina bie okasamakai, osilai omba bafoka. Ombai bekota, la esu toitakamba! Losami mbo ombei bekota be wewe, loka esu tombe bekota esekelomoi lino. ⁹Lotoenyela mbo Mungu aosila ote'esu batomomu ta eseke lo liko, ta baiso baito batotina ta wenda bototina, tombe kee baito be bakaosila otena lobeko libo ta liko. To'osila omba kee leka loosekomo bule ta wenda bototina, ambe bekitomo la baito aleko. ¹⁰Tombe seka loka loya Kilisito, la enu ombei baito ba weli loka loya Kilisito. Tombe la bolelamu, la enu ombei la bofoka! Baiti batoene'esu bule la batofe'enu lokuku. ¹¹Kota kani, toto oka wale la semba, la yeme ii baye, boeno bo tulu, batokutche'esu, lokendo-kendo. ¹²Totolewa okela likuwa loka loosha bieka mbile batomole'esu, totoutchela bo, bato'okise'esu wale, totoimila wale ao bomusi wamo. ¹³Batobeka liso bobee, totobinoisela bo la losamo, la ta wenda batoene'esu kee bowewe we botokusomo ta liala, kee leka le lokaokusomo. ¹⁴Loka 'onani, yeiti loka lo'ofenu soni, imbe ndjo loka loekisenu kee bana basamomu. ¹⁵Imbe ende mbo okambakai la baekisi babule ta liimeli ambe Kilisito, ombei ango la Ise ko'amoi. Loka ei ndjo lokabote'nu ta liimeli ambe Yesu kilisito la onangoele'nu mboli itanu. ¹⁶Kolaongoma, lo'olengila lino otutelei kani ange. ¹⁷Kota bo baenyeli lokatoma Timote ambe'nu, wana ange bosamomu, la ambe wewe ambe Ngene. Ye atoenyelisenu ndole ange ta liwawi liya Yesu Kilisito, ndole ene lotoekisa biseke bitotina la ta bisondjamelo bitotina biya Mungu. ¹⁸Basiya baenyele kembo loitoya kanikani elo ambe'nu. ¹⁹Ndjo, Ngene akaolanga, lotoya kanikani elo ambe'nu, loka lo'oluwa lona lobeko baito bamo ba lofola batokela, yeiti ango baoli bule bibo. ²⁰Loka bokota boya Mungu boeti lobeko lo baoli ba bonoko, imbe lobeko lo'ofoka. ²¹Olangilei ingi? Olangii mbo loye ambenu la fimbo ta bao lamba losamo la botema boosa?

Chapter 5

¹Tosioka mbo bofele bombe aiteni ino, we bofele boti ango ta bapakano; mbo amoi ino afosa boaki aya ise inde.

²Enu ombei la lofolo! Yeikangana lino mbo olelei? Tikaka mbo buto ono akakela lobeko lamo afoyomo aiteni ino.

³Imbe ende ani embei esika ta lokomba, lombe tina ta bolimo, ani embei tiina, ⁴Ta lina liya Ngene Yesu, enu la bolimo wange, esu tombe eseke lomoi la bofoka boya Ngene iso Yesu. ⁵Buto amo akusomoko ta baoo baya Satana loka loseisa bindo binde, la bolimo bouwisomo ta lisiyo liya Ngene. ⁶Lokuku lino loiti lolo, oiluwi kembo boté bo bokati iniyo boengani okumisa bokati likulu? ⁷Foyakai boté bo bokati bofelo, loka ombei bokati byai, kanda emoi la bokati boiti la boté, loka Kilisito ambe bokoko bo Elambo liso lo liyeti, yosila ofomo lifaefi. ⁸Toilaka elambo lo lieti le lombe la boté bo bokati bofelo, yamo boté bo bokati bo bekuwaneli bebe la talé, kanga la bokati we boiti la boté, we bombe la omongo la wéwé. ⁹Losonele'nu ta lokasa lange mbo oisobinakai la baito babolefé. ¹⁰Loyenyeli kembo okimbiyei baitoba bofé, lamba baito ba yeme ibe, lamba biiba, lamba be batosombola mungu ibefono, loka lokimbiya batotina, iondu ofowe ta wenda. ¹¹Ndjo, losonelenu mbo: ndo ngalai eseke lomoi la buto ono ambe nduku yomba mbo ambe la bofé, lamba layeme ibe, lamba bosomeboli bo mungu i befoono, lamba ambe bomoli bo baito, lamba bolewi bo baana, lamba wiba. Oilakai eseke lomoi la buto kanda elo. ¹²Loka ei lotosambisa baito ba lousa ta eni ndole ingi? Enu otosambisai baito ba lousa. ¹³Mungu atosambisa bo la lousa. Sayakai buto amo boke katikati ino.

Chapter 6

¹Ta mbile amoi ino akaomba la lobeko la nduku inde, atositaka ye felo ii baito be baiyengani, la aikeli inde ambe be batanu? ²Oluwi kembo be batanu ndjo batosambisaka wenda? Yomba mbo ta ndole ino ndjo wenda bosambisomo, oiyengani okela choo lisambisomu? ³Oitoluwai kembo tombosambisaka bakitomo? La toimbosambisa mbeko ii kanikani. ⁴Yomba mbo ombei la belima ta ndole ee mbeko ii kanikani, otosai kee basambisi baito baiti ango la litina ta Esondjamelo! ⁵Lotobeka loka lo soni ino! Yeiti ango la buto amoi ono aengani omba katikati ii banduku? ⁶Iyengani okesomo ta lisambi banduku la ositakamana amoi ta asiya felo ii bapakano? ⁷Ombana la mbeko aiteni ino imbe bobe. Loka loingi oiyengani otola mbeko ye imbe ilo? Loka loingi oikatikai mbo baibé bieka bino? ⁸Ndjo, yeiti ongma, enu otokelai o ta banduku bino angene. ⁹Oluwi kembo baito babe baito'ota ta bokota boya Mungu? Oilimbomokoi, baito ba bolefe, be batosembola ba mungu ii befono, baito be batolalakana la baali ba baito libo, ¹⁰beiba, baito ba belefe, baito be batolewa baana, bamoli ba baito, bapkoli ba biego bi basiya, baitoena la baito'ota ta bokota boya Mungu. ¹¹Baito basiya ambenu bakambaka ongoma. Osilai osonomo, la otanisomo ta bobe, o'otomoi baengani ta lina liya Ngene iso Yesu Kilisito la Bolimo boya Mungu. ¹²Itotina iyengani lange, la itotina yeiti la litina. imbe ongoma, la itotina yeiti la litina loka lino. Loegani okela itotina, la loiti la yeme iomba bokowa bo leka lomoi. ¹³Bieka bimbe loka lo solo, la solo embe loka lo bieka. Imbe wewe, kolaongoma, lisiyo limoi Mungu atoseisa emoi la esiya. ¹⁴La, Mungu ono akafufukisa Ngene, atofufukise'esu aleko ta bofoka winde. ¹⁵Oluwi kembo bindo bino bimbe bikende bi bindo biya Kilisito? Ei loengani oosa bikende bi bindo biya Kilisito lokomise yo bikende bi bindo bi botaali bo loteli? ¹⁶Tinga ongoma! Oiluwi kembo ono atoundamana la botaali bo loteli atomba lokomba lomoi linde? Loka ibekomo mbo bo'abaele batomba bindo bimoi. ¹⁷Ndjo, ono atoundamana la Ngene atomba linde bolimo bomoi. ¹⁸Tikanai la bolefe! Bobe bototina weke buto atokela, bombe lousa lo bindo, ndjo ono atokela bolefe, aokela bobe ta bindo binde angene. ¹⁹La oiluwi kembo bindo bino bimbe bongaelo bo Bolimo Botanu weke bokafomo lino la Mungu, la angali kanikani ambe'nu? Oitikii ale enu angene. ²⁰Loka oosilai osomboi la loketi lofi. Kolaongoma, fakai Mungu lokuku ta bindo bino.

Chapter 7

¹Loka loye imoili ndjaso ye okasonelekeni, lofoenyela imbe bolo ambe botolome ndoena ouwana la botaali. ²La yamo, loka lo'ofeka woko bofele, tikaka mbo buto la buto aoshe boali inde, la kila botaali aoshe libala linde. ³La bolome afe boali inde ye iyengani linde, la boali aweke aleko ko'ongoma ambe bolome inde. ⁴Botaali aiti la bokota ta bindo binde angene, kolaongoma bolome ndjo ambe; la, ko'ongoma aleko, bolome aiti bokota ta bindo binde engene, ndjo botaali ambe. ⁵Oifikilanakai ono la ono, oenganii ndjo omba ta liokani, iomba mbo ofekei losamo lino lo libala loka lo lombo ta basomboli; mbisa iyamo, binoisakai losamo kee lee lofelo, oifakai ndole ambe Satana loka lo mbo akote'nu ta olimboko lo loluwo. ⁶Lotobeka yoko ta lofindi, la loikawa yo bolenga. ⁷Losami mbo baito batotina bambe kee ei, la buto la buto aunde ambe Mungu bosombo winde angene, amoi ta bofono, la osiya ewa'inde. ⁸Ta yeke yeimoili besonge la ta baito ba kaongbela botaali, lo'obeka bolo ambe bo otikala kee ei. ⁹La bailongi lokando yeme, bokosongana; loka mbo iyengani ango losongomo tinga mbo ofetchomo. ¹⁰Ambe beke bakaosonga, lofoesa ishoshla, yeiti ei, imbe ndjo Ngene, mbo botaali aiseyanaka la bolome inde ¹¹(akaoseyana linde, angaleke ndoena losongano ao akeke okaokana la bolome), la bolome aishayaka boali inde. ¹²Ambe basiya, yeiti Ngene, imbei lokabeka: Ikaomba la nduku ono ambe la lotaali ambe mopakano, la asami mbo angale linde, aishayaka ye; ¹³la ikaomba la botaali ono ambe la bolome mopakano, la asami mbo angale linde, aishayaka bolome inde. ¹⁴Lokambo botolomopakano atouwiso la botaali, la botaali mopakano atouwiso la nduku; kola ongoma, bana bino batomba bambe, kumbikanikani bambe batanisomu. ¹⁵Iyomba mbo mopakano akoseyana, aseyanake; nduku ao welo botaali baiyundanaka tayo mbeko yo. Mungu atote'su ta louwo ta lilatemi. ¹⁶Lokambo owe, botaali, oluwi mbo owe kouwisa bolome ao? Ao bolome, oluwi mbo owe'kouwisa boali ao? ¹⁷Tunga mbo, buto la buto akende ta bofono weke Ngene akakela ye, ta bofono bo litomu linde ambe Mungu. Yeke ndjo lo'obeka ta bitaanda bitotina. ¹⁸Buto ono atomoko akaotenomo itombe, angaleke ta lotenemo itombe; buto ono atomoko aitaatenomo itombe, aitenomoko itombe. ¹⁹Lotenemo itombe yeiti leka, la oitenemu aleko yeiti leka, ndjo lomoilo lo bikela biya Mungu imbe itotina. ²⁰Tikaka mbo buto la buto angale ta bofono weke ambaka ta mbile atomoko. ²¹Akaotomo ta bofono bo bokowa, oitungisamaka; la okaomba la yeme mbo ongale ongoma imilaka yo. ²²Loka mbo bokowa we bokatomo ambe Mungu awalisomu oko la Ngene; ko'ongoma, buto aiti la leka ono atomoko ambe bokowa boya Kilisito. ²³Osombomokoi ta loketi lofi; ombakai bekowa be baito. ²⁴Buto la buto, nduku, angale felo iya Mungu ta bofono weke ambaka ta mbile elitomu lie bataka ye. ²⁵Loko loyo yeitakaseisomo, loiti ango la ishoshla iya Ngene; la lotoesa baenyeli, kee ani lo'oshaka ambe Ngene ngandi loka lo'omba bolo. ²⁶Enakai ase yeke la to'okota bolo, loka lo mbile itale yeke ikaoshushama: Imbe bolo ambe botolome ambe ongoma. ²⁷Okafoundana la botaali amoi, oluka loseiso lio liundani, oiundani la botaali, oilukaka botaali. ²⁸Iomba mbo o'osonga, ani oiti la bobbe, la ono aitaaseisomo akaosongana, aiti ango la bobbe, ndjo bo baito bato'anya bemusi ta bindo, la lombe la yeme iomelanise'nu. ²⁹Tene yeke lotobeka, nduku, imba bo mbile embe euwe; ko'akola laboni beke bambela botaali bambeke kee baiti libo, ³⁰beke batolelalela kee baimbo lela ale, beke batosembola kee baimbo osha'ale, ³¹la beke batokuwela wenda kee baimbo kuwela ale, loka mbo bofono bo wenda botoeta. ³²Loka, losami mbo otowai ndoena lobango. Ono aitaka songana abangeke ndjaso iya Ngene, ndole ii lolelo ambe Ngene; la ono akaosongomo abangeke ndjaso ii wenda, ta ndole iolela ambe boali inde. ³⁴Imbe la lietekani ambe botaali la boseka: Ono aitaasongana atobanga ndjaso iya Ngene, loka mbo ambe botanu ta bindo la bolimo; la ono akaosongana abange ndjaso ii wenda, ta ndole eolela ambe bolome inde. ³⁵Iobeke yoko ta litina lino; yeiti loka o'oshomoi ta ilonga, imbe loka loese'nu taye imbe ilo la imbe ino iundani la Ngene ndoena loeyayo. ³⁶Iomba mbo buto atoena mbo wana inde afoeta mbile eosongana, la akafoena mbo iyengani asonge ye yeiti bobbe, aweke ye asami, aikawa bobbe; basonganeke. ³⁷Ono akaosha tunga elobeko, ndoena litomomu la ofoka la yeme inde angene, la akaemaela ta botema winde ongala la wana inde boseka we boitakaluwa batolome, oko aowa bolo. ³⁸Yeke, ono atosonga boseka inde aowa bol, la ono aitosonga aowa aleko bolo. ³⁹Botoali aundamani yumwa ani bolome inde ambe la liwawi, iomba mbo bolome aongba, ambe folefole osongana la ono asami ye; ango mbo, imbe ambe Ngene. ⁴⁰Ambe bolo fafo, loka mbo, aka'ongba ani ambe, otuta baenyeli bange. Lange aleko, lotonyela o'osha Bolimo boya Mungu.

Chapter 8

¹Loka loye imoileli bieka bie bikafomo mungu ii bofono, toluwi nbo ombei la liluwi loka lo yo. ²Yomba mbo amoi atoenyela mbo aluwi mbeko, aitalaluwa koni ani engani yo. ³Kolaongoma iomba mbo amoi aluwi Mungu, oko aluwani linde. ⁴Bofelo boye mbeko imbe iola bieka bie bikafomo la mungu ii bofono, toluwi mbo ndoena ale mungu ii bofono ta wenda, la imbe la Mungu ko'amoi. ⁵Iomba mbo imbe la baito bee batomo mbo mungu kee ta lobola, kee ta nyele, ambo imbe la tomungu mungu to bule, la ba ngene ba bule. ⁶Ambe'su imbe la Mungu ko'amoi, Afa ono atoesa mbeko itotina, ono esu tombe la Ngene amoi Yesu Masiya, ambe ye mbeko itotina itofowa, la esu tombe. ⁷Kolaongoma liluwi lieti ambe'nu, basiya, otutana la boyaeli wino, bakosimola mungu ii bofono, batola bieka bibo kee bambe ba kanga ba Mungu ii bofono, baoeseisama. ⁸Yeiti bieka bitoese'su tina la Mungu, iomba mbo tokaola bieka, toikeli la felo, iomba mbo toileli toibinowi ale la mbisa. ⁹Kilakai keba, mala emoi, mbo, eyai lino loimbaka likulia loka lo bee balembo. ¹⁰Loka mbo buto ono atoenowe, owe, ono ombe la liluwi, ongalise ta mesa ee ba mungu ii bofono, baenyeli baya ono a bolelamu, yekomba aleko la yeme iola bieka bie bikafomo la mungu ii befono? ¹¹Ono a bolelamu ye kongba loka lo liluwi liao, nduku ono Yesu akangba loka lao! ¹²Okela bobbe wo loka lo ba nduku, la loseiso liluwi libo li botema li bolelamu, o'owai bobbe loka loya Kilisito. ¹³Kolaongoma, iomba mbo bieka bikaomba likulia loka lo nduku ange, ei ndola bio bieka, loka loiyumisaka nduku ange likulia.

Chapter 9

¹Loiti oto likandomu? loiti Botomomu? loiyeni Yesu Ngene iso? Enu oiti lokuwa liange ambe Ngene? ²Imbe ende loiti Botomomu ta basiya, ndjo lombe ambenu. Enu ombei ndembe e likuwa liange li Botomomu ambe Ngene. ³Yeke imbe libinois liange ambe be batolanga ositekei mbo, ⁴Toeno ndjo bokota bola la omwa? ⁵Toeno ndjo bokota bokenda la nduku botaali ambe boali iso kanda emoi ani etokela Batomomu basiya la banduku baya Ngene la Kefa? Lamba mbo ko esu la Balanaba ango ndjo toenu bokota botika likuwa? ⁷Ndai ambe bosilikani atolipa engene? Ndai atoloba elanga lo tuma ndjo atoeno obuna mbeku? Ndai atokuka likula li bekoko atoeno olauna balomi? ⁸Lotobeka ndjo mbeko ye loka lombe buto? ⁹Isonomu ta ekela loya Mose mbo, yeiyondu okanda bonoko bo ngombe eko etofaaka ye bakoke. Mungu afoenyela loka lo ngombe? ¹⁰Atobeka ongoma loka liso? Ee, isonomo loka liso mbo bobushi bo nele abushe la bofilili la ono atofa bakoke afaeke la bofilili loka lo lilipomu. ¹¹Yomba mbo esu tolobe mbeku i bolimo katikati ino, imbe lobeko lotale yomba mbo totobuna iniyo i bieka i bindo? ¹²Yomba mbo basiya banye bokota likolo lino, tingesu aleko? Ndjo toimbo tchindja bokota wamo, tokandela mbeko yamo botema loka yeimbaka likulia ta ndole e Mboli itanu iya Kilisito. ¹³Oluwi kembo beke bato kuwa ta etumbelo batola bieka biye bitofowa ta etumbelo la beke batonangola ta Etumbelo lo baano batoanya liano li Etumbelo? ¹⁴Ongoma aleko ndjo Ngene akalaka mbo beke batonangola Mboli Itanu baoshe liwawi ta bieka biye bitofoa ta Mboli Itanu. ¹⁵Ndjo ei loimbo tchindja bokota wamo. Loitosona ye mbeko imbe ongoma loka lange. Ifondo lange mbo longbe koni! Buto ndoengana ofoeyeli lokuku lange ta lobeko le. ¹⁶Yomba mbo lotonangola Mboli Itanu, yeiti loka lange lobeko lo lokuku. Lofomu simbisi loka lowe ongoma. Ndangi lange yomba mbo loinangoli Mboli Itanu! ¹⁷Yomba mbo lotokela lobeko le ta lisangi liange eiyangene, loimboanya lilipomu ango; yomba mbo yeiti ta lisangi liange lokafomo lotomo, ¹⁸Lilipomu liange litomba ingi? Limbe mbo, eke etonangolei, lofe Mboli Itanu bule, tinga la lilipi; kolaongoma loikelaka liyeye katikati i bokota wange ta Mboli Itanu. ¹⁹Imbe loiti bokowa bo buto ango amoi, lombabokowa bo itotina loka mbo loanye baito likama. ²⁰Ambe Bayuda, lokaya kee Moyuda loka loanye Bayuda; ambe bo be bambe sekala i Bikela, lokaya kee buto ambe sekala i Bikela(imbe ende ani loiti eiyangene sekala i Bikela) loka loanye be bambe sekala i Bikela. ²¹Ambe be baenu la Bikela, lokaya kee buto ono aenu Bikela(imbe ende loiyenu Bikela biya Mungu ndjo loundamani la bikela biya Kilisito) loka loanye be baenu Bikela. ²²Ambe baito ba bolelamu lokaya kee buto a bolelamu loka loanye baito ba bolelamu. Loye kanda etotina ta baito batotina ta ndole ye itotina louwise basiya. ²³Lotokela itotina loka lo Mboli Itanu lombe ono akanomo lamo. ²⁴Oiluwi mbo beke batoka mangu la bakolo, batoka batotina mangu nde koamoi ango atoanya lilipomu? Kakai mangu loka owanyei la omongo. ²⁵Buto la buto ono atopimana la beesha atofeka mbe koitotina. Bo batokela ongoma loka loanya komo etoshosha ene etoseisama ndjo esu loka lo ene eitoseisama. ²⁶Loka lange, loitoka mangu, lotonana bangumi tinga kee buto atouma lofofo. ²⁷Ndjo lotouma bindo biange la lotosela yo kee bokowa loka loifekomoko eke etonangolei basiya.

Chapter 10

¹Banduku, lolangi oluwei mbo bangau biso bambaka batotina sekala i lifita la batotina beetaka ta baye ba bokpa. ²Batotina aleko balufiomoko ambe Mose ta lifita la katikati i baye baokpa, ³La batotina balaka bieka bi bolimo kanda emoi, ⁴La batotina bamwaka baye ba Bolimo la bomuna bomoi, bamwaka baye ofowa ta litale lieke batutaka, litale liamo limbaka Yesu Kilisito. ⁵Ndjo Mungu aikaomala la likama libo, loka bakapase ta liombe. ⁶Mbeko ye itotina imbe liekisomu ambesu loka toimbaka la yeme i bobe kanda emoi embaka bo la yeme. ⁷Ndombai beke batosembola befono kanda emoi kee bamoi bibo. Ani ekasomo mbo, Baito bengalakase batola la batomwa la bakaemala loka babine. ⁸Iyengani mbo tokele mbeko i belefe ani ekelaka bamoi bibo bolefe la bakakpase baito elefu tuku yele la isaso ta lisiyo ko limoi. ⁹Yeiyengani mbo tokote Ngene ani ekotaka bamoi bibo la bakaitomo la fele. ¹⁰Yeiyengani mbo toimeime kanda emoi eimaimaka bamoi bibo la bakaseisomo la Boseisi. ¹¹Mbeko ye iyele bo ke likebisi, isonomu loka loka tunga e wenda eomba tina. ¹²Ani, ono atoenyela mbo atoemala ngbi akebeke mbo aikpakase. ¹³Likotomu ango limoi liyeitomoeli enu ene eiti ta baito batotina. Mungu ambe wewe; ye ono aitotikenu mbo okotomoi oeta bofoka wino, eseke lomoi la likotomu, atokomwa ndole loka oenganei okela mangu elo. ¹⁴Basamomu bange, kimbiakai basomboli ba befono. ¹⁵Lotobeka kee buto a baenyeli, bangakai mbeko ye lotobeka. ¹⁶Kopo e liutcholomu otoutchelesu, yeiti litoamani li ngelo iya Kilisito? Boila we botobunesu, yeiti litoamani li bindo biya Kilisito? ¹⁷Bolila bombe kobomoi, ndjo esu tombe baito likama ta bindo bimoi, esu atotina totoana boila wamo kobomoi. ¹⁸Moilakai ta bofindi bo Yisalaele, ani embe bo baito. Beke batola mbeka baiti bamoi ta be batotumba mbeka? ¹⁹Ndjo lotobeka ingi? Mbo bieka bikafomo la befono bimbe la litina? Lamba mbo bofono bombe la litina? ²⁰Ango! etoana bo mbeka, batoanela belimo bebe biamo, baitoanela Mungu. Loilangi mbo ombei la litoamani la bolimo bobe. ²¹Oengani omwa ta kopo eya Ngene tinga ene e bolimobobe. Oengani owana bieka ta mesa eya Ngene tinga mesa e bolimo bobe. ²²Totobanisa ende lisomi liya Ngene? Toeti ye la bofoka ii? ²³Tofomo lokuku okela mbeko itotina; ndjo mbeko itotina yeitosunga. ee tofomo lokuku iyowa mbeko itotina, mbeko itotina yeitoesa bofoka, ²⁴Tikaka mbo buto ailingaka ango bolo winde angene kanga aleko ene eya botchaki linde. ²⁵Lakai boniyo bototina weke botoungisomo ta liongo, ndo tai fiye ta liluwi li botema. ²⁶Wenda bombe boya Ngene la itotina ye imbe. ²⁷Yomba mbo amoi ta be baiti la limeli akaotenu la olangi okai, lakai bieka bitotina biye bikatomo felo ino, ndotai fiye ta liluwi li botema. ²⁸Ndjo buto akaobeka lino mbo, yeke yofomo befono, oilaka, loka loya ono akabeisenu ta liluwi li botema. ²⁹Loitobeka loka lo liluwi li botema wao, ndjo loka lo le linde. Boeno wange bo likandomu botoundana la fiye i buto asiya ta eni ndole? ³⁰Yomba mbo lotola la kekelele, loka loingi lotomolomo ani lokasila oes. ³¹Ndjo, oko otolai la otomwai, lamba otokelai ingi, weakai itotina loka lo talaa eya Mungu. ³²Oitakai likulia felo i Bayuda, lamba felo i Baela, lamba felo i Mbele e Mungu. ³³Ndjo, lotopima osunga baito batotina eke eitolukei bolo wange eiyangene ndjo i baito likama mbo bauwe.

Chapter 11

¹Mbakai batuteli bange kee ani embei ambe Kilisito. ²Lotofenu lokuku loka oenyelisei ta mbeko itotina, la ondakai tonando tchweke lokafekenu. ³Lolangi mbo olemelai mbo bocthwe bo batolomé imbe Kilisito la aleko mbo botchwé bo botaali imbe botolomé la botchwé boya Kilisito imbe Mungu. ⁴Botolomé la botolomé ono atosombola lamba onangola ani botchwe winde boufami atoesa sooni ta botchwe winde. ⁵Ndjo botaali la botaali ono atosombola lamba lonangolo ani aitoufa botchwé winde atoesa sooni ta botchwé winde. ⁶Loka mbo botaali ailikoli botchwé, bolo mbo ateke sowé! Ndjo yomba mbo imbe sooni ambe botaali otana sowé la otanisa botchwé, tikaka mbo afeke botchwé. ⁷Ndjo yeyengani la botolomé oufa botchwé loka ye ambe bolendela la talaa eya Mungu. Botaali ambe talaa e bolomé. ⁸Botolomé aifo ambe botaali, ndjo botaali afoe ambe botolomé. ⁹Botolomé aleko aikelomu loka lo botaali ndjo botaali loka lo botolomé. ¹⁰Litina mbo iyengani la botaali obata ndembe e bokota ta botchwé winde loka lo bakitomo. ¹¹Ndjo katikati iya Ngene, botaali ambe la yeme iya bolomé inde la bolomé ambe aleko la yeme iya boali inde. ¹²Lka botaali akelomo ofowa ambe botolomé, kolaongoma botolomé abotomo ta ndole e botaali. Bieka bitotina bitofowa ambe Mungu. ¹³Tenakai lobeko enu angene. Iyengani mbo botaali asomboloe Mungu ani aiyufi botchwé? ¹⁴Bomuna bo baiti boitoenisesu mbo yomba mbo botolomé ambe la sowé isa, yamo imbe sooni ambe ye; ¹⁵Ndjo yomba mbo botaali ambe lasowé isa, imbe talaa ambeye. Loka mbo sowé inde isa iyofomo linde kee boliyo. ¹⁶Yomba mbo buto amoi afoenena mbo atoemala ye, esu toiti la bongaeli wo bomuna; mbele i Mungu aleko yeiti la yo. ¹⁷Etofei we boimo, loitoesa lokuku ta lobeko ango lomoi loka mbo eko etotoamanenu, yeiti loka lofana bofoka ndjo loka loblélamu. ¹⁸Felo lokaoka mbo etotoanenu kee mbele Mungu, liyanani litotomowa ambenu; lotoimila aleko ongoma iniyo. ¹⁹Liyanani litoya katikati ino loka mbo baito ba wéwé baenene. ²⁰Embo toamanekenu eseke lomoi, yeke itolenu yeiti elambo loya Ngene. ²¹Kolaongoma buto la buto atola bieka binde angene ndjo asiya atooka semba la asiya atolewa. ²²Oiti la mbele loka mbo olei la omwei elo ii ? Yomba otoseolai mbele Mungu la okisa baito sooni beke bakaeno bieka? Lobeke lino ingi? Losimolenu? Loimbo simolenu ²³Loka mbo yeke ikaoshekeiambe Ngene lofenu imbe mbo, ta lotiyo le loingisomoko ye, Ngene Yesu akasa boila ²⁴La mbisa iyofa kelekele, akabuna yo, akabeka mbo, Yeke imbe bindo biange loka lino. Kelakai ongoma loka loenyelisei. ²⁵Kongoma la kopo, mbisa iyola, akabeka mbo, kop ene embe liyokamani likanikani katikati ingelo yange. Kelakai ongoma mala la mala eko etomwenu yo loka loenyelisei. ²⁶Mala la mala embolekeni boila we, la etomwenu kopo ene, otonangolai lingba liya Ngene kota ani etoya ye. ²⁷Kolaongoma yomba mbo ndai atola boila lamba otomwa kopo eya Ngene ta bomuna boiyengani, ambe la bobé ta bindo binde la ngelo iya Ngene. ²⁸Tikaka mbo buto la buto apime ye angene ndjo ale la amwe kopo. ²⁹Ndjo ono atola la amwa, atola la atomwa bobé, yomba mbo ailembeli lokomba. ³⁰Yamo yo likama lino bambe la bolelamu la biale la basiya baosila ongba. ³¹Yomba mbo tokaolembela, toimbosha bobé. ³²Ndjo oko embosambisaka Ngene esu, totoanya likutchi loka mbo toikpesomomo eseke lomoi ta wenda. ³³Kolaongoma, banduku bange, etotoanenu loka loola, umbakelanakai buto la buto la buto linde. ³⁴Yomba mbo buto akafooka semba, tikaka mbo ale ta mbele loka otoamane i tanga ta bobé. Lotokomwa mbeko ye ikatikala oko etoyei.

Chapter 12

¹Banduku, loilangi mbo oenoi oluwa loka lo baano ba bolimo. ²Oluwi kembo mbile embekenu Bapakano, oseamanakai otuta befono bieke bieti la bamiki. ³Kolaongoma lotobeisa lino mbo buto aiyengani obeka mbo, Yesu amolomo! oko etobeka ye la bolimo boya Mungu. Buto aleko aiyengani obeka mbo, Ngene Yesu kota ndole e Bolimo Botanu. ⁴Baano bambe namuna la namuna, ndjo Bolimo ambeko amoi. ⁵Tomo imbe namuna la namuna, ndjo Ngene ko amoi. ⁶Bakuwa bambe kanda la kanda, ndjo Mungu ko amoi atokela itotina ta baito batotina. ⁷Ndole oenisa Bolimo ifomo buto la buto loka lo litina li yamo. ⁸Loka lo Bolimo, buto amoi afosha baoi ba liluwi, asiya afosha baoi ba weli kota Bolimo wamo bomoi. ⁹Asiya afosha limeli katikati i Bolimo wamo, asiya afosha bofoka bouwisa ta Bolimo wamo, ¹⁰Asiya afosha bofoka bokela tokesa, asiya Bonangoli, asiya liluwi liowana katikati i Bolimo, asiya baoi kanda la kanda, Asiya weli boluwisa boi. ¹¹Yeke itotina iyoshe bofoka loka lo Bolimo wamo ko bomoi, ono atoanela buto la buto ani etolanga ye. ¹²Kanda emoi bindo imbe leka omoi ndjo imbe la bikende likama, la bikende bi bindo imbe ende ani embe yo likama imbe ko bindo bimoi, embe aleko Kilisito ongoma. ¹³Esu batotina tolufiomo la bindo bimoi ta Bolimo bomoi, laomba Bayuda, laomba Baela, laomba Bekowa, laomba be Baikandomu. Esu batotina tomwesomo kola Bolimo wamo. ¹⁴Bindo bieti kola ekende lomoi ndjo lokama. ¹⁵Yomba mbo likolo kobeka mbo, ei loiti boo, la loiti katikati i bindo, yeimbofoa ta bindo loka loongoma. ¹⁶Yomba mbo litoi kobeka mbo, ei loiti liso, la loiti katikati i bindo, aimbofoa ta bindo loka loongoma. ¹⁷Yomba mbo bindo bitotina ikaomba ngo ko liso, looko lotomba endei? Ikaomba mbo bindo likulu imbe anga loka looka limiki, liyolo atomba endei? ¹⁸Ndjo kanikani Mungu akomanye bikende, emoi la emoi ta bindo eni enakaye boolo. ¹⁹Yomba mbo itotina imbe ko ekende lomoi, bindo biokomba endei? ²⁰Ndjo kanikani bikende bimbe likama kota bindo ko bimoi. ²¹Liso ndoengana obeka la boo mbo, loiti la yeme yao! Lisiya mbo botchwé kobeka la bakolo mbo, loiti lao la yeme! ²²Ndjo imbe bomuna bosiya. Bikende bi lokomba bifoena mbo bieyenu bolelamu, ²³La bikende bi bindo bieti la talaa likama, totoangemisa yo la talaa e likama. Bikende biye bimbe la sooni, ifoangemisomo boolo. ²⁴Ndjo bikende biye boolo likama, yei lengili ongoma. Ndjo Mungu akele bindo loka efe bofoka ta ekende le loiti layo. ²⁵Loka mbo lianani lieti ta bindo ndjo mbo bikende bitotina bikakamaneke. ²⁶Yomba mbo ekende lomoi lokafoanya wale, bikende bitotina bitomba la bomusi, bikende bitotina la bomusi esekelomoi, yomba mbo ekende itomala, bikende bitotina bitomala aleko. ²⁷Enu ombei bindo biya Kilisito ta ekende lomoi la lomoi. ²⁸La Mungu aota be ani ta Mbele Mungu; felo koni Batomomu, a baele Banangoli, a saso Baekesi, lambisa Bakeli ba tokesa, la Bauwisi, la Basungi la Bakomi la Babeki ba baoi kanda la kanda. ²⁹Batotina bambe Batomomu? Batotina Banangoli? Batotina Baekesi? Batotina Bakeli ba tokesa? ³⁰Batotina banye bofoka bouwisa? Batotina baluwi obeka ta baoi kanda la kanda? Batotina baluwi olembelisa litina? ³¹Lingakai la yeme baano batoeta omba balo. Lomboenisekenu ndole ene eeti itotina la boolo.

Chapter 13

¹Imbe ndjo mbo lotobeka ta benoko bee baito la be ba bakitomo, yomba mbo loiti la losamo, lombe ango kee linggbongbolo litobeka ngbo, ngbee, ao lindjandja litoesa iyeli bule. ²La imbe ende mbo lototondola, liluwi li mbeko i'isami la weli bototina, lombe ende la liimeli liyokendisa fongo, yomba mbo loiti la losamo, loiti leka. ³Lofe ende baito ba tobube bieka biange bitotina, lofe ende bindo biange kee liano, ani loiti la losamo, yoko yeiti la litina ango limoi. ⁴Losamo lombe la botema bosa, losamo lombe la booto, loiti la liya, losamo loiti la lofilo; losamo loitokuma, ⁵loiti la soni, loitolinga aleko bolo winde, ndoena lisomi, loitoisa bobbe ta botma; ⁶loitomola la bobbe, ndjo kanda ndjo la wewe, ⁷atomesila itotina, atoimila itotina, atolendoela itotia etoila mbeko itotina. ⁸Losamo loiti la tunga. Totondoli totosila, lamba baoi kanda la kanda batosiala, lamba weli bombe la tunga aleko. ⁹Loka toluwi ango iniyo, la totonangola aleko iniyo, ¹⁰eko etoya ye imbe ilo, ndjo yeke imbe ango botuku botosesela. ¹¹Embekei wana, lobekaka kee wana, loenylaka kee wana, lokomiaka mbeko kee wana; ndjo ekakomei botolome, lo'osila okusa mbeko itotina ii bowana. ¹²Kanikani totomoila kee katikati ee weli ta baenyeli ba lilima, ta mbile amo, totomoilana ta bombo; kanikani loiluwi koni ango iniyo, ndjo ta mbile amo lomboluwaka ani loluwamanaka. ¹³Kola ongoma, liimeli, lilendelu, la losamo itongala eseke lomoi yamo isaso. Ndjoene iyeti ta bie bieka bisaso imbe losamo.

Chapter 14

¹Lingakai losamo, la weli, oenyelei aleko ngbengbele e baenyeli batanu, angokoeta, ye ibanangoli. ²Ono atobeka baio bomuna la bomuna, aitobeka ta baito alafu ambe ambe Mungu. Katikati i bolimo atobeka beka mbeko. ³Ono atonangola atobekela baito loka loofa bo bofoka la ofa bo bofilili la atobondisa aleko bo. ⁴Ono atobeka baio bomuna la bomuna, atofa engene bofoka, ndjo ono atonangola atofa mbele Mungu bofoka. ⁵Lolangile mbo enu batotina obekei ta baio bomuna la bomuna ndjo iyeti bolo mbo otondolei. Botondoli afoeta bobekibeki bo baio bomuna la bomuna, yomba mbo boluwisi bo baio ambe loka baito ba mbele Mungu bafomo bofoka. ⁶Kolaongoma banduku, yomba mbo lotoyelen'u ani loto bekabeka la baio bomuna la bomuna, lotosungen'u ta eni ndole? Kanga mbo losunenu ta ndole eolembelisa lienesi lamba liluwi lamba litondoli lamba linangoli? ⁷Imbe ongoma ta bieka biye bieiti la liwawi ndjo bimbe la limiki, kee filimbi la likembe. yomba mbo yeiyani bamiki, oko embeyo yomba mbo ikafoumomo itoluamana isani? ⁸Yomba mbo filimbi eibeki fololo, ndai atoemala loka lo bita? ⁹Imbe aleko ongoma loka lino; yomba mbo ombotomoisakai baio baiti la litna, loka lobekabeka bomuna la bomuna, ndai atolembela yamo ikabekomo? Otobekabekai la lofofo. ¹⁰Toengani omba la howa mbo benoko be befindi imbe la bemuna bebule ta wenda la emoi la emoi yeiyeni litina? ¹¹Ndjo loluwi litina li lioi liluwani, lotmba kee boenda ambe ono atobeka la bobeki atomba lange boenda. ¹²Kolaongoma enu, eke etolingenu baano ba balimo, tikaka mbo olingei yoloka loofa mbele Mungu bofoka. ¹³Tikaka mbo bobekibeki bo baio bomuna la bomuna asombole loka aluwe obeisa litina. ¹⁴Yomba mbo lotosembola ta baio bomuna la bomuna, bolimo wange botosombola alafu baenyeli bange baiti la litina. ¹⁵Ingi asalé! lotosombola ta bolimo la baenyeli aleko; lototchwa ta bolimo la baenyeli aleko. ¹⁶Yomba mbo otoutchela ta bolimo, buto a we boki ambe ta eseke lamo atoluwa obeka Ongoma mbisa i kelekele lao ta eni ndole, eke eiluwi ye lamba otobeka isai? ¹⁷Kolaongoma otowala la boolo ndjo ono moi aifomu bofoka. ¹⁸Lotofa Mungu kelekele loka loluwi obekabeka baio bomuna la bomuna koetenu batotina. ¹⁹Ndjo katikati i mbele Mungu lolangi obeka baio liondo ta baenyeli bange loka loenisa baiya koeta baio elefu la elefu i bomuna la bomuna. ²⁰Banduku, oimbakai bainenge ta baenyeli bino; mbakai bainenge ta mbekoibe ndjo mbakai batoolo ta baenyeli. ²¹Isonomu katikati i bikela mbo, Ngene aobeka mbo, lotobeka la bofindi we ta baio ba bomunna bosiya la benoko be baito basiya, ndjo baimbokelei. ²²Kolaongoma, baio ba bomuna la bomuna yeiti ndembe loka lo baimieli ndjo loka lo be baiti la limeli; ndjo lotondolo lieti loka lo be baiti la limeli imbe loka lo baimieli. ²³Kolaongoma, yomba mbo mbele Mungu etotina batotoamana ndjo bo kobekabeka ta baio bomuna la bomuna, yomba mbo baito ba boki lamba be baiti la limeli bokota, bo ndoenyela kembo ofumbowai seka? ²⁴Ndjo yomba mbo batotina batotondola, oko embotaka ono aiti la limeli, lamba buto a boki, ekooka soni ta itotina, eko pimomo ta itotina, ²⁵Mbeko isomu ta botema winde yo koenena fololo, la ongoma ekokpase ta bombo winde osembola Mungu, ekobeka fololo mbo, ta wéwé, Mungu ambe katikati iso. ²⁶Kolaongoma ingi, banduku? Etotoamanenu, amoi la amoi ambe la boele, la inango, la liyenesi, la lioi li namuna la namuna, la liluwi liamo. ²⁷Yomba mbo baito batobeka la baio bomuna la bomuna, baiyetaka baele ao basaso, babeke aleko amoi la amoi. Tikaka aleko mbo amoi alembelise litina. ²⁸Yomba mbo ono atolembelsa litina aiti, buto amo ambe hai ta mbele Mungu abekele engene la ambe Mungu. ²⁹Tikakambo batondoli baele lamba basaso babeke, la basiya bapime yeke ikabekomo. ³⁰Yomba mbo buto asiya akongalise, atosha liyenesi, tikaka mbo ono a felo angale hai. ³¹Kolaongoma oengani enu batotina otondola loka mbo baito batotina baeke la batotina bambe la bofilili. ³²Belimo be banangoli bembe sekala i bokota bo banangoli. ³³loka Mungu aiti la liyeye ndjo la hai. Kanda emoi ta mbele Mungu itotina e Batanu, ³⁴Iyengani la bataali mbo bangale hai katikati i mbelo Mungu. Bo baikaosha ndole eobeka, ndjo bambeke mbisa, eni etobeka ekela. ³⁵Yomba mbo balangi oluwa lobeko, baiyoleke balomé bibo ta mbele. Loka mbo imbe sooni mbo botaali asomowe katikati i mbele Mungu. ³⁶Lioi liya Mungu lifoe ambe nu? Ikomele koenu angoko? ³⁷Yomba mbo onu buto atoenyela mbo ambe bonangoli yomba mbo ambe la bolimo, alembeleke mbo mbeko ikasonei ambenu imbe mbeko iya Ngene. ³⁸Lamba ndai atoseola yo, ye angene aseolomoko! ³⁹Kolaongoma Banduku bange, lingakai mbo onangolei, la ndofekai obeka ta benoko bemuna la bemuna. ⁴⁰Ndjo tikaka mbombeko yamo itotina ikelomo ta bomuna boiti la sooni la tinga ta liyeye.

Chapter 15

¹Banduku, loto'anyele'nu mboli ilo-ilo yeke lonangoleke'nu, la yeke owanyakai yo, la ye oemalii likolo li yamo, ²yeke aleko okauwai aiteni ii yamo. Okoundai mboli ilo-ilo ngbii, bofono bomoi we boenisekei owenise'nu? Yeiti ongoma, otoimilai ango bule. ³Wewe la felo lofayeke'nu yo mbo Kilisito aongba loka lo bobo wiso bofono bomoi ebekomoko la lisonomu, ⁴loka mbo aoseliomo la aofufuka ta lisiyo li basaso, bofono bomoi ebekaka yo ta lisonomu, ⁵loka mbo afoenena la Kaifa la mbisa ii bo liou la baele. ⁶La mbisa akaenena ta banduku mia liondo ta saa ko emoi, babule bibo bambaka koni la liwawi la basiya baosila okpa ilo. ⁷La mbisa akenena ambe Ykobo la batomomu batotina. ⁸Mbisa ii yeke itotina, akaenena aleko mbei, kee lieme outama se; ⁹loka mbo ei lombe mbisa ii batomomu, loiyengani otomo botomomu, loka mbo loteswaka mbele eya Mungu. ¹⁰Ta ngbengbele eya Mungu lombe ani lombe, la ngbengbele inde ambei eiti bule; loka lo yamo, ei loundaka likuwa koeta bo atotina, yeiti ta mala esiya, la imbe ndjo ngbengbele eya Mungu ambei. ¹¹La ongoma, imbe ei, imbe bo, yeke ndjo totnangola, la yeke ndjo enu oimilakai. ¹²Yomba mbo totonangola kembo Kilisito aofufuka ta bangbei, loka loingi bamoi aiteni ino batobeka mbo lifufuki ta bangbei lieti ale? ¹³Yomba mbo ndoena ale lifufuki ta bangbei, Kilisito ndo fufuka. ¹⁴La mbo Kilisito aifufuki, linangoli liso limbe bule, la liimeli lino limbe bule. ¹⁵Ifoenisa mbo tombe la lilendelu libe ambe Mungu, loka mbo to'obeka lolanga ta fangi eya Mungu ani efufukisa ye Kilisito, loka mbo imbolonga imbolonga ofufukisa ye, yomba mbo bangbei baimbo fufukaka ale. ¹⁶yomba mbo bangbei baimbo fufuka ale, Kilisito aifufuli. ¹⁷Yomba mbo Kilisito aifufuki, liimeli lino limbe bule, okombe koni kota bobo, ¹⁸ta bo'ongowa beke bangbaka ta lina liya Kilisito baobunga. ¹⁹Yomba mbo kota lie liwawi ndjo totenyela ambe Kilisito, tombe baito bangandi ta baito batotina. ²⁰Ta kani kani, Kilisito aofufuka ta bangbei, ye ambe ono afelo-felo lofufuko ta bee bangbaka. ²¹Loka mbo lingba lifowe ta buto, la ambe buto akafowa aleko lifufuki li bangbei. ²²La enu batotina bee otongbai kei Adamu, la bee batotina baya Kilisito batomba la liwawi, ²³La buto la buto bolonga winde. Kilisito ambe kee afeo-felo, la bee bambe baya Kilisito, ta mbile ee loyo linde. ²⁴La mbisa tunga ekoya, ta mbile efaka ye bokota ambee ye ono Mungu la Afa, mbisa iyobeisa lo'amilobokota bototina la bofoka bototina. ²⁵La iyengani ta bokota winde kota mbile etaka ye baiyani binde sekala ii batindi binde. ²⁶Boiyani bo tunga atoseisomo, la atongba. ²⁷Mungu, la mbisa, ataka bo batotina sekala ii batindi binde. Ta mbile ebekaka ye mbo batotina bailitisii ye, ye ono asulisaka biyongo bitotina fololo ye angene aiti ango aiteni. ²⁸Ta mbile mbo bie biongo bitotina bilitisaka ye, Wana ye angene akomba la ilitisa ambe ono akafoyaka ye biongo bitotina, ta mbo Mungu ambe ta batotina la ta batotina. ²⁹Kanda esiya, batokela isani ta beke bambolufiaka bangbei? Yomba bangbei baimbofufukaka, batokela isai loka balufie bo? ³⁰La enu, loka loingi totongba mbile etotina? ³¹Lisiyo litotina lombe la lingba, lotobeka lino banduku loka lo lolefoo lange ambe enu loka loya Kilisito Yesu Ngene iso. ³²Yomba mbo lonane la ii Baefose la liyeni li buto, lowanye ase lini litina ta ani enenakei la nama ii bofoka ii Baefese? Yomba mbo bangbei baifufuki, to'otolai la totomwai, loka mbo elengo totongba. ³³Oitimbakai, bakendani babe batolimbaka bekuweli belo. ³⁴Binoelakai enu angene, ani ikafoenganiselomo enu, la oikelakai bolo ango bomoi; loka bamoi bailuwi Mungu, lotobeka lino ta bowa wino. ³⁵La amoi atobeka: Bangbei batofufuka isani? La bini bindo bimboyaka? ³⁶Efe! Yeke otoloba yeimbo uwa, la ko'ingbe. ³⁷Yeke otoloba, yeiti bindo biyobotomo; imbe ango yuma bule, ilikoke, la namuna esiya ee tuma; ³⁸la Mungu akafaya ye bindo kee o'omalisa ye, la ta lilobomu litotina afaye yo bindo bioengana layo. ³⁹Bindo bitotina biyeiti kanda emoi; la bindo bisiya bimbe bi baito, lisiya bi bakoke, bisiya bi noli, bisiya bi suwe. ⁴⁰Yomba la bindo bi likolo la bie ni nyele; bisiya bitoenisomo la liko, la bisiya bie bi nyele. ⁴¹Bisiya bitongala loka lo lowa, bisiya loka lo bondofa, la bisiya longangala loka lotonge; ango ilonge imoi liyangi linde likochwana la ilonge isiya. ⁴²Kola ongoma itomba isani ta lifufuki li lingbei. Bindo bilobomoko ndoena lilipomu; bitofufuka ndoena lilipomu; ⁴³ilobomo la litefoli, atofufuka la taala; ilobomoko la lilewi, atofufuka la bofoka fuu; ⁴⁴ilobomoko bindo bi nama, atofufuka la bindo bi bolimo. Yomba mbo imbe la bindo bi nama, imbe aleko la bindo bi bolimo. ⁴⁵Loka lo'ongoma isonomu mbo: Buto a felo-felo, Adamu, ambaka la liwawi. Adamu bolimo winde boyaka oyamba bolimo bo ngandi. ⁴⁶Beke bambe la bolimo boya Mungu baiti baito ba felo-felo, imbe ndjo ono ambe buto nama; ono ambe la bolimo boya Mungu atoya la mbisa. ⁴⁷Buto a felo-felo, aosomo ta nyele, la nyele; buto ono a baele ambe a lobola. ⁴⁸Ndai ono a nyele, bandai ndjo aleko bee banyelee; la ndai ono a lobola, la bandai ndjo bee balobola. ⁴⁹Kola ongoma to'ose bolili bo nyele, totolai aleko bolimo bo lobola. ⁵⁰Yeke lotobeka, nduku, ango bindo la ngelo baimbotikala louwo botiko bo bokota boya Mungu, loka mbo kanyaka ye imbotikala louwo botiko loka mbo ye angene aisami kanyaka. ⁵¹Moilakai, lotobeka lino ta liisami limoi: Toimbongba esu atotina, la esu atotina totokikowa, ⁵²ta saa ekikelike, lomoilo la liso, ta tofonge to liko. Tofonge tolelela, la bangbei batofufuka ndoena kanyaka, la esu, totkikowa. ⁵³Ta mbo iyengani la bindo bisami kanyaka bito'ola, la mbo bindo biongba bito'olisa bieke bieyitongbaka. ⁵⁴Ta mbile bindo bikanyaka bitobatisa bieke beisamiki kanyaka, la mbo bindo biyongba bitobatisa bindo bieke bieitongba, ongoma imbe oenganisa ye

iyasonomu: Lingba liosila omelomo la lilongi. ⁵⁵Ma-oh lingba, lolongo lao lombe endei? Ma-oh lingba, endei ase bomusi wao? ⁵⁶Bomusi bo lingba, imbe bobe; la bofoka bo bobe, imbe ekela. ⁵⁷La ngbengbele ebinowe ambe Mungu atofe'nu lilongi ta ndole eya ngene Kilisito! ⁵⁸Ongoma, banduku bange basomomu, emalakai ko'ngbii, oimota-motakai, kelakai likuwa liya Ngene saa etitina, luwakai mbo likuwa lino ambe Ngene lietongba bule.

Chapter 16

¹Loka lo bee batokongala bafaefi loka lo baengani, kelakai, enu aleko kelakai kee ani ebekelekei baito beke ba mbele Mungu ee Bagalatiya. ²Buto la buto ino, lisiyo lifelo-felo li posho, taka ta fangi ee nyelebeke bambe la yeme, koena la liyoli libo, loka mbo baikamba okela likomi li'ange loka mbo mbile etoyei bafaefi baimilomoko. ³Ta mbile etoyei, lototoma kasa, loka lo'otola lifaefi lino ta Yelusaleme, baito beke batolongai oimilisa bo. ⁴Yomba mbo leka loengani la lotoka ei angene, batoi la bolenga lange eseke lomo. ⁵Lotoka elo ambe'nu kota mbile etolekisei elemo ta Masedomiya, ta saa etolekei elamo ta Masedomiya. ⁶Lomboetisaka lisiyo limoi ambe'nu, lamba itomba mbile ee bofiyo loka mbo osungeni, ta eseke loni lo langi ei oka. ⁷Loilangi kanikani ta ene mbile oene'nu oeta, losami angala lino eseke lomo lino; yomba mbo Ngene aimilelei. ⁸Lotitkala iniyo ii saa ta Baefese kota lisiyo li Patekote; ⁹ta mbo boinda bomoi bofi-bofi la loimilomo ba bule. ¹⁰Yomba mbo Timote aokoma, kelakai bofono mbo bowa boimbaka aiteni ino, loka atokuwa kee ei ta likuwa liya Ngene. ¹¹Tinga ango buto amoi ailefolaka ye. Kakai linde ta fangi ee kimia, loka mbo aye ambei, loks mbo loubakeli ye la banduku. ¹²Ta yeke iya nduku Apolo, lolendisaka ye likama mbo aye elo ambe'nu la banduku basiya, yeitimba yeme inde mbo akele kani-kani; atoka ta mbile etoanya ye fofe. ¹³La mbakai, emalakai ko'ngbii ta liimeli, mbakai baito, mbakai la bofoka. ¹⁴Ye itotina itokele'nu itokelomo la losamo. ¹⁵Lotosomboele'nu, banduku oluwii mbo bofindi boya Setefano bombe baimieli ba felo-felo ta Akaiya, loka mbo baosila ota bo ta likuwa liokuwela baengani. ¹⁶Mbakai aleko la lichwani ta bee baito, imbee ta beke bakuwaka ta mbile ee likuwa. ¹⁷Lofo'omala loka ani ekaenei Setefano, la Folotinato la Akaiya; baosila oya ta mbile ene owe oiti, ¹⁸ta mbile ekasela bo bolimo wao kimia la ewange kimia. ¹⁹Bitanda bi Asiya biofo'owe kalibo. Akila la Pilisikile, la etanda le lombe ta mbele ibo, baofe'nu kalibo ambe Ngene. ²⁰Banduku batotina baofe'nu kalibo. Fanakai kalibo enu angene la befono belo. ²¹Lofe'nu kalibo, ei Paulo, e boo wange ei ²²ono aitosama Ngene, tikaka mbo alakelomo bobee! Ye Ngene iso. ²³Tikaka mbo Ngbengbele eya Ngene Yesu embe lino! ²⁴Losamo lange lombe lino batptina ambe Yesu Kilisito.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Paulo, botomomu boya Yesu Kilisito ta yeme iya Mungu, la wina Timote, ta Etanda loya Mungu leke lombe ta Kolito, la baliengani batotina beke bambe ta Akaya: ²Tikaka mbo liuwisomu la haii lifomo lino lifowa ambe Mungu Ise iso la Ngene Yesu Kilisito! Mungu Ise aya Ngene iso Yesu Kilisito afomoko lokuku, Ise a ngandi la Mungu a liongondji litotina, ⁴ono ato'ongondje'su ta bemusi biso, loka, kola liongondji lieke likafowa ambe Mungu, esu toengane aleko o'ongondja beke ta bemusi! ⁷Loka, ko'ongoma bemusi beya Ngene beoya ambe'su, ko'ongoma liongondjomu lifowa ambe Kilisito. ⁶Imbe mbo toto'osha bemusi, imbe loka lo liongondjomu lino la liuwisomu lino; iomba mbo tosiogondjomu, imbe loka lo liongondjomu lino, lieke lito'oshe'nu ta ndole eolendeela bemusi bieke bekaolingile'su. ⁷La liimeli liso ambe'nu likokaamani, loka toluwi mbo, okambai ta bemusi, ombei aleko ta liongondjomu. ⁸Toilangi, ale, otike'nu lobungo, baina, ta ndole ee bemusi bieke beoshi esu ta Aziya, bieke bekalongeleke'su, likolo lii befoka biso, ta bofono weke toikaenyelaka ale mbo totoengana ouwa. ⁹La tomoilaka kee bamoi mbo to'ongba, ta okosa ota liimeli ambe'su angene, alafu ofa la Mungu, ono atoyayoisaka beliyo. ¹⁰Kowe ono akafoye'su la ambofoyeke'su ta bofono wamo bo lingba, ee ono tombe la liimeli ambe ye mbo atouwise'su lisiya, ¹¹enu angene aleko okasunge'su la basomboli bino, loka lo lifotisomu likasila oshe'su mbisa ii basomboli ba baito likama to'oshe fofe ee oinoisa kekeleke loka liso. ¹²Loka yeke ikaokela tala iso, imbe likuwa li baenyeli biso, bieke likaese'su ta wenda, la loeto ambe'nu, la liengani la botanu felo iya Mungu, tinga la liluwi li boniyo, ngoko la losamo loya Mungu. ¹³Toitosonele'nu lobeko losiya amboko yeke itotange'nu, la yeke iluwi enu. La loenyeli mbo otoluwai yo kota tunga, ¹⁴ani ekaoluwe'nu mbo esu tombe tala inio, la ongoma otombai aleko tala iso ta lisiyo liya Ngene. ¹⁵Ta lioki liamo, lokambaka la yeme ioya ambe'nu oumei bauwi baele; ¹⁶lokambaka la yeme loete ambe'nu, loka lo'okoma ta Mekedoniya, mbisa iofowa Mekedoniya lokomele'nu, la okomiseni ta Yuda. ¹⁷Kembo, oimila yamo, lokambaka ango olema-lemu bule? Ta litina liko imbeambei yee kee oto? ¹⁸Ongoma wewe mbo Mungu ambe a liengani, lioi lieke likabeiseke'su enu lieikamba "Ongoma" la "Oto". ¹⁹Loka wana aya Mungu, Yesu Kilisito, ono toka tondolaka ye loka linde ambe'nu, lange, la Siluwano, la Timote, yeikamba Ongoma la Oto, ngoko ikambaka Ongoma ene ekambaka ambe ye; ²⁰loka ta yeke imoili basaka batotina baya Mungu, ambe ye ndjo "Ongoma": Ta yamo aleko totobekaka Ongoma loka linde etobekomo liso ta tala eya Mungu. ²¹ono akaemalise'su lino ko pkoo ambe Kilisito, la akauwe'su baina, imbe Mungu, ²²ono akata aleko isiyo la akata ta betema biso bolimo winde kee botiko. ²³Kumbi losiosa Mungu bobekeli wange ta bolimo, loka loenise'enu mbo

loikeli ale ta Kolito; ²⁴yeiti mbo tosietele'e'nu ta liimeli lino, ngoko to'osunga ta liomali lino, loka ombei ko'pkoo ta liimeli.

Chapter 2

¹Lokanyelaka ei angene mbo inoaka ambenu ta bomusi ²loka, imbe mbo ei lokafokise'nu bomusi. Ndai ato'omalisei? Imbe amboko nu beke okafokisomoi bomusi lange?³Lo'osama ani aka'akei loka enu oi'okakai bomusi ta beke baka enganaka ofei liomali. Lombe ambenu la liimeli: Limengo liange limbe lino batotina. ⁴Imbe ta bomusi bofi, botema wale, la likama li fɔɔ, losoneleke'nu, yeiti loka lo'okise betema bino wale, ndjo loka oluwe losamo lofi leke lombee lalo loka lino.⁵Imba mbo amoi akaokisekei bomusi ta botema yeiti ei akaokisa ye botema wale, imbe enu batotina. Ta yamo ta botuku, loka lo'ofeka okesa lokuku. ⁶Iyengani ta ono buto amamilomo ta bobo weke bokakela ye ta likama li baito. ⁷Ta litina liko okaenganakai omesila ye la ofa ye bofoka, loka aimbaka ta bomusi bo'oetela.⁸Lo'olengile'nu okelei losamo lofi ambe ye; ⁹loka lokasoneleke'nu aleko loka lo'oluwa, otenu bakoteli, lamba ombei la lilitesi ta itotina.¹⁰Kumbi ono otomesiai ye, lotomesila ye aleko: La loka lange, yeke itomesilei. Imba mbo lo'omesila leka lomoi, imbe loka lino felo iya Ngene. ¹¹Loka lo'ofeka otika ambe Satana mboli loka liso. Loaka toi'yosalaka baenyeli binde.¹²Mbile ekomekei ta Tolowase loka lo lioi liya Ngene, ango ani Ngene akasombule boinda loka lange, bolimo wange boiyoshi liaumi, loka loikathakola Tito, wina lange. ¹³Limo lokatika bo la lokaka ta Mekedoniya.¹⁴Kelekele ambe Mungu ono atokendisesu mbile etotina tii kota lilongi, katikati iya Kilisito la ndole iso atomeanisa baningo ba liluwi linde ta biseke bitotina. ¹⁵Tombe liiti lilo ambe Kilisito ambe Mungu ta beke batouwa, la ta beke batosesela.¹⁶Bamoi la liiti li lingba loka lo linbga, la bamoi liiti; li liwawi loka lo liwawi. Ndai aengani loka lo mbeko ye? ¹⁷Loka Esu toetekani la baito likama beke batoungisa lioi liya Mungu, totobeka la wéwé ta baiso baya Mungu katikati iya Kilisito.

Chapter 3

¹Tosiakola obeka lisiya loka liso? Kembo tombe la yeme, kee baito bamoi, kasa iotomomo tina lino, kee yeke ikasonele'nu? ²Enu ombei kasa iso, isonomu ta betema biso, iluwomu la itangomu la baito batotina. ³Ombei fololo lokasa loya Ngene, losonomu, ta likuwa liso, yeiti la lino, ngoko la bolimo boya Mungu a liwawi, yaiti ta mesa ii batale, ngoko ko mesa ii boniyo, ta betema. ⁴Lilendelu lio, tombe la lio la Ngene ambe Mungu. ⁵Yeiti obeka mbo totomba esu angene la bofoka bo lo'osho leka kee lokafowa ambe'su angene. Bofoka wiso ta efinole bofowe ambe Mungu. ⁶Aokomye'su tombe bakuwi ba liokani li kani, tinga li nyele, ngoko li Bolimo; loka lokasa koita, ngoko Bolimo kouwisa. ⁷Imba mbo likuwa liokuwela lingba, lieke lisonomu la kasa ta batale, lie ta tala, ta bofono bo bana ba Isalaele bailongi omoila bombo boya Mose, loka lo tala ee bombo winde, ango ekambaka amo eosesela, ⁸loka loingi likuwa liokuwela Bolimo lieti la tala! ⁹Imba mbo likuwa liokosa liimeli liomba ta tala, likuwa li liimeli limbe likama likolo li tala. ¹⁰Ta likomi liamo, yeke ikambaka ta tala yeitomba ale loka lo tala ene embe likolo linde. ¹¹Ta yamo imba mbo yeke ikaseselaka ikatomoko ta tala, yeke imbe kani imbe likama ta tala. ¹²Ani embe'su la lilendelu liamo, tombo bekaka fololo, ¹³la toitokela kee Mose, ono ataka tulu felo ii bombo winde loka bana ba Isalaele baienaka tunga ee tala iosesela. ¹⁴Ngoko liimeli libo liomba li bolelamu. Loka kota laboni tulu amo ekombe, etotanga bo lokasa lo liokani li felo baiemalaka loka ambe Ngene atoseselisa. ¹⁵Kota laboni, baotanga Mose, tulu emoi etokusomo taa betema bibo; ¹⁶imba mbo botema beokalanganya ambe Ngene, tulu etofowa. ¹⁷Loka, Ngene ambe Bolimo: la oko embe Bolimo oya Ngene, onga embe liengani. ¹⁸Esu batotina beke, bembo bekaokikowa, totoenamana kee etitchelo tala eya Ngene, tookikoisomo ta bofono winde kota tala ebofono bosiya ene ekafowa ambe Ngene ee Bolimo.

Chapter 4

¹Yamo yoko eke embesu la likuwa lieke kanda emoi ani ekashesu ngandi, toito tika aleko botema. ²Tosila ofeka mbeko yeisami la sooni, toilangi okela mbeko i weli bobbe, ndo seisai Lioi Iya Mungu. Ndjo ta ndole eonangola mbeko iwewe fololo, totopima koni olembela liluwi li buto la buto felo iya Mungu. ³Yomba mbo Mboli Itanu iso itoufama, iufami ango loka lo beke batoseisama. ⁴Mungu a we wenda aotiamisa baiso la baenyeli bibo baofeka oimilia loka baiyenaka liangangi li Mboli Ilo la talaa eya Kilisito. Ono ambe bolendela boya Mungu. ⁵Loka toitonangola imbu mbeko iso kanda ndjo Kilisito Yesu mbo ambe Ngene, Esu tombe bekowa bino loka loya Yesu. ⁶Loka mbo Mungu abekaka mbo, tikaka lowa loangange ta wenda, ye oko akaosila owanganga katikati i betema biso loka lofesu liangangi la liluwi la talaa eya Mungu katikati i bombo boya Kilisito. ⁷Tombe la leka lo litina ta ebengu leke lokakelomo la nele loka bofoka winde boitomoaka ambesu ndjo la Mungu. ⁸Batoamesu biseke itotina ndjo imbe kongoma toitobuneya; batokelesu itoo, ndjo toimbo tika aleko lilendelu; ⁹Batoenisesu wale, ndjo ye aitotikesu aleko; batokusesu ta nele ndjo toitoseisama. ¹⁰Mbile etotina tototola lingba liya Yesu ta bindo biso loka mbo liwawi liya Yesu liyenene fololo ta bindo bibo. ¹¹Eke ekombesu la liwawi, totokesomo ta lingba loka loya Yesu loka liwawi liya Yesu boenene fololo ta boniyo wiso we botongba. ¹²Kolaongoma, lingba liokela likuwa ambesu ndjo liwawi katikati ino. ¹³Tombe la Bolimo ta limeli kolimoi, ani ikasila osonomo mbo, Loimilaka, koangoma lokabeka. Esu aleko totoimila la totobeka. ¹⁴Toluwi mbo ono akafufukisa Ngene Yesu atofufukisesu aleko eseke lomoi la Yesu atoemalisesu felo inde lino aleko. ¹⁵Loka itotina loka lino, kanda emoi ani embe ngbengbele ta baito likama likama, yeke itokela kelekele loka lo talaa eya Mungu. ¹⁶Kolangoma toimbo tika aleko botema. Imbe ende ani ekende liso lomoi lo lousa lotolelama, ndjo ekende lo munga lotokikowaleka lyai lisiyo la lisiyo. ¹⁷Loka mbo bomusi we boiti la bolunndu boumowe ango mbile ekikelike botokomwesu ta talaa ene etoumowa wewe. ¹⁸Esu toitokpa ilo ta mbeko itoenena; ndjo kanga ta mbeko yeitoenena. Meko itoenena imbe ango loka lo ene mbile ndjo mbeko yeitoenena itoumowa wewe.

Chapter 5

¹Toluwi, mbo, imba mbo ene mbele engali'su ta nyele ebunomu, tombe ta lobola la esiya ene embe likuwa liya Mungu, mbele emoi ee layalaya ene eikelomu la boo bo buto. ²Ani etoisame'su ta ene mbele, tombe la yeme iosha bongaelo wiso talobola, ³mbile etobate'su toimbaka lofona. ⁴Loka mbile embe'su ta ene mbele, totisama, okandamana, loka tosami, yeiti loka lo ofoya tulu iso, ngoko obata isiya, lokaye iongba imilomu la liwaw. ⁵La ono akakomye'su ta yamo, imbe Mungu ono akafesu botuku bo Bolimo. ⁶Tombe amboko kila lisiyo la mbiso, la toluwi mbo oumowa ta le lokomba totokenda esika la Ngene. ⁷Loka totokenda la liimeli tinga ta lien, ⁸towawi ko fuu la mbiso, la tolangi ango otika lokomba tongale ambe Ngene. ⁹Loka lo yamo totokela bofoka loka lo o'omalisa ye, kembo tongale ta le lokomba, kembo totike lo. ¹⁰Loka iyengani su batotina toenamane felo ii lisambisomu liya Ngene, loka buto bototina aoshe yeke iyengani linde kee bolo, kee bobe ta yeke ikakelaka ye, ta lokomba linde. ¹¹Oluwa libangi liya Ngene, totoluka oimilisa baito; Mungu aluwi'esu, la loenyelo mbo ta baenyeli bino oluwi esu aleko. ¹²Toitobeka loka liso ale ambe'nu: Alafu to'ofenu fofe otaluwei loka liso, loka oenganei omutola ambe beke batotaluwa ta loeniso libo yeiti ta botema. ¹³La ongoma, imba mbo lombe loseka: Imbe loka loya Mungu! imba mbo lombe la weli, imbe loka lino. ¹⁴Loka losamo loya Ngene losiunde'su, loka toenyeli mbo imba mbo amoi ango aongba loka lo batotina, batotina aleko baongba; ¹⁵la aongbela batotina loka beke bambe la liwawwi baiyuwaka ale loka libo angene, loka ono akangba la aka'fufuka loka libo. ¹⁶Limo, kota kani toluwi buto ango amoi ta boniyo; la imba mbo tokaluwaka Ngene ta boniyo, kani toluwi ale ye ta weke bofono. ¹⁷Imba mbo buto amoi ambe ambe Ngene, ambe bokelomubo kani. Ndjaso uu felo isiyeta. Tene, mbeko itotina iyomba iyaii. ¹⁸La itotina ifowe ambe Mungu, ono akamiye'suambe ye la Ngene, la akafe'su likuwa li liokani. ¹⁹Loka Mungu akambaka ambe Ngene, akakamiya yese engene, ndotangela baito babe bibo, la akata ambe'su lioi li liokani. ²⁰Totokela bakuwa ba batomomu loka loya Ngene, kee Mungu atote'nu ta benoko biso; to'olengila lino ta lina liya Ngene: Okanakai la Mungu! ²¹Ono aikaluwaka bobe, akaomisa ye bobe loka liso, loka esu tokome la liyokani la Mungu.

Chapter 6

¹Loka totokuwa eseke lomo, tolengila lino mbo oi'oshakai liuwisomu liya Mungu bule. ²Loka aobeka: Ta mbile elo lokaokeke'nu. Ta lisiyo li limengo lokasungoko w. Tene kani mbile elo, tene kani lisiyo li limengo. ³Toitofa fofe ta lobeko ango lomo lobe loka lobeko loya Ngene loimbaka lobeko lo liseolomu. ⁴Alafu totokela bofoka bototina ta yeke ito'lengilomo'esu, kembo bakuwi boya Mungu, la likama li botema bosa ta bakoteli, ta bemusi be kanda. ⁵Sekala ii bakutchi, ta bakandomu, ta babuya, ta bakuwa ba bolonge-linge, ta semba; ⁶ta botanu, ta liluwi, ta likandi li botema, ta bolo, ta bolimo bolo, ta losamo lolo. ⁷ta lioi li wewe, ta bofoka boya Mungu, ta bebali beokuke'su la beolonga bitumba; ⁸loka aiteni ii lokuku la liseolomu, aiteni ii lokuku lolo la lobe; batoeneke'su baito ba lolanga, alafu tobekaka baai ba wewe. ⁹Kee ono ailuwoomu, kee ono aluwomu; kee bangbei, tene totouwa; kee beke bambe ta liitomu, toitomu ta lingba. ¹⁰Kee beke bato'okisomo ngandi, la tombe amboko la limengo; kee touwe, la tokamba la bofoka likama; kee toiti la leka kumbi tombe la ndjaso itotina. ¹¹Bonoko wiso boambaka fololo loka lino, Bakolito, botema wiso bo'komba bofi. ¹²Oiti ale lousa ombei aiteni iso: Ndole ino eonyanyolomo. ¹³Kelekele'su ko'Ongoma. loeke lino kee bana bange. Segowakai aleko! ¹⁴Oimbakai la baito la liimeli eseke lomo. Loka lini liengani limbe aiteni ii liengani la bobe? Kembo lini liengani limbe aiteni ii liangangi la lilima? ¹⁵Lini liokani limbe aiteni iya Kilisito la Beliala? Lini liengani limbe ta baengani la beke baiti la liengani? ¹⁶Lini liengani limbe aiteni ii mbele eya Mungu la mungu ii befono? Loka tombe mbele eyaMungu a liwawi, ani ani ekabeka Mungu lotongala la lotokenda aiteni ibo, lotomba Mungu ibo, la batomba baito bange. ¹⁷Ta yamo fowakai aiteni ibo, la tikanakai, Ngene aobeka oiundakai yeke yeiyengani, la lotowalele'nu. ¹⁸Lotomba loka lino Afa la otombai bana bange la baseka bange ekabeka Ngene a bofoka bototina ongoma.

Chapter 7

¹Ekasioshe'nu weke bofono bo lilakomu, basamomu, totanekei ta lilo litotina liboniyo la bolimo, la oenganisa bofono wiso bo liengani ta libangi liya Mungu.²Feke'su eseke lomo! ta betema bino! Toikeli bobo ta buto ango amoi, toibebisi buto ango amoi, toiyonokili leka lo buto. ³Yaiti loka lo lobekana yamo itobekai; loka lo'osila obeka mbo ombei ta betema biso ta liuwi la ta lingba. ⁴Lombe la mbiso efi ambe'nu, lombe la lokuku loka lino, lowali fuuu la lilisasisomu, lo'owala la liomali aiteni ii bomusi wiso bototina. ⁵Loka, kota likomi liso ta Mekedoniya, boniyo wiso boiti la lifeumi; tokaenisomoko bomusi ta bofono bototina: La lousa bitumba aiteni bewa. ⁶Ngoko Mungu, ono ato'ongondja beke bakaotukowa, loka o'ongondjeke'su ta likomi liya Tito, ⁷yeiti ango ta likomi linde, aleko ta liongondjomu lieke Tito engene aongondjomu loka lino: Akasemele'su yeme ino, bileli bino, bofilili wino ambei, litina mbo liomali liange likambaka lifi fafo. ⁸Ango ani ekokisei enu betema wale la lokasa lange, loito'oka ngandi. La, imba mbolo'okalanganya, loka losiena mbo lokasa lamolo'okise'nu betema wale, ango ta mbile euwe, ⁹lofo'omala ta ene mbile, yeiti ta yeke ikeokeke'nu betema wale, ngoko ta betema wale bino o'okomai ta liko loka oikatchangoi leka ango lomo! loka liso. ¹⁰Ta yamo betema wale loka loya Mungu itoesa likalangani li liuwi li liuwi lieke liyatotomosa mbisa ale, alafu betema wale bo wenda botoesaka lingba. ¹¹Tene, woko amboko botema wale loka loya Mungu, okambakai la yeme iokamanyomo, okaokakai lisomi, okabangakai, okambakai la yeme ifi, okambakai la liimeli lifi okalukakai ombei baito ba liengani fangi itotina okaenisakai mbo oilangii opka'se ta leke lobeko le'. ¹²Imba mbo lokasoneleke'nu, yeikamba loka loya lioi; ikambaka loka lo bofilili wino loka liso baenene aiteni ino felo iya Mungu. ¹³Ta yamo to'osila osungomo la beimo. Alafu likolo li loimomo, tosiomala likama ta limengo liya Tito, lieke bolimo winde bo'osuluwa la haii ambe'nu batotina. ¹⁴Imba mbo felo inde lo'ofomo lokuku loka lino, loika mbuyanaka; kongo, ani etbekeke'su lino kila lisiyo loka lo wewe, kota yamo to'ofomo lokuku ambe Tito asiotchomo omba aleko wewe. ¹⁵Losamo linde lo'okomele'nu, eke eto enyela ye lilitesi lino ta batotina, litukumaneli lieke likakeleke'nu ye la bowa la lobilimo. ¹⁶Losiomala ta mbeko itotina loka lo'tomoilele'nu kota liko.

Chapter 8

¹Banduku, tolangi mbo oluwei loka lo ngandi iya Mungu ye ikaenena katikati ii liase li Makedoniya. ²Ta katikati ii lipimomu la bofi likama, bakambaka la limengo li likama ngene, la katikati ii iyuwe ibo ta wewe, bakaeta la lokelo liutchi li bieka bibo. ³Lotosemowa mbo bakafaka kota liko bo bofoko wibo la koeta, kota lisangi libo angene wewe. ⁴Baolengile'su la bofilili mbo tofe bo ndole eobatemana libo ta lisungi li losungo batanisomu. ⁵Baikaesaka loka ikambaka lilendelu liso bakafaka felo iya Ngene la ambesu loka lo lisangi liya Mungu. ⁶Ongoma esu to'olengila Tito mbo, eke ekaakola ye likuwa lie ta ngandi, asiliseke liamo aleko. ⁷Kolaongoma ani etoetenu felo ta ndjaso itotina, ta liimelila tonango la liluwi la bofilili la losamo lino loka liso, tikakai mbo oetei felo ta likuwa lieke li ngandi. ⁸Loitobeka kee bokoko lotokota losamo lino la ndole ee basiya, la wewe bo lilitesi lino. ⁹Kolaongoma oluwii ngandi iya Ngene iso Yesu Kilisito, mbo ye lifoka akangala ibube loka lino mbo ombai bafoka loka lo ibube inde. ¹⁰Ta lobeko lee lotofe'nu boimo wange. Kolaongoma lotolengila lino mbo osilisei leke loakoleke'nu okela la osama la yeme ta mwaka we bokaeta. ¹¹Ongoma silisakai likuwa liamo loka liko li yamo limbe kee oengani la bieka bimbe lino. ¹²Ongoma yomba mbo yeme imbe, lifaefi liaelomoko otutana la bieka bimbe la buto, ndjo inga bieka bie bieti linde. ¹³Loibeki ongoma loka basiya baese enu olukanei bofi. ¹⁴Ndjo loka lo loenganiso lobeko, lifoka lino li ene mbile litosunga ibube ibo mbo lifoka libo lisunge likosi lino, ongoma itoengana la weli. ¹⁵kolaongoma losonomo mbo: Ono atolokota likama aitikali la leka, la ono atolokota itotoko aikosi. ¹⁶Kelekele ambe Mungu ono akata bofono wamo la bofilili loka lino katikati ii botema boya Tito, ¹⁷loka asi'imila lisomboli liso la atokenda ambenu ta lisangi linde engene la bofilili bolikama winde. ¹⁸Eseke lomoi linde to'otoma kendisani ono ambe la lokuku katikati ii baasa batotina loka lo lonangolola linde mboli ilo, ¹⁹yeiti lo loka lo lobeko lamo, la asiyaomo ta baasa loka lo lokuku loya Ngene la loka lo loeniso yeme iso ilo. ²⁰Totobanga mbo buto aikpeseke'nu loka lo likuwa liso li okomanya ndjasoye ifi-ifi. ²¹Loka tolangi okela yamo imbe ilo inga ango ko felo iya Ngene kanga baito aleko. ²²Eseke lomoi libo to'otoma nduku amoi iso ono tokapima ye la la tokaena ye la bofilili bo ndjaso ibule. Ndjo kani embe ye la bofilili bo oeta loka aluwi omoilale'nu. ²³Loka loya Tito, ye ambe bosangani lange la bokelani lange loka lino. La loka lo banduku liso, bambe batomomu ta baasa, lokuku loya Ngene. ²⁴Kola ongoma enisakai bo fololo losamo lino la oenganisei lokuku lino ambei, ambe bo la felo ii liasa.

Chapter 9

¹Ta lobeko la lobeko ambe abanisomu, loiti lange la litina mbo losonele'nulokasa. ²Ongoma loluwi yeme ino iosunga; loto'osela lokuku loka lino ta baito ba Makedoniya loka bekowa baosila omba tayali kota mwaka we bokasieta; ongoma yeme ifi ino yo'ofa likama libo lishoshila. ³Ongoma lototoma baina loka o'osela lokuku lange yeimbaka bule ta leke lobeko le la ngalakai ta yali, ani ebeki ei, ⁴loka mbo yomba mbo Bamekedoniya bakaoya bakasiene'nu oitii ta yali, esu toto'oka soni mbo tokaoselaka lokuku ongoma. ⁵Ongoma losienyela mbo lo'olengila banduku mbo bake felo iso la bakomanye felo loka lo lifaefi likakele'nu loka lo liano, mbo lingale tayali kee lifaefi li lisangi lilo inga kee epo. ⁶Imbe ongoma mbo ono atoloba iniyo ato'sha iniyo, la ono atoloba likama atosha likama. ⁷Buto la buto akeleke ani elangi botema winde, inga la yeme ikikelike la losakumomo; loka Mungu asamiono atofa la limengo. ⁸Mungu aluwi ofenu bafaefi batotina balo mbo ombei la bieka bibule mbile etotina ta katikati ii ndjaso loka mbo oenganisei bakuwa batotina la weli, ⁹kolaongoma lo'osonomo mbo, ambe atomelisa, ambe atofaka tobube, botanu winde botoumowa layalaya. ¹⁰Ye ono atofaka bofoo ta balobi la beila loka lo bieka, atofaka la atofulikisa yeke itolobe'nu, la atokondisa mboli ii botanu ambe'nu. ¹¹Otongalai bafoka ta ndole itotina mbo otomoisei bafaefi bafi la yamo itouchelomo ambe Mungu la ndole iso. ¹²Loka mbo etokele'nu bakuwa balo beke, yeiti angon loka lo'osilisa boeno bo batanisomu yamo itoesa kelekele elikama ambe Mungu. ¹³Likuwa lie litonangole'nu felo ii baito batosimolaka Mungu loka lo lilites lino ta mboli ilo iya Ngene yeke ikaimile'nu, la loka lo bofi bo bafaefi bino ambe bo la batotina. ¹⁴Batosembolaka loka lino, loka basame'nu loka lo ngbengbele eya Mungu ene eluwani likama katikati ino. ¹⁵Kelekele ambe Mungu loka lo lifaefi linde lieiti lio'longana obekela.

Chapter 10

¹Ei, Paulo, lo'olengela lino, eiangene ta ndole ee lilatemi la losamo loya Kilisito, ei ono lombe bo'ongu felo ino kumbi lotoenisa la bofoka eke embei esika lino. ²Lo'olengila lino mbo eke etombe lino eseke lomo, oifekeni lishoshila mbo lombe la bofoka boengana lange oenisa ambe basiya bee bakabekaka liso mbo totokenda otutana la yeme ii bindo. ³Loka ango lo totokenda katikati ii bindo, bitumba biso bieti katikati ii bindo, ⁴loka biale bi bitumba biso bieti bi bindo, kola ongoma imbe la bofoka boya Mungu loka lo'oseeisa biseke bikatchungomo la bofoka. ⁵La biseke bisiya bitotina bie bitoemaela liluwi liya Mungu. Totoukoisa baenyeli batotina la kanga mbo balitise Ngene. ⁶Tombe toyali ofa likutchi la itotina iotchango lilitesi eke ekaosile'nu lolitiso. ⁷Moilakai ndjaso ye imbe felo ii baiso bino. Lamba oni buto ato'osela lokuku mbo ambe buto aya Ngene, abekeleke loka linde engene mbo kolaongoma ye ambe buto aya Ngene, esu tombe loko ongoma. ⁸Ango lombe lotoeta mbo lo'osele lokuku loka lo botota wiso, we Ngene afeke'su loka lo'owangemise'su la inga loka loseise'nu, ango ongoma lombo'oka soni. ⁹Ongoma loyengani oenena kembo loto'okise'nu soni la ndole ee lokasa. ¹⁰Baobeka mbo kasa inde imbe la bolutu la bofoka, ndjo bofono bo bindo hinde bombe la bolembu la libeki linde limbe bule la likokomele. ¹¹Tikakai mbo baito ba bofono wamo, baluwe mbo eke'etoese'su, totomba la bakuwa kanda emoi eotutana la'ani etobeke'su ta kasa. ¹²Esu toisami obunga kee otutanisa la bamoi bee batoosela lokuku ambe bo angene. Kola ongoma eke emba bo otutanisa libo angene la otutanisa libo angene, bee batchagile weli. ¹³La esu totosela lokuku loiti lo'etela ikpelo, totosela la efinole loka lotena ikenge ikatomo liso la Mungu loka toye ambe'nu. ¹⁴Toitoeta bolelo wiso kee toikaya ko ambe'nu, loka tombaka baito ba felo eoya ambe'nu la mboli ilo iya Kilisito Yesu. ¹⁵Yeiti lousa lo tokpelo tototina, yeiti aleko likuwa li buto osiya ono totosimola ye; kola lilendelu liso limbe mbo, ike itokonda, liimeli lino, esu to'ose eseke lo likama katikati ino, ango toitoeta ikenge iso. ¹⁶Ongoma totoila mboli ilo ta chwese toiti enu, toitosela lokuku ta bakuwa bakakelomo katikati ii eseke lo buto asiya. ¹⁷Kola ongoma tikaka mbo ono atosela lokuku aoseleke katokati iya Ngene. ¹⁸Kola ongoma buto ono atosela lokuku engene ambobaelomoko, ndoena Ngene afa ye lokuku.

Chapter 11

¹Lolangile mbo mbakai la bofilili ambei loka lo iniyo iyebebe! Ee mbakai la botema bosa! ²Lombe la yeme likama loka lino kee yeme iya Mungu. Losongisenu ambe botolome amoi loka lokomisenu ambe Kilisito kee boseka ta libala. ³Ndjo kani elimbaka felo Ewa la weli winde, lombe la bowa kembo baenyeli bino bato limbomo ta wewe la botanu loka loya Kilisito. ⁴Loka mbo yomba kembo buto atoya la atonangola Yesu asiya ono esu toinangoli ye, yomba kembo oto tukumelai bolimo bosiya ene oika tukumelakai felo, lamba Mboli itanu yeke ene oikanyakai felo, otombai layo la bofilili bolo! ⁵Loenyele mb loimbaka mbisa i batomomu bamo bafi fafo. ⁶Imbe ende loiti la bonoko bolo, ndjo loiyeni weli; toсила oenisa yo fololo ambenu ta nodole itotina. ⁷Ani ekasuluwei loka mboi enu oilamei likolo lokela bobee, eke eika nangolekei Mboli Itanu ndoena lilipomu? ⁸Loibe ta mbele i mungu isiya eke ekaosekei lilipi libo loka lokelelenu. ⁹Ekambekei felo ino la boeno, loikambaka bolito ambe buto angoamoi. Loka mbo yeme yange iyenganisomo la banduku beke bakafoa ta Makedonia. Kolaongoma lofeke omba bolito ambenu ta ndole itotina; lotofeka aleko lisiya. ¹⁰Ani wewe boya Mungu aiteni yange, lokuku le lasnge loimbo seisama ta wenda bo Akaya ango lisiyo. ¹¹Loka loingi? Loka mbo loisamu enu? Mungu aluwi mbo losamilenu! ¹²Yeke itokelei, lotokela kongoma loka lofekile ndole ambe bo la yeme i lokuku loka bakele likuwa kanda emoi liso. ¹⁴Omwalakai, loka mbo imbe ende Satana atoenisomo kee botomomu bo lowa. ¹⁵bi Kolaongoma yeiti lobeko lofi yomba mbo bakuwi binde batonena kee bakuwi ba liyengani. Tunga ibo itomba kanda emoi la bakuwa bibo. ¹⁶Lobeka lisiya, buto aitangaka kembo lombe elema. Ndjo imbe ende ani otoenyelisi bo, tukumaelei kee elema loka mbo lombe koni la lokuku iniyo. ¹⁷Yeke itibekei, loitobeka yo ta bokota boya Ngene ndjo kee elema, la litina li lokuku. ¹⁸Bito likama bambe la lokuku loka lo mbeko i wenda, ei aleko lotmba la lokuku. ¹⁹Enu oimbo mbai la botema bosa loka lo bilema ta bemusi eke embenu la weli! ²⁰Otombai la botema bosa yomba mbo buto atoselenu bekowa, yomba mbo buto atola bieka bino, yomba mbo buto atolimbe kenu, yomba mbo buto atoenisenu lofola, yomba mbo buto atoumenu lobaka ta bombo. ²¹Lotooka soni obeka mbo esu tokaetaka la lilewi loka lokela ongoma. ²²Bo bambe Baebele? Lange aleko. Bo bambe Ba Isalaele? lange aleko. Bo bambe ta bofindi boya Abalayama? Lange aleko. ²³Bo bekowa beya Kilisito? Ei lofoeta(lotobeka kee buto a loseka!).Loeti la bakuwa baofoka, lkandomo benyololo, lokutshomo fimbo mala likama, la lotshuamo la lingba mala la mala. ²⁴Mala liondo ambe Bayuda bakaumei fimbo tuku inati foyaka emoi. ²⁵Lokaumomo la tokpondo mala isaso, lokakusomo babuki mala emoi. Lokalinda la lisuwa mala isaso ta baye; lokaumowa lotiyo la lowa ta baye ba bokpa; ²⁶la lokendo mala likama, lokatshuamo lingba ta libande, lokatshuamo linbga ta bakpoliki, lokatshuamo loka lo bito ba bofindi wange, lokatshuamo la bapakano, lokatshuamo ta boki, lokatshuamo ta liombe, lokastshuamo ta baye ba bokpa, lokatshuamo ta banduku ba lolanga. ²⁷Ta likuwa lifi la bomusi, boeno boilo loiyo likama, la semba, la boeno bo baye, boeno bo bieka mala likama, la bofiyo la lofona. ²⁸La pembeni iye mbeko itotina, lisiyo la lisiyo bolundu bo mbeko yange loka lo mbele i mungu ifoamei. ²⁹Ndai ambe la lilewi, ndjo ei loiti la lilewi? Ndai akauma likulia ndjo loikasoma? ³⁰Yomba mbo iyengani lange omba la lokuku, lombeke la lokuku loka lo lilewi liange. ³¹Mungu la ise a Ngene Yesu, ono atosimolomo layalaya, aluiwi kembo loitobeka lolanga. ³²Ta Damaseke, ngene a wenda bo sekala la bokota Aleta, ambaka atokuka boki bo Damaseke loka loundei. ³³Njdo lokasuluwa ta isambala ta lililisa li likula la lokaka mangu omoa ta boo winde.

Chapter 12

¹Iyondulange lombele lokuku! Yeimbomba la litina, la lotoeta tii kota baenesi la basaki baya Ngene. ²Loluwi buto amoi katikati iya Kilisito ono alilaka kota lobola lo asaso ifoeta miaka liou la inati: Lamba ambaka katikati ii bindo lamba lousa lo boinda, loiluwi, ndjo Mungu aluwi. ³Loluwi mbo buto amo alile kota lobola (lamba lousa ta bindo, lamba lo bindo, loiluwi, Mungu aluwi) ⁴Akaoka mbeko yeke yeitoluana obekomo yeke buto aiengani obeka. ⁵Loka lo buto amo lotomba la lokuku. Ndjo loka lange loitomba la lokuku, kanga kota bolelamu wange. ⁶Yomba mbo lokaomba la lokuku, loitomba ebebe, lotobeka wewe. Ndjo lototika mbo buto aiennyelikei kanga kota ye itoenena ye la imbo kaka katikati yange. ⁷Lotofekila mbo loiyomalaka ta Baenesi bafi bafi, beke bambe batomomu baya Satana, loka itungisei loka loimbaka la liomali fafo. ⁸Lo'osembola Ngene mala isaso ifowe ambei. ⁹Ndjo akabeka lange mbo: Ngbengbele ange efoengana lao, loka bofoka wange botoengana ta bolelamu. Lotosimola la liomali ta bolelamu mbo bofoka boya Mungu bongale likolo liange. ¹⁰Kola ongoma loto'omala loka loya Kilisito loka lo bolelamu loseolomo la bemusi la biale la tale. Loka ani embei la bolelamu, lombele la bofoka aleko. ¹¹Lombe ebebe! Enu okafekei boimo bobele. Ikaondoko lange lombele la lokuku lino. Imbe loiti leka, loiti mbisa ii batomomu bamo la bolo. ¹²Ndembele ee batomomu bo wewe bo'osila oenena ambe'nu ta bofilili bototina, la tokesa la bamwali la bakuwa baofoka. ¹³Enu oenoi osungama kanda emoi la mbele ee Mungu isiya ta eni ndole? Loka mbo loitilanga omba kee bolito lino. Mesilekei bobele woko! ¹⁴Tene mala ee isaso lotokomia mbo loye ambe'nu. Loitomba aleko bolito ambe'nu. Loilangi olinga bieka bino, enu ndjo. Yeiyondulange mbo bana baisele baise bieka, kanga ndjo baise baisele bana. ¹⁵La liomali, lotofoya itotina lombele lao la lotofomo ta belimo bino. Yomba mbo ei lokaosame'nu likama, otosameni anga iniyo ani? ¹⁶Ndjo, enu o'obekai mbo: Loitomba bolito ambenu lokawaka la weli mbo lo'anyenu la lilimbi. ¹⁷Ta baito bee lokatoma bo ambenu, lolimbele'nu la ndai? ¹⁸Lokalengilaka Tito mbo ake la lokatoma aleko ye la nduku inde. Tito aolimbele'nu? Toikeli mbeko ii bolimo bomoi? Toikendi ta ndole emoi? ¹⁹Enu otoenyelai ko'ala mbo totolongisomo felo ino? Totobeka felo iya Mungu, katikati iya Kilisito, la mbeko itotina imbele anga loka lofenu bofoka, basamomu. ²⁰Loka lombele la bowa mbo lotoya oyaenenu ta bomuna we loisami la enu otoenei ta namuna ene oisami. Yomba longbano lotomba la yeme la lisomi la tale la batongi la loseolomo la lofolo lo liye'eye. ²¹Lombe aleko la bowa mbo oko eteyei lisiya, Mungu ange atofei soni felo ino la lotolela likama ta beke bakaokela bobele felo ani eitaka kikola bo betema ta mbeko ii bowewe la belefe la yeme ibele yeke ikaotuta bo.

Chapter 13

¹Mala ange eya saso oya ambenu ene . Mbeko itotinaibekomo ta bonoko bo babekeli baele lamba basaso.

²Lobekaka felo ta baito beke baosila okela bobbe, la ta basiya lotobeka ani ekombei esika ani ebekekei lino mala e baele mbo, lokaoya lisiya loitomesila-bo.³Otolingai ndembe mbo Kilisito atobeka katikati ange. Ye aiti la bolelamu felo ino ndjo la bofoka ambenu.⁴Loka ataliomo ta lieka la bolelamu ndjo akombe koni la liwawi loka lo bofoka boya Mungu. Ndjo esu tombe la bolelamu ambe ye, ndjo totouwa linde eseke lomoi ta bofoka boya Mungu loka lino.⁵Pimakai koni enuangene lamba ombei katikati ii limeli; pimakai koni. Oiluwi kembo Yesu Kilisito ambe katikati iso? Yomba mbo oiti la wéwé? ⁶Lombe la lilendelu mbo otolombelai mbo tombe la wéwé.Totombola Mungu mbo Enu oiwakai bobbe. Yeiti mbo toenene mbo tombe wewe ndjo okelei boolo imbe ende ani totoenena kee toiti la wewe. ⁸Loka toiyengani okela lobeko ango lomoi oemaela wewe, kanga mbeko ye itosunga mbeko i wewe.⁹Tofomala ani embenu la bolelamu ndjo enu ombei la bofoka. Totosombola ta ye mbo okomanyomoi.

¹⁰Lotosona ye ani ekombei esika loka oko etoyei loikelelekenu la bofoka ta bokota weke bokaosila Ngene ofa lange ofa lange; Yeiti loka lobuna imbe ndjo lofo bofoka.¹¹Ta liko, banduku, tikalakai la weli. Komanyomokoi, okakai yeke totolengila lino; imilakai, mbakai la lilatemi, la Mungu a ngbengbele la hai atongala lino.¹²Fanakai kalibo iyotukumaelana ene etanu.¹³Baengani batotina baofenu kalibo. ¹⁴Tikaka mbo ngbengbele eya Yesu Kilisito ta losamo loya Mungu la lingali eseke lomoi li Bolimo Botanu imbe ambenu batotina.

Galatians

Chapter 1

¹Ei botomomu Paulo la banduku batotina be bambe eseke lomoi lange, tosonela mbele i Mungu ye imbe ta Galatia. ²Ei loiyoshi lokuku ta baito, lamba ta ndole ee baito, la ndole eya Yesu kilisito, la Mungu Afa ono akafufukisae ta bangbei.³Ngbengbele embe lino la kimia ofowa ambe Mungu Afa la Ngene Yesu Kilisito, ⁴ono akafomo engene loka lo bobbe wiso, loka lofoyesu tambile ebe ene, otutana la lisangi liya Mungu Afa iso; ⁵ambe talaa embe laya laya, koongoma!⁶Lotomuala mbo otofoai mangu mangu ta ambe ono akatenu ta ngbengbele eya Kilisito, la otokikowai aleko ta mboli ilo isiya. ⁷Mboli ilo isiya yeiti ii wewe, la basia bambe be batolanga ookisenu bobbe la balangi okikolia mboli ilo iya Kilisito.⁸Laomba esu, laomba bakeitomo, ba bese, atonangolenu, mboli ye ichuanani la yeke tokanangolelekenu, tikaka mbo alakelemo bobbe. ⁹Ani tobekaka felo, lotobeka lisia mbo, lamba ndai atonangola mb oli ilo ye ichuanani la yeke okaosilai oimilai, tikaka alakelomo bobbe. ¹⁰La kani kani, lotoluka lisungi li baito ao liya Mungu? lotopima omalisa baito? ikaomba ongoma, loiti bokowa boya Kilisito.¹¹Banduku, lotolanga obeisenu mbo mboli ilo yeke tokanangola, yei foi ta baito; ¹²ei aleko loikaosa ta buto, la loikaekisomo aleko, la iye tandole ee lienesi liya Yesu kilisito.¹³Oluwi la ofokai ndjaso yange ii felo ta bekuaneli la Bayuda ani lombaka lotoenisa wale Mbele eya Mungu loka oseisa yo itotina fee. ¹⁴Lokaotaka fafo ta bekuaneli bi Bayuda koeta beke tokabotomoko libo, la lokambaka la yeme ifi loka londjaso ii kwala ii baise bange.¹⁵Ndjo ono achakolekei kota soolo eya ina ngo ange la akatei ta ngbengbele inde, ¹⁶oko ekaomalae oenisa Wana inde ambei loka lonangoele Bapakano Mboli ilo inde, lo ikabekana la bonio laomba ngelo; ¹⁷la loikaaka ta Yelusaleme ta beke bambe Batomomu felo yange, lokafowa ooka ta Alaba la lisia lokabinoa ta Damaseke.¹⁸Mbisa ii miaka isaso, loka lila ta Yelusaleme loka lo luamana la Kefa la lokaumowa linde basio liou la liondo. ¹⁹Loiyeni botomomu ango amoi, sakolo ko Yakobo nduku aya Ngene. ²⁰Tayeke lotosonelenu, felo iya Mungu loito beka lolanga.²¹Lambisa, lokaaka aleko ta fangi ee Sulia la Kilikia. ²²Loikaluaka ta bombo la Mbele ii Mungu iya Kilisito ye imbe ta Yuda; ²³Bakaoka ngo mbo, ono aokisekesu wale felo, atonangola Mboli ii limeli yeke aokisaka wale kwala, ²⁴la bakafaa Mungu lokuku loka lange.

Chapter 2

¹Mbisaii miaka liou la inati, lokaka lisiya ta Yelusaleme la Balanaba, lokaosha aleko Tito eseke lomoi lange. ²La ikambaka loka lo linesi ndjo loka ake elo, Loka beisaka bo mboli itanu yeke totonangola ta beke baiti bapakano, lokabeisa beke balo lokuku, loikasama kembo likuwa lotowa liseisomo. ³Ndjo Tito ono ambaka lange, la ambe Mogelege, baikafa ango ye ishosha mbo atenomo itombe. ⁴Loka lo banduku la beke bambaka liso eseke lomoi, bakalinga mbo batene ye itombe, baito bam ba lolanga bakaotaka ambe'su loka loofoyae lobeko lo bosoni leke tombe lamo loka loya Kilisito. ⁵Mala ango emoi toikaimila baol bibo loka kembo wewe bo mboli itanu loka liso. ⁶Beke bambe la lokuku, lokuku libo loiti leka ta baiso bange: Mungu aitochakokolaka baito, baito bamo ba lokuku baikaekeise mbeko ii kani kani. ⁷Lokaena kembo mboli itanu iomo lange loka beke baitakatenomo totombe, kee Petelo botomomu bo beke bakaotenomo totombe, ⁸loka ono akakela la Petelo botomomu bo bee batenomu totombe, aowa aleko loka lange botomomu bo Bapakano. ⁹La bakaluwa ngbngbele ene akafomo lange, Yakobo, Kefa la Yoani, beke bambe kee lobola, bakalei la Balanaba boo bofoka, loka mbo toke ambe ta Bapakano, bo bake ambe beke bakaotenomo totombe. ¹⁰Bakabeise'esu ango mbo toenyelise tobube, yeke lowaka yo la weli. ¹¹Ta mbile eyaka Kefa ta Atiokiya, loemaelaka ye ta baiso, loka ambaka la bobo. ¹²Kolaongoma, felo ii lokomo lo baito beke batenomoko la Yakobo, akalaka la Bapakano; la, mbile bambaka, akaisama la akangala esika loka lo bowa bo beke batenomoko totombe. ¹³Ambe Bayuda basiya, baika'akola okuma la lofola, imbe ende Balanaba akaota ta lilimbi libo. ¹⁴Oena kembo yeikambaka itokenda la omongo bo wewe bo mboli itanu, lokabeka la Kefa, la baiso ba batotina mbo: Ani ombe Moyuda, otouwa ta baengyeli ba Bapakano la yeiti baenyeli ba Bayuda, loka loingi otokela la bofoka mbp Bapakano bambe Bayuda? ¹⁵Esu tombe Bayuda ta libotomu, la toiti bakeli ba bobo ta Bapakano. ¹⁶La mbo, toluwekei mbo yeiti loka lo bakua ba ekela ndjo buto atomba boengani, ta liimeli mbe Yesu Kilisito, esu aleko tofoimila ambe Yesu Kilisito, loka tombe baengani ta liimeli ambe Kilisito tinga loka lo bakuwa ba ekel, loka mbo bindo ango bimoi bicitongalisomo ta ndole ee bakuwa la ekela. ¹⁷Ndjo, tolangimbo toenganisomo ambe Kilisito, yomba mbo tokambaka esu angene bakeeli ba bobo, Kilisito atomba kee ta litina li bobo? Yeiti ongoma! ¹⁸Yomba mbo lokaochwa lisiya mbeko yeke lokabunaka, lotomba ei angene bobuni, ¹⁹Loka lo ekela lo'ongba loka lo ekela, loka louwe ambe Mungu. ²⁰Lokangbaka laYesu, la yomba mbo louwo yeiti ei ale lotouwa, imbe ndjo Kilisito atouwa ambei, loka fouwa kanikani ta bindo, lotouwa ta liimeli ambe Wana aya Mungu, ono akasamei la akafomo ye angene loka lange. ²¹Loitokusa ngbengbele eya Mungu; yomba mbo liengani li lifoshomo ta ndole ee eseke, Kilisito aongba ase bule.

Chapter 3

¹Ee enu Bagalatia, bibebe! ndai akasinjenu? Yesu Kilisito afoenisomo folele ta lieka linde felo ii baiso bino.

²Lotaiyolenu koni lobeko lomoi mbo, ooshei Bolimo loka lo bakuwa ba bikela lamba loka looka ta limeli? ³Ombei bibebe ani? Enu okakolakai la bolimo, otungai la bundo? ⁴Okaokakai mbeko likama ango bule? yomba mbo ta wewe, ikambakango bule. ⁵Ye ono atofenu Bolimo la atokela bakuwa ba limwali katikati ino, atokela ongoma loka lo- bakuwa ba bikela lamba loka lo lioki li- limeli? ⁶Ani Abalayama aimilaka Mungu, la ikatangomelae kee liengani. ⁷Luakai mbo beke bakaimila bo ndjo bambe bana baya Abalayama. ⁸La aleko tosio, tobeka mbo Mungu atokela liengani ta Bapakano tandole ee limeli, la abeki yo ko felo ii mboli itanu ambe Abalayama mbo: Befindi betotina betoucholomo lao! ⁹La litina mbo beke batoimila batoucholomo la Abalayama boimieli. ¹⁰Batotina be batomoilela bakuwa ba bikela, bambe sekala ii bilakeli bibe; loka isonomu mbo: A lakelomo bobbe ono aitomoila itotina ye isonomu ta buku bo bikela, la aiteli yo ta likuwa. ¹¹La buto ango amoi aitoenganisomo felo iya Mungu loka lo- bikela, imbe fololo, loka ibekomo mbo: Boengani atouwa la limeli. ¹²La, bikela ye iyeli ta limeli; la ikabeka: Ono atota ye mbeko ta likuwa atouwa loka lo yamo. ¹³Kilisito aosombesu ta bilakeli bibe bi bikela, la akamba bilakeli loka liso loka isonomu mbo: Alakelomo bobbe ono akakakemisomo ta isandu, ¹⁴loka liuchomu liya Abalayama lienganisomo ta Bapakano tandole eya Yesu Kilisito, loka tooshe ta limeli bolimo weke bokalakomoko? ¹⁵Banduku, lotobeka ta baenyeli ba baito, mbile etobekomo lioi li liko la weli, imbe ani ikawomo la buto, buto ango amoi aiti la mbile eobunayo lamba oseisa. ¹⁶Bilakomo bie bikawomoko la Abalayama la bofindi winde. e ibekomu mbo ta befindi, kee imbe ndjo ibule, la imbe ango emoi kpei: ta bofindi winde, ilangi obeka mbo, ambe Kilisito. ¹⁷Lolangi obeka mbo: lioi liamo liosila otomo la Mungu yeiyengani obunomo ta ndole ee bikela ikaya miaka mia inati mbisa, loka ibune lolakomo. ¹⁸Loka imba mbo botiko boye ndjo ta ndole ee bikela, ani lolakomo loiyeli, kumbi ta ndole ee lolakomo ndjo Mungu akafaa ngbengbele ambe Abalayama. ¹⁹Loka loingi bikela? ifomo loka lo bobbe, tii kani emboyaka liboti liya ono ambe la lolakomo; la lokomanyomo la Bakeitomo, ta bao ba bokomanyi ²⁰La, bokomanyi aiti bo komanyi bo buto amoi, la Mungu ambe ango amoi. ²¹Bikela bitoemaela bilakomo biya Mungu? ango lisio! yamba mbo bikela ifomo bofoka bo uwisa, ani liengani lie ta bikela. ²²La tosio yokanda mbeko itotina ta bonyololo bo bobbe, loka lolakomo la limeli tandole eya Yesu Kilisito ifomo ta baimieli. ²³Felo ii limeli oya, tokakandomoko koni sekala ii bikela, tokamoilomo tii kani etoenena limeli lieke likambaka mbo liye. ²⁴La bikela imbe boekesi wiso tii kani etoya Kilisito, loka tolonge ta ndole ee limeli. ²⁵Limeli likaya, toitalé sekala ii boekisi. ²⁶Loka enu batotina ombai bana baya Mungu ta ndole ee limeli ambe Yesu Kilisito; ²⁷Enu osilai olufiomo buto la buto aiteni eya Kilisito, osilai obata Kilisito. ²⁸Oto Bayuda lamba Moela, bokowa aiti lamba ono aikandomu, oto botolome lamba botaali. enu batotina ombai amoi aiteni eya Yesu Kilisito. ²⁹Yomba mbo ombei baito baya Kilisito, ombei liboti liya Abalayama, be batoosha botiko bo lolakomo.

Chapter 4

¹Kota kowala wana ambeke botiko, aikamba la aiti kanda emoi la bokowa, imbe ani embe Ngene a itotina; ²la ambe sekala e bakuwi la bachungi kota mbile emboenganisaka ise. ³Esu aleko, la kanda amo, oko embeke'su bana tombaka sekala ii bekowa be mbeko ii wenda; ⁴oko e'enganaka mbile, Mungu aka toma Wana inde, ono abotomu la botaali, la sekala ii bikela. ⁵Mbisa afoye bee bambe sekala ii bikela, la to'ose tokafa la bana. ⁶La bofelo ombe wana, Mungu akatoma ta betema Bolimo bo Wana, la lomamo: Abba! Afa! ⁷Kola ongoma, aiti ale bokowa, alakini wana; la omba wana, ombe aleko bokitomo bo taala boya Mungu. ⁸Oko eitiluwe'nu koni Mungu, okuwelakai mungu idiya ye imbe bekowa be bieka. ⁹La ta kani we ekaoluwe'nu Mungu, bofelo ani ekaluwa Mungu oluwe'nu, mboisani otoi nowai ta ye ilembile la ye yeiti la litina, ye itowo ye mbo okuele lisiya? ¹⁰Moilaka basiyo, tengai la biula la miaka! ¹¹Lo'obanga la litina okuwele'nu bakuwa bule. ¹²Ngalakai ambei, la lombe ale kani embe'nu, nduku, lotolengela lino. ¹³Oiweilei anga lobeko anga lomoi. Oiluwile bofelo bo wale bo lokomba yamo ikaye buto a felo ye aoya oyabeise'nu mboli. ¹⁴La selai bakoteli ta lokomba lange, okawwai lilendelu, la baitefoli, la baisei ei; otangakai mbo ofo'anyai bokitomo boya Mungu, kee Yesu Kilisito. ¹⁵Embe ase liomali liao endei? La lotobeise'nu, yo'omba mbo itoengana, ofoyei baiso bino ofayeni. ¹⁶La omba boiyani wange bofelo bo'obeka wewe? ¹⁷Lofolo lotowa bo loiti lo liuwesi, la balangi mbo ofei tina liso, mbisa owe lofelo fangi ibo. ¹⁸Imbe la limengo owe lofelo ta ye imbe bolo mbile itotina, la yeiti anga bofelo lombe onga aiteni ino. ¹⁹Bana bange, bofelo loene wale bo loboto lisiya la bakoteli, ko Kilisito aekise'nu. ²⁰Lombe la yeme kwani loye tina lino, la lokikoise baai, bofelo lombe la bobo ambowe. ²¹Beisekei, enu bee ambei sekala ii bikela, oi'umbakelakai ko bikela? ²²La isonomu mbo: Abalayama a botaka bana baele, amoi botaali bokowa, la amoi ono ambe bule. ²³La ono a bokowa aosomoko kanda ee lokomba, la boali we bo bule abote ta lisangi linde. ²⁴Mbeko yamo imbe bombila: La bataali bamo baele bambe la ndole yele. Amoi a longo lo Sinai, abataka bofelo ambaka bokowa, imbe Agara. ²⁵La Agara, mbo longo lo Sinai ta Arabiya la aenganile la Yelusaleme ii kani, ono ambe ta bokowa la bana binde. ²⁶La Yelusaleme ii likolo, imbe bule, imbe inango iso; ²⁷la isonomu mbo: Omalaka oye, bokomba we boito botaka! Tomowaka, mamaka, owe ono aito'oka wale bo loboto, baito loka bomusi bo loboto. La bana bee batptina batomba ba bule koetela bee baya ono asongile. ²⁸Ambowe, nduku, ani embe Isaka, ombe wana a lilakomu. ²⁹La ongoma, ono akabotomo la lokomba atoita ono abotomu la Bolimo, la ikombe ongoma kota boni. ³⁰La tosiyo tokabeka ingi? Foyaka bokowa wao botaali la wana inde, bofelo wana a boali bo liyeye aiyengani lo'osho bakute baya ise eseke lomoi la wana a botaali bo lilatemi. ³¹La ani banduku, toiti bana baya botaali bo liyeye, tombe ndjo bana ba botaali bo lilatemi.

Chapter 5

¹Loka lo yamo Kilisito akafoye'su ta bokowa. Ngalakai la botema bofoka, la oisamakai lisiya longalo seka ii bekowa. ²Tene, ei Paulo, lotobeise'nu mbo: Loteniso itombe, Kilisito aimbo moilowe ale. ³La lo'ofesha lisiya buto bototina ono atotenomo itombe, amoileke bikela bitotina. ⁴Otomba esika la Kilisito, enu batotina bee batolinga okikolia bikela; enu oimbo anyai taala. ⁵Loka liso, imbe la botema, ye ito'umbakele'su, kola Bolimo, bofono bo lienganisi. ⁶Bofelo, ta Kilisito Yesu, imbe loteno, imbe aitenile yeiti la litina, la kani botema winde la beke'eli binde bembe la losamo. ⁷Otokai mangu la weli: Ndai akaemalisi'nu, loka afekile'nu mbo oimelakai wewe? ⁸Yo itotina yeiyeli ambe ono aka'ateke'su. ⁹Iniyo ii bote bo bekaati, yo koulisa bekati. ¹⁰Lombe la liimeli ambowe, ambe Ngene, la oiyenyelakai kanda esiya. La ono atotowe liyembu, imbe ndai ato'anya bemusi. ¹¹Ambei, nduku yomba mbo loesa lisiya inangoli, bofelo boingi otowai mbo oitei? bofelo lieka li lingba! ¹²Lombe la kanda eofowa, ta bee batota libuya aiteni iso! ¹³Nduku, batokowe lioi li fololo, la oiwaka la fololo amo, ounde mbo owele bo lokomba; alakini ke'elaka, la losamo la losungano bamoi la basiya. ¹⁴La bikela bitotina bitoenganisomo ta lioi, ta yamo: Otolanga buto lao ani esamilowe owe angene. ¹⁵Kembo osianai baino, otoibanai la bee ba bate, okebei bofelo oimbakai otoseisanai bamoi la basiya. ¹⁶Lotobeka ani: Tokendei ta kanda ee Bolimo, la oiyenganisakai yeme ii lokomba. ¹⁷Loka lokomba ambe la yeme ye yeilangile la Bolimo; bakangala buto la buto la kanda inde. Bofelo oiwaka le lokambokowe la yeme. ¹⁸La yomba mbo otomomo la Bolimo, mbaka sekala ii bikela. ¹⁹La, bakuwa ba lokomba bafoenena, imbe bofele, mbeko ibe, la mbeko ii soni. ²⁰Losamo bikeko, likundu, longbanelo, oiyana, basomi, tamaa, lofechano. ²¹Lombo la ilefe, lolewo, loetiso bieka, la mbeko kanda yamo, lotobeise'nu efelo, ani ekaosilei lobeko, bee batowa kanda ii mbeko ye baitokoma ta bokota boya Mungu. ²²La tuma to Bolimo, imbe losamo limengo, kimia, botema bosa, botema bolo, liimeli. ²³La bikela bieke bifekei baito la ye mbeko. ²⁴Be bambe ambe Yesu Kilisito baosila osela lokomba ta lieka liya Ngene, la yeme inde. ²⁵Kembo totouwa la Bolimo, tokendei ase ta kanda ee Bolimo. ²⁶Oilingakai taala ebe, la lotomu la beke la beke, la lombo la beke la beke.

Chapter 6

¹Banduku, yomba mbo buto ambe la lobeko, enu baito ba Bolimo, lilisakai ye ta bolimo bo bo'ongu. Omoilele la weli owe ange mbo oipimomoko! ²Tolamanakai belito bee ngandi, ani otoenganisai ikela iya Kilisito. ³Yomba mbo buto atoenyela mbo ambe buto bofi ani aiti ongoma, atolimbaka. ⁴Tikaka mbo buto la buto akeleke likuwa linde angene, kola ongoma aengani omba la lokuku ta likuwa linde angene la tinga lo buto asiya. ⁵Kola ongoma buto la buto akoteke bolutu winde angene. ⁶Tikaka mbo ono akaekisomo lioi a'aneke biongo binde bitotina bilo ambe ono akaekisa ye. ⁷Oilimbomokoi; Mungu aitolimbomoko. Yomba mbo buto atoloba ingi, atobuna ko yamo. ⁸Yomba mbo atoloba katikati ee bindo, atobuna liseisomu ta bindo; ndjo ono atoloba kati ee Bolimo, atobuna Liwawi li laya laya. ⁹Toilewakai loka lokela bolo loka ta mbile e'engani, tombobunaka yomba mbo toitolitika betema. ¹⁰Yomba mbo tokafoanya ndole, tokeleleke baito batotina bolo la likama ambe bee bambe baiimieli. ¹¹Moilakai ndembe likama yeke ikasonei la boo wange eiangane! ¹²Beke balangi oenamana bolo ta bindo obo batofilienu mbo otenomoi itombe, sakolo kombo bakimbiye bemusi loka lo lieka liya Kilisito. ¹³Kola ongoma, imbe bo bee bakateenomo itombe baitolitisa bikela, ndjo balangile mbo otenomoi itombe ta litina mbo basimole loka lo bindo bino. ¹⁴Ndjo iyengani kembo lombe la lokuku sakolo kota liyeka liya Ngene iso Yesu Kilisito; ta ndole inde, wenda bo'osila otomo ta liyeka loka lange; ei aleko lotomo ta liyeka loka lo wenda. ¹⁵Kola ongoma otenomo itombe yeiti leka, ono aleko aitaka tenomo itombe aiti aleko leka, ndjo kanga omba buto a kanikani. ¹⁶Tikaka mbo kimia la ngandi imbe lino atotina beke batokenda ta ndole ene la Isalaele iya Mungu. ¹⁷Tikaka mbo buto aitungisekei lisiya, loka lotole tembe iya Yesu ta bindo bing. ¹⁸Banduku tikaka mbo ngbengbele eya Ngene iso Yesu Kilisito embe ta belimo bino. Ko'Ongoma.

Philippians

Chapter 1

¹Paulo la Timote, bekowa beya Yesu Masiya, ta batanisomu baya Yesu Kilisito, bee bambe ta Filipi, tunga ta bekumi la basungii ba Etanda. ²Tikaka ngbengbele la kimia ifomo lino ta ndle eya Mungu Ise iso la Ngene Yesu Kilisito! ³Lotofa Mungu kekeleke mbile la mbile loka ani etoenyekenekeli banduku bino ta basomboli bange, ⁴loitotika basomboli bange mbile etotina ambe'nu, ⁵loka lo lisungani lino liso li mboli ilo, kota liso li felifelo liokeke'enu lioi kota kani. ⁶Losiimila wewe mbo ono akaakola ambenu likuwa lilo atosela liamo botanu ta liso liya Yesu Kilisito. ⁷Imbe wewe mbo lotoenyela loka lino batotina, loka lo'otole'enu ta botema wange, lamba ta likandomu liange, la aiteni ii likuwa liobekela la likendisomu li mboli ilo, enu atotina bee baka'anya ngbengbele kee ei. ⁸Loka Mungu ambe boluwi mbo losami enu ta losamo loya Yesu Kilisito. ⁹Lisemboli liange ambe'nu limbe mbo losamo lino lokende mala'la'mala ta liluwi la weli likama. ¹⁰Loka lo liluwi li mbeko ilo, ongoma otongalai peee, la ango buto amoi aimbaka la bobo loka lo liso liya Kilisito, ¹¹eke ewali enu la touma to wewe chwe tombe ambe Yesu Kilisito, la taala, la lisimolomu liya Mungu. ¹²Banduku, lombe la yeme oluwe li mbeko ikayeilei iyosunga okendisa mboli ilo, ¹³kolaongoma basilikani ba mbele eya bokota la baito batotina ta Ka'saliya baoluwa mbo lokandomu loka loya kilisito. ¹⁴Likama li banduku katikati iya Ngene, basiomala la likandomu liange, la bambe la bofilili bo'obeka lioi liya Mungu ndoena bowa. ¹⁵Bamoi batonangola Kilisito la yeme ibe la liiya, kolaongoma basiya batonangola ta botema bol. ¹⁶Beeke batonangola ta losamo, loka bafoena mbo lotomo eke loka loila mboli itanu likolo. ¹⁷Kolaongoma basiya batonangola mboli ilo iya Kilisito la liamani la botema bobo, ndjo bafoenyela mbo bato'okisei wale katikati ii likandomu liange. ¹⁸Ndjo lona lobeko? Sakolo kombo Kilisito atonangolomo ta mbile itotina, laomba ta lilimbi, laomba ta wewe, kolaongoma loto'omala. Yeee! Loto'omala aleko, ¹⁹loluwi kembo lobeko lee lototomoeleli loka louwa ta ndole ee basomboli bino la liungi li Bolimo boya Yesu Kilisito. ²⁰Yeme yange ifi la bofilili wange imbe mbo loiyokaka soni ango iniyo, ndjo mbo la bofilili bototina, ta mbile etotina, la kanikani aleko, Kilisito asimolomo ta bindo biange, lamba ta liwawi, lamba ta lingba. ²¹Loka lange louwo imbe Kilisito la longbo imbe litina. ²²Imba mbo itomba liwawi aiteni ii bonio, yamo imbe loka lange likuwa liobota mbeku. Loiluwi lamba lotochakola ingii? ²³Lofoamomo ta yamo yele, eke'embei la yeme mbo lofowe loka lombe eseke lomoi la Kilisito loka mbo yamo iyeti bol fafo, ²⁴ndjo lotikalo ta bimdo imbe bolo loka lino. ²⁵Ekaluwe ongoma, loluwi mbo lototikala la lotoumowa eseke lomoi lino batotina loka okendei felo la omalei ta liimeli, ²⁶loka lange ombei la litina lifi li lokuku aiteni eya Kilisito Yesu ta ani etoyei lisiya felo ino. ²⁷Tikaka mbo likendi lino limbe lilo ta mboli itanu iya Kilisito, loka lokaoya lotoene'nu, iomba kembo loitomba, looke loka lino mbo otoemalai la botema bomoi, la otonanai eseke lomoi ta liimeli li mboli itanu. ²⁸La aleko mbo oitobangai likulia ango limoi ta bbaemaali bino. Yamo itomba ndembe folele ambe bo loka lo lingba libo ndj loka loluwisi lino lieke likafowa

ambe Mungu. ²⁹Aofa lino ngbengbele loka loya Kilisito mbo oiyimilakai ango ye la bonoko kanga aleko o'oka bemusi loka linde, ³⁰εke otonanai etumba lee lokafoenena la εke eto'oke'nu kanikani mbo imbe aleko ambei.

Chapter 2

¹Ta tunga, baina lange, omalakai katikati iya Ngene, loiti lange la wale osonele'enu ye mbeko ye, la loka lino imbe liomali. ²Kebakai lika lo'ongba, kebakai loka lo'bakeli ba bobbe, kebakai loka lo beke batotinyaka bindo bule. ³Loka esu tombe baito bee batotinyaka la wewe, esu batosimola Mungu la bolimo winde, toto'omala katikati iya Yesu Kilisito, la toitolale bindo botema. ⁴Ei aleko engene, loiyengani otela bindo botema. Yomba mbo buto osiya asiimila otela bindo botema, ei losieta. ⁵Ei botinyi bo bindo ta lisi li bonanei, ta bofindi bo Bayisalaele ta kabila eya Bendjamina, Ebele aobotomo ta Ebele; loka lo ekela, Mofalisayo; ⁶bookesi bo wale ta liasa loka lo bofilili, lokosi litchanelo ta litanisomu limbe katikati ii bikela. ⁷Yomba mbo ndjaso yoko akambaka la litina ambei, lo'omoi yo kee yaiti la litina loka loya Kilisito. ⁸Eeeh lomoila ndjaso itotina kee yaiti la litina, loka lo loaso lee loeti la limengo oluwa Yesu Kilisito Ngene ange, loka linde lo'obungisa bieka bitotina, la lototanga yamo kee toii, loka lo'ose Yesu kee lilipomu. ⁹Loka lao loenamane katikati inde, loiti la litanisomu liange ei'angene lieke likafowa ta bikela, kanga lie likafowa ta liimeli liya Kilisito, yamo litanisomu likafowa ambe Mungu loka lo liimeli. ¹⁰Loka lo'oluwa Kilisito la bofka bo litomoi linde, la lisangani li bemusi binde loka lo'ongala kanda moi linde ta ligba linde, loka lo'olamba. ¹¹Loka lo ilendelu mbo lokome kota litomoi li bangbei. ¹²Yeiti mbo lo'osila o'osha loketi, kembo lo'osila oengana, la lo'oka mangu loka lo loundo yamo kee ani ekaunda Yesu oundei. ¹³Kendiani, loitoenyela ounda yamo, kumbi lotokela leka lomo: o'osala ye imbe mbisa la oilei ta to imbe felo. ¹⁴Lotoka mangu la litina, loka lo'oosha loketi lo litomu li likolo liya Mungu katikati iya Yesu. ¹⁵Kola ongoma esu batotina bee bambe botanu tombeke la lienenyi ango limoi; la yomba mbo otoenyelisi ndole esiya Mungu atoanyanyele'enu ongoma. ¹⁶Kola ongoma ta loni eseke lokakomesu tokendeke la liokani. ¹⁷Mbakai enu batotina batuti bange, kendisani, la tolakai bolito likolo libieka bakakenda otutana la lingali lie limbe lino ambe'su. ¹⁸Loka imbe la likama li baiyani ba liyeka liya Kilisito, lobekaka lino mbile itotina la lotobeka lino lisiya kanikani la bileli. ¹⁹Tulu ibo itomba liubungi; mungi ibo imbe solo, taala ibo imbeno ko ndjaso ibo ii soni; batoenyelisa ko ndjaso ii wenda. ²⁰Ndee boki wiso bombe elo likolo, la totoumbakela bouwesi ofowa ta eseke lamo loya Yesu Kilisito. ²¹Ee ono tokikoisa bindo biso bii lisekomu, osela namuna emoi la bindo binde bii taala, la ndole ee bofoka we bokafae bokota loka o'osela bieka bitotina sekala inde. ²²Oluwii mbo Timote awe ndjaso inde ta loangemo ta likuwa li Lonangolo lange aleko kee wana aleko la ise. ²³Lotoenyela mbo ototomai ye kota ani lotomba ta lieneni ta mbeko yange. ²⁴La lombe la loiso ambe Ngene lange aleko, lotoya ko kanikani. ²⁵Lombe kokani loenyelo la litina liotomowe nduku ange Epafodito, buto ange a liokani ta likuwa la kendisani ta bitumba, ono otomakai ye loka lo lema lange. ²⁶Ambe la yeme iloeni itotina la lolimboko loka loye o'oshei wale winde. ²⁷Iii, wewe akambaka la wale, tinatina la lingba; ndjo Mungu afoekela ye ngandi. Ndjo tinga ye angene ango, aleko lange lokambo loimbaka la likase likolo li likase. ²⁸Kola ongoma lofoeta la lema lo'otoma ye loka mbo o'omalei loeni ye lisiya la mbo ngandi yange ifowe. ²⁹La onomga nyangelakai ye ambe Ngene ta liomali litotina; simolakai bomuna we bo baito. ³⁰Loka mbo afoengana la lingba loka lo likuwa liya Kilisito, ye aota liwawi linde ta tale loka atungise losungo lino embei.

Chapter 3

¹Taye ikatikala, baito lange, omalakai ambe Ngene. Loito'oka itoo osonenele'nu mbeko bomuna wamo, ambe'nu imbe mbeko iyolendoela. ²La weli ta bee bambe kee ngbaa, la bee batokelaka bobe la leno, la bee batotenaka totombe. ³Loka esu ndjo bambe batenomu, esu ndjo totosembola Mungu la Bolimo la osimola Yesu Kilisito, la bee baitolela mbeko ii bindo. ⁴Ei aleko, ta mbile elo, lolendeloko mbeko ii bindo. Imba ase mbo buto asiya ato lendoela mbeko ii bindo, silisekei ngandi yamo. ⁵Ei, botemomu itombe lisiyo li bonanei, ta liboti li Isalaele, ta bofindi boya Bejamiya, Moebele bo Baebele, ta bikela, Bafalisai; ⁶loka lo bofimbi likama, bokongolomo etanda, la ititoimilo ko'ango iniyo ta lobeko lo lienganisi li bikela. ⁷Mbeko yamo ikaenekei ilo, lofoena yo bule bofelo boya Kilisito. ⁸Lofoena mbeko yamo bule, bofelo liomalo lifi lika'anyei ambe Kilisito Yesu Ngene ange, bofelo winde lobungisa itotina, lo'otanga yo kee tobii, loka lowanye Yesu. ⁹La loanyamane linde tina tina, inga la liengani liange lie likafowa ta bikela, kanga liengani lieke likafowa ta liimeli liya Kilisito, kanga liengani lieke likafowa ambe Mungu la liimeli; ¹⁰ta liko alembelaka Kilisito, la bofoka bo litomoi linde ta mbila, la liokani li benusi binde, la lombo linde bofono bomoi ta lingba linde, bokakomela ye. ¹¹Iomba mbo loengani, o'otomowa ta litomoi li bangbeii. ¹²Yeiti mbo lo'osila owanya, ao kembo o'osila oimilomo, iomba mbo loenganisa bonganeli loka lo lianyii li lobeko lote ta ndole inde oundomo la Yesu Kilisito. ¹³Baito lange, lo'iyenyeli mbo lo'osila owanya, loka lo'okela lobeko lomoi: Lofosa ye ikambaka mbisa loluta mbeko ye ikambaka felo, ¹⁴lotobendja loka lokome ta liko, loka lowanye bosombo bo likuwa liya Mungu ambe Yesu Kilisito. ¹⁵Esu batotina beke bambe baengani, omba la liengani kanda emoi, la iomba mbo tombe la baenyeli basiya, Mungu atoenise'nu likolo la sekala. ¹⁶Iomba nbo biseke bitokome'su, tokendei kanda emoi. ¹⁷Mbakai batotina batuteli bange, baito lange tutekeni la moilakai likendi la lingali ta kanda inde. ¹⁸Loka imbe la babule batokenda la liiyani li lieka liya Kilisito, lobekeleke'nu la lotobekele'nu kani kani ani lotolela. ¹⁹Losilo libo lotomba libungi, mungu ibo mbo soloo ibo, batota liomali libo ta soni, batoenya ko mbeko ii wenda. ²⁰Boki wiso bombe likolo, elo toubakeli aleko Bouwisi Ngene Yesu Kilisito. ²¹Ndai atokikolia lokomba liso lo mbuwa, ta bofono bo bindo binde bi talaa, la bofoka la toshosha tototina.

Chapter 4

¹Kola ongoma, basamomu bange, la baito lange, beke lombe la liomali la bosombo, kola ongoma basamomu kandjamanakai ase fuu ambe Ngene. ²Lo'olombokola Ewodiya la lo'olombokola Sitike mbo bambe la limengo ambe Ngene. ³Lao aleko, bosungani lange bo wewe, lolelilowe mbo osunge bo, beke bananisomo loka lo Lonangolo lange aleko la Kelema la bakuwi bange basiya bee lina bofono ta buku bo liwawi. ⁴Omalakai mbile etotina ambe Ngene, lo'obeka, mboomalaka. ⁵Baito batotina baeneke mbo, enu angene otomesikilai, Ngene iso ambe tina. ⁶Oiyenyekelakai lobeko ang'o lomoi, nde ta mbeko itotina, luwaka Mungu la basomboli la lilengeli, kola lobeko la ngbengbele. ⁷La mbisa eyaii loya Mungu, loetiweli bototina, bitotingama la betema la baenyeli bino ambe Yesu Kilisito. ⁸Taye itikali, baito lange, taye itotina imbe wewe, la itotina ye imbe la ilitisa, itotina ye imbe tshaa, itotina ye imbe botanu, itotina ye isamomu, itotina ye iyengani la lokuku lolo, ⁹yeke ikaeke'nu la ikanye'nu la ikaoke'nu ambei. Kelakai yo. La Mungu ayaii lotomba lino. ¹⁰La lombe la limengo lifi ambe Ngene, loka mbisa ii basiyo akambaka la liomali loka lange, okaenyakai bolo ndjo oitoea lisungi. ¹¹Yeiti loka ii tchweme tchuange lokabeka ongoma, kola ongoma lokambaka la liomali ta eseke lokambekei. ¹²Loluwi louwo ta bo mbuwa, la loluwi louwo ta lifoka ta itotina la bilela bitotina lombe la lisango kee la semba, omba lifoka la bobe. ¹³Loluwi okela mbeko itotina ko la bofoka boya Ngene. ¹⁴Kola ongoma okela limengo lifi ta bemusu biange. ¹⁵Enu angene oluwii, Bafilipo, ta bakwelo ba linangoli ba Mboli ilo, ta mbile ekakei ta Makedoina, ndoena lisongomi lisiya likaokana lange lofoyo la loanyo. ¹⁶Ombei enu angene otowaii, loka otomekeni loka ta Tesalonike, mala yele, taye ombei la yeme. Yeiti mbo lotoluka bafaefi, loka lotoluka yuma tombe tobule bofelo wino. ¹⁸Lofo'anya itotina, la lombe la ibule, lo'anye ilo, ta Epafalodito ye itoya ambe'nu kee baningo ba liesa lilo, lifaefi lie Mungu akaimila, ye imbe ilo. ¹⁹Ee Mungu ange otoenganisa tchweme tchwibo la lioi libo, la talaa, eya Yesu Kilisito. ²⁰Ambe Mungu la Afa la talaa ta layalaya! Ko'Ongoma. ²¹Kalibo ta batotina bee bambe batanu ambe Yesu Kilisito. Baito lange bee bambe lange baofa lino kalibo. ²²Batotina bee bambe batanu baofa lino kalibo, la loeto bee bambe ta mbele ee leta. ²³La Ngbengbele eya Yesu Kilisito embeke la bolimo wino!

Colossians

Chapter 1

¹Paulo, botomomu boya Yesu Kilisito ta yeme iya Mungu, la nduku Timote, ²ta Batanu la baina ba liengani ambe Kilisito bee bambe ta Bakolose; losamo la ngbengbele engaleke lino ofowa ambe Mungu Ise iso. ³Totoinoisa kelekele ambe Mungu, Ise aya Ngene iso Yesu Kilisito, la esu toitotika osoboelenu, ⁴ekaokesu liimeli lino ambe Yesu Kilisito la ilitisa ino ta batotina ba liengani, ⁵oengana la baenyeli beke bakasiutichelomo'enu ta bobe, la baoi ba wewe, baoi ba liengani ba beiseke'enu felo isembela. ⁶Imbe aiteni ino la ta wenda likulu: Iboti touna la itomba itomelamana, oengana la ndjaso isiya aiteni ino, kotaa lisi lieke liokeke'enu la oluwa limengo liya Mungu oengana la wewe, ⁷mbisa ii liekisi lieke likaokenu ambe Epafala, wina liso, a likuwa, ono ambe ambenu amoi aliengani ta mbeko iya Masiya. ⁸Ono akabeise'esu loka lo losamo lino ta Bolimo. ⁹Kolaongoma esu aleko, kotaa lisi lieke libeisomoko'esu le lobeko le, toito'osala osombala la Mungu loka lino, la toto'amba kembo oenganei owalisomoi la liluwi li yeme inde. ¹⁰Kolaongoma okendei ta kanda eliengani iya Ngene la o'omalisa ye ta ndjaso itotina ii wewe, otola touna to kanda etotina ta bakuwa baengani la okonda la liluwi liya Mungu. ¹¹Mbakai la bofoka boengani..... ¹²Fakai kelekele ambe Afa, ono akafaye'enu bofoka boengana otikala la bondanda bo bee baliengani batokendela ta liangangi. ¹³Lieke likauwise'esu ta bofoka bo ndjaso ibe yeke akakomise'esu ta bokota boya Wana a losamo linde, ¹⁴ambe ye tombe la la tosiomesilomo bebé. ¹⁵Ye ambe bofon boya Mungu ono aitoenenaka, buto a felo aobotomo ta bitotina bikakelomo ta wenda. ¹⁶Loka aiteni inde ikelomo bieka bitotina bieke bimbe eté likolo la eni ta nyele, bieke bitoenena la bieke bieitoenenana, aiteni ii bokota, belutu, la botocolo, la bekota. Bitotina bikelomoko linde loka linde. ¹⁷Ambe flo ii bieka bitotina, la bieka bitotina bimbe la liwawi lioka linde. ¹⁸Ambe botchwé bo bindo bo etanda; ambe ono aka'akola, wana a felo felo ta bee bakangba, loka ambe felo ii bieka bitotina. ¹⁹Loka Mungu akalangaka kembo bofoka bototina boya Mungu ongale ambe ye. ²⁰Akalanga loka linde bieka bitotina bibinowe ambe engene, oandja yeke imbe ta nyele imbe ta bosé, oengana okela eyai linde engene, ta ngelo inde ii ekulusu. ²¹Lino aleko, be ombakai beenda la baiyani ta baenyeli bino la kola bakuwa bino babé, ye kokwani asiokanise'enu la ndole ee lingba linde aiteni ii bindo ii bonio winde. ²²Loka enu oengani ongala felo inde bee batanu, beke baiyengani la lilo kee ofomo liengo, ²³imbe ongoma ombei bofoka ta liimeli okosa oinoela baoi batanu beke ombakai oto'okai, yeke imbaka itonangilomo ta baito batotina eke ta nyele la likolo. Ta yeke ei Paulo, lombaka bonangoli. ²⁴Lombe la liomali kanikani ta bemusi

bianga loka lino; ta yeke ienu bemusi beya Ngene, losiosha ta bonio wange, loka lo bindo binde, bieke bimbe Etanda. ²⁵Kola yamo ndjo lo'oyamba botondoli, oengana la bolito weke Mungu akafayei aiteni ino, loka lombe loseise'enu ta foloko lioi liya Mungu. ²⁶Lioi liamo liisamaka eté felo ta baboti batotina, alafu lisiokna kokwani ta batanu binde. ²⁷Ambe ono Mungu akalanga oluwisa ye ingi imbe bondanda botanu weke boisami aiteni ii bapakano, oluw: Masiya ambe'nu, baiyeli ba bokota botanu. ²⁸Imbe ye ono totota mboli, obeisa baito batotina, la osela bo la bofoka buto ototina omba la weli, loka lo ofoya la Mungu baito batotina, bambe baliengani ambe Kilisito. ²⁹Kolaongoma lotounda likuwa, oengana onana la bofoka winde, yeke itokuwa la bofoka bototina ambei.

Chapter 2

¹Ei losami, ta yo, mbo oluwei loni etumba lofi loto sutchele'enu lo, loka lo beɛ ba Laudikiya la loka lo batotina beke baikaena bombo wange, ²loka mbo botema wao bofomo ta botema, la bambe eseke lomo i ta losamo la bawalisomo la weli bo liwali, loka lo louwo likuwa liya Mungu, la Kilisito, ³ambe ono batoisa bafoka batotina ba weli la liluwi. ⁴Lɔɔbeka yoko, loka mbo buto ailimbeke'nu ta baoi babe. ⁵Loka mbo loiti lino ta bindo lombe lino eseke lomo i a bolimo, enakai ta liomali bolenga bɔlɔ weke botoshɔsha aiteni ino la losamo lo liimeli liao ambe Kilsito. ⁶Onga, kee ani okaoshakai Kilisito-Yesu, Ngene, okenda ambe ye; ⁷mbakai la beili be losukamo la chomoki ambe ye, ufamakai ta liimeli otutana la bakisomu beke bakafomoko enu, la fekakai ta ndembe ee ngbengbele. ⁸La mbakai mbo buto aiwaka ambenu la baoi binde ba weli la lolimboko otutana la asili ii baito, kee kanda ikikelike ii wenda, la ndoena otutana la Kilisito. ⁹Loka ambe ye, ingali ndjaso itotina ye iya Mungu ibati bindo. ¹⁰La enu owalisomoi ambe ye, ono ambe bokota bo bekota betotina la toshɔsha tototina. ¹¹Ambe ye aleko okatenomoi totombɛ ta kanda amo eltenomo itombe yeke yeikawomo la boo bo baito; loka mbo lomeyaniso lo bindo la boniyo; lotenomo itombɛ iya Kilisito. ¹²Bau.....kundo linde ta lolufiomo, o'ɔfufukai linde la ambe ye, ta liimeli ta bofoka boya Mungu ono akafufukisa aiteni ii bangbei. ¹³Enu beɛ ɔngbakai loka lo batchanilo bino la ta ndotenomo itombe ii boniyo wino, afe ambe'nu, ta ambe'esu tɔwɛ ngbengbele loka lo batchanilo biso batotina; ¹⁴aotiamisa lokasa lee lokaiyanaka liso la kanda etotina eikamba; aotiamisa, ta loumo ta ekulusu; ¹⁵aimeyanisa bekota la baesi toshɔsha, la baito batomoisomo ta tokesi, ta lolongiso bo ta ndole ee'ekulusu. ¹⁶Loka mbo, buto aisambiseke'nu loka loye otolai la ye otomwai, ao loka lo felo ii linengina, bondofa boyai, ao bo Sabata: ¹⁷Itotina yo imbe ango liombe li ndjaso itoya, ndjo momongo bombe we boya Kilisito. ¹⁸Ango buto, otutana la lisuluwi la losondjamano lomo i lo bakitomo, oilukakai ta loketi; buto amoi atofeka saki, ambe ta lokandjo lo baoi ba lofolo ta baenyeli ba lokomba. ¹⁹Leka aundane ambe bokota ta ono bindo bitotina bisukami la loeso ta baomali la besasu, lo lilo ta lie litofowa ambe Mungu. ²⁰Iomba mbo o'ɔngbai la Kilisito ta ndjaso ikikelike ii wenda, loka loingi, kee ani ombei ta luiwi ta wenda, enu oitanakai ta biɔ bikela: ²¹Oiyosakai! oimwakai! oiundakai! ²²ndjaso itotina ambe ta liwomu lie bakawa? Yamo imbe ndjaso ango io'enisa la ii liekisomu, ²³be bambe, imbe bɔlɔ, loeneno lo liluwi, kee lisondjamelo li lema, suluwakai, emaelakai loka lo bindo, la ye yeiyengani la lokuku la sondjakai ta liomalisi li bindo.

Chapter 3

¹Imba mbo oyayowa la Ngene, lingaka mbeko ii likolo, elo Ngene angalilese ta boo bolome boya Mungu. ²Takai betema bino ta mbeko ye ii likolo, inga ye imbe ta nyele. ³Kelao ongba, la liwawi lio litoisama ambe Ngene la Mungu. ⁴Mbile Ngene, a liwawi lio, litoenena, oko otoenena loka linde ta ngbengbele. ⁵Ngbakai la lokomba le lombe likolo li nyele, bolefe, mbeko ibe, lotoano boali la bolome, yeme ibe, betiko bebe ye imbe loimilo mungu ii bikeko. ⁶Ta mbeko yamo lisomi liya Mungu litoya ta bana ba batomboki. ⁷Ta munga okendakai aleko bobe, oko embekenu ta obe. ⁸Ta kwani, mbeko yamo yoomba esika, ta botema, wale, ta lisomi, to botema bobe, ta baoi babe, la baoi ba somi ye iotomowa ta bonoko wao. ⁹Ndobeka lolanga ta mungu ino ii befono, osilai ofowa ta mbeko ii baito koala la mbeko ibo, ¹⁰la ani akabekambo ye buto akwani, ye itoinowa, ta baenyeli, ta kanda eya ono akeli ye. ¹¹Yeiti la Mogelege la Moyuba, ono ateni itombe la ono aiteni itombe, imbe boenda la Mosikilita, imbe buto a bolame; la Ngene ambe itotina ofelo bo batotina ¹²Ta ongoma, ani embe'esu be bakaosomo la Mungu, bolimo botaanu la baito ba betema belo, bataakai betema be ngandi, be losamo, be limeseli. ¹³Kandakai betema iteni ino, la, kee amoi aomba la lioi la buti linde, mesilanakai aiteni ino. Takanda ene Ngene akamesila enu, mesilakai aleko. ¹⁴La ta mbeko itotina ngalakai la losamo, yamo imbe ndole eongala eseke lomoi. ¹⁵La kimia eya Ngene, ene ekatomowe lioi ofelo ombei lokomba lomoi, bongale ta betema bino. La ongalei la liluwi. ¹⁶Kee lie lioi liya Ngene lingale ambe'enu likama; ekisanakai la olendisanakai la ofoka aiteni ino la liluwi litotina, ta lisomboli, la lotcholowe beele be Mungu ta betema bino la bofoka boya Mungu. ¹⁷La imba ongoma, waka la lobeko ao la bakuwa, waka itotina ta lina liya Ngene Yesu, la loinoiselo ye ngbengbela eya Mungu Afa. ¹⁸Botaali, suluakai felo ii batolome, ani embe yo ambe Ngene. ¹⁹Batolome, samakai baali bino, la okokai bo la basomi likama baimbaka. ²⁰Bana, litisakai ta mbeko itotina ise la inango, la yamo imbe la limengo ambe Ngene. ²¹Baise, oisomisakai bana bino, loka bailondoaka lokomba. ²²Buto a likuwa, litisaka mbeko itotina iya bokota wao ta bonio, inga ko ta baiso bibo, loka yoosamisa baito, la iwomoko ta omongo la botema, ta lobango Ngene. ²³Ye itowe'enu itotina, wakai yo la botema bolo, bofelo boya Ngene inga bofelo bo baito, ²⁴luakai mbo otoshai ambe ngene botiko kee lilipi, wakai kee baito ba likuwa ambeKisito, Ngene. ²⁵La ono atokela la ndoenganisa, atosha ta kanda ene eiti eowenganisa, la yeiti la sakolo ambe buto.

Chapter 4

¹Boekisi, enganisekai ambe bakuwi bino ndjaso ye iyengani la wewe bototina, eke eluwi enu kembo mbei la ise ino elo likolo. ²Angemakai ta basomboli, emalakai bo ta baenyeli batanu. ³Sombolakai mbile emoi loka liso, loka lao Mungu afungoele'esu boinda bofelo bo lioi, litina kembo loengani obeise'enu mboli iya Yesu, yeke lombe katikati ii bonyololo. ⁴Loengane oenisa yo fololo ani eingane obeka. ⁵Kendakai la bofono bo weli boengani ta beke ba lousa, la komiakai mbile. ⁶Tikakai baoi bino bangale mbile etotina la limengo, la bopka mbile itotina, loka kembo oluwi eni kanda oengani osomboela basia. ⁷Tukiko, ngani lange ta bolimo, kendisani lange ta lioi liya Ngene, alabeiseke'enu itotina ye imbe yange. ⁸Lo'otoma ye la mbeko yamo a mbenu, loka kembo oenganei oluwa ndjaso iso, aengane aleko oima betema biso. ⁹Lo'otoma ye bo la Onesimk, ono ambe botanu ngani lange ta bolimo, ono ambe amoi ino. Bala beiseke'nuitotina yeke itoeta eke embe'esu. ¹⁰Alisitake, ngani lange ono tokandomu linde, asiese'enu kalibo, kola Malako aleko, wana aya weloise aya Balanaba, ta ndole ene okaosilai o'osha toshosha (imba kembo aoya ambenu, ngalakai linde). ¹¹La Yesu, ono atotomo Yusutu, aesele'enu samo aleko. bambe aiteni liso kendisani, beke batikali okuwa lange loka lo bokota boya Mungu, imbe beke bato'omalisa liwawi liange. ¹²Epafala, amoi ino, aofoya loino kalibo: Bokowa boya Yesu kilisito, aitoluwa omama loka lino ta basomboli binde, loka kembo ongalei la bofoka la liluwi lieteli, enu otendelei ta omusi bototina oengana la yeme iya Mungu. ¹³Loka loengani obeka loka linde kembo ombe ta bomosi loka lino, loka lo beke bambe ta Laodikiya la bee bambe ta Yilapoli. ¹⁴Luka, bonganga ngani lange, aofaya lino kalibo, la Dema aleko. ¹⁵Fakai losamo ta baito liso bee bambe ta Laodikiya, la Numfa, la etanda lee lombe ta mbele inde. ¹⁶Ta mbile etotangomo la lo'oto ye ambenu, kelakai bofoka loka lotangomo aiteni ii etanda lo Laodikiya, enu aleko watangai aleko ambe'nu leke lombokomeleke'nu ta Laodikiya. ¹⁷Bekakai la Alakipa: Aangemane ta likuwa liya Munga lieke likaaoshae, loka lo oenganisa. ¹⁸Loofaya lino kalibo, ei Paulo, la bao bange angene. Enyelakai bemusi biange. Ngbengbele eya Mungu engaleke lino!

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, la Silive, la Timote, ta mbele Mungu ee ba Tesalonike, ta be bambe la Mungu Ise la ambe Yesu Kilisito Ngene: ngbengbele la eyai ifomo enu! ²Totoesa malalamala ngbengbele ambe Mungu loka lino batotina, totoenyele'enu ta basomboli biso, ³totoenyela ndoena bowa ta bakuwa ba liimeli, likuwa li losamo lino, la lotelo bofilili wino ambe Ngene Yesu Kilisito, felo iya Mungu Ise iso. ⁴Toluwi, banduku basamomu baya Mungu, beke otchakolomokoi, ⁵Lonangolo liso loika beisomoenu ta baoi ango, ndjo la bofoka, aleko la Bolimo Botanu, aleko la loluwo lototina; loka mbo oluwi bofono bombaka liso, loka lo litina lino. ⁶La lino angene, ombakai batuteli bange la bee baya Ngene, ta loosho lioi aiteni ii befindi likama, aleko la liomali li Bolimo Botanu, ⁷loka mbo ombai ndembe loka lo baimieli batotina bee ba Makendonia la ba Akaya. ⁸Tinga ango, loka mbo, lioi liya Ngene lifookana ambe'nu ta Makendonia la ta Akaya, ndjo liimeli liso ambe Mungu liowa mbo liluwamane ta biseke bitotina, ta kanda etotina mbo toimbaka la yeme iobeka. ⁹Lokambo toobekana, ta lobeko liso, ini ishosha tokaosha tina lino, la ani ombei ambe Mungu, ta lofeko mungu ii befono loka lo'okuwela Mungu aliwawi la bolo, ¹⁰la loka lo lomoilelo Wana inde, ono akafufuka ta bangbei, Yesu, ono atouwise'esu ta lisomi lie litoya.

Chapter 2

¹Oluwi enu angene, banduku, lokomo liso ambenu, yeikambaka bule. ²Mbisa iyoena wale la bimolo ta Bafilipo, ani eluwi enu, tokaosha bofilili la Mungu iso, loka to beisenu mboli ilo iya Mungu aiteni ii butumba bino. ³Lokambo linangoli liso yeita la lichuanilo, lamba aleko taye imbe ibe, lamba ta lilimbi; ⁴Loka mbo Mungu aene bolo afesu bolito bo mboli ilo, la toibekaka loka lomalisa baito, la omalisa ndjo Mungu, ono atoena betema biso. ⁵Lisio ango limoi, tikabeka baoli ba lilimbi, ani enu angane oluwi; la toikambaka la baenyeli ba lilimbi loka loluka leka ta buto, Mungu engene ambe boeni. ⁶Toikalukaka angoi inio talaa itofoa ta baito, laomba ambenu, laomba ta basia; tokambaka ndjo totobeisonu la kibokota kee batomomu baya Kilisito. ⁷La tokambaka la lilatemi katikati ino. La kee ima ono atokomia la weli bana bimnde, ⁸tlkambaka la yeme losamo lino, yeiti ango iyofenu mboli itanu iya Mungu, la liuwi liso, loka lino imbelekesu loketi. ⁹Enyelakai, banduku, likuwa liso la bomusi wiso: lotio la lowa ta likuwa, loka toimbaka ta bolito bo buto ango amoi, ani enangolekesu mboli itanu iya Mungu ambenu. ¹⁰Ombei baeni! la Mungu aleko, yeke tokaosha lino be okaimilai likendi litanu, liengani, la lieiti la batono. ¹¹Oluwi aleko mbo tokambaka ta amoi la moi bino kee kani embeke ise la bana binde, ¹²olombokolenu, la olengilenu, la obeka lino okendei ta baenyeli baengani baya Mungu, ono akatenu ta bokota winde la talaa inde. ¹³Kolayamo, totofa mbile etotina ngbengbele la Mungu ta ndole ee lioi liya Mungu, yeke totobeisenu, oiyosakai yo kee lioi li baito, la kembo imbe wewe lioi liya Mungu, litokuwa ambenu be okaimilai. ¹⁴La enu, banduku, mbakai batuteli ba mbele Mungu yeke imbe ambe Yesu Kilisito ta Yudeya, lojka enu aleko okakai bomusi loka libo; kanda emoi aleko ani ani ekaena bo bomusi tandole ee Bayuda. ¹⁵Bayuda ndjo bakaita Ngene Yesu la benangoli, beke baokisekesu wale, baikaomalisa Mungu, la bambe baiyani ba baito batotina, ¹⁶ofekilesu mbo toinangolaka bapakano loka batoya oya uwisomo, lambo baitikaka okela bobe wibo. Lisomi linde liotunga mboko okomela bo. ¹⁷Loka lino, banduku, mbisa yange oseamana lino, ta bindo inga ta botema, tokambaka la yeme fafo loka toenenu. ¹⁸Tambile totolanga mbo toye ambenu, la ei koni Paulo, mala emoi, ao mala yele, Satana atofekilesu. ¹⁹Ndai ambe lolendelo liso, la liomali liso, la komo ee toshosha? Oluwi kembo imbenu, felo iya Ngene Yesu, tambile otobinowae? ²⁰Hii, ombei komo ee toshosha iso la liomali liso.

Chapter 3

¹Kolaongoma, lokoso lokando botema tombaka, tokakaniya otikala ta Atene, ²to toma Timote, nduku iso, bokuwi boya Mungu ta mboli ilo iya Kilisito, loka loangemise enu la ofenu bofilili ta ndole ee limeli lino; ³buto ango amoi aikpelise ta katikati ii bemusi bikani kani; loka enuangene oluwi mbo lokomiomoko loka lamo. ⁴Oko embekesu tina lino, tobeisekenu ko felo mbo, totokusomo ta bemusi, ani ekomaka yo, la oluwi yo. ⁵La, lokoso lokando bvotema wange, loka tomomo loka lo luwa limeli lino, la bowa mbo bopimi aipimekenu, lokambo toiwaka likuwa bule. ⁶Kola Timote, ono akaya kani kani ambesu, aofesu mboli ilo ii limeli lino, la losamo lino, la aobeka liso mbo, okombe amboko la likumbuki lilo, omba la yeme ionesu ani aleko esu tombe la yeme iyoenenu. ⁷La banduku, katikati iye wale la bemusibitotina, tofomo bofoka loka lino, la limeli lino. ⁸Kani kani, totouwa lokambo oemali la bofoka katikati ee Ngene. ⁹Eni kanda ee ngbengbele, toengani ofaa la Mungu loka lino, la liomali litotina tombe lamo loka lino, felo iya Mungu iso! ¹⁰Lotio la loa totosembola bofoka loka toenenu, la totaliele enu yeke oiti layo ta limeli lino. ¹¹Mungu engene, la Afa iso, ee Ngene iso, Yesu, akomanyelesu ndole toye elo embenu! ¹²Tikaka Ngene iso atalielenu la akondise ambenu losamo la ta baito batitina leke esu angane tombe lamo loka lino, ¹³loka loangemisa betema bino lokambo oimbakai la boke felo iya Mungu, Afa iso, ta loyo loya Ngene iso Yesu la baengani batotina.

Chapter 4

¹Taliko, banduku tolengila lino, atitenu iya Ngene iso Yesu oengana la baenyeli, be bakaoshenu ambe su mbo okendelei la omalisei Mungu, aleko ani etokelenu omalakai oka longoma. ²Oluwi, ani tokpongbo tokafekenu ta ndole eya Ngene Yesu, ³yeke ilangi Mungu imbe lotanisomo lino oka lao otikei mbeko ii bofe. ⁴Buto la buto alueke ongala la boali inde amoi ta byaeli botanu la ilitisa; ⁵yeiti kee ta yeme ibindo, kanda emoi etokela bapakano be bailuwi Mungu. ⁶Okambo buto ango amoi aikpakase la aikelaka buto linde bobbe ta lobeko lee, lokambo engene ambowaka tale taye mbeko itotina, otutana la yeke tokabekelenu. ⁷Loka Mungu aiteli esu ta lilo kanga ta litanisomo. ⁸La ono atofeka chue tokpongbo aifeki buto la afeke ndjo Mungu ono akafenu bolimo botanu winde ambenu. ⁹Loka lo le lomoili losamo lo banduku loiti la yeme mbo loandikelenu yo loka lo enuangene osilai oekisomo la Mungu ta ndole ee losamo, ¹⁰la oluwi okelai ta banduku batotina ba Makedoniya; la totolengila lino, banduku, okelei ongoma lisia la lisia, ¹¹la okotei ongala la kimia la okuka mbeko ino la okela mbeko ye ii baoi bino angene ani ebekelekesu enu. ¹²La okendei ta baenyeli balo felo i baito ba lousa la oimbakai la yeme i lekango lomoi. ¹³Banduku, toilangi mbo okosei oluwa mbeko i beke bakaosila olala la oiyokakai ngandi kanda emoi ani etokela beke baito la bofilili. ¹⁴Imba mbo toitoimilai la Yesu angbe la akafufuka lisia ta ndole ee ya Yesu, Mungu atoesa aleko beke balalise eseke lomoi linde. ¹⁵Kolayamo totobeka lino lioi lia Ngene mbo esu be tombe la liwawi be tokatikala loka loenana la Ngene, toimboeta felo ibeke balalise. ¹⁶Ngene atosuluwa ofoa ta bese, la lomamo likamala limiki li bofolifo bo bakitomo, la liuwi li tokpeteke toya Mungu, la bangbei aiteni eya Kilisitota lofufuko lisia. ¹⁷La mbisa, esa baito bee tombe la liwawi beke tokatikala totoilomo likolo ta lobola, lokalo'oshamana la Ngene eske lomoilibo. ¹⁸Kola ongoma fanakai bofoka beke la basia tabee baoi bee.

Chapter 5

¹Loka taye ikaomoilela mbile la wakati, oiti la yeme, ba nduku, kembo loandike'enu. ²Wambaï la yeme enu angene tabasio baya Ngene batoya kee wiba lotiyo. ³Kolaongoma baito bakaobeka: Kimia la embe! la ndjaso yeiti oka imbe bobbe litongbela bo, lofufuko kanda emoi wale botoyela botaali bo lieme, kola ongoma ndole eliuwisi lino yei tomba. ⁴Loka enu, ba nduku, oitikati e-lilima, loka lisio liamo lito komele'nu ke wiba; ⁵enu atotina ombei bana ba liangangi la bana ba lowa. Toiti aloko balo tiyo la ba lilima. ⁶Oipka ilo ke basiya, kola ongoma to chungeke tombeke chaa. ⁷Lokambo be batokpa ilo ba kpekeke ilo lotiyo, be bato lewa ba leweke lotiyo. ⁸Eke'embesubaito ba lowa, toilewaka baana, tobateke likama limeli ta bokuku la bochwwe lilendelu la liuwesi. ⁹Loka bataakai komo eliuwesi, lilendelu li liuwi Mungu aika enganiseke'su loka lo lisomi, loka to'sheë kimia t ndole e-NGene Yesu kilisito, ¹⁰ono akangba loka liso, loka lao, loka lao tokpe ilo, tombe la liwawi, eseke lomoï linde. ¹¹Loka ongoma ekisanakai buto la buto, kola ongoma enganiseke beke la basiya, kola wewe kelakai. ¹²To'olengela lino, ba nduku, loeno beke bambe la lokuku la bee batokuwa iteni ino, labee batokendise'enu aiteni iya ngene, la bee bato mamela enu. ¹³Loka libo mbakai la likama li losamo, loka bakuwa bibo. Ngalakai la kimia ambe'enu. ¹⁴To'olengela lino, ba nduku, beisakai bee batouwa ta bobbe, sungaka bee bakaolewa, oiyokakai ito, tabee bakaolewa mbakai la botema bo bolutu ta batotina. ¹⁵Mbakai la lobango lao buto ango amoi aibinoiselaka bobbe ta buto linde; kola ongoma okela bolo iteni iso la iteni e-batotina. ¹⁶Mbakai la limengo mbile etotina. ¹⁷Sombolakai ndo ena olewa. ¹⁸Bino'isakai kekeleke ta ndjaso itotina, loka lao yeme iya Mungu aiteni iya Yesu Kilisito. ¹⁹Oitiyamisaki bolimo. ²⁰Oiyenakai ke bule binangoli. ²¹Kola ngoma pimakai ndjaso itotina, luakai yee imbe bolo; ²²kimbiakai leka lototina leke lombe lobe. ²³tikaka lao Mungu akimia akukeke'nu angene, tikakai aloko ochungomoi, ta bolimo, ta botema la bindo, talianani la tochuachua, ta mbile loyo loya Ngene Yesu kilisito! ²⁴Ye ono akate'esu ambe bolo, ono atowa yo. ²⁵Banduku, sombolakai loka liso. ²⁶Kalibo ta banduku batotina liyambomu li bindo. ²⁷Lolapele'nu ta lina liya Ngene, lokambo lokasa le loto tangomo ta banduku batotina. ²⁸Kola ngbengbele eya Ngene iso Yesu kilisito embeke lino!

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Polo, la Silive, la Timote ta etanda lo batesalonika, ono ambe Mungu Afa iso la Yesu kilisito ngene. ²La ngbengbele. l'aï embe lino ofoä ambe Mungu Afa langene la Yesu kilisito. ³Esutoengani oësa lioï, ta bato lao tambile itotina ngbengbele ambe Mungu, ani embe yo ongoma, oka lolimeli liaö litoendeleä la ndjaso ifi ifi, laomba la bolutu aïteni ino itotina itomoi lomo. ⁴La esu totofaya Mungu lokuku liso ta mbele Mungu, la bofilili wino la benyololo la lokandokomo beke ta okandendelaï. ⁵Ye itoene enu ndembe elisambi ekaene enu bemusi oka loliuwisomu lia Mungu, oka mbo osambisomoi ta bokota bo ya Mungu. ⁶La ani embeyo bolo ta loteno lo ya Mungu oka loïnoiso bobbe tabe bato enisa enu bomusi, ⁷Oka lo ofenu enube okaenaï, la life-umi liso eseke lomoï, tambile ngene Yesu ambo ena-manaka atoya ta buse eseke lomoï la bakitomo la ofoka winde, ⁸Ta aïteni imbe loka lofo bemusi tabe bailuwi Mungu, labe baito kuwela mboli iya Mungu ngene Yesu. ⁹Batoanya ke lilipomu li-liseisomu li layalaya, esika la bombo boyangene, la limengo la ofoka winde, ¹⁰Tambile etoyae oyangala, taliö lisio, loinokelomo la batanu binde, la lofomo lokuku la bakitomo binde, atongala la beke bakainekelakaä. ¹¹Yamo toto sombolaka mbile itotina talitina mbo Mungu ngene iso aene esu bolo okambo aenganise la bofoka winde la baenyeli binde batotina la ngandi inde, lalosamo linde, la likuwa la liimeli lino. ¹²Talina liange iso Yesu loinekelomo lino, liso aloko eseke lomoï aloko linde, koengana la ngbengbele eya Mungu langene Yesu kilisito.

Chapter 2

¹Taye imoili loyo loya Ngene Yesu kilisito la lingali liso eseke lomoi linde, loolengila lino, ba nduku, ²loitikeke-enu la bolembo olimbomo ta kanda ao elo, la ndotikoë ombe la baenyaenya, ao la bolimo Etanu, ao ke ta baoi, ao ta kasa ye itobekomo mbo itoya ambesu, ke lisio lia Ngene likamba oko onga.³Buto ango amoi aikitokokoë la baenyeli ango ba moi; ngaka lao olitefoli lioka ta mbele e-Mungu esia akome felo, toena buto ono ambe bobé wana a libebi, ⁴boiyani ono atolila likolo li itotinaye tota Mungu, ao ye toto semboelayo, kota lingalise ta mbele Mungu, atotomo engene Mungu.⁵Otoenyelaingo lao lobeiseke'enu ndjasoye ani engalekei lino? ⁶La kani oluwi le akaosa, la tunga aienenaka ta wakati winde. ⁷La litefoli lië likafoisama liko kelaka likuwa linde kani, laonga yo kokufisaka lio kwani etofoa lio tinatina liso.⁸La ongoma lienesi li mbeko ibe, ye Ngene Yesu ato bebisa la lofofela lo bonoko winde la atosilisayo la liangangi linde. ⁹Loeneno i-mbeko imbe itoenena la bofoka boya Satana, la la tokesa tototina, la ndembe la bishisho bi olimbaka, ¹⁰la lilimbomu la kanda e-bolimo tabe batobuga okalo baichi losamo tabe baito bakao bunga okalo bailangi losamo, ta wewe lao bauwisomo.¹¹Okalo Mungu akatomela bo bofoka bo libungi, oka baenyele ta lolanga, ¹²ta oena ongoma tabe baito baikamama ta wewe, ta yamo bakaoka limengo ta lokoso liengani, boko kandomo.¹³Loka liso, banduku basamonu baya Ngene, tombe la lotomo kila lisio la ngbenbgele ambe Mungu, loka Mungu akaosokoë kota liakoli loka lookuelaë, la litanisomu li bolimo la limeli ta wewe. ¹⁴Tayamo akate-enu la boli-iloiso, loka ombei ta tala iya Ngene iso Yesu Kilisito. ¹⁵Ta ongoma, ba nduku, kokamaki la undakai nbgii likesi lië liokekenu ambesu, angokola lioi libonoko liso, ango kola looto liso.¹⁶La Ngene iso Yesu kilisito engene, la Mungu Ise iso, ono asameka esu, la ono akafekesu ta ngbengbele inde ta lienyeli lilo la lilendelu lilo, ¹⁷suluisakai betema bino, la loangemiso ta bakuwa balo ta baoi batotina balo!

Chapter 3

¹Ta tunga, ba nduku, semboelekesu, ke lao lioi liya Ngene limelane la tala ke limbe abenu, ²ke lao tofoyomo ta bao ba baito ambe be baiyengani oka baiti bototina be bambe la limeli. ³Ko Ngene iso ambe bolo, ambo foyokoë la lioumoisi ta bobe. ⁴Tombe la limeli ta fangi eya Ngene, ye otekelaï laye ombo wakai taye tombo tomelekeunu, la oto kelai. ⁵Tikaka Ngene akuele betema bino ta losamo loya Mumngu la omba la yumwa iya Kilsito! ⁶Tototoma enu, nduku, ta lina liya Ngene Yesu Kilisito, ombe esika linde ono ambe ta liseseli, laye itomba ta libuya, la bikela bi bianyile owe ambesu. ⁷Oluwile owe angene kanda ootutile esu, kani eikangala esu ta mbeko ibe. ⁸Toikala bieka bi bule be baito; la, ta ongoma la ta likuwa la bofilili, tombaka lotio ke lowa ta likuwa, loka timbaka ta bolito bo buto amoi. ⁹Yeiti lao obebise shelia, kola ongoma tombe la yeme tofoë kanda eowa. ¹⁰Oko embekesu amboë, toka beisowe la leno: Ono ailangi likuwa, ailaka lisio ango limoi. ¹¹Totoekise enu, ta ene mbile, imbe la baito bamoi iteni ino bato uwa ta libuya, boitokuwa, la batosama ango otikala tambrko yeiti la litina. ¹²To-otenu kanda ebo baito, la totoekisenu ta lisungi liya Ngene Yesu kilisito, ta ola boila winde angene, ta okuwa likuwa li bofoka. ¹³Loka lao, ba nduku, oitakakai owa bolo. ¹⁴La ono aito litisa ye totobeka tale lokasa, sonakaë, laoimbaka la lobekano linde, ta tunga aoche soni. ¹⁵Oimolakaë ke boiyani, la beisakaë ke nduku ao. ¹⁶Tikaka Ngene a kimia afoë kimia eofowa ambeë angene ta mbile etotina, ta baenyeli batotina! Tikaka Ngene ambe lino atotina! ¹⁷Loofe'enu kalibo, ei Paulo, e-boo wange angene. Elo ndjo boandikeli wange ta kasa yange itotina; eto andikekei ani. ¹⁸Tikaka ngbengbele eya Ngene Yesu Kilisito ambeke lino!

1 Timothy

Chapter 1

¹Ei paulo botomomu boya Kilisito Yesu loka lo ishoshia iya Mungu bouwesi wiso la Kilisito Yesu ono ambe lilendelu liso, ²losonelo'we Timoté, wana ange a wéwé ta limeli. Tikaka ngbengbele la ngandi la haï ofowa ambe Mungu ise la Kilisito Yesu, Ngene iso imbe lao. ³Ekekei ta Makedoniya lokafa lao boimo mbo otikalé ta Efeso yeiti loka lonangola mbeko ye imbe la litchuanelo. ⁴La ndota botema wao ta bembila bule la tokoko titi ango la litina. yamo itotomoisa amboko yiye yeitosunga lisangi liya Mungu ta limeli. ⁵Tunga e boimo bototina bombe losamo le lotofowa ta botema botani, la liluwi lilo la limeli lieti la lilimbi. ⁶Basiya baosila ofowa ta yo mbeko bafoota ta lobekobeko. ⁷Balangi omba Baekesi ba bikela, imbe ende ani eituluwa bo mbeko ye batobeka, la mbeko ye batoekisa. ⁸Toluwi mbo bikela bimbe boolo yomba mbo buto atokelisa itotina likuwa ta ndolé ene engani. ⁹Eke oluwi mbo bikela biyeikelomu loka lo be baengani, ndjo ikelomo ndjo loka lo baito be baotolitisa bikela la baito ba liyeye, baito be baitosembolaka baito ba bobe baito baiti la liyengani. la baito baitolitisa Mungu, baito be batokutchu baise la bainango bibo, baiti ba baiti, ¹⁰Baito ba bolefé, baito be batolala la batolomé lemo, beke batolapa ndoenganisa la mbeko isiya yeke itoemaela tonango to omongo. ¹¹Tonango tchuamo kanda emoi la Mboli ilo ii talaa eya Mungu la lokuku yeke ikafomo lange loka lokuka yo. ¹²Lotobinoisa kelekele ambe Bouwesi wange ye Kilisito Ngene iso, loka aotei mbo loengani la aotei ta likuwa. ¹³Imbe ende ani embekei felo bomoli boya Mungu la boenisi wale la beseoli. akaokelei ngandi, lokelaka yo oko eituluwei litina la oko ani loitaka imila. ¹⁴Ngbenbgele eya Ngene iso ifoutama lioko liange likama loka lange eseke lomo ta limeli la losamo le lombe ambe Kilisito Yesu. ¹⁵Lioi liye limbe wéwé la liyengani oimilomo mbo Kilisito akayaka ta wenda loka louwisa baito ba bobe, ei aleko lombe a felofelo ambe bo. ¹⁶Afokelei ngandi ta litina mbo Yesu Kilisito afoena botema boosa, ambei loka loenisa kee ta ambe be batoimila ye loka lo liwawi li layalaya. ¹⁷Ambe Bokota bo layalaya, ono Mungu aitongbaka, ono aitoenenaka, lkuku lombe latalaa layalaya koongoma! ¹⁸E wanange Timoté, lofa lao le ekela ta bao bao, kanda emoi kee baai ba kwala beke bakafowa ta banangoli loka lao, mbo onane etumba loolo ta bomuna bolo, ¹⁹La ombe la limeli la liluwi lilo li botema. Basiya baiti ale lamo, labaosila olindisa limeli libo. ²⁰Umenai la Alesandala bambe ongoma, lokusa bo ta bao baya Satana loka baeke otika lomoliso.

Chapter 2

¹Kolaongoma, lotolengila felo mbo tchweme tchwino la basomboli la yeke otolengilai, la kelekele efomo loka lo baito batotina, ²loka lo bekota betotina be bambe felo mbo bakende la bekuwamaneli be eyaii la ndoena liyeye ta mbele ee Mungu la wewe wee bo bolundu. ³Yeke imbe ilo la Mungu atoimila yo ono ambe Bouwesi wiso la wewe be bolundu, ono alangi mbo baito batotina bauwisomo, la bambe la liluwi lilo. ⁵Loka Mungu ambe ko'amoï, la bokomanyi amoi ambe baito la Mungu, ye Kilisito Yesu buto, ⁶ono akafomo kee liendolomu loka lo batotina. Yamo ndjo imbe libekelomu ta mbile inde, ⁷loka lamo ndjo bonangoli la botomomu, la lotobeka wewe, loitobeka lolanga, ei lombe boekesi bo bapakano ta liimeli la wewe. ⁸Lolangi mbo batolome basembole biseke bitotina, eko etoila bo bao baengani, ndoena lisomu la baenyeli babe. ⁹Lolangi aleko mbo bataali babatise bindo bibo ta baenyeli baengani, la lisuluwi'se, ndota sowe, tinga la biongo bi loketi, lamba batale ba loketi fafo, tinga aleko tulu ii loketi likama, ¹⁰kanga la bakuwa balo, yeke iyengani la bataali beke batokuwela Mungu. ¹¹Tikaka mbo botaali aeke ta eyaii, la lilitesi litotina. ¹²Loilangi mbo botaali aekisé lamba omba la bokoa likolo li botolome; kanga ambe ta eyaii. ¹³Loka Adama ndjo akelomoko felo, Ewa mbisa. ¹⁴Adama aikalimbomoko, ndjo imbe boali limbomoko la akapkase ta bobe. ¹⁵Botaali atouwa ta ndole eobota bana yomba mbo atoumowa ta liimeli la losamo la liengani eseke lomoi la baenyeli balo.

Chapter 3

¹Lioi liyo limbe wewe mbo: yomba mbo buto alangile okela likuwa li Boemaeli, ambe la yeme ii likuwa lilo. ²Iyengani la boemaeli aimbaka la lokuku, bolomé a botaali amoi, buto atokanda botema, buto boolo, buto a mbeko ilo, ono atotukumaela beenda, Boekesi boolo. ³Aimbaka bomwei bo baana, aitanaka besokano, ambe la losamo, aimbaka bonani bo bitumba, aimbaka buto ono atosama falanga. ⁴Iyengani linde akomwe mbele inde, bana binde baluwe Mungu, ambe la bolutu, la ilitisa, ⁵imba mbo buto ailuwi okomia mbele inde, eni kanda etoluae okomia mbele eya Mungu? ⁶Aimbaka boimieli bo kanikani, loka atokawala la lofolo la ekokpase ta bobe boya ono bobe. ⁷Ambe aleko la libekelomu lilo tabaito ba lousaa, loka aikpasé ta sooni lata ilonga iya ono bobe. ⁸Iyengani aleko la Baemaeli bambe baito ba wéwé, tinga benoko bielebiele, beke batomwa baana, tinga baito bambe la yeme ii falanga. ⁹Baundeke liisami li limeli ta liluwi litanu. ¹⁰Bakotomo koni felo, njdo baiyeni bobe ango bomoi, lambisa bokowa likuwa li baemaeli. ¹¹Bataali aleko, bambe la momongo, la bolutu, baimbaka baito balimoli, baito ba okanda liwawi, la wewe ta mbeko itotina. ¹²Basungi bambeke balome ba botaali amoi, bakendise la weli bana bibo la okendisa aleko mbele Mungu; ¹³Loka mbo beke batokendisa la weli likuwa libo, batopata ilitisa la bofilili ta limeli ambe Yesu Kilisito. ¹⁴Losonelo'we ye mbeko, ta lilendelu mbo ¹⁵lolangi oya elo embe owe kanikani. Yomba kembo lokafoumowa iniyo, otoluwa ndole ene engani lka lokela likuwa ta mbele ee Mungu a liwawi, ene embe likolé la emalisomo ii mbeko ilo. ¹⁶La lisami li mbeko iya Mungu limbe lifi, kanda emoi totobeka mbo, ye ono akaenana ta bindo fololo, akalongisomo ta bolimo, la akaenana la bakitomo, aonangolomo ta befindi, afoimiolomo ta wenda, la afoilomo likolo la talaa.

Chapter 4

¹Bolimo atobeka folele mbo, ta mbile ee liko, bamoi bambokusaka liimeli, loka lo'otuta bolimo bo lilimbi la tonango lo belimo bebe, ²loka lo lilimbi, li baekesi ba lolanga, liluwi libo liyeosila ofiya, ³batofeka losongomo, batofekila bieka bieke Mungu akelaka loka iyoshomo la kelekele ambe be baengani la bekebakaoluwa wewe. ⁴Loka itotina ye Mungu akakela imbe ilo, la leka ango lomoi loiyengani okusomo, loka toto'osa yo ta ngbengbele, ⁵lokambo itotina yo'otanisomo la lioi liya Mungu la lisomboli. ⁶Yomba mbo otota chwe toshosha tototina felo ii anduku, otomba boekisi boolo boya Yesu Kilisito, eke etoto'elowe baoi ba liimeli la tonango tlotchweke okasila omba latchwo. ⁷Fekaka o'ok bembila bebule biye bieti la litina. Owe'angene, owe'angene ta bekuweamani biya buto aya Mungu. ⁸Bekuwa'ameli beya buto aya Mungu betoesa litina ta ndole itotina, iniyo ii bisha bi bindo bimbe aleko la litina iniyo, ndjo bekuwamani bibo bembe la litina ta itotina, loka bembe la lilakomu bo liwawi li kanikani la lie litoya. ⁹Lioi liye limbe wewe la yamo itotin iyengani mbo liimilomo. ¹⁰Loka totokela likuwa, la totonana etumba loka lo yamo, loka to'osila olendela ambe Mungu a liwawi, ono ambe Bouwisi bo baito batotina, oetela likama ta baimieli. ¹¹Bekaka ye mbeko, la ekisaka yo. ¹²Buto ango amoi aiyenaka litengenya liao bule; ndjo mbaka ta baimieli kee ndembe la libeki, la lingali, la losamo, la liimeli, la botanu. ¹³Tii kani lotoya, taka botema wao oanga tosio folele la lonangolo la loekiso. ¹⁴Ndotika oluka liano li ngbengbele lieke ombe la li, lieke okaosha ta lotelomolo bao bo bato'olo ta mbele Mungu. ¹⁵Taka botema ta mbeko ye, otaka ta mbeko yamo, loka baito batotina baene kembo otooka la felo. ¹⁶Moilka la weli ta lonangolo lao; Eee, umowaka ta yamo, etokelowe ongoma, otouwisa owe angenela bee baito'okowe.

Chapter 5

¹Ndomamila bato'olo fafo, ndjo bekelaka bo kee ise; la bekaka batengena kee banduku, ²bataali bakonde kee ba'ima, beke bakombe bainenge bekelaka bo ke bawelo bataali, ta botanu bototina. ³Litisa bataali bɛɛ bakangbelo balome bɛɛ bambe, bambe bangbeli ba balome ba omongo. ⁴yoma mbo botaali ono akangbelo bolomeambe la bana la bana ba bana, baluwe koni felo itotina okela bolo ta bofindi wibo angene, la baise bibo yeke bakaosa loka lio; loka mbo imbe bolo ambe Mungu. ⁵Ono ambe botaali bpkangbelo bolome a omongo, ono akongala engene eseke, alendoloko Mungu la ambe la bofilili lotiyo kee lowa ta basomboli la ⁶Ndjo ono atouwa ta thwme to bɛɛ aosila ongba, ani akombe la liwawi. ⁷Bekaka mbeko ye, loka baimbaka la batchwanilo. ⁸Yomba mbo buto ailuwi okomiya be bindo angene, la oeta likama beke ba bofindi winde, aotika liimeli, la ambe bobbe koeta angono aitakaimila. ⁹Loka mbo botaali ono akaongbelo bolome, asonomo ta lokasa, aimbaka sekala ii miaka tuku liambe, ambeke aleko botaali ono ambaka la botolome ko'amoi, ¹⁰ambe la bakuwa balo, ono akaokondisa bana, ambe la litumaeli li bɛɛnda, asɔɔlé bakolo ba batanu, asungi tobube, akele bakuwa batotina be bambe balo. ¹¹Fekak osona lina li bataali bkangbelo balome bɛɛ bainenge; loka ta mile yeme itowana bo la Kilisito, bokosongolomo. ¹²Loka bokopkase loka baobuna liimeli libo li felofelo. ¹³Loka lo yamo, batomba la bolelamu, batoka mbele la mbele; yeiti angono bambe angono kola bolelamu, ndjo baito ba libekela la ndjo bekuwamaneli bebe, ... batobeka yeke yeeiyeengani obeka. ¹⁴Lolangi mbo batenganye bataali basongelomo, babote bana, bakuke mbele ibo, la baifaka boiyani wiso ndole loka atonge'esu. ¹⁵Loka bamoi baosila ofowa ta ndole loka lootuta Satana. ¹⁶Yomba mbo boimieli amoi botaali lamba botolome ambe la bataali beke bakaongbelo bolome, tikaka mbo alese bo, loka mbele ee Mungu eimbaka la bolito wamo, loka mbo mbele ee Mungu eluwe angono okuka beke bambe banngbeli balome ba omongo. ¹⁷Tikaka mbo batoolo baye batokuka likuwa la weli bafomoko lokuku lofi, koeta beke batokela likuwa liyo'nangola la loekiso. ¹⁸Loka tosiyo tokabeka mbo: Oitokanda bonoko bo ngombe eko'etola ye bakoke. La bokuwi aengani la lilipomu linde. ¹⁹Ndoimila lositokomo lo botoolo angono bomoi sakolo ko ikaomba la boi ba baeni baele ao basaso. ²⁰Beke batokela bobbe, mamilaka bo ta baiso ba baito batotina loka (baoke soni) basiya bambe la bowa. ²¹Lotolakowe felo iya Mungu la felo iya Yesu Kilisito, la felo ii bakitomo beke bakatchakolomo, mbo okuke ye mbeko oitambaka la liteni li mangu-mangu, la ndotchakola baito. ²²Ndotela baito bao lamangu, ndo ngala eseke lomoi ta bobbe bo baito basiya; owe angene, kukaka mbo ombe botanu. ²³Oimwaka angono ko baye; la mwaka iniyo ii vinyo loka lo solo ao la wale wao likama. ²⁴Bobbe bo baito basiya botoenena folele, la botokesa bo ta lisambisomu, ndjo bobbe bo basiya bombo tutaka bo mbisa. ²⁵Ongoma aleko, bakuwa balo botoenena folele, ndjo yeke yeiti ilo yeimboisama.

Chapter 6

¹La mbo ye itotina imbe sekala ii bakuwa, moilakai baekisi bibo kee olitisa ye, la mbo lina liya Mungu la bikela biengbaka. ²La bæ bambe baiimeli, loka loota baimbo'osa ye; sekala litina liye ikaosonomo ii mbaka basamomu linde; ango imbe baiimeli la basamomu, bee baundani loka bakele bolo. Ekisa ye mbeko la obekela bo. ³Yomba buto amoi afokisa bikela aitoundana la lie lioi liya Ngene iso Yesu Kilisito la ta bikela oengana la bobbe. ⁴Akabangisomo la lofola, ailuwi leka la ambe la wale bofelo ta touwa, la bobekabeka baai, bakatikela ye loka lo lisomi, baito ba litongi tongi, la ba weli bobbe. ⁵Lolutakano la baito, ekanyaka mbo aoka, ofekila ye la wewe, la oenya mbo la bobbe imbe efowe'elo lo bataliya. ⁶Imbe, kolaongoma, ekende lomoi lofi lo botaliya, la bobbe bo liokmani; ⁷mbile ango emoi loitoli leka ango lomoi ta wenda la bakasila mbo toikatola leka. ⁸Yomba mbo, tombe la bieka la tulu, yamo yokosila. ⁹La bæ bambe la yeme ioanya atopka ilingila ta batchanilo, ta ilonga, la ta ibule bee bambe seka a bæ basamomu ba batotila aiteni ii baito bakaoseisama la obunga. ¹⁰La losamo lo falanga imbe litina li boili bo bobbe, la baito la amoi, umbakelaka owanya, baokaesika la liimeli, la bakakusomo bo angene ta eseke lo bomusi. ¹¹Loka lao buto aya Mungu, kimbiyaka ye la lukaka (liengani) omongo, bobbe, liimeli, losamo, botema bosa, la eyaii. ¹²Nanamaka bitumba bilo ta liimeli, lieke limbe liwawi li layalaya, ambe ono akatowe lioi la ambe ndai ono akelaka otondola feo ii baito ba bule la lilendelu. ¹³Lototikowe, felo iya Mungu ono atosa liwawi ta biongo bitotina, la felo iya Yesu Kilisito, ayambolaka la weli felo iya Pilato. ¹⁴Tchungakai likela, la louwo ndoena litchwanelo, ndoena loseiso, teee kota lieneni liya Yesu Kilisito. ¹⁵Amboenisaka ta mbile inde la basamomu balo engene Bouwesi, Bokota ta bekota la mbo Ngene aba ngene. ¹⁶Ango amoi amboanyaka bobbe, oko eto'owa liangangi liye lieti la litina, mbo ango buto amoi akaena la aimboena ambe ono ambe la lokuku la bofoka bo layalaya. Ongoma! ¹⁷Obeka la baito la falanga onga layalaya toomba baito ba lofola, la aitaka botema ta bieka biye beiyengani, la otaka ye ambe Mungu, la atofaye'su la likama bieka bitotina loka lo'omale. ¹⁸Bakata ye la okela bolo, ombe buto a falanga la bakuwa balo, owanyaka eyaii, ¹⁹loka lo'anya likuwa ta liako li ofoka, mbisa owanya liwawi li omongo. ²⁰Timote, botchungi bo mbele ee biongo, la ofeka bangali ba bulebule la ailuwi lie likuwa; ²¹la lobekobeko bobbe ta kalasi ene embe likuwa la baito bamoi, beke batobinoela liimeli. Tikaka mbo ngbengbele embe lino!

2 Timothy

Chapter 1

¹Poolo, botomomu boya Yesu-kilisito, ta yeme iya Mungu, ofelo yo beisa olakomo ta liwawi ambe Yesu kilisito. ²Ta Timote, wana aotema: ngbengbele, ngandi la ai iofamoko la Mungu Afa la Yesu kilisito ngene iso. ³Lofo inoisa ngbengbele ambe Mungu, ono a bangau ba kuele, lange lotukuwela la otema bo omongo, lotio la lowa ani lotoenyeloe lisio la lisio ta basomboli, ⁴Oenyelise foö, la yeme iyo-eno mbo la tombe la liomali. ⁵Kukakai ndembe ebotema bolo ambe amboë, otongala felo langau ayo Loïs la inango ao Eunice ono, lokalangaka ambeë. ⁶Lotolengila lo binoise liano liya Mungu ye okanya ta litomu bao. ⁷Ani embeyo ta otema loka Mungu afeli bo bowa, bolimo bofoka bolimo bo ai we Mungu aweli loka esu labolimo akaesela bobofoka lalosamo. ⁸Oimbaka la soni yo bekaka lilendeli ilo ambe ngene, ango ombe buto inde abonyololo, okaoka wale lange tandole, ⁹Ta ofoka boya Mungu ono akauwise -esu, ofenu eseke bolimo botanu, yeiti takanda imbenu inde imbe bolendela imbe ta ngbengbele ifomuko liso ambe Yesu kilisito felo imbile eya Mungu, ¹⁰Laye iyenakena kanikani taloeneno loyangene Yesu kilisito, akafoya lingba la loto taliwawi lie yeiti li ongba ta linangoli. ¹¹Talina limboli yeitota banangoli la batoumomo, be batoekisa bakano. ¹²Takanda ene lotoena wale taye mbeko; loitoka soni ofelo loluwi ono lokaimilelae, lombe laliimeli mbo ambe la ofoka bo okukeë kota lisio liamo. ¹³Undaka lakandaka ta liimeli ta losamo ambe Yesu kilisito tambe ebaito balo laliöi liangene ye oka oshai ambe. ¹⁴Undaka eseke lolo, tabolimo botanu angali ambesu. ¹⁵Olui ye imbe ta asia bafofa, la baobunga ndole ke Fegelo la Elemogene. ¹⁶Ngene akendise liekesi lilo landandi tambele Onesifolo, ofelo atoyaka la lisungi, la aiti lasoni ta benyololo bianga. ¹⁷Oko taefinole, ekomakae ta loma, akalukana lange mangu-mangu, aka anyei. ¹⁸Loka mbo ngene anyaka lisungi ambe ngene ta lisio liamo. oitoluwa mbo ango amoi ta bakuwa banga akakelelekei ta baefese.

Chapter 2

¹Owe, wana ange, mbaka la bofoka, ta ngbengbele ene embe ambe Yesu Kilisito. ²La yeke okaokaka ambei ta felo ii baeni ba bule, faka yo ta baito be baengani, beke batomba aleko la bofoka boekisa basia. ³Enaka bomusi lange kee bosilikani bolo aya Yesu Kilisito. ⁴Yeiti la bosikani ono atokela ndjaso ii liwawi, imba mbo aitomalisa ono akatae lioi, ⁵bokei mangu aitosha komo etoshosha, ani aitaka nana otutana la tokpolo. ⁶Iyengani koni la bokuwi akuwe felo mbo abune mbeku. ⁷Luaka yeke lotobeka lao, la Ngene ambofokowe weli ta mbeko ye itotina. ⁸Enyelaka Yesu Kilisito, ono akatomoa ta liboti liya Dawidi, akafufuka ta bangbei, ta ndo le ee mboli ilo, ⁹loka yamo ndjo lotoena bomusi la lokandomo kee buto bobe. la lioi liya Mungi liekandomu. ¹⁰Lotomba la bofilili ta ye ndjaso ye loka lo bachakolomu, loka aleko bo baoshe liuwesi lie liya Yesu Kilisito, ta talaa ee laya laya. ¹¹Lio lio limbe wewe: tokaongba linde, totouwa aleko linde, ¹²tokaomba linde la bofilili linde, totongala linde; yomba mbo totofekae, ye aleko atofekesu ¹³tokaokosa liengani, ye aengani, la aiyengani ofeka. ¹⁴Kumbukaka yo mbeko, la lakaka yo felo iya Mungu batike loitano lo baoi, yeke itoesa liseisami ta be batooka. ¹⁵Waka la bofoka bototina oenene felo iya Mungu kee bokuwi bolo, ono aitosoma la atokomia lio li wewe. ¹⁶Tikaka baoi baiti la litina yamo ndjo itoesa baito ta ndole ee okosa losembolo, la boaoi bibo batola inio inio kee lifua li baina, ¹⁷ta bo bato, otosha Umenai la Filete, ¹⁸beke bakafoa ta wewe, la batobeka mbo lifufukomi lio sila okoma, la batoseisa limeli li bamoi. ¹⁹La lishomu liofoka liya Mungu liemali ta bofoka, la isonomu ta ndembe mbo: Ngene aluwi baito binde, la tikaka aleko buto la buto ono atotaya lina liya Ngene, afoeke ta bobe. ²⁰Tambele efi, yeiti ango kola biengo bi loketi la biofoka, imbe aleko la bibongo bisia bitosandu la nyele; imoi imbe loka lo likuwa li lokuku, la isia loka lo likuwa lieti la litina. ²¹Ono atotanisomo ta mbeko ye, atomba leka lo likuwa li lokuku, la itomalisa Ngene ambele, yeke iyengani aleko loka lobakuwa batotina balo. ²²Kimbiakai yeme itotina ii wainenge, la lukaka liengani, limeli, losamo, la kimia ta be batota lina liya Ngene la botema botanisomu. ²³Fekaka oluka mbeko ii loitano, yeke yeiti la litina ta weli, loka oluwi mbo imboesaka iyeli la besokano, la loitano. ²⁴La yeiyengani la bokowa boya Ngene aitamaneke, la ambeke njdo la losamo la baito batotina, ambe boekesi bolo, ambe la lokando botema; ²⁵amamile baemaeli binde ta hoĩ lamba Mungu atokikola bo betema loka baluwe njdaso ii wewe, ²⁶la bafoe ta ilonga iya ono bobe mbisa iyo kpolomo kinde loka bakele lisangi linde.

Chapter 3

¹Luaka lao, ta basio baliko, itomba mbile etale. ²Luakai lao baito batomba la basili la basau ba bakute, la loetiso baito felo, la baito balolanga, batomboki ta baise bibo, batomboki baito ba biseola labee baitoka mbele e-Mungu, ³butoono aiti la liokani, ono aiti la losamo, bee baitongba lingba ngandi la baito ba tomwa-tomwa bee baitoluwa ofekila yeme ibo, baito ba bokale bee bailangi bolo, ⁴bee batoamba baina libo bee batochangana ta ndjaso, bee bafolo la befono, bee ba bamengo bibo koetela Mungu, ⁵bee bato kuela baenyeli bibo, bee bato-oseola Mungu, bato anganya bofoka winde ta betema. La mbaka esika libo wo bofono bo baito. ⁶Imbe katikati ibo baota ta mbele, la looso bataali bee bambe la bolimo bo bolembo lawe bochungi bokeli bo bobe, ono atokela ndjaso kanda la kanda, ⁷ta loko ango baiti la fofe eokoma ta banyeli ba wewe. ⁸Ani Yane la Yambele batani ba feë la Mose, la ongoma bito bamo batota feë la wewe, ekambaka bo la lioki likaobeba taye imoili botema. ⁹La baitokela leka ango lomo; la seka ibo itoenena ta baito batotina, ke ani akakelomoyo ta bee baito baele. ¹⁰Amboë okatutaka liekesi liange, beke'eli biange, ta bikela biange, ta botema, ta kimia ange ta losamo lange la likuwi libe, ¹¹la likongolomu, la be musi. Be biokekei ta Antiokia, ta Ikonía, ta Lusutula? Aina bakongolomu bee baokekei? La Ngene loonokikilei ta baoti batotina. ¹²Kelao, batotina baisami lilitesi liya Yesu Kilisito batomba ta liwawi li loitomo. ¹³La baito bokale, bolimbiki batoka okalimbaka la balimboko. ¹⁴Owe, ngalaka katikatii indjaso ye bakaekisoë, la loimilomo, oluwa lao ndai ono akaekisoë; ¹⁵kota bo wainenge wao, oluwi kasa itanu, yeke itoengana ofoë weli ta lokuwelo la limeli liya Yesu kilisito. ¹⁶Losonomo lototina lo bolimo boya Mungu, la litina loka lo loekiso, loka loimilisa, loka lo okomanya, loka lookuela ta liengani, ¹⁷ta tunga lao buto aya Mungu aenganisomo la inde ta bakuwa balo batotina.

Chapter 4

¹Lotobeka lao felo iya Mungu la felo iya Yesu Kilisito, ono atosambisa baito ba liwawi la ba ngbei, la ta lina li liëneni linde la bokota winde, ²tondondolaka lioi, emaelaka ta ngbengbele, iye ilo ao ibe, iyo binoela, oenise litina, enisaka ta botema bolembo la ta oenisa. ³Oka lo mbile ene etoya, la ene baito baimbomba oka lo liekesi liwewe la kooka loyeme ibo angene, batotaka lina li baekesi lioi, okalo batoi bibo bambe la lobisi lookaka ndaso iya. ⁴bato-inowa mbisa loka lo ooka ndjaso i-wewe. ⁵La owe, ombe bochungi ta ndjaso itotina, tendelakai bemusi, waka likuwa li bomelanisi ba baoui, enganisa bolo likuwa liao. ⁶Kelao loka lange, lombe oko autase ke lifaefi, la mbile e- bolenga bosengana. ⁷Lokananaka etumba lolo, lo-osilisa ndole e-likendi, la lookuka limeli. ⁸Koandja la boni komo e-wewew eo tikaele; Ngene, boengani bolisambisi, bambo fekei lisio liamo, la tinga anga eë angene, kola batotina bee batoengana osama oenena linde. ⁹Yooko la mangu ambei: ¹⁰Kola Dema akatikei, loka lo losamo lo tala i-kanikani, la aoka loka lo Tesalonika, Keleseke aoka ta Galatiya, la Tito ta Dalamatiya. ¹¹Luka ambe engene lange. Osaka Malako, la yoko linde eseke lomoi, kola ambe la litina loka lo likuwa. ¹²Lotome Tichika ta Efeso. ¹³Okaoya, tolaka koti ene lokatikaka ta Toloa ta Kalapo, la yooko laba buku, la ioeta bolo lao okome. ¹⁴Alesandelo, botuli, awei bobee fafo. Ngene abinoiseleë koengana la bakkuwa binde. ¹⁵Mbaka linde la weli, loka ambaka atoemaela baoui biso. ¹⁶Talosambo lange lo felo, buto anga amoi aimbomba, la boobatotina batikekei. Lotaya tangelomo bo lao loiso! ¹⁷Ngene akambaka lange, la akafei bofoka, ta liko linango-eli iyenganisomoko lange la ba pangano batotina baokaka. La loka foyomo ta bonoko bo simba. ¹⁸Ngene akalikoele ta bakuwa batotina babe, la akauwisei loka lootisei ta bokota bo likolo. Ambee aoshe bofoka laya laya! Ko-ongoma! ¹⁹Kalibo ambe Pilisika la Akila, la liboti liya Onesifolo. ²⁰Elasata atikale ta Kolinti, la lotike Tolofimi la wale ta Milete. ²¹Pimaka loyo felo i-wakati bo mbile ebotoko. Yubulu, Pude, Lini la Kalandia la banduku batotina baesloe kalibo. ²²Ngene angale la bolimo wao. La ngbengbele embe lino!

Hebrews

Chapter 1

¹Mbisa ii mala esiya, ta mbile ii bule, akabeka la baise biso ta ndole e batondoli, ²Mungu, ta mbile ee liko, akabekele'esu ta ndole eya Wana, ono akaketa ye booshi bo bondanda bo mbeko itotina, la yamo akakela aleko wenda, ³la, ye ono ambe kanda ee taala la bomuna winde, la akaemalisa mbeko itotina ta lioi linde liofoka, akawa lotanisomo lo bobee, la aongala ta boo bo bolome bo bokota boya Mungu ta biseke bieti likolo fafo, ⁴aomba aleko likolo li bekeitomo ono akaosha ta lina lieke limbe lilo koeta lie libo. ⁵Ta bakeitomo anga amoi Mungu aibeki mbo: Ombe wana ange, ono lokaboto la boni? Lisiya mbo: Lotomba loka linde lse, la atomba loka lange wana? ⁶La tambile atisaka lisiya ta wenda iboté ifelo, akabeka mbo: Tikaka bakeitomo batotina baya Mungu basombole ye! ⁷La akabeka aleko la bakeitomo mbo: Atowa la bakeitomo binde fof, la bakuwi binde liangangi li imbé. ⁸Ndjo akabeka la Wana mbo: Keka aoo, oo Mungu yeiti la tunga; ngundu ee lingali liao imbe ngundu ene eengani; ⁹osami liengani, la oiyane la bobee; kolaongoma, oo Mungu, Mungu aoo afouwowe la baina ba liomali likolo litotina bee baengani lao. ¹⁰La lisiya: Owe, Ngene, ta liako okakela nyele, la bese imbe likuwa li baoo bao; ¹¹Ba tongba, ndjo owe otoumowa; batomba batoo lo batotina kee tulu, ¹²otoinyaka bo kee tulu la batokikkowa; ndjo, owe, ototikala kanda emoi, la miaka biao bietosila anga. ¹³La aibeki anga la bakeitomo anga amoi mbo: Ngalaka'se ta baa wange bolome, tiii kani lotekela loka lo baiyani bao bambe sekala ii bakola bao? ¹⁴Batotina baiti belimo bie bambe ta likuwa liya Mungu, botomomo loka lookela likuwa loka lo beke atosha louwo?

Chapter 2

¹Kolaongoma toengani oundamana ta biengo bieke tokaoka, loka kembo toilomoko esika layo.²Loka, yomba mbo lioi lieke libekomoko la bakeitomo ioshe likutchi, basomi, la bobe,³eni kanda tongani okimbiya la oena bule ta louwo lofi, yeke inangolomoko koni la Ngene, la ikalendisomo ta beke bakaokaka.⁴Mungu akaenganisa libekomu libo la tokesa, la ndembe, la tokesa to bule, la baano ba bolimo botanu yeke ikaanomo ta lisangi linde.
⁵Kolaongoma, yeiti ambe bakeitomo ndjo Mungu akata wenda we botoya yeke totobeka.⁶Buto amoi akawa ene libekomu: Buto ambe ndai, loka okomanye ye?⁷Okaluwisa ye mbile eke sekala ii bakeitomo, o'obatisai ye taala ee ngundu la lokuku,⁸o'ota mbeko itotina sekala ii bakolo binde. Kolaongoma, mbile bakata ye mbeko itotina, Mungu aitiki ango leka kanikani kembo mbeko itotina yo ikombe sekala inde.⁹Ndjo ono akasuluwa'se ta mbile eke sekela ii bakeitomo, Yesu, totoena ye la ngundu ee taala la lokuku loka lo lingba lieke akaenaka wale, loka loya ngbengbele eya Mungu, afoena wale bolingba loka lo baito.¹¹Ono atotanisa la beke bakaotanisomo bambe batotina ambe amoi. Kolaongoma aiti la soni ota bo banduku,¹²ta mbile akabeka mbo: Lotonangola lina liyao ta banduku bange, lotosimolowe ta baito likama.¹³La lisiya mbo: Lotota baenyeli bange ambo we. La lisiya mbo: Ei ono, ei la bana beke Mungu akafa lange.¹⁴Ndjo lokambo bana batomba ta ngelo la bonio, ate aleko engene, lokambo, ta lingba, akaseisa ono ambe la bofoka bo lingba, ilngi obeka mbo Satana.¹⁵La akafoya battina beke, ta bowa bo lingba, liwawi libo litotina limbaka ta bokowa.¹⁶Ta omongo yeiti ambe bakitomo atoosha lisungi, imbe ndjo ta bofindi boya Abalayama.¹⁷Kolaongoma aokelomo kanda emoi ta biongo bitotina ambe banduku binde, loka aengani omba bokuwani bo ngandi la boolo ta likuwa liya Mungu, loka loomesila bobe wibo.¹⁸Loka engene apimomo la akaena bomusi, aengani aleko osunga beke batopimomo.

Chapter 3

¹Kolaongoma, banduku baengani, beke bambe litomu li lobola, moilakai botomomu, la bokowa bofi boya Mungu ta iimeli ono totobeka, ²Yesu, ono akawa likuwa lilo ta ono akata ye, ani ekelaka Mose ta mbele eya Mungu. ³Loka ambe la taala likolo liya Mose la ono akashwa mbele ame la lokuku koeta mbele. ⁴Mbele etotina eshomoo la buto, ndjo ono akashwa mbeko itotina, imbe Mungu. ⁵Loka loya Mose, akambaka boolo ta mbele e Mungu, kee bokowa, loka loobekela lobeko leke Mungu akaenaka mbo abeke. ⁶Ndjo Kilisito ambe kee Wana ta mbele inde; la mbele inde, imbe esu; yomba mbo totomoila botema la lilendelu liek totofa lokuku. ⁷Loka lo yamo, Bolimo Botanu akabeka mbo: Laboni, okafookai limiki linde, ⁸oiyesakai betema bino bofoka, kee lotomboko, kee lisiyo li lipimomu ta liombe, ⁹Elo baise bino bapimekei loka loluwa botema boosa wange, la bakaena bakuwa bange miaka tatu inati. ¹⁰Lokasonela elo fecho la lokabeka mbo: bambe la botema bobe. Bakaluwa ndole yange. ¹¹BAitota ta lopemo lange. ¹²Moilakai, banduku, kemboamoi ta ambenu aimbaka la botema bobe la lokoso loimilo. Loka lofowa ambe Mungu a liwawi. ¹³Fanakai bofoka amoi ta basiya kila lisiyo, tii kani batobeka mbo: Laboni! loka kembo ango amoi ambenu aimbaka la botema bofoka la lilimbomu li bobe. ¹⁴Loka tombe eseke lomoi la Kilisito, tokamoila la weli lilendelu lieke tokambaka lamo kota liko, ¹⁵Ani ikasonomo mbo: Laboni, okafookai limiki linde, ndo'esai betema bino bofokaa kee lotomboko. ¹⁶Bandai baokaka limiki liya Mungu la bakatombokela ye, yeiti ango beke bafowaka ta Ejipito ta likendisomu liya Mose? ¹⁷La loka lo bandai ndjo Mungu asomaka miaka tatu inati, yeiti loka lbeko bawaka bobe, la ndjo beliyo bembaka ta liombe? ¹⁸Ambe bandai ndjo alapaka mbo baitoota ta lipemi linde, yeiti ango ta bekee baikalitisa ye? ¹⁹La tofoena mbo baiyengani oota loka lo botma wibo bofoka.

Chapter 4

¹Tomoilekei la weli, loka lilakomu liota ta lipemi linde, loka buto ango amoi aiyaka mbisa. ²Ta mboli itanu yeke ikanangolomo liso la libo aleko; ndjo lioi lieke likanangolomo libo liekeli leka ango, loka yeikaosha limieli ta beke bakaoka. ³Loka liso, beke tokaimila, totoota ta lipemi ani ikasonomo mbo: Lolapaka ta lisomi liange ani: Baitoota ta lipemi liange! Abeke ongoma, imbe ende ani bakuwa binde bakaosila kota liako li likelomu li wenda. ⁴Loka abekele eseke lomoi loka lo lisiyo li bosambale: La Mungu akachwa liena ta lisiyo li bosambale ta bakuwa batotina. ⁵La akabeka lisiya mbo: Baitoota ta lipemi liange. ⁶Ndjo, itikelomu loka lo basiya baote, la beke koni lilakomu likamba baikaota loka lo boeno bo lilitisa, ⁷Mungu aokomanya lisiya lisiyo limoi akabeka la Dawidi mbisa, kani ikabekomo ko likolo mbo: Laboni, okafookai limiki linde, ndoesai betema bino bofoka. ⁸Yomba mbo Yosua akafaka bo lipemi, ani baikabekela ale yo lisiyo lisiya. ⁹Imbe la lipemi limoi la Sabata lie limbe loka lo baito baya Mungu. ¹⁰Loka ono atoota ta lipemi liya Mungu atopema la bakuwa binde, ani ekapemaka aleko Mungu ta ye inde. Toweke bofoka toote ta eseke lo lipemi loka buto ango amoi aiyenenaka ta boeno bo lilitisa. ¹²Loka lioi lie limbe la liwawi la bofoka, imbe la lowelo koeta ango kembe ee likembele, itoeta tiii kani etoana botema la bolimo, kota touwa la tosali, itoenisa baenyeli la yeme ii botema bo buto. ¹³Lobeko ango lomoi loiyengani oisama ta baiso binde, ndjo itotina imbe kale la itoenena ta baiso baya ono toengani otomoisa mbeko itotina. ¹⁴Ani tombe la bokowa bofi ono akaeta ta bose, Yesu, Wana aya Mungu, totika'ale ta limeli lieke totobeka. ¹⁵Loka toiti la bokowa bofi ono aengani ooka wale liso ta bindo biso bi bolembu, tombe la bokowa bofi boya Mungu ono aoshaka lipimomu kee esu ta mbeko itotina ani aikeli ango bobo. ¹⁶Toshushameke ta keka ee ngbengbele, loka loosha ngandi la ngbengbele, loka tooshe lisongomi ta mlbie elo.

Chapter 5

¹Kolaongoma, bokota bototina bo kanga eya Mungu, ono akaosomo aiteni ii baito, aotomo loka lo baito ta likuwa liya Mungu, loka lofo lifaefi la mbeka loka lo bebe. ²Loka mbo ye ambe la bolelamu la aito'oka ngandi ta baito ba weli la beke batosesela. ³Loka lo litina li liɔ bolelamu ndjo atofa mbeka loka lo bobbe winde angene, la loka lo bobbe baito aleko. ⁴Ango amoi aiyengani ofomo lo lokuku, imba mbo aitomu la Mungu, kani etomoko Alona. ⁵La Kilisito aikafomo taala eomba bokota bo kanga iya Mungu, la akaunda ono akabeka linde mbo: Ombe Wana ange, lokabotowe la boni! ⁶Kee ani akabeka lisiya mbo: Ombe bokota bo kanga iya Mungu omongo, otutana la ishoshia iya Melikisedeke. ⁷Imbe ye, ono ta basiyo ba bindo binde, akaenisa la limami lifi la fɔɔ ii baiso basomboli la balombokolomu ta ambe ono akaenganaka ouwisa ye ta lingba, la akaomo loka lo liengani linde, akaoka, ⁸imbe (kembo ombe) kani ambaka wana, ilitisa ta mbeko yeke aenaka bomusi, ⁹la ndai, mbisa iɔ'ilomo ta lipimomu, aomba loka lo batotina beke batolitisa ye ba'awandisi ba liuwesi li liko, ¹⁰Mungu akabeka linde bokota bo kanga itotina iya Mungu otutana la ishoshia iya Melikisedeke. ¹¹Tombe la mbeko likama iyobeisa onga felo, la mbe iyofoka loka lo'obeise'enu, ndjo ombei beke baitoka mangu. ¹²Enu, okambakai oko baito baomba baekisonu mbeko ikikelike iya Mungu, okombe la yeme ii balomi tinga beika bi bofoka. ¹³NNdjo, ono akombe la yeme ii balomi aiti la kanda eoluwa lioi li liengani; loka akombe wana. ¹⁴Ndjo bieka biyofoka bimbe loka lo baito batoolo, ta beke lisambisomu limbe loka looluwa ye imbe ilo la ye imbe ibe.

Chapter 6

¹Kolaongoma, totike biyongo ta lioi liya Kilisito, tooke ta ye imbe botanu, toikaka ale lisiya lishomi liofeka bakuwa la lingba, ²la liimeli ambe Mungu, ta ye imoili balufi kanda ibule, litomu li bao, lifufukomu li bangbei, la lisambisomu li liko. ³Embokeleke'esu ongoma, yomba mbo Mungu akaolanga. ⁴loka imbe la talé kembo ta beke baenisomoko, baka kota liano li likolo, la bakaosha Bolimo botanu, ⁵baka kota lioi lilo liya Mungu, la bakaluwa bofoka bo wenda weke botoya, ⁶la bakatika liimeli, yeiyengani ale obinoisa ta lokikoiso botema loka batobinoisa Wana aya Mungu ta lieka, la batofa ye soni ta baiso ba baito.

⁷Mbile nyele itomwa mbula yeke itoya'se mala ibule, la itobota touna tolo loka lo baito balobe, Mungu atouchela nyele yamo. ⁸La, yomba mbo ikaobota bekeke la liwalibe lisiya, yamo yeiti la lirina, la limbe tina la o'oshaa bilakeli biya Mungu, la mbisa batofetcha yo ta imbé. ⁹Imbe'ende tokaobeka ani banduku basamomu, totoumbakela yeke imoili enu, mbeko ilo loka lo liuwisi. ¹⁰Loka Mungu aengani, loka aosale likuwa lino la losamo leke okaenisai ta lina linde, yeke okawai, laye otowai ta baengani. ¹¹La tolangile mbo enu batotina amoi la amoi oenisei losamo lamo kota liko loka loka yeko otoumbakelai, liengane, ¹²tolangi mbo otikei, kanga mbo otuteeli bo, ta liimeli, la bofilili, loka lo'osha yeke imbe ta balakomu. ¹³Ta mbile Mungu akakela lilakomu ambe Abalayama, aikalapaka ambe ono ambe bofi fafo, alape linde angene, la ¹⁴akabeka mbo: Lolakō mbo lotofowe bana babule la lotouchelowe. ¹⁵Aniki ndjo Abalayama akaumbakela la bofilili, la akaosha yeke Mungu alakaka ye. ¹⁶Ndjo baito batolapa ta ono ambee bofi koeta bo, la lilopomu litosilaka fiye itotina ame bo. ¹⁷Kolaongoma, mbile Mungu akasamaka oenisa folele ta baito beke baengani oosha yeke alakaka, ye aiyengani okikowa ta lobeko leke ango iniyo leke ataka botema mbo akele, ta yeke ataliaka lilapomu, ¹⁸ndjo mbeko yele ye yeiyengani okikowa, loka mbo ta yamo Mungu aiyengani obeka lolanga, la esu toosila o'osha eseke lo loisama, la tofoosha lilendelu lifi lieke Mungu akalaka liso. ¹⁹La lilendelu limbe loka liso kee litale lieke litoemalisaka wato, li bofoka, la wewe, litoota kota tulu ee boinda bo mbele, elo ta lobola, ta eseke loeti batanu elo aiteni. ²⁰Ta eseke lek Yesu aotaka felo iso loka liso, ye aosila omba bokowa bofi kota liko ta ishoshia iya Melekisedeke.

Chapter 7

¹Loka mbo Melisedeke, bokota bo Saleme, kanga aya Mungu ono a likolo, akaoshamana la Abalayama oko eka'aka ye ofowa loito bekota la akautha ye. ²Abalayama aka'anela ye inio ii liou ii bieka bitotina. Felo ye ambaka bokota bo baito bambe fololo iya Mungu (yamo litina li lina linde) la mbisa akambaka bokota bo Saleme, yamo mbo, bokota bo lilatemi. ³Ye aleko ndoena ise, ndoena inango la ndoena litongomu li bofindi; la ndoena liako li lisiyo la tunga. La ongoma aosiloengana la Wana aya Mungu, amboumoaka kanga omongo. ⁴Moilaka kanda emoi mbo ye ambe bofi aleko! Abalayama, tata iso, anelaka ye inio ii liou la bieka bi litina. ⁵La bana ba balewi, beke bamboosaka bakuwa ba kanga bambe atiteni ii bikela mbo baose inio ii liou li bieka ambe baito, beke befindi bibo, ango bambe bofindi boya Abalayama. ⁶Kolaongoma buto ono aiti ta bofindi wibo, aosaka inio ii liou ambe Abalayama la akautcha ye ono ambaka lomoilelo. ⁷Yeiti loaso lofei ango iniyo mbo ono aeti boke autchomoko la ono aeti bofi. ⁸Yeke iniyo ii liou ambe baito bambongbaka, ongoma alo, linde ono akabekolomo loka lindembo ambe koni la louwo. ⁹Toengani lobeko mbo: Lewi ye angene ono ambo osaka inio ii liou, anaka iniyo ta ndole eya Abalayama, ¹⁰litina mbo ambaka aiteni ei loteta loya tata inde oko eoshamanaka Melesisedeke linde. ¹¹Kamba bakanga la balewi ikaenganaka (loka lamo baito bakafomoko bikela), kanga asiya akaemalaka loka loingi, ye ono ta baenyeli baya Melesisedeke, ono aiti ta baenyeli baya Alona? ¹²Loka mbo oko bakanga batofungolomo, iyengani mbo bikela bifungolomo loko. ¹³Loka mbo ye ono ndjaso yamo ibekolomo loka linde afowe ta bofindi bosiya; buto ango amoi ofowa libo aikakela likuwa ta eseke lo liengani li mbele ee Mungu. ¹⁴Loka mbo isienena fololo mbo Ngene iso abotomoko ta bofindi bo Bayuda, mbo Mose aitibekaka lousa la bakanga loka lo bofindi wamo. ¹⁵Iyenene fololo la loeto mbo kamba kanga asiya akotomowa ta bofono boya Melesisedeke, ¹⁶ye atoya kanga lotuto bikela la bekendeli beiti be bindo, la ongoma lotuto bofoka la liwawi likosi bobe. ¹⁷Kolaongoma akoosha libekomu lieke mbo: Oye kanga kolaomongo, lotuta bofono boya Melesisedeke. ¹⁸Lokambo boimo baka esomoko felo bo osila bekilomo loka lamo eokase bofoka la lokosa litina, ¹⁹loka mbo bikela eika'enganisa leka lomoi lolo, ongoma lotelo liso botema esieta bolola eosiloya, totoya ambe Mungu ta ndole eyamo. ²⁰Lisiya, lotomo ta lokoso loteno seleka. ²¹Beke bakomaka ba kanga felo bakosaka seleka: La ongoma yeke lotomo ta seleka eseke lomoi, eke ebekomu felo inde mbo: Ngene aolapa la aito kikolia lioi mbo: Owe ombe kanga momongo. ²²La ongoma Yesu aomba kanga ta liimeli lieti lilo. Bakanga ba felo bambaka likama loko; lingba lifekilaka bo mbo baiyumowaka. ²⁴Ongoma ye asiunda likuwa litomolomo la buto loka mbo ye atoumowa momongo. ²⁵Kola ongoma aluwilouwiso beke batoya felo inde la Mungu ta ndole inde, eke embe ye la liwawi limomongo mbo asombole loka libo. ²⁶Kanga bofi la bofono weke boengani liso, ye la eseke lotanu, ndoena yauli, la okosa bobe, ono aiti eseke lomoi la baito ba bobe la asiilomo likolo esika. ²⁷Ye akalengila mbo atomoise lisio la lisio felo loka lo bobe winde angene la ongoma mbisa loka lo bo baito, kanda ekelaka bakanga ifi'ifi felo. Ongoma eke asi'ila ye lokolo lioko loka lao. ²⁸Kolaongoma, ekela lokata bekota be kanga iya Mungu baito loka lobolelamu; ndjo liyi lililapomu liyeke likakelomo mbisa ekela lokata Wana, ono aengani loka looluka.

Chapter 8

¹Lobeko lo likama lotoya oya bekelomo: Tombe la kanda efi eya Mungu, angali ta boo bolome bo keka yee imbe ii bofoka bo lobola. ²Ye atowa likuwa liobota bofi boya Mungu ta eseke lotanu, ye ikabeisomo la Ngene inga la buto. ³Bekota betotina be kanga iya Mungu bambaka oenisa bafaefi la besombo, bofelo imbe la litina mbo onoko aoshe leka lomoi lo'oenisa. ⁴Lamba imbaka ta wenda, ani yeitimba bekota be kanga iya Mungu, kolaongoma bo ndjo batoenisa bafaefi oengana la bikela. ⁵Bamoi bato'omala lange, la befono la bolendela la biongo bi likolo, loka Mose ambaka obeisomo mbile ene ashwaka mbele ee Mungu: Akabeka mbo akeleke amo la weli otutana la kanda ene baenisaka ye ta longo. ⁶La kanikani akaosha likuwa lie limbe likolo ye ambe buto ono atoselaabo eseke lomoi la bolo, ono ambaka atoota la basaka ba loboloa. ⁷Kolaongoma, ta liokani li felofelo liitimba la bobbe yeimbaka la felo iofoya ii bale. ⁸Loka bo baoi babekelaka Ngene akabeka ta Isalaele: Enaka, basoyo batoya Ngene akabeka, elo lotowa la mbele ee Isalaele la mbele ee Yadai liokani likani kani. ⁹Liiti kee liokani lokelaka la baise bibo, la lisiyo lie loto'osha la bao bofelo lotomoise bo ta boki bo Egipito, bofelo yeikaisama ta liokani liange langa aleko loiti la yeme ibo, ikabeka Ngene. ¹⁰Enakai liokani lie lotokela la mbele ee Isalaele, mbisa ii basiyo bee, ekabeka Ngene: Loto'ota bikela ta belimo bibo, la lotosona ta betema bibo, la lotomba Mungu ibo; la batomba baito bange. ¹¹Anga amoi aitoekisa buto linde, la yeimbomba buto lange, aitobeka luwaka Ngene! La kaaka batotina bamboluwekei, la bana la baito bato'oloambe bo; ¹²bo felo lotomesola bobbe wibo, la loitoanya ale bebe bibo. ¹³Akabeka: Liokani likanikani, akabekela liokani likakani, ko'alaa, la, yeiti ye ii ko'alaa, ye itoya, la ye imbe tina la loseselo.

Chapter 9

¹Liokani li felofelo limbaka aleko latoshosha tandole e mbele Mungu, la eseke lotanu lonyele. ²Mbele e Mungu ekashomo. la ta etenya lo aiteni, lokatomo mbo Eseke lotanu, lombaka la mesa, etelelo lo tala, la boila botomoko. ³Mbisa i tulu e baele, imbaka la etenya lo mbele Mungu likatomo ko mbo " elela lotanu lotanu", ⁴Imbaka la efetshelo lo tosandu la sanduku e limeli elingelomoko la mbela, la elo munga imbaka la bonyongo bo mbela, la mana, itumbo iy'Alona ye itomoisaka litunda, la bisonelo bi liokani. ⁵Likolo li sanduku e liokani imbaka la bakeloba ba talaa be baufaka ekomanyelo. Yeitakamba koni mbile eobeka itotina ye imbe likolo ⁶Koalaongoma, ye mbeko ifomoko la bakanga baya Mungu be batokela likuwa mbile etotina ta litenya li felofelo li mbele Mungu; ⁷La tabotuku bobaele kanga efi eya Mungu atoota mala emoi ta mwaka, aiyotile ango loka lotola ngelo i lifaefi linde angene la libaito basiya. ⁸Bolimo botanu alaenisa onga mbo ndole elela lobotanu koeta le loitakafungolomo, ani mbele Mungu efelofelo ekombe. ⁹IMbe bolendela bo mbile ene embeesu ene etokesa esu bafaefi la nama iyofetchomo. ¹⁰Loka imbe angombeko bieka biola la biomwa la bisoeli bi kanda la kanda, yamo ndjo bikela bi bindo bibekomoko ta mbile ene engani. ¹¹Kolaongoma, Kilisito ayaka kee kanga efi eya Mungu ene elo, akalela esongamelo loya Mungu le lofi la le lolo ene eishomu la boo bo buto, yeiti leka ta bieka biye bikakelomo. ¹²La akaota mala emoi ta elela le lombe botanu, inga loka lo ngelo i mbuli la i wana a bokoko, ndjo la ngelo inde angene, kolaongoma esukoanya liondolomu li layalaya. ¹³Yomba mbo ngelo i mbuli la i ngombe i belome ikotchowa tayeke yeiti ilo, ikosoya bobo bo lokomba. ¹⁴Mala yanga ngelo iya Kilisito ndai la ndole ee bolimo bo layalaya yekofa bafaefi ee angane ndoena likoii ambe Mungu, ekosoya liwawi liso la bakuwa ba lingba, mbo tokuwele Mungu a liwawi. ¹⁵Kolaongoma ambe bobekeli bo liokani liyayi, mbo lingba lifoesa liendolomu ta be okatomoi lioi mbo ba anye botiko bo layalaya we afaka bo lisaka. Oka mbo liokani, imbe la litina kee lingba liya ono akakela la itolembelomo. ¹⁷Okamolomoi, kolaongoma loitosangolomo la lingba, oka yeiti la bofoka ango bomoi kee ono akawa. ¹⁸Tene loka loingi ambe la ngelo kanda emoi la liokani li felofelo lie liutoomoko. ¹⁹Mose, mbisa iobeka felo ii baito batotina toshosha totina to bikela ikaosa ngelo ii wana ngombe la ba mbuli, la baye, la fuu ii bekoko ye ikaotomo lange a loneno, akamiyaka likolo li lokobese la likolo li baito batotina atobeka: ²⁰Yeke imbe ngelo ii liokani ye Mungu akafa ishoshu loka lino. ²¹Ye akamemiaka ngelo ta mbele Mungu la ta bibongo bitotina biosimola Mungu. ²²La tinatina la batotina, mbisa ekela, ikatanisomo la ngelo, la ngelo ikaeta, loka lo limesilomu li bobo. ²³Imbaka aleko la litina, loka befono be bieka biinoise ta lobola bitotanisomo ta woo bofono, kee bieka bi likolo bio angene..... ²⁴Loka Masiya aitiota ataniselo bokelomu ba boo bo buto, otutela momoongo, kolaongoma akoota ta lobola lamo, mbo baimoileesu felo ii baiso baya Mungu. ²⁵La yeiti mbo afe lifaefi ee angene mala ii bule akaota kee bokota oba kanga kila mwaka ta elela lotanu la ngelo ii beenda. ²⁶Kanda esiya, iyengani mbo a anye bemusi mala ii bule tee kota liako li wenda, kolaongoma kanikani ta liko li wenda atosilisa mala emoi bobo la ndole ee lifaefi linde. ²⁷Kolaongoma akaisa bee baito mbo bangbe mala emoi, iongalisa lisambisomu litoya. ²⁸Loyo loya Masiya akamba mala emoi mbo atole bebe, be baito batotina, akaenena ndoena bobo mala ee baele ta beke batooka ofelo bo liuwi libo.

Chapter 10

¹Kolaongoma, ekela, lieke lombaka bolendela bo mbeko ye itoya, la yeiti lienisomu li wewe li mbeko, yeiyengani omba baano bamoi beke batofa kila lisiyo ta kila muaka, litotola bakuwi ta lopemo. ²Mbile esiya baikatikaka oesa baano, loka mbo beke bakakela elo likuwa, bakatanisomo mala emoi, baimbo mba ale la liluwi li botema ta bobo wibo? ³Ndjo baenyeli ba bobo baenyelisomoko kila mwaka ta bo, bafaefi; ⁴loka ngelo ii nama la mbuli ndofoya bobo. ⁵Kolaongoma, lotaka Kilisito ta wnda, akabeka mbo: oikalanga lifaefi lamba liano, ndjo okele bindo; oikalanga mbeko lamba baano loka lo bobo. ⁷La lokabeka mbo: Tene, lotoya (ta lokasa lo buku loka lange) loka loowa, ooh Mungu lisangi liao. ⁸Mbisa ii yo beka mbo: Oilangaka lifaefi lamba liano, lamba mbeka, lamba lifaefi loka lo bobo (yeke itokelomo otutana la ekela), ⁹akabeka lisiya mbo: Tene, lotoyaa loka lookela lisangi liao. Aoseisa leka lo felo loka lookela lo baele. ¹⁰Ta weli bowo lisangi ndjo tombe la litanisomu, ta liano lii bindo biya Yesu Kilisito, mala emoi ta itotina. ¹¹La kanga itotina atokela kila lisiyo likuwa la atofa mbile etotina koo bo baano, yeke yeitofoya bebe, ¹²ye, mbisa iyofa liano limoi loka lo bebe aongala se wewe ta boo bolome boya Mungu; ¹³atoumbakela ke mbo baiyani binde bangala eskala ii bakola binde. ¹⁴Loka lo liano limoi, aotolomo ta lipemi omongo bek bakatanisomo. ¹⁵Alo ndjo Bolimo Botanu atoenise'su; mbisa iyobeka mbo: ¹⁶Tene liokani lieke lotokela libo, mbisa iibo basiyo, Ngene akabeka: Ta bolimo wibo, la akabeka aleko mbo: ¹⁷Loitoenyelisa ale bobo wibo. ¹⁸Ndjo, oko embe limesilomo li bobo, yeiti ale ango la liano li bobo. ¹⁹La, banduku, loka tombe, ta ndole ii ngelo iya Yesu lioti liloo ta esondjamelo. ²⁰Ta ndole ee ndole ee kanikani la ee liwawi, ene akakel loka liso oetela tulu, ilangi obeka mbo, ii bindo binde, ²¹la tombe la kanga efi ono akatomo ta mbele eya Mungu, ²²tokei tina linde la botema bolo, ta liwwalisomu li liimeli, botema weke bokaotanisomo ta baenyeli babe, la ebinde bie bikaoscolomo la baye batanu. ²³toundeke la bofoka likuwa li lilendelu liso, loka ono akawa lilakomu aengani. ²⁴Tomoilanei bamoi ta basiya, loka lokese'su ta losamo la bakuwa balo. ²⁵Toitikakai esondjamelo liso, kee ani embe asili ee bamoi; ndjo tofanei bofoka esu angene, la yamo loka otoenai mbo basiyo baomba tina. ²⁶Loka, yomba mbo totowa bobo mbisa iyoluwa bolo, yeimbomba'ale la limesilomu li bobo, ²⁷ndjo loumbakelo bofoka li lisambisomu la imbe ifi yeke imbofecha baito ba liyeye. ²⁸Ono atoluwa ekela loya Mose atongba ndoena ngandi, ta baoi ba baeni baele la mba basaso; ²⁹eni kanda ee likuchi lotofomo ta ambe ono atomatekela Wana aya Mungu, ono aitoluwa ngelo ii liokani, ta yeke atanisomoko, la atomoko bolimo bo ngbengbele? ³⁰Loka toluwi on akabeka mbo: Ambei litomboki, ambei litenonu! La lisiya: Ngene ambosambisaka baito binde. ³¹Imbe lobeko lo tale okpesa ta basiyo baya Mungu a liwawi. ³²Enyelakai ta basiyo ba felo'felo, mbisa iyoenisomo la weli, onanei etumba lofi katikati ii bemusi, ³³Ta imoi, oka.....ta soni ifi la bemusi, la isiya, ambe be lingali likambaka aleko ongoma. ³⁴Kolaongoma, okambakai la ngandi loka lo bakandomu, la oimilakai la liomali lifoyomu li biogo bino loka oluwii mbo ombeila biongo bilo bie bitoumowa. ³⁵Ndotikai lilendelu lino yeke iundamani la lilipomu lifi. ³⁶Loka ombei la yeme ii bofilili, loka mbisa iyoenganisa lisangi liya Mungu, otoshai yeke ika lakelomo lino. ³⁷La mbisa ii mbile eke; ono atoya amboyaka, aitoumowa. ³⁸La boyengani wange atouwa la liimeli; ndjo, yomba mbo atobinowa la mbisa, botema wange boitoomala linde. ³⁹Esu, toiti ta beke batobinowa la mbisa loka basesele, ndjo ta beke bambe la liimeli loka loumoisa betema bibo.

Chapter 11

¹Liimeli imbe limesilomu li bieka bie tombe la lilendelu, lienisomu li yeke lieitoenena. ²Loka loomba lamo, batoolo babekolomo la weli. ³Ta ndole ee liimeli ndjo totoluwa kembo wenda bokelomo la lioi liya Mungu, la oluwa kembo yeke totena yeikakelomo ta bieka bie itoenena. ⁴Ta ndole ee liimeli Abele akaesa ambe Mungu liano lilo koeta liya Kaina, la ta ndole amo akabekomo mbo ambe boengani, Mungu akaimila baano binde; ⁵Ta ndole ee liimeli Enoke ailomoko likolo loka aiyenaka lingba, aukaennena anga loka Mungu akaila ye; la felo ii liilomu linde likolo, akaoshaka libekomu lieke limbaka lilo ambe Mungu. ⁶Ta boeno bo liimeli, toiyengani oomalisa Mungu; loka iyengani la ono atomba tina la Mungu aimile mbo Mungu ambe, la ambe bolipi ba bee batolinga ye. ⁷Ta ndole ee liimeli Nowa akabeisomo la Mungumbeko yeke yeikaenena, la akamba la bowa la yamo, la akashwa lisuwa loka louwisa bofindi winde; ta ndole amo akasaluwisa wenda la akamba ta bondanda bo liengani ta ndole ee liimeli. ⁸Ta ndole ee liimeli Abalayama, mbile ee litomu linde, akalitisa la akaka ta eseke leke aenganaka oosha kee bondanda, la akaka oto koluwa elo atoka. ⁹Ta ndole ee liimeli akaenganaka ongala ta boki bo lilakomu kee ta nyele ii beenda, akangala ta limbau, la Isala Yakobo baoshi libo lilakomu limoi. ¹⁰Loka akaumbakela boki wek bombe la lishomi li bofoka, Mungu ye angene ambe boshwei. ¹¹Ta ndole ee liimeli Sala engene, imbe ani ambaka botoolo, akabota bofindi, loka aimilaka la wewe ta ono awaka lisangi. ¹²Kola ongoma, ta ndole ee buto amoi ono akaomba la inunu ta lokomba, bofindi bobule bo'otomo kee tolonge lobola, kee bochanga bo libande lifi ene toiyengani lotango. ¹³Ta ndole ee liimeli batotina baongba, oto anga oosha bieka biekebilakomoko; ndjo baene anga la bakafa kakalibo ta esika, oluwa kembo bambaka beenda la baeti eke ta nyele. ¹⁴Beke batobeka ani batoenisa kembo batoluka ekende lomoi. ¹⁵Yomba mbo baoshe yo ta liwawi yeke elo ekafoawa bo, bakalingowa la mbile iyobinowa. ¹⁶Ndjo kanikani, batomba la yeme le lolo, ilangi obeka mbo yeke ii likolo. Kolaongoma Mungu aiti la soni otomo Mungu ibo, loka aokomanyela bo boki bomoi. ¹⁷Ta ndole ee liimeli Abalayama akaesa Isaka, mbile etomoko ye ta lipimomu, la akakesa wana ko'amoi inde, ye ono aoshaka bilakomo, ¹⁸ta ambe ono ibekomoko mbo: Ambe Isaka itomba la bofindi bomoi. ¹⁹Akaenyelisa kembo Mungu a bofoka, bo fufukisa imbe ende bangbei; loka loufo bo la lifufukomu limoi. ²⁰Ta ndole ee liimeli Isaka akauchela Yakobo la Esau, loka lombeko itoya mbisa. ²¹Ta ndole ee liimeli Yakobo akangba ani akaosila ouchela bana baya Yosefa, la akatukumela ye ta esoko ii itumbu inde. ²²Ta ndole ee liimeli Yosefa aongba ani akaosila osona litomoi li bana ba Isalaele, la akafa ttoshosha ta litinali touna chwinde. ²³Ta ndole ee liimeli Mose ta libotomu linde akaisomo tengai isaso la baise binde, loka baenaka mbo wana ambaka boolo, la baikamba la bowa loka lo'ishosha iya bokota. ²⁴Ta ndole ee liimeli mbile Mose akakomaka buto akafeka otomo wana oya wana botaali aya Falu, ²⁵akasama mbo aene bomusi la baito baya Mungu la kembo ambe ta mbile ee liomali li bobe, ²⁶akaena soni ifi iya Kilisito kee lioshi lifi koeta biengo bi loketi bi Egipito, loka akamoilaka baiso binde ta lilipomu. ²⁷Ta ndole ee liimeli bafowaka ta Egipio, oto komba la bowa ta lisomi liya bokota; loka batikalaka ongoma, loka loena ono aitoenena. ²⁸Ta ndole ee liimeli akawaka Elambo lo lieti ta liutomu li ngele, loka boiti aiyyundaka toboti ta felo to Baisalaele. ²⁹Ta ndole ee liimeli bakaleka libande linenu kee eseke lo'omeli, ta mbile ba Egipito batutaka bo, bakamelomo batotina ta baye. ³⁰Ta ndole ee liimeli bitutu bi Yeliko bikapkase, mbile batimbaka mala bosambale. ³¹Ta ndole ee liimeli Laaba bataali bo ndumba aikangba la baiti, loka anyangelaka batomomu la lilo. ³²La lobeke lisiya ingi? Loka loiti la mbile loka loobekela Gibeona, Balaka, Samasona, Yefeta, la Dawidi, la Samwele, la benagoli, ³³ba, ta ndole ee liimeli babunaka bekota, bakakla liengani, bakaosha basangi, bakakanda benoko be nama. ³⁴Bakatiamisa bofoka bo imbe, bakaowa ta lowelo lo kembe, bakauwa ta biale bibo, bakamba baito bofoka bo bitumba, bakakimbisa basilikani ba beenda. ³⁵Bataali bakapata lifufukomu ta libga libo, basiya bakakesomo ta eseke lo bemusi, la baikaimila anga ale lofungolomo, loka baoshe lifufukomu lilo; ³⁶basiya bakaosha fimbo la loenemo bule, benyololo la ndiki; ³⁷bakauma bo bambuki, bakaetenomo, bakakandomo, bakangba la bopanga, la akaetaeta, oka ene, obinowa ene, la abati tulu ii kombaka ii bokoko la kombaka ii mbuli, baiti la leka, batoena wale, baakisomo wale, ³⁸ba, wenda boikambaka boolo, bakaeta eta ta liombe le ta fongo, ta bayala la basko ba nyele. ³⁹Itotina yo, kota liimeli taye bakabekelomo, mbo baikaosha ye ii lakomoko libo, ⁴⁰Mungu akakomwela bo leka lolo, baikomaka ta lipemi ko ani esu toiti.

Chapter 12

¹Tombe loko, lokambo tolingilomu la ekende lo bōse bolilendelu, totokusa belito betotina, la loufomo la weli, la omba la bofilili ta likuwa la tombe folele, ²tomoile la weli Yesu, bokota la bandisi bo liimeli, ndai, la loeno liomali lie litikelomoko ye, la oka wale ta lieka, la soni ifi, la akangalase ta boo bolome ta kiti eya Mungu. ³Litina, liyamo, ono akatola bobe bo baito be baemalaka ta ngambo esiya ee baito babe, la mbo oitikakai leka, liwawi liotungisama. ⁴Oikambaka angō oemala kota ngelo, la olanga lolongo bobe. ⁵La enu oilendjakai inangoli yeke lobeiseke'nu kee bana: Wana ange, oitefolaka likutchi liya Ngene, oibungisaka liomali loka mbo oitobinoela ye; ⁶loka mbo Ngene atokutcha ono asami, la atouma ye la itumbo mbo baito batotina beke baluwaka mbo bambaka bana. ⁷Oibangakai likutchi: Lokambo bana baya Mungu batoele'nu bate; lambo oni wana afa aitoumaka ye? ⁸Yomba mbo oiyani likutchi kee bana batotina binde, kolaongoma baiti bana binde, laongoma imbe bana ba loteli. ⁹Ongoma, loka mbo baise ta bindo baumeke'su, la mbo tolitise bo, angō tombe ende la sheliya elikama la totosuluwa felo ii baise ta bolimo, loka toanye liuwisi? ¹⁰Baise biso akakutcheke'su ta basiyo bakikelike, la ani imbe bolo, la ononga Mungu iso atokutche'su loka lo bolo wiso, loka tombe batanu. ¹¹Imbe bolo mbo liumomu litotina limbe la litina li ngandi, inga liomali; la itomba kanikani ta beke bakuelaka la yuma ilo ii liengani. ¹²Bao bino bambeke la bofoka la baluwi bino baolewa; ¹³la tutakai batindi bin ndole ee boo bolome, la mbo ye ikaobuneya layeitouwa, la kanikani itokandomo. ¹⁴Lukaka kimia la baito batotina, la lotaniso, angō buto amoi aimbo ena Ngene. ¹⁵Tchungaka ta yeke itofekomo ta ngbengbele eya Mungu; la ndoena boili bomoi bo likase, otindjomo la lokuso, yeimbo bota la liyeye, la mbo babule baimbo tomo. ¹⁶La ono aiti angō la bolefe, la ono ailuwi kee Esau, ono atchambisaka bo boli winde. ¹⁷Oluwi mbo, ta kanikani, oto'anya liutcholomu lie likusomoko, angō ani embaka ye la yeme la bileli; lokambo likikowi linde lieti la litina. ¹⁸La enu oitokomai tina la longo loka lo'ouwana lalo la yeke ikaanyamana la yeke imbe, tinga angō loka lo bōse, tinga angō loka lo lilima, tinga angō loka lo lofofo, ¹⁹la tinga angō lioi li fanda, la tinga angō la liyeye li baoi, ta yeke baokaka la balengilaka la baikaanda bo angō lisiya, ²⁰baitotndela lie libeki: Angō mbo nama emoi eyuwanaka la longo, etoitomo. ²¹La lobeko lombaka matata ta ani ebekaka Mose mbo: Lombe la bowa la itotina la lobilimo! ²²La enu be okashushamai tina la longo lo siona, ta boki boya Mungu a liwawi, ta Yelusaleme ii likolo, Bamiliade batokela bonio bo bekitomo, ²³lisongamami ta bakitomo ba felofelo osonisomo ta libola, bosambisi boya Mungu bototina, la blimo be liengani bekaya ta litaanisomu, ²⁴Yesu bo bakeli baliokani likanikani; la louto ngelo ii lioi libo eke, Abele. ²⁵Tchungakai la ofeka ono atobeka; loka mbo yeimbo fekilombo la bee batofeka o'oka ono atobeka baoi batokesa likolo li nyele, yanga itofekilomo liso; la toobinoela ono atobeka likolo li lbola, ²⁶loka lo limiki linde likaemala ta nyele, la kanikani ndai akakela lie lilakomu: Bala emoi lisiya loka emala inga angō la nyele, la ta lobola. ²⁷Bee baoi: Mala emoi lisiya, oenisa lie litekanisi libibongo bie bioemala, la okela ongoma ta mbile emoi, okela biengo bimbokpase la mangu. ²⁸Loka lo ongoma, akaanya bokota we baitopka, eenisaka weli wiso ambe Mungu esondjamelo lomoi lotanu, la lilitisomu la bowa, ²⁹loka mbo Mungu iso ambe ye itofetcha.

Chapter 13

¹Umowakai ta losamo lo banduku. ²Oilendjakai onyangela beenda; loka okaokela ongoma otonyangela bakitomo ko ndoluwa. ³Enyelakai bakandomu kee aleko enu ombakai bakandomu ta bonyololo, la bee ba bemusi, kee enu aleko ta lokomba. ⁴Tikaka mbo libala liutchomo la baito batotina la litamba li boali la bolome limbe la botanu, loka Mungu atosambisa baito ba bofele la bee ba nyongo. ⁵Oitikalakai ta losamo lo falanga; omalakai la ye ombei la yo; loka Mungu eeangane aobeka mbo: Loimbo tikokowe ale la loimbotowe se. ⁶Kola lilendelu esu kobeka mbo: Ngene ambe bosungi wange, loito banga leka; buto kokelei ingi? ⁷Enyelakai bofelo bo batolioso bino bee batobeise'nu baoi baya Mungu; tutakai kanda ibo la lingba libo, la liimeli libo. ⁸Yesu Kilisito ambe koongoma la boni, elengo, la layalaya ⁹Oitikalakai oekisa befono la befono loka loofowa ta ndole, imbe bolo botema wiso bombe la bofoka loka lo ngbengbele eya Mungu, ndjo yeiti loka lo befono bo bieka. Baito batolitisa befono biamo baitoosha leka ango lomo. ¹⁰Tombe la mbele ene bakuwi batokela likuwa ta mbele eya Mungu baiti la ishosha iola bieka. ¹¹Komba ii nama yeke ngelo ibo itolomoko felo ii kanga efi ta eseke lotanu loka lo bobbe, ifetchomoko lousa lo likula. ¹²Loka loongoma Yesu aleko, atanisaka baito la ngelo inde angene, la bemusi lousa lo boinda. ¹³Totomowekei bofelo booka ambe ye, lousa lo likula, totole aleko soni ifi bofelo winde ¹⁴Loka esu toiti ale la boki bongala eni sekala, kolaongoma toto linga we botoya lambisa. ¹⁵Linde, ofa ndoena fié ambe Mungu lifaefi li beele, kolaongoma touna tobikpekpebu bitosimola lina linde. ¹⁶La ndolendjai bolo, la yaï, loka la bo bafaefi bo ndjo Mungu koomala. ¹⁷Litisakai batolioso bino, la kuwelakai likomi libo la lilitisa loka batolambaka loka lo bawawi bino, imbe ongoma loka bakele la liomali, la tinga la bileli loka yeitomba boolo ta litina lino. ¹⁸Sombolakai ofelo wiso, loka totoenyela owanya baenyeli balo tokelé mbeko itotina la loluwo lokendiso. ¹⁹Lo lengila lino yeke iyeti itotina, loka loye mangu ambenu. ²⁰Tikaka mbo mbo Mungu a yaï ono aka foya e ta bangbei bokuki bofi bo bekoko, tandole e ngelo i liokani li layalaya, Ngene iso Yesu, ²¹Atosele'nu la bofoka ta mbeko itotina ilo ofelo boenganisa yeme inde mbo okele ambe ye ye iyangani tandole eya Yesu Kilisito, ambe ye talaa e layalaya ongoma. ²²Lolengila lino, banduku bange, mbo otendelei be baoi ba bofoka, loka losonelenu ango iniyo. ²³Luwakai mbo nduku ino ako Timoté afoe kanikani ta bonyololo lotoya linde eseke lomo oya ene'nu. ²⁴FAkai batolioso batotina samo, la etanda lototina. banduku ba Italiya baofenu samo. ²⁵Tikaka ngbengbele embe lino atotina! ongoma!

1 Peter

Chapter 1

¹Petelo, botomomu boya Yesu Kilisito, ta baito basia, ba meyani ta Poto, ta Galatia, ta Kandokia, la ta Asia, la ta Betania. ²Bee bakaosomo la kanda eoluwa mbeko felo ambe Mungu Afa, la litanusomu li bolimo, eoka bombe la lilitesi, bambe ta litomu la ngelo iya Yesu Kilisito: ngbngbele la kimia imbe lino imbule! ³Ouchela Mungu, Afa aya Ngene Yesu kilisito, ono, ta ngandi iya Mungu, b esu toteke botema, ta lofufuko loya Yesu Kilisito kati i-bangba, ⁴ta botiko we bombe boiti la kanyaka, la loseiso, la yeiti iyo binowa, yeke lo seoliowe ta lobola, ⁵ambo we, la bofoka boya Mungu, otochungomo la limeli loka toto uwisomo mbile etunga! ⁶La yeke itokela liomali liao, imbee kanikani, loka ombe la bowa ta mbile ekikelike la ndembe kanda la kanda, ⁷ta tunga lao elipimomu li limeli liao, ibolo bolikama ke olo bo baye, (weke kanikani bo'opimomo la imbe), bombe la lioshi li okumisa Mungu, la tala la lokuku, mbile Yesu Kilisito atoenena, ⁸ono akalange'enu kondoenena, la ono okaimilaë ani oiye niye, otombai la liomali liaiti la tunga la tala, ⁹loka ombei la likueli ta bawawi bino loka lo loketi li limeli liao. ¹⁰Batondoli, bee batondolaka la loundo ngengele ene etikaleleke'nu, batowa ta limili lioko litina li liluki libo la li lobeisomo libo, ¹¹basami loiyolo ndjaso i-felo la tokesa chue tombaka la Bolimo bo Kilisito we bombaka ambebo, la loluko la felo bemusi be Kilisito la tala ye bambo tutaka. ¹²Bambaka likolo loka yeitimba ango loka libo angene, la lkoa lino, bee bambaka baani bayo ndjaso, yeke bakeise'nu kanikani yeke onangolakai ta Bolimo Botanu ofawa ta bose, la ta yeke bekei tomo baomalaka la limoili libo. ¹³Loka lo yamo, kandakai boliki ta baenyeli bino, ta loubakelo, ono ambe la lienyele loka lo ngbengbele, etokomele'enu oko embo enenaka Yesu Kilisito. ¹⁴Kee bana ba lilitisi, oimilakai mbo bo ngaaneli wino botute bongaeli bo felo. ¹⁵La, loka ono akatoe ambe botanu ta boyaeli, ani iyandikomu: ¹⁶Mbakai botanu, loka ei lombe botanu. ¹⁷La okaotai kee Afa ono atosambisaka ta kanda e-bakuwa ba kila buto, ndoena lioki li buto ango amoi, kendakai la bowa ta mbile ee libungi lino, ¹⁸luwakai mbo yaiti la biongo bieke bi bebaka, la ta bakute ao la wolo, yeke ooshakai ta baenyeli abe ba louwo bee betikolomo la baise bino, ¹⁹la ta ngelo itanu iya Kilisito, kee i-bokoko we boiti la elema la litono ango, ²⁰bakelomo felo i-loandjo bo wenda, la aenisomo ta tunga i-mbile, loka lino, ²¹owe la ndai ombei la lienyele ambe Mungu, ono ato fufukisa ba ngbei la ye

akafae talaa, ta kanda mbo limeli liao laloenyelelo lao longale likolo liya Mungu.²²Eka soolomo betma bino ta lobago lo wewe loka lo'osha losamo lo bofoka lo wewe, samanakai likama bamoi ta basia, ta botema bototina,²³loka ooshei liuwi, lieti ta lobeku lo kanyaka, la lombeku loimbo kanyokomo, ta lioi li liwawi la iyombakelomu la Mungu.²⁴Loka boniyo betotina bombe kee tosasandu, la talaa inde kee felele itosasandu. Liwa likasioma, la felele kokpase; ²⁵La lioi liya Ngene ngala layalaya. La lio lioi imbe lio babekeleke'enu ta liekesi.

Chapter 2

¹Kusakai bobe botoina la weli bobe, la lolanga la lonangolo la lotangano, ²ngalakai ke bana bakabotomo kanikani, la yeme i-balomi ba wewe ba bolimo, la ongoma kondakai ta louwo, ³Kola wewe osilai olembela mbo Ngene ambe bolo. ⁴Yokoi ambe ye, litale li liwawi likakusomo la baito, kola ongoma liochakolomo la lisimilomo felo iya Mungu; ⁵la enu angene, kee batale ba liwawi, chuakai mbele e-bolimo, otombai bekumi, ta tunfga tofeano ba bolimo, i-similomo ambe Mungu la Yesu Kilisito. ⁶Loka abeke ta tosiyo: Moila, lotota ta Siona litale li bochue ta liko, lichakolomu, laye ono atoimila yamo aitongba la soni ango iniyo. ⁷Kola ongoma lokuku la molombe loka lino baimili. Loka, ongoma loka bibo bambe batoimila, litale lika kusomoko lisiemalisomo eosila omba buto atunga, la litale li bakoteli; ⁸Batokpase ta okosa omila lioi, kola ongoma ndjo ika komango loka libo. ⁹Loka enu ombei bofindi weke bokachakolomo, batondoli ba bokota, bofindi botanu, baito baito bakachakolomo loka babeise la weli ta ono akatenu loka lofoyenu ta wenda loka lo tataloa linde lieneni, ¹⁰la felo okambai baito la kaanikani ombai baito baya Mungu, oikaoshakai ngandi, ta kanikani ofochai ngandi. ¹¹Bosamomu, losenbole'enu, kee akendi la beenda eke ta nyele, kilakai yeme ibe i-bindo, yeme yamo itonanisa botema. ¹²Mbakai la beyaeli kati i-bapakano, la loaso lotomolaka bo kelao ombei baito babe, eke e-toenena bo bakuwa bino halo, batofa Mungu lokuku, ta basiyo beke etoyae oya moila bo. ¹³Litisaka mbeko itotina i-baito, loka loya Ngene, kola bokota betotina ye ikasieta itotina ikaotomo la baito, kee bokota ono, ¹⁴kola bekota bie bekikelike beke bakatomo linde loka lofa likuchi ta baito babe kola ongoma loka lo'omala bakuwa ba baito halo. ¹⁵Loka lao yeme iya Mungu imbe bo eke etowenu bakuwa baangani, kelisakai baito batobekabeka la bee baiti la weli aii, ¹⁶ombakai la loluwo ta loluwo ke bolio bo ndjaso ye yeiti ibe kola ongoma tombe betumwa beya Mungu. ¹⁷Litisakai batotina; samakai banduku; bangakai Mungu; litisakai bokota. ¹⁸Bokowa, litisakai banduku bino la lobango, lototina yeiti kobo bolo kola botanu bototina la tale i-bofoka. ¹⁹Imbe la ngbengbele okanda botema ta biale bee bakaena eke embe Mungu ta baenyeli bino. ²⁰La ongo, ini tala imbe iyolonga beuwisi bebe loka losha bachuanilo? La okaolonga lo chucho bemusi ta mbile otowa ye imbe ilo, imbe ngbengbele felo iya Mungu. ²¹Kola yamo yoko okatomoi loka mbo Kilisito aka okaka wale loka lino, akatikele'esu ndole loka mbo totute bietelo, ²²ye aikakelaka bobe ango bomoi, lolanga ango lomoi ye iyoshamani ta bonoko winde taye aika osha i-wiba; akamolomo aikainoisaka, akaoka wale nde aika'enda buto, la aikawa buto bobe, la akatika ambe ono atosambisaka la wewe; ²⁴ye ono akatola engene bobe wiso ta bindo binde ta isandu, loka mbo tongbe ta bobe touwe la liengani; la ndole ee bafoa binde ndjo toka uwisomo. ²⁵La okambakai ke bekoko biee beikambaka ;aeselomi. Ndjo kanikani ombai beke bakabinowa ambe bokukila bochungi bo belimo bino.

Chapter 3

¹Bataali, enu aleko litisakai balome bino, loka yomba mbo amoi ailitisi baoi akoanya baoi la bakuwa baya boali inde. ²Bakafoena bongaeli bo liuwi lilo. ³Bafeko bino baimbaka kee bo mbela lousa kee belowa be sowe, kee baina baliesa mbela la tulu ye ibataka bo. ⁴Ongoma bofeko wino babeke ta betema befeko bo baito babe la bolimo bo eyai, we boloketi lofi felo iya Mungu. ⁵Kola ongoma mala emoi bataali balendoloko Mungu, balitisake balome bibo. ⁶Kee Sala, ono alitisaka Abalayama la akata ye mbo ngene inde, la keka bolo, la ndoena bowa anga bomoi. ⁷Botolome, enisaka ta fangi aoo liluwi ta libekani liya baali bino, kee baito ba belembu, ilakabo likolo, kee felo, omba ta etalala, lino ta ngbengbele e liwawi. Imbeke ongoma loka mbo leka anga lomoi loimbaka likulia ta basomboli bino. ⁸Ongoma mbakai batotina la liomali limoi la lienyele limoi, la losamo loya Ngene, la ngandi, la lisuluwi. ⁹Oinoisakai bobo ta bobo, kee limoli ta limoli, utchakai la efinde, loka ongoma ende ekatomo'enu lioi, mbo oanyei liutchomu. ¹⁰yomba mbo amoi asami liwawi, la loeno lisiyo lilo akomanyeke lolame linde la bebo. La bekpekepebu binde la lolanga. ¹¹La ambeke esika la bobo la akele bolo. La aluke eyai la lotuto; ¹²Loka baiso baya Ngene bambe ambe be balo. La batoi batolaila basomboli bibo. La bombo boya Ngene, baiyani la bee batokela bobo. ¹³La ato okisa bo wale, beke bato iyana la bolo? ¹⁴Kola ongoma yomba mbo akafoanya bemusi oka lobola, owe komba la liomali. Aimbaka libo la bowa, la baenyeli ta botchwe. ¹⁵Ongoma athomoko ta betema ambe yesu Kilisito. Mbakai kila lisio la bamutoli, la bolembu la lilitesi, felo buto la buto ono atolengila. ¹⁶La mbakai la liluwi, oka mbo, oka owe ange akabeka lolanga kee ombaka bowei bo bobo beke basonaka bakuwa bao ambe Kilisito balikomo la limwaali. ¹⁷Iengani la bomusi, la liengani liya Mungu la okela bolo kee lokelo bobo. ¹⁸Kilisito aleko aokisomo wale mala emoi loka lo bobo, ye ambe bolo aiteni iibalo, loka mbo aese'su ambe Mungu. Aitomoko ta lokomba, ongoma akamba la liwawi ta Bolimo. ¹⁹Ta yeke aleko akaka akanangola ta belimo be bonyololo. ²⁰Mbile esiya ambaka la booko, yomba mbo ilili kee botema bosa boya Mungu bakaomba bosa, ta basiyo baya Nowa, mbile eswaka ye lisuwa, ta le loketi lo baito lombaka loke, anga baito libwa, bauwaka la fela. ²¹Bo baye bo bambaka bolendela bo lilufi, baitofoya bobo ta bindo, ongoma liokani li liluwi lilo ambe Mungu, la kanikani ofouwai enu aleko, ta lifufuki liya Yesu Kilisito, ²²ye imbe ta boo bolome boya Mungu, ko ekaka ye ta lobola, la mbo bekitomo, la bekota, bekota be befoka, ba litisaka ye.

Chapter 4

¹Kolaongoma, Kilisito aokaka bomusi ta bindo, enu aleko, mbakai aleko ta lienyeli liamo. Lokambo ono akaanya bomusi ta bindo aosilisana la bobbe, ²mbo auwe inga ale la bakuwa kee buto, kolaongoma kee yema iya Mungu, tambile ene etikali mbo auwe ta bindo. ³Bofelo bo mbile ekafoeta ekelaka bo bofono bo bapakano, okenda ta liseisomu la tchweme tobe, lilewi la lolo lo bieka, la lomwo, la befono bebe beoita baito. ⁴Lisiya baka'anyo bo oitokenda libo ta likendi li belefe bo bakandongo we. ⁵Kola ongoma batobeisa bakuwa bibo ta ono ambe tina osambisa ba liwawi. ⁶Okaka mboli ilo ibekomoko ta bangbei, loka mbo mbisa iosambisomo kee baito ta lokomba, bakuwa otutana la Mungu ta bolimo. ⁷Losilo lombeko itotina lombe tina. Mbaka la liluani la lilatemi ta basomboli. ⁸Felo ii itotina, mbakai bamoi ta basiya losamo lolo, loka mbo losamo lotoufa likama li bebe. ⁹Kelakai likuwa liotukumaela beenda bamoi ta basiya, ndoena loimo'imo. ¹⁰Kee bameyanisi balo ba ngbengbele eya Mungu, la buto la buto ambe la likuwa li buto linde la lifaefi lie lika'anya ye. ¹¹Yomba mbo buto amoi akaobeka, imbe kee boeki bo baenyeli baya Mungu; iomba mbo amoi akafoenganisa likuwa awaliseke la bofoka boya Mungu we bokabeka ye, loka mbeko utotina iutchomo la ndole eya Yesu Kilisito, ambe ye bofoka la toshosha to layalaya. Ko'ongoma! ¹²Bosamomu, oimbakai la limwali kee lobeko lomoi loyai le lokakelomowe la toimbe tombe aiteni ino bofelo bokote'nu. ¹³Omalakai, ta bemusi be betoanye'nu bofelo boya Kilisito bofelo ambe aleko ta liomali, la ta banengina ta mbile etoenena ye ta talaa inde. ¹⁴Iomba otomolomoi ta lina liya Kilisito, ombei la liomali, loka bolimo bo talaa, bolimo boya Mungu, botouwa aiteni ino. ¹⁵Ango amoi ino, ailuwaka mbo bambe kee biba, kee bokeli bo bobbe, kee ono atoeta la batongi ta mbeko ii buto linde. ¹⁶Kola onoma iomba mbo amoi atouwa kee Mokilisito, aimbaka ale la soni, la aileke Mungu likolo loka lo lie lina. ¹⁷Loka mbo imbe mbile ene etoakola lisambisomu ta esondjamelo loya Mungu. Iomba mbo, itomba ase isai ta beke baitolitisa mboli ilo iya Mungu? ¹⁸La iomba mbo bee balo batouwa la tale, itomba ase isai ta bakeli ba bobbe? ¹⁹Kolaongoma beke batoanya bemusi ta ndole eya Mungu batikeke ambe ye bokeli bolo, la lokelo mbeko ilo.

Chapter 5

¹Moilaka banangoli beke lotobeisa ta batoolo bee bambe aiteeni ino, eyai batoolo kee bo, lilendelu li bemusi ambe Kilisito, la ono ambaka la tala ono amboenisaka: ²Aama esongamelo loya Mungu loemaeli, yeiti ango loka lo falanga, loka okelei ibule, engene la weli boya Mungu, ingango la botema bobbe, la litefoli; ³ingango olongela bee nu oanakai, la otchungei esondjamelo loya Mungu. ⁴Mbile bokuki atoota ombo'anyakai bosombo we boitoseisama la talaa. ⁵Kolaongoma enu bana batolome, mbakai la lilitesi ta batoolo. La enu atotina, oibtakai liwawi lilofolo, loka Mungu atonana la bee ba folo, kola ongoma atofa ngbengbele ta bee bambe la lilitisi. ⁶Suluwakai sekala ii bofoka boya Mungu, kola ongoma ye atoilenu likolo ta mbile ene asami. ⁷Kusakai baenyeli batotina la biale, loka engene atothungenu. ⁸Mbaka la bofiyo, oundakela baiyani, bolimo bobbe, otonguluma kee nama ee simba ato luka ola. ⁹Mbakai la bofoka aiteni ii liimeli likandomu, luwakai mbo banduku bino ba wenda batooka wale bofono bomoi. ¹⁰Mungu a ngbengbele etotina, akateke'enu ambe Yesu Kilisito, ye atoenganise'enu, atoomalise'enu likama, atofe'enu bofoka, atote'enu likolo li bakolo. ¹¹Bofoka bombe ambe ye loka lo layalaya! Ko'Ongoma! ¹²Loosonele'enu lokasa louwe leke ta ndole la Silivano, ye lotomoila kee nduku a wewe, lolangi ofe'enu bofilili la obeise'enu mbo imbe ngbengbele la Mungu kandamanakai la ngbengbele amo. ¹³Mbele Mungu ee litchakolomu embe ta Babilone eofenu kilibo, la Malako aleko, wana ange. ¹⁴Fanakai kalibo bamoi ta basiya la losamo lolo. Tikakai mbo eyai lombe ambe'nu batotina bee bambe ambe Kilisito!

1 John

Chapter 1

¹Yeke imbaka kota liako, yeke tokaoka, yeke yeke tokaena ta baiso biso, yeke tokamoila la bao biso bakaunda, loka lo lioi li liwawi. ²Loka liwawi lifoenisomo, la tofoena, la toobekela, la totobeise'nu liwawi li laya laya, lieke limbaka tina tina la Afa la ono akaanisomo loka liso, ³la yeke tokaenaka, la tokaokaka, totongoele'nu, lino aleko, loka kembo enu alekoongalai buto amoi liso, ndjo oongala buto amoi limbe ambe Afa, la Wana inde Yesu Kilisito. ⁴La totona ye mbeko, loka kembo liomali liso limbe lilo. ⁵Mboli yeke tokaokapata loka linde, la totonangolele'enu, imbe mbo Mungu ambe liangangi, la ndoena bolima ambe ye. ⁶Yomba mbo totobeka mbo tombe eseke lomoi linde, la tokaokenda la bolia, totobeka lolanga, la toitoota ta likuwa wewe. ⁷Ndjo, tokaokenda ta liangangi, kee ani ambe ye angene ta liangangi, tombe kila mbile eseke lomoi linde, la ngelo iya Wana inde itotanise'esu ta bobbe bototina. ⁸Yomba mbo totobeka mbo toiti bakeli ba bobbe, totolimbomo ese angene, la wewe boiti ango ambesu'su. ⁹Yomba mbo totobeka beke biso, ambe boenani, la boolo loka lo omesile'esu, la atotanise'esu bebe betotina. ¹⁰Yomba mbo totobeka kembo toiti la bobbe, tombe baito ba lolanga, la lioi linde lieiti ambe'su ango.

Chapter 2

¹Bainenge bange, lotomele'enu ye mbeko, loka kembo oiwakai bobbe. La yomba mbo buto akaowa bobbe, tombe la bobekeli tina la Afa, Yeu Kilisito boengani. ²Ambe eangene bongbei loka lo bobbe wiso, la aleko loka lo bee ba wenda. ³Yomba mbo totounda bikela binde, ta yamo ndjo totoluwa mbo toluwi ye. ⁴Ono atobeka mbo: Loluwi ye, la aitounda bikela binde, ambe buto a lolanga, la wewe boiti ambe ye. ⁵Ono atokuka lioi linde, losamo loya Mungu lombe lolo ambe ye: Ta yamo ndjo totoluwa mbo tombe ambe ye. ⁶Ono atobeka mbo aengani okenda ani aleko engene akendaka. ⁷Bosamomu, yeiti ekela lo kanikani yeke lotosonele'nu, ndjo imbe ekela lo koala yeke oasakai kota liako; liyo ekela lo felo, imbe lioi lieke ookakai. ⁸Mbile etotina, ombe ekela lo kanikani yeke lotosonele'nu, yeke imbe wewe ambe ye la lino, loka balimo batolimowa la liangangi li lilo litoenena. ⁹Ono atobeka mbo ambe ta liangangi, a atoiyana la nduku inde, ekomba koni kota lilima. ¹⁰Ono atosama nduku inde, atongala ta liangangi, la leka anga likuliya lieitomba ambe ye. ¹¹Ndjo ono atoiyana la nduku inde ambe ta balima, la atokenda ta balima, la aitoluwa elo atoka, loka mbo balima bafoufa baiso bibo. ¹²Lotosonele'enu, bana bakikelike, lokambo bobbe wino boosila omesilomo loka lo lina linde. ¹³Lotosonele'enu, ba ise, loka oluwi ono ambe kota liko. Lotosonele'enu, batengenya, loka oosilai onlongai ono obe. Lokasonele'enu, bainenge, loka okaluwakai Afa. ¹⁴Loosonele'nu baise, loka okaluwakai ono akambaka kota liako, losonele'nu, batengenya, loka ombei la bofoka, la lioi liya Mungu litongala ambe'nu, la oosilai onlonga ono obe. ¹⁵Oisamakai wenda, lamba mbeko ye imbe ta wenda. Yomba mbo buto akaoama wenda, losamo loya Afa loitomba ambe ye; ¹⁶loka mbo itotina ye imbe ta wenda, yeme ii bindo, yeme ii baiso, la lofola lo liwawi, loifoi ambe Afa, ndjo lofoe ta wenda. ¹⁷La enda botoeta, la yeme inde imbe aleko; ndjo ono atokela lisangi liya Mungu aongala layalaya. ¹⁸Bainenge, ine mbile eliko emene, la kee ani okaokai mbo boemaali boya Kilisito atoya, la baemaali baya Kilisito bambe kanikani babule: Kolaongoma totoluwa kembo ene embe mbile ee liko. ¹⁹Bafoi aiteni iso, ndjo baikambaka baito biso, yomba mbo bakambaka biso, ani bakangalaka liso, yoko yookoma loka lo'oenisa mbo batotina baikambaka be ebiso. ²⁰Loka lino, ooshei Bolimo Botanu ta ono ambe botanu, la enu batotina ombei la luluwi. ²¹Losonele'nu, yeiti kembo oiluwii wewe, loka oluwii, loka lolanga anga lomoi loitofowa ta wewe. ²²Ndai ambe buto a lolanga, ko ono atofeka mbo Yesu ambe Kilisito? Oko ambe boemaali boya Kilisito, atofeka Afa la Wana. ²³Buto ono atofeka Wana, aiti aleko la Afa; ono atobekela Wana ambe aleko la Afa. ²⁴Yeke okaokai kota liako lingale ambe'nu. Yomba mbo yeke okaokai kota liako litongala ambenu, otongalai aleko ambe Wana la Afa. ²⁵La lilakomu lieke (Mungu) akabekele'su limbe liwawi li laya'laya. ²⁶Losonele'nu mbeko ye ta litina li beke batoseselise'nu. ²⁷Loka lino, bolimo weke okaoshai ambe ye botongala ambe'nu, la oitii layeme mbo baekise'nu; kee kani bolimo winde botoekisi'nu mbeko itotina, la imbe wewe la yeiti lolanga, umowakai ambe ye otutana la baekisomu beke akafeke'nu. ²⁸La kanikani, bainenge, ngalakai ambe, loka mbile etoenena ye, tombe la liimelisomu, la ta loyo linde toimbaka esika la toiyoshaka soni. ²⁹Yomba mbo oluwi kembo ambe boengani, la wakai mbo ono atokela liengani abotomo linde.

Chapter 3

¹Moilaka litina li losamo, lokafa Afa liso lao totomo bana baya Mungu; Tombe aleko ongoma. Imba lao wenda boiluwi esu, ambo boiluwi aloko ye. ²Basamomu, tombe kani bana ba Mungu, la ani yeitakaenena toiluwi kamba totomba ingi; La toluwi mbo mbile etoeneena lo, totomba kee ye, loka totoena ani embe ye. ³Buto la buto atomba la lilendelu ambe ye, atanisomo engne, ani embeye engene botanu. ⁴Buto la buto ono atokela bobbe ato buna bikela. La bobbe botobuna bikela. ⁵Kumbi oluwi Yesu aye loka lofoya bobbe, la bobbe boiti ambe ye. ⁶Ono atoumowa ambe ye aimbokkela bobbe; Ono atokela bobbe aiyeni ye, la ailuwi ye. ⁷Bana, bakikelike, buto ailimbekenu. Ono atokela liengani aengani, kee ani engani engene. ⁸Ono atokela bobbe afowe ambe satana, loka satana akelaka bobbe kot liakoli. Wana aya Mungu aenene loka lo'oseisa bakuwa baya satana. ⁹Ono aka botomo la Mungu aimbokela bobbe; Loka bofooboya Mungu bosiumowa ambe ye; La aimbokela bobbe, loka abotomo la Mungu. ¹⁰Bana baya Mungu la bana baya satana batoluamana kola yamo. Buto la buto ono aitokela liengani aifoi ambe Mungu. Kola ono aisami buto linde aleko. ¹¹Yamo yoko mboli iokeke'enu kota liako mbo tasamane bamoi la basiya. ¹²Inga la kanda kee Kaina ono afoaka ta ono obe, la akaita nduku inde. La aiteye litina li ingi? Loka bakuwa bambaka babe bee baya nduku inde bambaka la liengani. ¹³Banduku, oimwalakai, iomba mbo wenda boitoiyana lino. ¹⁴Esu toluwi mbo toosila ofowa ta lingba tosiota ta liwawi; loka mbo tosami banduku. Ono aitosama aotikala ta lingba. ¹⁵Buto la buto ono atoiyana la nduku inde ambe boiti bo baito, la toluwi mbo buto la buto ono atoitaka baito aiti la liwawi layalaya ambe ye. ¹⁶To'osila oluwa losamo, mbo ye oko autaka liwawi linde loka liso. Esu aleko toengani ofa liwawi liso loka lo banduku. ¹⁷Imba mbo oni buto ono ambe la bieka bi wenda, afoena buto linde ta boeno, la aokandela ye botema winde, kola isani losamo loya Mungu lotoumnowa ambe ye? ¹⁸Bana bakikelike, oisamanakai la losamo lo baai lamba lo bnoko, kanga losamo lo bakuwa la weewe. ¹⁹Kola ongoma totoluwa mbo tombe baito ba momongo kota ndole amo; Kola betema biso betokpasa esu felo inde; ²⁰Iomba lao betema biso betokpase'esu, Mungu ambe bofi koetela betema biso, la aluwi ndjaso itotina. ²¹Basamomu, iomba mbo betema biso beitokpese'esu, tombe la bofilili felo iya Mungu. ²²Iomba mbo totolengila loni leka, toto'osha ambe ye, loka totoenganisa tokpelo tuinde, la totokela bakuwa be bambe balo frlo inde. ²³Bikela binde mbo: Toimile lina liya Wana inde Yesu Kilisito laa tosamanei kanda emoi ani ebekaka ye liso ta bikela. ²⁴Ono atoenganisa bikela binde atoumowa ambe Mungu, la Mungu ambe ye; la totoluwa mbo afoumowa ambe'su la bolimo we akafaye'esu.

Chapter 4

¹Basamomu, oiimilakai belimo betotina; ndjo pimakai belimo, loka lo' oluwa lamba bimbe biya Mungu, loka banangoli likamabaoya ta wenda. ²Luwakai ta ye bolimo boya Mungu mbo: Bolimo bototina botbeka mbo Yesu kilisito aye ta bindo ambe Mungu, ³la bolimo bototina boitobeka mbo Yesu aiti aya Mungu, ambe ono a boemaeli boya Kilisito, ndjo okoluakai bo yo, la kanikani ambe oko, ta wenda. ⁴Enu, bainenge, ombei baya Mungu, la enu olangii bo, loka ono ambe ambenu ambe bofi fafo kota ono ambe ta wenda. ⁵Boo, bombe bo wenda; kolaongma batobeka kee wenda, la wenda botoka bo. ⁶Esu, tombe baya Mungu, ono aluwi Mungu atooke'su, ono aiti a Mungu aimboke'su; kolaongoma ndjo totoluwa bolimo bo wewe la bolimo bo lilimbi. ⁷Basamomu, tosamaneki bamo ta basiya; loka losamo lombe loya Mungu; ono atosama abotomo la Mungu la aluwi Mungu. ⁸Ono aito sama, ailuwi Mungu, loka Mungu ambe losamo. ⁹Losamo loya Mungu lenisomo ambe'su ta kembo Mungu aotoma Wana inde ko'amoi ta wenda, loka kembo touwisomo loka linde. ¹⁰La loko losamo loiti loka mbo tosami Mungu, ndjo kanda mbo ye akasame'su la akatoma Wana inde ko'amoi loka loomba bongbei bo bobe wiso. ¹¹Bisamomo, yomba mbo Mungu aosame'esu, toengani aleko tosamane bamo ta basiya. ¹²Buto anga amoi aitokaena Mungu; yomba mbo totosamana bami ta basiya, Mungu atongala ambe'su, la losamo linde lombe lolu ambe'su. ¹³Toluwi mbo tongali ambe ye, la ye aleko angali ambe'su, loka aofesu Bolimo winde. ¹⁴La esu, tofoena la totonangola mbo Afa akatoma Wana kee bouwesi bo wenda. ¹⁵Ono atobeka kembo Yesu ambe Wana aya Mungu, Mungu atongala linde, la ye atongala aleko linde. ¹⁶La esu, tooluwa losamo leke Mungu amb lalo loka liso, la tofoimila. Mungu ambe losamo; la ono atongala ta losamo angali ambe Mungu, la Mungu angali ambe ye. ¹⁷Ani embe ye, ani alekoembe'su ta wenda: Kota yamo ndjo losamo lombe lolu ambe'su, loka tombe la bofilili ta lisiyo li lisambisomu. ¹⁸Losamo loitiki la bowa, ndjo losamo lo wee lotobuna bowa, loka losamo lombe la likuhi, ono aooka bowa, aiti la losamo lolu. ¹⁹Loka liso, tolangi ye, loka mbo ye akalange'su felo. ²⁰Yomba mbo buto akaobeka mbo: Losami Mungu, ani atoiyana la nduku inde, ambe buto a lolanga; loka ono ato sama nduku inde ono atoena ye, eni kanda buto aenga osama Mungu ono aitoengana? ²¹La esu tombe linde ene bikela mbo: ono asami Mungu asami aleko nduku inde.

Chapter 5

¹Buto ono atoimila mbo Yesu ambe Kilisito, mbo asiobotomo la Mungu la buto ono akaosamae ono abotiye, la asama aleko ono abotanu linde. ²Kola loaso le! toluwi mbo tosiosama bana baya Mungu, ani tosiosamaka Mungu angene kee mbo tosio'eisa bikela binde. ³Imba mbo losamo loya Mungu imbe olitisa la liundi li bikela. Bikela biamo bieti la bolito. ⁴Okalo batotina bee bakaobotomo la Mungu okalo okila leka lamo lotolonga wenda we; Layo itolongela wenda we, ⁵la lilongeli ndjo litolonga wenda we sakolo ngo ko e-ono atoimila mbo Yesu ambe wana aya Mungu? ⁶Ono, Yesu Kilisito, akaya aleko la baye la ngelo; tinga la baye, la aleko la ngelo; la imbe Bolimo Botanu. ⁷Litina mbo basaso ndjo batoshudia: ⁸Bolimo, baye, la ngelo, la basaso bambe ngo amoi, ta lomoi. ⁹Imba mbo tosiosha lilendelu li baito, lilendelu liya Mungu lifi fafo; Imba kee lilendelu liya Mungu: la lilendelu liya Mungu koeta liyee li baito, okalo abeisaka bo loaso loya Wana inde. ¹⁰Ono aito-imila Wana aya Mungu ta lilendelu linde angene; Aito-imoiliela aleko Mungu la aokela lolanga, okalo ailimili kee mbo Mungu aosila ofa la Wana. ¹¹La tene lilendelu, lieke Mungu afaka liuwesi li laya laya, la liwawi liamo limbe ta Wana inde. ¹²Ono ambe la Wana ambe la liwawi; Ono aiti la Wana aya Mungu aiti la liwawi. ¹³Loandikele'enu ye ndjaso, kee mbo oluwi kee mbo ombel la liwawi li laya laya, ena bee batoimila ta lina li Wana aya Mungu. ¹⁴Tombe la lotendela lo tina linde, tolengela leka kola yeme inde, lae ko'okesu. ¹⁵La tooluwa mbo ato'okesu, itotina yeke totolengela toluwi mbo to'osila ofomo, lisomboli toka sombolaka. ¹⁶Buto aena nduku inde akaokela bobbe boiti bo lingba, ato sombola, la Mungu atofaë liwawi ta litina ta bobbe batokelaka bobbe boiti bo lingba. Imbe bobbe bo lingba, loitobeka mbo oto sombola ta litina li yee. ¹⁷Itotina ye yaiti i-wewe imbe bobbe, la imbe la bobbe boiti bo lingba. ¹⁸Toluwi mbo kila buto ono abotomu la Mungu aitokelaka bobbe; Okalo ono akabotomo la Mungu atokuka engene, oto ono a bobbe aitouwana linde. ¹⁹Toluwi mbo esu tombe bana baya Mungu, la wenda bototina fee bongali ta ono a bobbe. ²⁰La esu to-oluwa mbo Wana aya Mungu aosila oya, linde aofe'esu weli wee, toluweye ono ambe a wewe, liso tombe kati inde ono ambe a wewe kati eya Wana inde Yesu Kilisito. Ono ambe Mungu a wewe la liwawi li laya laya. ²¹Bana bakikelike, chungakai bolimo wino ta bikeko.

Revelation

Chapter 1

¹Lienesi liya Yesu Kilisito, lie lienisaka Mungu ee mbo aenise bekowa binde mbeko ilangi oya kanikani, la akaluwa, la lotomo lo bokitomo winde, ambe bokowa winde Yoani, ²yeke akaena ta lioi liya Mungu la lobekelo Yesu Kilisito, itotina ye akaena. ³Limengo la botangi la baoki baoi ba betondoli, la lokuko mbeko ye ikasonomo: Eoka mbile embe tina. ⁴Yoani ta bitanda bosambale bieke bimbe ta Asiya: Tikaka mbo ngbengbele, la eyai, la bofoono boya ono ambe, la ambaka, la atoya, la ndole ee belimo bosambale bie bimbe felo ii keka inde, ⁵la tandole eya Yesu Kilisito, bobeki bolo, botomomu felo bo bangbe, la bokota bo beko ii nyele! Ambe ono asami esu, ono akafoyesu ta bebe biso la ngelo inde, ⁶la akakelesu bokota, bo bakanga ambe Mungu ise inde, ambe ye bofoka la toshosha, layalaya! Ko'ongoma! ⁷Tene, atoya la lifita. La baiso batotina batoena ye, ango bee baitoenakae; la befindi betotina be nyele betolela loka linde. ⁸Iii. Ongoma! ⁹Lombe Alifa la Omenga, Ngene Mungu akabeka, ono ambe, la ambaka, atoya, ono abofoka bototina. ¹⁰Ei Yoani buto lino, la ono akaanyaka bomusi lino, la ta bokota, , la ta bofilili ambe Yesu, lokambaka ta bosanga bokumo Patemosi loka lo lioi liya Mungu la obekela Yesu. ¹¹Lowala la bolimo ta lisio liya Ngene, la lokaoka mbisa yange limiki lifi kee iyeli ii ifonge, ¹²ikabeka mbo: Yeke otoena, sonaka yo ta lokasa, la kesaka yo ta bitanda bosambale, ta Efeso, ta Sumuluna, ta Pelengama, ta Toatila, ta Salade, ta Filadelefi, la ta Laondikiya. ¹³La lokikowaka mbo loluwe lini limiki lie likabekaka lange. La mbisa lokikowa, lokaena bitalielo bosambale bii faka ii mbela (batale ba loketi). ¹⁴La, aiteni ii bitalielo bosambale bi faka, buto amoi ambaka la bofono bo wana a buto, abati kandjo esa'esa, la ambe la bolemba bo mbela ta bokuku. ¹⁵Botchwe winde la sowe inde imbaka ifufu kee bafululu'fululu kee basase ba mbula; la baiso binde kee imbé ii litundulundu; ¹⁶bakolo binde kee bokembe wee boka fufolomo ani bokaotomo ta imbé; limiki linde kee elundi lo tolimo to baye. ¹⁷La aundaka ta bo winde bo bolome tolange bosambale. Ta bonoko winde ikatomoa apkoka alikembe, alowelo fangi ye; la bombo winde kee liso li lowa lito onga-onga ta efanga. ¹⁸Ta mbile eenekel lokakpa ilingila ta bakolo binde kee bolio. Akataliya boo winde bo bolome ambei yee mbo: Oibangaka! ¹⁹Lombe ono afelo la tunga la ono aliwawi. Longbaka; la tene, lombe la liwawi li layalaya. Loundi fungola ii lingbe la ii basio ba engbela. ²⁰Sonaka ase mbeko ye akaena, laye imbe, laye itoya mbisa ii ye. ²¹Bakuwa ba tolange bosambale ye akaena ta boo bolome, la bitalielo bosambale bi mbela. Tolange bosambale tombe bakitomo ba bitanda bosambale, la bitalielo bosambale bimbe bitanda bosambale.

Chapter 2

¹Sonelaka bokitomo bo etanda lo Efeso: Tene ani ekabeka ono aundi tolonge bosambale ta boo winde bolome, ono atokenda aiteni ii bitalielo bosambale bi faka: ²Loluwi bakuwa bao, la bomusi, la bofilili wao. Loluwi mbo oyatendela baito babe, oo kota bee batobekaka mbo bambe baeki, nde baiti, la ofounda bo baito ba lolanga. ³Owe ombe la bofilili, owe ombe la bomusi loka lo lina liange, la oititika. ⁴Kolaongoma lombe lao la lioi, loka mbo ootika losamo lao lo felo. ⁵Enyelaka elela loka umanoo la nyele, kalanganyaka, la kotela okela bakuwa bao ba felo; yeiti alo, lotoya ambowe oya foya etelo lo tala ta elela linde, yomba mbo oikikoli botema, ⁶ombe ani, oisami bakuwa ba ba'Nikolaiti, bee aleko lofeki. ⁷Ono ambe la batoi aoke ye ikabeka bolimo bo bitanda: Ambe ono atolanga lolafakae biega ta isandu ii liwawi, ye imbe ta paladiso eya Mungu. ⁸Sonelaka bokitomo bo etanda lo Sumuluna: Tene ani ekabeka ono afelo la atunga, ono angbaka, la aomba la liwawi lisiya: ⁹Loluwi bomusi la ibube (ango ko otomba lifoka) la bimolo bi beke batobeka mbo bambe ba Yuda la ani baiti, kolaongoma bambe etanda loya Satana. ¹⁰Ndo banga bemusi boya'anyowe. Tene Satana atokusa basiya aiteni ino ta bonyololo, loka mbo enu opimomoi, la otoanyai bemusi basiyo liou. Mbaka la liimeli teee kota lingba, la lotofoe bosombo bo liwawi. ¹¹Ono ambe la batoi aoke yeke ikabeka bolimo bo bitanda: Ono atolanga aitoena bomusi bo lingba li baele. ¹²Sonelaka bokitomo bo etanda lo Pelegamo: Tene ani ekabeka ono ambe la ambote alikembe: ¹³Loluwi elela lotouwoe, loluwi mbo onga imbe bokota boya Satana. Oundi lina liange, la oiyanganyi liimeli liange, ango ta basiyo baya Atipasi, bobekeli wange bolo, ono aitomoko ambe'nu, ta elela Satana ambe. ¹⁴Kolaongoma lombe lao la lioi, mbo ombe la baito babatemi la banangoli baya Bilama, aekisaka balaka mbo atele bana ba Isalaele bakulia mbo bale biega bikaofomo la Mungu bii befono la bakele bolefe. ¹⁵Lao, owe aleko ombe la baito basiyo, baundi banangoli ba ba'Nikolaiti. ¹⁶Kalanganyaka; oikikoi, lotoya ambowe kanikani, la lotonana libo la imbé ii bonoko wange. ¹⁷Ono ambe la batoi aokeke ye ikabeka bolimo ta bitanda: Ta ono atolanga lotofae Mana ii boise, la lotofae litale lifufu; ta litale lioo lisonomu lina liyai, la buto ango amoi ailuwi, sakolo ko ono akaanya lioo. ¹⁸Sonelaka bokitomo bo etanda lo Toatila: Tene ye ikabeka Wana aya Mungu, ono ambe la baiso kee lolame lo imbé, la bakolo binde kee bokembe we bokaofufolomo: ¹⁹Loluwi bakuwa bao, la losamo lao, la likuwa lio lilo, la lilatemi, la bakuwa bao ba tunga baikee koeta ba felo. ²⁰Kolaongoma ye imbelange lao, loka ootika bo ta ali ono Yesabele, ono atobeka mbo ambe botondoli, akaekisa la tososela bekowa biange, mbo bakele bolefe la bale biega bikaofomo la mungu bii befoono. ²¹Lokafae mbile, bo akalanganye, la aikasama lokalanganyo la bolefe winde. ²²Tene, lotokusae ta libande, la lototoma likama li bemusi ambe bee bakatchwa linde nyongo, ambo yoomba mbo aikikoli bakuwa binde. ²³Lotoita bana binde, la bitanda bitotina bitoluwa mbo lombe ono atomoilaka baenyeli la betema, la lotofa buto la buto kotuna la bakuwa binde. ²⁴Ambe'nu, la batotina ba Toatila, beke baikaosha liekesi liee, la bee bakaluwa belundi boya Satana, ani etomoko bo, lobeise'enu: loitota ambe'nu bolito bosiya; ²⁵kola'ongoma ye imbe lao, undaka yo kota mbile etoyei. ²⁶Ambe ono atolanga, la lounduko ta tunga bakuwa bange, lokafakae bokota ta tchwese. ²⁷Atochunga la itumbo ii tchuma, kani etobuna bo ebengu lo nyele, aniekaoshekei bofoka ambe Ise ange. ²⁸La lombofakae ilonge ii ningo. ²⁹Ono ambe la batoi aokeke yeke ika beka bolimo ta bitanda!

Chapter 3

¹Sonelaka bokitomo bo etanda lo Salade: Ono aundi belimo bosambale beya Mungu la tolonge bosambale: Loluwi bakuwa bao, loluwi mbo otoenyela mbo ombe la liwawi, kumbi o'ongba. ²La mbaka ase la weli, la ofe ofoka taye ikaotikala ye oimbo'ngba, loka leianyi bakuwa bao balo felo iya Mungu ange. ³Enyelaka ani eanyokowe la eokokowe, la kukaka la kalanganyaka. Yomba mbo oilambi, lotoya kee wiba, la oitoluwa eni mbile etoyei. ⁴Kolaongoma ombe ta Salade la iniyo ii baito baiselaka tulu ibo la lilo; la batokenda lange la tulu ifufu, loka baengani. ⁵Ono atolonga atobatisomo tulu efufu; ei ndofoya ale lina linde ta lokasa lo liwawi, la eikobekela lina linde felo iya Ise ange la felo ii bakitomo binde. ⁶Ono ambe la batoi aoke ye ikabeka bolimo ta bitanda! ⁷Sonelaka bokitomo bo Etanda lo Filadelefiya: Tene ani ekabeka ono aengani, ono amomongo, ono ambe la fungola iya Tawiti, akaolikola, la butoango amoi ndo kanda, akaokanda la buto ango amoi ndo likola! ⁸Loluwi bakuwa bao. Tene, loka ombe la iniyo ii bofoka, la mbo oise baoui bange, la mbo oiyanganyi lina liange, lotota felo yao boinda kale, la buto ndo kanda. ⁹Tene, lofoowe etanda loya Satana, bo mbo bambe Bayuda ani baiti, kolaongoma; Tene, lotoesa bo mboo, batuliamelow'e se ta bakolo, la baluwe mbo losami owe. ¹⁰Loka mbo oese baoui la bofilili ambei, lomboisokowe ta mbile ee bakoteli bee batoya ta wenda bototina, la bakoteli baokota baito ba nyele. ¹¹Lotoya kanikani. Undaka ye imbe lao mbo buto aiyosaka bosombo wao. ¹²Ono ato longa, lokelakaye bolenga ta esondjamelolo loya Mungu ange, la ndotomowa; lotosona likolo linde lina liya Mungu ange, liko Yelusaleme iyai ifowe ta lobola tina la Mungu ange, la lina liyai. ¹³La ono ambe la batoi aoke ye ikabeka bolimo ta bitanda! ¹⁴Sonelaka bokitomo bo etanda lo Laudikiya: Tene, ye kabeka ongoma, bobekeli bolo la momongo, la liako liye mungu akakelaka: ¹⁵loluwu bakuwa bao. Loluwi mbo oiti bofiyo kee imbé, eilosami mbo ombe bofiyo kee imbé! ¹⁶Loka mbo ombe lotoota ta mbele, oiti bofiyo kee imbé, lotoselokowe ta bonoko wange. ¹⁷Loka otobeka mbo: Lombe lifoka, lombe la itotina, la loiti la yeme ileka, la loluwu mboombe la ngandi la bomusi, ibube, botuku, la lofona. ¹⁸Lokafowe boimo mbo osombe mbela eimilonu la faka, lokambo obatisomo la mbo soni ii lofonalao yeienenaka, la baningo baosoya baiso bao, mbo o'eene. ¹⁹Ei, lofoinoela, la lofoimila itotina ye losami. Mbaka la losamo losamo, la kalanganyaka. ²⁰Tene, lombe ta boinda, la loto koka, ono atooka limiki liange la likolaka boinda la lolaotaka ambe ye, lolaka bieka, linde yee lange. ²¹Ono atongala, lotongala linde ta kekaange, kee ani ekalongei, longalisomo'se la Ise ange ta keka inde. ²²Ono ambe la batoi aokeke ye ikabeka bolimo ta bitanda!

Chapter 4

¹La mbisa, lokamoila, tene. Boinda bomoi bombaka kale ta lobola. Limiki li felo lookaka kee ifonge, likabeka lande mbo: Lilaka eni, la lotoenisowe ye itoya la mbisa. ²Kolaongoma lokatolomo la bolimo. La tene imbaka la keka ta lobola, ta elo keka buto amoi angalise. ³Ono angalise ambaka la bofono kee litale li asipi la saladowane; la keka inde elingilomoko la bonama kee lisase lii emelode. ⁴Ta mbale ii keka lokaena keka tuku yele la inati, likolo liyo keka bangau tuku yele la inati bangalise, babati tulu ifufu, la ta likolo li betchwe bibo imbe la besambo be mbela. ⁵Ta keka baangangi batomowe, la bamiki, la bekumo. Felo ii keka baangangi ba tala bosambale, bambe belimo bosambale beya Mungu. ⁶Lisiya felo ii keka kee libande li keni. Aiteni ii keka la mbale ii keka, imbe la banati ba liwawi bawali la baiso felo la mbisa. ⁷Afelofelo aliwawi ambe la bofono kee simba, abaele aliwawi la bofono kee mboko, abaso aliwawi ambe la bofono buto, aanati aliwawi ambe bofono kee ndjou etofumbowa. ⁸Ta bo banati ba liwawi, amoi la amoi ambe la bapapu liambe, bawali la baiso mbale la mbale la aiteni. Bangali hai lotio la lowa ko batobeka mbo: Boengani, boengani, boengani ambe Ngene Mungu a bofoka bototina, ambaka, ambe, la atoya! ⁹Iomba ba liwawi baosimola la toshosha, la ndembe ii ngbengbele ambe ono angalise ta keka, la ono aliwawi li layalaya, ¹⁰batoolo tuku yele la anati bakatuliamelae'se felo inde ono angalise ta keka, la batosimola ono aliwawi li layalaya, la batokusa besambo bibo felo ii keka, ani batobeka: ¹¹Ombe bolo, Ngene iso la Mungu, loanyo lisimolomu la toshosha, la bofoka; loka okelaka bieka bitotina, la ta nyeme yao mbo bimbe la liwawi, la bikelomo.

Chapter 5

¹Kolaongoma loene ta boo bolome boya ono angalise ta keka lokasa losonomu munga la ta bokongo, losonomu la bisenelo bosambale. ²La lokaena bokitomo bo bofoka, ono amamka la limiki lifi mbo: Ndai aondu lolikolo lokasa, la losombulo bisonelo? ³La buto ango amoi ta lobola, kee ta nyele, ango sekala ee nyele ndoengana olikola kee lomoilo. ⁴La lolele likama lokambo ndoena buto aondu lo likolo lokasa kee lomoilo. ⁵La amoi ta bo batoolo abeke lange mbo: Ndolela; tene, simba ee bofindi bo Yunda, litina liya Dawidi, akalonga olikola lokasa la bisonelo bosambale. ⁶La loene, aiteni ii keka, la ba liwawi banati la aiteni ii batoolo wana a bokoko ambe onga kee bolio. La ambaka la kaaka bosambale, la baiso bosambale, ye imbe belimo bosambale beya Mungu bieee bikatolomo ta wenda bototina. ⁷Akaka, la akaosa lokasa ta boo obolome ambe ono angalise ta keka. ⁸Ta mbile ekaosae lokasa, bee baliwawi banati, la batoolol suku yele la banati bakatuliamelaese felo ii bakolo, buto la buto aundi likpengu la biongo bii mbela bi wali la liesa, ye imbe basomboli ba baito balo. ⁹La bakachwa boele boyai, mbo: Owe oindi lokasa, la lolikolo, bisonelo. Lokambo owe oitomoko, la owe oendolaka la ngelo yao baito baya Mungu. Tukela itotina, baoi batotina, baito ba yese itotina. ¹⁰Okeela bo bokota la bakanga ambe Mungu iso la bekota ta nyele itotina. ¹¹Loakmoila, la lokaoka limiki li likama li bakitomo bambe mbale ii keka la baliwawi la batoolo, la loketi libo batinda la batinda bilefu la bilefu. ¹²Bakabeka la limiki lifi-lifi mbo: Bokoko we boitomoko aondu lofomo bofoka la lifoka, la weli, la ishosha, la talaa, la lifotesi, la lisimolomu. ¹³La itotina ikelomu ye imbe ta lobola, la ta nyele, la sekala ii nyele, la ye imbe ta baye, la itotina ye ikaanyamana lokaoka itobekambo: Ambe ono angalise ta keka la wana a bokoko, tikaaka mbo, talaa, lilitesi, ngbengbele, la bofoka, layalaya! ¹⁴La banati ba liwawi mbo: Ongoma! La batoolo bakachwa baluwi se baka simola ye.

Chapter 6

¹Lokamoila, ta mbile wana a bokoko aklikola emoi ta bisonelo bosambale, la lokaoka amoi ta banati baliwawi akabeka kee limiki limoili bokumo: ²la molaka, tene, futuku punda emoi efufu. Ono alilaka ambaka la bonama; bosobo bokafomoko ye, la akaaka kee bolongi la okalonga. ³Mbile elikolakae esonelo lo baele, lokaoka ono abaele aliwawi akabeka mbo: Yaoko. ⁴La punda esiya ekatomowa, ene enenu. Ono atalemelaka afomoko toshosha tofoya lilatemi ta nyele, mbo baito batenakana ngingo baito la baito basiya; ambote amoi bofi afomokoe. ⁵Mbile elikolakae esonelo lo basaso, lokaoka ono abasaso baliwawi, akabeka mbo: Yaoko. Lokamoila, la tene, futuku punda emoi eilo. Ono alilelaka amo aundaka ikpelo ii belito ta boo winde. ⁶La lokaoka aiteni ii banati baliwawi limiki limoi mbo: Ikpelo imoi ii bolito bo bofonga lofalanga lomoi, la tokpelo tosaso bakoke lofalanga lomoi, kolaongoma oikelaka bobe ta baina la ta ba'ana. ⁷Mbile ekalikolae esonelo lo'anati, lokaoka limiki li ono abanati ba liwawi likabeka mbo: Yaoko. ⁸Lokamoila, la tene, futuku punda emoi la lange lo bolafolafo, ono akalilela atomo lina mbo lingba, la engbelo lotokenda linde. Ishosha ikafomo linde ta botuku bo inati bo nyele, mbo aite baito la akpoka, la semba, la bieale, la nama ii bokale ii nyele. ⁹Mbile ekalikola esonelo lo liondo, lokaena sekala ii etumbelo lo bafaefi belimo bee beke baitomoko loka lo lioi liya Mungu. La loka lo lobeiso lolo lobeisa basiya. ¹⁰Bokamama la limiki lifi, mbo: Koeni mbile boekesi bolo, la bo momongo oimbosambisa, la lo'oso lisomi li ngelo iso ta bangali ba nyele? ¹¹Kandjo efufu ekafono ta amoi la amoi ibo; la akabeka libo batchwe koi liena ta mbile ekikelike, kota mbile etoengana loketi lo bakendisani ba likuwa la banduku bibo beke batoitomo kee bo. ¹²Lokamoila, ta mbile. Ekalikolae esonelo lo liambe; la akaosha nyele itotukatuka, lowa lokamba tilili kee likoniya li sowe, la bondofa bototina bokamba kee ngelo, ¹³la tolonge to lobola tokakpa se ta nyele kee ta mbile etokpaka touma se la lofofo lofi. ¹⁴Lobola loka limowa kee lokasa loundukomu; la fongo itotina, la totungu tototina tokafowa ta biseke bibo. ¹⁵Bekota be wenda, befi, bekota be basilikani, la bafoka, la ba'bofoka, bekowa betotina, la baito ba bengaeli bebe, bakaisa ta foba la batale ba fongo. ¹⁶La bakabeka la fongo la batale: Utamakase likolo liso, la isekeesu felo ii bobo boya ono angalise ta keka, la felo ii lisomi li wana a bokoko; ¹⁷loka mbo lisio lifi li lisomi linde lioya, la ndai atoemalisa lioo?

Chapter 7

¹Mbisa ionga, lokaena bekitomo benati baemali ta bako banati ba nyele; baundi fofu inati ii nyele, lokambo lofofo loi fofaka ta nyele ango ta baye, ango ta isandu. ²La lokaena bokitomo bosiya, atolila ta fangi ee etomoelo lo lowa, ani aundi ndembe ee esenelo loya Mungu aliwawi; akamama la limiki lifi ta bakitomo banati beke bafomoko ishoshha bo bakele bobbe ta nyele la ta baye, la akabeka mbo: ³Oikelakai bobbe ta nyele ango ta baye, ango ta tosandu, kotokaosila loto ndembe ta bembo be bekowa beya Mungu iso. ⁴Kola ongoma lokaoka loketi lo bee batomoko ndembe, mbo: Bilefu miya la bilefu inati la inati, ta befindi betotina be bana ba Isalaele: ⁵Ta bofindi bo Bayuda, bilefu liou la yele bee batomomu ndembe; la ta bofindi boya Lubena, bilefu liou la yele; la ta bofindi boya Gada, bilefu liou la yele; ⁶la ta bofindi boya Asela, bilefu liou la yele; la ta bofindi boya Nafatali, bilefu liou la yele; la ta bofindi boya Manase, bilefu liou la yele; ⁷la ta bofindi boya Simeona, bilefu liou la yele; la ta bofindi boya Lewi, bilefu liou la yele; la ta bofindi boya Isaka, bilefu liou la yele; ⁸la ta bofindi boya Sebulona, bilefu liou la yele; la ta bofindi boya Benyanima, bilefu liou la yele bakatomo ndembe. ⁹La mbisa lokamoila, la tene imbaka la embili lo baito, la buto ndoluwa lotango; baito ba tchese tototina, la befindi betotina, la baito bee batooka baioi batotina, bakaemala felo ii keka efi, la felo ii wana a bokoko, babati kandjo ifufu la bakanga ba batoko ta bao bibo. ¹⁰La bakamama la limiki lifi, mbo: Liuwesi limbe ambe Mungu iso ono angalise ta keka Efi la wana a bokoko. ¹¹La bakitomo batotina balingeli keka efi la batoolo la baliwawi banati; la bakatuliama se felo ii keka efi la bakasimola Mungu, ¹²bo mbo: Ongoma! La taala, laa weli, la lifoti, la bofoka, la kekelele, la ishoshha, lilitesi imbe ambe Mungu iso, laya-laya! Ko'ongoma! ¹³La amoita batoolo akabeka lange mbo: Be babati kandjo ifufu bambe bandai, la bafowe endei? ¹⁴Lokabeka linde mbo: Ngene ange, oluwi. La akabeka lange mbo: Imbe be bakafowa ta bifembi bifi, baosoola kandjo ibo, la baofufoisa yo la ngelo ii wana a bokoko. ¹⁵Yamo yo bambe felo ii keka efi eya Mungu, la batosimolae lotiyo la lowa ta mbele inde. Ono angalise ta keka efi akashwa bongaelo winde aiteni ibo. ¹⁶Baibookaka ale semba, baimbo'okaka ale lema, la lowa, la efanga lo lowa loimboanya ale bo. ¹⁷Loka wana a bokoko angalise aiteni ii keka efi atomoila bo, la atokesa bo ta tosolo to liwawi, la Mungu ee angene atoombula foo ta baiso bibo.

Chapter 8

¹Ta mbile ekafungola ye esonelo lo'bosambale, imbaka ta lobola eyaii botuku bo saa. ²La lokaena bakitomo bosambale baemali felo iya Mungu, la tofonge osambale tofomoko bo. ³La bokitomo basiya bakaya bokaemala ta etumbelo ani aundi efetchelo lo mbela ta bao bakafae baïna ba liesa babule, mbo atumbe bafaei la basomboli babe batanu batotina, ta etumbelo lo mbela le lombe felo ii keka. ⁴Boi bo baina bokalila, la basomboli babe batanu, la boo bo bokitomo felo iya Mungu. ⁵La bokitomo akaosa efetchelo, akawalisa lo la imbe ta etumbelo, la akakusa ta nyele, la bamiki bakaokana, ba bekumo, ba tokalikali, la ba lotukotuko lo nyele. ⁶La bakitomo bosambale be baundaka tofonge bosambale bakomanyaka mbo bauwe. ⁷Ono a felo akauma ifongi. La basase ba mbula la imbe isombiani la ngelo, ikusomoko ta nyele; la botuku bo asaso bokafia, la bangali batotina bakafia. ⁸Bokitomo bo baele akauma ifonge, la leka lomoi lofi kee longo loudani la imbe lokakusomo ta baye, la butoku bo asaso bo baye bokakikowa ngelo. ⁹La botuku bo asaso bo bie bimbe ta baye, bie bimbe la liwawi bikangba, la botuku bo asaso bo biato bokasesela. ¹⁰Bokitomo bo asaso akauma ifonge. La ikakpese ta lobola ifonge ifi imbe la liangangi lifi, la ikakpese ta botuku bo isaso bo babende, la bokou itosolo to baye. ¹¹Lina liyo ifonge mbo samba; la botuku bo isaso bo baye bokakikowa samba, la baito babule bangbaka la bo baye. Ofelo bambaka la likase. ¹²Bokitomo bo anati bokauma ifonge, la botuku bo isaso bo hondofa, la botuku bo isaso bo lowa boumoko, la botuku bo isaso bo hondofa, la botuku bo tolenge, kolaongoma botuku bo isaso bombe la lilima, la bolisio bobungise botuku la lotiyo aleko. ¹³Lomolaka, la lokaoka ndjou etofumbowa aiteni ii lobola, etobeka la limiki lifi mbo: Ngandi! ngandi! ngandi ta bangali ta wenda, ofelo bo bakitomo basiya basaso bee batouma tofonge.

Chapter 9

¹La bokitomo bo liondo ikauma ifonge, lokaena ilonge ikakpase ta nyele. La lofungola loka fomo ye lo likemba lo lilima lieti la tunga. ²La akafungola lio likemba, likatomowa boi, wo boi kee boi bo litundulundu li imbe, la lowa la lofofo ikamba la lilima la lioi. ³Wo boi bokaomoisa bakelele, bakameana ta nyele; la ikafomo toshosha kee tokpakpa to nyele. ⁴Ikabekomo libo mbo: Baikelaka bobe ta bangala, la tosandu, la tongilingili, kolaongoma aseise baito be baiti la ndembe ta bembo bibo. ⁵Afaka bo, inga loito, kolaongoma mbo aokise bo wale, kola tengai liondo, la kolaongoma bio bemusi imbe kee bemusi be tokpakpa tosia baito. ⁶Ta bo baiso bo baito batolinga lingba, baitoanya lio, bokomba la baenyeli ba lingba baongba, la lingba koka esika libo. ⁷Bo bakelele bambe kee punda ye ikaokomanyomo loka lo etumba; la ta sowe ibo kee belowa be baito. ⁸Bambaka la sowe kee sowe ii bataali, baina libo kee baino ba simba. ⁹Ta bekuku bibo nguwa iofoka, la bikimo ta bapapu bibo kee iyeli ii likama li bakolo ba mbalata batoka ta etumba. ¹⁰Bambaka la bokali kee bekali be tokpakpa laa baino ta bekali bibo befaka bofoka bookela baito bobe tengai liondo. ¹¹Bambaka katiikati kee bokota bo likemba li lilima lie lieti la tunga, lie likatomo la lie bele mbo Abadona, la Geleke mbo Apoloyona. ¹²Bomusi bo felo bokaeta. Tene, bemusi biele betoya mbisa ibio. ¹³Bokitomo bo liambe akauma ifonge, la lokaoka limiki likafowa ta fanda inati ye imbe ta etumbelo lo bafaefi ba mbela ye imbe felo iya Mungu, ¹⁴la ikabeka la bokitomo bo liambe ono ambaka la ifonge: Fungolaka bakitomo banati be bakandomoko taa libande lifi li Efalata. ¹⁵La bakitomo banati be bambaka tina la mbile, la lisio, la tengai, la mwaka fungolomoko mbo baite botuku bo asaso bo baito. ¹⁶Loketi lobe bananaka bita be batalemelaka likolo li punda lombaka batinda ba batinda ba bilefu, lokaoka loketi. ¹⁷Kolaongoma lokaena punda ta lienesi, la beke balilelaka yo babataka tulu inenu kee imbe, la betchwe be simba, be benoko bibo bekatomowa imbe, la boi, laa lofofo. ¹⁸Botuku boisaso bo baito bokaitomo la bo baoma basaso, la imbe, la boi, la lofofo, lofowaka ta benoko bibo. ¹⁹Loka bofoka bo punda bombaka ta benoko bibo, la bekali bibo; bekali bibo bembaka kee fele imbe la betchwe, la bio ndjo bakelaka bobe. ²⁰Baito basiya beke baitomo la boko baoma baitikalanganya la bakuwa ba bao bibo, mbo bakatuliamela belimo ebe se, la mungu ii befono be mbela, la falanga, la batale, la tosandu, ye yeitoena, yeitooka, yeitokenda. ²¹Batikalangamga la loito baito kee la belefe kee la biba bibo.

Chapter 10

¹Lokaena bokitomo bosiya bo bofoka, atosuluwa ta lobola, alingilomu la lifita; likolo li bochue winde imbaka la bonama, la bombo winde bokambaka kee lowa, la bakolo binde kee bolenga bo imbe. ²Aundaka ta boo winde ikakasa imbe kale. Akata litindi linde li bolome ta libande, la lie li boaali ta nyele;³la akamama la limiki lifi, kee simba. Mbisa emmamaka ye, bekaki bosambale bekaesa bilundu bi bo. ⁴La eokanaka bilundu bi bekaki bosambale, loingosonaka; la lokaoka ta lobola limiki litobeka lange mbo: Kukaka ye mbeko ikabeka bekaki bosambale la oisonaka.⁵La bokitomo we loenaka boemali ta libande la ta nyele, akaila boo winde bo bolome likolo ta lobola. ⁶La akalapa ta ambe ono ambe la liwawi li layalaya, ono akelaka lobola la bitotina bie bimbe elo, la ta nyele la bitotina bie bimbe, la ta libande la bitotina bie bimbe, bieimbaka ale la mbile, ⁷kolaongoma ta basiyo baonaka limiki li bokitomo bo bosambale, emboumaka ye ifonge likuwa liya Mungu liokoenganisomo, ani ebeisakae bekowa binde, batondoli.⁸La limiki lie liokekei ta lobola, likabeka lange lisiya, mbo: Kaaka osaka ikakasa imbe kale ta boo bo bokitomo ono aemali ta libande la ta nyele. ⁹La lokaka ambe bokitomo, la lokabeka linde mbo afei ikakasa. La ye mbo: osaka, la meleka lo; itomba la likase ta solo ao, kolaongoma ta bonoko wao la liyee kee li liabu.¹⁰Lokaosa ikakasa ta boo boya bokitomo loka mela, ikamba la likase la liye ta bonoko wange kee liabu. Kolaongoma mbile ekamelei, solo etotina ekamba la likase. ¹¹Kolaongoma akabeka lange mbo: Oengani oka tondoela baito basiya ta tchuese, ta baoi, la ta bekota.

Chapter 11

¹Bokombe bokafomoi kee itumbo, ikabekolomo ye mbo: Emala, la pimaka esondjamelo loya Mungu, botalemu, la bee batotuliamela se. ²Kolaongoma balele ba lousa ba mbele eya Mungu tikaka bo oipimaka bo; loka mbo ikafomoko ta tchuese, omatekela boki botanu kota tengai tuku inati la yele. ³Lombo faka babekeli bange baele bofoka bo'otondola, babati bakoniya, kota basio elefu lomoi mia yele la tuku liambe. ⁴Imbe tosandu chuele to elaya la bitlielo biele bie bafaka ye imbe felo ii Ngene a nyele. ⁵Iomba mbo buto alangi kela lobeko, imbé itotomowa ta bonoko winde la itofetcha baiyani binde; la iomba mbo buto alangi okela bo bobbe, iyengani anghe kola wo bonoko wo. ⁶Bambe la bofoka bo lobola, mbo mbula iyaka'se kota basio ba litondoli libo; la bambe aleko la bofoka bofoka bo'okikoisa baye ngelo, la ouma nyele la tolandalanda tototina baoma, mbile etotina ene elangi bo. ⁷Mbile etosila bo mboli bo, nama ene etofowa ta likemba li bolundu etonanisa bo, etolonga bo, la etoita bo. ⁸La belio bibo betomba ta eseke lofilofi lo boki bofi, we bototomo ta bofono bo bolimo, Sodom la Ejipito, elo eitaka bo Ngene ibo. ⁹Batolome aiteni ii baito, befindi, la baoi, la tchuese, batoena belio bibo basio basaso la botuku, la baitofa ndole mbo belio bibo bekpe ta mbila imoi. ¹⁰Ofelo wibo baito ba nyele batomba la liomali, batoyana baano bamoi ta basia loka mbo batondoli baele balimbeke bangali ta nyele. ¹¹Mbisa ii basio basaso la botuku, bolimo bo liwawi, boka fowa ambe Mungu, bokaotela, la bokaemala ta bakolo bibo: La bowa bofi bokaotela beke baenaka bo. ¹²Bakaoka limiki likafowa ta lobola likabeka libo: Lilakai eke! La bakalila ta lbola ta lifita; la baiyani balaenaka bo. ¹³Ta mbile amo, nyele ikatukatuka, la botuku bo baele bo boki bofi boka tukowa; baito bilefu bosambale bambongbaka ta bituki bi nyele, la basiya bee batotika loka bakamba la bowa, la bakasomboela Mungu on alikolo. ¹⁴Ngandi ii baele ikaeta, tene, ngandi iyasaso itoya kanikani. ¹⁵Bokitomo bo bosambale akauma ifonge. La akaoka ta lobola bamiki bafi bafi: Bokota bo wenda bofomo ambe Ngene iso, la ambe Kilisito inde, la botomba layalaya. ¹⁶La batoolo tuku yele le inati bangalaka'se felo iya Mungu ta keka ibo la bakatulua bembo bibo se, la bakasimola Mungu, ¹⁷bo mbo: Toofowe ngbengbele Ngene Mungu a bofoka bototina ambe, la ambaka, loka oopkola la bofoka wao bofi, la ofoosa toshosha tobokota wao. ¹⁸Tchuese toka soma, la lisomi liao likaya. La mbile ekaya eosambisa bangbei, la lofoo besombo ta bekowa biao betondoli, la baengani la be batobanga lina liao, bake la bafi, batoseisa beke batoseisa wenda. ¹⁹La mbele eya Mungu ta lobola ekangala kale, sanduku ee limeli ekaenamana ta esondjamelo linde. Imbaka la tokalikali, la bamiki, la bekumo, la lotukotuko lo nyele, la bemusi befi.

Chapter 12

¹Ikesi ifi ikaenena ta lobola: Imbe botaali alingilomu la lowa, bondofa sekala ii bakolo binde. ²Ambaka la lieme la akamama, loka mbo ambaka ta likuwa, la bemusi be liboti. ³Ikesi isiya ikaenena ta lobola, ikambaka dalagona amoi bofi bofi bonenu bo imbe, ambaka la betchwe bosambale la kaka liou, la ta betchwe binde komo bosambale. Bokali winde bokaluta bo asaso bo tolonge tolobola, la tokakusomo ta nyele. Dalagona akaemala felo ii botaali ono alangi loboto la litina mbo ale wana inde kota libotomu li wana. ⁵Akabota ta wenda wana botolome, wana a liwawi ono atoemaela tchwese totina la itumbo ii tchuma, la wana inde akaosomo ambe Mungu la keka inde. ⁶Mbile botaali, akakimbiya ta liombeleso Mungu akomanyelakae eseke loka mbo ale kota basio elefu lomoi la mia yele la tuku liambe. ⁷Akaosha etumba lomoi lotofowa ta lobola. Mikaeli la bakitomo binde batonanisa dalagona. Dalagona labakitomo binde batonanisa aleko, ⁸kumbi baitimba la bofoka, la akaosha eseke loka libo ta lobola. ⁹Akakusomo lousa, dalagona bofi-bofi, fele ee felo, atomu bolimo obe la Satana, ono atoseisa wenda bototina, akakusomoko linde. ¹⁰La lokaoka ta lobola limiki lifi litobeka: Kana-kani liuwisi lioya, la bofoka boya Mungu iso, la bokota boya Masiya inde. Loka mbo, akakusomoka lousa; bakandi bo banduku, la bawelo biso, ono atokanda bo lotio la lowa feloiya Mungu iso. ¹¹Bakalonga ta ngbengbele ee ngelo ii wana a bokoko la ngbengbele ta lioi li libekelomu libo, la bakasama liuwili libo loka lo lobango lingba. ¹²La ongoma omalaka, lobola la lino bangali ba lobola. Kumbi ngandi ambenu, bangali ba nyele la baye, loka mbo Satana aosuluwa ambenu, a'angatali la lisomi lifi la luwakai iotikaelae mbile ekikelike. ¹³Mbile enaaka dalagonambo akusomo ta nyele akatutana la botaali ono akabota ta wenda wana a liwawi. ¹⁴Kumbi bapapu baele ba ndjou efi bafomoko ambe botaali, loka mbo afumbowe ta liombeleso, elo ta eseke le etolesomo mbile emoi, be mbile la botuku bo mbile emoi, esika la fele. ¹⁵Kolaongoma fele ekaselaka baye binde kee libande li baye mbisa ii botaali, lokambo aoshe litchousomu. ¹⁶kumbi nyele ikasukamisa botaali: Akafungola, la akamela libande lieke dalagona akatomoisaka ta bonoko winde. ¹⁷Lisomi ambe botaali, dalagona akaka okananisabeke batikali ta bofindi boya botaali, ambe beke batolitisabikela biya Mungu la batochunga lobekelo loya Yesu. ¹⁸La akaemala ta boke bo libande. La nama ekalila ta baye.

Chapter 13

¹La lokaena atolila ta baye nama emoi ene embaka la kaka liou la betchwe bosambale, la ta likolo li kaka komo, la ta betchwe binde baiina ba litefoli. ²Nama ene lokaenaka kee koi; bakolo binde bakambaka kee bee ba mboko, la bonoko winde kee bonoko bo simba. Dalagona akafaye bofoka winde, la keka inde, la ishosha ifi. ³La lokaena bomoi bo betchwe binde kee lifwa li lingba; kola'ongoma lifwa linde li lingba li kauwa. La wenda bototina bokamba lomoilo mbisa ii nama. ⁴La bakatuliamela dalagona se, loka akafaka ishisha ambe nama; la bakatuliamela nama se, mbo: Ndai aengani la nama!, la ndai atonanisa ye? ⁵La akafayae bonoko bomoi wekw bokabeka baai babe la balitefoli; la akafa linde bofoka bo oemaelakota tengai tuku inati la yele. ⁶La akalikola bonoko winde loka lobekelo batefoli ambe Mungu, loka lo otefoli lina linde, la Etanda linde, la beke bangali ta lobola. ⁷La akafa linde mbo akele bitumba ta baengani, la mboo alonge bo. La akfa linde ishosha befindi betotina, baito batotina, baai batotina, la tchwese tototina. ⁸La bangali batotina ba nyele bakatuliamelae se, beke lina liekasonomo kota liako li wenda ta lokasa lo liwawi liya wana a bokoko ono aitomoko. ⁹Iomba mbo buto aomba la batoi, ao keke! ¹⁰Ono atoisa aengani oisomo aleko; ono atoita la kembe atoitomo aleko la kembe. Yeke imbe bofilili la liimeli li baengani. ¹¹Loka ena nama esiya etolila, otomowa ta wenda; ambaka la kaka yele kee wana a bokoko, ndjo akabeka kee dalagona. ¹²Atokela la bokota bo nama, ta felo ii baiso binde onga. Akata wenda la bangali binde osembola nama ee felo, ono lifwa linde li lingba liosila louwo. ¹³La lokaena lolilo ta nyele nama esiya emoi, onoko akmbaka la kaka yele kee ii wana a bokoko, la atobeka kee dalagona. ¹⁴Akafomo ishosha itotina ii nama e felo-felo ta basio binde, la akawa mbo nyele la baito binde batuliamela nama e felo-felo se ndjo lifwa li lingba likauwa. ¹⁵Akakela tokesi tofi, kota losuluwiso lo imbe ii lobola ta nyele, ta loeno lo baito. ¹⁶La atolimbaka baito ba nyele la tokesi tofi yeke ikafomoko ye iwomo felo ii nama, obeka ta bangali ba nyele okela bofono bomoi ambe nama ene embaka la lifwa li kembe la akauwa. ¹⁷La akafa linde ishosha ii loeniso bofono bo nama, lokambo bofono bo nama bo beke, la akaenyela mbo be baitotuliamela bofono bo nama se batoitomo. ¹⁸La akaenyela mbo batotina, bakikelike, la bafi-bafi, la bafoka, la tobube la baito balo, la bekowa, bo loosho bofono bomoi ta boo winde bo bolome ao ta bombo winde, ¹⁹La buto aimbosomba, la aimbo'ungisa, ndoena bofono, lina li nama ao loketi lo lina linde. ²⁰Yeke imbe liluwi. Ono ambe la weli atangeke loketi lo nama. Loka imbe loketi lo baito, la loketi libo lombe mia liambe la tuku liambe la liambe.

Chapter 14

¹Lokamoila, la tene, wana a bokoko aemali ta longo lo Siona, la bambe linde baito bilefu mia la bilefu tuku inati la bilefu inati, bambaka la lina linde la lina liya Iseinde basonomu ta bembo bibo. ²La lokaoka ta lobola limiki limoi, kee iyeli imoi ii likamali baye, kee iyeli ii bokaki bo likama; la limiki liye lokaokaka likambaka kee lieke li baumi ba tofonge batouma tofonge tchwibo. ³La bakatchwa boele bomoi boyai felo ii keka, la felo ii banati ba liwawi, la batoolo. La buto ango amoi aikaluwa boele aingo bo ba bilefu mia la bilefu tuku inati la bilefu inati, beke bakasundolomoko ta nyele. ⁴Bambe bee baiti la bokili kee bataali, loka bailuwi batolome; batotutaka wana a bokoko eseke lototina elo atoka. Basundolomoko aiteni ii baito, kee beuka loka loya Mungu la loka lo wana a bokoko; ⁵la tabonoko winde aikaosha ango lolanga, loka baitiwa litchwanilo. ⁶Lokaena bokitomo bosiya atofumbowa katikati ii lobola ambaka la mboli la imoi ii layalaya loka lobeisa ta baito ba nyele, ta tchwese totoitna, ta befindi betotina, ta baoi batotina, la baito batotina. Akabeka la limiki lifi: Bangakai Mungu, la fakai ye talaa, loka mbile ee lisambisomu linde lioya; la semboelakai ono akelaka lobola, la nyele, la libande lifi, la biseke bitotina bii baye. ⁸La osiya amoi, bokitomo bo baele akatitela, akabeka: Eokpase, eokpase Babilone efi, ene ekamwesa tchwese tototina baana ba bolenfe bo bolefe winde! ⁹La amoi asiya bokitomo bo basaso aktutela bo, atobeka la limiki lifi: Iomba mbo amboi aotuliamela nama, la bofono winde, la atoocha bofono bomoi ta bombo winde ao ta boo winde, ¹⁰atomwa, ye aleko, baana ba lolewe loya Mungu, iutumu ndoena ango losobio ta kopo ii lisomi linde, la atokusomo ta imbe, la atooka wale, felo ii bakitomo balo la felo ii wana a bokoko. ¹¹La baoi bo litombomu linde botolila laya'laya; la baitotchwa liyena lowa kee lotiyo, beke batuliamela nama se la bofono winde, la buto ango amoi atoocha kanda ee lina linde. ¹²Yamo imbe bofilili bo baengani, beke batotchunga bikela biya Mungu la liimeli liya Yesu. ¹³La lokaoka ta lobola limiki litobeka mbo: Sonaka: Bolo ko kani la bangbei bee batongba ambe Ngene! Ongoma, Bolimo aobeka, loka mbo batchwe liena ta bakuwa bibo, loka bakuwa bibo batotuta bo. ¹⁴Lokamoila, la tene, ikambaka la liumba lifufu, la ta liumba ikambaka angali se buto amoi ono ato'ochamanisa ta wana a buto botolome, ambeta botchwe winde komo ee mbela, la ta boo winde kembe ee lowelo. ¹⁵La bokitomo bosiya bokafowa ta esondjamelo loya Mungu, atomama la limiki lifi ta ono angali se ta liumba: Kusaka bokota wao, la tchwaka; loka mbile eobuna eoya, loka yuma ii nyele ifoka. ¹⁶La ono akambaka angalise ta liumba aokusa bokota winde ta nyele. La nyele ikatenmo. ¹⁷La bokitomo bosiya bokafowa ta esondjamelo leke lombe ta lobola, ambe ye aleko, bokata bo lowelo. ¹⁸La bokitomo bosiya, onoko a ishosha likolo li imbe, akafowa ta etumbelo, la atobeisa la limiki lifi ambe ono ambaka la bokata bo lowelo, atobeka, mbo: Kusaka bokata wao bo lowelo, tchwaka likama li touma to wenda loka touma tcwamo to'onena-nena. ¹⁹La bokitomo akakusa bokota winde ta nyele. La akatchwa touma to nyele, la akakusa touma tchwamo ta likemba lifi-lifi li lisomi liya Mungu. ²⁰La likemba likamatekelomo lousa lo boki bofi; la ngelo ikatomowa ta likemba, tii kota ngingo ii punda, ta eseke lomoi elefu lomoi la mia liambe tokpelo.

Chapter 15

¹Kolaongoma lokaena ta lobola ikesi isiya ifi la imilomu: Bakitomo bosambale, baundaka bemusi bosamale, be baliko, la ambe bo lisomi liya Mungu lienganisomo. ²La lokaena kee libande li kinauli, lisobiani la imbe, la bee balongakaka nama, la bofono winde, la loketi lo lina linde, iyemali aiteni ii libande, baundi tofonge toya Mungu. ³La bakatchwa boele boya Mose, bokowa boya Mungu, la boele bo wana a bokoko, boo mbo: Bakuwa bao bambe bafi la bafoimilomo, Ngene Mungu abofoka bototina! Baoi bao bambe momongo la momongo, bokota bo tchwese! ⁴Ndai ndobanga, Ngene, la ndosimola lina linde? Loka owe oengani. La tchwese totina tomboyaka, la otuliamase felo yao, loka mbo lisambisomu lifoenganisomo. ⁵Mbisa iyongo, lomoilaka, la esondjamelo loya Mungu le lobe ta lobola lokalikolomo. ⁶La bakitomo boosmale bakatomowa ta esondjamelo, babati tulu ii bolembu ngene, itaani, la imbe la belemba be mbela ta bokuku. ⁷La amoi ta banatibaliwawi akafa bakitomo bosambale kopo bosambale ii mbela, iwali la lisomi liya Mungu la itouwa layalaya. ⁸La esondjomelo lokayala la boi, loka lo tala iya Mungu la bofoka winde; la buto ango amoi ndo'ota ta esondjamelo, teeh koo bemusi bosambale be'ebganisomo.

Chapter 16

¹La lokaoka limiki limoi lifi litofowa ta mbele eya Mungu, la akabekela bakitomo bosambale: Kakai, la utakai ta nyele biengo bosambale bii lisomi liya Mungu.²Afeloflo akaaka, la akauta ebongo linde ta wenda. La lifwa limoi libe la bemusi bekauma baito bee bambaka la bofono bo nama la bee batuliamelaka bofono winde.³Abaele akauta ebongo linde ta libande lifi. La baye bakakindowa ngele, kee buto ono akaongba; la batotina ba liwawi bakanba, batotina beke bambaka ta libande lifi.⁴Abasaso akuta ebongo linde ta babande la bako ba baye. La bakakilowa ngelo.⁵La losioka bokitomo bo baye akabeka: Oengani, owe ono ambe, la ambaka, ombe botanu, loka okeela lisambisomu lieke.⁶Bakauta ngelo ii baengani la batondoli, la oofa boo ngelo iyomwa; baegani.⁷La losioka etumbelo lotobeka: ongoma, Ngene mungu bofoka bototina, basambisomu bao bambe wewe la balo.⁸Abanati akauta kopo inde ta lowa. La ye akafomo ishosha iofetcha baito la imbe; ⁹la baito bakafia la likama li lobabeli, la bakamola lina liya Mungu ono ambe la bokota ta bemusi bioko, la baiti kalanganya loka loofa ye lokuku.¹⁰Aliondo akauta kopo inde ta keka ee nama. La esondjamelo linde lokamba la lilima; la baito bakataukuna ndame ibo ii bemusi, ¹¹la bakamola Mungu alikolo, loka lo bemusi la bafwa bibo, la baitikalanganya ta bakuwa bibo.¹²Aliambe akauta kopo inde ta libande lifi, li Efalata. La baye binde bakaoma, loka mbo ndole e bokota bee bafowa la likoló be komomo.¹³La losiena litomoi ta bonoko bo dalagona, la ta bonoko bo nama, la ta bonoko bo batondoli babe, belimo besaso bebe, kanda emoi la bie ee benonge.¹⁴Loka ime belimo bebe, betokelaka bishisho, la betoka ta bekota be wenda betotina, lokasondja loka lo etumba lo lisio lifiliya Mungu Ngene a bofoka bototina.¹⁵Tene, lotoya kee wiba. Bolo la ono atomba, la atoisa tulu inde, loka aikendaka lofona la baiyenaka soni inde.¹⁶Batosondjomo ta eseke lotomu la baele mbo Halamagedo.¹⁷Abosambale akauta kopo inde ta lofofo. La akatomowa ta esondjamelo, lo keka, limiki lifi likabeka: Iyokelomo!¹⁸La toikaena, bamiki, la lotukotuko lo wnda lo likama, bekumo, la likama limoi li lotukotuko lo wenda, yeimbo enena kota bayelo ba buto ta wenda, imbaka aleko lotukotuko lo likama.¹⁹la boki bofi boka'anana la bikende bisaso, la beki be tchwese bekaukowa, la mungu loenyela Babilone efi, loka lofoya kopo ee baena ee lisomi linde.²⁰La besanga betotina bekalimowa, la fongo iyeikamba ito'oshamana.²¹La mbula ee basase, bafi ba bolito bo litale lifi, likapka se ta lobola likolo li baito; la baito bakamola Mungu, loka lo bemusi be mbula bembaka bafi fafo.

Chapter 17

¹Amoi ta bakitomo bamo bosambale, beke bambaka la keni yamo bosambale, akaya oyabekana lange mbo, Yo'oko, lotoenisowe litenomu likatenomo botaali bofi bo bolefe, ono angali ta baye likama, ²ono bekota be wenda baokela bolefe linde, la bangali ba wenda baolewa la vinyo ii bolefe winde. ³Akatolei ta Bolimo elo ta liombe. Lokaena botaali angalise ta nama enenu, ono awali na lina li bimolo, ono ambe aleko la betshwe bosambe la baseke liou. ⁴Botaali abati tulu elangi bonenu la boilo, la bonenu bo bondo, angemise lokomba la wolo, la batale balo, la mangiliti; la akambaka aleko la keni ewolo ta boo winde bowali la bowewe la lilo li bolefe winde. ⁵Ta bombo winde lina li lisomu lisonomu mbo, Babilone bofi inago a bolefe la bowewe bo wenda. ⁶Lokaena ye botaali atolewa la ngelo i baito batanu la ngelo i beke bato tatola Yesu. Ekaenekei ye lokamwala la limwali lifi. ⁷Bokitomo ndjo akabeka lange mbo, oto mwala tole ingi? Ei loto beisowe lisomi li botaali wamo la nama e betswue bosambale la baseke liou beke yeke atotola yo. ⁸Nama ene oenaka ambaka la aitiale, la ambe tina otomoa ta likemba li bolundu la oka tii kota liseisomu. Bangali ta wenda beke baina bibo bai kasonomo ta buku bo liwawi oakola kota liako li wenda, batomwala oko etomoila bo nama ene embaka, la aitiale, la atoya. ⁹Eke iyengani la baenyeli ba weli. betswe biamo bosambale bimbe fongo bosambale, elo engali botaali likolo liamo. ¹⁰Imbe aleko bekota bosambale; liondo baokpa, amoi akombe, asioya aitokaya, loka mbo lamba atoya ta eni mbile ene etoengana linde oumoa ta mbile iniyo. ¹¹Nana ene embaka la aitiale, ye ambe ono a bonanei, ambe aleko amoi ibo ta be bosambale, la aoka linde kota liseisomu. ¹²Baseke bamo liou imbe bekota liou, beke bitaka osha bokota, la batoanya boota kee bekota be nama eseke lomo ta mbile emoi. ¹³Bo bambe la liokani ko limoi, la batofa la nama bofoka wibo, la bokota wibo. ¹⁴Bo batonana bita la Wana a bokoko, la Wana a bokoko atoeta bo loka ambe Ngene a bangene la Bokota bo bekota, la bo linde eseke lomoi bambe batomu, la ba tshakolomo la bato baengani. ¹⁵AKabeka aleko lange mbo Bai be okaena, elo engali botaali bolefe, bimbe linginda, la likama, la befindi, la benoko. ¹⁶Baseke liou beke okaenaka, bo la nama batoiyana la botaali bo bolefe, batoseisa ye, la batosela ye lofona; batola bonio winde la bato fetsha ye la imbe. ¹⁷Loka Mungu akataka ta betema bibo mbo bakele lisangi linde, la bakuliamane loka bafe nama bokota wibo, kota mbile etoengana baoi baya Mungu. ¹⁸Botaali, ono okaenaka, imbe boki wamo bofi, ono ambe la bokota welo i bekota betotina be wenda.

Chapter 18

¹Mbisa ionga, lokaena ta losulowo lo lobola bokitomo bosiya, ono ambaka la bokota bofi, la nyele ikabaana la talaa inde. ²Atomama la limiki lifi, mbo: Eokpase, eokpase Babilone efi! Eomba engaelo lo belimo bebe, la ekandjelo lo belimo ebe, la ekandjelo lo noli ibe itotina la baiyani. ³Lokambo tchwese totina toomwa baana longalongalo lo bolefe winde, la bekota be nyele baowala la biongo loka lo bofoka winde bolo. ⁴La lokaoka ta lobola limiki lisiya litobeka: Fowakai aiteni inde, baito bange, lokambo oimbakai ango ta bebe binde, la mbo oioshakai ango bemusi loka linde. ⁵Loka mbo bebe binde besiokoma kota lobola la Mungu aosila loenyelo loka lo bakuwa binde babe. ⁶Kambakai kee ani aleko ye akambaka, la binoiselakai ye mala yele kotuna la bakuwa binde. Ta kopo ene akautaka, utelakaiye. ⁷Kolaongoma akaomalisa, la akakusama ta bolo, koongoma fakai ye wale la bolio. Loka mbo atobeka ta botema winde: Longali se ta bokota bo bataali, la loingbeeli bolome, la loimboena wale lisio ango limoi! ⁸Loka lo yamo, kota lisio liamo, bio bemusi bekaya, lingba, ngandi, la semba, la atotumbomo la imbe. Loka mbo ambe a bofoka, Ngene Mungu ono atosambisa ye. ⁹La bekota betotina be nyele, bee bakawa linde bolefe la bakaomala la falanga, batolela bamboumaka bekuku loka linde, la bamboenaka imbe ii litumbomu linde. ¹⁰Batoemala esika, ta howa bo wale winde, batobeka: Ngandi! ngandi! Boki bofi, Babilone, boki bo'ofoka! Ta mbile amo eoya losambiso lao! ¹¹Batchambisi ba nyele bakalela la bakamba ta ngandi loka linde; loka mbo buto aimbosomba ale bieka bibo bii liongo, ¹²bieka bii mbela, falanga la batale balo, la tokeikei, la tulu ii bolembu, la tosandu to bekese, la biongo bi fanda ii soku, la biongo bikelomu la tosandu to loketi, la biongo kandala kanda ii fanda isoku, la kanda itotina ii tosandu tolo, la ye ikelomu mbela, la bieto, laye ikelomu la batale bafufu. ¹³La kalafulu, la amomo, la baningo ba liesa, la mola, ndembu, baana, baina, fufu, bakoke, la ngombe, la bekoko, la punda, la lilutelo bi punda, la lokomba, la bawawi ba baito. ¹⁴Touma tchweke tokabekaka ta botema tooka esika lao; la ndjaso itotina ilo, la iongangala iobunga loka lao, la oimboshaka ale. ¹⁵Baungisi ba bio biongo, beke bakawalaka la bofoka loka linde, batomba esika, ta lobango lo lisomi linde; batolela la batomba la ngandi, ¹⁶la batobeka mbo: Ngandi! ngandi! Boki bofi, weke bokabataka tulu ee bolembu la tulu inenu iilo, la tulu inenu, la ye iyangemi la mbela, la batale balo, la peelee! Ta mbile koemai bafoka babule baoseisomo! ¹⁷La bakendisi batotina, la batotina bee batokendisa talo edeke baito ba baye, la batotina beke batokuwa ta baye, bafoemala esika, ¹⁸la batomama, ta loeno baoi beke batotcha bo: Boni boki bokaenganaka la boki bofi? ¹⁹Bakauta fututi ta betchwe bibo, balelaka la bakamba ta ngandi, bakamama la bakabeka: Ngandi! ngandi! La boki bofi; embaka bo bafoka ta lifoti batotina bee bakuwaka ta libande, ta mbile emoi bakaseisama. ²⁰Lobola, omalaka owe ofelo winde! Lino, batanu, baeki, lino banangoli lino aleko omalakai loka Mungu aokelale'enu liengani ta lisabisomu. ²¹Kola ongoma bokitomo bo'ofoka akaosa litale lifi akakusa lio ta libande, akabeka mbo: Kola'ongoma Babilone boki bofi la boitowanyamana ale. ²²La yeimbo'okana ale ambo we bamiki ba baumi ba fanda, la batchwei ba beele, la baumi ba tofilenge la tofonge baimbo'ochamana ale ambowe, la bokembe la lotuwa ango lomoi loimbokomo lisiya elo enbo we. ²³Liangangi li talaa lieitowanganga ale ambo we, la limiki li bolome la boali lieimbokana ale ambo we loka batchambita bao bambaka bafi ba nyele loka tchwese tototina totilibomola mbeko yao ibe. ²⁴La ongoma ikaoshamana ambe ye ngelo ii batondoli la bee baliengani, la batotina bee batenomoko ngingo ta nyele.

Chapter 19

¹Mbia iyonga, lokaoka ta lobola limiki liofoka likama li baito bato beeka: Aleluya! liuwi, la talaa, bofoka ambe Mungu iso, ²kola ongoma tonango totomba to momongo; la liengani; la aktola likama li bataali liolefe la akalimba wenda la bolef winde, ee akakamba la mgelo ii banangoli la akamwe ngelo ta bayo binde. ³Bakabeka lisiya: Aleluya! La boii bo'olila layalaya kota layalaya. ⁴Bangalu bamo tukuyele la anati la banati ba liwawi bakatuliamelae la osembola Mungu angalise ta keka, bakabeka: Ongoma! aleluya! ⁵La limiki likafowa ta keka, likabeka: otchwelaka Mungu iso, bakawi batotina bee batobanga, bake la bafi! ⁶La lokaoka limiki li baito babule, kee iyeli ii likama ii libande, kee iyeli ii bofoka ii bekaki, ikabeka: Aleluya! la Ngene iso Mungu abofoka la otota bolo. ⁷To'omalekei la tombekei la liomali, la tofekei talaa, la libala li wana a bokoko atoya la boali inde ono akaosiokomanyomo. ⁸Kolaongoma akafomo tulu ta tunga iloilo, ee bofoka, ee tanu, la tunga ee bolembu, imbe bakuwa balo ba banangoli. ⁹La ongoma bokitomo akabekekilei ani: Sonaka; bolo ambe ono akatomo ta linengina li libala li wana a bokoko! La akabeka: Bee baai ba ongoma baya Mungu. ¹⁰Akatuliamase ta bakolo binde la akasemboelae; akabeisa ye: Moilaka oikelaka'an lombe kendisani ta likuwa, laye aleko basamani bee bambe basanokoli baya Yesu. La osembola Mungu la basanokoli baya Yesu la bolimo bo banangoli. ¹¹Loene busee bolikoamani, ta lomoilo lkaena Palata efufu la ono atolilela atotomo boimieli bo omongo, la batoolo ta etumba lo'omongo. ¹²Baiso binde kee lolame lo imbe; ta botchwe winde bombe la likama litota bala imbe la lina lisonomu, mbo buto ango amoi ailuwi, koangene ango oluwi, ¹³abati tulu ewali la ngelo, lina linde mbo eyoi liya Mungu. ¹⁴La nguwa ye imbe ta lobola batotuta Palata efufu abati tulu elembulembu efufu, ee tanu ¹⁵ta bonoko winde akatoisa ambote a lowelo, loka lo'ouma wenda; la atouma la itumbo ii tchuma; bibengu bi baana tokenene to lisomi liya Mungu abofoka bototina. ¹⁶Ta tulu inde la lelo linde lisonomu mbo Bokota likolo li bekota Ngenge aba ngene. ¹⁷La lokaena bokitomo bomoi amali ta lowa; la atomama la limiki li bofoka, akabeka la noli itotina ye itofumbowa ta lobola: Yakoi sondjamanakai loka lo linengina lidi liya Mungu. ¹⁸La akalesana la beniyo be bekota, beniyo be bekota be basilikani la beniyo be baito ba befoka, la beniyo be Palata la be batolila, la beniyo betotina, la ono a aii la ono a bokowa, la bainenge la bakonde. ¹⁹Lokaena nama, la bokota bo wenda loka lo onama la ono ambe likolo li Palata la Nguwa inde. ²⁰Elo nama ekaundomo, ono akakela tokesa felo inde, kolaongoma akalimbaka be bambe la ndembe ee nama la osembola belendela; be baele bakakusomo bambe la liwawi bakakusomo ta litundulundu li imbe li bomusi. ²¹Basiya batoitomo la ambote ono atomowaka ta bonoko boya ono ambaka likolo li Palata, la noli itotina ikakuma solo la beniyo bibo.

Chapter 20

¹Kolaongoma lokaena losuluwo ta bose amoi a bakitomo, mbe la ekndelo lo likemba lisalisa lie lieti la tunga la bonyololo bofi bofi ta boo winde. ²Akaunda fele efiefi eko likolo, fele ekawala la kowala la lina mbo bolimo bobbe akasoma, aka kandaye kola miaka elefu lomoi. ³Akakusa ye ta likemba lieti la tunga, aka'ufaye la aka kanda ye, aka kanda ye la aka ufa ye aiteni, aiumowaka lolimboko baito, kota mbile eenganaka miaka elefu. Mbisa ionga atolikolomo ta mbile ekikelike. ⁴Lokaena keka ee bokota; kolaongoma akamba likolo libo akaesa toshosha to komi. Lokaena belimo bibo bekatenomo ngingo loka lobekela Yesu loka lo lioi liya Mungu, beke bakafekaka osomboela nama la belendela, la beke baikaosha ndembe ta bembo bibo la bao. Bakainowa ta liwawi bakaomala la Masiya la Kilisito kota miaka elefu lomoi. ⁵Basia be bakangbaka baimbo inowaka ta liwawi ko miaka elefu bienganeke. Imbe litomoi li felo'felo. ⁶Bolo la botanu tabe bambaka bakatomowa ta litomoi lifelo'felo! Lingba li baele lieitomba ale la bofoka likolo libo; batomba banangoli baya Mungu la kilisito, la bato'omala linde kola miaka elefu lomoi. ⁷Oko etoengana miaka elefu lomi Satana atofungolomo ta bonyololo winde. ⁸La atotomowa loka lo'oya seisa wenda la bee bambe ta bako banati ba wenda itomba Gogi la Magogi, loka lo'osondja bo ta linani; likama libo keye botchanga ta libande. ⁹Bakaetaka ta etaitai lo wenda, bakatimba ta limbau limbe batanu la boki bofi we bosamomu. Kola'ongoma imbe ikasuluwa ta lobola, la ikafetcha. ¹⁰La Satana bolimo bobbe bouseisi, la elo ta nama la banangoli ba lolanga, batomba ta likutchi lowa kee lotio loya'laya. ¹¹Lokaena keka ee bokota elefufu bofi la buto angali ina. La wenda la lobola lokalomowa felo ii baiso binde, aikaosha eseke loka libo. ¹²Lokaena bangbei la bafi la bake baemali felo ii keka. Lokobese loka likolomo, la lokobese losia aleko lokafungolomo lombe lokobese lo liwawi. Bangbei batonangalisio buto la buto la bakuwa binde, mbisa tayeke ikasonomo ta le lokosa. ¹³Libande lifi likaselaka bangbei be bambaka elamo. La bangbei la be bakaumowa ta lisio li lingba amoi atonangola ndjaso inde. ¹⁴La lingba la lisio li lingba litokusomo ta litundulundu li imbe. ¹⁵Buto la buto ono aisonomu ta lokasa lo liwawi atokusomo ta litundulundu li imbe.

Chapter 21

¹Lokaena likolo liyai, la sekala eyai, loka mbo lobola lo felo, la sekala ee felo eosila ofoyomo. Baye bafi baikamba ale. ²Lokaena aleko boki botamu, Yelusaleme eyai usuluwa la likolo, ofowa ambe Mungu. Ekaosila okomanyomo kee botaali bo libala ono akaosila oangema lokomba loka loya bolome inde. ³Loka oka limiki lifi ofowa ta keka ee bokota mbo, Tene! Bongaelo boya Mungu bombe la baito eseke lomo. ⁴Atofoya foo itotina ta baiso bibo, la lingba lieitoma ale, la ngandi, la bileli, la bemusi, bieitomba lisiya ale; loka kembo mbeko ii felo iosila oeta. ⁵Bongali ta keka ee bokota akabeka mbo, Lotokela bieka bitotina bieka biyai. Akabeka aleko mbo sonaka mbo baai bee bambe wewe, la omongo. ⁶Akabeka lange mbo, Yamo iosila okelomo. Ei Alifa la Omenga; Liko la Tunga. Loka lo buto ono ambe la yeme iomwa, ei lotomwesa ye ta eliya lo baye ba liwawi kee liano. ⁷Ono atolonga atoanya biongo bieke, la ei lotomba linde Mungu, la atongala langa wana. ⁸Ndjo loka loya ono aiti la bofoka, la baito ba fiye, la baito beke bakaoseisama la bowewe la baiti ba baito, la baito ba bofele, la baito ba bakundu, la beke batosembola befono, la baito batotina ba lolanga, lilipi libo litomba ta litundulundu litoba'ana la imbe ii sufulu, lieke limbe lingba li baele. ⁹Amoi ta bakitomo bamo bosambale, beke bambaka la keni bosambale iwali la bemusi bosambale ta liko, akabeka lange mbo, Yo'oko, loenisowe botaali bo libala, boali a wana a Bokoko. ¹⁰Akatolei ta Bolimo elo ta longo lofi lo bosa, la akaenisei Yelusaleme, boki botanu, botosuluwa la likolo, ofowa ambe Mungu. ¹¹Bombaka la talaa eya Mungu, la longengo lamo lombaka kee litale li lokuku fafo, kee litale li yasipi limbe la langi likama. ¹²Limbaka la likula lifi bosa, la beinda liou la biele, la beinda biamo bakitomo liou la baele, la lina liosila osonomo likolo liamo, lina li befindi liou la baele ta Isalaele. ¹³Ta botomoelo bo mbile beinda bembaka besaso, elo fangi ee likolo beinda besaso, fangi ee mbole beinda besaso, ta bosuluwelo bo lowa beinda besaso. ¹⁴Likula li boki limbaka la batale liou la baele, la likolo lina li batomomu ba wana a Bokoko liou la baele. ¹⁵Ono abekanaka lange akambaka la leka lo ikpelo ii mbela, loka mbo apime bofi bo boki, la beinda binde, la bitutu biamo. ¹⁶Boki bombe la bako banati, la bosa winde la bofi winde boengani koo tchaa. Akapima bofi bo boki la ipkelo yamo ikambaka la bosa bo elefu liou la yele. Bosa wamo, la bofi wamo, la bofalu wamo boengakani. ¹⁷Akapima bosa bolikula liamo ngbenga miya inati la tuku inati, la ngbenga ii baito ye imbe ngbenga ii bakitomo aleko. ¹⁸Etutu lo likula likelomo la yasipi, boki bombaka la wolo botanu kee weli elo'elo fafo. ¹⁹Liako li etutu li boki liangemaka la batale batotina ba lokuku. Litale li felofelo yasipi, libaele safili, liasaso kendono, li anati samala, ²⁰li liondo salandonoki, li liambe salali, li bosambale kulusuliti, li bonanei belulu, li libwa topaji, li liou kulusupala, li liou la emoi wakiti, li liou la baele ametusiti. ²¹Beinda biamo liou la baele imbaka mangiliti liou la baele. Bikelomu boinda bomoi la mangiliti emoi, boinda bomoi la mangiliti emoi. Balabala ee boki embaka wolo bolo kee weli. ²²Loitiena tepelo onga, loka kembo Ngene Mungu ono a Bofoka bototina ambe tepelo amo, la wana a Bokoko aleko. ²³Boki boitimba bolo la lowa, lamba la bondofa, lamba londjelo lo buse, loka mbo talaa eya Mungu efoanganga, la wana a Bokoko ambe tala ibo. ²⁴Baito ba befindi betotina batokenda la liangangi liamo, la bekota be wenda batoya la talaa ibo ta katikati ii yamo. ²⁵Beinda biamo beimbo'ufomoko la lowa ango lisiyo, la lotiyo loitomba elo. ²⁶Batotola katikati ii yamo talaa, la biongo bi lokuku bi befindi betotina. ²⁷Leka ango lomo lobe loitomba elo, la bakeli ba bowewe, la lolanga, sakolo ko beke bakaosila osonomo ta Buku bo liwawi bo wana a Bokoko.

Chapter 22

¹Akaenisei libande li baye ba liwawi ilo kee libuki li kutusalata, ikatomowa ta keka eya Mungu la eya wana a bokoko. ²Elo nama aiteni ta eseke lo boki ta beonga biele be libande, imbaka aleko la isandu ii liwai, isandu itobota touna kanda liou la yele itobota touna tchwinda ta kila tengai kondo inde itouwisa baito ta wenda. ³Bobe boimbomba ale ta keka eya Mungu la Wana a bokoko batongala ta boki bofi bakuwi binde batokuwa la batokuwa la batoena bombo winde; ⁴Lina lind litomba ta bembo bibo. ⁵Yeimbomba ale la lilima la yeimbomba ale la yeme ii tale imbe'ende lowa loka mbo Ngene Mungu ato'anga'anga. La totongala linde layalaya. ⁶La abekaka lange mbo, bo oiboyo bambe wewe la omongo; la Ngene, la Mungu la bolimo bo banangoli, akatoma bakitomo binde oyatamba bakuwi mbeko ye itoya kanikani. ⁷La moilaka, lotoya kanikani, limengo ambe ono atolitisa baoi ba banangoli ta le lokobese. ⁸Ei Yoani, lokaoka la lokaena ye mbeko. La ekaokekei la okaekaenekei loka tuliamase ta bakolo ba bokitomo ono akaenisekei la osomboelae. ⁹Kolaongoma akabeka lange: Litisaka la kelelaka ei lombe aleko amoi lao ta likuwa, lombe aleko kende sani lao bonangoli, la beke batolitisa baoi ba lokobese la osemboela Mungu. ¹⁰La akabeka lange mbo: Aitoka bolelo ta lie lioi li banangoli tale lokobese. Loka mbile embe tina. ¹¹Ono ambe ta bobe tikakaye kele bobe winde, ono abolø atikaleke ta bolø winde. Kolaongoma ono aengani akeleke amboko bolo winde, kolaongoma ono abotanu atokaleke la botanu winde. ¹²Moilaka, lotoya kanikani, botikoweke bombe loka longa, loka loofa buto la buto oengana la bakuwa binde. ¹³Lombe Alifa la Omenga; afelo felo la aliko, la liako la tunga. ¹⁴Limengo ambe ono akatita tulu inde loka aanye isandu ii liwawi akaota ta boinda bo boki bofi! ¹⁵Lousa imbe la ngbaa, bakundu, la be babelefe la baiti a baito la mungu iofono la be batotina basami bakuwa balolanga! ¹⁶Ei Yesu lo'otoma bokitomo wange oyamoila ye mbeko ta bitanda. Lombe buto akakusomo ta libotomu liya Tawiti, ilonge ii lingeswa. ¹⁷Bolimo la botaali bo libala bakabeka: Yoko. La ono akaoka mbo: yooko. La ono ambe la lema ayeke; ono asami, aoseke baye ba liwawi, ndoena lolipo. ¹⁸Ei loobeka ambe oni ono atooka baoi ba linagoli ta le lokobese: Iomba mbo buto atotaliya ndjaso imoi, Mungu atotena ta bofono bo isandu la bo boki bofi bolo, ibekomu tale lokobese; ¹⁹la iomba mbo amoi ono atotena lobeko lobaoi ba lokobese lo lie linangoli, Mungu atotena ta bofono bo isandu la bo boki bofi bolo, ibekomo tale lokobese. ²⁰Ono akana mbeko ye abeke mbo: Iii, lotoya kanikani. Ongoma! Yo'oko, Ngene Yesu! ²¹Tikaka mbo ngbengele eya Ngene Yesu embe ambenu batotina!